

Bundel - Spaarnwoude vergadering AB openbaar van 29 mei 2024

Agenda bijlagen

2024ABSPW01 Ureninzet opgavemanager SPW Regiodeal en overall kwartiermaker Regiodeal

2024ABSPW02 Het Benoorden

2024ABSPW03 Intrekken besluit EU subsidies

2024ABSPW04 Wijziging Gemeenschappelijke regeling en zienswijzen Verordening financieel beheer

2024ABSPW05 Rechtmatigheidsverantwoording normenkader intern controleplan en kosten 2024

20240529 Vastgesteld verslag AB SPW openbaar

01 OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

Bestuursagenda AB SPW 29 mei 2024

01.a Insprekers

Er zijn drie insprekers:

- mw. K. van Dijk m.b.t Fort Benoorden Spaarnham
- dhr. E. ten Berge m.b.t. Borneo Hoeve in Houtrak/Spaarnwoude
- dhr./mw Hendriks m.b.t. Fort Benoorden Spaarnham

01.b Persoonlijke mededelingen

01.c Presentatie AB resultaat onderzoek klimaat effecten ruimtelijke inrichting Oostenbroek, Buitenhuizen en Dijkland (Arcadis, 20 min)

01c Rapportage klimaat effecten Spaarnwoude - een quickscan

01c BIJLAGE Boomadvies Spaarnwoude 2 november 2023

02 NOTULEN VORIGE VERGADERING(EN)

02.a VERVALLEN

02.b Concept verslag openbare vergadering AB 14 december 2023 (ter vaststelling in AB)

02b Conceptverslag AB Spaarnwoude 14 december 2023 Openbaar

02b Conceptverslag Buitengewone vergadering AB Spaarnwoude 14 december 2023 Openbaar

02.c Concept verslag extra openbare vergadering AB 18 december 2023 (ter vaststelling in AB)

02c Conceptverslag extra openbare vergadering AB Spaarnwoude 18 december 2023 Openbaar

03 LIJST INGEKOMEN STUKKEN (TER KENNISNAME)

03 lijst ingekomen stukken AB 29-05-2024

03.a Opzegging GAB deelnamen bestuursbureau en jaar verlenging dienstverlening RNH

03a Brief opzeggen contract BB Spaarnwoudepark

04 AB-BESLUITEN

04.a Voorstel Proces Regiodeal

Gevraagd besluit:

Het extra budget van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor de ureninzet van de opgavemanager SPW Regiodeal, te verantwoorden in de najaarsnotitie 2024.

Bestuursmededeling voor raden en staten na AB

04a Voorstel AB SPW Voortgang proces en ureninzet opgave manager SPW Regiodeal AB 29-05-24

04.b Fort Benoorden

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker
2. Kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces
3. Kennis te nemen van de toetsing van de aanbidding van Kwartiermaker aan de eisen (Must have's) uit het Witboek.

4. In te stemmen met vervolg van het gebiedsontwikkelingsproces, met de volgende rollen voor het recreatieschap:

- Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst

- Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal;

- Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen

5. Kennis te nemen van het dekken van de kosten uit de begroting 2024.

Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee

04b Voorstel AB SPW Het Benoorden AB 29-05-24

04b Bijlage 2 toelichting opstappen MAC 06-11-2023
04b Bijlage 3 brief recreatieschap aan B4 vh MAC 30-11-2023
04b Bijlage 4 Rapportage Kwartiermaker 08-05-2023 - deel 1
04b Bijlage 4 Rapportage Kwartiermaker 08-05-2023 - deel 2
04b Bijlage 5 Flyer B4 17-04-2024
04b Bijlage 6 Notitie B4 aan AB 07-05-2024
04b Bijlage 7 antwoord aan B4 d.d. 13 mei 2024

04.c Intrekken besluit EU subsidie

Gevraagd besluit:

Het genomen besluit van 13 juli 2023 (besluitnr. 2023ABSPW11), om een project ecologisch/natuur-inclusief beheer en aanleg incl. bestrijding invasieve exoten) door de recreatieschappen nader uit te werken, in te trekken.

Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee

04c Voorstel AB SPW Intrekken besluit EU subsidies AB 29-05-24

04.d Afronding WGR en Verordening financieel beheer

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de positieve besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.

2. In te stemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude.

3. De Verordening financieel beheer met wijzigingen vast te stellen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toe te zenden naar alle participanten.

4. De provincie Noord-Holland te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te publiceren.

5. De vastgestelde Verordening financieel beheer te publiceren.

6. Kennis te nemen van de verantwoording en gemaakte kosten over het jaar 2023 in relatie tot de GR-wijziging en de ontwerp Verordening financieel beheer.

7. In te stemmen met € 7.608,- (SPW), € 1.344,- (SGP) en € 672,- (SMG) aan niet in de begrotingswijziging(en) opgenomen kosten in 2024 voor het verdere proces om de wettelijk verplichte wijziging van de GR uit te voeren.

Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee

04d Voorstel AB SPW wijziging GR en zienswijzen Vfb AB 29-05-24

04d Bijlage 1 Nota van zienswijzen ontwerp Verordening financieel beheer SPW en wijze van afdoening

04d Bijlage 2 Verordening financieel beheer SPW (definitief 2024)

04.e Rechtmatigheidsverantwoording normenkader 2024

Gevraagd besluit:

1. Het normenkader 2024 vast te stellen;

2. Het intern controleplan 2024 voor kennisgeving aan te nemen;

3. Kennis te nemen van de actualisatie van de kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee

04e Voorstel SPW AB rechtmatigheidsverantwoording normenkader 2024

04e Bijlage 1. Normenkader 2024 SPW

04e Bijlage 2a. Intern controle plan recreatieschappen en RNH 2024

04e Bijlage 2b. Processen recreatieschappen bijlage bij intern controleplan 2024

04e bijlage 3. Bijlage mededeling kosten rechtmatigheidsverantwoording

05 INHOUDELIJKE MEDEDELINGEN

05.a Mededeling AB Financiële onderbouwing van de projecten onder het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2040 (projectenlijst) (NAZENDING)

05a Fin. onderbouwing Projecten OP Spaarnwoude 2024 AB 29-05-24

05.b Mededeling AB Voortgang NNN GW/ Zwaanshoek

05b Mededeling AB SPW Voortgang NNN GW Zwaanshoek en de Ven AB 29-05-24

05b Bijlage 1. Haarlemmermeer Groene Weelde pannenkoekhuis

05b Bijlage 2. Natuurtoets Groene Weelde pterrein speelbos hondentrimveld

05b Bijlage 3. Notitie natuurcompensatie Zwaanshoek.vdGoesenGroot

05.c Mededeling AB SPW Erfpacht SBB

05c Mededeling AB SPW Erfpachtcontract en samenwerkingsovereenkomst SBB AB 29-05-24

- 05.d Mededeling AB SPW Contractvorming Wheelerplanet
05d Mededeling AB SPW Contractvorming Wheelerplanet AB 29-05-24
- 05.e Mededeling AB Verdeling subsidiegeld BOA's
05e Mededeling AB SPW Groene boa subsidie 2023 VZO AB 29-04-24
- 05.f Mededeling AB Data Protect Impact Assessment camera's
05f Mededeling AB DPIA rapportage SPW VZO AB 29-05-24
- 06 BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN
- 06.a Bestuursmededeling
RECR1313 - SPW Park Teaser bestuursmededeling mei_def
- 06.b Kwartaalrapportage Spaarnwoude in de media (link in bestuursmededeling)
- 07 ACTUALITEITEN EN RONDVRAAG
Persbericht HD 20240528
- 07.a Zienswijze Haarlemmermeer bestemmingsplan
07a Zienswijze Bestemmingsplan Hoofddorp Haarlemmermeer 22-01-24
- 07.b Zienswijze Velsen bestemmingsplan
07b Zienswijze paraplubestemmingsplan Velsen 31-01-24
- 07.c Nieuws over witte huisje Buitenhuizerweg 6 (mondeling)
- 07.d Drugsdump Houtrak (mondeling)
- 08 SLUITING

Nummer: 2024/ABSPW01

Onderwerp: **Ureninzet opgavemanager SPW Regiodeal en overall kwartiermaker Regiodeal**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2024;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 26 maart 2024

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

Het extra budget van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor de ureninzet van de opgavemanager SPW Regiodeal, te verantwoorden in de najaarsnotitie 2024.

Velsen-Zuid, 29 mei 2024

Akkoord directeur RNH

Akkoord bestuurssecretaris

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

M. Gankema

B. Diepstraten

Nummer: 2024/ABSPW02

Onderwerp: **Het Benoorden**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2024;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 26 maart 2024

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker;
2. Kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces;
3. Kennis te nemen van de toetsing van de aanbidding van Kwartiermaker aan de eisen (Must haves) uit het Witboek.
4. In te stemmen met vervolg van het gebiedsontwikkelingsproces, met de volgende rollen voor het recreatieschap:
 - Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst
 - Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal;
 - Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen
5. Kennis te nemen van het dekken van de kosten uit de begroting 2024.

Velsen-Zuid, 29 mei 2024

Akkoord directeur RNH

Akkoord bestuurssecretaris

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

M. Gankema

B. Diepstraten

Nummer: 2024/ABSPW03

Onderwerp: **Intrekken besluit EU subsidies**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2024;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 26 maart 2024

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

Het genomen besluit van 13 juli 2023 (besluitnr. 2023ABSPW11), om een project (ecologisch/natuur-inclusief beheer en aanleg incl. bestrijding invasieve exoten) door de recreatieschappen nader uit te werken, in te trekken.

Velsen-Zuid, 29 mei 2024

Akkoord directeur RNH

Akkoord bestuurssecretaris

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

M. Gankema

B. Diepstraten

Nummer: 2024/ABSPW04

Onderwerp: **Wijziging Gemeenschappelijke regeling en zienswijzen Verordening financieel beheer**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2024;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 26 maart 2024

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de positieve besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.
2. In te stemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude.
3. De Verordening financieel beheer met wijzigingen vast te stellen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toe te zenden naar alle participanten.
4. De provincie Noord-Holland te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te publiceren.
5. De vastgestelde Verordening financieel beheer te publiceren.
6. Kennis te nemen van de verantwoording en gemaakte kosten over het jaar 2023 in relatie tot de GR-wijziging en de ontwerp Verordening financieel beheer.
7. In te stemmen met € 7.608,- (SPW), € 1.344,- (SGP) en € 672,- (SMG) aan niet in de begrotingswijziging(en) opgenomen kosten in 2024 voor het verdere proces om de wettelijk verplichte wijziging van de GR uit te voeren.

Velsen-Zuid, 29 mei 2024

Akkoord directeur RNH

Akkoord bestuurssecretaris

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

M. Gankema

B. Diepstraten

Nummer: 2024/ABSPW05

Onderwerp: **Rechtmatigheidsverantwoording: normenkader, intern controleplan en kosten 2024**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2024;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 26 maart 2024

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. Het normenkader 2024 vast te stellen;
2. Het intern controleplan 2024 voor kennisgeving aan te nemen;
3. Kennis te nemen van de actualisatie van de kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Velsen-Zuid, 29 mei 2024

Akkoord directeur RNH

Akkoord bestuurssecretaris

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

M. Gankema

B. Diepstraten

Aanwezig:

De heer B. Diepstraten	- gemeente Velsen	voorzitter
Mevrouw M. Sedee	- gemeen Haarlemmermeer	bestuurslid
De heer N. Türköl	- gemeente Amsterdam	bestuurslid

De heer J.J.L. Gilliam	- RNH	directeur
De heer P. Harmsen	- RNH	programmamanager
De heer A. van Koeverden	- RNH	locatiebeheerder
Mevrouw K. van der Plas	- RNH	programma-adviseur
Mevrouw M. Gankema	- Bestuursbureau	bestuurssecretaris

Mevrouw D. Muda - Verslaglegging

Met kennisgeving afwezig:

De heer R. Berkhout	- gemeente Haarlem	bestuurslid
Mevrouw E. Rommel	- provincie Noord-Holland	bestuurslid
Mevrouw A. den Boer	- provincie Noord-Holland	bestuurslid

Mevrouw S. Visser	- Arcadis
De heer A. ter Hamsel	- Arcadis

Insprekers:

Mevrouw K. van Dijk met betrekking tot Fort Benoorden, Spaarndam

De heer E. ten Berge met betrekking tot Borneo Hoeve in Houtrak/Spaarnwoude

De heer J. Hendriks met betrekking tot het participatieproces Fort Benoorden, Spaarndam

1 OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, de heer Diepstraten, opent de vergadering om 9.00 uur en heet iedereen welkom. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Berkhout, mevrouw Rommel en mevrouw De Boer, wat betekent dat er formeel geen quorum is. Hij stelt daarom voor om een buitengewone AB-vergadering uit te roepen. **Aldus wordt besloten.** Hij sluit de openbare AB-vergadering van het Recreatie Spaarnwoude en opent de buitengewone AB-vergadering van het Recreatieschap Spaarnwoude.

De heer Türköl vraagt of de afwezige bestuursleden op de hoogte zijn van deze gang van zaken.

Mevrouw Gankema antwoordt daarop bevestigend.

De agenda wordt vastgesteld.

1a INSPREKERS

De voorzitter deelt mee dat er drie insprekers zijn. Hij geeft achtereenvolgens het woord aan mevrouw Van Dijk, de heer Ten Berge en de heer Hendriks.

Mevrouw Van Dijk spreekt in namens de voormalige Maatschappelijke Adviescommissie (nu B4) over het toetsen van het plan van de Kwartiermaker voor Fort Benoorden Spaarndam. De kosten van de door de Kwartiermaker voorgestelde ontsluiting over de Slaperdijk met passeerplaatsen en 125 extra parkeerplaatsen zijn echter zo hoog dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de gemeenten Velsen en Haarlem bereid zullen zijn om die plannen te realiseren. Van de forse opgave uit het natuuronderzoek wil de Kwartiermaker slechts een paar aanbevelingen uitvoeren met de 25.000 euro die daarvoor begroot zijn. Het plan van de Kwartiermaker is eerder door een onafhankelijk adviseur als onhaalbaar gekwalificeerd, omdat van de totale investering van 10,7 miljoen euro alleen de 1 miljoen euro van de provincie redelijk zeker is. Spreekster komt tot de conclusie dat het AB een besluit gaat nemen op basis van een sprookje en een ongedekte cheque. Zij roept het AB derhalve op niet in te stemmen met het besluit onder 4b.

De heer Ten Berge heeft vorig jaar ook ingesproken en toen ook gevraagd wanneer de Borneo Hoeve in Houtrak/Spaarnwoude op de markt zou komen. Sinds de inloopdag in september 2022 is de zaak vijf keer uitgesteld. Hij vraagt wanneer de datum wordt bepaald, waarop de Borneo Hoeve op de markt komt en welke middelen beschikbaar worden gesteld om te voorkomen dat dit weer wordt uitgesteld.

De voorzitter heeft alle begrip voor de vraag en de teleurstelling over het feit dat het zo lang duurt. Hij heeft begrepen dat er in het najaar gestart wordt met het wervingsproces.

De heer Ten Berge heeft dat ook gehoord, maar hij heeft ook gehoord dat het weer uitgesteld wordt tot na de kerst.

De voorzitter antwoordt verder dat eventuele middelen afhankelijk zijn van het uitvoeringsprogramma en dat het recreatieschap het financieel ook zwaar heeft. Dat de werving is aangekondigd bij het bestuur, geeft misschien iets meer zekerheid dan voorheen.

De heer Ten Berge zou graag meer zekerheid krijgen om potentiële investeerders, die hij al een paar keer heeft moeten teleurstellen, geïnteresseerd te houden.

De voorzitter bedankt de heer Ten Berge voor zijn interesse en zegt toe dat hij actief op de hoogte gehouden zal worden.

De heer Hendriks spreekt in namens B4 en de Dorpsraad Spaarndam over het participatieproces rondom de beoogde ontwikkelingen van Fort Benoorden in Spaarndam. Hij signaleert de volgende problemen:

1. Het door BOEi (Nationale Maatschappij tot Restaureren & Herbesteden van Cultureel Erfgoed) vormgegeven en begeleid proces heeft een mediatieve inslag, waarbij vorm en inhoud in grote mate worden bepaald door de deelnemers. Elke deelnemer krijgt één stem, waardoor individuele belanghebbenden dus evenveel stemkracht hebben als vertegenwoordigende organisaties die soms duizenden belanghebbenden vertegenwoordigen.
2. RNNH is niet alleen opdrachtgever van het participatieproces, maar bepaalt ook de afwikkeling van tussentijdse vraagstukken.
3. Tijdens het participatieproces is de Dorpsraad Spaarndam geruime tijd niet vertegenwoordigd geweest in het participatieproces, omdat een door overmacht uitgevallen afgevaardigde niet vervangen mocht worden. Dat een heel dorp een tijd uitgesloten is geweest van de inspraak, heeft geleid tot discussie, frustratie en tijdverlies.

Spreker concludeert dat het participatieproces ter discussie staat, dat de uitkomsten niet onomstotelijk betrouwbaar zijn en dat het er alle schijn van heeft dat de uitkomsten eerder gewenst zijn dan goed onderbouwd zijn. Dat brengt risico's met zich mee voor de exploitatie, de verkeersontwikkeling in de directe omgeving, de natuur, de historische waarde van het fort en de Stelling van Amsterdam, de financiële positie van het recreatieschap en de bestuurlijke aansprakelijkheid van de gemeente Velsen. Spreker adviseert daarom met klem om definitieve besluitvorming uit te stellen, totdat er zekerheid bestaat over de juistheid van zowel het proces om tot besluitvorming te komen als de daaraan verbonden conclusie om over te gaan tot uitvoering.

Mevrouw Sedee vraagt of de heer Hendriks suggereert dat het participatieproces opnieuw moet worden gedaan.

De heer Hendriks antwoordt dat het aan het AB is om na te denken over eventuele consequenties, maar dat er wat hem betreft genoeg reden is om geen besluit te nemen, omdat het participatieproces niet zuiver heeft plaatsgevonden en de uitkomsten niet betrouwbaar zijn.

Mevrouw Sedee vraagt of hij vindt dat het participatieproces opnieuw zou moeten plaatsvinden, omdat de Spaarndam tijdelijk niet vertegenwoordigd is geweest.

De heer Hendriks is het eens met die conclusie.

Mevrouw Sedee heeft geen conclusie getrokken, maar een vraag gesteld.

De heer Hendriks vindt dat het participatieproces niet goed is doorlopen, dat een goed participatieproces van belang is voor een goede besluitvorming en dat de conclusie dus zou moeten zijn dat het proces opnieuw moet.

De voorzitter wijst erop dat het AB nog geen definitief besluit neemt over de realisatie, maar alleen over het vervolgproces.

De heer Hendriks denkt dat het vervolgproces wordt bepaald door de stand van zaken en de kennis van nu en dat een onderdeel daarvan is dat het participatieproces niet juist is doorlopen.

De voorzitter vraagt of hij mag concluderen dat de heer Hendriks, B4 en Spaarndam tegen het plan zijn.

De heer Hendriks vindt dat niet de juiste conclusie. B4 en de Dorpsraad Spaarndam zijn voor het plan, mits dat voldoet aan de vooraf vastgestelde kernwaarden en het participatieproces juist is doorlopen.

De voorzitter bedankt de insprekers.

1b PERSONLIJKE MEDEDELINGEN

Er zijn geen mededelingen.

1c PRESENTATIE AB RESULTAAT ONDERZOEK KLIMAATEFFECTEN RUIMTELIJKE INRICHTING OOSTENBROEK, BUITENHUIZEN EN DIJKLAND

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Visser en de heer Ter Hamsel van Arcadis die een presentatie geven over de consequenties van klimaat effecten voor de ruimtelijke inrichting van Oostenbroek, Buitenhuizen en Dijkland.

De heer Ter Hamsel begint met de aanleiding voor het onderzoek, namelijk de vraag of nu al zichtbare veranderingen, zoals droogte en verzilting, in het gebied samenhangen met klimaatverandering. Hoe een gebied als dit wordt ingericht, beheerd en gebruikt, hangt af van de fysieke omstandigheden, zoals het weer, de ondergrond en de waterhuishouding. Effecten als verzilting en bodemdaling hebben invloed op de manier waarop een gebied ingericht, beheerd en gebruikt kan worden. Arcadis heeft het onderzoek gedaan in samenwerking met het recreatieschap, het waterschap, Rijkswaterstaat, provincie, Staatsbosbeheer en eigen adviseurs.

Mevrouw Sedee vraagt waarom de gemeenten er niet bij betrokken zijn.

Mevrouw Visser antwoordt dat de gemeenten wel zijn uitgenodigd, maar dat zij niet in de gelegenheid waren om de bijeenkomst bij te wonen.

De heer Ter Hamse vervolgt dat achtereenvolgens is gekeken naar de huidige situatie, de verwachte klimaateffecten en de toekomstige situatie. Aan de hand van een vlekkenkaart toont hij de knelpunten en kansen van de huidige situatie. Langs het Noordzeekanaal treedt bijvoorbeeld nu al verzilting op en de verwachting is dat dat in de toekomst zal toenemen.

De voorzitter vraagt wat het verschil is tussen verzilting en verbrakking.

De heer Ter Hamse antwoordt dat brak minder zout is.

Mevrouw Sedee heeft in de krant gelezen dat die verzilting te maken heeft met de toename van zout water in het Noordzeekanaal door de nieuwe zeesluizen en dus niet met klimaatverandering.

De heer Ter Hamse stelt daartegenover dat als er door droogte minder water wordt aangevoerd vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal, de verzilting van het recreatiegebied vanuit het Noordzeekanaal ook zal toenemen.

Hij vervolgt zijn verhaal. Bodemdaling is een bekend probleem in het veenweidegebied. De draagkracht van de bodem wordt daardoor minder, dus ook dat heeft gevolgen voor het gebruik van het gebied. Dit onderzoek heeft al dat soort zaken in beeld gebracht. Daarbij is gebruikgemaakt van allerlei openbare gegevens die landelijk gebruikt worden om klimaateffecten in beeld te brengen. Die zijn overigens nog niet gebaseerd op de recente nieuwe scenario's van het KNMI. De verzilting neemt toe, de bodemdaling neemt toe, de zeespiegelstijging neemt toe, hevige neerslag neemt toe, droogte neemt toe en de zoetwaterafhankelijkheid neemt ook toe. Met name dat laatste is een probleem bij toenemende droogte, hogere temperaturen en zwaardere stormen, als de bomen wellicht al minder vitaal zijn door het zoutere grondwater.

Het advies van Arcadis is erop gericht te komen tot een water- en bodemsturende benadering, waarbij rekening gehouden wordt met de landschapkenmerken. Men noemt dat de landschapsecologische samenhang. Het advies geldt dus alleen voor dit gebied en niet voor andere gebieden die RNH beheert. Arcadis is voorstander van deze benadering, omdat het een solide basis geeft voor besluiten over de toekomst.

Spreker geeft vervolgens een doorkijkje naar de toekomst en de consequenties voor het ruimtegebruik. Dijkland-Noord zal meer verbraken en dat heeft invloed op het natuurstype dat zich daar kan ontwikkelen. Dijkland-Zuid is veenweidegebied, waar het waterpeil omhoog zal moeten om de bodemdaling te verminderen. Dat heeft effect op de draagkracht van de grond en het gebruik van het land. Houtrak is een intensief recreatiegebied en zou opnieuw ingericht moeten worden. In de Kanaalzone zou een zoetwaterbuffer gecreëerd kunnen worden om niet afhankelijk te zijn van zoetwater van elders in tijden van droogte, maar ook dat heeft consequenties voor het ruimtegebruik.

Mevrouw Visser voegt eraan toe dat een zoetwaterbuffer op die plek bovendien tegendruk zou geven voor de zoutindringing vanuit het Noordzeekanaal.

De heer Ter Hamse vervolgt zijn betoog met de Zuid-Westhoek en de Mooie Nel, een vooral cultuurhistorisch waardevol gebied. Het resultaat van dit onderzoek biedt een solide onderlegger voor het toekomstige gebruik.

Daarnaast heeft Arcadis gekeken naar de beplanting in het gebied. Die beplanting is ongeveer vijftig jaar oud is. Bij onderhoud of herstel is het belangrijk om te kijken welke vegetatie hier in de toekomst past. Arcadis adviseert om meer inheemse soorten te gebruiken, omdat dit goed is voor de biodiversiteit en goed aansluit bij de natuurdoelen. Ook hier speelt de ondergrond weer een belangrijke rol, want die bepaalt het succes van beplanting.

Arcadis heeft voor dit rapport gebruikgemaakt van landelijke gegevens, dus voor dit gebied moet daar wel met de nodige gebiedskennis naar gekeken worden, maar in het algemeen is veel variatie goed voor de weerbaarheid van de vegetatie.

De heer Van Koeverden voegt eraan toe dat na vijftig jaar heel veel populieren bijvoorbeeld aan het einde van hun levensduur zijn en dat er nu keuzes gemaakt moeten worden, waarvoor deze informatie een belangrijke basis is,

Mevrouw Sedee weet dat de inzichten over vegetatie al een tijd geleden zijn veranderd. Zij gaat er dan ook vanuit dat alles wat in de afgelopen jaren geplant is, daaraan voldoet en er dus al gekozen is voor inheemse soorten. Het zou bovendien financieel niet haalbaar zijn de beplanting van het hele park aan te pakken.

De heer Van Koeverden antwoordt dat er zeker inheemse aanplant is gedaan, maar dat er nu keuzes gemaakt moeten worden voor de komende vijftig jaar om het hoofd te bieden aan de klimaateffecten.

De heer Türköl mist in de presentatie het effect dat het veranderen van de vegetatie zal hebben op de dieren.

De heer Ter Hamse antwoordt dat Arcadis daar niet naar gekeken heeft.

De heer Van Koeverden voegt eraan toe dat dit jaar ecologisch onderzoek gedaan wordt en dat op basis daarvan een inrichtingsplan gemaakt wordt.

Mevrouw Sedee vraagt wat de gevolgen van de verzilting zijn voor de agrariërs en of daaraan extra

aandacht moet worden besteed.

De heer Van Koeverden antwoordt dat het recreatieschap en het waterschap dit soort aspecten met de agrariërs bespreken in het gebiedsproces en dat het resultaat wordt meegenomen in het uiteindelijke gebiedsplan.

De heer Ter Hamsel geeft tot slot een samenvatting van het advies voor de langere termijn. Water en bodem moeten sturend gemaakt worden en de beplanting voor de langere termijn zo divers mogelijk. Bij de inrichting zullen zich zeker dilemma's voordoen. Op welke locaties kan ruimte gemaakt worden voor waterberging, zowel seizoensberging als piekberging? Welke andere eisen stelt recreatie in de toekomst en welke gevolgen heeft dat voor de inrichting (meer schaduw, koele plekken en zwemwater)? Welk belang is dan groter, natuur of recreatie? Waar ontstaan grote knelpunten tussen recreatief gebruik (zoals festivals) en wateroverlast? Kan bodemdaling voldoende verminderd worden zonder aanpassingen aan de functie (in Dijkland)?

De voorzitter vraagt of iemand iets kan zeggen over de verantwoordelijkheid voor de verzilting die veroorzaakt wordt door het Noordzeekanaal en of het recreatieschap bijvoorbeeld Rijkswaterstaat daarop zou kunnen aanspreken. Ten tweede vraagt hij of al deze adviezen wel uitvoerbaar zijn.

De heer Ter Hamsel antwoordt dat de uitvoerbaarheid geen onderdeel uitmaakt van het rapport, maar dat er wel over gesproken is. Hij adviseert het recreatieschap om zo veel mogelijk aan te sluiten bij lopende gebiedsprocessen. De verantwoordelijkheidsvraag kan hij niet beantwoorden, maar hij denkt dat dat juridisch gezien heel ingewikkeld is. Ook daarvoor geldt, dat het belang van het recreatieschap goed vertegenwoordigd moet worden bij Rijkswaterstaat.

De voorzitter vindt het een mooi rapport, maar vraagt zich af hoe het nu verder moet, want zaken als waterberging brengen forse investeringen met zich mee.

De heer Van Koeverden antwoordt dat dit rapport vooral bedoeld is als basis om te kijken of en hoe de aanbevelingen meegenomen kunnen worden in de uitvoeringsprogramma's. Voor sommige onderwerpen zijn of komen er subsidiemogelijkheden. Hij noemt de Bossenstrategie die wellicht benut kan worden voor de omvorming die nodig is door de verzilting.

De heer Harmsen voegt eraan toe dat het recreatieschap ook tijdig moet aanhaken bij allerlei andere dingen die staan te gebeuren in dit gebied, bijvoorbeeld als gevolg van de energietransitie.

De voorzitter concludeert dat het aan RNH en het AB SPW is om aan de juiste tafels dit verhaal te vertellen, want dit gebied heeft waarde voor het hele omgeving en niet alleen voor de participanten. Hij weet dat de infrastructuur voor de energietransitie hier gaat landen en ziet daarin ook mogelijkheden. Hij noemt als voorbeeld het Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee, waarin ook geld beschikbaar komt voor leefbaarheid. Het recreatieschap zal echter ook te maken krijgen met veranderende beheerlasten. Een waterberging vergt onderhoud en een veranderde vegetatie vergt een ander beheer. Hij pleit ervoor om dit rapport te gebruiken als kanalisator voor de strategie op langere termijn. Hij bedankt voor de presentatie en sluit dit agendapunt.

2 VORIGE VERGADERINGEN

2b CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB SPW 14 DECEMBER 2023

CONCEPTVERSLAG BUITENGEWONE OPENBARE VERGADERING AB SPW 14 DECEMBER 2023

De voorzitter merkt naar aanleiding van het verslag van de buitengewone openbare vergadering van het AB op 14 december 2023 op dat het AB aan de inspreker over de pluktuin heeft toegezegd op bezoek te komen.

Mevrouw Van der Plas deelt mee dat er een werkgezoek is gepland voor 11 juni 2024 en dat een bezoek aan de pluktuin in het programma wordt verwerkt.

Het algemeen bestuur besluit de beide verslagen vast te stellen.

2c CONCEPT VERSLAG EXTRA OPENBARE VERGADERING AB 18 DECEMBER 2023

De voorzitter heeft een correctie bij agendapunt 9C, waar halverwege bladzijde 5 staat: "De voorzitter kon hier niet bij zijn en vraagt of dit op een ander moment, losgekoppeld kan worden van de Kadernota, omdat zij anders moet tegen stemmen." Dit is niet gezegd door de voorzitter, maar door mevrouw Rommel.

Mevrouw Sedee pleit naar aanleiding van het verslag voor een formeler taalgebruik in openbare verslagen en vraagt het Bestuursbureau om daarop te letten.

Het algemeen bestuur besluit het verslag vast te stellen.

3 LIJST INGEKOMEN STUKKEN

De voorzitter deelt mee dat Recreatieschap Geestmerambacht heeft besloten om de huidige overeenkomst met het Bestuursbureau Recreatieschappen op te zeggen. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard hebben na het uittreden van Noord-Holland, Schagen en Bergen en de fusie van Langedijk en Heerhugoward besloten de samenwerking in de komende twee jaar opnieuw te gaan

vormgeven. De kosten van het Bestuursbureau zullen vanaf 1 januari 2026 verdeeld worden over de overige vier recreatieschappen. Voor die tijd zal het Bestuursbureau overigens geëvalueerd worden.

Het algemeen bestuur besluit de lijst met ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

4 AB BESLUITEN

4a VOORSTEL PROCES REGIODEAL

De heer Harmsen geeft een toelichting. Sinds het toekennen van de Regiodeal MRA-West 'Beter in Balans' in februari 2024, wordt er gewerkt aan het convenant tussen het Rijk en de regio. Voor de extra ureninzet van de opgavemanager SPW is een extra budget nodig van 10.000 euro. Ondertussen is het recreatieschap ook betrokken bij het kernteam dat de spelregels opstelt voor de besteding van de middelen en samen met gemeenten en andere organisaties zal gezocht worden naar geschikte projecten in het gebied. Het convenant, de samenwerking en de keuze van projecten komen terug in het AB.

De heer Türköl vraagt of van alle deelnemers een bijdrage wordt gevraagd voor extra ambtelijke inzet. De heer Harmsen antwoordt dat dit de bijdrage is die aan het recreatieschap wordt gevraagd en dat het schap daarmee een flink aandeel heeft in de totstandkoming van het convenant en de vervolgspraken. Hij verwacht dat de inzet bij gemeenten groter zijn, omdat er daar verschillende afdelingen bij betrokken zijn. Het recreatieschap heeft hiermee een flinke bijdrage geleverd en dat wordt ook erkend.

De voorzitter voegt eraan toe dat de verwerking in de begrotingen en de kadernota's een aandachtspunt is. Als het goed is, heeft dit een positieve bijdrage aan het uitvoeringsprogramma.

De heer Harmsen legt uit dat het uitvoeringsprogramma de basis blijft, maar dat voor sommige projecten het ambitieniveau omhoog kan.

De voorzitter wijst erop dat verschillende participanten zienswijzen hebben ingediend op de kadernota, waarbij gevraagd is om een hoger ambitieniveau. Hij denkt dat het belangrijk is dat het recreatieschap de participanten laat zien dat dat het mogelijk is om ook zonder verhoging van de participantenverhoging het niveau te verhogen.

De heer Harmsen voegt eraan toe dat het schap probeert om meer te doen, terwijl het ambitieniveau niet verandert.

Mevrouw Sedee begrijpt dat het ambitieniveau niet kan veranderen, omdat het hier niet gaat om structurele gelden.

De voorzitter ziet als tweede voordeel dat het recreatieschap als een soort linking pin tussen alle gemeenten een prominente plek heeft en daardoor als een belangrijke partner gezien kan worden.

De heer Gilliam legt uit dat het een complexe zaak is met verschillende partijen en dat het een uitdaging wordt om de financiële consequenties voor het recreatieschap onder controle te houden. Het is daarom de bedoeling om steeds stap voor stap een nieuwe fase in te gaan en daarvoor toestemming te vragen van het bestuur.

Het algemeen bestuur besluit:

Het extra budget van 10.000 euro beschikbaar te stellen voor de ureninzet van de opgavemanager SPW Regiodeal, te verantwoorden in de Najaarsnotitie 2024.

4b FORT BENOORDEN

De voorzitter vraagt wie het woord wil voeren over dit voorstel.

Mevrouw Sedee vraagt hoe Velsen staat tegenover de opdracht om extra parkeerplaatsen te realiseren.

De voorzitter antwoordt dat Haarlem en Velsen positief hebben gereageerd op het plan, maar dat er niet naar de uitvoering is gevraagd. In principe staat de initiatiefnemer of anders het recreatieschap daarvoor aan de lat. Hij deelt mee dat Velsen akkoord is met dit voorstel. Het participatieproces is niet afgerond, maar gaat een vervolgfase in. Hij ziet een zeer betrokken initiatiefnemer, maar hij is het wel met de sprekers eens dat er in de rapportages in de vervolgfase iets meer verantwoording mag worden afgelegd over het participatieproces. Hij pleit er tot slot voor dat het recreatieschap goed let op de effecten op het natuurplan.

Mevrouw Sedee vraagt of het DB of medewerkers van het recreatieschap BOEI hebben gevraagd waarom er bezwaar gemaakt is tegen de vervanging van een vertegenwoordiger van de Dorpsraad Spaardam, want de gemeente Haarlemmermeer en het AB vinden participatie heel erg belangrijk. De inwoners van dit prachtige gebied moeten echt gekoesterd worden, want dat zorgt voor draagvlak voor alles wat het recreatieschap doet. De financiering van het recreatieschap is al ingewikkeld genoeg.

De voorzitter antwoordt dat HOEI is ingezet in de fase van het witboek en het bidboek. Een jaar geleden heeft het AB besloten tot een volgende fase. In die fase wordt het project overgedragen aan de initiatiefnemer die dan ook verantwoordelijk wordt voor de participatie.

Mevrouw Sedee concludeert dat er dus sprake is geweest van een knip en dat het AB misschien overdoende aandacht heeft besteed aan de bestuurlijke overdracht van het stuk van HOEI aan de

Dorpsraad Spaarndam.

De heer Harmsen denkt dat de bestuurlijke aandacht die het participatieproces heeft gekregen, voldoende comfort zou moeten bieden voor de volgende fase. Vorige keer is het besluit genomen om de volgende fase in te gaan en daarbij is verantwoording afgelegd over de participatie. Spreker ziet noch in de reactie van B4 van 7 mei 2024, noch in de flyer van B4 het signaal dat de vorige fase niet goed doorlopen zou zijn. En hetzelfde geldt voor de verantwoording van de Kwartiermaker over het verloop van het participatieproces. Het voorliggende besluit spreekt voor zich. En natuurlijk moet het recreatieschap het signaal ter harte nemen en verantwoording afleggen over het komende proces.

Mevrouw Sedee bedoelt dat signalen serieus genomen moeten worden en dat het AB bij een volgend initiatief beter moet kijken naar de filosofie van een partij als HOEi om te voorkomen dat zoiets als vervanging van een vertegenwoordiger onmogelijk gemaakt wordt.

De heer Harmsen is het daarmee eens.

De voorzitter voegt eraan toe dat dat ook de boodschap is aan de Kwartiermaker.

De heer Harmsen wil dit signaal zeker niet negeren, maar wat hem betreft hoeft het nu doorlopen participatieproces niet opnieuw gedaan worden. Hij zal de projectleider vragen om hier aandacht aan te besteden.

De voorzitter vraagt hem om ook zijn opmerking over natuur en de opmerkingen in het bestuursvoorstel mee te nemen. Er zitten zeker nog uitdagingen in, waarbij de gemeenten nog aan bod komen.

De heer Harmsen kent de grote uitdagingen van dit plan en zal ervoor zorgen dat er aandacht besteed wordt aan de zorgen die geuit zijn.

De voorzitter concludeert dat het AB instemt met het besluit en dat dit weer een stap voorwaarts is, zij het met uitdagingen. Hij wenst iedereen succes daarbij.

Het algemeen bestuur besluit:

1. ***Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker***
2. ***Kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces***
3. ***Kennis te nemen van de toetsing van de aanbieding van Kwartiermaker aan de eisen (Must haves) uit het Witboek.***
4. ***In te stemmen met vervolg van het gebiedsontwikkelingsproces, met de volgende rollen voor het recreatieschap:***
 - ***Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst***
 - ***Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal;***
 - ***Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen***
5. ***Kennis te nemen van het decken van de kosten uit de begroting 2024.***

4c INTREKKEN BESLUIT EU SUBSIDIE

De voorzitter geeft een korte inleiding. In opdracht van de besturen van de recreatieschappen Spaarnwoude, Geestmerambacht, Alkmaarder en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland en Twiske Waterland is een scan uitgevoerd naar kansrijke projecten voor Europese subsidies. Met de nadere uitwerking heeft alleen recreatieschap Spaarnwoude ingestemd; de overige schappen hebben besloten hier niet mee verder te gaan. Voorgesteld wordt om het genomen besluit door recreatieschap Spaarnwoude in te trekken.

Mevrouw Sedee gaat akkoord met spijt in het hart, want er is uitgebreid gesproken over opties om extra inkomsten te genereren. Dat brengt haar op een ander probleem, namelijk de invasieve exoten. Zij heeft daarover een podcast beluisterd en de link daarvan ter informatie doorgestuurd naar de heer Harmsen.

De heer Harmsen zal de link delen met alle AB-leden.

Mevrouw Sedee legt het probleem van de Amerikaanse rivierkreeft voor die de sloten leegteet en een bedreiging vormt voor de biodiversiteit in de sloten. Zij vraagt of en hoe het recreatieschap die kreeften kan bestrijden.

De heer Harmsen antwoordt dat ecologisch beheer zoals wordt voorgesteld in de podcast, niet in het basisscenario zit, maar dat er in Amsterdam aan de Oude Haagseweg een kunstenaarscollectief zit dat voor dit soort dingen aandacht vraagt onder de naam De Keuken van het Ongewenst Dier. Dit collectief verwerkt ook deze kreeften.

De heer Van Koeverden voegt eraan toe dat dit probleem wel aan de orde is geweest in het gebiedsproces, dat het probleem erkend wordt door agrariërs en waterschap, maar dat er nog niet echt een oplossing is. De kreeften vangen heeft niet veel effect. Het waterschap is bezig met experimenten, maar er is nog geen sprake van echte bestrijding.

Het algemeen bestuur besluit:

Het genomen besluit van 13 juli 2023 (besluitnr. 2023ABSPW11), om een project (ecologisch/natuurinclusief beheer en aanleg incl. bestrijding invasieve exoten) door de recreatieschappen nader uit te werken, in te trekken.

4d AFRONDING WGR EN VERORDENING FINANCIËEL BEHEER

De voorzitter geeft een korte inleiding. Het DB heeft akkoord gegeven om het voorstel door te geleiden naar het AB, maar de stukken zijn nog niet in alle raden besproken. Hij concludeert dat het bestuur kan instemmen met het voorstel onder het voorbehoud dat ook gemeenten en provincie akkoord gaan.

Het algemeen bestuur besluit:

1. ***Kennis te nemen van de positieve besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.***
2. ***In te stemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude.***
3. ***De Verordening financieel beheer met wijzigingen vast te stellen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toe te zenden naar alle participanten.***
4. ***De provincie Noord-Holland te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te publiceren.***
5. ***De vastgestelde Verordening financieel beheer te publiceren.***
6. ***Kennis te nemen van de verantwoording en gemaakte kosten over het jaar 2023 in relatie tot de GR-wijziging en de ontwerp Verordening financieel beheer***
7. ***In te stemmen met € 7.608,- (SPW), € 1.344,- (SGP) en € 672,- (SMG) aan niet in de begrotingswijziging(en) opgenomen kosten in 2024 voor het verdere proces om de wettelijk verplichte wijziging van de GR uit te voeren.***

4e RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING NORMENKADER 2024

De voorzitter geeft een inleiding. Het vaststellen van het normenkader is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van het recreatieschap. Het interne controleplan is door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Het algemeen bestuur besluit:

1. ***Het normenkader 2024 vast te stellen;***
2. ***Het intern controleplan 2024 voor kennisgeving aan te nemen;***
3. ***Kennis te nemen van de actualisatie van de kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording.***

5 INHOUDELIJKE MEDELINGEN

5a MEDEDELING AB FINANCIËLE ONDERBOUWING VAN DE PROJECTEN ONDER HET UITVOERINGSPROGRAMMA SPAARNWOUE PARK 2040

De voorzitter brengt in herinnering dat deze financiële onderbouwing van het Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park een uitdrukkelijk wens is geweest van de participanten in de vorige AB-vergadering. Hij denkt dat het goed is dat de lijst ook voor het AB van 11 juli 2024 wordt geagendeerd, zodat die aan de programmabegroting gekoppeld kan worden. Hij heeft gevraagd om er een soort naslagwerk van te maken met het overzicht als oplegger en daaronder de projectdetails, zodat de organisatie en bestuurders snel projecten kunnen terugvinden.

Mevrouw Sedee mist in de lijst ecologisch maaibeheer grasland en slootkanten.

De heer Harmsen antwoordt dat dat is toegevoegd aan een nieuwe versie.

De voorzitter legt uit dat op deze lijst alleen de basisprojecten staan. Hij denkt dat het goed zou zijn om ook de andere projecten te vermelden, bijvoorbeeld in een andere kleur.

Mevrouw Van der Plas deelt mee dat de fietsverbinding is afgefallen, maar dat die nog wel op de lijst staat, omdat er voor 2024 financiën voor zijn opgenomen. Het project ecologisch beheer is eronder gezet, omdat die niet meetelt voor de basisvariant.

De heer Harmsen voegt eraan toe dat dat ook geldt voor de revitalisering landschapsplan Groene Weelde (Bezoekersdek Big Spotters Hill actielijn 15) en de herinrichting Expo terrein (actielijn 15 ontwikkelprogramma) die overigens wel uitgevoerd worden.

5b MEDELING AB MEDEDELING AB VOORTGANG NNN GW / ZWAANSHOEK

Mevrouw Sedee geeft haar complimenten voor de prettige samenwerking.

5c MEDEDELING AB VOORBEREIDING VERNIEUWDE ERFPACHTOVEREENKOMST MET STAATSBOSBEHEER.

De voorzitter constateert dat er geen vragen op opmerkingen zijn.

5d MEDEDELING AB SPW CONTRACTVORMING WHEELERPLANET

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

5e MEDEDELING AB VERDELING SUBSIDIEGELD BOA'S

De voorzitter vindt het een mooie geste van RNH om de recreatieschappen te laten delen in de subsidie die RNH heeft ontvangen van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor het in 2023 in dienst hebben van groene boa's en de daarmee samenhangende kosten. De voorzitter voegt daaraan toe dat de raad

van Velsen heeft gevraagd om extra aandacht voor toezicht en veiligheid in Spaarnwoude in relatie tot ondermijning en drugsafval. De vraag is of daaraan nu meer inhoud kan worden gegeven. Het gaat niet zozeer om meer toezicht, maar om een betere afstemming met Velsen.

De heer Harmsen heeft dit nog niet besproken met de manager toezicht.

De voorzitter stelt voor om een aparte afspraak te maken met de burgemeester van Velsen.

De heer Harmsen zal dat op zich nemen.

De heer Türköl denkt dat het logisch lijkt om het eigen vermogen te vullen als reserve voor tegenvallers binnen RNH, maar dat het belangrijk is dat SPW een soort weerstandsvermogen opbouwt voor het geval andere recreatieschappen uit de GR stappen.

De heer Gilliam legt uit dat die subsidie bestemd is voor de uitvoering van het toezicht door RNH en eigenlijk niet bedoeld is om te verdelen over de recreatieschappen. Als RNH een positief resultaat had gehad over 2023, dan waren die middelen aan het weerstandsvermogen van RNH toegevoegd. RNH heeft echter een negatief resultaat behaald als gevolg van hoger uitgevallen cao-afspraken dan verwacht. Met een kleine bijdrage uit de subsidie kon de exploitatie echter toch op nul uitkomen. Daarom heeft RNH ervoor gekozen om de rest terug te geven aan de recreatieschappen. Sommige recreatieschappen hebben vraagtekens gezet bij de rechtmatigheid van deze systematiek, maar volgens de rechtmatigheidstoets mag dit en de accountant is akkoord gegaan.

5f **MEDEDELING AB DATA PROTECT IMPACT ASSESSMENT CAMERA'S**

De voorzitter vraagt waar die camera's voor waren. Misschien is nodig om hierover in vertrouwelijkheid te spreken.

De heer Van Koeverden deelt mee dat SPW nauwelijks gebruikmaakt van camera's. Dit gaat over andere gebieden. 't Twiske zet bijvoorbeeld camera's in vanwege het betaald parkeren.

In het besloten deel van de vergadering wordt een toelichting gegeven.

De heer Van Koeverden vindt dit iets voor het besloten deel van de vergadering.

6 **BESTUURLIJKE MEDEDELINGEN VOOR RADEN EN STATEN**

6a ***Het algemeen bestuur neemt kennis van:***

De teksten voor de bestuursmededeling voor raden en Staten na de vergadering van het algemeen bestuur.

6b **KWARTAALRAPPORTAGE SPAARNWOUDSE IN DE MEDIA**

Er zijn geen opmerkingen of vragen.

7 **ACTUALITEITEN EN RONDVRAAG**

PERSBERICHT HD 20240528

De heer Harmsen deelt mee dat het krantenartikel gaat over de 800.000 euro die wordt onttrokken aan de reserve.

De voorzitter voegt eraan toe dat het bericht geagendeerd is om de onderbouwing naar de gemeenteraden aan de bestuurders mee te kunnen geven.

Mevrouw Sedee gaat ervanuit dat er gedebatteerd zal worden over de stukken na de informatieve bijeenkomst.

De heer Harmsen deelt mee dat het artikel is toegevoegd aan de presentatie en gedeeld zal worden met de raadsleden en Statenleden op het niet-openbare deel van de website.

7a **ZIENSWIJZE HAARLEMMERMEER BESTEMMINGSPLAN**

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

7b **ZIENSWIJZE VELSEN BESTEMMINGSPLAN**

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

7c **NIEUWS OVER WITTE HUISJE BUITENHUIZERWEG 6**

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Koeverden.

De heer Van Koeverden deelt mee dat het recreatieschap Golfbaan Spaarnwoude heeft geadviseerd om het huisje niet te slopen, maar om het gewoon op de markt te brengen. Golfbaan Spaarnwoude komt terug bij het recreatieschap met een voorstel. Het huis wordt nu beheerd (anti-kraak).

7d **DRUGSDUMP HOUTRAK**

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Koeverden.

De heer Van Koeverden deelt mee dat twee keer achter elkaar drugsafval is gedumpt. Naar verwachting valt de sanering mee.

Mevrouw Sedee vraagt naar de financiële consequenties.

De voorzitter antwoordt dat de kosten deels vergoed worden door het Rijk.

De heer Van Koeverden antwoordt dat de kosten pas bekend zullen zijn, als het bodemonderzoek afgerond is en dat er dan subsidie voor aangevraagd zal worden.

8 SLUITING

De voorzitter bedankt de toehoorders voor hun aanwezigheid en sluit het openbare deel van buitengewone AB-vergadering om 10.45 uur.

DIT VERSLAG IS VASTGESTELD IN DE ALGEMEEN BESTUURSVERGADERING D.D. 11 JULI 2024

AGENDA	
1.	OPENING EN VASTSTELLING AGENDA a) (Eventuele) insprekers b) Persoonlijke mededelingen c) Presentatie AB resultaat onderzoek klimaateffecten ruimtelijke inrichting Oostenbroek, Buitenhuizen en Dijkland (Arcadis, 20 min)
2.	NOTULEN VORIGE VERGADERING(EN) a) VERVALLEN b) Concept verslag openbare vergadering AB 14 december 2023 (ter vaststelling in AB) c) Concept verslag extra openbare vergadering AB 18 december 2023 (ter vaststelling in AB)
3.	LIJST INGEKOMEN STUKKEN (TER KENNISNAME) a) Opzegging GAB deelname bestuursbureau en jaar verlenging dienstverlening RNH
4.	AB BESLUITEN a) Voorstel Proces Regiodeal Gevraagd besluit: Het extra budget van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor de ureninzet van de opgavemanager SPW Regiodeal, te verantwoorden in de najaarsnotitie 2024. <u>Bestuursmededeling voor raden en staten na AB</u> b) Fort Benoorden Gevraagd besluit: 1. Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker 2. Kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces 3. Kennis te nemen van de toetsing van de aanbieding van Kwartiermaker aan de eisen (Must haves) uit het Witboek. 4. In te stemmen met vervolg van het gebiedsontwikkelingsproces, met de volgende rollen voor het recreatieschap: -Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst -Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal; -Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen 5. Kennis te nemen van het dekken van de kosten uit de begroting 2024. <u>Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee</u> c) Intrekken besluit EU subsidie Gevraagd besluit: Het genomen besluit van 13 juli 2023 (besluitnr. 2023ABSPW11), om een project ecologisch/natuur-inclusief beheer en aanleg incl. bestrijding invasieve exoten) door de recreatieschappen nader uit te werken, in te trekken. <u>Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee</u> d) Afronding WGR en Verordening financieel beheer Gevraagd besluit: 1. Kennis te nemen van de positieve besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.

	2. In te stemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude. 3. De Verordening financieel beheer met wijzigingen vast te stellen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toe te zenden naar alle participanten. 4. De provincie Noord-Holland te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te publiceren. 5. De vastgestelde Verordening financieel beheer te publiceren. 6. Kennis te nemen van de verantwoording en gemaakte kosten over het jaar 2023 in relatie tot de GR-wijziging en de ontwerp Verordening financieel beheer. 7. In te stemmen met € 7.608,- (SPW), € 1.344,- (SGP) en € 672,- (SMG) aan niet in de begrotingswijziging(en) opgenomen kosten in 2024 voor het verdere proces om de wettelijk verplichte wijziging van de GR uit te voeren. <u>Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee</u> e) Rechtmatigheidsverantwoording normenkader 2024 Gevraagd besluit: 1. Het normenkader 2024 vast te stellen; 2. Het intern controleplan 2024 voor kennisgeving aan te nemen; 3. Kennis te nemen van de actualisatie van de kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording. <u>Bestuursmededeling voor raden en staten na AB: ja/nee</u>
5.	INHOUDELIJKE MEDEDELINGEN a) Mededeling AB Financiële onderbouwing van de projecten onder het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2040 b) Mededeling AB Voortgang NNN GW/ Zwaanshoek c) Mededeling AB SPW Erfpacht SBB d) Mededeling AB SPW Contractvorming Wheelerplanet e) Mededeling AB Verdeling subsidiegeld BOA's f) Mededeling AB Data Protect Impact Assesment camera's
6.	BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN a) Bestuurmededeling b) Kwartaalrapportage Spaarnwoude in de media (link in bestuursmededeling)
7.	ACTUALITEITEN EN RONDVRAAG a) Zienswijze Haarlemmermeer bestemmingsplan b) Zienswijze Velsen bestemmingsplan c) Nieuws over witte huisje Buitenhuiserweg 6 (mondeling) d) Drugsdump Houtrak (mondeling)
8.	SLUITING

Effecten van klimaatverandering in recreatiegebied Spaarnwoude

Een quickscan
Recreatieschap Spaarnwoude

31 oktober 2023 - Public

Contactpersoon

FLOOR SPEET
Adviseur Water & Ruimte
Amsterdam

M 06 27 06 08 19
E floor.speet@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 56825
1040 AV Amsterdam
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging projectgebied	4
1.3	Doelstelling	4
1.4	Werkwijze	4
1.5	Leeswijzer	5
2	Beschrijving huidige situatie	6
2.1	Gebiedsbeschrijving	6
2.2	Signaleringen huidige situatie	23
3	Analyse klimaateffecten	24
3.1	Verzilting	25
3.2	Bodemdaling	26
3.3	Zeespiegelstijging	27
3.4	Vaker hevige neerslag	28
3.5	Vaker langere perioden van droogte	28
3.6	Afhankelijkheid van zoetwateraanvoer	29
3.7	Gemiddeld hogere temperaturen	30
3.8	Hevigere stormen buiten het stormseizoen	30
4	Toekomstige situatie en knelpunten	31
4.1	Toekomstig gebruik gebied	31
4.2	Een toekomstbestendige inrichting	32
4.3	Vegetatie	35
4.4	Toekomstbestendig beheer	36
4.5	Aanbevelingen voor vervolg	36
5	Bibliografie	38
	Colofon	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Recreatiegebied Spaarnwoude ligt tussen de steden Haarlem, Hoofddorp en Amsterdam in en biedt tal aan mogelijkheden voor recreatie. De steden rondom het recreatiegebied groeien sterk en dit resulteert in een toename van recreatief gebruik van Spaarnwoude. Om deze toename in de toekomst te kunnen faciliteren, heeft het Recreatieschap Spaarnwoude haar koers bepaald met de Visie Spaarnwoude Park 2040 'Rijk aan natuur, buitenleven en verhalen uit het verleden'.

Niet alleen de toenemende stroom aan recreanten zal Spaarnwoude op moeten anticiperen, maar ook de mogelijke effecten van klimaatverandering zullen leiden tot mogelijk een andere inrichting, beheer en gebruik van het gebied. Om Spaarnwoude Park duurzaam en toekomstbestendig te kunnen beheer, wil het Recreatieschap inzicht krijgen in de condities die de inrichting van het gebied op lange termijn (2100) gaan bepalen. Op dit moment is de relatie van beheer, inrichting en gebruik van Spaarnwoude Park in een balans (Figuur 1-1). Maar wat doen klimaatverandering en andere effecten met deze huidige balans? Tijdens dit project onderzoeken we wat de huidige situatie is van Spaarnwoude Park, wat de te verwachte effecten zijn en hoe zich dat vertaalt in een nieuwe balans in het park.

Figuur 1-1: Het vinden van een nieuwe balans.

1.2 Ligging projectgebied

Aangezien in Spaarnwoude 2.477 ha wordt beheerd door het Recreatieschap, is gekozen om in deze rapportage te focussen op een deel van het gebied Spaarnwoude, zie Figuur 2-1 voor het focusgebied.

1.3 Doelstelling

Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in de condities die op lange termijn de inrichting van het gebied gaan bepalen. De effecten die worden onderzocht zijn verzilting, bodemdaling, zeespiegelstijging, vaker hevige neerslag, vaker langere perioden van droogte, afhankelijkheid van zoetwateraanvoer, gemiddeld hogere temperaturen en hevigere stormen buiten het stormseizoen. Het resultaat van dit project is een kaart met signaleringen van de huidige en toekomstige situatie. Daarnaast biedt deze quickscan aanbevelingen voor mogelijke vervolgonderzoeken en volgende stappen.

1.4 Werkwijze

Figuur 1-2 laat de werkwijze van het project zien. Om inzicht te krijgen in de condities die op lange termijn de inrichting van Spaarnwoude Park gaan bepalen, is eerst de huidige situatie in kaart gebracht. Middels een bureaustudie is de

waterhuishouding, bodemopbouw, aanwezige natuur en aanwezige meetpunten inzichtelijk gemaakt. Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden, waarbij diverse metingen zijn gedaan. Daarna zijn de verschillende klimaateffecten die mogelijk invloed hebben op Spaarnwoude Park onderzocht en beschreven.

Tijdens het veldbezoek op 22 augustus 2023 is een momentopname gedaan van de ecologie en bodem (door middel van enkele boringen). Daarnaast zijn er op een ander moment metingen van het zoutgehalte van het oppervlaktewater uitgevoerd.

Vervolgens is een workshop gehouden, waarbij aan de hand van een presentatie en kaarten verschillende partijen in het gebied in gesprek zijn gegaan. Hierbij zijn de huidige knel- en aandachtspunten en de te verwachten aandachtspunten voor Spaarnwoude Park in 2100 besproken, uitgaande van de verwachte klimaateffecten. Tijdens de workshop zijn de kaarten van de huidige situatie, en de verwachte klimaateffecten getoond. De aanwezigen hebben met hun kennis van het gebied de informatie op de kaarten aangevuld of aangewezen welke informatie onjuist is. Ook is er gezamenlijk gekeken naar kansen in het gebied voor de toekomst, en hoe wensen van de aanwezige partijen gecombineerd kunnen worden.

Figuur 1-2: Werkwijze

1.5 Leeswijzer

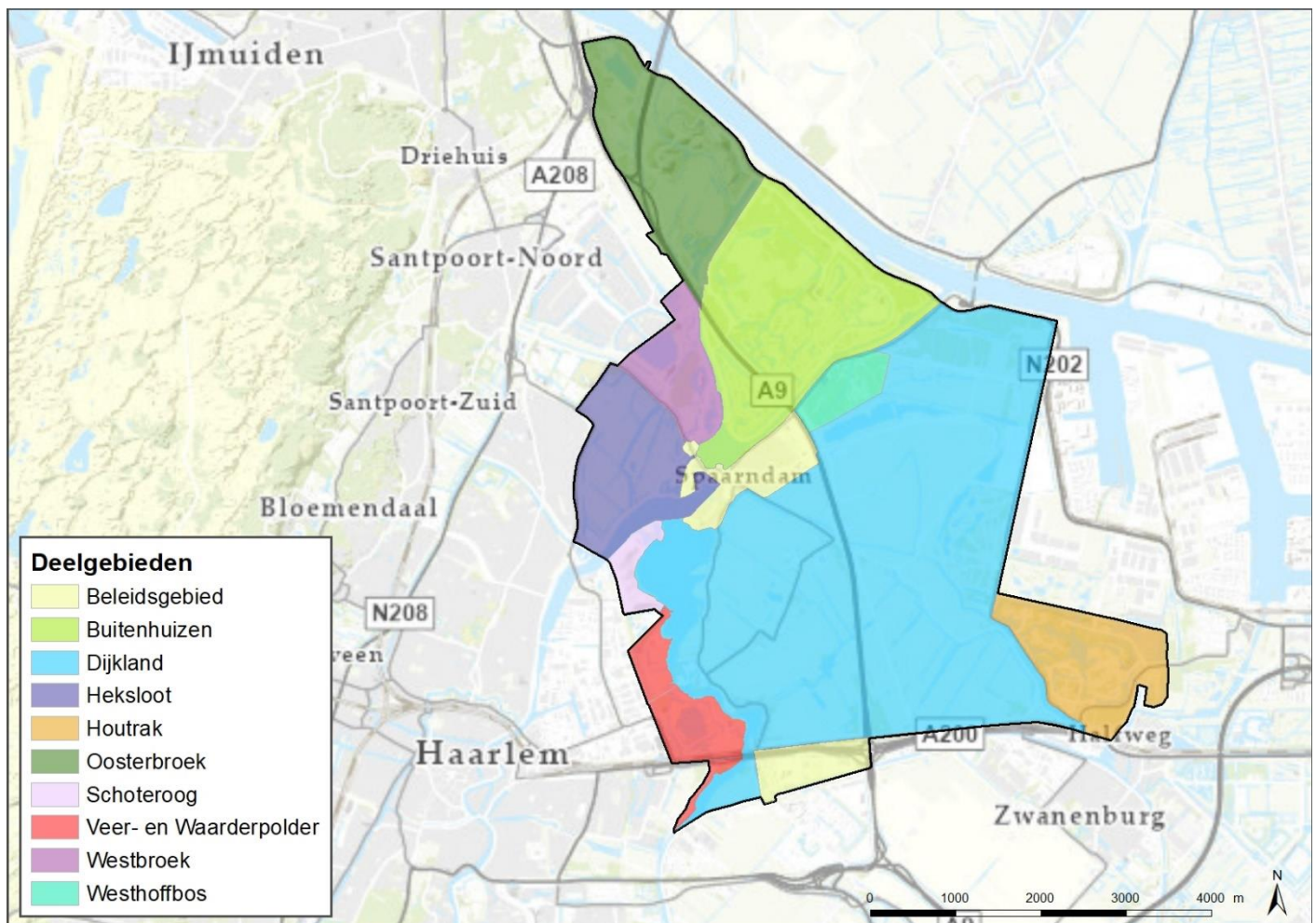
In hoofdstuk 2 wordt de huidige situatie beschreven, met input vanuit de eerste workshop, het veldbezoek en beschikbare openbare data. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 verschillende klimaateffecten beschreven in relatie tot Spaarnwoude Park. Tenslotte is in hoofdstuk 4 de mogelijke toekomstige situatie van Spaarnwoude park beschreven, op basis van onderzochte klimaateffect analyse en een tweede workshop. Tenslotte volgen conclusies en aanbevelingen.

2 Beschrijving huidige situatie

Dit hoofdstuk beschrijft het gebied en geeft inzicht in de huidige situatie rondom bodem en water op basis van de beschikbare data en data uit het veldbezoek.

2.1 Gebiedsbeschrijving

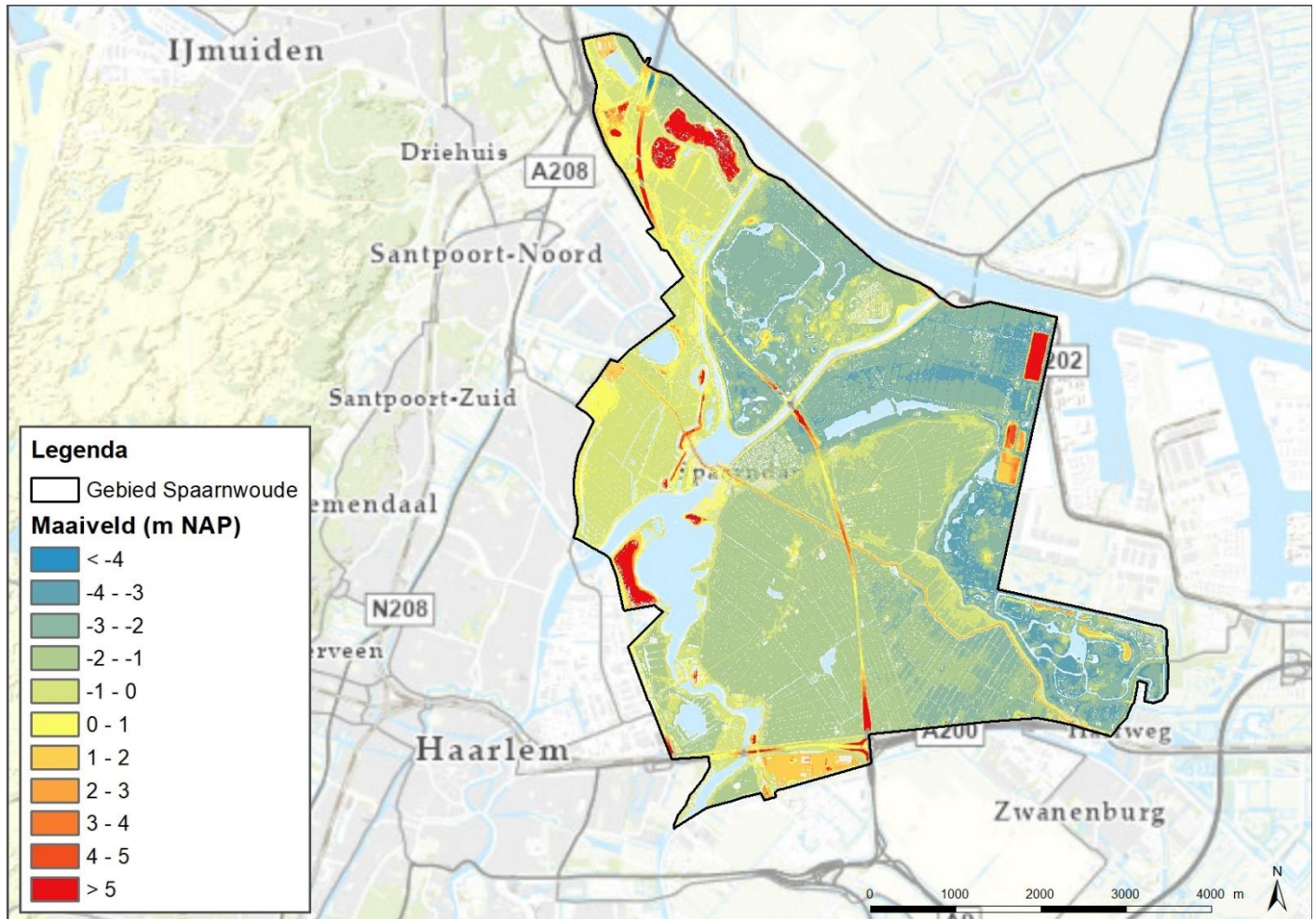
Het projectgebied betreft een deel uit het beheergebied van Recreatieschap Spaarnwoude. Het projectgebied ligt tussen de Driehuis en Velsen-Zuid aan de westzijde, het Noordzeekanaal aan de noordzijde, Spaarndam aan de zuidzijde en Amsterdam in het oosten. Het projectgebied omvat weilanden, golfclub Spaarnwoude, het park Houtrak en de andere gebieden zoals in Figuur 2-1 weergegeven wordt.

Figuur 2-1 Locatie projectgebied met deelgebieden.

2.1.1 Maaiveldhoogte

In Figuur 2-2 wordt de maaiveldhoogte van 2019 voor het projectgebied weergegeven. In de figuur zijn de afvalbergen in het noordwesten aan de oostkant, en de snelwegen duidelijk zichtbaar. De maaiveldhoogte fluctueert in het projectgebied gemiddeld tussen NAP -3 m tot NAP +1 m. Aan de oostzijde liggen de terminals in de Afrikahaven verhoogt, op NAP +1 tot NAP +2 m. De golfbaan en het weilanden in het oosten van het projectgebied liggen wat lager in het landschap, rond de NAP -2 m tot NAP -4 m.

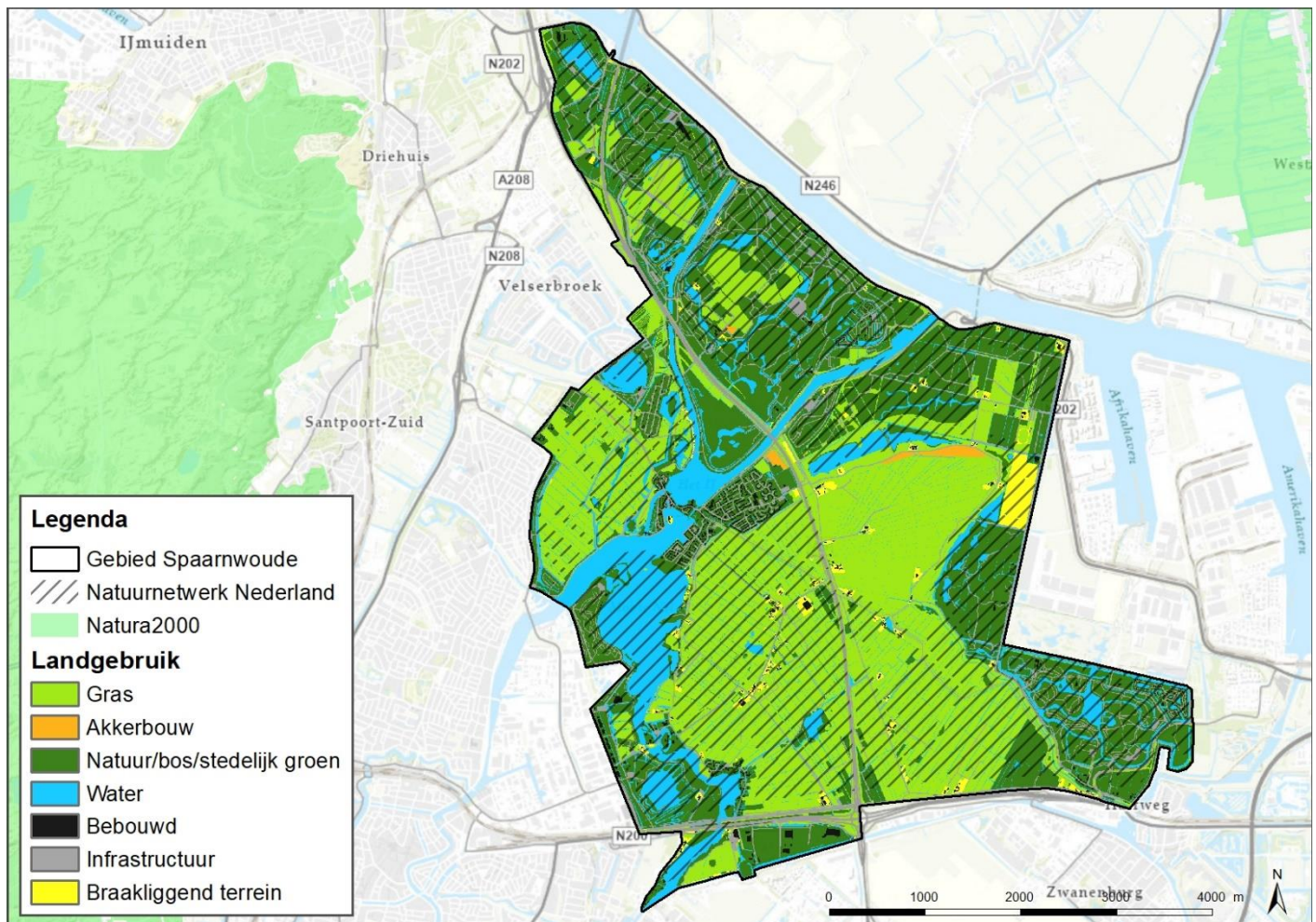

Figuur 2-2 Maaiveldhoogte (in m NAP) in het projectgebied (AHN4, 2021)

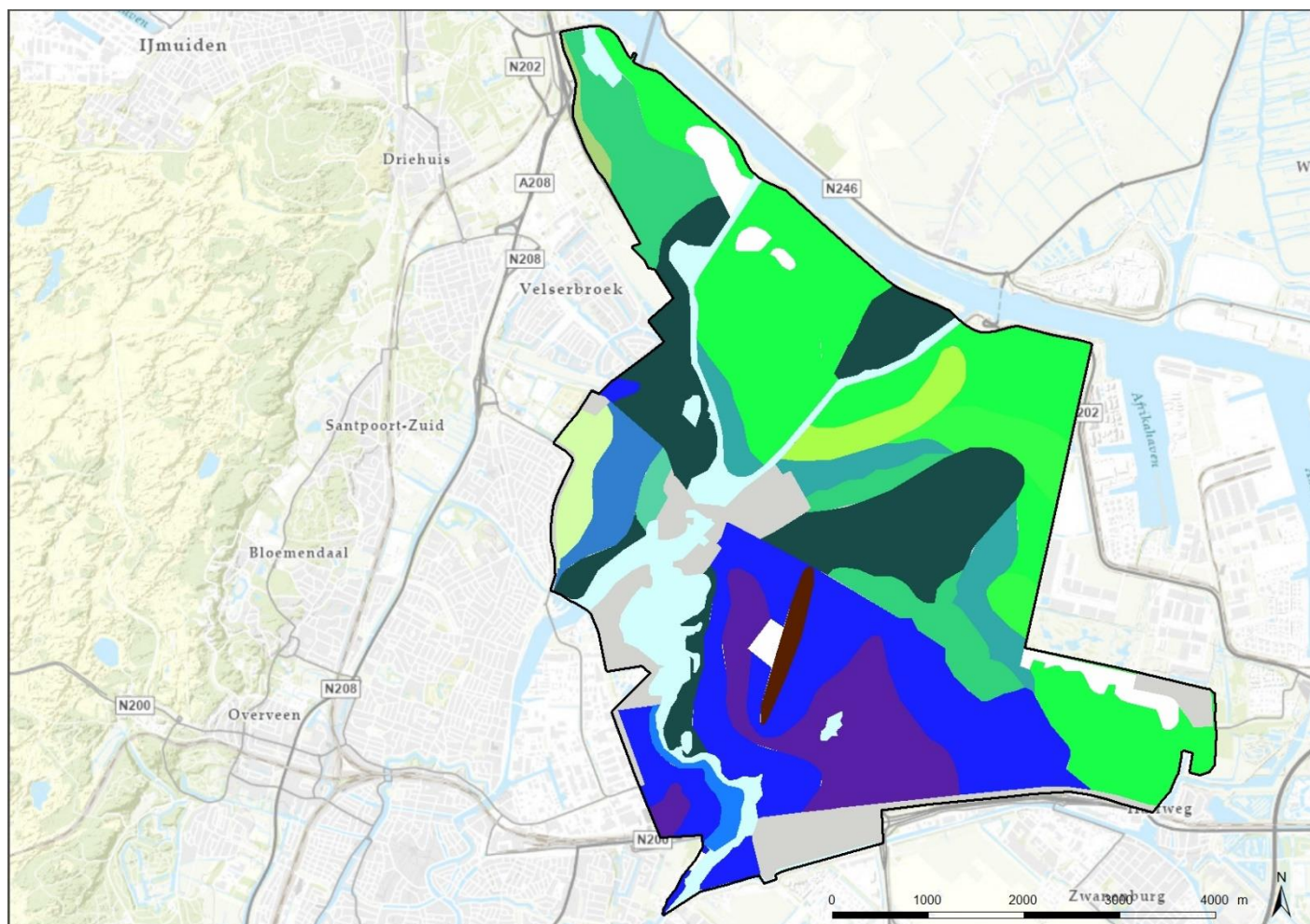
2.1.2 Landgebruik en natuur

In Figuur 2-3 wordt het landgebruik van 2022 en de aangewezen natuur voor het projectgebied weergegeven. Het landgebruik bestaat voornamelijk uit natuur en bos en daarnaast zijn er ook een aantal graspercelen aanwezig. Verder is duidelijk de structuur van het watersysteem zichtbaar. Aan de oostzijde is braakliggend terrein aanwezig.

In het projectgebied is geen Natura-2000 gebied aanwezig, maar delen van Spaarnwoude zijn wel onderdeel van een Natuurnetwerk Nederland gebied.

Figuur 2-3 Landgebruik volgens LGN2020 in het projectgebied (Wageringen Environmental Research, 2022) en Natura2000 Natuurnetwerk Nederland (NNN) rondom en in het projectgebied (Provincie Noord-Holland, 2023)

Legenda

 Gebied Spaarnwoude	 Waardveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen
 Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5	 Moerige eerdgronden met een zavel- of kleidek en een moerige tussenlaag op zand
 Kalkrijke poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 5	 Kalkarme leek-/oudeerdgronden; klei, profielverloop 2
 Kalkrijke poldervaaggronden; klei, profielverloop 2	 Liederdgronden; klei, profielverloop 1
 Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 3, of 3 en 4, of 4	 Weideveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen
 Kalkarme nesvaaggronden; klei	 Weideveengronden op veenmosveen
 Kalkarme drechtvaaggronden; zware klei, profielverloop 1	 Beekeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
 Kalkrijke drechtvaaggronden; klei, profielverloop 1	 Hoge zwarte enkeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
 Vlietveengronden	 Opgehoogd of opgespoten
 Koopveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen	 Water
 Koopveengronden op veenmosveen	 Bebouwing

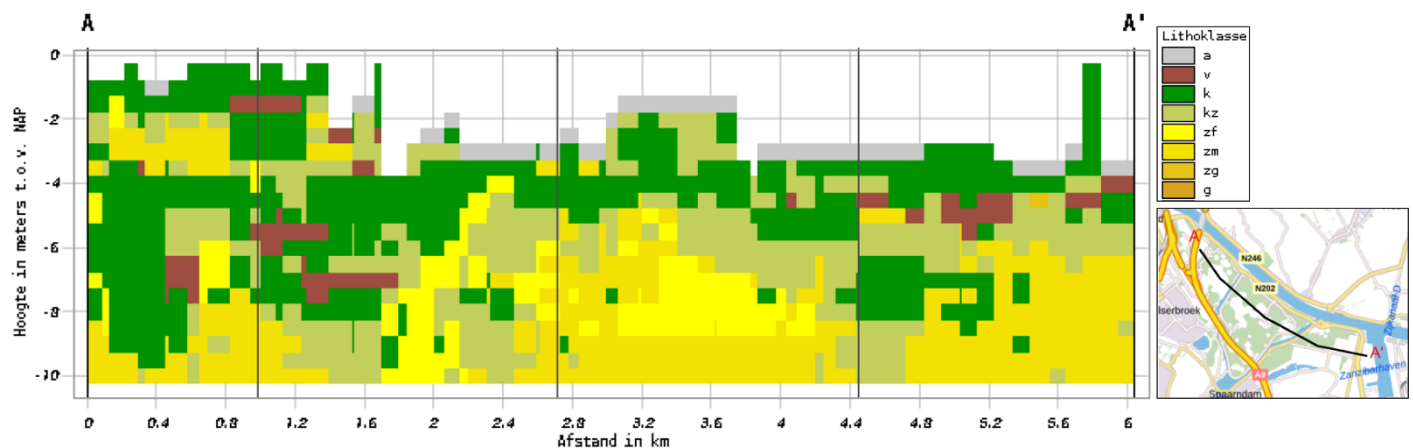
Figuur 2-5 Bodemkaart (tot circa 1,2 m onder maaiveld) van Nederland (Alterra, 2023)

In Figuur 2-6 is een verticale doorsnede van de ondergrond te zien, die met GeoTOP v1.5 is bepaald. De doorsnede is genomen van west naar oost door het projectgebied. Het maaiveld bestaat deels uit verharding (grijs) en klei (groen). Het kleidek is ongeveer 1 tot 2 meter dik. Dieper in de bodem (voornamelijk onder NAP -4 m) zijn veenresten (bruin) aanwezig. In het westelijk deel is de kleilaag dikker dan in het oostelijk deel van het projectgebied. Onder de kleilaag, van ongeveer NAP -5m, is kleiig zand (groengeel) en verschillende soorten zand (geeltinten) aanwezig.

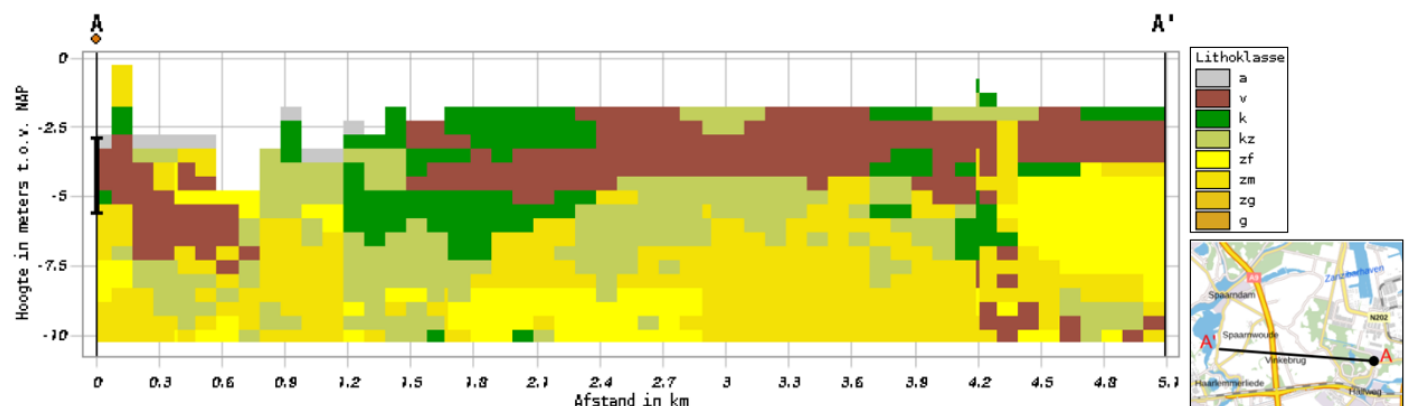
Een verticale doorsnede van de ondergrond door het veenweidegebied van Spaarnwoude is weergegeven in Figuur 2-7. Duidelijk is het veenpakket (bruine kleur) tot ongeveer NAP -4,5 min bovenlaag van de bodem te zien. Naar het westen toe komt ook klei in de bovenlaag voor (groene kleur). Vanaf ongeveer NAP -4,5 m bestaat de ondergrond voornamelijk uit zandige lagen.

Figuur 2-8 toont een verticale dwarsdoorsnede van de ondergrond van noord naar zuid in Dijkland. De dwarsdoorsnede toont duidelijk het verschil tussen noord en zuid in ondergrond in de bovenste laag van de bodem: in het noorden is van maaiveld tot NAP -6 m klei of zandig klei aanwezig, in het zuiden van maaiveld tot NAP -5 m veen. Daaronder zijn zandige lagen aanwezig, vergelijkbaar met de andere dwarsdoorsnedes.

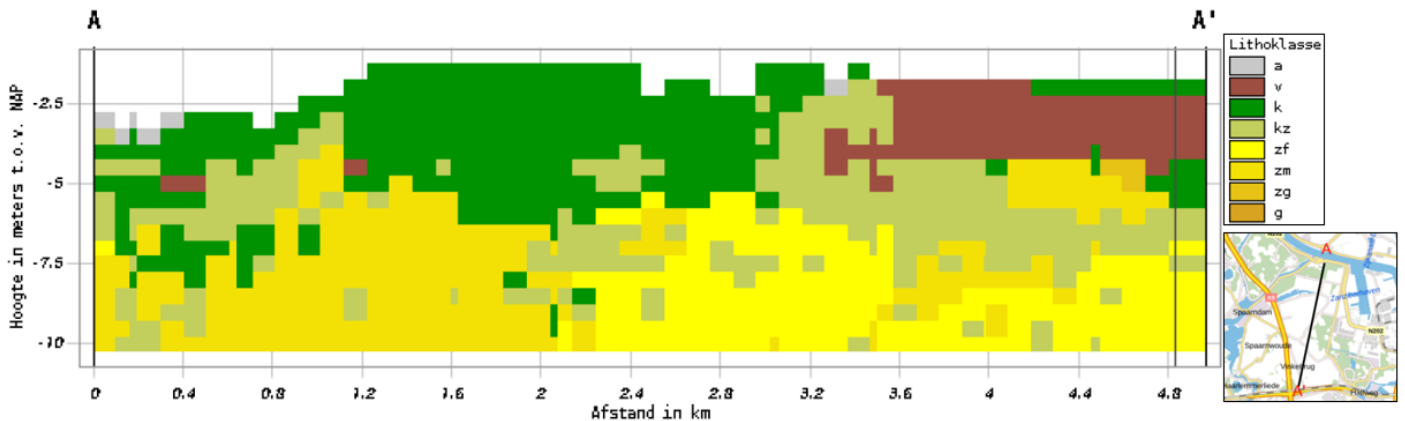
Tijdens het veldbezoek zijn ter verkenning enkele grondboring gezet, waar op enkele locaties veen werd aangetroffen op 0.5m-1m diepte. De toplaag bestond vrijwel overal uit zware klei die volgens de beheerders ooit is opgebracht ter ontginning.

Figuur 2-6 Dwarsdoorsnede van de ondergrond tot 10 m-mv van west naar oost langs het Noordzeekanaal. (BROloket, 2023)

Figuur 2-7 Dwarsdoorsnede van de ondergrond tot 10 m-mv van oost naar west door het veenweidegebied. (BROloket, 2023)

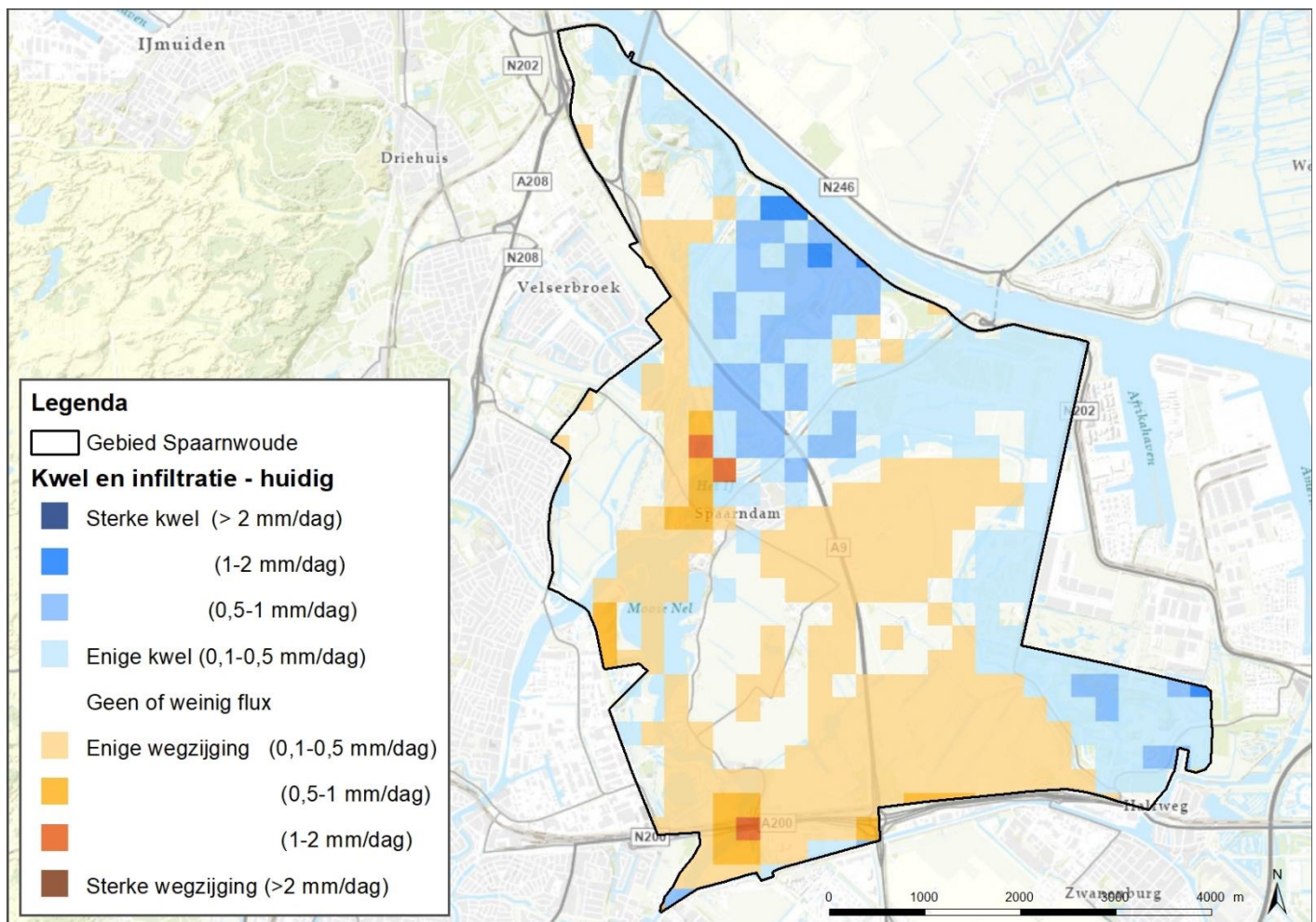
Figuur 2-8 Dwarsdoorsnede van de ondergrond tot 10 m-mv van noord naar zuid door Dijkland. (BROloket, 2023)

De wortelzone van gewassen kan, afhankelijk van de hydrologische situatie van het bodemprofiel, vanuit de ondergrond van water worden voorzien. Via deze capillaire opstijging kan het gewas, vanuit het opstijgende grondwater, vocht opnemen. In homogene kleigronden kan het grondwater niet zo hoog opstijgen. De meeste capillaire opstijging is te vinden in gronden waar het kleigehalte geleidelijk afneemt met de diepte.

In dit gebied komen vooral kleigronden voor met een lage potentie voor capillaire nalevering. Aangezien de capillaire werking sterk afhankelijk is van de lokale profielopbouw, een enkel ondoorlatend laagje kan alle transport verhinderen, kunnen hierover vanaf grove bodemkaarten geen nauwkeurige inschattingen worden gemaakt.

Kwel

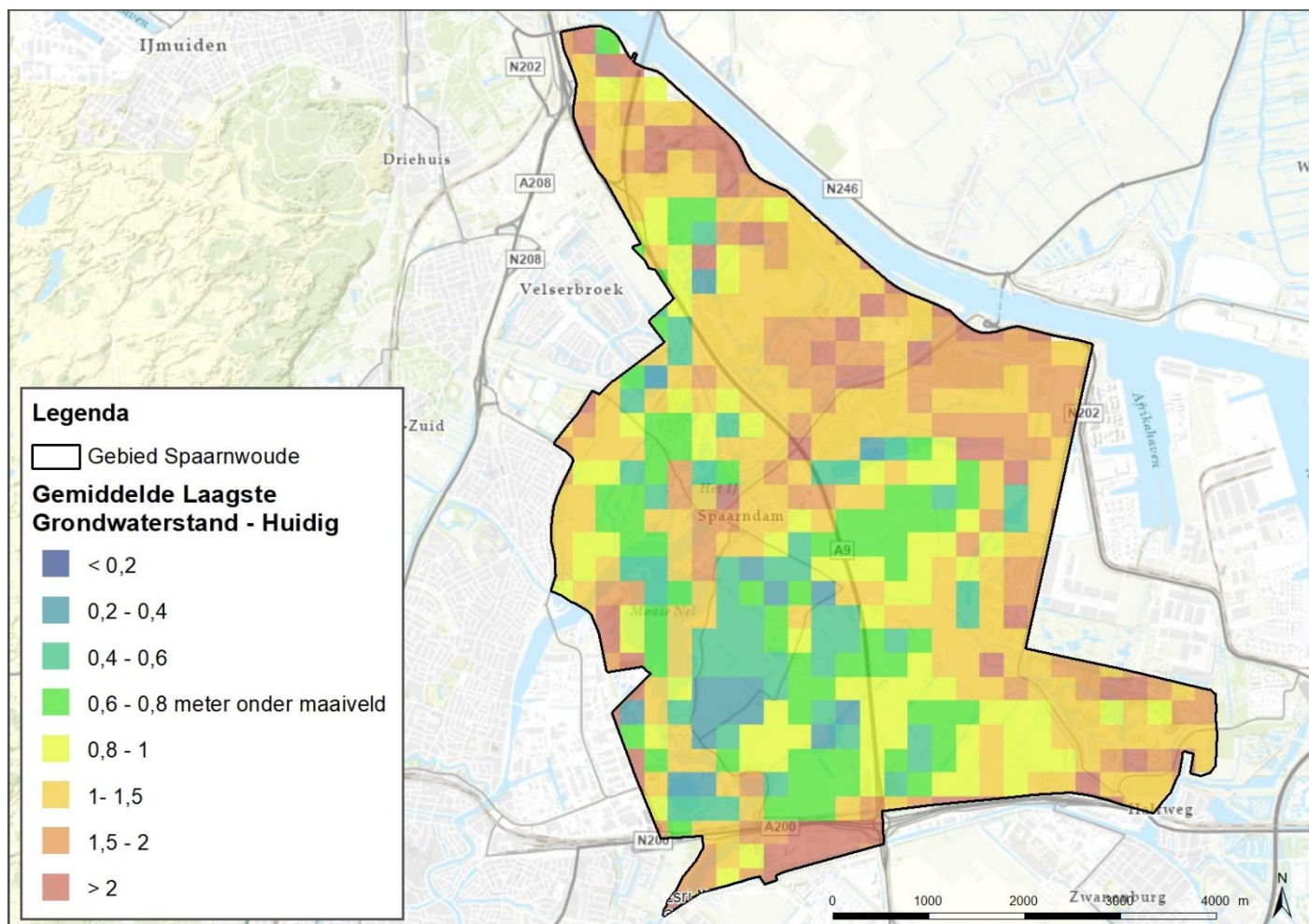
In Figuur 2-9 is de kwel en wegzijging in het projectgebied en omgeving weergegeven. Kwel is grondwater dat onder druk aan de oppervlakte komt en wegzijging is het tegenovergestelde proces. In het projectgebied is overwegend enige kwel aanwezig. Aan de oost- en zuidzijde van het plangebied is enige wegzijging aanwezig. Voornamelijk ter plaatse van de golfbaan is sprake van sterkere kwel ten opzichte van de omgeving. De meest sterke kwel in het gebied is in het noorden, nabij het Noordzeekanaal.

Figuur 2-9 Kwel (blauw) en wegzijging (oranje) (Klimaat-effectatlas, 2023)

Grondwater

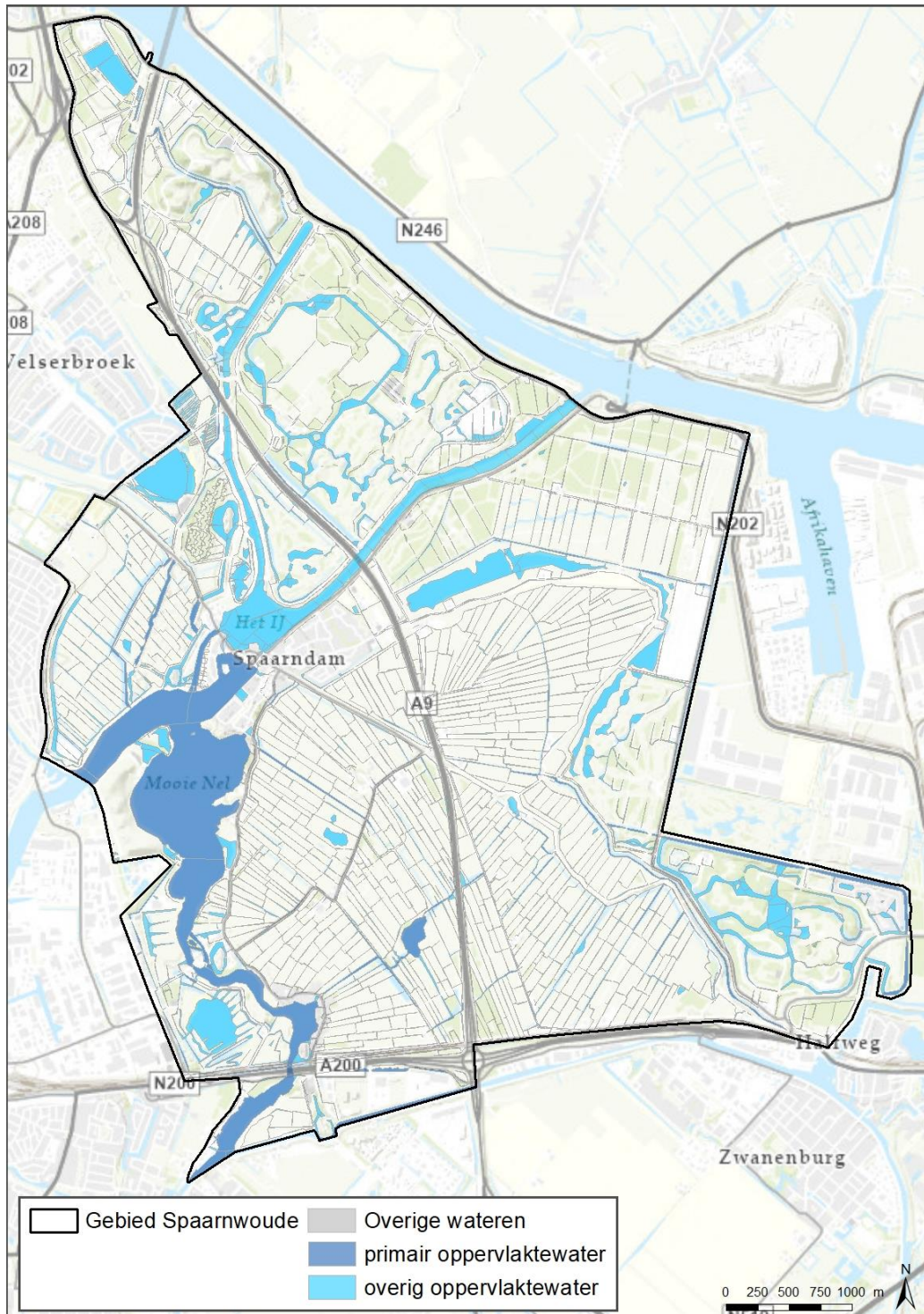
Het projectgebied heeft een gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG, zie Figuur 2-10) rond de 1-1,5 m-mv. Voornamelijk aan de noordzijde van het projectgebied, langs het Noordzeekanaal, is de GLG lager dan 1,5 m-mv. Aan de zuid- en zuidwestzijde van het projectgebied zijn er delen waarbij de GLG tussen de 0,2 en 0,8 m-mv is.

Figuur 2-10 Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG) (Klimaat-effectatlas, 2023)

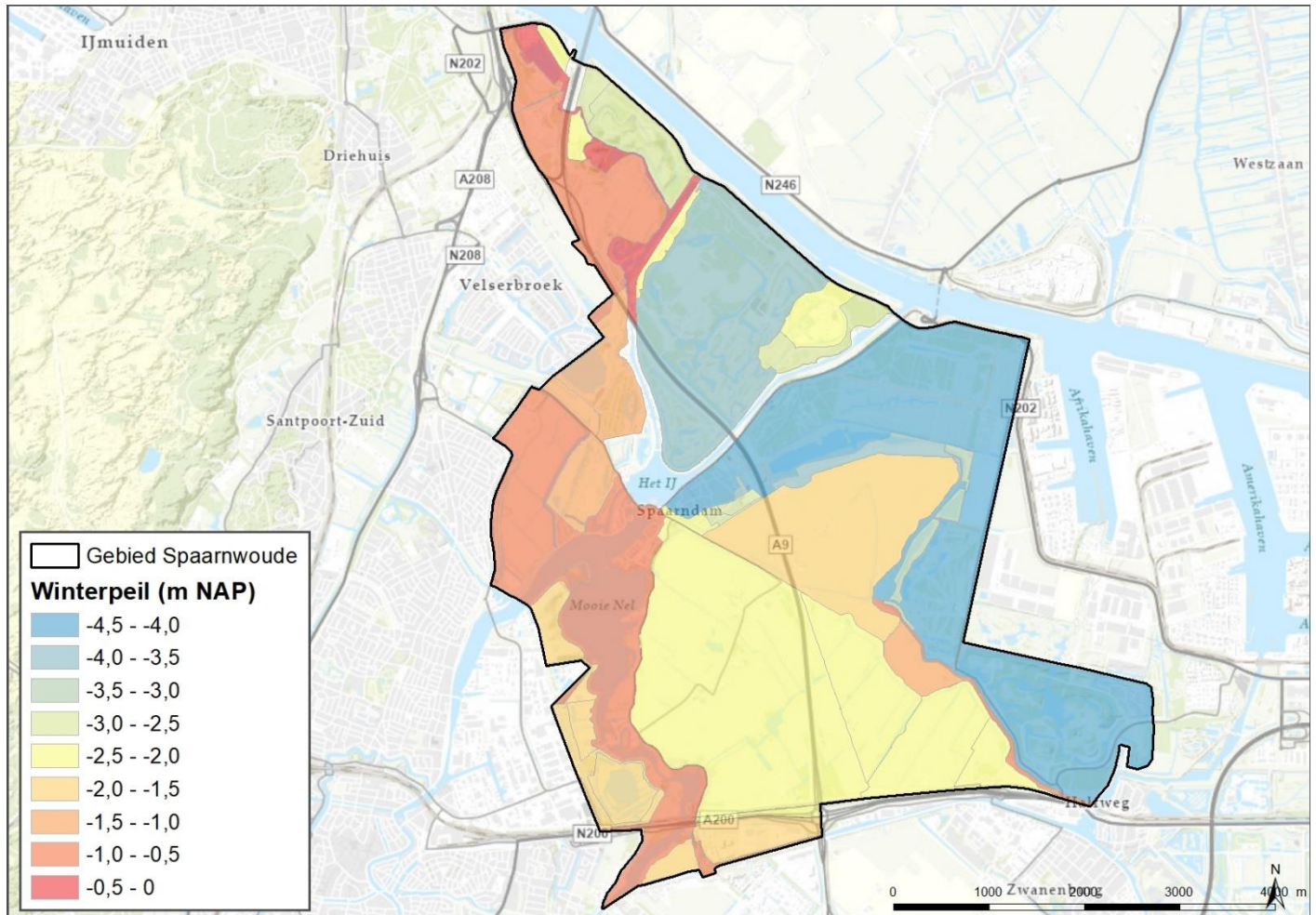
2.1.4 Watersysteem

Het projectgebied ligt in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland en omvat de Noord-Spaarndammerpolder, de Zuid-Spaarndammerpolder en de Houtrakpolder. In Figuur 2-11 is het hoofdwatersysteem van het projectgebied weergegeven. Het Noordzeekanaal, aan de noordzijde van het projectgebied, en de Zijkanalen functioneren als boezemwater. Het oppervlaktewater in het projectgebied varieert tussen zout, brak en zoet, wat ook blijkt uit de waarden gevonden tijdens het veldbezoek, zie Figuur 2-15.

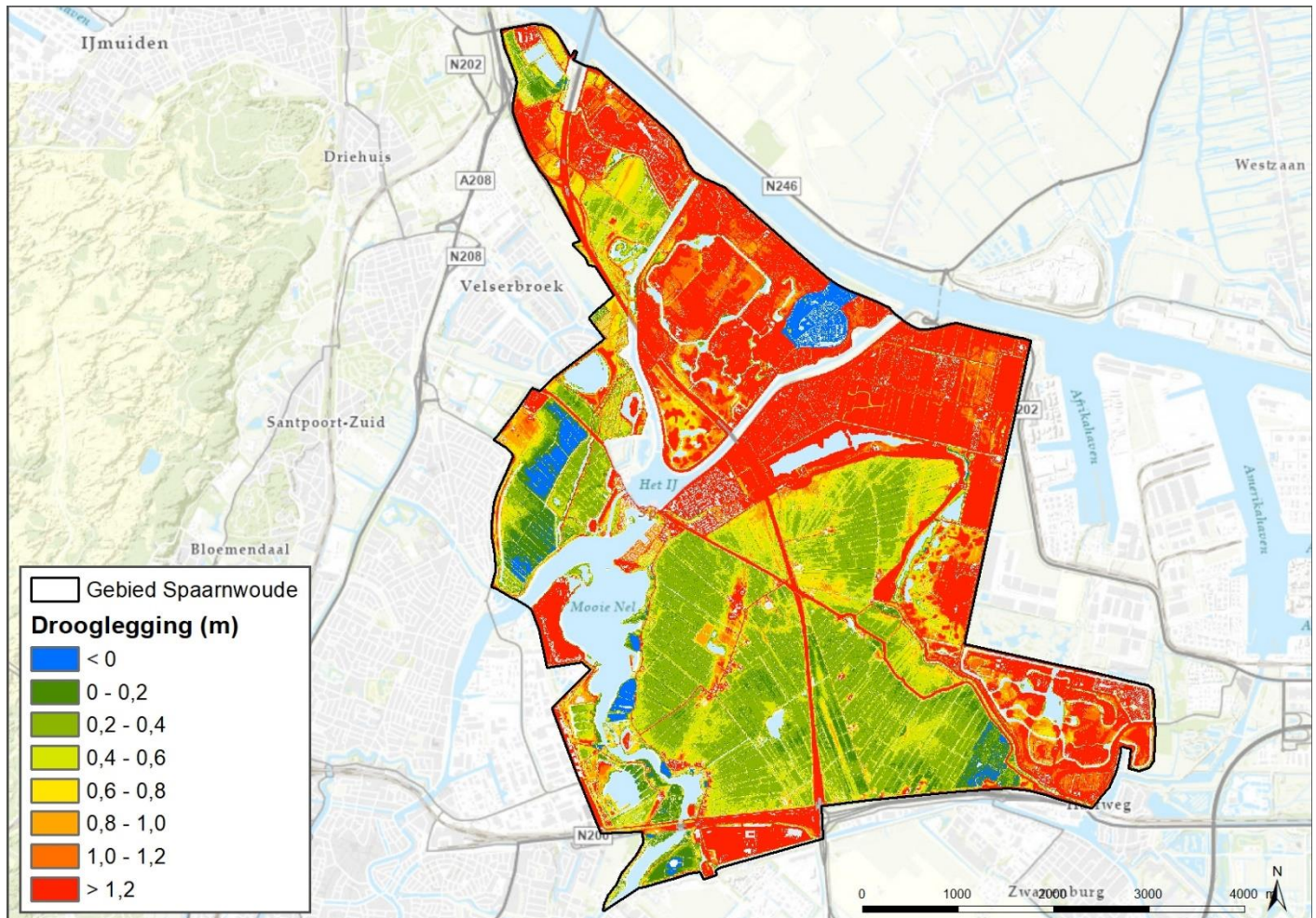
Figuur 2-11 Het oppervlaktewatersysteem in het projectgebied (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2023)

Binnen Spaarnwoude Park is zowel een boezemsysteem als een poldersysteem aanwezig. Voor het poldersysteem zijn in Figuur 2-12 de winterpeilen in m NAP weergegeven. Te zien is dat in het noorden en oosten, in deelgebieden Buitenhuizen, Houtrak en het noordelijke deel van Dijkland, de peilen het laagste zijn (tussen de NAP -3,5 m en NAP -4,5 m). In het zuidwesten liggen de peilen hoger, variërend tussen de NAP 0 m en NAP -2,5 m.

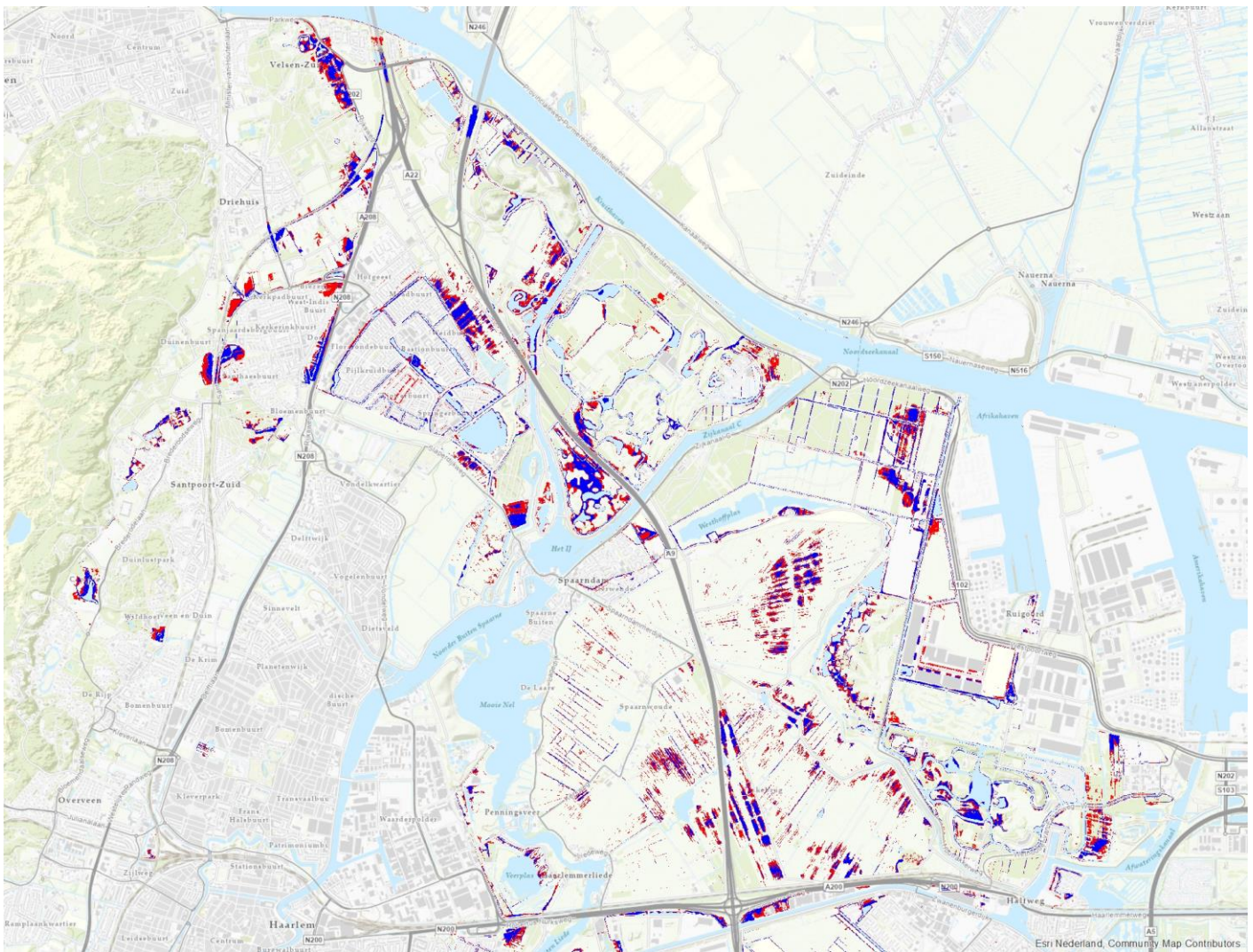
Figuur 2-12: Winterpeil polderwatersysteem Spaarnwoude.

De droogleggingskaart (Figuur 2-13) laat zien dat in het noordoosten van het gebied de drooglegging groter is dan in het zuidelijk deel van Dijkland, waar voornamelijk grasland aanwezig is. Het vakantiepark in het noorden ligt lager in het landschap dan de omgeving en de drooglegging is daar ook beperkt.

Figuur 2-13: Drooglegging Spaarnwoude op basis van winterpeil en maaiveldhoogte.

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft per peilvak de laagste percelen in kaart gebracht bij Spaarnwoude, zie Figuur 2-14. Op deze locaties inundeert het maaiveld vaker dan in de andere delen van het peilvak. Deze kaart is interessant in relatie tot de kamerbrief Water en Bodem Sturend (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 2022) waarin verschillende sturende principes en structurerende keuzes worden uiteengezet, waaronder het voornemen om de 5-10% laagste gebieden van diepe polders te reserveren voor waterberging.

Waterkwaliteit

Vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn er ecologische doelen opgezet voor de watergangen in het projectgebied. Het projectgebied ligt/grenst aan het KRW-lichaam Vaarten Houtrakpolder.

Het KRW-lichaam Vaarten Houtrakpolder (waterlichaamcode NL13_31) wordt geclassificeerd als M30-doeltype (Kaderrichtlijn Water, 2022). Dit type betreft 'Zwak brakke wateren'; stilstaande wateren met een redelijk constant tot sterk wisselend zoutgehalte. Uit het totaaloordeel van de factsheet (Tabel 2-1) blijkt dat zowel de chemische als ecologische toestand van het KWR-waterlichaam Vaarten Houtrakpolder als 'slecht' wordt beoordeeld en niet voldoet aan de gestelde normen. Het doelbereik voor 2027 voor de biologische en fysische chemie zal vrijwel zeker worden gehaald, behalve voor doorzicht, vis en overige waterflora.

Tabel 2-1 Boven: Totaaloordeel KRW voor waterlichaam Vaarten Houtrakpolder. Rood betekent 'slecht' of 'voldoet niet', oranje betekent 'ontoereikend', geel is 'matig', groen betekent 'goed' en blauw betekent 'zeer goed' of 'voldoet'. De X geeft aan dat het toestandoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit. Onder: Biologische en fysisch chemische toestand. Rood betekent 'slecht' of 'voldoet niet', oranje betekent 'ontoereikend', geel is 'matig' en groen betekent 'goed'.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021	Toestand 2022
Chemie	Chemie totaal	x			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	x			
	Biologie totaal	x			
	Fysische chemie	x			
	Specifieke verontreinigende stoffen	x			

Biologie	GEP	Toestand				Doelbereik 2027
		2009	2015	2021	2022	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,35					vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,03					vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,29					vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,10					vrijwel zeker

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 1,00					vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 5,00					vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 3000					vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 28					vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	6,0 - 9,5					vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	40 - 120					vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 0,17					vrijwel zeker

Het KRW-lichaam Mooie Nel en Liede (waterlichaamcode NL13_16_2) wordt geclassificeerd als M14-doeltype (Kaderrichtlijn Water, 2022). Dit type betreft 'Ondiepe (matig grote) gebufferde plassen'; matig grote, vlakvormige, vrij ondiepe, gebufferde zoete wateren in de regio's laagveengebied, zeekleigebied, duinen en afgesloten zee-armen. Uit het totaaloordeel van de factsheet (Tabel 2-2) blijkt dat de chemische toestand van het KWR-waterlichaam Mooie Nel en Liede als 'slecht' wordt beoordeeld en niet voldoet aan de gestelde normen, de ecologische toestand is

daarentegen 'matig'. Het doelbereik voor 2027 voor de biologische en fysische chemie zal vrijwel zeker worden gehaald, behalve voor stikstof en zuurgraad.

Tabel 2-2 Boven: Totaaloordeel KRW voor waterlichaam Mooie Nel en Liede. Rood betekent 'slecht' of 'voldoet niet', oranje betekent 'ontoereikend', geel is 'matig', groen betekent 'goed' en blauw betekent 'zeer goed' of 'voldoet'. De X geeft aan dat het toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit. Onder: Biologische en fysisch chemische toestand. Rood betekent 'slecht' of 'voldoet niet', oranje betekent 'ontoereikend', geel is 'matig' en groen betekent 'goed'.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2021	Toestand 2023
Chemie	Chemie totaal	x			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	x			
	Biologie totaal	x			
	Fysische chemie	x			
	Specifieke verontreinigende stoffen	x			

Biologie	GEP	Toestand				Doelbereik 2027
		2009	2015	2021	2023	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,25					vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,15					vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,15					vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60					vrijwel zeker

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,62					vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,20					vrijwel zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 400					vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25					vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,0					vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	60 - 120					vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 0,90					vrijwel zeker

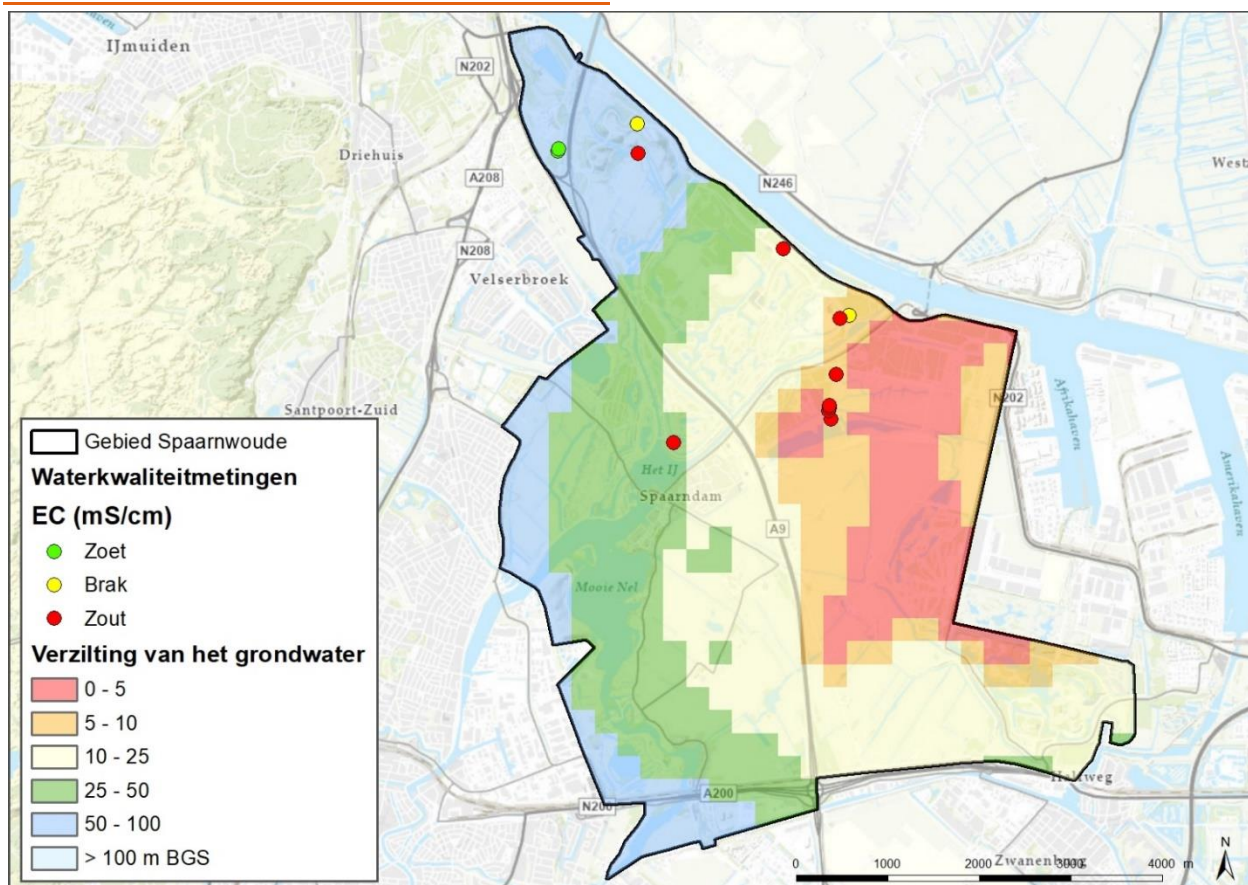
Zoutgehalte

Figuur 2-15 toont tot op welke diepte zoet grondwater wordt aangetroffen en geeft een goede indicatie van de zoet grondwater beschikbaarheid. Het grensvlak wat wordt aan aangehouden is 1000 mg/L chloride, zie ook Tabel 2-3. In het westen van Spaarnwoude Park is het grondwater tot 5 meter onder het oppervlakte verzilt. Richting het westen neemt de verzilting van het grondwater in diepte toe naar 50 tot 100 meter. Kanttekening bij deze figuur is dat de kaart gebaseerd is op een groot aantal metingen, maar dat de ruimtelijke variatie hierin niet zo groot is. Variatie op lokale schaal (binnen Spaarnwoude) zijn daarom mogelijk niet goed weergegeven. Zo is de invloed van het Noordzeekanaal op het zoutgehalte niet zichtbaar in de figuur, terwijl invloed hiervan wel te verwachten is.

Tijdens het veldbezoek is het chloridegehalte op een aantal locaties gemeten, deze meetwaarden zijn als punten in de kaart opgenomen. In het meest westelijke deel van het projectgebied wordt zoetwater aangetroffen, wat komt doordat daar zoetwater vanuit de duinen Spaarnwoude binnenkomt. Richting het oosten wordt het water steeds zouter. Zijkanaal C is een directe verbinding tussen het Noordzeekanaal en Spaarnwoude, waardoor het zoute water van het kanaal daar Spaarnwoude binnenkomt.

Tabel 2-3: Definities van zoet, brak en zout water. (Deltares, 2015)

Klasse	Chlorideconcentratie (mg Cl/L)
Zoet	< 1000
Brak	1000-3000
Zout	> 3000

Figuur 2-15: Chloride metingen veldbezoek en diepte ten opzichte van maaiveld waar verzilting van het grondwater optreedt, grensvlak van 1000 mg/l chloride (Deltares, 2015).

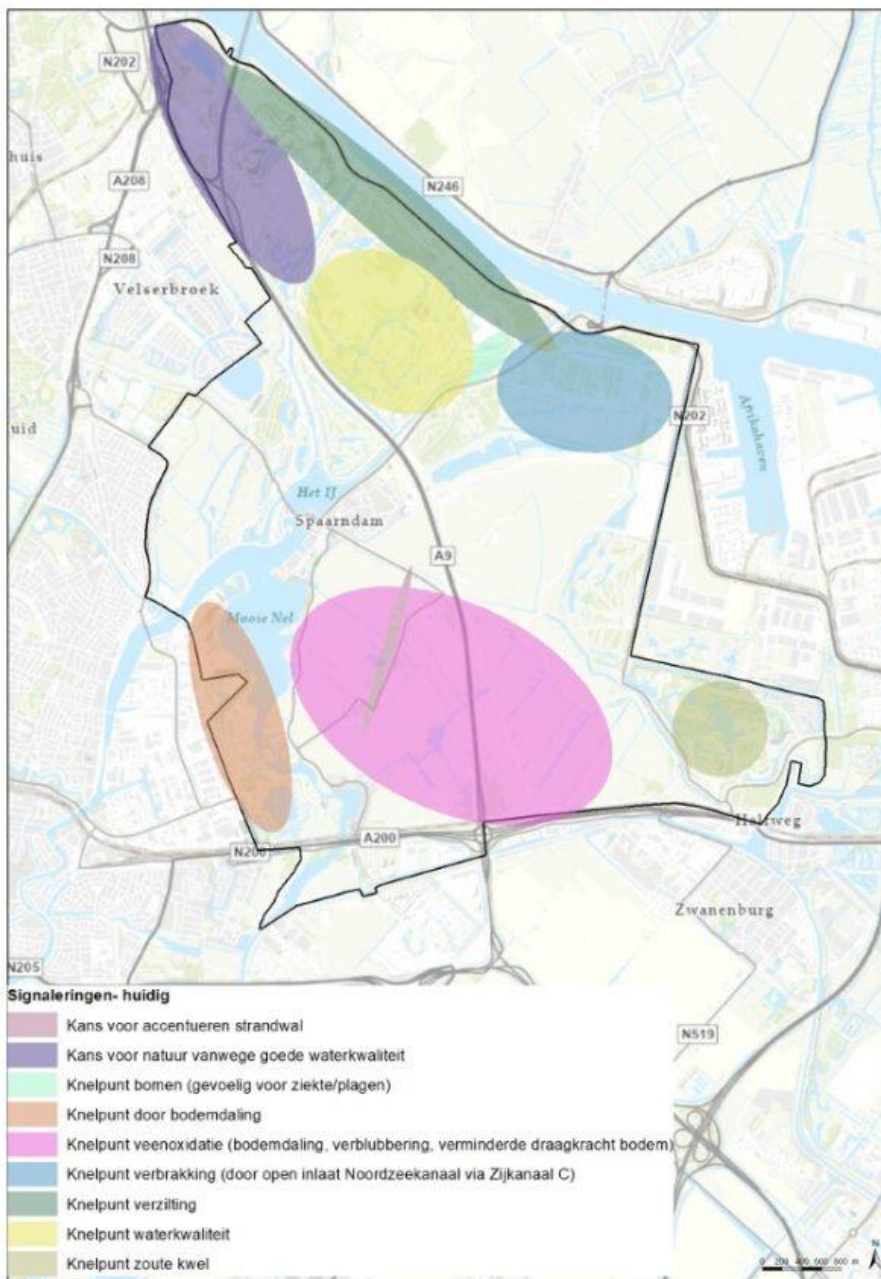
2.1.5 Ecologisch beheer

Op dinsdag 22 augustus is een veldbezoek afgelegd in recreatieschap Spaarnwoude t.b.v. de rapportage klimaateffecten Spaarnwoude. Tijdens het veldbezoek zijn verschillende locaties op het terrein bezocht en is er steekproefsgewijs gezocht naar ecologische aanknopingspunten voor klimaatadaptief beheer en inrichting van de terreinen van het Recreatieschap.

Tijdens het veldbezoek viel de grote diversiteit aan landschappen en vegetaties binnen het gebied op. Een groot deel van het gebied bestaat uit (aangeplant) bos, maar er zijn ook dichte struwelen, graslanden en veel open water aanwezig. Het gebied is echter vrijwel overal laaggelegen en zeer vochtig. Op enkele plekken is (kunstmatig) reliëf aangebracht. Ook het beheer lijkt sterk te variëren: van begrazing tot maaien en afvoeren, tot 'klapstoel' beheer (waarbij natuurlijke processen centraal en zo min mogelijk wordt ingegrepen).

2.2 Signaleringen huidige situatie

De betrokken stakeholders beschikken over een grote hoeveelheid kennis en ervaring van het gebied. Zodoende is met hen tijdens een workshop geïnterviewd wat zij ervaren in het recreatiegebied Spaarnwoude Park, en specifiek ter plaatse van de projectlocatie, aan de hand van de informatie uit de eerder paragrafen van dit hoofdstuk. Deze inventarisatie heeft tot resultaat dat een aantal huidige aandachtzones, signaleringen, zijn geïdentificeerd met een bijbehorende signaleringskaart (Figuur 2-16). Dit zijn de meest opvallende gegevens waar mogelijk een ander handelingsperspectief in beheer of inrichting voor gekozen moet worden in de toekomst.

Figuur 2-16: Signaleringen huidige situatie.

3 Analyse klimaateffecten

Voor dit hoofdstuk zijn verschillende openbare databronnen gebruikt om de klimaateffecten inzichtelijk te maken. Per paragraaf wordt eerst toegelicht wat het klimaateffect inhoudt en vervolgens wordt de vergelijking gemaakt tussen het heden (2023) en de toekomst (2100), maar vaak is ook alleen data voor 2050 beschikbaar.

Het KNMI brengt eens in de aantal jaren klimaatscenario's uit. In 2014 heeft het KNMI klimaatscenario's uitgebracht voor 2050. Het KNMI is voornemens om in oktober 2023 nieuwe klimaatscenario's (KNMI'23-klimaatscenario's) te publiceren voor zichtjaren 2050 en 2100, en voor hoogwater ook voor 2150. De KNMI'23-klimaatscenario's zijn ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet gepubliceerd. In dit hoofdstuk is bij de paragrafen per klimaateffect een korte toelichting gegeven wat het klimaateffect inhoudt, op basis van de omschrijvingen van het KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut, 2021). Belangrijk om te benoemen is dat klimaatscenario's mogelijke toekomstbeelden zijn, geen prognoses. Klimaatscenario's doen alleen uitspraken over het gemiddelde weer en de kans op extreem weer op de langere termijn (50 tot 100 jaar).

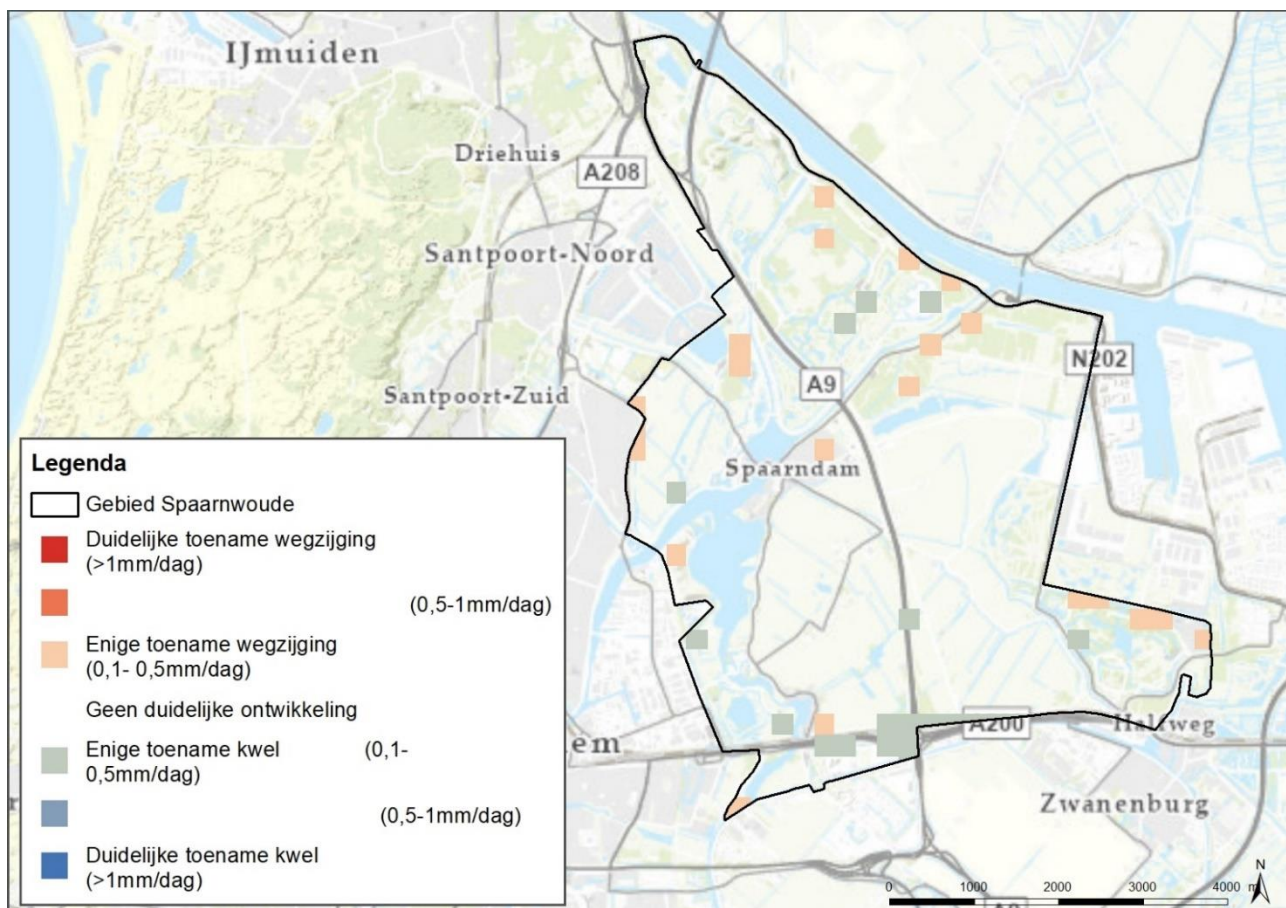
Vanwege de leesbaarheid in relatie tot de figuren begint paragraaf 3.1 op de volgende pagina.

3.1 Verzilting

Verzilting is de toename van het zoutgehalte in het grondwater, het oppervlaktewater en in de bodem. Zoute kwel is het stromen van zout grondwater vanuit het eerst watervoerende pakket naar het oppervlak. Zoute kwel en verzilting kunnen voor ongunstige condities zorgen voor de huidige en toekomstige vegetatie.

Uit de gegevens van de klimaatatlas (Figuur 3-1) blijkt dat er geen duidelijke klimaateffecten zijn te verwachten op kwel of wegzijging in Spaarnwoude Park in 2050. Op sommige locaties is enige toename in kwel, en andere locaties enige toename in wegzijging te verwachten. Er is helaas weinig actuele data (meetgegevens) beschikbaar over de verzilting in Spaarnwoude, en daardoor is het moeilijk te kwantificeren wat de precieze veranderingen in de toekomst zullen zijn. Er is echter wel een verwachting uit te spreken;

- Andere klimaateffecten, zoals zeespiegelstijging en bodemdaling kunnen wel een doorwerking hebben in de toename van het zoutgehalte in Spaarnwoude Park. De hogere waterdruk door zeespiegelstijging kan in de toekomst leiden tot meer kweldruk, en daarmee meer brakke kwel.
- Naast verzilting via de ondergrond, kan verzilting ook plaatsvinden via het oppervlaktewater. Voor Spaarnwoude Park is het zoutgehalte in het Noordzeekanaal daarvoor een belangrijke factor. Door het schutten van de sluis bij IJmuiden dringt er zout water binnen. Met voldoende zoetwaterbeschikbaarheid kan dit (grotendeels) afgevoerd worden, echter, in combinatie met droogte, en daarmee minder zoetwaterbeschikbaarheid, neemt de zoutconcentratie toe. Met grote zekerheid kan gezegd worden dat het water in het Noordzeekanaal richting de toekomst niet zoeter wordt, maar enkel zouter. Er zijn geen gegevens beschikbaar over hoe groot dit effect is. Dit hangt namelijk sterk af van de schuttenpak bij de sluis, en andere maatregelen die tegen verzilting genomen gaan worden (zoals de 'Selectieve Onttrekking').

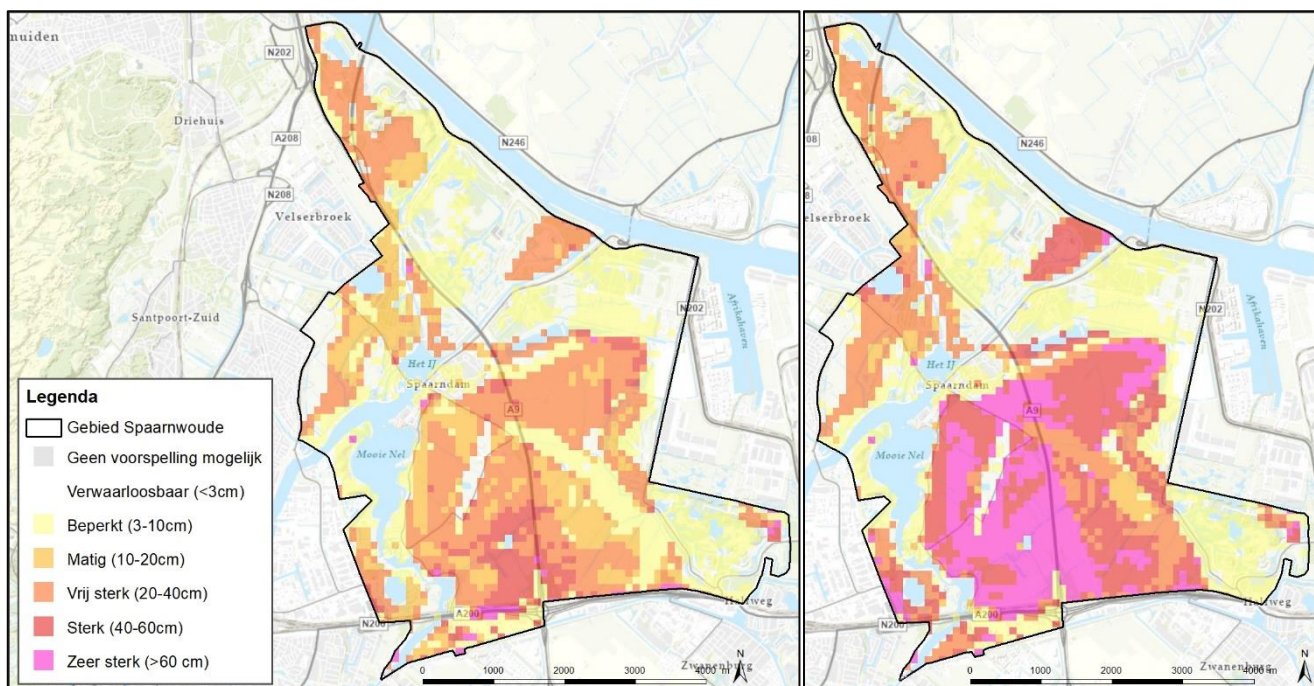
Figuur 3-1: Verandering in kwel en wegzijging in het 2050 Hoog scenario. (Klimaat-effectatlas, 2023)

3.2 Bodemdaling

Bodemdaling is in Nederland een steeds urgenter problematiek. Bodemdaling kan ervoor zorgen dat het overstromingsrisico toeneemt en het waterbeheer in polders lastiger te beheersen is. Maar ook leidt bodemdaling tot uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂. Daarnaast kan het ongelijk dalen van de bodem schade toebrengen aan huizen, wegen, riolering, kabels en leidingen.

Bodemdaling in Nederland wordt veroorzaakt door verschillende processen; inklinking door het gewicht van infrastructuur of gebouwen grootschalige bodemdaling door verschuiving aardplaten, winning van bijvoorbeeld gas of grondwater en (tijdelijke) verlagingen van de ondiepe grondwaterstand. In Spaarnwoude veroorzaakt vooral de lage grondwaterstand in de slappe grond (vooral klei en veen) een significante bodemdaling. Deze ontwatering zorgt voor (1) consolidatie, (2) kruip van de grond en (3) afbraak van organische stof (veen), allemaal processen waardoor de bodem daalt. Veenoxidatie, de afbraak van veen door in contact komen met zuurstof, zorgt ervoor dat het veen als koolstofdioxidegas ontsnapt uit de bodem. Hierdoor vermindert het volume van veen en zakt de bodem. Binnen het projectgebied ligt in een deel van het deelgebied Dijkland een veenpakket tot gemiddeld 2 m onder maaiveld. Op deze diepte kan er voldoende zuurstof bij het veen om bij te dragen aan veenoxidatie. De mate van bodemdaling in de toekomst is afhankelijk van hoe sterk het klimaat opwarmt én van het peilbeheer. Figuur 3-2 laat het verwachte effect op bodemdaling tot 2100 van een Laag en Hoog klimaatscenario zien. In de linker afbeelding (scenario Laag) is uitgegaan van peilfixatie (peil niet mee laten zakken met de bodem) en beperkte klimaatverandering. Het rechter figuur toont het scenario Hoog, waarbij peilindexatie (peil zakt mee met de dalende bodem) en sterke klimaatverandering als uitgangspunten zijn genomen.

Duidelijk zichtbaar is dat de bodem ter plaatse van de agrarische gronden (zie Figuur 2-3) en het veenweidegebied (zie Figuur 2-4) naar verwachting het meeste dalen. Deze mate van daling is ongewenst voor de broeikasgasuitstoot, en leidt daarnaast ook tot problemen met het huidige landgebruik. Zo komt bij een daling van meer dan 60 cm de polder nog lager te liggen dan de omgeving. En vraagt een daling van de bodem bij een gelijkblijvende drooglegging, een lager waterpeil.

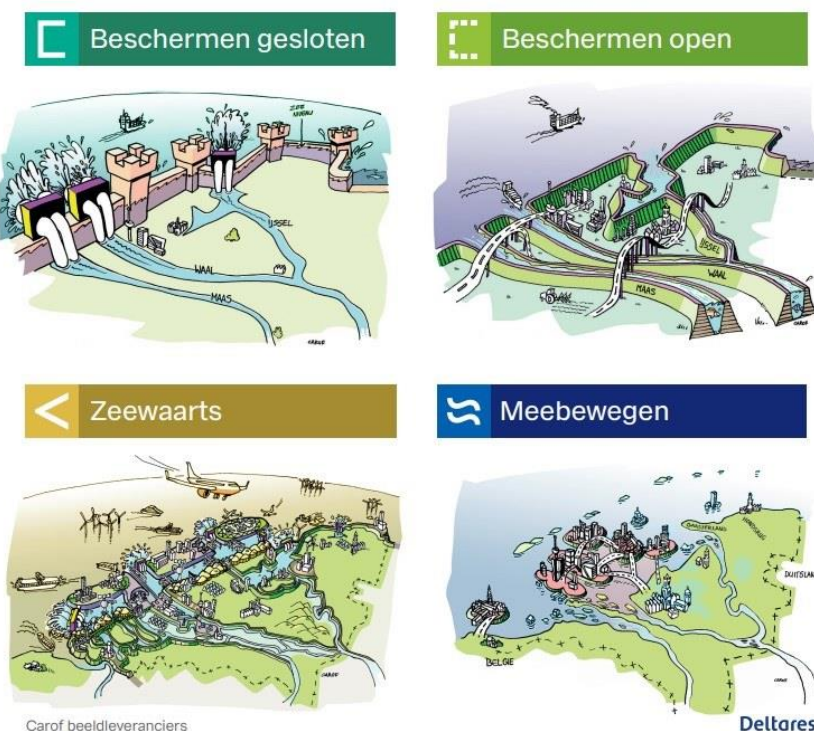

Figuur 3-2: Bodemdaling 2020-2100 bij scenario Laag (links) en Hoog (rechts). (Klimaat-effectatlas, 2023)

3.3 Zeespiegelstijging

In de periode 1901 tot 2018 is de zeespiegel gemiddeld over de hele wereld ongeveer 20 cm gestegen. De zeespiegelstijging gaat steeds sneller, zo was de stijging 3,7 mm per jaar in de periode 2006 tot 2018. Vanwege lokale effecten zoals windfluctuaties en zeestroomfluctuaties, is voor kleine gebieden zoals de Noordzee een langere periode nodig om veranderingen in de trend vast te stellen. Verwacht wordt dat als delen van de Antarctische IJskap instabiel worden, de zeespiegelstijging na 2050 flink zal versnellen. De verwachting is ook dat na 2100 de zeespiegel blijft stijgen, door de lange reactietijd van de (diepe) oceanen op de opwarming van de aarde. In de KNMI'14-klimaatscenario's werd bij het hoogste scenario voor CO₂-concentraties uitgegaan van 1 m zeespiegelstijging in 2100 en verwacht wordt dat bij KNMI'23-klimaatscenario's rond 2100 de zee 1,2 m gestegen zou zijn. Bij het laagste scenario wordt uitgegaan van een zeespiegelstijging voor de Nederlandse kust van 30 tot 80 cm stijging rond 2100.

Het is nog onbekend welke maatregelen lokaal of Nederland breed genomen gaan worden om de effecten van zeespiegelstijging op lange termijn te voorkomen, of daarop voorbereid te zijn. Deltares heeft hiervoor een aantal scenario's gedefinieerd (zie Figuur 3-3). De mitigatie van effecten van zeespiegelstijging ter plaatse van Spaarnwoude verschilt per scenario in grote mate. Voor Spaarnwoude is het effect sterk afhankelijk van de maatregelen die genomen gaan worden aan de kust (versterking van de waterkering) en het peil in het Noordzeekanaal. In Spaarnwoude betekent de zeespiegelstijging een verhoogde kans op overstroming vanwege een dijkdoorbraak, het kan zijn dat de huidige beschermingsniveaus van overstroming niet meer gegarandeerd kunnen worden. Daarnaast kan de stijging van de zeespiegel effect hebben op de spuimogelijkheden van het Noordzeekanaal, water kan dan minder frequent afgevoerd worden naar de zee. Dit kan leiden tot hogere extreme peilen in het Noordzeekanaal, en daarmee tot meer kwel of zelfs overstromingen vanuit het kanaal in Spaarnwoude. De verwachting is dat deze effecten pas richting 2100 groot zullen zijn.

Figuur 3-3: Scenario's omgaan met zeespiegelstijging (Deltares, 2019)

3.4 Vaker hevige neerslag

In een warmer klimaat kan de lucht meer vocht bevatten, waardoor extremere buien ontstaan. De klimaatscenario's van het KNMI geven mogelijke toekomstbeelden van de hoeveelheid neerslag. Naar verwachting neemt de jaarlijkse hoeveelheid neerslag toe van 850-950 mm per jaar naar 900-1000 mm per jaar. Neerslag in het winterkwartaal neemt gemiddeld ook toe, van 200-225 mm naar 250-275 mm. De hoeveelheid neerslag in het zomerkwartaal neemt iets af, van 225-250 mm naar 175-225 mm, dit kan te verklaren zijn door te toenemende gemiddelde temperaturen en langere perioden van droogte.

Dagen met meer dan 25 mm neerslag nemen toe van gemiddeld 2 tot 3 dagen naar 4 tot 5 dagen. Dagen met meer dan 15 mm komen ook in 2050 vaker voor, van gemiddeld 11 tot 13 dagen naar 13 tot 15 dagen. Dit zijn gemiddelde waarden voor Nederland, die naar verwachting ook voor Spaarnwoude gelden.

De toename van hevige neerslag vraagt om maatregelen tegen wateroverlast door piekbuien, vooral in het stedelijk gebied. Zowel in als buiten het stedelijk gebied zal de acceptatie van wateroverlast door piekbuien vergroot moeten worden. De natuur- en recreatiegebieden in Spaarnwoude Park zullen vaker kortdurend water op maaiveld of op straat ondervinden. Dit is vooral van belang voor het recreatieve gebruik van het gebied. Grasvelden of paden kunnen minder goed begaanbaar zijn na een neerslagevent. In Figuur 2-14 zijn de laagste delen van het gebied op de kaart weergegeven. Dit zijn de locaties waar als eerste overlast optreedt.

3.5 Vaker langere perioden van droogte

De verdamping stijgt door hogere temperaturen en meer zonnestraling. In het Nederlandse binnenland kan de toegenomen potentiële verdamping aan klimaatverandering worden toegeschreven. Echter is in het Nederlandse kustgebied, waar Spaarnwoude onder valt, hier nog geen uitspraak over te doen, aangezien de lokale effecten van de Noordzee nog niet goed gesimuleerd worden in de huidige generatie klimaatmodellen. Wel zijn de volgende trends zichtbaar:

- Het neerslagtekort neemt toe: Neerslagtekort wordt gebruikt als een maat voor droogte. In de kustregio's is in de vroege zomer het vaak minder bewolkt dan meer landinwaarts, waardoor minder neerslag bij de kust valt en de zonnestraling en verdamping daar hoger zijn. Het huidige mediane neerslagtekort is 177 mm en neemt toe naar 176-270 mm in 2085.
- Meer opeenvolgende droge dagen: Het aantal opeenvolgende droge dagen neemt van 18 dagen in de huidige situatie toe, tot 18-19 dagen in 2050, en naar verwachting 18-20 dagen in 2085.
- De jaarlijkse referentieverdamping neemt toe: De jaarlijkse referentieverdamping, de mate van waterbehoefte van gewassen, neemt toe van 584 mm (huidig) naar 600-644 mm (in 2085).

Samengevat zal dit leiden tot meer droogte-extremen, zoals langere periodes van droogte in de zomer. Op deze momenten zal de ondiepe grondwaterstand verder verlagen dan nu gebeurt. De toenemende droogte door klimaatverandering is daarom vooral nadelig voor vegetaties die afhankelijk zijn van ondiep grondwater. Door het waterbeheer in gebieden met grondwaterafhankelijke natuur waar mogelijk aan te passen, kunnen droogteproblemen verminderd worden.-

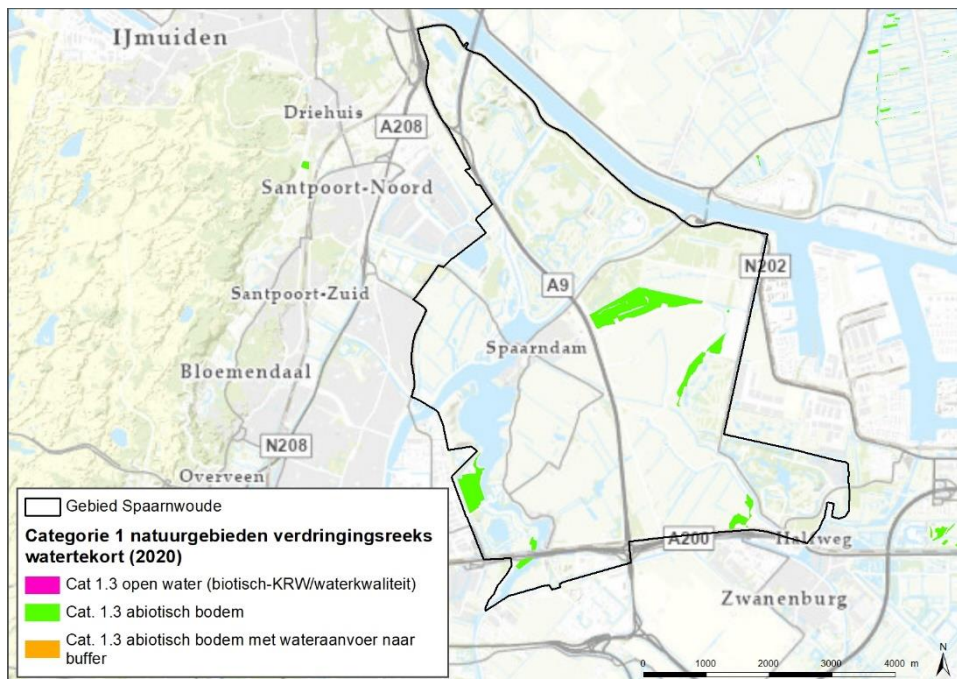
Tijdens de workshop werd aangegeven dat droogte geen groot knelpunt is in Spaarnwoude Park. Door de nabijheid van het Noordzeekanaal zullen lage grondwaterstanden niet snel optreden. Mogelijk kan er wel overlast door droogte optreden in de hoger gelegen gronden in het gebied.

3.6 Afhangelijkheid van zoetwateraanvoer

In Nederland zijn veel functies afhankelijk van de beschikbaarheid van zoetwater. Tijdelijke watertekorten treden op als neerslag en aanvoer via de grote rivieren en kanalen kleiner is dan de vraag, of als de kwaliteit van het aangevoerde water onvoldoende is. Dit wordt de verdringingsreeks genoemd (zie Figuur 3-4). Slechts een klein deel van de natuur in Spaarnwoude park valt in categorie 1 (zie Figuur 3-5). Mogelijk valt ook een deel van het veengebied in categorie 1. De verwachting is dat richting 2100 de verdringingsreeks steeds frequenter ingezet moet worden, en dus dat een deel van het gebied Spaarnwoude Park geen garantie heeft voor wateraanvoer volgens de landelijke regelgeving.

Figuur 3-4: Verdringingsreeks in tijden van langdurige droogte (Unie van Waterschappen, 2020)

Figuur 3-5: Aanwezigheid categorie 1 natuurgebieden verdringingsreeks watertekort. (Unie van Waterschappen, 2020)

Een deel van het zoetwater wordt nu vanuit de duinen aangevoerd, aan de noordwestzijde van het gebied. De verwachting is dat deze aanvoer van zoet water niet blijvend is. Tijdens de workshop bleek dat de prioriteit voor de toepassing van zoet water ligt bij de binnenduinrand, en dat op termijn dus niet gerekend kan worden op deze bron van zoet water voor Spaarnwoude Park.

3.7 Gemiddeld hogere temperaturen

In de huidige situatie zijn er jaarlijks 45 tot 60 warme dagen ($\text{max} \geq 20\text{ }^{\circ}\text{C}$). In het scenario 2050 Hoog is de prognose dat er in 2050 jaarlijks 60 tot 75 warme dagen ($\text{max} \geq 20\text{ }^{\circ}\text{C}$) zijn. De huidige gemiddelde zomertemperatuur is $16,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ en de prognose is dat de gemiddelde zomertemperatuur in 2085 gaat stijgen naar $18,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Laag scenario) en $20,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Hoog scenario).

De huidige gemiddelde wintertemperatuur is $3,4\text{ }^{\circ}\text{C}$. De prognose is dat de gemiddelde wintertemperatuur in 2085 gaat stijgen naar $5,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Laag scenario) en $7,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Hoog scenario). Het aantal vorstdagen (min temperatuur onder $0\text{ }^{\circ}\text{C}$) zal overal in Nederland dalen. De temperende werking van de zee zorgt voor minder vorstdagen aan de kust van 48 dagen per jaar naar 27 dagen (Hoog scenario) en 8 dagen (Laag scenario). (Klimaat-effectatlas, 2023)

3.8 Hevigere stormen buiten het stormseizoen

Rijkswaterstaat hanteert de periode van 15 oktober tot 15 maart als het stormseizoen. In Nederland komen de meeste stormen voor in de herfst en winter.

Over een termijn van dertig jaar is niet te zeggen of stormen buiten het stormseizoen in aantal en kracht toe- en afnemen. Klimaatmodellen geven een afname in stormen in de zomer in het hele noordelijk halfrond, echter worden zomerstormen in de modellen niet goed beschreven. De variabiliteit in het windklimaat is groot en ten opzichte van de natuurlijke schommelingen zijn de veranderingen in windsnelheid en het aantal stormdagen klein. Het is wel vrij zeker dat de stormen door de opwarming van de aarde in de toekomst gepaard gaan met meer regen. Bij de zwaarste buien kunnen ook vaker valwinden ontstaan. Echter laten de klimaatprojecties geen toename in windsterkte op de Noordzee en de daarmee gepaarde stormvloed zien. Orkanen zullen in kracht toenemen bij een warmer klimaat, wat bij de breedtegraad van Nederland zou kunnen leiden tot veel wind en neerslag van restanten van orkanen. (KNMI, 2022) (KNMI, 2022) (KNMI, 2017)

Stormen tijdens de periode dat bomen blad nog vangen kunnen een groot effect hebben in Spaarnwoude Park, zoals te zien was bij storm Poly (5 juli 2023). Op basis van de landgebruik kaart (Figuur 2-3) zijn de locaties waar bomen staan, en dan vooral aan de randen van deze gebieden, gevoeliger voor hevigere stormen buiten het stormseizoen.

4 Toekomstige situatie en knelpunten

In de vorige hoofdstukken is de huidige situatie beschreven en vervolgens zijn verschillende klimaateffecten onderzocht die mogelijk impact hebben op de toekomstige situatie van Spaarnwoude Park. In dit hoofdstuk leest u de resultaten van de workshop gericht op Spaarnwoude in 2100 met de beheerders en andere stakeholders, aangevuld met inzichten van experts van Arcadis op verschillende vakgebieden. De betrokken stakeholders kennen het gebied goed en kunnen meedenken over de mogelijke toekomst van Spaarnwoude park. Zodoende is met hen tijdens de workshop nagedacht over een toekomstige invulling van het recreatiegebied Spaarnwoude Park, en specifiek ter plaatse van de projectlocatie, gegeven de te verwachten klimaateffecten.

De tijdshorizon van de toekomstige situatie (tot 2100) ligt ver in de toekomst. Tijdens de workshop bleek dat dit vraagt om een andere inrichting van het gebied. In de jaren zeventig is Spaarnwoude Park ingericht, dat is meer dan 50 jaar geleden. Een toekomstbestendig gebied in 2100 kan daarom gebaseerd zijn op heel andere uitgangspunten dan de originele inrichting. Toekomstbestendigheid vraagt dus niet alleen om ander beheer, maar ook andere inrichting, op basis van het toekomstige klimaat en het toekomstig gebruik.

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op het toekomstige gebruik van het gebied, daarna over mogelijke toekomstige inrichting van het gebied en het beheer van het gebied.

4.1 Toekomstig gebruik gebied

Spaarnwoude Park zal in de toekomst de belangrijke functie van recreatiegebied willen blijven vervullen. De verwachting is zelfs dat de druk op het recreatiegebied zal toenemen door de omliggende verstedelijking. De recreant zal steeds meer het park opzoeken voor een plek voor verkoeling, waardoor genoeg schaduwplekken en (zwem)water gewenst is. In het gebied liggen de volgende kansen en opgaves;

- Behouden van de recreatiefunctie voor recreatie in de natuur
- Behouden van de evenementenfunctie
- Behouden van de sportfuncties in het gebied (o.a. golfen)
- Uitbreiden van koele plekken in het gebied (door toename van hittestress in het stedelijk gebied, en het recreatiegebied zelf)
- Uitbreiding of minimaal behouden van zwemwaterplekken (vanwege grotere behoefte hieraan vanwege hittestress en verstedelijking)

Naast kansen voor recreatie, wil het gebied blijvend invulling geven aan natuurdoelen. De focus ligt hierin op;

- Het bieden van ruimte voor specifieke brakwater/zoutwaternatuur.
- De functie van natuurbuffer tussen de stedelijke gebieden in.
- Het tegengaan van bodemdaling/veenoxidatie (voornamelijk in Dijkland) in combinatie met de natuurdoelen
- Het inzetten op bosrevitalisatie in bestaande bossen.

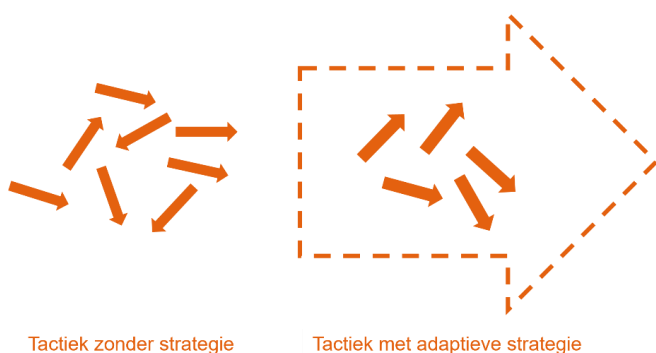
Ook wordt er door de omgeving naar het gebied gekeken voor klimaatopgaves. In het gebied liggen kansen voor;

- Waterberging, piekberging voor hevige wateroverlast.
- Seizoenswaterberging, als buffer voor droge periodes in het jaar.

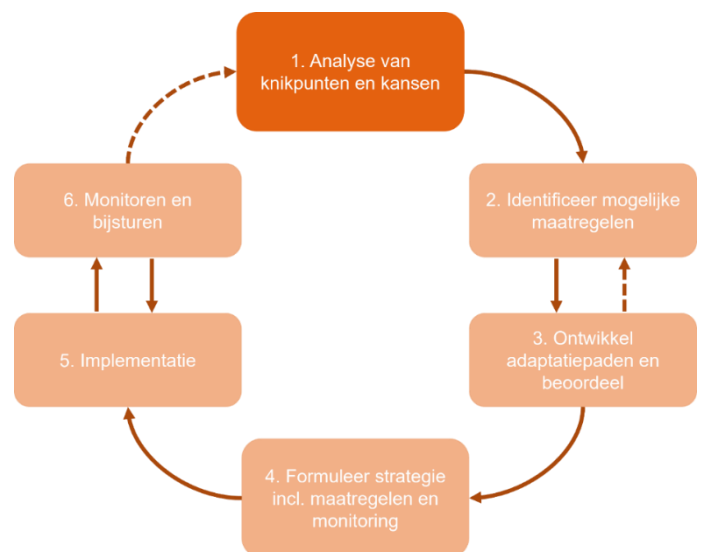
4.2 Een toekomstbestendige inrichting

De conclusies uit de workshop en de quickscan van klimaateffecten in de eerdere hoofdstukken zijn gecombineerd in een signaalkaart. Deze signaalkaart geeft per gebied wensen en aandachtspunten weer in het gebied Spaarnwoude Park. Na de kaart worden per locatie de aandachtspunten toegelicht. Enkele algemene uitgangspunten die niet deelgebied specifiek zijn:

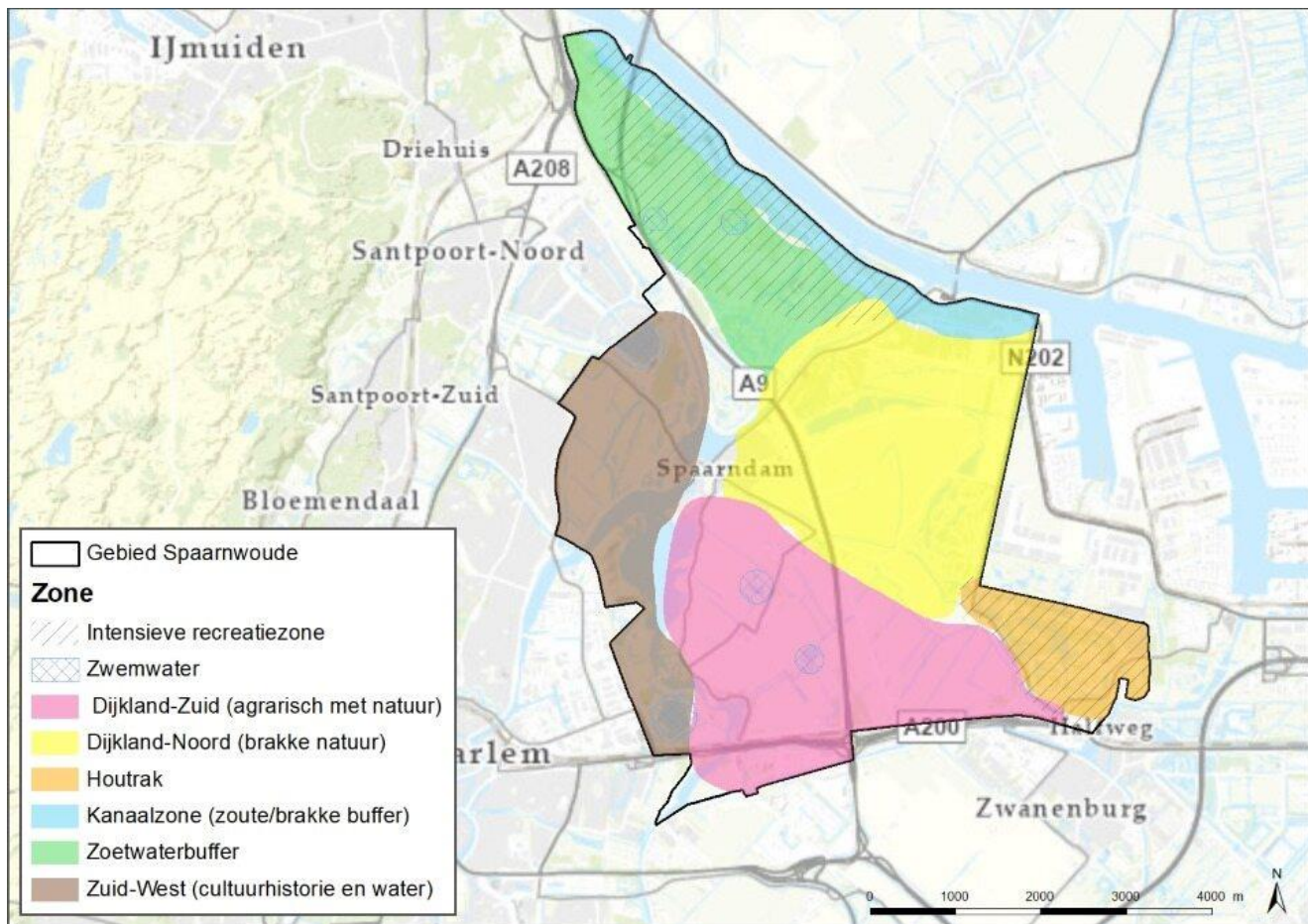
- Water en bodem sturend; De huidige deelgebieden en inrichting zijn gebaseerd op gebruik en in mindere mate op water, bodem en klimaat. Aangeraden wordt om aan te sluiten bij Water en Bodem sturend, een inrichting vanuit de richtingen die water en bodem geven. Figuur 2-2, Figuur 2-4, Figuur 2-5 en Figuur 2-11 geven een andere verdeling van het gebied in deelgebieden weer. Daarom is voor de inrichting een andere indeling aangehouden, met focus op water en bodem (Figuur 4-3). Daarnaast kan het recreatieschap gebiedsgericht aansluiten bij plannen vanuit andere overheden, die ook volgens die principes werken.
- Diversiteit in beplanting, inrichting en habitatype; omdat de klimaateffecten een grote onzekerheid bevatten moet hier flexibel mee omgegaan kunnen worden door het gebied. Door een divers gebied in te richten zijn de effecten van veranderende weersomstandigheden van invloed op slechts een deel van het gebied. Het effect op biodiversiteit en aangezicht is daardoor klein. Het vergroten van de diversiteit kan uitgevoerd worden door het aanplanten van veel verschillende gewassen en het aanleggen van overgangszones tussen verschillende typen inrichting. Adaptieve strategie; het is zeker dat klimaatverandering een effect gaat hebben op Spaarnwoude. Het is echter onzeker wat de precieze effecten zijn en wanneer deze optreden. Daarom is een adaptieve strategie nodig om hier goed voorbereid op te zijn. Op dit moment kan niet gezegd worden wat de beste inrichting is voor de komende 50 jaar. Flexibiliteit in inrichting en beheer is vereist. Geadviseerd wordt daarom ook om een adaptieve strategie toe te passen (zie Figuur 4-1), zodat je een 'stip op de horizon' hebt, zonder nu al bepalende keuzes voor één richting te maken. Niet alle maatregelen en oplossingen hoeven nu bedacht te worden. Een adaptieve strategie biedt juist ruimte voor het maken van aanpassingen in de toekomst. Dit project is een eerste stap (zie Figuur 4-2) in de adaptieve cyclus voor het komen tot die adaptieve strategie.
- Beleid op lange termijn; tijdens de workshop bleek dat de partners in de omgeving vaak ook nog geen vastomlijnde visie hebben voor het gebied op de lange termijn. Juist door nu samen te werken en keuzes te maken is er nog veel mogelijk.

Figuur 4-1: Adaptieve strategie: stip op de horizon zonder al één keuze te hoeven maken

Figuur 4-2: Cyclus van adaptieve planning

Figuur 4-3: Deelgebieden op basis van landschapsecologische kenmerken

Dijkland- zuid (agrarisch met natuur)

Dijkland-zuid is nu ingericht als grasland. De inrichting van grasland vereist een minimale drooglegging, in combinatie met mogelijk forse bodemdaling is dit niet houdbaar op vele plekken in Nederland. Dit gebied valt daar ook binnen. Een andere functie of gebruik van dit gebied kan knelpunten oplossen. Aangeraden wordt om de inzichten over klimaat mee te nemen in de lopende gebiedsprocessen. Enkele mogelijkheden (van relatief weinig verandering tot veel verandering;

- Uitbreiding natte natuurinrichting of natter agrarische toepassing door opzetting van het peil. Verdere bodemdaling kan hiermee geremd worden.
- Andere teelten (zoals rijst). Op locaties met natuurbestemming is dat niet passend.
- De gebieden met weinig drooglegging zijn wel zeer geschikt voor weidevogels (veenweide gedeelte). Wellicht zou dit gebied kunnen veranderen in nat bos of meer ontwikkeling van veenmos.
- Ruimte voor waterberging. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met methaanuitstoot wanneer veenweidegebied te nat gehouden wordt.

Aanpassing van de functies in het gebied vragen om aanpassingen van het waterpeil. In het kader van verdroging en verzilting kan het raadzaam zijn om het huidige peilbesluit nog eens te heroverwegen en te zoeken naar ruimte voor hogere peilen en meer natte natuur. Dit komt terug in het peilbesluit van het waterschap, die hiervoor de afwegingen maakt op basis van gebruik van het gebied. Een deel van het terrein heeft een agrarisch verleden. Hierdoor zal op veel locaties peilbeheer en afwatering mogelijk nog afgestemd zijn op oude gebruiksvormen.

Dijkland-Noord (brakke natuur)

In dit gebied wordt actief brak water ingelaten, via Zijkanaal C naar het natuurgebied achter de Westhoffplas. Bewust wordt hier brakwater naar toe geleid vanwege de brakwater flora- en fauna. Ook zonder het actief inlaten van brak water, zal het grondwater hier op termijn verzilten. Een andere aanpak voor het watersysteem kan dus logischer zijn voor het gebied.

Op dit moment wordt Spaarnwoude Park niet als waterberging gebruikt. Spaarnwoude Park biedt ruimte om te functioneren als natuurlijke zoetwaterbuffer, wat zowel gunstig is voor het tegengaan van mogelijke droogte (door te dienen als waterberging) en het leveren van tegendruk van zoute kwel en verzilting van het oppervlaktewater. Het gaat hierbij om seizoensberging en niet om calamiteitenberging (het opvangen van hevige regenval vanuit de omliggende stedelijke gebieden). Dijkland-Noord zou hier een geschikte locatie voor kunnen zijn, er zijn nu al twee verschillende peilen in het gebied en ook is er veel afstand tot bebouwing die overlast van een waterberging kan ondervinden.

Kanaalzone (zoute buffer)

Dit gebied is nu deels ingericht als dicht bosgebied, omdat dit een natuurlijke afscheiding maakt tussen het kanaal en de weg en het recreatiegebied. Een andere inrichting kan hier beter passen bij de bodem en het watersysteem. Door de kanaalzone een andere functie te geven, en niet als dichte afscheiding te zien, kan de zone klimaatadaptatiever gemaakt worden. Hiervoor dient een nieuwe balans gevonden te worden tussen gebruik en inrichting. Vegetatie die beter om kan gaan met verzilting, en meer divers is, leidt tot minder risico's in de toekomst. Daarnaast kan een open inrichting meer ruimte bieden voor recreatie.

Mogelijk kan deze zone als buffer tussen het zoute/brakke kanaalwater en het zoete water in de overige gebieden functioneren. Geadviseerd wordt om hier nader onderzoek naar te doen.

Op de hoger gelegen gronden kan in de huidige of toekomstige situatie droogte-overlast optreden door de combinatie van lage grondwaterstanden en langere droge periodes. Geadviseerd wordt om hier de vegetatie op aan te passen of andere keuzes te maken in de inrichting.

Intensieve recreatiezone (golfbaan en evenementen) – Houtrak en Zoetwaterbuffer

In de toekomst is meer wateroverlast door onder andere hevige regenval te verwachten. Vooral in dit gebied is dat een aandachtspunt, dit kan namelijk leiden tot verminderde mogelijkheden tot recreatie en evenementen. Een waterberging in het gebied kan helpen, maar zal waarschijnlijk niet het hele probleem op kunnen lossen, ook ander gebruik van het gebied is daarvoor nodig. Onderzocht kan worden of het gebied kan dienen als een waterberging.

De golfbaan gebruikt op dit moment leidingwater als zoetwateraanvoer. Vanuit water en bodem sturend is dat geen gewenste situatie. Geadviseerd wordt om te zoeken naar andere mogelijkheden.

Ook hier kunnen droogte-knelpunten optreden op de hoger gelegen gronden, door combinatie van lage grondwaterstanden en langere droge periodes. Geadviseerd wordt om hier de vegetatie op aan te passen of te zoeken naar een andere inrichting.

Zuid-west (cultuurhistorie en water)

In dit gebied liggen enkele locatie die van belang zijn vanwege de cultuurhistorie. Er is nog niet gekeken of deze klimaatbestendig zijn en wat dan het juiste handelingsperspectief hiervoor is.

Daarnaast liggen in dit gebied een aantal grote wateroppervlakken die water naar het gebied aan- of afvoeren, onder andere de Mooie Nel;

- Zijkanaal C is een open verbinding met het Noordzeekanaal. Is het mogelijk om dit kanaal in de toekomst af te sluiten met bijvoorbeeld een sluis? Dit zou in het verlengde passen met de te creëren zoetwaterbuffer, waarbij het ook ongewenst is om een open verbinding met het zouter wordende Noordzeekanaal te behouden.
- Het water van het hoogheemraadschap van Rijnland wat Spaarnwoude bereikt, wordt bij Gouda ingelaten en legt vervolgens een lange route af naar Spaarnwoude. De leveringszekerheid van water in tijden van droogte (uitgaande van de verdringingsreeks¹) is onzeker in de toekomst. Vooral het zoete water wat vanuit de duinen wordt aangevoerd, zal in de toekomst waarschijnlijk niet meer richting Spaarnwoude worden afgevoerd. Het water uit het Noordzeekanaal zou wel gebruikt kunnen worden, wanneer het wordt ingelaten via Zijkanaal C, echter is dit brak of zout. Dit kan de klimaateffecten nog versterken en leiden tot minder of brakker water in het gebied. Welke mogelijkheden zijn er om dit te compenseren in het gebied?

Zwemwaterzoeklocaties

Voor de toekomst is Spaarnwoude Park een plek om verkoeling op te zoeken. Locaties voor zwemwater zijn hierbij essentieel en voldoende locaties voor zwemwater zijn nodig. De verwachting is dat vraag hiernaar alleen maar zal stijgen, maar dat aanbod van goede zwemplekken juist complexer wordt. Op verschillende locaties binnen Spaarnwoude Park is (potentieel) zwemwater aanwezig. Zwemwater kan zowel zoet, brak of zout water zijn. Een belangrijke bedreigingen voor de kwaliteit van het zwemwater is blauwalg. Blauwalg kan zowel in zoet, zout als brak water voorkomen. Geadviseerd wordt om te kijken naar de huidige zwemwaterlocaties in het gebied, en mogelijkheden voor uitbreiding (of minimaal behoud van de huidige locaties). Welke maatregelen kunnen nu al genomen worden om te zorgen dat zwemwater in de toekomst voldoende kwaliteit behoud?

4.3 Vegetatie

Langere droge en warme periodes, verzilting en meer piekneerslag vragen om andere vegetatie die goed past bij het gewijzigde klimaat. Helaas zijn er geen algemene adviezen te geven over welke vegetatie goed past in het gewijzigde klimaat en welke vegetatie van het huidige systeem daar niet bij past. Op dit moment wordt daar veel onderzoek naar uitgevoerd. Wel zijn er al eerste inzichten bekend, welke vegetatie meer kansen heeft in het nieuwe klimaat.

Belangrijke afwegingen hierin zijn;

- Kies bij voorkeur inheemse soorten, zodat de biodiversiteit behouden blijft (of uitgebreid wordt). Exoten kunnen veel voordeel bieden bij bijvoorbeeld verzilting of hitte, maar hebben andere grote nadelen.
- De typering van de bodem zijn van grote invloed op het succesvol aanslaan van vegetatie, zoals bodemtype (zand/klei/veen) en voedselrijkheid van de grond. Binnen Spaarnwoude Park is variatie hierin groot dus dit vraagt om een meer gedetailleerde benadering.
- Er wordt aangeraden om veel variatie aan te brengen in de vegetatie, zodat een deel van de vegetatie minimaal kan omgaan met de veranderende omstandigheden, ook als deze vooraf niet goed te voorspellen zijn.

Voor het gebied Spaarnwoude is een analyse gemaakt voor het toepassen van bomen en heesters in de kustzone onder veranderende klimatologische omstandigheden. De multi-criteria analyse heeft de bomen beoordeeld op onder andere, droogte tolerantie, zeewind bestendig, ongevoeligheid voor ziekte en plagen, boom grootte, robuustheid (wind

¹ De verdringingsreeks volgens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2020). Categorie 1: waarborgen veiligheid tegen overstroming, voorkomen onomkeerbare schade (voorkomen onomkeerbare schade natuur en voorkomen klink en zettingen). Categorie 2: nutsvoorzieningen. Categorie 3: Kleinschalig hoogwaardig gebruik. Categorie 4: Overige behoeften, waaronder natuur (geen onomkeerbare schade).

bestendig), levensduur, biodiversiteit, beheerbaarheid en ecologie. Uitgebreide toelichting op de totstandkoming en de tabel zelf is terug te vinden in als bijlage. De bomentabel kan richting geven voor het onderbouwen van keuzes.

4.4 Toekomstbestendig beheer

4.4.1 Ecologisch beheer van bos en weides

Bij een groot deel van de bospercelen die tijdens het veldbezoek bezocht zijn, werden volgens de beheerders zogenaamd 'klapstoelbeheer' toegepast. Hierbij wordt er eigenlijk vrijwel niet ingegrepen of beheerd binnen het perceel, met uitzondering van werkzaamheden betreffende veiligheid en recreatie. Deze beheervorm is op zichzelf zeer toekomstbestendig doordat het natuurlijke zelfregulerende processen stimuleert. Het is echter aan te raden om ook in deze percelen te experimenteren met (zeer) extensieve begrazing door paarden en runderen. Van nature kent vrijwel elk Nederlands ecosysteem enige mate van begrazing door groot wild. Hoewel het wilde paard (tarpan) en wild rund (oeros) reeds zijn uitgestorven, kent natuurbegrazing met (semi-)domesticeerde paarden of runderen een grote toegevoegde waarde. Momenteel zijn de overgangen van bosvakken naar open gebieden vrij scherp begrensd. Begrazing zorgt onder andere voor natuurlijke overgangen van open plekken naar bosschages waar dier- en plantensoorten van afhankelijk zijn. Door een grotere variatie in habitats en geleidelijkere overgangen wordt het gebied toekomstbestendiger omdat soorten makkelijk kunnen verplaatsen van gesloten vegetatie (om af te koelen) naar open vegetatie (om op te warmen).

4.4.2 Maaibeheer

Door andere groeiseizoenen van gras, maar ook van zaaddragende planten die bijdragen aan biodiversiteit, vraagt de toekomst om ander maaibeheer. Door later of vroeger te maaien kan bepaalde vegetatie gestimuleerd worden. Hier zijn geen algemene richtlijnen voor te geven omdat dit zeer specifiek van de vegetatie en locatie af hangt.

4.5 Aanbevelingen voor vervolg

Uit de workshop en gesprekken is gebleken dat de inzichten beschreven in dit document veel nieuwe vragen oproepen. Zowel binnen het recreatieschap als daarbuiten. Deze blik op de toekomst is een start van nieuwe processen, of een aanvulling op lopende processen. Enkele belangrijke dilemma's die naar voren komen voor het vervolg zijn;

- Met welke termijnen kan in de huidige besluitvorming rekening gehouden worden? Bij voorkeur een zo lang mogelijke termijn, maar vanwege de vele onzekerheden in klimaat en ontwikkelingen van andere partijen rondom Spaarnwoude, lijkt een termijn rond 2040-2050 realistisch.
- Wat is het effect en vereiste handelingsperspectief voor invasieve exoten? Hier is in deze rapportage geen aandacht aan besteed.
- Welke beleidskeuzes kunnen worden gemaakt over verzilting? Het klimaat en de ontwikkelingen zorgen voor verzilting, maar de inrichting van het watersysteem kan hierop aangepast worden. Er zijn nu niet veel peilbuizen in het gebied dus er is geen uitgebreid zicht op wat het (diepe) grondwater doet. Ook het zout gehalte in het water en grondwater wordt niet regelmatig onderzocht. Meer inzicht kan mogelijk leiden tot argumenten voor aanpassingen.
- Hoe blijft het recreatieschap op de hoogte van de actuele stand van zaken rondom klimaat en klimaatbestendige vegetatie? Er zijn veel ontwikkelingen binnen deze vakgebieden, dus komende tijd zal er steeds meer bekend over worden. Geadviseerd wordt om de onderzoeken naar klimaatbestendige vegetatie in de gaten te houden en de nieuwste resultaten af te wachten.

- Hoe kunnen inzichten over het klimaat meegenomen worden in de huidige projecten of processen van het recreatieschap? Bijvoorbeeld de inzichten over versnelde bodemdaling op lange termijn kunnen meegenomen worden in het lopende gebiedsproces in Dijkland.
- Specifieke dilemma's qua inrichting zijn;
 - Op welke locaties kan ruimte gemaakt worden voor waterberging? Zowel seizoensberging als piekberging.
 - Welke andere eisen vraagt recreatie in de toekomst en hoe ziet dit er qua inrichting uit (meer schaduw, koele plekken en zwemwater)? Welk belang is dan groter, natuur of recreatie?
 - Waar ontstaan grote knelpunten tussen recreatief gebruik (zoals festivals) en wateroverlast?
 - Kan bodemdaling voldoende verminderd worden zonder aanpassingen in functie (in Dijkland)?

5 Bibliografie

- AHN4. (2021). *www.ahn.nl*. Opgehaald van Algemeen Hoogtebestand Nederland: <https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>
- Alterra. (2006). *De Grondsoortenkaart van Nederland Digitaal*.
- Alterra. (2023). *De Bodemkaart van Nederland*. Opgehaald van BROloket.nl.
- BROloket. (2023). *GeoTOP v1.5*. Opgehaald van BROloket.nl.
- Deltares. (2015). *Verziling grondwater*.
- Deltares. (2019). *Strategieën voor adaptatie aan hoge en versnelde zeespiegelstijging - een verkenning*. Delft: Deltares.
- Hoogheemraadschap van Rijnland. (2023). *Laagste delen per peilvak*.
- Hoogheemraadschap van Rijnland. (2023). *Legger*.
- Kaderrichtlijn Water. (2022). *Factsheet KRW: Vaarten Houtrakpolder*.
- Klimaat-effectatlas. (2023). *Kaartviewer*. Opgehaald van Klimaat-effectatlas: <https://www.klimaat-effectatlas.nl/nl/>
- Klimaat-effectatlas. (2023). *Klimaat-effectatlas*. Opgehaald van Het wordt heter - KNMI-statistieken over hitte: <https://www.klimaat-effectatlas.nl/nl/het-wordt-heter>
- KNMI. (2017, juni 14). *Klimaatbericht: Zomerstormen*. Opgehaald van KNMI: <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/zomerstormen>
- KNMI. (2022, juli 14). *Het waait minder hard in Nederland*. Opgehaald van KNMI: <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/het-waait-minder-hard-in-nederland>
- KNMI. (2022, februari 22). *Invloed klimaatverandering op winterstormen is klein*. Opgehaald van KNMI: <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/invloed-klimaatverandering-op-winterstormen-is-klein>
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut. (2021, oktober 25). *Klimaat-signaal'21: hoe staat het ervoor met het klimaat in Nederland?* Opgehaald van KNMI.nl: <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/klimaat-signaal21>
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. (2022). *Bodem en Water Sturend*. Den Haag.
- NCG en SkyGeo. (2023). *Bodemdalingskaart 2.0*. Opgehaald van Bodemdalingskaart: <https://bodemdalingskaart.portal.skygeo.com/portal/bodemdalingskaart/u2/viewers/basic/>
- Provincie Noord-Holland. (2023). *Natuurversterking & Stikstof*.
- Recreatieschap Spaarnwoude. (2022). *Ecologisch beheerplan 2022-2031 Spaarnwoude Park - Spaarnwoude Natuurlijk!*
- Unie van Waterschappen. (2020). *Verdringingsreeks*.
- Wageningen Environmental Research. (2022). *Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland*. Opgehaald van LGN.nl.

Colofon

EFFECTEN VAN KLIMAATVERANDERING IN RECREATIEGEBIED SPAARNWOUDE
EEN QUICKSCAN

KLANT

Recreatieschap Spaarnwoude

AUTEUR

Swaen Visser

PROJECTNUMMER

30190067

ONZE REFERENTIE

MDSVRHRMX23F-539620498-750:1.0

DATUM

31 oktober 2023

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Arjan ter Harmsel
Adviseur Water en Ruimte

VRIJGEGEVEN DOOR

Floor Speet
Teamleider en projectleider Water & Ruimte

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende ontwerp- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij helpen onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Wij zijn met 36.000 mensen actief die in ruim zeventig landen meer dan €4,2 miljard aan omzet genereren. Wij helpen UN-Habitat met onze mensen, die kennis en expertise leveren om de moeilijke leefomstandigheden te verbeteren in gebieden die lijden onder de gevolgen van klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 56825
1040 AV Amsterdam
Nederland

T **+31 (0)88 4261 261**

Boomadvies Spaarnwoude

Bijlage bij Rapportage quickscan klimaateffecten

ONDERWERP
Recreatiegebied Spaarnwoude

PROJECTNUMMER
30190067

DATUM
2 november 2023

ONZE REFERENTIE
<DocId>:3

VAN
André M. Haring

AAN
Elise Bos Eyssen en Adriaan Koeverden Recreatiegebied Spaarnwoude.

KOPIE AAN
Intern:

Floor Speet

Swaen Visser

Arjan ter Harmsel

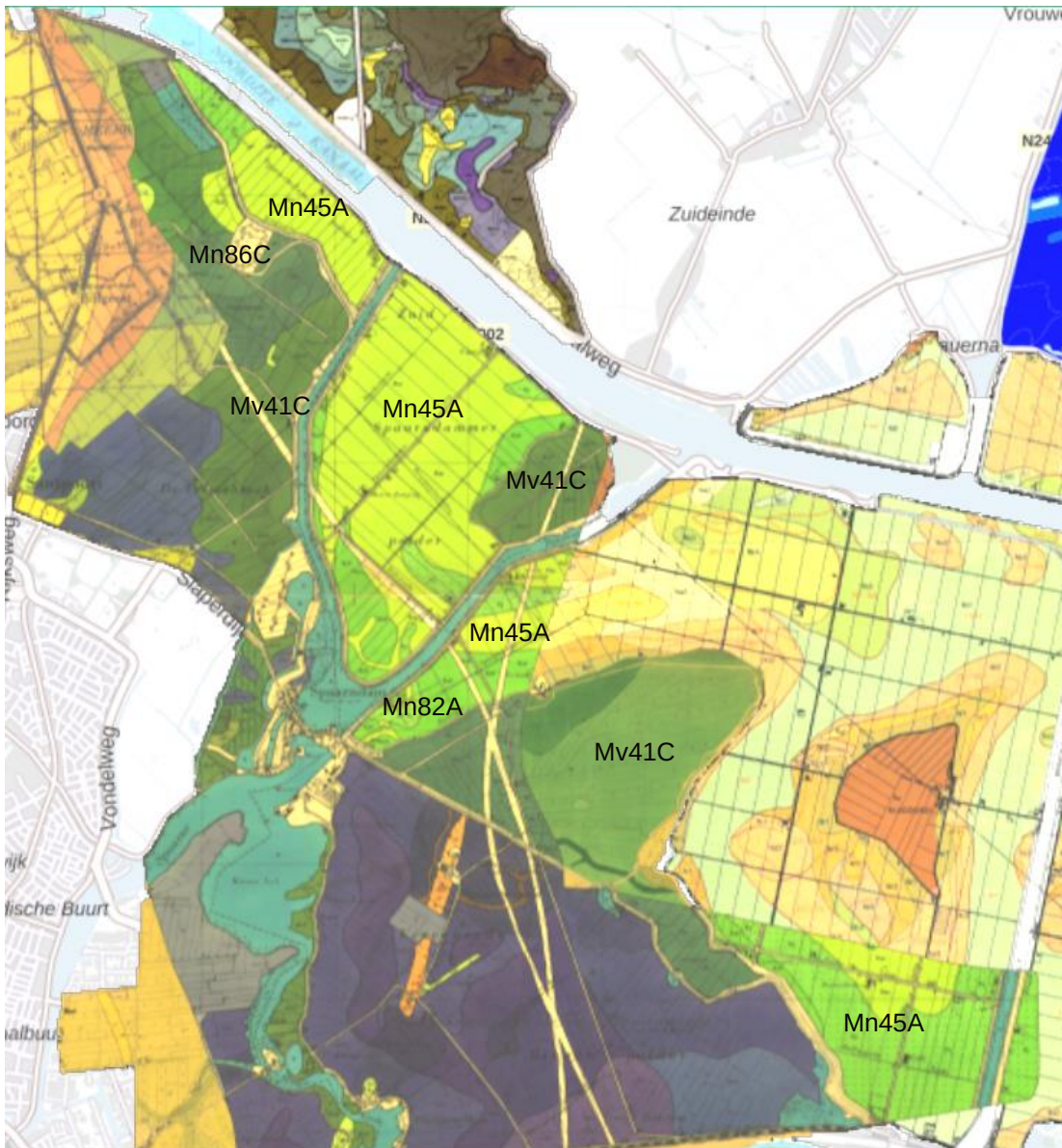
Door het recreatiegebied Spaarnwoude is gevraagd een advies uit te brengen over bomen en beplanting met het oog op de klimaatveranderingen die op dit moment spelen.

Voor het adviseren van het aanplanten van bomen die beter bestand zijn tegen de verwachte en voorziene klimaatveranderingen in de 21^e eeuw zijn een aantal gegevens verwerkt:

- Grondsoort en bodemopbouw.
- Drooglegging.
- Verwachte waterpeilveranderingen.
- Zoutgehalte oppervlakte- en grondwater.
- Geschikte boomsoorten voor deze omgeving.

1. Grondsoort en bodemopbouw Spaarnwoude.

Recreatiegebied Spaarnwoude is gelegen in de inpoldering van het IJ in de 19^e eeuw (1873) ten noorden van de Spaarndammerdijk en Ringweg (en Inlaagpolder) . Een deel van de grond is bij de inrichting van recreatiegebied Spaarnwoude opgehoogd met grond uit aangelegd waterpartijen terwijl ten oosten van zijkanaal E zelfs een deel van de polder is opgehoogd in de jaren vijftig en zestig van de 20^e eeuw met twee tot vier meter zand.

Uit de gegevens van de bodemopbouw (Bijlage 1: Stiboka 1992) blijken vier bodemtype het meest aanwezig te zijn in de gebieden waar nu ook bos aanwezig is. Dit zijn:

Kalkarme gronden:

- Mv41C - Kalkarme Drechtvaaggronden: Zware klei Profielverloop 1.

Een grondsoort met een zeer humeus dek van zware kalkloze klei. Met daaronder een laag van 40 tot 60 cm. zware kalkloze klei. Het is een laag met een groot zwel- en krimpvermogen die zomers brede scheuren oplevert en in de winter weer dicht zwelt. Meestal begint beneden deze laag het grondwater en is een laag zeggeveen aanwezig tot een diepte van 90 cm en daaronder een laag niet geoxideerd zeggeveen tot 140 cm aanwezig.

- Mn86C - Kalkarme Poldervaaggronden, klei profielverloop 3, of 3 en 4 of 4

De grondsoort heeft een bovenlaag van 10 cm kalkloze zeer zware klei. Daaronder is een laag van 10 tot 50 cm diep van humusarme, kalkloze zeer zware klei aanwezig. In deze laag steigt 's winters het grondwater tot 40 cm onder het maaiveld. Van 50 tot 85 cm diep is een humusloze kalkloze zware klei aanwezig. Het grondwater zakt vaak al niet verder dan 80 cm onder maaiveld. Van 85 tot 110 cm is een niet geoxideerde veenmosveen laag aanwezig. Daaronder een laag zeggeveen en daaronder kleiig rietveen.

Kalkrijke gronden:

- Mn45A - Kalkrijke Poldervaaggronden zware klei, profielverloop 5

Een grondsoort met een bovenlaag tot 30 cm van humeuze kalkrijke zeer zware klei met grove schelp fragmenten. Daaronder is een laag van 30 tot 55 cm kalkrijke zware klei aanwezig en daaronder een laag van 55 tot 85 cm kalkrijke zware zavel vermengd met veen en enige schelpen. Deze laag staat 's winters al grondwater die zomers weer wegzakt (tot 120 cm) in de volgende laag van 85 tot 155 cm is van humeuze kalkloze lichte zavel. Daaronder bevindt zich een laag veen van 155 tot 175 cm en daaronder kalkloze zware klei met rietresten.

- Mn82A - Kalkrijke Poldervaaggronden: Lichte Klei Profielverloop 2.

De bodemopbouw bestaat uit een matig humusarme kalkrijke lichte klei met schelpfragmenten van 0 tot 40 cm diep. Van 40 tot 55 cm is een matig humeuze kalkrijke lichte klei aanwezig. Van 55 tot 90 cm is een kalkrijke lichte zavel aanwezig. Het grondwater kan hier 's winters in stijgen tot 60 cm onder het maaiveld. Van 90 tot 120 cm onder het maaiveld is een laag kalkrijke zware zavel aanwezig die gelaagd kan zijn. Van 120 tot 150 cm diep is nog steeds een kalkrijke zware zavel aanwezig met op 140 cm het grondwater in de zomer periode. Onder de 150 cm diep tot 230 cm diep is een kalkrijke lichte zavel aanwezig ook gelaagd.

- Mv81A - Kalkrijke Drechtvaaggronden: Klei profielverloop 1. Is niet nader toegelicht omdat een gedeelte ten zuiden van de snelweg A6 ligt in het golfterrein en een gedeelte ligt in wat nu is ingericht als de Westhoffplas. Beide zijn geen gebieden zullen niet verder worden aangepast in de inrichting voor de beplanting is de verwachting.

Nadere toelichting locatie Bodemklassen in relatie tot ligging en kalkrijkdom.

Opvallende genoeg is het grootste gedeelte van de gronden ten westen van Zijkanaal B kalkarme klei op veen (Bodemklasse Mn86C en Mv41C) behalve de strook aan de noordzijde tegen het Noordzeekanaal (Mn45A) aan. Daarbij moet opgemerkt worden dat van bodemklasse Mv41C een groot deel in het niet beboste gedeelte ten zuidwesten van de snelweg A6 ligt.

In het gebied tussen zijkanaal B en C is het grootste deel (Bodemklasse Mn45A) kalkrijk klei op zavel. Behalve een strook in de noordoost hoek Mv41 die kalk arme klei op veen is (het gedeelte waar Europarcs ligt). De kalkrijkdom in deze kleigrond wordt voor een groot deel veroorzaakt door de aanwezigheid van schelpen en schelpresten in de bodem.

Ten oosten van Zijkanaal C is ligt de kalkrijke kleigrond op zavel van bodemklassen Mn45A en Mn82A.

Het onderscheid tussen kalkrijke en niet kalkrijke bodem kan van belang zijn bij de keuzen van beplanting. Sommige boomsoorten verdragen geen kalk terwijl andere juist niet zonder een kalkrijke bodem kunnen. Voor andere boomsoorten maakt dit niet uit. Opvallende is de relatie tussen de drooglegging en de bodemklasse. Bij de bodems die in de winter slecht ontwateren is zowel een kalkarme bodem aanwezig als dat er veen in de ondergrond zit. Veen is van nature zuur.

Toelichting gegevens bodem.

Vaaggronden zoals hierboven beschreven kenmerken zich door het niet duidelijk aanwezig zijn van verschillende bodemlagen waarbij uitspoeling- en inspoelingsprocessen hebben plaats gevonden.

Gezegd moet worden dat de bodemprofielen op sommige plekken verstoord zijn door ophoging van grond uit de gegraven waterpartijen. Vaak ligt er op de opgehoogde gedeelte een mengsel van de hierboven genoemde gronden waardoor de bovenlaag vaak zanderiger of meer veen bevat dan het beschreven profiel.

Verder is het zeker goed om er rekening mee te houden dat de profielen al meer dan 30 jaar geleden zijn beschreven de bodemvormende processen doorgaan. Mede door de begroeiing en daarmee de beworteling en het blad wat op de bodem wordt verteerd komen nieuwe bodemvormende processen op gang. De bodem zou er nu dus op dit moment anders uit kunnen zien.

2. Grondwaterstanden.

Uit de gegevens van de Geologische Dienst en TNO (bijlage 2) zijn de grondwaterstanden verkregen van vijf gebieden in het recreatiegebied Spaarnwoude. De gegevens geven inzicht over de langjarige gemiddelden van de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG). Deze grondwaterstanden zeggen iets over de bereikbaarheid van het grondwater voor gewassen en de kansen op verdroging. Ook geven ze aan wat de mogelijkheid van beworteling is.

Overzicht: Gemiddelde Hoogste (GHG) en Laagste Grondwaterstanden (GLG).

Peilgebied:	Locatie gemiddelde grondwaterstanden:	GHG in cm	GLG in cm
1	Noord (ten westen van zijkanaal B noordelijke deel)	61	109
2	Midden (direct ten westen van zijkanaal B)	33	82
3	Tussen zijkanaal B en C	70	111
4	Tussen zijkanaal B en C westzijde direct langs zijkanaal C	61	109
5	Ten oosten van zijkanaal C (gedeelte Westhoffbos) en parkgedeelte ten noorden van Halfweg.	70	111

Toelichting peilgebieden.

Bij alle gebieden is in de winterperiode (GHG) sprake van een matige drooglegging (61 tot 70 cm) tot zelfs een slechte drooglegging (33 cm). In de zomerperiode zakt het grondwater uit tot het uiterste geval 109 tot 111 cm onder het maaiveld in peilgebied tot 82 cm onder maaiveld.

Peilgebied 1 heeft vooral in de winter een geringe drooglegging (61 cm). De bodem bestaat voor het grootste deel uit bodemklasse Mn86C uit klei met in de ondergrond veen. Waarschijnlijk verklaard dit de slechte ontwatering. Daarbij is opvallend dat het **peilgebied 4** onder bodemklasse Mv41C ten westen van zijkanaal B overéén komt met **peilgebied 2** waarbij in dit gebied minder drooglegging is. Ook hier is sprake van een kleipakket met in de ondergrond veen welke de slechte afwatering kan verklaren.

Peilgebied 3 tussen zijkanaal B en C heeft de zelfde drooglegging als **peilgebied 5**. Beide gebieden bestaan uit bodemklasse Mn45A. Hier is opvallende een kleipakket aanwezig met in de ondergrond zavel wat de drainerende werking vergroot. In **peilgebied 5** is ook nog sprake van bodemklasse Mn82A waarbij ook een pakket klei op zavel aanwezig is.

Toelichting grondwaterstanden in relatie tot beplantingskeuze.

Het verkrijgen van informatie over de grondwaterstanden kan bepalend zijn voor de keuze van de beplanting. Daarbij spelen mee wat sommige bomen slecht tegen een zeer natte bodem kunnen en andere bomen gedurende een bepaalde tijd een hogere grondwaterstand kunnen verdragen. Andere bomen kunnen de grondwater fluctuaties tussen zomer en winter slecht verdragen en zouden dan niet kunnen worden aangeplant. Er lijkt ook een directe relatie tussen de hogere grondwaterstanden in de winter en de aanwezige bodem ingegeven door de aanwezig veen ondergrond en daarmee ook gelijk zuurdere bodem. Ook deze combinatie kan van invloed zijn op de keuze van de beplanting. Een andere aandachtspunt is dat bomen bij een hoge grondwaterstand (zoals in een deel van het gebied in de winter 30 cm) minder diep kunnen wortelen en minder stabiel zullen zijn en daardoor bij veel wind zouden kunnen omwaaien. Tevens is een nadeel dat bij een grote wisseling in de grondwaterstand in de zomer en de winter wortels van bomen elke keer opnieuw kunnen afsterven en bomen in het volwassen stadium slechter kunnen herstellen in de groeiperiode.

3. Keuze beplanting voor recreatiegebied Spaarnwoude.

Recreatiegebied Spaarnwoude wil zijn terreinen en daarmee de beplanting toekomstbestendig de 21^e eeuw in laten gaan. Door de ontwikkelingen van de klimaatverandering ontstaan situaties waarin beplanting last kan hebben van langdurige droogte en hitte of wateroverlast. Ook kansen op ziekten en plagen kunnen hierdoor toenemen. In de toelichting hieronder wordt uiteengezet per onderzocht onderdeel wat dit betekent voor de beplanting in dit gebied.

Droogte en hitte:

Het kiezen van beplanting die geschikt is om beter deze klimaatveranderingen te kunnen is nog in ontwikkeling. Voor inheemse soorten bomen en struiken wordt pas de laatste jaren onderzoek gedaan naar geschiktheid. Veel boomkweker spelen nog niet in op het kweken van selecties die beter bestand zijn tegen droogte en hitte. Dat betekent dat er boom- en struiksoorten gezocht worden die beter met name met de droogte en hitte om kunnen gaan. Dit zijn in veel gevallen al soorten die in het zuiden en zuidoosten van Europa goed kunnen groeien. Veel van deze soorten hebben een meer behaard blad of een dikker leerachtig blad. Daarmee kunnen ze beter met de verdamping van vocht omgaan. Van deze exoten of niet inheemse soorten zijn dan ook maar enige soorten in de lijst geselecteerd. Toch blijken ook veel van soorten in onze omgeving beter om te kunnen gaan met droogte en hitte dan wordt verwacht.

Droge en natte bodem:

Uit de gegeven van de grondwaterstanden blijkt dat zeker het westelijkste deel van Spaarnwoude 's winters met hoge grondwaterstand heeft te kampen. In de zomer lijkt het meeste grondwater voldoende te dalen om voor de beplanting voldoende drooglegging te hebben. Boomwortels kunnen dan voldoende diep wortelen. Aangezien op de meeste plekken kan dalen tot 80 cm a 110 cm zijn dit ideale omstandigheden voor de bomen. Zeker gezien de capillaire werking van deze zavel en klei grond ligt het bereiken van het grondwater binnen de mogelijkheden. Echter in een aantal gebied kan het grondwater 's winters stijgen afgerond tot 60 cm onder het maaiveld met een uitschieter naar 30 cm. Het nadeel is hiervan dat hierbij de kans bestaat dat wortels van de bomen afsterven bij langdurige zuurstofgebrek. Er zijn maar enkele boomsoorten zoals Canadese Populier, Wilg, Zachte Berk en Zwarte Els die bestand zijn om een lange periode tot 3 maanden in een bodem te staan die tot op het maaiveld gevuld is met water. Jonge bomen zullen dit nog kunnen herstellen maar voor volwassen bomen zal dit wel moeilijk zijn. Zeker als ze elk jaar weer 20 tot 50 cm diep moeten wortelen om bij het grond water te kunnen komen. Hierbij moet zeker gelet worden op de soortkeuze van de bomen. Een deel van de bomen staat hoger of veel hoger dan 110 cm van het grondwater en zal alleen kunnen profiteren van het regenwater en water wat geborgen wordt in de bodem. Een humusrijke en bodem met voldoende lutum kan zoals hier wel veel water bergen. Echter op plekken waar opgehoogd is met grond en een onvoldoende gemengd bodemprofiel is ontstaan zou verdroging kunnen plaatsvinden. De grondwaterstand kan nog meer van belang zijn als gekozen wordt om gedurende bepaalde periode van het jaar een overschot van regenwater tijdelijk op te vangen als piekberging. Daarbij zijn een aantal soorten toegevoegd die langdurig tegen hoge grondwaterstanden kunnen. Op plaatsen waar de bodem te nat is zal een boom onvoldoende diep kunnen wortelen en is de kans aanwezig dat bij harde wind of storm de bomen niet blijven staan.

Groeiplaats:

Van groot beplanting voor een beplanting die beter tegen de klimaatverandering kan is een goede groeiplaats. Daarbij is een goede bodem die voldoende water kan bergen als boomwortels niet bij het grondwater kunnen van groot belang. Ook is het belangrijk dat er voldoende voedingsstoffen in de bodem aanwezig zijn of kunnen worden opgeslagen. De aanwezige bodems in Spaarnwoude bieden genoeg perspectief hiervoor. Daarbij is alleen niet duidelijk of in de huidige bodem slechte lagen aanwezig zijn die ondoorlatend of hard zijn. Uit de bodemgegevens die bekend zijn is hier in een deel van het gebied wel sprake van. Dit kan zeker invloed hebben op de bereikbaarheid of opslag van voldoende vocht. Een goede bodem heeft voor de bomen zeker een groeiplaats van één meter dik met een voldoende waterbergend vermogen. Bij voorkeur zou op en nabij die meter het grondwater binnen bereik moeten zijn. Zoals al eerder genoemd zijn de bodemvormende processen de afgelopen vijftig jaar door gegaan. Zeker de aanplant van bomen maar ook gras hebben bijgedragen aan een verbetering van de bodem zeker in combinatie met het organisch materiaal van bladafval welke verteerd wordt op de bodem en door het bodemleven in de bodem wordt opgenomen.

Ecologische waarde:

Met de keuze voor soorten die beter tegen hitte en droogte kunnen omgaan komen daarmee de ecologische waarde van beplanting onder druk te staan. Soorten uit een ander deel van Europa hebben vaak geen relatie met dieren en planten (schimmels) uit onze omgeving. Omdat veel dieren en planten (schimmels) afhankelijk zijn van bepaalde bomen of struiken zien we door de klimaatverandering deze soorten zich meer naar het noorden verplaatsen. Anderzijds zien we al soorten uit een warmere omgeving hierheen komen. Daarmee ontstaat dus de kans dat boomsoorten uit zuid of zuidoost Europa aantrekkelijk zijn om in onze omgeving te planten. Toch blijft het risico aanwezig onder de huidige omstandigheden dat deze boomsoorten minder of geen ecologische waarde hebben in onze omgeving.

Zeewindbestendigheid:

De keuze voor beplanting in Spaarnwoude wordt mede bepaald door de ligging dicht bij zee. Hierdoor is de kans groot dat bomen en struiken aangeplant moeten worden die bestand zijn tegen zoute zeewind. In de lijst van bomen en struiken is aangegeven welke soorten hier beter tegen bestand zijn dan andere maar zijn soorten die hier slecht tegen kunnen niet toegevoegd aan de lijst.

Zout tolerantie:

In het oostelijke deel van polder Spaarnwoude en ook tegen het Noordzeekanaal heeft het oppervlakte- en grondwater een hoog chloridegehalte (tot wel meer dan 1000 mg / l). Uit gegevens van Praktijk Onderzoek plant en omgeving uit Lisse (Zout tolerantie voor planten uit 2010) is een lijst opgesteld van bomen, struiken en vaste planten die in een bepaalde mate gevoelig zijn voor zouten. Hieruit valt af te leiden dat er een aantal soorten zijn die zelf een mate van tolerantie hebben voor zouten in de bodem. Met name wordt zouten genoemd omdat buiten chloride nog mee bodemzouten aanwezig kunnen zijn. Deze worden gemeten door de elektrisch geleidend vermogen in de bodem te meten. Dit geeft een beter beeld dan alleen het chloride gehalte te meten. Daaruit valt af te lezen dat een aantal bomen en struiken tegen een hoger zoutgehalte in de bodem kunnen dan andere planten. Sommige soorten kunnen zelfs zouttolerant (1.900 mg/l chloride) worden genoemd zoals Zeeden en Grauwe Abeel. Daarmee is niet gezegd dat deze bomen maar volop in een brakwater kunnen worden geplant maar wel beter bestand zijn. Echter nog veel hierover is onduidelijk en moet nog onderzocht worden.

Gevoeligheid voor Ziekten en plagen:

Veel geselecteerde bomen zijn redelijk bestand tegen ziekten en plagen. Het gaat hier om bijvoorbeeld insectenvraat of schimmelaantastingen. De meeste van deze soorten kunnen wel een stootje hebben. Uitzondering is de Gewone Es die helaas sinds de aantasting door Essentaksterfte massaal blijkt te sterven of met moeite in leven blijft. Er wordt hard onderzoek gedaan naar resistentie tegen de schimmelaantasting maar op dit moment is hiervoor nog een oplossing. Gewone Essen kunnen dan ook beter op dit moment niet aangeplant worden.

Boomgrootte:

Boomgrootte heeft te maken met de hoogte van de bomen. De kleinste maat bomen zijn eigenlijk de knotbomen. Maar natuurlijk kunnen deze bomen ook nog een flinke lengte krijgen. Maar bomen van de derde grootte zijn 5 tot 8 meter hoog met een kroonbreedte van 3 tot 10 meter. Bomen van de tweede grootte kunnen 8 tot 15 meter hoog worden met een kroonbreedte van 5 tot 15 meter. Bomen van de eerste grootte kunnen hoger van 15 meter worden tot exemplaren van bepaalde soorten boven de 40 meter hoog. De kroonbreedte variëren van 5 tot meer dan 20 meter. De hoogte en breedte informatie helpt om te bepalen wat de plantafstand zou kunnen zijn in bosverband, bij laanbomen of solitair.

Robuustheid en windbestendigheid:

Mede ingegeven door de ligging van Spaarnwoude aan de kust zijn boomsoorten uitgekozen die goed tot zeer goed tegen de wind kunnen en niet gelijk bij harde wind hun takken of wortels breken.

Kalkhoudende en zure grond:

Gezien de verkregen informatie over de bodemopbouw en grondwaterstanden zal ook rekening moeten worden gehouden met de geschiktheid van de beplanting voor kalk houdende of zure grond. Gezien het feit dat met name het gebied ten westen van zijkanaal B voor een groot deel uit zure grond bestaat (los van de veenweide gebieden). Dat betekent dus dat beplanting geselecteerd wordt op zowel kalk minnend als geschikt voor zure grond en tegen een droge of natte bodem kan. Veel soorten zoals ze in de plantenlijst staan kunnen zowel groeien op meer zure als kalkrijke grond. In de lijst staan met name een aantal soorten die niet tegen zure grond kunnen.

Levensduur van de bomen en beheerbaarheid:

Bomen zijn eigenlijk in te delen in drie groepen wat betreft de levensduur van 20 - 40; 40 - 60; 60 - 80 en 80 -120 jaar. Daarbij zou nog onderscheid gemaakt kunnen worden tussen de regulier groeiende soorten zoals, Beuk, Eik, Esdoorn, en Linde of snelle pionier soorten zoals, Berk, Els, Populier en Wilg. Daarbij zou voor de pionierssoorten een kortere omlooptijd aangehouden kunnen worden maar dat is hier niet gedaan.

Biodiversiteit en ecologie:

Bij biodiversiteit is meer de nadruk gelegd op de waarde van bloei, vruchten en blad wat benut wordt door allerlei planten, dieren en schimmels en daarmee de het aantal van die soorten doet toenemen in de omgeving van de geplante boom.

Ecologie daar in tegen het geheel van het leven en de afhankelijkheid van bepaalde soorten planten, dieren (buiten een eekhoorn die van eikels houdt ook het bodemleven van duizendpoten en andere dieren die in eerste instantie aan onze aandacht zouden kunnen ontsnappen) en schimmels in het geheel van het ecosysteem.

Nawoord:

Aan de hand van de eisen en gegevens die reeds bekend zij is een lijst van beplanting opgesteld die geschikt is om aan te planten. Daarbij moet gezegd worden dat er natuurlijk op dit moment ook al een beplanting staat die al tot vijftig jaar groeit in recreatiegebied Spaarnwoude. Hoewel met name bij de bomen vooral loofbomen zijn uitgekozen zijn ook enkele pijnboomsoorten toegevoegd aan de lijst hoewel deze ter discussie staan vanwege het onttrekken van veel vocht aan de bodem. Daarmee kan deze lijst een aanvulling en verbetering zijn om een sterkere en robuuste beplanting te ontwikkelen die beter bestand is tegen de veranderende klimatologische omstandigheden. Dit in samenhang met de geschiktheid van de bodem en de kennis van de grondwaterstanden geeft mogelijkheden om hier op in te spelen.

BIJLAGEN:

Bijlage 1: Bodemopbouw

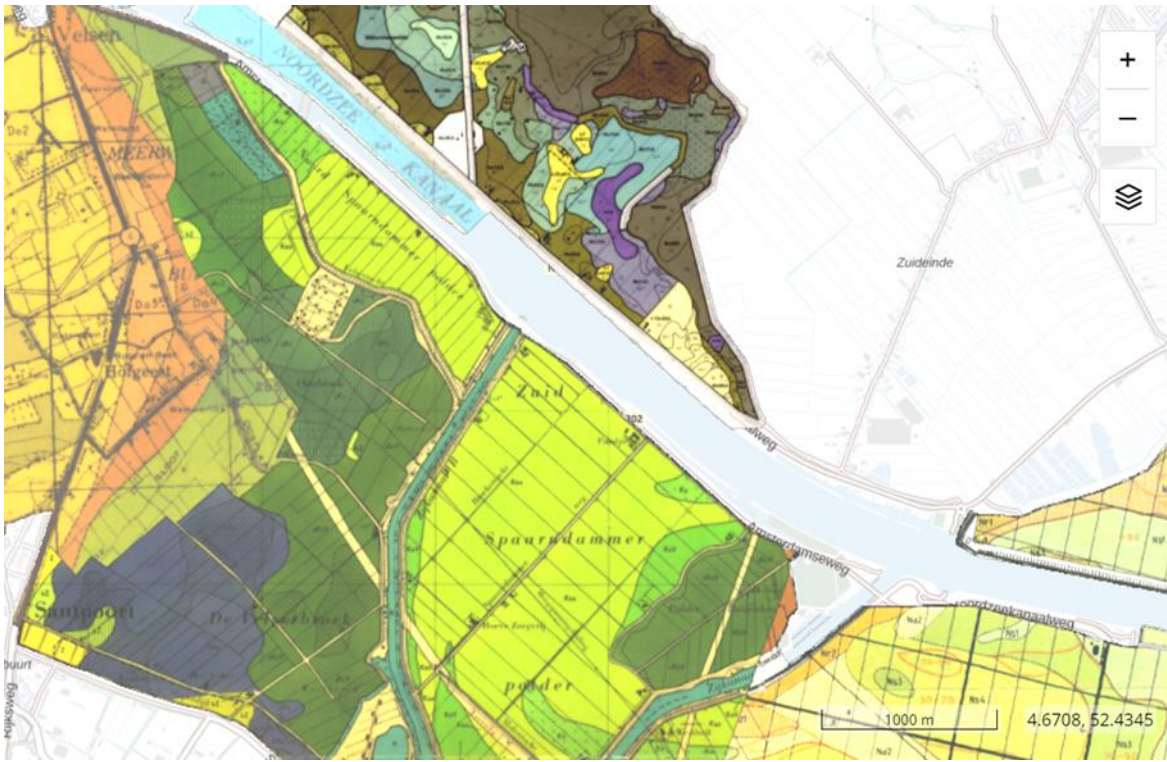
Bijlage 2: Grondwaterstanden.

Bijlage 3: Lijst met geschikte beplanting voor Spaarnwoude bomen en heesters

Bijlage 4: Gevoeligheid van bomen en struiken voor Chloride.

BIJLAGE 1: BODEMOPBOUW:

Bodemkaart verdeling grondsoorten: Ten westen van Zijkanaal B tot snelweg A6

zKcV = Kalkarme Poldervaaggrond klei profielverloop 3 en 4

zKcZ = Kalkarme Poldervaaggrond klei profielverloop 3 en 4

Q = opgehoogd geëgaliseerd

W = Water / Moeras

Ka = Kalkarme Poldervaaggrond klei profielverloop 3 en 4

Ksa = Kalkrijke Poldervaaggrond klei profiel verloop 2

Bodemkaart verdeling gronden : Ten oosten van zijkanaal B en tussen zijkanaal C:

Ksa (grootste deel) = Kalkrijke Poldervaaggrond klei profiel verloop 2

zKcV (tegen ijkanaal C)

Ten oosten van zijkanaal C: (Westhoffbos)

Ksa) = Kalkrijke Poldervaaggrond klei profiel verloop 2

De rest ten oosten van het Westhoffbos is allemaal opgehoogd met zand.

Ns1 (ophoging > 90cm)

Ns2 (ophoging 70 – 90 cm)

Ns3 (ophoging 70 – 90 cm)

Ns4 (ophoging 50 – 70 cm)

Nd2 (ophoging 70 – 90 cm)

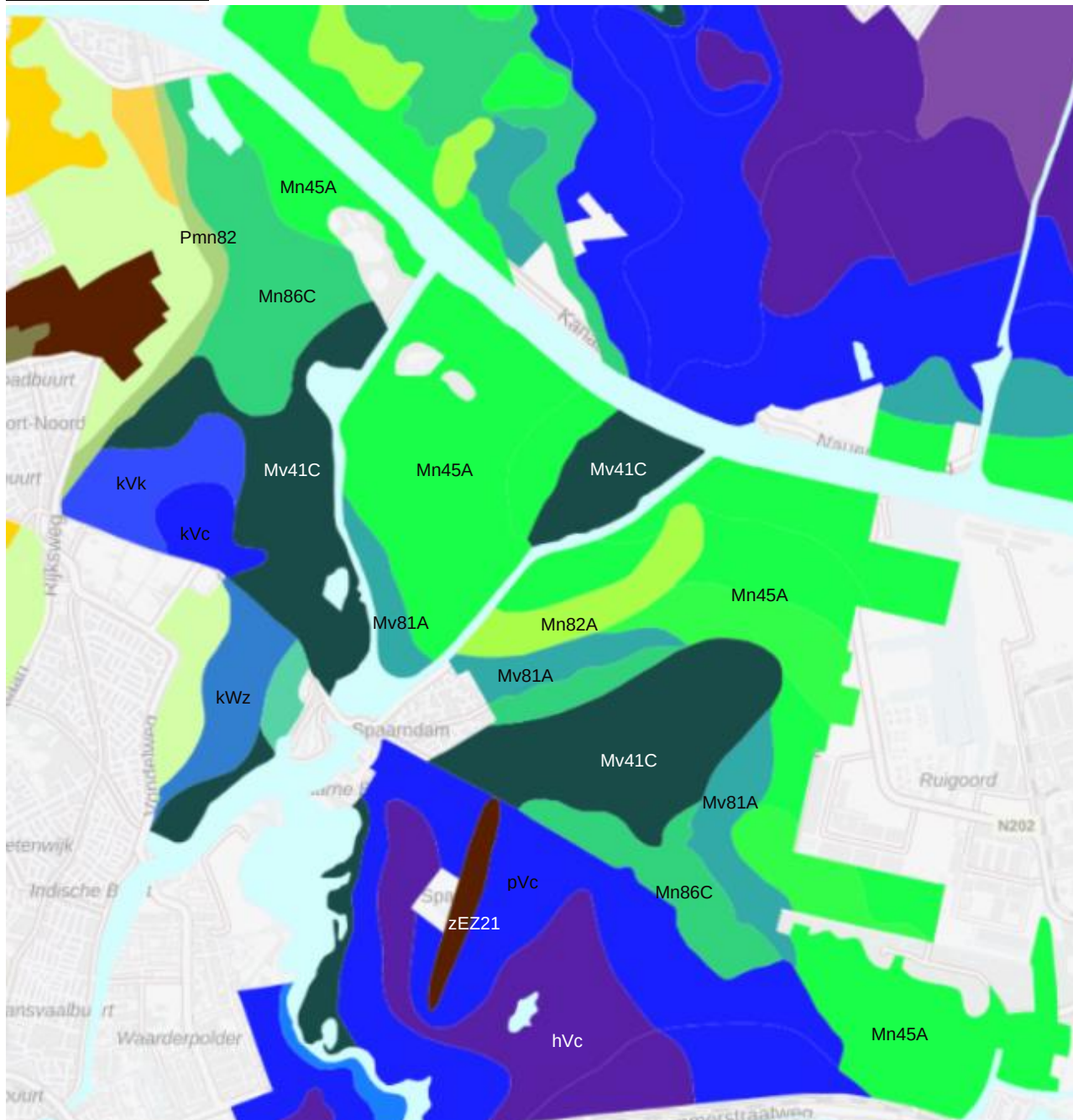
Nz1 (ophoging ?)

Nz2 (ophoging 30 – 50 cm)

Ten oosten en noorden van Zijkanaal F:

Ksa = Kalkrijke Poldervaaggrond klei profiel verloop 2

Bodem classificatie :

Mv41C - Kalkarme Drechtvaaggronden: Zware klei Profielverloop 1.

MN45A – Kalkrijke Poldervaaggronden zware klei, profielverloop 5

Mv81A - Kalkrijke Drechtvaaggronden: Klei profielverloop 1.

MN82A – Kalkrijke Poldervaaggronden: Klei Profielverloop 2.

pMn82C – Kalkarme Lee-/ Woudeerdgronden: Klei profielverloop 2.

MN86C – Kalkarme Poldervaaggronden, klei profielverloop 3, of 3 en 4 of 4

zEZ21 – Hoge zwarte enkeerdgronden leemarm en zwak lemig fijn zand

KvC – Waardveengronden op zeggeveen, riet/zeggeveen of (mesotroof) Broekveen.

KVc – Waardveengronden op (meestal niet-gerijpte) zavel of klei, beginnend ondieper dan 1.2 m.

pVc – Weideveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen

hVc – Koopveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen.

kWz – Moerige Eerdgronden met een zavel- of kleidek en een moerige tussenlaag op zand.

Legenda	
	Gebied Spaarnwoude
	Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5
	Kalkrijke poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 5
	Kalkrijke poldervaaggronden; klei, profielverloop 2
	Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 3, of 3 en 4, of 4
	kalkarme nesvaaggronden; klei
	Kalkarme drechtvaaggronden; zware klei, profielverloop 1
	Kalkrijke drechtvaaggronden; klei, profielverloop 1
	Vlietveengronden
	Koopveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen
	Koopveengronden op veenmosveen
	Waardveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen
	Moerige eerdgronden met een zavel- of kleidek en een moerige tussenlaag op zand
	Kalkarme leek-/woudeerdgronden; klei, profielverloop 2
	Liedeerdgronden; klei, profielverloop 1
	Weideveengronden op zeggeveen, rietzeggeveen of (mesotroof) broekveen
	Weideveengronden op veenmosveen
	Beekeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
	Hoge zwarte enkeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
	Opgehoogd of opgespoten
	Water
	Bebouwing

Kalkarme Drechtvaaggronden:

DRECHTVAAGGRONDEN

Mv81A Kalkrijke drechtvaaggronden; klei, profielverloop 1

Mv41C Kalkarme drechtvaaggronden; zware klei, profielverloop 1

KAARTEENHEDEN

Code	GHG cm-mv.	GLG cm-mv.	Bewortel- bare diepte cm	Humushoudende bovengrond					Kalkklasse	Profielschets
				dikte cm	humus %	lutum %	leem %	M50 μm		
Mv81A-IV	40-60	80-120	40-60	25-40	4- 7	40-55			3	42
Mv41C-II*	25-40	60- 80	20-40	5-15	8-15	45-65			1	
-III	15-40	80-120	20-40	5-15	8-15	45-65			1	43

De kalkrijke drechtvaaggronden liggen in de Zaandammerpolder, in de Westzanerpolder, in de Nauernasche Polder, in de Wijkermeerpolder, in de Houtrakpolder en ten noorden van Spaarndam.

Ze zijn op de meeste plaatsen ontstaan waar een gedeelte van het veenpakket is geërodeerd en daarna weer klei is afgezet (Afzettingen van Duinkerke III).

Tot 40 à 60 cm diepte bestaat de grond uit kalkrijke zware klei, waarvan de bovenste 20 à 40 cm vrij donker van kleur is en 4 à 7% organische stof bevat. Ook komen in de ondergrond op verschillende plaatsen nog grove schelpresten voor.

In de Houtrakpolder en ten noorden van Spaarndam bestaat de ondergrond veelal uit verslagen veen. In de overige polders komt eerst veenmosveen voor dat naar beneden overgaat in zeggeveen en zeggerietveen.

Profielchets nr. 42, kaartenheid Mv81A-IV

Analyse, zie aanhangsel 2, nr. 42

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
Ap	0- 33	6,0 (4-7)	50 (40-55)	donkergrijze matig humeuze kalkrijke zware klei; enkelvoudige gladde prisma's
C2g	33- 50	4,7 (2-6)	56 (40-60)	donker grijsbruine matig humusarme kalkrijke zware klei met matig veel roest; samengestelde gladde prisma's
D	50- 85	88 (75-90)		zwart matig verweerd veenmosveen
DG1	85-105	90 (70-90)		donker roodbruin niet-geoxydeerd zeggeveen
DG2	105-130	73 (60-80)		zwart en geelbruin niet-geoxydeerd rietveen
G	130-180	4 (2-5)	40 (20-50)	blauwgrijze gereduceerde bijna ongerijpte kalkloze zware klei.

GHG 45 cm, GLG 90 cm - mv.

Bewortelbaar tot 50 cm.

De kalkarme drechtvaaggronden komen voor als een smalle overgangsstrook naar de veengronden in de Zuiderpolder bij Assendelft. Verder bestaat een groot gedeelte van de Inlaagpolder ten oosten van Spaarndam en van Polder de Velsbroek ten oosten van Santpoort-Noord uit deze gronden.

Tot 40 à 60 cm diepte wordt kalkloze zware klei met een knippig karakter aangetroffen. De bovenste 10 à 15 cm van deze klei is meestal humusrijk.

De zware klei heeft een groot zwel- en krimpvermogen. In de zomer ontstaan bij droogte brede scheuren, die in de winter weer snel dichtzwellen.

Dieper dan 40 à 60 cm komt in het algemeen zeggeveen, naar beneden overgaand in rietzeggeveen, voor.

Plaatselijk ligt op het zeggeveen nog een dunne laag veenmosveen.

Profielchets nr. 43, kaartenheid Mv41C-III

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
A1g	0- 10	12 (8-15)	55 (45-65)	zeer donker grijze zeer humeuze kalkloze zware klei met matig veel roest
C1g	10- 55	4 (3- 8)	55 (45-65)	donkergrijze kalkloze zware klei met veel roest
D	55- 90	70 (60-90)		donkerbruin matig verweerd zeggeveen
DG	90-140	65 (60-85)		grijsbruin niet-geoxydeerd rietzeggeveen.

GHG 20 cm, GLG 90 cm - mv.

Bewortelbaar tot 20 cm.

Kalkrijke Poldervaaggrond:

KALKRIJKE POLDERVAAGGRONDEN

Mn12A Kalkrijke poldervaaggronden; lichte zavel, profielverloop 2

Mn22A Kalkrijke poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 2

Mn82A Kalkrijke poldervaaggronden; klei, profielverloop 2

KAARTEENHEDEN

Code	GHG cm-mv.	GLG cm-mv.	Bewortel- bare diepte cm	Humushoudende bovengrond					Kalkklasse	Profielschets
				dikte cm	humus %	lutum %	leem %	M50 µm		
Mn12A-VII	80-100	140-170	50- 90	25-35	1-3	8-18			3	61
Mn22A-VII	80-100	140-170	80-100	25-35	2-5	18-25			3	
Mn82A-IV	40- 80	80-120	40- 70	25-40	3-7	40-55			3	45
-VI	40- 80	130-150	40- 70	25-40	3-7	40-55			3	
-VII	80-100	120-150	60- 90	25-35	2-5	25-35			3	

Deze gronden liggen in de Haarlemmermeerpolder, in de Houtrakpolder en in de Wijkermeerpolder.

De gronden met een zavelbovengrond (Mn12A en Mn22A) worden alleen aangetroffen in de Haarlemmermeerpolder. Het zijn relatief hooggelegen, met zavel bedekte zandplaten, die zeer diepe grondwaterstanden hebben (Gt VII).

Tot 50 à 70 cm diepte bestaan de gronden uit kalkrijke lichte en zware zavel, die onder de bovengrond gelaagd is met kleiige en zandige bandjes. Daaronder wordt zeer kalkrijk zeer fijn zand aangetroffen dat eveneens gelaagd is met iets zwaardere bandjes. Voor een profielschets wordt verwezen naar 11.2.

De lichte zavelgronden zijn nogal slempgevoelig, mede doordat het organische-stofgehalte lager is dan bij de zwaardere bovengronden.

Behalve als enkelvoudige eenheid komt Mn12A ook voor in associatie met de eenheden kZn40A en Mn25A.

De gronden met een kleibovengrond (Mn82A) komen in alle drie polders voor. In de Haarlemmermeerpolder bestaan ze tot 30 à 40 cm diepte uit kalkrijke, meestal lichte klei, die daaronder geleidelijk overgaat in lichter wordend materiaal. In de ondergrond wordt beginnend binnen 80 cm diepte kalkrijk zeer fijn zand aangetroffen.

In de overige polders bestaan de gronden tot 40 à 70 cm diepte uit kalkrijke, meestal zware klei, die rust op matig fijn zand (verspoeld strandwalzand, zeezand).

Profielchets nr. 45, kaarteenheid Mn82A-IV

Analyse, zie aanhangsel 2, nr. 45

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	M50	Omschrijving
Ap	0- 35	4,5 (3-7)	44 (40-55)		zeer donker grijze matig humeuze kalkrijke zware klei; enkelvoudige niet-gelaagde ruwe prisma's
ACg	35- 45	1,5 (1-3)	10 (8-20)		donker grijsbruine matig humusarme kalkrijke lichte zavel met iets roest; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
D1	45- 58	0,3	2	200 (150-210)	lichtbruin kalkarm matig fijn zand met veel homogeen verdeelde roest; weinig gelaagde enkel-korrelstructuur
C2g	58- 67	4,1 (1-5)	23 (10-30)		donker grijsbruine matig humeuze kalkrijke half gerijpte zware zavel met veel homogeen verdeelde roest en enkele planteresten
D2	67-105	0,3	1	190 (150-210)	grijsbruin kalkrijk matig fijn zand met veel homogeen verdeelde roest en enkele grijze vlekken; weinig gelaagde enkel-korrelstructuur
DG	105-140	0,5	2	190 (150-210)	grijsblauw gereduceerd kalkrijk matig fijn zand; niet-gelaagde enkel-korrelstructuur.

GHG 50 cm, GLG 105 cm - mv.
Bewortelbaar tot 45 cm.

Mn86A *Kalkrijke poldervaaggronden; klei, profielverloop 3, of 3 en 4, of 4*

Profielchets nr. 49, kaartenheid Mn35A-VI

Analyse, zie aanhangsel 2, nr. 49

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
Ap	0- 42	3,1 (2-5)	32 (30-35)	donkergrijze matig humusarme kalkrijke lichte klei met schelpfragmenten; afgerond-blokkige ruwe prisma's
C21g	42- 54	4,5 (2-7)	32 (25-35)	donker grijsbruine matig humeuze kalkrijke lichte klei met matig veel roest; afgerond-blokkige elementen
C22g	54- 90	1,9 (1-3)	11 (8-20)	grijsbruine kalkrijke lichte zavel met matig veel roest; sponsstructuur
C23g	90-120	2,1 (1-3)	19 (15-25)	grijze kalkrijke zware zavel met veel roest; sedimentair gelaagde platen
CG	120-150	1 (0,5-1,5)	19 (15-25)	grijze kalkrijke zware zavel met veel grote blauwgrijze reductievlekken; sedimentair gelaagde platen
G	150-230	2 (0,5-3)	15 (8-20)	grijsblauwe gereduceerde kalkrijke lichte zavel; sedimentair gelaagde platen.

GHG 60 cm, GLG 140 cm - mv.

Bewortelbaar tot 80 cm.

Opmerking: Profiel ligt in de Houtrakpolder.

Profielchets nr. 53, kaartenheid Mn45A-VI

Analyse, zie aanhangsel 2, nr. 53

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
Ap	0- 30	3,6 (3-7)	50 (40-60)	donkergrijze matig humeuze kalkrijke zeer zware klei met grove schelpfragmenten; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
C21g	30- 55	4,8 (2-7)	50 (40-60)	donker grijsbruine matig humeuze kalkrijke zware klei met grove schelpfragmenten en iets roestig; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
C22g	55- 85	5,7 (2-7)	23 (20-35)	grijsbruine matig humeuze kalkrijke zware zavel vermengd met wat verslagen veen en enkele schelpen en matig veel roest; weinig verstoord sedimentair gelaagd
C1g	85-155	8,4 (4-10)	8 (8-25)	zeer donker grijsbruine zeer humeuze half gerijpte kalkloze lichte zavel; weinig verstoord sedimentair gelaagd
DG	155-175	60 (30-70)		zwart gereduceerd half gerijpt verslagen veen; weinig verstoord sedimentair gelaagd
G1	175-190	5 (2-7)	45 (25-50)	donkergrijze gereduceerde matig humeuze bijna ongerijpte kalkloze matig zware klei met rietresten.

GHG 45 cm, GLG 135 cm - mv.

Bewortelbaar tot 60 cm.

Opmerking: Profiel ligt in de Houtrakpolder.

Mn35A Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5

Mn45A Kalkrijke poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 5

KAARTEENHEDEN

Code	GHG cm-mv.	GLG cm-mv.	Bewortel- bare diepte cm	Humushoudende bovengrond				M50 μm	Kalkklasse	Profiel-schets
				dikte cm	humus %	lutum %	leem %			
Mn35A-VI	40- 80	120-160	60-100	25-45	2- 5	25-35			3	48,49
Mn35A-▷-VI	50- 80	120-170	40- 90	25-50	2- 5	25-35			3	
Mn35A-VII	80-100	140-180	70- 90	25-40	2- 5	25-35			3	50
Mn45A-IV	40- 60	80-120	50- 80	25-50	3- 7	40-60			3	51
Mn45Aν-IV	40- 60	80-120	50- 80	25-50	3- 7	35-60			3	
Mn45Aν-▷-IV	40- 60	80-120	50- 80	20-50	3- 7	35-60			3	
Mn45A-▷-IV	40- 60	80-120	50- 80	20-50	3-10	35-60			3	
Mn45A-VI	40- 80	120-180	50- 80	25-50	2- 7	35-60			3	52,53
Mn45Aν-VI	50- 80	120-150	50- 80	25-50	3- 7	40-60			3	

De gronden van eenheid Mn35A liggen voornamelijk in de Haarlemmermeerpolder. Verder worden nog enkele kleine vlakken aangetroffen in de Houtrakpolder en in de Osdorperbinnenpolder bij Halfweg.

In de Haarlemmermeerpolder wordt tot 40 à 50 cm diepte kalkrijke lichte klei aangetroffen die geleidelijk overgaat in kalkrijke lichte zavel, soms zelfs kalkrijk, kleiig zeer fijn zand. Onder de bouwvoor komt meestal een zwakke gelaagdheid voor met afwisselend kleiige en zavelige bandjes.

In de Houtrakpolder gaat de kalkrijke lichte klei op 40 à 50 cm diepte over in kalkrijke zavel. Over de gehele diepte (120 cm) bevatten de verschillende lagen hier meer organische stof dan in de Haarlemmermeerpolder. In de Osdorperbinnenpolder en bij Zwanenburg en ten westen van Nieuw-Vennep in de Haarlemmermeerpolder zijn deze gronden gediëplood (toevoeging -▷).

De gronden van eenheid Mn45A liggen in de Haarlemmermeerpolder, in de Houtrakpolder, in de Westzanerpolder, in de Nauernasche Polder, in de Wijkermeerpolder en in de recreatiegebieden van Spaarnwoude. In de Haarlemmermeerpolder wordt tot 40 à 60 cm diepte kalkrijke zware klei aangetroffen, die geleidelijk overgaat in resp. kalkrijke lichte klei, zware zavel en tenslotte lichte zavel. Onder de bouwvoor is naar beneden meestal een zwakke gelaagdheid aanwezig.

In de overige gebieden wordt tot 50 à 70 cm diepte kalkrijke matig zware, soms zeer zware klei aangetroffen, die overgaat in kalkrijke lichte klei en/of zavel. Soms komt dieper dan 100 cm verspoeld strandzand voor.

De gronden bevatten tot grote diepte vaak veel organische stof. We hebben hier te maken met een onderwaterafzetting in de IJ-boezem (zie 2.3.6). Tijdens de

afzetting is hier veel veenslik (verslagen veen) met het minerale materiaal vermengd. De recreatiegebieden van Spaarnwoude zijn tot grote diepte vergraven (toevoeging →). Door het uitgraven van waterpartijen is de bovengrond verschaald met de vrijgekomen grond. Soms komt er zelfs zand aan het oppervlak voor. Op diverse plaatsen wordt bij deze gronden beginnend tussen 80 en 120 cm diepte veen (toevoeging ...v) aangetroffen.

Profiel nr. 53, kaarteenheden Mn45A-VI

Analyse, zie aanhangsel 2, nr. 53

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
Ap	0- 30	3,6 (3-7)	50 (40-60)	donkergrijze matig humeuze kalkrijke zeer zware klei met grove schelpfragmenten; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
C21g	30- 55	4,8 (2-7)	50 (40-60)	donker grijsbruine matig humeuze kalkrijke zware klei met grove schelpfragmenten en iets roestig; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
C22g	55- 85	5,7 (2-7)	23 (20-35)	grijsbruine matig humeuze kalkrijke zware zavel vermengd met wat verslagen veen en enkele schelpen en matig veel roest; weinig verstoord sedimentair gelaagd
C1g	85-155	8,4 (4-10)	8 (8-25)	zeer donker grijsbruine zeer humeuze half gerijpte kalkloze lichte zavel; weinig verstoord sedimentair gelaagd
DG	155-175	60 (30-70)		zwart gereduceerd half gerijpt verslagen veen; weinig verstoord sedimentair gelaagd
G1	175-190	5 (2-7)	45 (25-50)	donkergrijze gereduceerde matig humeuze bijna ongerijpte kalkloze matig zware klei met rietresten.

GHG 45 cm, GLG 135 cm - mv.

Bewortelbaar tot 60 cm.

Opmerking: Profiel ligt in de Houtrakpolder.

Kalkarme Poldervaaggronden:

KALKARME POLDERVAAGGRONDEN

Mn52C *Kalkarme poldervaaggronden; zavel, profielverloop 2*

Mn82C *Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 2*

KAARTEENHEDEN

Code	GHG cm-mv.	GLG cm-mv.	Bewortel- bare diepte cm	Humushoudende bovengrond				M50 μm	Kalkklasse	Profielschets
				dikte cm	humus %	lutum %	leem %			
Mn52C-VI	40- 80	120-170	60-80	25-35	2-5	8-18			1	
-VII	80-110	140-160	50-70	30-40	1,5-3	12-20			1	1
Mn82C-IV	60- 90	100-120	40-60	30-40	2-6	25-40			2	

¹ Komt alleen in een samengestelde eenheid voor.

Deze gronden komen in geringe oppervlakte voor in de Haarlemmermeerpolder. Tot 50 à 70 cm diepte zijn deze gronden meestal kalkloos. Plaatselijk komen percelen voor die bemest zijn met schuimaarde en daardoor in de bovengrond wat koolzure kalk bevatten.

Onder de bouwvoor wordt het lutumgehalte geleidelijk lager en komt ook vaak gelaagdheid met zwaardere en lichtere bandjes voor. Tussen 50 en 70 cm diepte begint de kalkrijke zandondergrond die bij Vijfhuizen (Mn52C) en ten zuiden van Cruquius (Mn82C) meestal matig fijnzandig en in de overige gebieden zeer fijnzandig is. Ten noordoosten van Hoofddorp liggen de gronden van eenheid Mn52C in associatie met die van eenheid Mn15C. De zandondergrond begint hier op wisselende

Mn86C Kalkarme poldervaaggronden; klei, profielverloop 3, of 3 en 4, of 4

KAARTEENHEDEN

Code	GHG cm-mv.	GLG cm-mv.	Bewortel- bare diepte cm	Humushoudende bovengrond				M50 μm	Kalkklasse	Profielschets
				dikte cm	humus %	lutum %	leem %			
Mn86Cv-III	15-40	80-120	20-60	10-15	8-15	45-65			1	54
Mn86Cw-III	15-40	80-120	20-60	10-15	5-12	45-70			1	
Mn86C-IV	40-70	80-120	40-80	20-40	2- 7	30-70			1	55,56
Mn86Cv-IV	45-70	80-120	20-60	20-40	4- 7	45-70			1	
Mn86C/v-IV	40-60	100-120	40-70	25-35	3- 6	45-70			1	
Mn86C-VI	60-80	140-160	60-90	25-35	2- 5	30-45			2	

Deze gronden liggen in de Haarlemmermeerpolder bij Beinsdorp en bij Zwaanshoek. Verder worden ze aangetroffen in de Wijkermeerpolder, in Polder de Velserbroek en in de Inlaagpolder.

In de Haarlemmermeerpolder wordt tot 40 à 70 cm diepte kalkloze zware klei aangetroffen waarvan plaatselijk de bovengrond kalkarm is als gevolg van bemesting met schuimaarde. Deze rust op kalkrijke klei of zavel die soms binnen 120 cm diepte overgaat in kalkrijk zeer fijn zand of zoals bij Zwaanshoek in kalkrijk matig fijn zand.

In de Inlaagpolder en Polder de Velserbroek wordt tot dieper dan 80 cm kalkloze, meestal zeer humeuze zware klei aangetroffen. Deze rust in de Inlaagpolder op zeggeveen (toevoeging ...v) en in Polder de Velserbroek wordt de zware klei onderbroken door een moerige laag die tussen 40 en 70 cm diepte begint en 20 à 30 cm dik is (toevoeging ...w).

In de ondergrond komt beginnend ondieper dan 120 cm kalkrijk matig fijn zand voor.

In de Wijkermeerpolder zijn de gronden veel zwaarder en bevatten onder de bovengrond tot grote diepte veel meer organische stof dan in de Haarlemmer-

Profielschets nr. 54, kaartenheid Mn86Cv-III

Hor.	cm - mv.	% humus	% lutum	Omschrijving
A1g	0- 10	10 (8-15)	60 (45-65)	donkergrijze zeer humeuze kalkloze zeer zware klei met matig veel roest
C11g	10- 50	4 (3-8)	60 (45-65)	grijze matig humusarme kalkloze zeer zware klei met matig veel roest; scherp-blokkige samengestelde ruwe prisma's
C12g	50- 85	10 (8-15)	50 (45-65)	grijze zeer humeuze kalkloze zware klei met veel roest
G	85-110	10 (8-15)	40 (30-65)	donkergrijze gereduceerde zeer humeuze bijna gerijpte kalkloze zware klei
DG1	110-140	85 (80-90)		donker roodbruin niet-geoxydeerd veenmosveen
DG2	140-200	65 (60-80)		bruin niet-geoxydeerd zeggeveen
DG3	200-240	40 (30-65)		grijsbruin kleiig rietveen.

GHG 20 cm, GLG 85 cm - mv.

Bewortelbaar tot 30 cm.

Opmerking: Profiel ligt in de Inlaagpolder.

Mn12A/Mn25A - *Kalkrijke poldervaaggronden; lichte zavel, profielverloop 2; Gt VII*
- *Kalkrijke poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 5; Gt VII*

Van deze samengestelde eenheid komt één groot kaartvlak voor ten noorden van Hoofddorp in de Haarlemmermeerpolder.

De complexiteit wordt veroorzaakt door het al of niet voorkomen van zand binnen 80 cm diepte.

De gronden met profielverloop 2 (Mn12A) liggen relatief het hoogst in het terrein. Veelal is de top van de zandlaag aangeploegd geweest, waardoor de bovengrond lichter is geworden. Op de plekgewijs lagere delen begint het zeer fijne zand dieper dan 80 cm - mv. De bovengrond bestaat daar uit zware zavel (Mn25A) en is dus niet verschraald met het ploegen.

Mn52C/Mn15C - *Kalkarme poldervaaggronden; zavel, profielverloop 2; Gt VII*
- *Kalkarme poldervaaggronden; lichte zavel, profielverloop 5; Gt VII*

Van deze samengestelde eenheid komt één kaartvlak voor ten noorden van Hoofddorp in de Haarlemmermeerpolder. De complexiteit wordt veroorzaakt door het al of niet voorkomen van zand binnen 80 cm diepte. De gronden met profielverloop 2 (Mn52C) liggen relatief het hoogst in het landschap. De zeer fijne zandondergrond (M50 105-150 μ m) is meestal kalkrijk.

De gronden met profielverloop 5 (Mn15C) zijn in de ondergrond eveneens kalkrijk. Plaatselijk bevat de bouwvoor wat koolzure kalk door schuimaardebemesting.

De bovengrond van beide eenheden is zeer slempgevoelig waardoor vooral na neerslag korstvorming ontstaat.

k... Zavel- of kleidek, 15 à 40 cm dik

Deze toevoeging komt voor op de overgang van het zandgebied (strandwal van Haarlem) naar het poldergebied van Spaarndam. Eolisch zand is hier overdekt door een mariene zavellaag.

Verder komt deze toevoeging voor in de Haarlemmermeerpolder bij de kalkloze en kalkhoudende vlakvaaggronden. Het zijn zandplaten die in de laatste Calais-periode zijn afgedekt met een zavel- of kleilaag. De zwaarte van dit dek varieert van 8 tot 35% lutum.

Door aanploegen van de top van het onderliggende zand is de bovengrond vaak van klei in zavel veranderd.

BIJLAGE 2: Grondwaterstanden.

(Geologische Dienst en TNO (DINOloket Grondwaterspiegeldiepte 2023-02 GHG en GLG)

Gemiddelde Hoogste Grondwaterstanden (GHG)

Gemiddelde Hoogste Grondwaterstanden (GHG)

Noordwest (ten westen van zijkanaal B noordelijke deel) = 61 cm

Midden (ten westen van zijkanaal B) = 33 cm

Tussen zijkanaal B en C = 70 cm

Tussen zijkanaal B en C aan oostzijde = 61 cm

Ten oosten van zijkanaal C (gedeelte Westhoffbos) en parkgedeelte ten noorden van Halfweg.	70	111
---	----	-----

Indeling grondwatertrappen.

Grondwaterstand (cm - mv)	Grondwatertrap						
	I	II ¹	III	IV ¹	V ¹	VI	VII ²
GHG	<20	<40	<40	>40	<40	40-80	>80
GLG	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	(>160)

¹een * achter deze Gt-codes betekent 'droger deel', d.w.z. een GHG tussen 25 en 40 cm-mv.
²een * achter deze Gt-code betekent 'zeer droog deel', d.w.z. een GHG dieper dan 140 cm-mv.

BIJLAGE 3: Lijst van bomen en heesters toe te passen voor Spaarnwoude.

Bomen – Geschikt voor Recreatiegebied Spaarnwoude.

Soort: Wetenschappelijke naam	Nederlandse soortnaam	Droogte tolerantie	Geschiktheid voor natte bodem	Zeewind bestendig	Bodem zout tolerantie	Ongevoelig ziekte en plagen	Boom grootte	Robuustheid (wind bestendig)	Kalkhoudende grond	Zure grond	Levens duur	Bio diversiteit	Beheerbaarheid	Ecologie
Acer campestre*	Veld Esdoorn	+++	+	+	++	+++	++	++	+	+	++	+++	+++	++
Acer pseudoplatanus*	Gewone Esdoorn	++	+	+	-	++	++++	++	+	-(veen)	++	++	++	++
Acer platanoides	Noordse Esdoorn	++	+	+	++	++	++++	++	+	+	++	+++	+++	+++
Alnus cordata	Italiaanse Els	++		+	++	++	++	++	+	+	++	+	++	+
Anluns glutinosa	Zwarte Els	++	+++	+	++	++	++	++	+	+	++	+++	++	++
Alnus incana	Witte Els	++	-	+-	++	++	+++	++	+	+	++	++	++	+
Alnus spaethii 'Spaeth'*	Hongaarse Els	++	+	+	++	++	++++	++	+	+	+++	+	++	+
Betula pubescens	Zachte Berk	-	+++	-	+	++	+++	++	+	++	++	++	++	++
Betula pendula*	Ruwe Berk	++	+	-	+	++	+++	++	+	+	++	++	++	++
Fraxinus angustifolia	Smalbladige Es	+	-	+	+	++	++++	++	+	+	+++	++	++	+
Fraxinus excelsior	Gewone Es	-	++	+	+	-	++++	++	+	+	+++	+++	++	++
Fraxinus ornus	Pluim Es	++	+	+	+	++	+++	++	+	+	+++	+++	+++	+
Pinus pinaster	Zeeden	+++	-	+++	++++	+++	++++	+++	+	+	+++	+++	+++	+++
Platanus hispanica	Gewone Plataan	++	+	+	++	+	++++	++	+	+	+++	-	+++	-
Populus alba*	Witte Abeel	++	+	+	+++	++	++++	+++	+	+	++	++	++	++
Populus canescens*	Grauwe Abeel	++	+	+	++++	++	++++	+++	+	+	++	++	++	++
Populus canadensis*	Canadese Populier	++	+++	+	-	++	++++	+++	+	+	++	+	++	++
Populus nigra	Zwarte Populier	+	-	+	-/ +	++	++++	+++	+	+	+++	++	+++	++
Populus tremula	Ratelpopulier	+++	+	+	++++	++	++	++	+	+	++	+++	++	++
Quercus frainetto	Hongaarse eik	+++	-	+	-	++	++++	+	+	-	++	+	++	-
Quercus robur	Zomer Eik	++	+	+	+	+++	++++	++	+	+	+++	+++	+++	+++
Salix alba	Schiet Wilg	++	+++	+	++	+	++++	++	+	+	++	+++	++	+++
Sorbus aria	Meelbes	++	-	-	+++	+	+++	+	+	+	++	++	++	++
Styphnolobium japonicum	Honingboom	+++	-	-	-	++	+++	+	+	-	++	++	++	+
Tetradium danielii	Bijenboom	+++	-	-	-	+	+++	+	+	+	++	++	++	+
Tilia cordata	Kleinbladige Linde	++	+	+	+	++	++++	++	+	+	+++	+++	++	++
Tilia europaea	Hollandse Linde	+	+	+	+++	++	++++	++	+	+	++++	+++	++	++
Ulmus x 'Homestead'*	Amerikaanse lep	++	+	+	++	++	++++	+++	+	+	+++	+	+++	+
Ulmus laevis	Fladder lep	++	+	+	++	+	++++	+++	+	+	+++	+++	+++	++

Toelichting tabel:

1. Beplanting: Gekozen op basis van de omgeving van Spaarnwoude. * Aangeven soorten veel toegepast in kunststreek en daarmee zeker aan te raden.
2. Droogte tolerantie: - = kan slecht tegen droogte. +++ kan goed tegen droogte.
3. Geschiktheid voor natte bodem: Uitgangspunt is normaal een drooglegging van minimaal 30 cm in de winter periode. - = niet geschikt voor natte bodem +++ Geschikt voor natte bodem tot maximaal 3 maanden water op maaiveld.
4. Zeewindbestendigheid: - kan niet tegen (zoute) zeewind. +++ kan goed tegen (zoute) zeewind.
5. Bodemzout tolerantie: - kan niet tegen meer dan normaal bodemzout in de bodem. +++ is tolerant voor bodemzout (zie tabel).
6. Ongevoeligheid voor ziekte en plagen: +++ zeer ongevoelig voor ziekte en plagen. – kan slecht tegen ziekte en plagen (zoals bijv. de Es i.v.m. Essen taksterfte).
7. Boomhoogte: + kleine bomen tot 8 meter ++++ bomen hoger dan 20 meter.
8. Robuustheid: + kan slecht tegen veel wind. +++ kan goed tegen zware wind (weinig breuk van takken).
9. Kalkhoudende grond: boom -kan niet tegen kalk in de bodem. + kan wel tegen kalk in de bodem. (zie verschillen bodemkaart Spaarnwoude waarbij met name de westelijk helft zure grond is.)
10. Zure grond : - boom kan niet tegen zure grond. + boom kan tegen zure grond.
11. Levensduur: ++ bomen hebben een kortere levensduur +++ bomen hebben een lange levensduur.
12. Biodiversiteit: + = bloei; ++ bloei en bessen; +++ bloei, bessen en blad. Deze meer dieren (insecten, vogels en zoogdieren belang hebben bij zowel, vruchten, bloemen en blad des te meer biodiversiteit).
13. Beheersbaarheid: ++ bomen zijn goed te beheren maar vertonen soms gebreken. +++ bomen zijn goed te beheren en hebben na de jeugdfase weinig beheerproblemen.
14. Ecologie: - niet heel waardevol voor andere planten en dieren. +++ waardevol voor andere planten (en zwammen) en dieren.

(aanvulling op punt 5) Lijst gevoeligheid voor chloride gemeten in de bodem d.m.v. elektrisch geleidend vermogen (EC)

EC uS/cm	500-1000	2000	3000	4000	5000	6000
EC mS/cm	0,2 - 1	2	3	4	5	6

Chloride mg/l	<500	<500	850	1200	1550	1900
Tolerantie:	Gevoelig	Gevoelig	Tamelijk gevoelig	Matig Tolerant	Tamelijk Tolerant	Tolerant
Symbol	-	-	+	++	+++	++++

Heesters – Geschikt voor Recreatiegebied Spaarnwoude

Soort:	Nederlandse naam	Droogte tolerantie	Geschiktheid voor natte bodem	Zeewind bestendig	Bodem zout tolerantie	ziekte en plagen	Grootte In meters	Beheerbaarheid	Kalkhoudende grond	Zure grond	Vak of solitair	Biodiversiteit
<i>Berberis vulgaris</i>	Zuurbes	++	-	+		+++	2,0 >	++	+	+	V	+++
<i>Cornus sanguinea*</i>	Rode Kornoelje	++	+	+	++	+++	1,0 – 2	++	+	+	V	+++
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	+	+	+		+++	2,0>	+++	+	+	V	+++
<i>Cotoneaster dammeri*</i>	Dwergmispel	++	+	+		++	0,5	+++	+	+	V	++
<i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige Meidoorn	++	+	+		+++	2,0>	+++	+	+	V	+++
<i>Cytisus praecox</i>	Brem	+++	-	+		+++	0,5 – 1,5	++	+	+	V / S	+++
<i>Euonymus europaeus</i>	Gewone Kardinaalsmuts	++	+	+	++	++	2,0 >	++	+	+	S	+++
<i>Genista div</i> soorten	Verfbrem	+++	-	+		+++	0,5 – 1,0	++	-	+	V / S	+
<i>Hedra helix*</i>	Klimop	++	+	+		+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+++
<i>Hippophae rhamnoides</i>	Duindoorn	+++	-	+		+++	1,0 – 2,0	+++	+	+	V	+++
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst	++	+	+++	++	+++	2,0>	+++	+	+	V / S	+++
<i>Ligustrum ovalifolium</i>	Koreaanse Liguster	++	+	+	++	+++	2 >	+++	+	+	V / S	++
<i>Ligustrum vulgare *</i>	Gewone Liguster	++	+	+	+++	+++	0,5 – 2 >	+++	+	+	V / S	+++
<i>Lonicera periclymedum</i>	Klim Kamperfoelie	++	+	+		+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+
<i>Mahonia aquifolium*</i>	Mahoniestruik	++	+	+	+++	+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+
<i>Mahonia wagneri</i>	Mahoniestruik	++	+	+	+++	++	0,5 -1,5	++	+	+	V	+
<i>Osmanthus burkwoodii</i>	Schijnhulst	++	+	+	+	+++	0,5 – 1,0	++	+	+	V	+
<i>Pinus mugo mughus</i>	Bergden	++	-	++	++++	+++	2,0 >	+++	-	+	V / S	+
<i>Philadelphus cv.</i>	Boeren Jasmin	++	+	+		++	1,0 – 2,0	++	+	+	V / S	+
<i>Potentilla fruticosa</i>	Struikganzerik	+++	+	+	++++	+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+
<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn	++	+	+		++	1,0 – 2,0	+++	+	+	V	+++
<i>Ribes sanguineum</i>	Rode ribes	+	+	+	+	++	2,0 >	+++	-	+	V	++
<i>Rosa cv</i> veel rassen	Rozen rassen	++	-	+-	-	++	0,5 – 1,0	++	+	-	V	+++
<i>Rosa pimpinellifolia</i>	Duinroos	+++	-	+	++++	+++	0,5 – 1,0	++	+	-	V	+++
<i>Rosa rugosa</i>	Bottelroos	+++	-	+	++++	+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+++
<i>Rosa villosa</i>	Viltroos	++	+	+-	-	++	0,5 – 1,25	++	+	+	V	++
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Rosmarijn	+++	-	+		++	0,75	++	+	-	V	+
<i>Rubus</i> soorten	Braam	++	+	+	++	++	0,5 – 2,0	++	+	+	V	+++
<i>Salix aurita</i>	Geoorde Wilg	+	+	+	+	+++	2,0 >	+++	+	+	V	++
<i>Salix cinerea</i>	Grauwe Wilg	++	+++	+++	+	+++	2,0 >	+++	+	+	V	++
<i>Salix repens</i>	Kruipwilg	++	+++	+	+	+++	1,0 – 1,5	+++	-	+	V	++
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone Vlier	++	+	+++	++	+++	2,0 >	+++	+	-	V	+++
<i>Styphnolobium sorbifolia</i>	Honingstruik	++	-	+	-	+++	1,5 – 2,0	+++	+	-	V	+
<i>Spirea japonica*</i>	Spierstruik	++	+	+	-	+++	0,5 – 1,0	+++	+	+	V	+
<i>Tamarix parviflora</i>	Tamariks	+++	+	+	-	+++	2,0 >	+++	+	+	S	+
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse Roos	++	+	+	++	+++	1,5 – 2,0	+++	+	+	V	+++
<i>Weigela japonica</i>	Weigelia	++	+	-	+	++	1,0 – 2,0	++	+	+	V	+

Toelichting tabel:

1. Beplanting: Gekozen op basis van de omgeving van Spaarnwoude. * Aangeven soorten veel toegepast in kunststreek en daarmee zeker aan te raden.
2. Droogte tolerantie: - = kan slecht tegen droogte. +++ kan goed tegen droogte.
3. Geschiktheid voor natte bodem: Uitgangspunt is normaal een drooglegging van minimaal 30 cm in de winter periode. - = niet geschikt voor natte bodem +++ Geschikt voor natte bodem tot maximaal 3 maanden water op maaiveld.
4. Zeewindbestendigheid: - kan niet tegen (zoute) zeewind. +++ kan goed tegen (zoute) zeewind.
5. Bodemzout tolerantie: - kan niet tegen meer dan normaal bodemzout in de bodem. +++ is tolerant voor bodemzout (zie tabel bij bomenlijst).
6. Ongevoeligheid voor ziekte en plagen: +++ zeer ongevoelig voor ziekte en plagen. – kan slecht tegen ziekte en plagen (zoals bijv. de Es i.v.m. Essen taksterfte).
7. Grootte: de verwachte hoogte staat erbij. Struiken die hoger dan 2 meter kunnen worden kunnen meestal tot een hoogte van 4 a 5 meter uitgroeien. Hazelaar zal zeker 8 meter kunnen halen.
8. Beheersbaarheid: + kan slecht tegen veel wind. +++ kan goed tegen zware wind (weinig breuk van takken).
9. Kalkhoudende grond: struik -kan niet tegen kalk in de bodem. + kan wel tegen kalk in de bodem. (zie verschillen bodemkaart Spaarnwoude waarbij met name de westelijk helft zure grond is.)
10. Zure grond : - struik kan niet tegen zure grond. + struik kan tegen zure grond.
11. Vak of solitaire beplanting: S - Sommige soorten zijn geschikt om alleen te planten V- andere soorten komen beter tot hun recht in groepen.
12. Biodiversiteit: + = bloei; ++ bloei en bessen; +++ bloei, bessen en blad. Deze meer dieren (insecten, vogels en zoogdieren belang hebben bij zowel, vruchten, bloemen en blad des te meer biodiversiteit).

BIJLAGE 4: Zout gevoeligheid van bomen.

EC uS/cm	500-1000	2000	3000	4000	5000	6000
EC mS/cm	0,2 - 1	2	3	4	5	6
Chloride mg/l	<500	<500	850	1200	1550	1900
Tolerantie:	Gevoelig	Gevoelig	Tamelijk gevoelig	Matig Tolerant	Tamelijk Tolerant	Tolerant
Boomsoort:	Acer pseudoplatanus			Acer platanoides		
				Alnus spec.		
			Betula spec.			
			Cornus spec.			
			Euonymus spec.			
			Fraxinus spec.			
			Ilex spec.			
			Ligustrum spec.		Ligustrum vulgare	
				Mahonia spec.		
				Platanus hispanica		
		Populus canadensis			Populus alba	Populus canescens + tremula
						Potentilla fruticosa
		Prunus spec.	Prunus avium			
			Osmanthus spec.			
			Quercus robur			
			Ribes spec.			
			Rosa spec.			Rosa rugosa +pimpernelif.
				Rubus spec.		
			Salix spec.	Salix spec.	Salix spec.	Salix spec.
				Sambucus spec.		
				Sorbus intermedia		
		Spirea				
		Tilia cordata		Tilia spec.		
			Ulmus spec. + minor			
				Viburnum opulus		
			Weigelia Spec.	Weigelia spec.		
						Pinus mugo+ pinaster

Conceptverslag openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Spaarnwoude**, gehouden op 14 december 2023, Kantoor RNH, Genieweg 46, Velsen-Zuid

Aanwezig fysiek:

De heer B. Diepstraten	- Gemeente Velsen	(voorzitter)
De heer R. Berkhout	- Gemeente Haarlem	(AB-lid)
Mevrouw A. den Boer	- Provincie Noord-Holland	(AB-lid)
De heer J.J.L. Gilliam	- RNH	(directeur)
Mevrouw E. Bos Eyssen	- RNH	(programmamanager)
Mevrouw K. van der Plas	- RNH	(programma-adviseur)
De heer A. van Koeverden	- RNH	(locatiebeheerder)
De heer J. Gieling	- RNH	(financial)
De heer M. Hoeksema	- Bestuursbureau	
Mevrouw M. Gankema	- Bestuursbureau	
Mevr. A. Bruinsma	- Allround Officemanagement	(verslaglegging)

Digitaal aanwezig:

Mevrouw M. Sedee-Schuitmaker	- Gemeente Haarlemmermeer	(AB-lid)
De heer A. Thieme	- gemeente Amsterdam	(beleidsadviseur)
De heer N. van Esterik	- gemeente Haarlem	(bestuursadviseur)
De heer K. Benning		

Afwezig

Mevrouw E. Rommel	- Provincie Noord-Holland	(vice-voorzitter)
De heer N. Türkkol	- Gemeente Amsterdam	(met volmacht)

1. **OPENING EN VASTSTELLING AGENDA**

De voorzitter, de heer Diepstraten, opent om 10.00 uur de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude en heet de aanwezigen van harte welkom. Mevrouw Sedee is vandaag online aanwezig. De vergadering is iets later gestart vanwege het feit dat de heer Türkkol en gedeputeerde mevrouw Rommel zich voor vandaag hebben afgemeld. Mevrouw Rommel is ziek. Mevrouw Sedee is digitaal aanwezig, maar mag formeel niet aan de vergadering deelnemen. Dit betekent dat er geen quorum is en deze openbare vergadering niet kan worden voortgezet. De vergadering wordt daarom om 10.15 uur gesloten en vervolgens wordt er een buitengewone vergadering uitgeroepen.

Conceptverslag **BUITENGEWONE** openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Spaarnwoude**, gehouden op 14 december 2023, Kantoor RNH, Genieweg 46, Velsen-Zuid

Aanwezig fysiek:

De heer B. Diepstraten	- Gemeente Velsen	(voorzitter)
De heer R. Berkhout	- Gemeente Haarlem	(AB-lid)
Mevrouw A. den Boer	- Provincie Noord-Holland	(AB-lid)
De heer J.J.L. Gilliam	- RNH	(directeur)
Mevrouw E. Bos Eyssen	- RNH	(programmamanager)
Mevrouw K. van der Plas	- RNH	(programma-adviseur)
De heer A. van Koeverden	- RNH	(locatiebeheerder)
De heer J. Gieling	- RNH	(financial)
De heer M. Hoeksema	- Bestuursbureau	
Mevrouw M. Gankema	- Bestuursbureau	
Mevr. A. Bruinsma	- Allround Officemanagement	(verslaglegging)

Digitaal aanwezig:

Mevrouw M. Sedee-Schuitmaker	- Gemeente Haarlemmermeer	(AB-lid)
De heer A. Thieme	- gemeente Amsterdam	(beleidsadviseur)
De heer N. van Esterik	- gemeente Haarlem	(bestuursadviseur)
De heer K. Benning		

Afwezig

Mevrouw E. Rommel	- Provincie Noord-Holland	(vice-voorzitter)
De heer N. Türkkol	- Gemeente Amsterdam	(met volmacht)

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, de heer Diepstraten, opent om 10.15 uur de BUITENGEWONE algemene vergadering van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude en heet de aanwezigen van harte welkom. Vanwege afwezigheid van de heer Türkkol en gedeputeerde mevrouw Rommel, en digitale aanwezigheid van mevrouw Sedee-Schuitmaker is geconstateerd er geen quorum is en daarom is de Openbare vergadering gesloten en de BUITENGEWONE openbare vergadering geopend.

Aangezien dit nu een BUITENGEWONE algemene openbare vergadering is, moet de agenda iets worden aangepast. Agendapunt 9c (Kadernota 2025) vervalt en hiervoor moet op zeer korte termijn een aparte openbare vergadering worden gehouden, omdat hier quorum voor nodig is.

1 A. INSPREKER MEVROUW ANNELIES SEIEN-DE LEEUW OVER BEWONERSINITIATIEF PLUKTUIN/FRUITGAARD PARK VIJFHUIZEN

Mevrouw Seien-de Leeuw bedankt het bestuur dat zij hier mag komen inspreken. Mevrouw Seien is voorzitter van de werkgroep Duurzaamheid Vijfhuizen en dit valt onder de Dorpsvereniging van Vijfhuizen. Zij is hier alleen, maar de Dorpsvereniging staat achter haar. De werkgroep Duurzaamheid kent twee poten, de ene houdt zich bezig met energietransitie en de andere met biodiversiteit en dit focust zich op het ontwikkelen van het park. Als start wil zij Spaarnwoude bedanken, omdat er twee fantastische jaren zijn geweest om te bedenken hoe het park eruit zou kunnen zien en wat handig is op het gebied van diversiteit. Hier is fijn mee samengewerkt. Zij laat een schets van het park zien waar zij op uit kijkt. Dit ligt dichtbij het MH 17 document en dat is prachtig voor het dorp. Er is ook een verwaarloosd stuk. Bij P1 en P3 is een wildgroei van distels en dat waait ook over naar de rest van het park. De bedoeling is te kijken wat hier ontwikkeld kan worden. Gekeken is naar het vergroten van biodiversiteit, CO2 reductie, als verbindende factor voor het dorp en educatie.

Op een groot stuk van een terrein wil men graag boomgaarden en een pluktuin en er is een haag nodig om de wind te vangen. De polderecoloog is benaderd en deze heeft geadviseerd niet alleen voor een diversiteit aan planten, maar ook voor dieren te kiezen. Gedacht wordt aan een leefgebied voor marterachtigen en een paddenpoel. In overleg met de school wordt gekeken naar de mogelijkheid van schooltuintjes en de bedoeling is in het natuurgebied wilgen te plaatsen.

De werkgroep is ook bezig met het opstarten van een samenwerking met de gemeenten. Zij hoopt op

een positief besluit en een vruchtbare samenwerking met het bestuur.

De voorzitter denkt dat het leuk is om in het voorjaar een kijkje te komen nemen en daar wordt te zijner tijd een afspraak voor gemaakt.

Mevrouw Den Boer constateert dat het idee is om een paddenpoel in het midden te plaatsen en heeft begrepen dat mensen daar niet mogen lopen en vraagt of mensen daar dan alleen van een afstand naar kunnen kijken. Mevrouw Seien zegt dat honden daar niet los mogen lopen.

De voorzitter bedankt mevrouw Seien voor haar presentatie en wenst de werkgroep namens het bestuur heel veel succes met de verdere uitwerking en realisatie.

1 B. INSPREKER MEVROUW M. JANSSEN VAN HET VEERKWARTIER

Mevrouw Merel Janssen vertelt dat de reden waarom zij hier is, is dat zij als ondernemers van het Veerkwartier willen benadrukken dat zij ontzettend blij zijn dat er stappen worden ondernomen om het Ontvangstgebied Veerplas te gaan ontwikkelen. Als ondernemers weten zij als geen ander hoe belangrijk de Veerplas is voor de stad Haarlem waar het gebied aan grenst. Ondertussen willen zij ook het bestuur ervan laten doordringen dat de Veerplas zonder het Veerkwartier niet op deze manier op de kaart had gestaan. Frank en zij hebben de afgelopen 8 jaar met heel veel liefde, inzet en investeringen aan de Veerplas ondernomen. Zij durft eigenlijk wel te stellen dat door het Veerkwartier de Haarlemmer naar dit gebied komt en dat het zelfs de leefbaarheid van de stad vergroot. Het Veerkwartier heeft het gebied gemaakt tot wat het nu is en doet dit met heel veel liefde, maar ondertussen vinden de ondernemers het ook heel belangrijk dat het bestuur en de gemeente dit koesteren en waarderen. De ondernemers verzoeken daarom met klem om de budgetverdeling te heroverwegen. Zij vinden dat het Veerkwartier er erg bekaaid vanaf komt, terwijl zij daar 365 dagen per jaar aanwezig zijn op alle fronten en een belangrijke drager van het gebied zijn. Zij lopen er tegenaan dat de bouwkosten enorm verhoogd zijn en dat de rente met meer dan 5% gestegen is. Er vindt op dit moment crowdfunding plaats om op een creatieve iets toegankelijker manier geld te kunnen lenen. Alle beetjes helpen en daarom vindt zij het belangrijk dat het bestuur nogmaals gaat kijken naar de verdeling van de budgetten.

De voorzitter vraagt wat wordt bedoeld met de verdeling van het budget, omdat er € 7,5 ton wordt geïnvesteerd. Mevrouw Janssen zegt dat dit klopt en dat hiervan 4% is gereserveerd voor nutsvoorzieningen in het horecapaviljoen. Er is minimaal € 60.000,- nodig om op alle fronten aangesloten te kunnen worden en op dit moment wordt maar de helft hiervan betaald.

De voorzitter geeft aan dat het om 50% cofinanciering gaat en vraagt waarom dit dan "maar" is. Mevrouw Janssen merkt op dat de reden waarom er nu weer wordt geïnvesteerd in het gebied en de Veerplas weer op de kaart staat voor een groot deel op het conto van het Veerkwartier komt. Zij hebben de afgelopen 8 jaar alleen maar geïnvesteerd. Zij heeft hier op geen enkele manier subsidie voor gekregen, zij zijn niet alleen horecaondernemer, maar eigenlijk ook gebiedsontwikkelaar geweest. De visie die zij in 2019 hebben gepresenteerd is grotendeels overgenomen. Dit hebben de ondernemers allemaal gratis weggegeven. De voorzitter zegt dat het buiten kijf staat dat de ondernemers een enorme impuls aan het gebied hebben gegeven. Mevrouw Janssen zegt dat zij het fantastisch vinden dat zij gedragen worden en dat het gezien en erkend wordt. Hier zijn zij dankbaar voor, maar ondertussen zien zij nog steeds heel veel financiële obstakels om daadwerkelijk te kunnen ontwikkelen. Dit heeft ook redenen. Een jaar geleden stonden zij klaar om te starten met een bouwteam en te investeren, maar het is nu een ander moment en op allerlei manieren hebben zij financieel ook hulp nodig om het te kunnen gaan realiseren. Als gekeken wordt wat zij de afgelopen jaren hebben gedaan, dan vindt zij dat zij een goed argument hebben dat hier door het bestuur op een andere manier naar wordt gekeken.

De voorzitter constateert dat er geen vragen vanuit het bestuur zijn en bedankt mevrouw Janssen voor haar inspraak.

2. VORIGE VERGADERINGEN

2 A. CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB 2 NOVEMBER 2023

Er zijn geen op- of aanmerkingen op het verslag.

Het algemeen bestuur besluit het conceptverslag vast te stellen.

2 B. CONCEPTVERSLAG VOORZITTERSOVERLEG 6 SEPTEMBER 2023

Het algemeen bestuur neemt kennis van het conceptverslag van het voorzittersoverleg van 6 september 2023.

3. INGEKOMEN STUKKEN

Het algemeen bestuur besluit de lijst van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

4. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

4 A. VOORSTEL WIJZIGING (KAARTEN) LOSLOOP- EN VERBODSGEBIEDEN HONDEN

Mevrouw Den Boer vraagt of bij de losloopgebieden ook rekening wordt gehouden met agrariërs in de omgeving. Mevrouw Bos Eyssen zegt dat in algemene zin in Spaarnwoude geldt dat honden aangelijnd moeten zijn, maar dat een uitzondering wordt gemaakt voor aantal delen waar geen agrariërs gevestigd zijn. In het voorjaar worden door toezichthouders hier ook speciale acties op gehouden.

Mevrouw Den Boer ziet bij bijlage 5 dat er een Herdenkingsbos zit en vraagt of daar nu ook een losloopgebied gepland is.

Toegezegd wordt hier nog naar te kijken en als er reden is voor aanpassing, dan wordt dit via de mail met de voorzitter en mevrouw Den Boer afgestemd. De voorzitter bedankt mevrouw Den Boer voor haar alertheid.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. In te stemmen met de geactualiseerde kaarten van losloop- en verbodsgebieden voor honden conform de Algemene Verordening uit 2012, artikel 2.14, met als belangrijkste punten:***
 - Strand naakterrein aan te wijzen als seizoensverbod;***
 - Natuureiland bij Schoteroog, Spaarnwouderveen (incl. Batterij) en de oeverlanden van De Liede aan te wijzen als verbodsgebied in verband met natuurwaarden;***
 - Parkeerplaatsen aan te wijzen als aanlijngebied in verband met veiligheid;***
 - Natuurtuin Park Vijfhuizen aan te wijzen als aanlijnplicht;***
 - Festivalterrein bij Houtrak en ommetje Boseilanden aan te wijzen als losloopgebied.***
- 2. In te stemmen met het opnemen van gedragsregels op de website en hierop te handhaven.***
- 3. In te stemmen met de extra kosten ca € 12.000,-- voor het plaatsen van nieuwe bebording (seizoensborden, start losloop/einde losloop en verbodsborden) in het gebied in 2024 te dekken vanuit de algemene reserve (SPW ca. € 6.000,-- /SGP ca € 4.000,--) en bestemmingsreserve SMG (ca € 2.000,--).***

4 B. VOORSTEL VOORLOPIG ONTWERP ONTVANGSTGEBIED VEERPLAS

De heer Berkhout zegt dat dit al lang in de planning zat en dat hij ontzettend blij is met deze stap tot het voorlopig ontwerp. Deze VO is ten opzichte van het vorige VO op een aantal punten aangepast. In het nieuwe ontwerp is het de bedoeling dat er een vast stroompunt voor evenementen komt. Het is een hele belangrijke plek voor Haarlem en daarom is het fijn dat deze stap nu gezet kan worden. Het is nog wel een uitdaging hoe dit volledig te realiseren, omdat de kostenraming laat zien dat het eindplaatje veel geld kost. Het is fijn dat nu wel aan de slag gegaan kan worden, mede door een bijdrage van de gemeente Haarlem en dat een aantal zaken gerealiseerd kan worden. Ook de ontwikkeling in de omgeving vraagt dat hier een impuls aan wordt gegeven. Niet in de laatste plaats

ook voor het Veerkwartier zelf. Daarnaast is ook fijn dat parallel hieraan getracht wordt blauwalg aan te pakken. Ook hier is een budget vanuit Haarlem voor gereserveerd. Dit pakket tezamen maakt dat hier de komende jaren het een en ander wordt aangepakt. Het gaat nog om een begin. Verder heeft de heer Berkhout heel veel lof voor hoe de ondernemers van het Veerkwartier het de afgelopen jaren hebben gedaan en de uitdaging waar zij voor staan is begrijpelijk. Alles overwegende moet nog wel worden gekeken hoe dit met elkaar te doen. Er is een tegemoetkoming voor de helft van de kosten van de nutsvoorzieningen en het is verre van gebruikelijk dat een ondernemer hier volledig voor wordt gefaciliteerd. Ook de bekabeling wordt volledig gefaciliteerd door het schap om de nutsvoorziening daar te krijgen. Het verzoek vanuit het Veerkwartier is begrijpelijk, maar de heer Berkhout denkt dat de door het schap voorgestelde verdeling heel redelijk is.

Naar de stroomvoorziening voor de evenementenlocatie moet volgens de heer Berkhout nog met de gemeente Haarlem naar gekeken worden hoe dit te regelen. Nogmaals, dit is een eerste stap en men is er nog lang niet. Fijn is dat deze eerste stap nu gezet kan worden en de heer Berkhout kijkt uit naar hoe een en ander verder te realiseren.

De voorzitter geeft aan dat buiten kijf staat dat er enorm veel waardering is voor de inzet van het Veerkwartier in het gebied. Het is een belangrijk gebied voor Haarlem, maar ook voor het recreatieschap. Wat het financiële plaatje betreft heeft het recreatieschap het ook niet eenvoudig qua budgetten, financiering etc. Er moeten in de toekomst scherpe keuzes worden gemaakt over wat wel en niet gedaan kan worden. Dit is nu juist één van de projecten waar wel in geïnvesteerd moet worden. Dit betekent dat niet alles gedaan kan worden. Daarnaast heeft men te maken met het verwachtingspatroon dat wordt gekweekt richting andere ondernemers in het gebied die wel volledig voor allerlei kosten opdraaien. De voorzitter vindt het daarom een redelijk voorstel om in de helft van de kosten voor de nutsvoorzieningen bij te dragen en daarnaast wordt samen met Haarlem ook fors geïnvesteerd in de kwaliteit van het gebied, zodat het nog aantrekkelijker wordt voor bezoekers om uiteindelijk ook het Veerkwartier beter te vinden. Er is steun vanuit de gemeente Haarlem, maar ook vanuit het schap om dit tot een succes te maken en ook de heer Diepstraten kan daarom met dit voorstel instemmen.

Mevrouw Den Boer geeft aan dat zij het een goed voorstel vindt, maar heeft van gedeputeerde mevrouw Rommel een paar vragen gekregen. Dit vooral over beslispunt 5, namelijk wat de “ontwikkelstrategie” inhoudt (wat wordt er gedaan en wat kost het?). Verder de vraag of dit goed met de gemeenten is afgestemd.

Mevrouw Bos Eyssen antwoordt m.b.t. de “ontwikkelstrategie” dat het idee is dat er vanuit de markt behoefte is aan een camperlocatie. Dit zeker op die plek, vanwege het feit dat het nabij de stad is en nabij openbaar vervoer. In het bestemmingsplan, in het voorlopig ontwerp, is ruimte voor een camping. Met de inkomsten die men kan genereren, omdat er eigenlijk een stuk grond wordt uitgegeven aan een commerciële partij, krijgt men daar huur/erfpacht uit dat weer geïnvesteerd kan worden in de Veerplas. Een projectleider van de afdeling Vastgoed van RNH gaat dan aan de slag met het aanbieden van deze locatie op de markt. De bedoeling is zoveel mogelijk voorzieningen, zoals een toiletgebouw, dan ook neer te leggen bij de markt. Op basis van gesprekken met de Nederlandse Camperclub is gebleken dat deze plek zeer interessant is. De uren hiervoor zitten in het totaalpakket wat er nodig is volgend jaar voor project- en procesbegeleiding.

Mevrouw Gankema heeft nog een inbreng ontvangen van de bestuursadviseur van gedeputeerde mevrouw Rommel, waarin wordt aangegeven dat de provincie alleen kan instemmen met punt 3. De voorzitter concludeert dat de bestuurder niet aanwezig is en dat het voorstel is aangenomen.

De heer Berkhout vraagt of het definitieve ontwerp in 2024 weer aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd. Mevrouw Bos Eyssen geeft aan dat dit het geval is. De verwachting is dat het definitieve ontwerp niet veel zal afwijken van het voorlopig ontwerp, zodat hier snel mee doorgegaan kan worden. Tegelijkertijd kunnen dan voorbereidingen worden getroffen om verder aan de slag te gaan.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. In te stemmen met het aangepaste Voorlopig Ontwerp Veerplas zonder akkoord van de kosten, maar als handelingskader voor het uitvoeren van groot onderhoud, met als belangrijkste ongewijzigde punten:***

- Wandelrondje/vlonders Veerplas***
- Een zonering in het natuurlijk (oost) en recreatief (west) gedeelte***

- **Zit- en schaduwplekken**
- **Een aparte entree wandelaars en fietsers**

En met de volgende belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het aangehouden voorlopig ontwerp 2021:

- **Behouden van de huidige omvang van de parkeerplaats (in plaats van een grotere)**
 - **Een grotere camperlocatie met 25 plekken;**
 - **Verplaatste landart wilgenkoepels naar de randen van het evenemententerrein.**
 - **Een koppeling met de ecologische verbindingszone stad- land Haarlem**
 - **Een vast stroompunt voor evenementen.**
2. **Kennis te nemen van de geactualiseerde kostenraming, waarbij de bruto kosten voor de investeringen en VAT € 7,9 miljoen bedragen.**
 3. **In te stemmen de bijdragen van de gemeente Haarlem uit 2022/2023 (€ 591.000) en budget Groot Onderhoud 2025/2026/2027 (€ 150.000) te benutten voor de kostenneutrale realisatie van:**
 - **De opfrisbeurt voor de parkeerplaats en eigen entree wandelaars/fietsers**
 - **CO2 reducerende maatregel vast stroompunt voor evenementen**
 - **Aanleg nutsvoorzieningen voor horecalocatie**
 - **Een deel van het “rondje Veerplas” met vlonder- en struipaden**
 - **Twee drijvende vlotten/speeileilandjes in de Veerplas**
 - **Hittestress reducerende maatregelen: een kleine wilgenkoepel en aanplant bomen.**
 4. **In te stemmen met het opstellen van het Definitief Ontwerp.**
 5. **In te stemmen met de ontwikkelstrategie voor meer inkomsten: voorbereiden en uitvoeren van een openbare werving voor 25 camperplaatsen bij de entree, waarbij de benodigde investeringen hiervoor ook bij de markt weggezet worden.**
 6. **Kennis te nemen dat verdere realisatie van de ambities afhangt van de bestuurlijke keuzes omtrent de financiering van het totale Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park, de toekenning Regiodeals en de realisatie van het vernieuwde restaurant Veerkwartier.**
 7. **Kennis te nemen van parallelle en separate processen paraplu bestemmingsplan evenementen, natuurcompensatie de Liede en aanpak waterkwaliteit / aanpak blauwalg met een eigen planning en financiering.**

4 C VOORSTEL VISIESCHETS EN NAAMGEVING SPAARNWOUDE HEUVELS

De voorzitter geeft aan dat dit voorstel ook relevant is voor de gemeente Velsen. Belangrijk is wel het ontwerp vast te stellen, maar afhankelijk van het besluit over de Kadernota moet er nog wel een proces worden doorlopen om tot een definitief ontwerp te komen. Inmiddels is er bij de gemeente Velsen een projectleider voor de hotelontwikkeling.

Mevrouw Den Boer merkt op dat de provincie niet akkoord kan gaan met het voorstel, omdat het om een visieschets gaat en er nog geen financiële dekking voor het voorstel is. Voor de provincie heeft het daarom ook niet zoveel nut om in te stemmen met dit schetsontwerp.

De heer Berkhout geeft aan dat de gemeente Haarlem wel akkoord is met het voorstel en blij is met de nieuwe naam en de Solar Trees op de parkeerplaats. Dat is een mooi detail. Volgens de gemeente Haarlem kan dit nu prima vastgesteld worden, omdat – net als bij de Veerplas – gesproken kan worden van een gefaseerde uitvoering en hoe hier met elkaar gevolg aan te geven. De gemeente Haarlem ziet een mooie voorbereiding en gaat daarom akkoord met het schetsontwerp.

De voorzitter geeft aan dat de gemeente Velsen ook akkoord is.

Mevrouw Gankema vertelt dat uit de annotatie blijkt dat gedeputeerde mevrouw Rommel niet instemt met het voorstel. De heer Türkkol heeft laten weten dat voor deze projecten geldt dat financiering en vervolgacties betrokken moeten worden bij de nadere afweging van de projectenlijst in Q1 2024. Bij de vaststelling van de Kadernota moeten ook de kostenramingen van de besloten vergadering worden betrokken. De heer Türkkol is akkoord daar waar financiering no regret vervolgacties zijn geregeld, zoals groot onderhoud Spaarnwoude Heuvels. De voorzitter begrijpt dat de heer Türkkol in principe akkoord kan gaan met het voorlopig ontwerp.

De heer Berkhout merkt op dat er een buitengewone vergadering is uitgeroepen en dat betekent dat alleen de mensen die hier aanwezig zijn kunnen stemmen. Als men digitaal aanwezig is, mag men niet stemmen. Dit betekent dat er twee voor-stemmen zijn en één tegen-stem en daarmee is dit voorstel aangenomen. De voorzitter concludeert dat dit klopt.

Mevrouw Bos Eyssen wijst erop dat er geen geld wordt uitgegeven op dit moment, maar dat het vooral een kader is als op-maat voor een eventueel voorlopig ontwerp. Pas als het hotel er komt, kan het geld worden terug geïnvesteerd in het gebied. Het schetsontwerp is tevens gemaakt om duidelijk te krijgen wat de rooilijn is van het hotel en hoe de positionering van het hotel ten opzichte van de volledige openbare ruimte het beste kan plaatsvinden. Bijvoorbeeld ook om een uitnodigend terras te maken. Het gaat om randvoorwaardelijke ontwerpvoorwaarden om ook een slag met het hotel te kunnen maken. De voorzitter zegt dat het hotel uiteindelijk voor inkomsten voor het schap gaat zorgen, maar dat financiële inzicht is er op dit moment nog niet en daarvoor is een voorlopig ontwerp randvoorwaardelijk.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Kennis te nemen van het marketingverhaal en de gekozen naam voor het Ontvangstgebied "Sparnwoude Heuvels" en het proces dat moet leiden tot een goede naamsbekendheid in de regio;**
- 2. In te stemmen met het schetsontwerp voor het Ontvangstgebied Sparnwoude Heuvels met als belangrijkste punten:**
 - Een nieuwe entree voor autoverkeer met een centrale loper
 - Een vrij liggende fietsverbinding
 - Een parkeerplaats met 320 plaatsen
 - Een entreeplein voor de te bouwen hotelaccommodatie
 - Een nieuw aan te leggen klimbos (SnowWorld)
 - Een start/infopunt bootcamp/mountainbike
 - Een nog in te vullen ruimte voor een recreatief programma voor actievoerders
 - Trappen naar de heuvels,
- 3. Kennis te nemen van de kostenraming en het gegeven dat de benodigde middelen nu niet beschikbaar zijn, maar wachten op bestuurlijke besluitvorming over scenario's Uitvoeringsprogramma.**
- 4. Kennis te nemen dat de kosten voor projectbegeleiding richting VO in 2024 terugkomen in de kadernota 2025.**

5. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE

5 A VOORSTEL UPV HERSTEL LINIEDIJKEN HOLLANDSE WATERLINIE

De heer Berkhout zegt dat de gemeente Haarlem akkoord is met het voorstel en constateert dat hier een mooie opknappbeurt plaatsvindt. Dit levert ook een betere recreatieve ontsluiting op en het is fijn dat de provincie hier grotendeels subsidieverstreker is.

Mevrouw Den Boer vraagt of het klopt dat er € 6 ton in 2024 en € 6 ton in 2025 wordt geïnvesteerd.

Mevrouw Bos Eyssen zegt dat er in totaal € 6 ton nodig is om het project uit te voeren en dat de provincie dit voor 100% dekt (€ 3 ton in 2024 en € 3 ton in 2025).

Mevrouw Den Boer geeft nog als advies mee geen picknicktafels onder fruitboompjes te plaatsen, omdat men daar anders "stront" op kan verwachten. Afgesproken wordt in de uitvoering mee te nemen dat deze elders worden geplaatst.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma Herstel Liniedijken Sparndam en de daarin voorgestelde projecten.**
- 2. In te stemmen met het nagenoeg kostenneutraal in uitvoering nemen en beheren van de in het uitvoeringsprogramma genoemde projecten, te weten:**
 - een wandelpad langs de Boezemkade en Redoute
 - het opknappen van de entree fort Bezuiden Sparndam
 - een informatie/rustpunt bij de Slaperdijkweg
 - het verwijderen van braam- en vlierstruweel van de dijktafuds

3. *In te stemmen met Dekking van de kosten uit een door de provincie Noord-Holland te verstrekken subsidie (€ 600.000,--) en uit de budgetten voor groot onderhoud van voorzieningen die rechtstreeks met de Liniedijken te maken hebben (€ 80.000,--). Toekomstige beheerlasten gaat uit de lopende exploitatie.*
4. *In te stemmen RNH opdracht te geven voor de realisatie van de voorgestelde projecten.*

5 B VOORSTEL BEWONERSINITIATIEF PLUKTUIN/FRUITGAARD PARK VIJFHUIZEN

De heer Berkhout vond het leuk om het verhaal van de inspreker te horen, maar leest op pagina 3 dat het project ook wordt ondergebracht bij de Regiodeal om cofinanciering te vergemakkelijken. Als dit niet gebeurt, wat betekent dit dan voor dit project? Mevrouw Bos Eyssen zegt dat vanaf het begin is gezegd dat het schap het project wil ondersteunen en faciliteren. Het initiatief ligt wel bij de werkgroep om te zorgen dat er bomen en hagen worden aangeplant. Het schap wil ondersteunen met algemene voorzieningen, zoals de aanleg van een informatiebord, een picknicktafel en voor het beheer zorgen. Als vanuit de Regiodeal een deel van het ontwikkelgeld beschikbaar wordt gesteld, dan hoeft het bewonersinitiatief hier iets minder voor te zorgen. Het schap faciliteert de randvoorwaarden. Het wordt voor de werkgroep nu een zoektocht om alles voor elkaar te krijgen.

Mevrouw Den Boer vindt het een prima voorstel, maar wel kwetsbaar is dat het volledig afhankelijk is van vrijwilligers. Ook schooltuinen zijn heel leuk, maar het oogstseizoen vindt vaak plaats in de vakantieperiode. Verder is het een heel mooi project. De voorzitter heeft goede ervaringen met dit soort tuinen en heeft er veel vertrouwen in dat dit met vrijwilligers goed gaat, omdat mensen het heel ook in vakanties onderhoud aan schooltuinen wordt gepleegd.

Het algemeen bestuur besluit

1. ***Kennis te nemen van het bewonersinitiatief (Dorpsvereniging) Vijfhuizen met een Natuurtuin in Park Vijfhuizen.***
2. ***In te stemmen met het concept plan van het bewonersinitiatief en het voorliggende plan positief te waarderen. Verdere medewerking, toestemming en een financiële bijdrage zijn afhankelijk van haalbaarheid waaronder cofinanciering en de wijze waarop het beheer met behulp van vrijwilligers duurzaam/is wordt geregeld.***
3. ***In te stemmen om te komen tot een haalbaar plan voor draagvlak, cofinanciering en beheer. Toekomstige kosten kunnen naar verwachting gedekt worden uit DO.***
4. ***In te stemmen met inzet RNH en bedrijfskosten ad € 5.000 met dekking uit reserve investeringen SMG.***

5 C DB BESLUIT VERKOOP VEERPONT DE OPSTAPPER

De voorzitter geeft aan dat dit punt ter kennisname is toegestuurd, omdat het DB hier een besluit over heeft genomen.

Mevrouw Den Boer meldt dat gedeputeerde mevrouw Rommel heeft aangegeven dat dit onder voorwaarde is dat er een realistisch totaalkostenoverzicht wordt verstrekt, inclusief terug te betalen subsidies. De heer Hoeksema merkt op dat ook de heer Türkkol dit heeft opgemerkt. De voorzitter geeft aan dat dit ook bij het DB is opgemerkt.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het besluit van het DB om in te stemmen met de verkoop van de pont de Opstapper en RNH opdracht te geven al het nodige te doen om tot verkoop van de pont te komen.

6. CONTRACTBEHEER

6 A MEDEDELING ERFPACHT SBB

De voorzitter licht toe dat de gebieden zonder formele titel voor Spaarnwoude in bezit van SBB worden genomen. In dit proces wordt dit formeel rechtgezet. Het overige wijzigt niet. Aangezien het niet in de scope van het AC zit om ook deze gebieden formeel toe te rekenen stelt RNH voor om eerst het proces met SBB af te wachten en dan naar toevoeging van het overige gebied te kijken. Mevrouw Bos Eyssen vult aan dat het verder als overzicht moet worden gezien waar men staat op het totale erfpachtdossier.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de stand van zaken inzake de vernieuwing van de erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer.

7. MEERJARENBEHEER (GEEN ONDERWERPEN)

8. ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)

8 A. VOORSTEL EU SUBSIDIEAANVRAAG

De heer Berkhout vindt het goed dat dit gedaan wordt en heeft begrepen dat het meest kansrijk de subsidieaanvraag voor de exoten bestrijding is.

Mevrouw Bos Eyssen licht toe dat dit voorstel eerder dit jaar is voorgelegd. Het AB heeft toen ingestemd, maar de provincie heeft toen aangegeven dat het projectleiderschap momenteel niet door de provincie uitgevoerd kan worden. Het voorstel is daarom aangepast en opnieuw de ronde ingegaan. Bij de andere schappen is dit voorstel aangehouden en RNH stelt voor om het eerst terug te brengen naar het voorzittersoverleg om eerst met alle schappen en de provincie op één lijn te komen.

De heer Gilliam voegt toe dat Geestmerambacht en het RAUM hebben aangegeven door te willen gaan. Er zijn nu twee schappen die wel willen en twee schappen die niet willen en de context van hoe het is opgezet is inmiddels veranderd. De schappen die niet willen, verwachten dat het niets oplevert in relatie tot de kosten als er een projectleider moet worden aangesteld, nu de provincie deze niet kan leveren. Gekeken wordt daarom wat eventuele interne mogelijkheden zijn voor een nieuwe projectopzet, bijvoorbeeld bij de gemeente Dijk en Waard.

De heer Berkhout merkt op dat het niet alleen om een kosten/baten analyse gaat, maar als men niets doet aan exoten dan zal dit een groter deel van het onderhoudsbudget kosten. Alle beheersorganisaties, waaronder ook gemeenten, lopen hier tegenaan en het is belangrijk om ook deze overweging mee te nemen naar het voorzittersoverleg.

Het algemeen bestuur besluit dit voorstel eerst door te leiden naar bespreking in het voorzittersoverleg alvorens hier in het AB een besluit over te nemen. Aan het voorzittersoverleg zal ook het belang van de aanpak van exoten worden aangegeven, omdat als men niets doet dit een groter deel van het onderhoudsbudget zal kosten.

8 B. VOORSTEL VERGADERSHEMA

Mevrouw Den Boer merkt op dat zij nog een baan hiernaast heeft en vraagt of het eventueel mogelijk is de vergaderingen naar de donderdagmiddag te verplaatsen. Het Bestuursbureau geeft aan dat het heel erg complex is om vergaderingen te verplaatsen.

Het algemeen bestuur besluit het vergaderschema met vergaderdata van de bestuursvergaderingen 2024 vast te stellen.

8 C. VOORSTEL Vernieuwing Overeenkomst van Opdracht RNH

De voorzitter is bestuurlijk trekker van dit voorstel dat bij alle schappen is geweest. In het vooroverleg is met de heer Gilliam nog gesproken over een kleine nuancewijziging m.b.t. het opzeggen van de overeenkomst. In overleg met RNH is er daarom nog een zinsnede aan toegevoegd. Dit houdt in dat als niet volgend jaar tot een nieuwe overeenkomst van opdracht wordt gekomen, dat de oude overeenkomst dan automatisch met een jaar wordt verlengd. Dit heeft ook met de accountantsvoorwaarden te maken. Er is een conceptovereenkomst bij de stukken toegevoegd. Als er nog suggesties zijn, dan is het verzoek dit te delen met het Bestuursbureau. Deze worden dan al dan niet in overleg met RNH verwerkt om te komen tot een definitieve overeenkomst in de loop van 2024.

De heer Berkhout vraagt of de toevoeging die de voorzitter zojuist heeft gedaan ook in het besluit staat. De heer Hoeksema licht toe dat er in het voorstel in het besluit wordt verwezen naar de opzegbrief en in de opzegbrief is de zinsnede van de terugvaloptie toegevoegd.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. de Raamovereenkomst uitvoering werkzaamheden Recreatie Spaarnwoude op te zeggen met ingang van 1 januari 2025 middels bijgevoegde brief aan RNH;***
- 2. Kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de concept overeenkomst en de concept bijlagen bij de Overeenkomst van opdracht Spaarnwoude, zijnde de producten- en dienstencatalogus en de prijslijst.***

8 D. VOORSTEL AANPASSING BESTUURSAGENDA

De voorzitter licht toe dat het Bestuursbureau nu weer goed op orde is en dat gekeken is naar de efficiency in het AB en het DB. Er zijn veel stukken en daarom denkt het Bestuursbureau samen met de voorzitters na hoe het beter kan om de bestuurlijke drukte in toom te houden. Mevrouw Bos Eyssen denkt dat het goed is periodiek te kijken hoe de bestuurlijke drukte verminderd kan worden, maar heeft nog wel het gevoel dat er een uitwerkingsslag nodig is ten aanzien van dit voorstel en wil dit graag samen met het Bestuursbureau oppakken, omdat goede bestuursvoorstellen voor iedereen belangrijk zijn. Er staat nu dat hier met ingang van 1 januari 2024 mee aan de slag wordt gegaan, maar RNH begint in januari a.s. al weer met schrijven, terwijl de eerstvolgende bestuursvergadering pas weer in mei a.s. is. Misschien is er nog enige coulance mogelijk om te voorkomen dat het extra tijd kost als zaken vanuit een oud format in het nieuwe moeten worden overgenomen. De voorzitter denkt dat het goed is om een overgangperiode te creëren en vindt het belangrijk dat hij als voorzitter direct betrokken wordt bij het proces om tot een goede invulling te komen. Het voorstel is daarom geen harde deadline te stellen.

De heer Gilliam sluit zich aan bij mevrouw Bos Eyssen dat als het niet nodig is dat er de komende maanden geen dubbel werk moet worden gedaan. De voorzitter zegt dat wat hem betreft hiermee rekening wordt gehouden.

De heer Berkhout merkt op dat hoe de bestuurders worden meegenomen in het voorbereidingsproces vaak krap is en vraagt of ook daarnaar gekeken kan worden, zodat dit tot de beste besluitvorming leidt. Als het toch wordt herzien, dan is het goed om ook hier naar te kijken.

De voorzitter denkt dat het ook belangrijk is goed onderscheid te maken in wat het AB aan het DB kan overlaten en wat echt relevant is om te besluiten in het AB. Ook inhoudelijk moet hier komend jaar over in gesprek worden gegaan. Hier wordt op teruggekomen en hier wordt apart over doorgesproken. Mevrouw Gankema zegt dat dit ook wordt geagendeerd voor het voorzittersoverleg.

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met

- 1. Het aanpassen van de agenda met de rubrieken: besluiten incl. te nemen besluit en eventuele bestuursmededelingen aan raden en Staten***
- 2. Mededelingen: korte mededelingen en onderwerp in één notitie.***

9. PLANNING & CONTROL

9 A. VOORSTEL SAMENVOEGEN RESERVES

Mevrouw Sedee zegt dat het essentieel voor de begroting is dat deze reserves worden samengevoegd. Hier zijn ook afspraken over gemaakt. Er is alleen geen quorum vandaag en met zoiets essentieels is er een quorum nodig. Tegelijkertijd is er gezegd dat nog in gesprek wordt gegaan over twee projecten die wel of niet worden toegevoegd aan het uitvoeringsprogramma, namelijk Expo en Big Spotters Hill. Deze waren voor de gemeente Haarlemmermeer **voorwaardelijk** om te komen tot samensmelting van de reserves. Mevrouw Sedee verzoekt daarom via de voorzitter om dit punt van de agenda te halen, omdat het te cruciaal is om nu te besluiten.

De heer Berkhout constateert dat agendapunt 9a veel samenhang vertoont met de keuzes van 9c en daarom kan hij zich vinden in het verzoek van mevrouw Sedee.

De voorzitter stemt in met het voorstel van mevrouw Sedee om agendapunt 9A van de agenda te halen en dit mee te nemen naar een nieuw overleg.

Het algemeen bestuur besluit dit punt van de agenda te halen en te bespreken in het extra overleg dat op maandag 18 december a.s. plaatsvindt waarin gesproken wordt over de Kadernota.

9 B. VOORSTEL NAJAARSNOTITIE 2023

De heer Berkhout ziet op pagina 4, bijlage 1 een saldo van € 370.000,-- en dat is een stijging van 6%. Betekent dit dat het meerjarenbeeld minder ongunstig wordt? De heer Gielen antwoordt dat het niet de verwachting is dat de rente de komende jaren weer daalt. Het idee is om Spaarnwoude Oud en SMG samen te voegen en op basis van de reservepositie moet worden gekeken hoe de rentes toebedeeld worden. Het is de verwachting dat er op dit moment bijna € 4 ton op jaarbasis aan rente inkomsten binnenkomen. Dit bovenop wat hiervoor was geprognosticeerd. De heer Berkhout constateert dat als er geld uit de reserves wordt gehaald – voor bijvoorbeeld investeringen – dat dan de rente-inkomsten minder worden. De heer Gielen verwacht voor 2024 en 2025 dat deze inkomsten wel in de begroting meegenomen kunnen worden. De heer Berkhout vraagt in hoeverre dit de discussie over verhoging van participantenbijdrage en andere keuzes nog kan beïnvloeden. Mevrouw Bos Eyssen zegt dat zij dit ook in het vooroverleg bij het lijstje van kansen heeft benoemd en stelt voor om het even te monitoren. Momenteel worden alle meerjarenramingen voor beheer en onderhoud doorgerekend. Mogelijk kan hier gezien alle marktontwikkelingen nog een ander plaatje uitkomen. Ook dit moet even worden afgewacht. Met de foto van nu ziet men een langzame groei van de algemene reserve. Belangrijk is eerst even te monitoren hoe het gaat. De heer Gilliam vult aan dat men zich niet rijk mag rekenen.

Mevrouw Bos Eyssen vraagt of het nuttig is om de voortgangsrapportage van alle projecten uit het Uitvoeringsprogramma mee te sturen naar raden en Staten, zodat zij niet alleen kunnen zien wat de wensen voor de toekomst zijn, maar ook wat er gebeurd is. Dit is een goed voorstel, maar de heer Berkhout wijst erop dat de laatste pagina van bijlage 2 geschrapt moet worden, omdat dit een lege pagina is.

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de concept najaarsnotitie 2023 Spaarnwoude, inclusief alle afwijkingen ten opzichte van de begroting die in de najaarsnotitie genoemd staan.

9 C. VOORSTEL KADERNOTA 2025 (INCLUSIEF INZET UVP)

Dit agendapunt vervalt en wordt behandeld op de openbare vergadering van 18 december 2023.

9 D. MEDEDELING één BEGROTING (DOORGESCHOVEN Q3)

De voorzitter geeft aan dat dit doorgeschoven is van het AB van 2 november jl. Mevrouw Bos Eyssen wijst erop dat hier een aantal vragen in staat en mogelijk is het beter om dit bij het nieuw ingelaste AB te behandelen. Verder is het belangrijk om de RodS discussie af te wachten (gebieden Houtrakpolder, Zwaansbroek Venneperrhout van SBB die mogelijk bij het recreatieschap worden ondergebracht). De provincie heeft aangegeven dat er nu geen geld en energie is om hier verder mee te gaan. Dit ligt daarom nu stil, maar er liggen wel uitgewerkte stukken hoe in de toekomst met de verdeelsleutel om te gaan. De voorzitter merkt op dat het lastig is om hier als AB zonder quorum een besluit over te nemen.

Mevrouw Sedee zegt dat het te relevant is om hier nu zonder quorum een besluit over te nemen. De gemeente Haarlemmermeer wil de huidige verdeelsleutel gewoon handhaven. Mevrouw Den Boer is het hier mee eens.

Het algemeen bestuur besluit dit agendapunt bij het nieuw ingelaste AB op 18 december a.s. te behandelen.

10. ACTUALITEIT (GEEN)

11 BESTUURSMEDEDELING VOOR RADEN EN STATEN NA AB

11A BESTUURSMEDEDELING

De voorzitter stelt voor om hiermee te wachten totdat ook de Kadernota is behandeld.

Het algemeen bestuur besluit dit te bespreken op de extra vergadering van 18 december a.s.

11B KWARTAALRAPPORTAGE SPAARNWOUDE IN DE MEDIA

De voorzitter stelt voor om hiermee te wachten totdat ook de Kadernota is behandeld.

Het algemeen bestuur besluit dit te bespreken op de extra vergadering van 18 december a.s.

12 RONDVRAAG

Mevrouw Den Boer meldt dat een collega, die graag rondom SnowWorld fietst en de gewone fietspaden gebruikt, een paar keer bijna van de fiets af is gereden door mountainbikers die het fietspad kruisen. Vooral aan één kant is de kruising heel erg begroeid en kan men elkaar niet zien aankomen. Is het mogelijk hier iets aan te doen? De heer Van Koeverden zegt toe hier meteen naar te gaan kijken. De voorzitter wijst erop dat ook in gesprek moet worden gegaan met de mountainbikevereniging. Het is een gebied waarin de actieve gebruiker centraal staat en waar ook veel gebeurt.

Mevrouw Sedee wijst erop dat er ook paden zijn waar tractors van agrariërs overheen gaan en waar ook gefietst wordt. Aangezien agrariërs al weinig plek hebben om zich te bewegen, moet er ook gewerkt moet kunnen worden. Dit betekent dat wat betreft het gezamenlijk gebruik van paden dat agrariërs niet alles kunnen zien en dat betekent dat gewaarschuwd moet worden dat mensen daar op eigen verantwoordelijkheid fietsen of hun hond laten loslopen.

De voorzitter vertelt dat Elise Bos Eyssen bij de gemeente Zaanstad gaat werken en als voorzitter wil hij Elise namens het voltallige bestuur bedanken voor wat zij voor Spaarnwoude heeft gedaan. Elise vertegenwoordigt de ziel van Spaarnwoude, omdat zij de drijvende kracht is geweest en daar heeft het bestuur heel veel respect voor. Namens het bestuur overhandigt de voorzitter Elise een bloemetje en als aandenken een glazen vis uit Velsen. Elise geeft aan dat zij dit heel attent vindt en dat zij zich met hart en ziel heeft ingezet voor Spaarnwoude en hier een prachtige tijd heeft meegemaakt. Zij heeft erg genoten van de dynamiek in het AB. Voorheen heeft zij ook voor de gemeente Amsterdam gewerkt en heeft gemerkt dat het werken voor een gemeenschappelijke regeling meer werk is dan het werken voor een gemeente. Ook de balans tussen natuur en recreatie is lastig, maar zij heeft zich hier met veel plezier voor ingezet en bedankt het bestuur voor het vertrouwen. Er volgt een applaus voor Elise.

13. SLUITING

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de openbare vergadering om 11.25 uur.

Conceptverslag Extra openbare vergadering algemeen bestuur Recreatieschap Spaarnwoude, gehouden op 18 december 2023, Provinciehuis, Dreef 3, commissiekamer 2.

Aanwezig fysiek:

De heer B. Diepstraten	- Gemeente Velsen	(voorzitter)
De heer R. Berkhout	- Gemeente Haarlem	(AB-lid)
Mevrouw M. Sedee-Schuitmaker	- Gemeente Haarlemmermeer	(AB-lid)
Mevrouw E. Rommel	- Provincie Noord-Holland	(vice-voorzitter)
De heer N. Türkkol	- Gemeente Amsterdam	(met volmacht)
Mevrouw A. den Boer	- Provincie Noord-Holland	(AB-lid)
De heer J.J.L. Gilliam	- RNH	(directeur)
Mevrouw E. Bos Eyssen	- RNH	(programmamanager)
De heer M. Hoeksema	- Bestuursbureau	
Mevrouw M. Gankema	- Bestuursbureau	

Verslag opgesteld aan de hand van geluidsopname door:

Mevr. A. Bruinsma - Allround Officemanagement (verslaglegging)

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, de heer Diepstraten, opent om 14.00 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Geconstateerd wordt dat er nu wel een quorum is, maar dat gedeputeerde mevrouw Rommel pas vanaf 15.00 uur kan aansluiten.

Mevrouw Den Boer merkt op dat tijdens de vergadering van afgelopen donderdag slechts drie bestuurders aanwezig waren en een aantal mensen van het recreatieschap. Deze vergadertijd voor vandaag is toen gekozen. Inmiddels heeft zij ook gedeputeerde mevrouw Rommel gesproken die zei dat zij verschillende momenten heeft aangegeven dat zij vandaag wel zou kunnen, maar dat is allemaal niet geaccepteerd omdat de rest niet kan. Haar is echter nooit gevraagd of zij op een andere tijd zou kunnen dan deze tijd en vraagt daarom hoe de afweging tot stand is gekomen om deze afspraak te laten staan. Mevrouw Gankema zegt dat het wel gecheckt is of een ander tijdstip mogelijk was, maar in de AB vergadering van vorige week donderdag was al dit tijdstip genoemd en met name de dinsdag werd als onmogelijk gezien voor de bestuurders. Dit was ook één van de opties die vanuit het secretariaat van de gedeputeerde kwam en dit is daarom niet meer voorgelegd. Mevrouw Den Boer geeft aan dat voor vandaag ook andere tijdstippen waren voorgelegd, mevrouw Gankema zegt dat andere bestuurders dan niet kunnen. De heer Türkkol blijft nu een kwartiertje langer, maar kan ook niets anders. Dit bleek de enige mogelijkheid te zijn. Bovendien is juist voor deze locatie gekozen, zodat mevrouw Rommel snel kan aansluiten. Het is van belang dat er vandaag een besluit wordt genomen.

Mevrouw Sedee zegt dat zij wel de datum en het tijdstip heeft gezien en heeft haar agenda leeg geveegd, omdat de vorige keer met elkaar is afgesproken dat dit zo belangrijk is dat iedereen zijn of haar uiterste best zou doen om te komen. Voor een volgende keer zou zij er wel aandacht voor willen vragen dat contact opgenomen wordt met haar secretaresse, zodat er wat makkelijker kan worden geschoven. Mevrouw Gankema merkt op dat met de provincie ook de mogelijkheid besproken is om een vervanger af te vaardigen, maar dat bleek ook niet mogelijk omdat het voltallige college nu bij elkaar zit. De conclusie is daarom dat dit het beste tijdstip is.

Mevrouw Sedee geeft aan dat men nu moeilijk kan gaan duimen draaien tot 15.00 uur. De voorzitter wil voorstellen om wel te beginnen en te kijken waar men op uit komt en te wachten tot mevrouw Rommel er is om daadwerkelijk tot stemming over te gaan.

De voorzitter wil nog iets delen over het proces. Afgelopen donderdag was het een worsteling om te kijken wat te doen en ter plekke is het reglement van orde voorgelegd. Na de vergadering heeft de voorzitter dit nog doorgenomen en met het Bestuursbureau gesproken over dit reglement van orde dat dateert uit 2004. Verzocht is om dit reglement van orde meer in lijn te brengen met de huidige technieken. Bijvoorbeeld door in ieder geval mogelijk te maken dat men digitaal de vergadering kan bijwonen en deel kan nemen aan stemmingen.

Mevrouw Gankema zegt dat het Bestuursbureau dit meeneemt. De voorzitter geeft aan dat dit gekoppeld kan worden aan de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. De heer Hoeksema

merkt op dat het Bestuursbureau voor uniformiteit wil zorgen binnen alle schappen. Op de vraag van mevrouw Sedee of dit betekent dat andere schappen dit al wel gemoderniseerd hebben, antwoordt de voorzitter dat het bij de andere schappen hetzelfde in het reglement staat, maar mogelijk wordt het daar niet zo strikt gehanteerd, omdat bij een ander schap vaker digitaal wordt vergaderd en per mail besluiten worden genomen. Formeel kan dit dus niet. Mevrouw Sedee heeft van een ambtenaar, die al heel lang voor de gemeente werkt, begrepen dat er nog nooit gestemd is.

De voorzitter heeft na de vergadering van vorige week een mail gestuurd over het belang van de aanwezigheid bij de vergaderingen. Afgelopen donderdag is besloten om niet met drie bestuurders een besluit te nemen over de Kadernota, omdat men dat niet netjes achtte.

De voorzitter stelt voor om het gesprek te voeren over agendapunt 9.

9. PLANNING & CONTROL

9 A. VOORSTEL SAMENVOEGEN RESERVES

De voorzitter licht toe dat er in het afgelopen jaar een aantal Benen Op Tafel (BOT)-overleggen heeft plaatsgevonden, waarbij ook de provincie aan tafel zat. Doordat mevrouw Den Boer en mevrouw Rommel in het bestuur kwamen was eigenlijk al de afspraak gemaakt in het bestuurlijk overleg om de reserves samen te voegen, maar ook met de voorwaarde dat de projecten van Haarlemmermeer hierbij betrokken zouden worden. Dit was een belangrijke voorwaarde voor Haarlemmermeer en in de BOT-overleggen was hier overeenstemming over bereikt. Dit zijn geen formele besluiten, maar de heer Diepstraten hecht als voorzitter wel aan continuïteit van bestuur en dat afspraak = afspraak wordt gehanteerd.

De voorzitter stelt voor dat ambtelijk nog een toevoeging op het samenvoegen van de reserves wordt gegeven en dat mevrouw Sedee dan nog even het woord krijgt.

Mevrouw Sedee merkt op dat zij vorige week heeft gevraagd om eerst de Kadernota te agenderen en vervolgens de reserves, omdat zij een belangrijke voorwaarde verbindt aan het samenvoegen. De voorzitter zegt dat dit klopt. Afgesproken wordt daarom nu eerst de Kadernota te behandelen.

De voorzitter zegt dat het Bestuursbureau verzocht heeft om de vergadering op te mogen nemen, omdat er geen notulist aanwezig kan zijn. De aanwezigen gaan hiermee akkoord.

Mevrouw Den Boer vraagt of dit een besloten of een openbare vergadering is. De voorzitter antwoordt dat dit een openbare vergadering is.

9 C. VOORSTEL KADERNOTA 2025 (INCLUSIEF INZET UVP)

Mevrouw Sedee geeft aan dat er in verschillende BOT-overleggen is gesproken over het samenvoegen van reserves en zij wil nogmaals de argumenten van de gemeente Haarlemmermeer op tafel leggen waarom zij vindt dat de twee projecten moeten worden toegevoegd aan de Kadernota. De jaarlijkse bijdrage van de participanten wijzigt niet in dit scenario en de twee aanvullende projecten kunnen kostenneutraal worden gefinancierd uit de gespaarde ruimte in de reserve SGP gebied in de programmabegroting. Deze SGP reserve kon worden gevormd, omdat het schap flinke inkomsten heeft kunnen verwerven van evenementen, zoals het sterk gegroeide Mysteryland in dit voormalige Floriade 2002-gebied. De gemeente heeft destijds geïnvesteerd in de aanleg van het Floriadegebied dat aan het schap is overgedragen en heeft ruimte voor evenementen in het bestemmingsplan gecreëerd. Haarlemmermeer heeft ieder jaar forse inspanningen voor de evenementenvergunningverlening, maar ook voor toezicht en handhaving van de openbare orde en veiligheid tijdens evenementen in het gebied maar ook in de omgeving. Dit betekent ook voor het nieuwe grote evenement Winter Garden in februari 2024 in Groene Weelde. De twee verbeterde projecten Big Spotters Hill en Omgeving Expo zijn hard nodig gezien de reeds 25 jaar bestaande gebiedsinrichting en bevorderen dat deze gebieden aantrekkelijke regionale recreatiebestemmingen blijven. Voor genoemde twee projecten is er zicht op cofinanciering door organisatie Mysteryland ID&T en van de Expo. Haarlemmermeer heeft als voorwaarde aangegeven voor het aanleggen van

de SGP reserve dat de twee genoemde projecten eerst worden gedekt voordat deze reserves worden aangewend voor projecten in het gebied Spaarnwoude Oud. Haarlemmermeer heeft ook zelf al met een incidentele bijdrage van € 450.000,-- de lopende herinrichting van het gebied Plasmanhoek mogelijk gemaakt en ook bijgedragen aan de cofinanciering van de vaste stroomvoorziening in het gebied Groene Weelde. Haarlemmermeer vindt de opname van de projecten in de Kadernota alleszins verdedigbaar. Mevrouw Sedee kan ook nog extra informatie verschaffen over de cofinanciering als dit gewenst is.

Op de vraag van de voorzitter of mevrouw Sedee in algemene zin nog opmerkingen over de Kadernota heeft, geeft mevrouw Sedee aan dat er een heel mooi stuk ligt dat zij met plezier naar de raad brengt. Met alle beperkingen die uit en te na zijn besproken, vindt zij dat er iets moois ligt, dat er veel inspanningen zijn verricht en zij is daar trots op. Als het aan haar ligt, dan wordt het volledig uitgevoerd.

De heer Türkkol heeft er op zich geen bezwaar tegen dat de twee projecten worden toegevoegd, maar zijn enige bezwaar is dat het geen geoormerkte reserve mag worden. De heer Türkkol vindt dat net als bij andere projecten een beoordeling moet plaatsvinden en dat naar de financiële kant moet worden gekeken en dat dit net als andere projecten moet worden afgewogen. Onder die voorwaarde ziet de heer Türkkol hier geen probleem in. Het is niet zo dat doordat deze twee projecten worden toegevoegd dat er carte blanche ontstaat en dat deze sowieso moeten doorgaan.

Mevrouw Sedee zegt dat wel gekeken kan worden naar enige versoering. Men kan in de planning wel kijken wanneer met die projecten door zou kunnen worden gegaan en daar is budgetneutraal gewoon financiering voor, gegenereerd door diezelfde gebieden. Die al 25 jaar geen upgrade hebben gehad. Bij andere projecten is het niet zo dat er sprake is van een forse cofinanciering. Vaker is ook besproken dat het voor ondernemers best ingewikkeld is als nu wordt gekozen voor versoering van het gebied, terwijl er eerder andere ambities zijn uitgesproken. Voor de verbetering van Big Spotters Hill is de raming dat dit afgerond € 825.000,-- gaat kosten. Voor het schap is dit 2/3 deel, namelijk circa € 6 ton vanuit de SGP reserve en 1/3 voor de gemeente, buiten het schap om, en ID&T. De BSH is het makkelijkste en relatief snel te realiseren. Ook voor de Expo geldt dat er cofinanciering is voor 1/3 van het bedrag, 1/3 van het schap en ook 1/3 van de gemeente. Als men kijkt naar de bijdrage, dat geldt ook voor Velsen, Haarlem en Amsterdam, wordt er een substantiële bijdrage geleverd aan het schap, namelijk ook € 550.000,-- voor de Plesmanhoek is er € 100.000,-- van het schap en € 450.000,-- van de gemeente Haarlemmermeer dat al betaald is. Als gekeken wordt naar het geheel, zou het zeer billijk en verantwoord zijn om financiering voor BSH en Expo uit de reserve te betalen.

De voorzitter merkt op dat de heer Türkkol bedoelt dat op het moment dat het geld daadwerkelijk wordt uitgegeven, zoals bij alle projecten wordt gedaan, dat er een plan ligt dat in het bestuur moet worden besproken. Het is niet de bedoeling dat er buiten het bestuur om doorgedaan mag worden. De heer Türkkol zegt dat gekeken is hoe de reserves samengevoegd kunnen worden. Er is toen een lijst gegeven van geoormerkte projecten en daarna zijn deze projecten nog doorgegeven. Het kan niet zo zijn dat deze zeker doorgaan, omdat deze later besproken moeten worden. Mevrouw Sedee zegt dat deze reserve nog wel voor die twee projecten moeten worden aangewend. Het kan wat haar betreft niet zo zijn dat die twee projecten niet geoormerkt worden voor de reserve.

De heer Türkkol begrijpt dan de samenvoeging van de reserves niet. Mevrouw Sedee zegt dat de opbrengsten van de Ontvangstgebieden dan aan die reserve worden toegevoegd. Het geldt dat nu gegenereerd is wil zij aanwenden voor die projecten en dat daarna de inkomsten naar de reserve van het schap gaan.

De voorzitter wijst erop dat dit conform eerdere BOT-afspraken is. Men moet het eigenlijk zien als een soort voorfinanciering waarna inkomsten worden gegenereerd. Vooraf heeft Haarlemmermeer gezegd dat zij eerst die projecten uitgevoerd wil zien, omdat zij dit geld gespaard heeft. De heer Türkkol zegt dat in zijn beleving die afspraak niet zo expliciet in de BOT-overleggen is gemaakt. De heer Berkhout begrijpt de overweging van Haarlemmermeer wel, omdat zij er anders geen belang bij heeft om de reserves samen te voegen. Voor Haarlem gold altijd dat er iets moet zijn om mee naar de raden en Staten te gaan.

De voorzitter zegt dat als de reserves worden samengevoegd zonder de projecten dat de reserve dan groter zou worden en dan zou er wel ruimte zijn om projecten te doen, maar dat zou betekenen dat dan in andere projecten kan worden geïnvesteerd. Uiteindelijk zorgt dit voor een betere balans en hij ziet het ook niet als een specifiek voordeel voor Haarlemmermeer. Als de projecten worden

uitgevoerd, dan wordt dit wel aan het bestuur voorgelegd met een financiële onderbouwing. Mevrouw Sedee zegt dat dit klopt en dat dit altijd gebeurt. Waar het haar om gaat is dat de reserve wordt aangewend voor die projecten en het geld dat wordt verdiend met die projecten komt vervolgens in de reserve en kan besteed worden aan mooie dingen in het hele gebied. De voorzitter vindt dit een mooie geste.

Mevrouw Bos Eyssen wijst er op dat de twee projecten van Haarlemmermeer die in het overzicht van de reserves, op pagina 13 van de Kadernota, staan wel alvast afgeboekt zijn in 2026. Dit op basis van een inschatting van de kosten. Uiteindelijk komt er een bestuursvoorstel en wordt er nog onderhandeld m.b.t. cofinanciering. De inkomsten van het jaarlijkse exploitatieresultaat komt in de algemene reserve. De algemene reserve neemt langzaam iets toe en vorige week is afgesproken dit te monitoren. Tegelijkertijd wordt nu opnieuw gekeken naar de meerjarenraming voor beheer en onderhoud. Daar kan nog een ander plaatje uitkomen en daarom wordt nog een slag om de arm gehouden. Als SGP een positief exploitatieresultaat blijft houden, dan neemt de reserve wel weer toe. Mevrouw Sedee zegt dat Mysteryland elk jaar weer meer bezoekers trekt en dit wordt ook toegestaan door de gemeente. Verder is er een uitbreiding van de camping, maar dat vergt veel ambtelijke capaciteit, handhaving, toezicht en politie-inzet. De gemeente Haarlemmermeer is gastvrij en host graag grote evenementen, maar is ook gul wat betreft het investeren in het groen. Haarlemmermeer vindt dit erg belangrijk, maar het toevoegen van deze twee projecten aan de Kadernota zijn ook heel erg belangrijk voor Haarlemmermeer.

Mevrouw Den Boer zegt dat de vertegenwoordigers van de provincie niet bij de BOT-overleggen aanwezig waren en niet weten wat daar besproken is. Mevrouw Sedee wijst erop dat de voorgangers wel aanwezig waren. De voorzitter zegt dat men te maken heeft met besluiten die door vorige bestuurders zijn genomen. Mevrouw Bos Eyssen zegt er wel verslagen zijn gemaakt, maar geen woordelijke. Mevrouw Den Boer heeft begrepen dat het voor de heer Türkölç geen harde afspraken waren en voor andere bestuurders wel. Het is daarom lastig hiermee akkoord te gaan. Verder heeft de provincie wat opmerkingen over de bijlagen. Lastig is dat er al veel projecten genoemd zijn in bijlage D en de provincie zou daarom het liefst zien dat die bijlage eruit gehaald wordt.

De heer Berkhout geeft aan dat er harde keuzes met elkaar gemaakt worden en dit moet zo zorgvuldig mogelijk. Belangrijk is ook stil te staan met de woorden die gebruikt worden en hoe dit uit te dragen. De gemeente Haarlem kan instemmen met het samenvoegen van de reserves en denkt dat wat betreft de projecten er rekening mee moet worden gehouden dat het om prijspeil 2020 gaat. Het is spannend hoe men aan de lat staat voor het maken van vervolgafspraken, maar dat dit de basis moet zijn kan de heer Berkhout onderschrijven. Duidelijk mag ook worden wat er gebeurt zonder dat de reserves worden samengevoegd. Het overzicht van de Kadernota m.b.t. het samenvoegen van de reserves (pagina 14) is wat lastig uit te leggen dan de raad. Misschien kan tussen haakjes worden vermeld wat er vervalt. De heer Berkhout denkt dat het handig is als er een leeswijzer wordt toegevoegd. Mevrouw Bos Eyssen zegt dat er onder elk blokje een uitleg kan worden geplaatst.

De heer Diepstraten vindt na de exercitie die is doorlopen dat er een mooi stuk ligt, waarin ieder zich hopelijk kan vinden omdat er verschillende wensen zijn. De gemeente Velsen heeft nog steeds het standpunt dat in de toekomst de participantenbijdrage verhoogd moet worden om het Uitvoeringsprogramma mogelijk te maken. Vanuit de gemeenschappelijkheid, die men als bestuur ervaart, is het belangrijk om gezamenlijk tot een besluit te komen. Wat de projecten van Haarlemmermeer betreft vindt Velsen het ook heel logisch dat dit gebeurt en dit voelt ook als geste richting het gebied wat meer in haar invloedssfeer ligt en waar veel opgaven liggen en vanwege achterstallig onderhoud uit het verleden. Dit geeft ook een goed gevoel om het naar de raad te brengen, omdat men kan laten zien dat partijen bereid zijn water bij de wijn te doen en elkaar te helpen en het gebied verder te helpen. Wat de doorslag geeft is dat het gebied uiteindelijk een positief exploitatiesaldo heeft waardoor men uiteindelijk een overzichtelijker en – ondanks de ontwikkelingen voor Haarlemmermeer – een gezondere financiële basis heeft. Verder vindt de heer Diepstraten de bijlage relevant, omdat dit een transparant beeld geeft voor raden en Staten en wat voor projecten er zijn besproken. Het is spannend om dit naar buiten te brengen, omdat er wel wat vragen vanuit de gemeenteraad zouden kunnen komen. Anderzijds is het wat het is op basis waarvan keuzes worden gemaakt en wat men in de toekomst wil doen. Velsen kan daarom instemmen met de Kadernota.

Wat betreft de aanbestedingsbrief geeft de heer Diepstraten aan dat met een paar aanpassingen een uitnodigende brief is opgesteld, waarbij ook een presentatie kan worden gegeven voor de raden en

Staten om hen ook op kennisniveau te brengen. Hierbij kan dan meteen iets worden verteld over de reserves.

De heer Berkhout gaat akkoord met de brief en vraagt of er nog een blauwdruk als oplegger wordt verzorgd die gebruikt kan worden. De voorzitter denkt dat het goed is dit bij de AC-leden neer te leggen en dat iedereen daar een eigen nuance aan kan geven. Dit geldt ook voor het agenderingsverzoek.

Mevrouw Gankema zegt dat uit evaluatie van de AC-leden komt dat men wat meer zou willen bouwen aan een goed imagoverhaal per schap wat richting de raden wordt gebracht. De heer Berkhout denkt dat het mooi is hier komend jaar aandacht aan te besteden, maar voor de korte termijn is het belangrijk elkaar vast te houden en bij wat men communiceert op één lijn zit. Mevrouw Sedee zegt dat het gaat om de gezamenlijke verantwoordelijkheid die men heeft voor dit gebied en ook voor de generaties hierna. De ambitie van het Uitvoeringsprogramma mag niet uit het oog worden verloren.

Mevrouw Bos Eyssen zegt dat vorige week een aantal acties is besproken en vraagt of nu actief naar buiten wordt getreden met een boodschap. Mevrouw Sedee wijst op de media. De voorzitter stelt voor om het persbericht actief te communiceren. De heer Berkhout zegt dat voorkomen moet worden dat er een bericht in de krant komt voordat dit de ondernemers heeft bereikt. Voor het proces moet men ook de raden en Staten in positie brengen. Afgesproken wordt dat mevrouw Bos Eyssen in overleg met communicatie een persbericht opstelt en dit aan het AB voorlegt. De voorzitter wijst erop dat het van belang is om eerst de raden en Staten en omgeving te informeren. Dit kan ook met de bestuursmededeling.

Gedeputeerde mevrouw Rommel neemt vanaf dit punt aan de vergadering deel.

De voorzitter vertelt dat het bestuur al vanaf 14.00 uur bij elkaar heeft gezeten en dat uitgebreid over de Kadernota en het samenvoegen van de reserves is gesproken. Aangezien er vorige week geen quorum was, moest op stel en sprong dit moment worden gevonden. Het voorstel van de vergadering was om eerst de Kadernota te behandelen. Gedeputeerde mevrouw Rommel wordt nu eerst om haar inbreng gevraagd.

Gedeputeerde mevrouw Rommel zegt dat de provincie redelijk akkoord kan gaan met de Kadernota, maar veel van de voorstellen van de provincie worden niet goed in behandeling genomen. Ondanks het verzoek van de provincie zijn er wat suggestieve teksten en daar kan zij misschien een keer met het Bestuursbureau over praten. Wat betreft de samenvoeging van de reserves kan GS nog niet instemmen, omdat zij niet kan overzien wat daar de financiële gevolgen van zijn. Bijlage D is nog niet goed uitgewerkt en die zou zij van de Kadernota af willen halen. Wat het samenvoegen van de reserves betreft vindt zij het lastig te doorgronden wat daar de gevolgen van zijn en betekenis van is en daarom zou zij willen voorstellen om in een later stadium nog wat meer duidelijkheid en inzicht te krijgen om hier een besluit over te kunnen nemen. De voorzitter zegt dat hier uitgebreid over is gesproken en dat er ook nog een toelichting komt. Haarlemmermeer heeft een goed en warm pleidooi gehouden over de reserves om dit zo mee te nemen. De voorzitter kon hier niet bij zijn en vraagt of dit op een ander moment, losgekoppeld kan worden van de Kadernota, omdat zij anders moet tegen stemmen. De voorzitter zegt dat loskoppelen niet mogelijk is.

Mevrouw Sedee begrijpt dat mevrouw Rommel niet aanwezig kon zijn, omdat het ingelaste vergadering betreft. Er is nu ongeveer 2 jaar vergaderd over het verzoek van de provincie om de reserves samen te voegen. De gemeente Haarlemmermeer heeft hier altijd een grote aarzeling bij gehad, maar na heel veel vergaderen en BOT-sessies wordt hiermee akkoord gegaan en wordt de provincie tegemoet gekomen. Ook Amsterdam wilde graag samenvoeging van de reserves. De reserve van SGP is bij elkaar gespaard door Haarlemmermeer en zij wil daarom graag twee projecten toevoegen aan de Kadernota. De inkomsten uit Mysteryland en het Expocenter worden dan na samenvoeging aan de algemene reserves toegevoegd. Uiteindelijk is het voor het schap positief om de reserves samen te voegen. Nu geeft de provincie aan niet akkoord te gaan, omdat zij niet kan inschatten wat het betekent. Waarom was het voor de provincie dan al die jaren belangrijk dat de reserves wel samengevoegd werden en is er nu een aarzeling? Mevrouw Rommel geeft aan dat zij niet uit de stukken kan halen wat de financiële consequenties zijn en dat dit ook niet in de overdracht is meegegeven. Zij voelt zich er daarom niet senang bij om nu een besluit te nemen. Aangegeven wordt dat hierdoor juist de bijdrage niet verhoogd hoeft te worden. Op de vraag van mevrouw Rommel of het akkoord is om bijlage D weg te halen, wordt aangegeven dat dit niet het geval is. Dit omdat men richting raden en Staten transparant wil zijn. Mevrouw Rommel kan dan instemmen,

omdat het een ter kennisname lijst is.

De voorzitter licht toe dat er van alle BOT-overleggen verslagen zijn gemaakt. Als de reserves niet worden samengevoegd, dan heeft men een probleem voor Spaarnwoude Oud, omdat daarvoor geen geld meer is. Dit betekent dat de participanten bij moeten betalen als de reserves niet worden samengevoegd.

De voorzitter zegt dat men in het bestuur altijd nog tot consensus is gekomen om besluiten te nemen.

Mevrouw Rommel vraagt of er een schorsing van één minuut mogelijk is. Mevrouw Rommel zegt dat de provincie wel akkoord kan gaan met samenvoeging, maar niet dat de twee projecten van Haarlemmermeer worden toegevoegd. De voorzitter constateert dat deze wel in de Kadernota zitten en dat er dan gestemd moet worden.

9 A BESLUIT SAMENVOEGEN RESERVES

Gedeputeerde mevrouw Rommel gaat akkoord met de aantekening dat de projecten van Haarlemmermeer niet worden toegevoegd. Mevrouw Den Boer sluit zich hierbij aan.

Mevrouw Sedee gaat alleen akkoord als de Kadernota wordt aangenomen.

De heer Türkkol gaat akkoord, evenals de heer Berkhout en de heer Diepstraten

De voorzitter concludeert dat het samenvoegen van de reserves is aangenomen met twee stemmen tegen en vier stemmen voor.

Het algemeen bestuur besluit

1. **In te stemmen met een wijziging van de reserves, ingaande per 1-1-2024, waarbij:**
 - **De algemene reserve SPW en SGP worden samengevoegd tot één algemene reserve SPW/SGP.**
 - **De bestemmingsreserve Beheer SPW, bestemmingsreserve investeringen SPW en bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen SGP wordt samengevoegd tot één bestemmingsreserve UP Spaarnwoude Park**
 - **De bestemmingsreserve egalisatie SGP en SPW worden samengevoegd tot één bestemmingsreserve egalisatie SPW/SGP.**
 - **De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen SGP fietsbrug Zwanenburg als een nieuwe reserve ingesteld wordt.**

9 C VOORSTEL KADERNOTA 2025 (INCLUSIEF INZET UVP)

De heer Berkhout gaat akkoord. Gedeputeerde mevrouw Rommel gaat op zich akkoord met de Kadernota. Mevrouw Sedee gaat akkoord, evenals de heer Türkkol en de heer Diepstraten.

Het algemeen bestuur besluit

1. **In te stemmen met de kadernota 2025 met als belangrijkste punten:**
 - **voorlopige keuze voor ambitieniveau "basis" Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park.**
 - **geen verhoogde participantenbijdrage behoudens 6,2% indexatie, conform afspraken GR (CP-index) en AB-besluit 11 mei 2023/ABSPW02 Indexatie financiële stukken recreatieschappen.**
 - **het samenvoegen van de algemene en vrij aanwendbare reserves van de deelgebieden SPW en SGP, met als doel een tijdelijke overbrugging om voor de korte termijn door te kunnen met de realisatie Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park.**
 - **vóór het samenvoegen van de reserves, een deel van de nieuw samengevoegde reserve Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park te reserveren voor twee nieuwe projecten: bezoekersdek Big Spotters Hill (SGP) en Expo revitaliseren openbare ruimte (SMG).**
 - **lagere geraamde inkomsten door evenementen**
 - **hogere rentebaten door gestegen rentes in de markt.**

2. *In te stemmen met het ter kennisname aanbieden van de Kadernota 2025 aan de participanten, en het verzoek een zienswijze in te dienen.*
3. *In te stemmen RNH opdracht te verlenen om in een eerstvolgend AB de projectenlijst binnen ambitieniveau basis nader uit te werken.*
4. *In te stemmen met het aanwijzen van een bestuurlijk opdrachtgever op het thema visie, uitvoeringsprogramma en financiering, incl. het onderwerp integrale begroting.*

9 D. MEDEDELING EEN BEGROTING (DOORGESCHOVEN Q3)

Geconstateerd wordt dat er te weinig tijd is om de scenario's nu te bespreken. Afgesproken wordt om hier in een BOT-overleg dat tussen nu en de volgende bestuursvergadering wordt gepland aandacht aan te besteden.

12 **RONDVRAAG**

De voorzitter vertelt dat mevrouw Bos Eyssen deze week voor het laatst is en dat hij haar vorige week namens het bestuur heeft bedankt.

13. **SLUITING**

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de extra openbare vergadering om 15.30 uur en wenst de aanwezigen fijne feestdagen.

Adviescommissie 26-03-2024
Dagelijks bestuur 11-04-2024
Algemeen bestuur 29-05-2024

Bijlagen Geen

agendapunt 03

Onderwerp **INGEKOMEN STUKKEN RECREATIESCHAP SPAARNWOUDE**

NUMMER	DATUM Inschrijving	AFZENDER	ONDERWERP	AFHANDELING
20230867	30-11-2023	GEMEENTE AMSTERDAM	Zienswijze op de gewijzigde Verordening financieel beheer van recreatieschap	In behandeling bij programmasturing.
20230880	5-12-2023	MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT	Nota van antwoord cNRD Waterstofnetwerk Noordzeekanaalgebied	In behandeling bij beheer.
20230923	13-12-2023	RIJKSDIENST VOOR HET CULTUREEL ERFGOED	besluit Rijkssubsidieregeling instandhouding monumenten 2013 vaststellen subsidie	Ter kennisgeving aangenomen.
20230935	14-12-2023	GEMEENTE AMSTERDAM	Erfpachtaanbieding van ongebouwde terreinen TvW	In behandeling bij vastgoed
20230964	22-12-2023	ALGEMEEN BESTUUR SPW	Opzeggen raamovereenkomst GAB	Ter kennisgeving aangenomen.
20230966	22-12-2023	RECREATIESCHAP GEESTMERAMBACHT	Opzegging overeenkomst bestuursbureau	Voor kennisgeving aangenomen.
20240007	2-1-2024	J. HOOGERBRUGGOE	WOO-verzoek Zienswijze PNH windtubines	Na telefonisch contact is dit verzoek omgezet in een informatieverzoek (schriftelijk bevestigd) en afgehandeld.
20240053	23-1-2024	GEMEENTE HAARLEMMERMEER	Verlenging beheerovereenkomst Beheer Boseilanden	In behandeling bij beheer.
20240055	23-1-2024	GEMEENTE VELSEN (Dhr. R. Frusch)	Bekendmaking ontwerp (paraplu) bestemmingsplan SPW Evenementen	In behandeling bij afdeling evenementen. Er volgt een overleg, gezien de korte termijn is hier een zienswijze ingediend, afgestemd met de voorzitter.
20240066	25-1-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Reactie op voortgangsrapportage subsidie Baggeronderzoek Veerplas	In behandeling bij afdeling projecten.
20240121	12-2-2024	GEMEENTE VELSEN	Besluit sluiting Buitenhuizerweg 6 Velsen Zuid	In behandeling bij afdeling vastgoed.
20240145	16-2-2024	GEMEENTE VELSEN	bestuurlijke waarschuwing overtreding APV	In behandeling bij de afdeling vastgoed.

20240164	21-2-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Update proces rondom overname aandelen RNH door Staatsbosbeheer	Ter kennisgeving aangenomen.
20240212	07-03-2024	ALGEMENE REKENKAMER	Rapport inzicht kosten overheid MH17	Ter kennisgeving aangenomen.
20240270	28-03-2024	GEMEENTE HAARLEMMERMEER	Toestemming wijziging GR en VFB SPW	Verwerkt in nota van zienswijzen bij voorstel 4d.
20240271	28-03-2024	GEMEENTE HAARLEMMERMEER	zienswijze kadernota 2025 spw	Tevens een bijlage bij de programmabegroting bij behandeling in AB
20240279	02-04-2024	GEMEENTE AMSTERDAM	Zienswijze op kadernota 2025	Tevens een bijlage bij de programmabegroting bij behandeling in AB
20240289	03-04-2024	GEMEENTE VELSEN	Zienswijze op kadernota 2025	Tevens een bijlage bij de programmabegroting bij behandeling in AB
20240307	09-04-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Besluit aanwijzen zwemlocaties 2024	Voor kennisgeving aangenomen.
20240325	12-04-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Provinciaal monument Damsluis Haarlemmerringvaart Halfweg	Voor kennisgeving aangenomen.
20240326	12-04-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Provinciaal monument Inlaatduiker Oude Spaarndammerpolder Spaarndam	Voor kennisgeving aangenomen.
20240327	12-04-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Provinciaal monument Inlaatduiker Waarderpolder	Voor kennisgeving aangenomen.
20240373	30-04-2024	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Verlenen subsidie herstel Liniedijken Spaarndam	Voor kennisgeving aangenomen.

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
023 – 520 28 00
info@recreatienoordholland.nl
www.geestmerambacht.nl
K.v.K. 37158864

Aan Recreatieschap Spaarnwoude Park
t.a.v. De Voorzitter, de heer B. Diepstraten
per mail verstuurd: BDiepstraten@velsen.nl, info@spaanwoudepark.nl
cc: info@bestuursbureaurecreatie.nl, kbenning@velsen.nl

Noord-Scharwoude: 30 november 2023
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: SB/KK
Projectnummer: N.v.t.
Onderwerp: Overeenkomst Bestuursbureau opzeggen
Bijlage(n): N.v.t.
Behandeld door: Karst Ketelaar en Sandra Beentjes
Contactgegevens: 06- 43234028

Geachte bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude Park,

In het AB overleg van het Recreatieschap Geestmerambacht op 14 november 2023 heeft het bestuur besloten de huidige overeenkomst met het Bestuursbureau Recreatieschappen op te zeggen. Dit betekent dat de overeenkomst voor de werkzaamheden voor het recreatieschap Geestmerambacht zal aflopen op 31-12-2025.

Het Recreatieschap Geestmerambacht is sinds het uittreden van de provincie Noord-Holland, de gemeente Schagen, de gemeente Bergen en de fusie van de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard tot de gemeente Dijk en Waard snel veranderd en kleiner geworden. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard hebben daarom besloten de samenwerking in de komende twee jaar opnieuw te gaan vormgeven. Met de opzegging van deze overeenkomst maken we voor het Recreatieschap Geestmerambacht ruimte om onze eigen koers te bepalen.

Met vriendelijke groet,
het bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht

Annette Groot
Voorzitter Algemeen Bestuur Recreatieschap Geestmerambacht

Voorstel AB Recreatieschap Spaarnwoude

Datum vergadering

Adviescommissie 26 maart 2024
Dagelijks bestuur 11 april 2024
Algemeen bestuur 29 mei 2024

Onderwerp

Ureninzet opgavemanager SPW Regiodeal en overall kwartiermaker Regiodeal

Kernboodschap

De Regiodeal MRA-West 'Beter in Balans' is in februari j.l. toegekend. Er is € 20 miljoen subsidie beschikbaar gesteld voor de regio. Het opstellen van het convenant tussen rijk en regio vraagt extra ureninzet van SPW. Daarom is er een extra budget nodig van € 10.000,- voor de opgavemanager van Spaarnwoude.

Het algemeen bestuur besluit

Het extra budget van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor de ureninzet van de opgavemanager SPW Regiodeal, te verantwoorden in de najaarsnotitie 2024.

Bestuurlijke achtergrond

Juli 2023 mededeling AB deelname partnerschap Regiodeal MRA-West (5^e tranche)
Okt 2023 Voorstel DB Regiodeal MRA-West Beter in balans
Nov 2023 kopie DB besluit Regiodeal in AB

Onderbouwing besluit

Inleiding

Samen met andere publieke, maatschappelijke en private partijen (18 in totaal) participeert recreatieschap Spaarnwoude in de regiodeal MRA West beter in balans. Met deze regiodeal richten we ons op een versteviging van de regionale samenwerking. De regiodeal richt zich op het versterken van de relatie tussen het stedelijk gebied en het omliggende groene gebied. Dit groene gebied is van groot belang voor de leefbaarheid in de regio. Met alle grote opgaven die op de regio afkomen, zoals de woningbouwopgave, de klimaatopgave en de energietransitie wordt het belang van groen en recreatie steeds groter. De regiodeal moet bijdragen aan het verstevigen van het groen in en om de stad als middel om te komen tot een hoger niveau van Brede Welvaart.

Het recreatieschap Spaarnwoude participeert in de regiodeal MRA-West beter in balans met de volgende projecten:

- Ontvangstgebied Groene Weelde
- Ontvangstgebied Veerplas (inclusief waterkwaliteit)
- Ontvangstgebied Boerenerf Spaarnwoude
- Ontvangstgebied Houtrak: aanleg skeeleroute, trimparcours en natuur inclusieve speelplek op het avontureneiland
- Plesmanhoek
- Groene Carré Zuid en Buitenschot
- Bewonersinitiatief fruitgaard en pluktuin Park Vijfhuizen

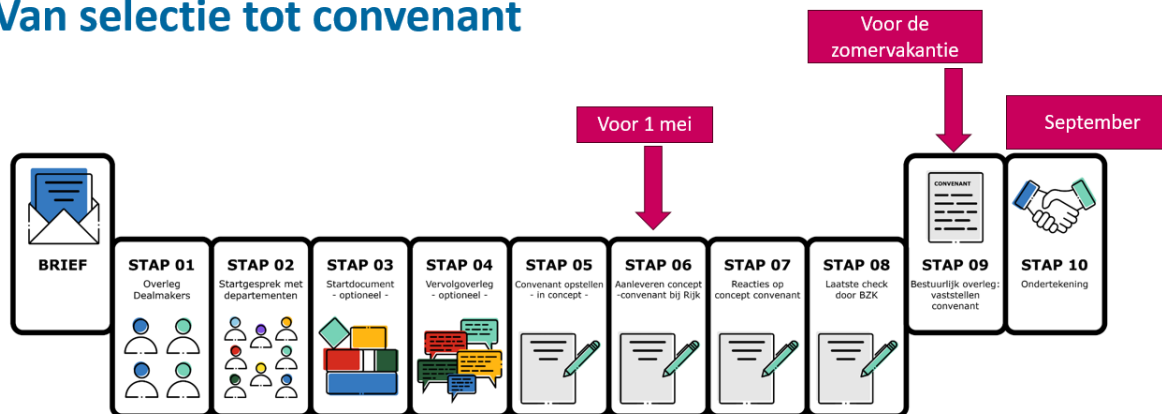
We geven samen met de betrokken gemeenten en andere partijen met die middelen uitvoering aan de Regio Deal. Onze inzet met deze projecten in het kader van de Regio Deal is dan ook gericht op de doelen en interventies van de Regio Deal MRA West Beter in Balans. Op deze wijze zetten alle betrokken partijen zich in om de regionale opgave van de regio MRA West te realiseren. Met de keuze van deze projecten is rekening gehouden met een deel van de benodigde cofinanciering én de doelen van de Regio Deal.

Op dit moment is er nog geen zicht op de verdeling van de subsidie over de partners. Er is 57% van de gevraagde subsidie beschikbaar, maar het is niet zo dat de gevraagde subsidie door Recreatieschap Spaarnwoude ook pro-rata (57%) wordt toegekend. Het is een eis van het ministerie van BZK dat er op inhoud wordt gekeken welke projecten de voorkeur hebben. Daarna wordt er een keuze gemaakt welke projecten dat zijn. Hierna volgt het voorlopig overzicht van de taken die nog uitgevoerd moeten worden tot de ondertekening van het definitieve convenant.

Proces

In februari 2024 is de regiodeal toegekend aan de betreffende partners. Van de € 35 miljoen aangevraagde subsidie is € 20 miljoen toegekend. In de initiatiefase wordt een overall kwartiermaker aangesteld die indien gewenst ook de rol van overall programmamanager op zich neemt. Daarnaast is er ureninzet vereist van een eigen SPW opgavemanager Regiodeal. Op 1 mei 2024 wordt het concept convenant ingediend. In juni 2024 stelt het bestuur het definitieve convenant vast, en in september 2024 wordt dit ondertekend in een landelijke bijeenkomst. De eerste overboeking van de subsidie wordt al verwacht in oktober 2024. In de komende periode worden de volgende stappen gezet:

Van selectie tot convenant

Opgavemanager

Recreatieschap Spaarnwoude heeft samen met de regio MRA-West een actieve rol gespeeld in de aanvraag van de Regiodeal. Nu deze is toegekend volgt volgens bovenstaand schema het formele traject om te komen tot een ondertekend convenant tussen Rijk en Regio. Om opgenomen te worden in het definitieve convenant en daarmee in de Regiodeal is deze initiatiefase met daarbij de benodigde ureninzet van een eigen SPW opgavemanager een randvoorwaarde. Er wordt gewerkt in drie regionale werksessies onder aansturing van de overall kwartiermaker. Deze werkt samen met de partners aan vijf 'cases for change' van de gemeenten Beverwijk, Zandvoort, Haarlem, Velsen en Haarlemmermeer. Zo komen we tot een 'full proposal' met daarin de verdeling van de inhoudelijke taken, budgetten, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

De impact van deze inzet is dat de samenwerking in de regio op de doelen wordt gestimuleerd en dat op basis daarvan samenwerking met het Rijk wordt mogelijk gemaakt. Daarnaast kunnen we als recreatieschap mogelijk een aantal projecten realiseren in aanvulling op het gekozen ambitieniveau

voor de uitvoering. Daarmee wordt extra gewerkt aan de doelen voor recreatie in het schap en een bijdrage geleverd aan belangrijke rijksdoelen.

Specificatie van ureninzet van de opgavemanager Regiodeal

Er is € 10.000,- voorzien voor de door het ministerie vereiste ureninzet van de opgavemanager Regiodeal Spaarnwoude. Dit bestaat alleen uit uren en is gebaseerd op 0,5 FTE (80 uur in de maand mei), met het uurtarief volgens de tarievenlijst van RNH € 124,-.

Overige kosten Regio Deal

Er is € 18.200,- voorzien voor de door het ministerie vereiste ureninzet van de overall kwartiermaker Regiodeal MRA West. Deze is opgenomen in de concept begrotingswijziging 2024. Overige inzet totdat de Regio Deal wordt geëffectueerd en uren declarabel zijn in verband met de uitvoering worden gedekt uit het programmamanagement.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Kan het recreatieschap deelnemen aan de Regiodeal.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Kan het recreatieschap niet volledig deelnemen aan de Regiodeal en vervalt mogelijk de daarmee gepaard gaande subsidie.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☒ Meer biodiversiteit
- ☒ Betere spreiding recreanten
- ☒ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☒ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: De kosten voor het voorbereiden van het convenant voor de Regiodeal worden opgenomen in de najaarsnota.

Communicatie

Communicatiemiddelen

- ☒ Bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ DB besluit als mededeling agenderen voor het AB
- ☐ Anders
- ☒ Geen

Bijlagen

Geen

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam 11 maart 2024

MT 11 maart 2024

Advies van adviescommissie 26 maart 2024 en dagelijks bestuur 11 april 2024

de AC adviseert om het voorstel te agenderen voor de DB vergadering.

Het DB besluit het voorstel te agenderen voor de AB vergadering met een toelichting op de uren van de opgavemanager SPW.

Behandelaar

Afdeling Programmasturing, Peter van den Dries

Akkoord RNH

Akkoord programmamanager Peter Harmsen

In overleg met adjunct directeur Rik Rolleman

Akkoord Bestuursbureau

Akkoord bestuurssecretaris Marloes Gankema

Voorstel AB Recreatieschap Spaarnwoude

Datum vergadering

Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024

Onderwerp

Het Benoorden

Kernboodschap

Het in 2020 gestarte herbestemmingsproces voor het Benoorden bevindt zich in de afsluiting van fase 3: besluitvorming over de private partner door het recreatieschap. In mei 2023 is de rangschikking van de inschrijvingen gedaan en heeft de op nummer 1 geplaatste partij de kans gekregen het bestuur en de in de maatschappelijke adviescommissie vertegenwoordigde partijen en personen krachtiger te overtuigen dat aan de gestelde eisen en wensen uit het in december 2020 vastgestelde Witboek wordt voldaan. Op basis van de aanvullend geleverde documentatie, de gevoerde gesprekken door Kwartiermaker met het recreatieschap, gemeente Velsen, belanghebbenden en belangstellenden kan worden geconcludeerd dat wordt voldaan aan de beoogde overtuigingskracht van het plan en het vertrouwen in de daadkracht van de personen achter het plan.

Het algemeen bestuur besluit

1. Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker
2. Kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces
3. Kennis te nemen van de toetsing van de aanbieding van Kwartiermaker aan de eisen (Must haves) uit het Witboek.
4. In te stemmen met vervolg van het gebiedsontwikkelingsproces, met de volgende rollen voor het recreatieschap:
 - Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst
 - Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal;
 - Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen
5. Kennis te nemen van het dekken van de kosten uit de begroting 2024.

Bestuurlijke achtergrond

11 mei 2023, Algemeen Bestuur Spaarnwoude besluit:

1. Kennis te nemen van de resultaten van Fase 3 van het participatieproces, werving en selectie ondererfpachter/ontwikkelaar/exploitant voor het Fort Benoorden;
2. Kennis te nemen van de adviezen van de maatschappelijke en ambtelijke adviescommissie;
3. In te stemmen met de rangschikking van geschiktheid van de ingediende plannen:
 - I. Kwartiermaker
 - II. In Beton
4. In te stemmen Kwartiermaker uit te nodigen het herbestemmingsproces op basis van hun plan te vervolgen en toe te werken naar een go/no go-moment in kwartaal 2 2024.
5. Met Kwartiermaker wordt vastgelegd dat er nog geen contractuele verbintenis wordt aangegaan, maar Kwartiermaker krijgt een jaar de tijd om te laten zien dat zij aan de must haves voldoet. Het bestuur houdt zich het recht voor om op nieuw te gaan toetsen. Daarnaast wordt schriftelijk vastgelegd dat Kwartiermaker zich inspant om aan de must haves te voldoen.

Indien tussentijds blijkt dat Kwartiermaker niet aan de must haves kan voldoen, dan bestaat de mogelijkheid het proces eerder te stoppen.

2022: wervingsproces

2021: vaststelling Bidbook (uitnodiging aan marktpartijen in te schrijven)

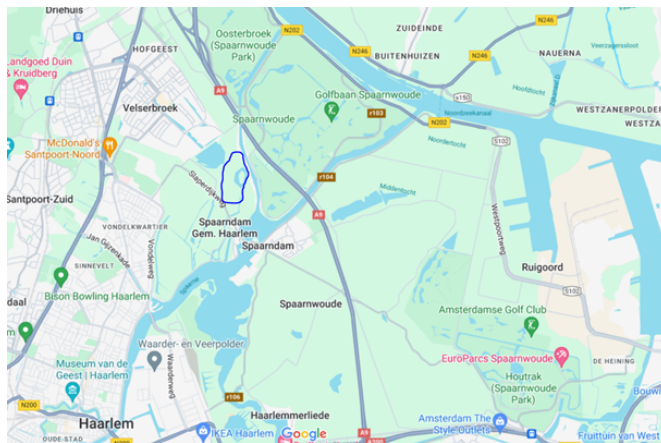
2020: kennis genomen van herbestemmingsonderzoek door BOEi, participatieplan start en Witboek (programma van eisen en wensen) is vastgesteld.

2019: visie Spaarnwoude Park 2040 in concept vastgesteld en herbestemmingsonderzoek naar Fort en voormalig Munitiecomplex door BOEi uitgevoerd.

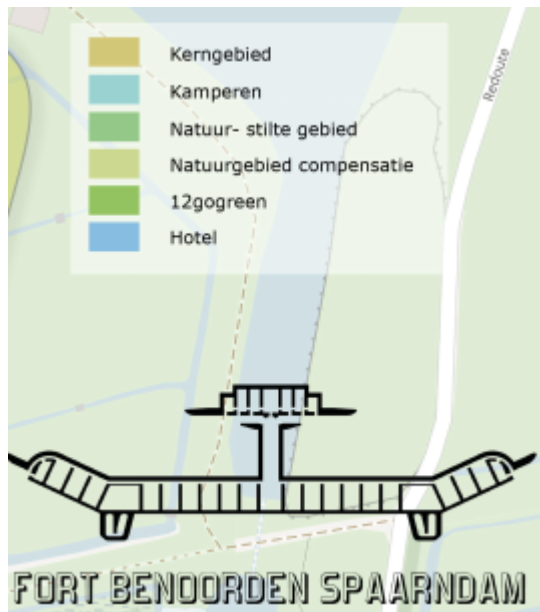
Onderbouwing besluit

Achtergrond en Inleiding:

Het ontwikkelingsproces richting herbestemming van het fort en aangelegen voormalig munitiecomplex loopt al vele jaren. Voor een nadere duiding van de achtergrond verwijzen wij u naar bijlage 1.

ligging van het plangebied

Plan Kwartiermaker: functies en spreiding over het plangebied

Ad. 1 Kennis te nemen van de nadere uitwerking door Kwartiermaker

Direct na de vergadering van uw bestuur op 11 mei 2023 zijn de twee partijen geïnformeerd over het besluit zoals hierboven onder bestuurlijke achtergrond beschreven staat. De partij In Beton heeft geaccepteerd dat de keuze op het plan van Kwartiermaker is gevallen.

Het besluit van het bestuur is niet makkelijk tot stand gekomen, doordat de twee betrokken adviescommissies tot een andere conclusie kwamen. De ambtelijke adviescommissie zag voldoende potentie dat er uiteindelijk een plan komt dat wel aan de must haves voldoet. De maatschappelijke adviescommissie was van mening dat niet overtuigend aangetoond was dat voldaan zou worden aan onderstaande eisen zoals beschreven in het Witboek:

1. Proportionaliteit en (verkeer)effecten op de leefomgeving voor omwonenden
2. Cultuurhistorische waarden worden beschermd en ruimtelijk verbonden
3. Natuurwaarden worden versterkt
9. Plan levert genoeg geld op voor beheer en onderhoud van het gebied.

15 juni 2023 is er overleg gevoerd tussen bestuurlijk trekker Bram Diepstraten, projectleiding van RNH en Kwartiermaker waarin duiding is gegeven over het door het bestuur genomen besluit. Duidelijk is gemaakt dat Kwartiermaker het stokje van het trekkerschap van de gebiedsontwikkeling overneemt van de projectleiding van RNH en dat het Recreatieschap de rol van katalysator op zich neemt. Ook is duidelijk gemaakt wat aan Kwartiermaker gevraagd wordt te leveren waarmee het bestuur van het recreatieschap kan beslissen of het gebiedsontwikkelingsproces door Kwartiermaker kan worden vervolgd en het recreatieschap een overeenkomst richting ondererfpachtrelatie kan aangaan. De gemaakte afspraken zijn begin september schriftelijk aan Kwartiermaker toegezonden. In de periode tussen september 2023 en maart 2024 is gewerkt aan de nadere uitwerking binnen de ongewijzigde kaders van Witboek en Bidboek die voor het werving en selectieproces van een gebiedsexploitant loopt. Dit is een iteratief proces geweest met interactie tussen de kandidaat exploitant, recreatieschap, gemeente Velsen en de omgeving. De participatie met belanghebbenden en belangstellenden is door Kwartiermaker opgenomen. Na het stoppen van de Maatschappelijke adviescommissie zijn de contacten met de personen die aangegeven hadden dat hun contactgegevens met Kwartiermaker gedeeld mochten worden vervolgd. In de periode januari-februari 2024 is de rapportagefase door Kwartiermaker uitgevoerd en op 10 april '24 is deze ontvangen door de projectleiding.

Ad 2 kennis te nemen van het afgelopen jaar gevoerde participatieproces

In 2020 is gestart met een participatieproces om zoveel mogelijk in samenspraak met belangstellenden en belanghebbenden proces en documenten uit te werken resulterend in een gebiedsontwikkelingsplan dat op een breed maatschappelijk draagvlak mag rekenen.

Na verschillende eerdere mislukte pogingen (zie bijlage 1 achtergrond bij advies 29 mei) voor ontwikkeling en herbestemming van het gebied en de daarin aanwezige gebouwen is dit een volgende poging om die ambitie binnen de doelstellingen van het recreatieschap en de visie Spaarnwoude Park 2040 te realiseren.

Het lopende participatieproces is een formele procedure om binnen de heersende wettelijke kaders (i.c. Didam-arrest) te komen tot een selectie van een private partner bij de uitgifte van een stuk onroerend goed door het recreatieschap.

Participatieproces

Fase 1 Witboek

- Werving en selectie deelnemers voor Maatschappelijke Advies Commissie (MAC).
- in samenspraak programma van eisen en wensen (lees Witboek) gemaakt.

Fase 2 Bidboek

- Samen met MAC proces werving en selectie private partner uitgewerkt

Fase 3 Werving en Selectie

- Fase 3a Werving
- Fase 3b Selectie

Einde taak MAC.

Fase 4 Beslissingsfase

- Recreatieschap
- Staatsbosbeheer
- Gemeente
- Provincie Noord-Holland

Met het besluit van 11 mei 2023 is er een – niet vooraf voorziene – tussenstap gezet in de afronding van Fase 3. Er is wel een rangschikking van de twee nog overgebleven plannenmakers/kandidaat ondererfpachters gemaakt, maar nog geen definitieve keuze of de stap naar Fase 4, de beslissingsfase wordt gezet. De op 1 geplaatste kandidaat Kwartiermaker heeft een jaar – tot medio mei 2024 – de tijd gekregen om bestuur, belangstellenden en belanghebbenden krachtiger te overtuigen dat hun gebiedsontwikkelingsplan past binnen de gestelde eisen en wensen.

De maatschappelijke adviescommissie heeft begin juni 2023 laten weten behoefte te hebben aan overleg met het recreatieschap naar aanleiding van de 11 mei 2023 door het bestuur genomen besluiten. In verband met vakantieperiodes van vertegenwoordigers aan beide zijden is er op 12 september een overleg gevoerd met deze commissie door de bestuurlijk trekker in aanwezigheid van het adviescommissielid van de gemeente Velsen, programmamanager Spaarnwoude en projectleiding van RNH. De commissie had bedenktijd nodig om te beoordelen of zij in dezelfde rol en positie betrokken wilden blijven in het selectie en gunningsproces. Op 6 november 2023 (bijlage 2) hebben zij laten weten dat niet te willen doen. Wel wil een groot deel van de door zichzelf opgeheven maatschappelijke adviescommissie op een andere wijze uiting geven aan hun betrokkenheid bij deze gebiedsontwikkeling. Deze groep gaat verder onder de naam Belangstellende Burger Beweging Benoorden (B4). De bestuurlijk trekker heeft alle leden van de voormalige maatschappelijke adviescommissie schriftelijk per e-mail geantwoord op 30 november 2023. (bijlage 3)

Kwartiermaker heeft de afgelopen periode de participatie met belanghebbenden en belangstellenden geleid. Dit is vooral gedaan in de vorm van bilaterale gesprekken met degenen uit de voormalige maatschappelijke adviescommissie die ingestemd hebben met het beschikbaar stellen van hun contactgegevens aan kwartiermaker. In totaal heeft kwartiermaker ongeveer 12 contactmomenten met vertegenwoordigers van de B4 groep gehad. Daarnaast heeft hij een gesprek gevoerd met de exploitant van Villa Westend in het direct naast het plangebied gelegen recreatiegebied Westbroekplas.

De belangstellende burger beweging benoorden (B4) heeft op 20 maart '24 een Woo-verzoek (Woo = Wet open overheid) ingediend bij Staatsbosbeheer als bloot eigenaar van het plangebied. Dit verzoek is tijdens het schrijven van dit advies in behandeling.

Naast Kwartiermaker is ook de projectleider van RNH via verschillende communicatiemiddelen in contact met de belangstellende burger beweging.

Op 10 april heeft Kwartiermaker de laatste versie van zijn plan aangeleverd bij zowel het recreatieschap als aan vertegenwoordigers van de B4 groep.

De B4 groep heeft een analyse gemaakt van het plan en deze gedeeld met hun achterbannen in de vorm van een flyer met als titel "NIET VOOR MAAR OOK NIET TEGEN". Deze is als bijlage 5 bij dit advies gevoegd. De groep heeft ook een notitie geleverd die voor het algemeen bestuur is geschreven welke als bijlage 6 bij dit advies is gevoegd. De reactie hierop van de projectmanager van Recreatie Noord-Holland is als bijlage 7 bij de stukken gevoegd.

Andere aspecten m.b.t. participatie

Met Stichting Herstelling en de vrijwillig fortwachter is een afspraak gemaakt om het brugdek van de brug tussen Redoute en Fort benoorden Spaarndam van nieuwe planken te laten voorzien. Het recreatieschap levert het hout en Stichting Herstelling voert de herstelwerkzaamheden uit.

Op 7 april vond een publieksevenement plaats in het fort, het munitiecomplex en de omgeving. Dit jaarlijks terugkerende evenement is een gezamenlijk initiatief van de vogelwerkgroep Zuid Kennemerland, Stichting Landje van Gruijters, Vereniging behoud Hekslootpolder, de vrijwillig fortwachter namens Stichting behoud natuur- en cultuurwaarden Fort benoorden.

Medio april heeft de restaurateur van Stichting Restauratie Atelier Limburg weer met een groep restaurateurs in opleiding van de Universiteit van Amsterdam conserveringswerkzaamheden aan de in het fort aanwezige muurschilderingen uitgevoerd. Het recreatieschap faciliteert e.e.a. door het beschikbaar stellen van een mobiele toiletunit, stroom en bouwlampen. Ook de vrijwillig fortwachter faciliteert hen.

Ad 3 kennis te nemen van de toetsing van de uitwerking door Kwartiermaker aan het Witboek.

Na het besluit van 11 mei 2023 is er op 15 juni een persoonlijk gesprek geweest door de bestuurlijk trekker met kwartiermaker in aanwezigheid van de project- en programmaleiding van Recreatie Noord-Holland en het adviescommissielid van de gemeente Velsen. Kwartiermaker is vervolgens aan de slag gegaan met de nadere uitwerking waarbij zij zijn bijgestaan door onafhankelijke adviseurs op het gebied van verkeer, natuur, architectuur en financiën. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende rapportage van Kwartiermaker. (Bijlage 4) Gedurende deze periode heeft Kwartiermaker contact gehad met individuele leden van de voormalige maatschappelijke adviescommissie. Het betreft degenen die ingestemd hebben met het delen van hun contactgegevens met kwartiermaker door de projectleiding namens het recreatieschap.

Het sleutelwoord in de beoordeling van het plan per maart/april 2024 is vertrouwen. Hebben het recreatieschap, de gemeente Velsen, andere deelnemers in het recreatieschap én belanghebbenden en belangstellenden het vertrouwen in de personen achter het plan Kwartiermaker dat deze de gepresenteerde gebiedsontwikkeling en -exploitatie binnen de gestelde kaders kunnen realiseren?

Eis 1: ontwikkeling is proportioneel voor de omgeving.

- Het uitgevoerde verkeersonderzoek wijst uit dat de verkeersbelasting voor het dorp Spaarndam en de Redoute en Linie binnen de geldende criteria blijft.
- Voor de Slaperdijkweg moeten maatregelen getroffen worden in de vorm van passeerplaatsen om de 200 meter.

- Er moeten 112 parkeerplaatsen gerealiseerd worden om in de maximale berekende parkeerbehoeften van het plan te voorzien. De ruimtelijke inpassing van deze plekken vraagt nog wel nader overleg met provincie en gemeente in relatie tot de kernkwaliteiten van het bijzondere provinciale landschap en de uitzonderlijke universele waarden van het werelderfgoed Hollandse Waterlinies.

Eis 2: belangrijkste cultuurhistorische waarden blijven geconserveerd, uitgedragen en ruimtelijk verbonden.

- De architectonische (bouwkundig en landschappelijk) uitwerking van het plan in combinatie met het beschrevene in de aanbieding van december 2022 en de notitie van april '24 wijzen uit dat aan deze eis wordt voldaan.

Eis 3: Door herbestemming worden natuurwaarden versterkt en verbonden.

- Binnen het plangebied Het Benoorden zijn concrete herinrichting en onderhoudsmaatregelen bedacht en beschreven die invulling geven aan deze eis.
- De effecten van de natuurmaatregelen binnen het plangebied op de nabije omgeving van het landje van Gruijters, Oude Spaarndammerpolder en Hekslootpolder komen minder duidelijk naar voren.

Eis 9: Herbestemming toont aan genoeg geld voor beheer en onderhoud van het plangebied op te leveren.

- De geleverde exploitatierekening over een periode van 30 jaar toont aan dat aan deze eis wordt voldaan.
- Het benodigde investeringskapitaal voor de omvorming van het gebied naar de nieuwe mix van functies is nog niet zeker gesteld. Er moet wel reëel zicht zijn op het beschikbaar komen van de benodigde financiële middelen. Het recreatieschap is zich vanaf het begin van dit proces bewust van de moeilijkheidsgraad van deze eis, zoals ook beschreven in het Bidbook. Wij hebben het vertrouwen dat met de gepresenteerde cijfers het mogelijk moet zijn om een mix van externe financiers te vinden om de transformatie van het gebied gefaseerd in verschillende opeenvolgende stappen te realiseren.

Ad. 4 In te stemmen met vervolg van het proces van gebiedsontwikkeling,

Vanuit het perspectief van het recreatieschap, gemeente Velsen, provincie Noord-Holland, en het programmabureau Hollandse Waterlinies, is er voldoende vertrouwen in de leider van het plan Kwartiermaker om de beoogde gebiedsontwikkeling met zijn projectpartners voort te zetten.

Voor het recreatieschap zien we de volgende drie rollen:

1. Uitgever van onroerend goed in ondererfpacht: aanbieden ondererfpachtovereenkomst
2. Naar vermogen meewerken aan noodzakelijke bovenplanse inrichtingsmaatregelen om het uit te geven areaal;
3. Katalysator van het proces i.s.m. Kwartiermaker en gemeente Velsen

1. Ondererfpachtovereenkomst

Om de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken zal het recreatieschap een ondererfpachtovereenkomst moeten aanbieden. De kaders daarvoor zijn duidelijk beschreven in het Bidbook en de canon die de ondererfpachter moet gaan betalen komt overeen met het bod dat gedaan is in het werving- en selectieproces: € 7.500 bij aanvang ondererfpacht. De overeenkomst moet al vrij snel uitgewerkt en overeen gekomen worden i.v.m. het te doorlopen ruimtelijke proces (omgevingsplan en omgevingsvergunning). De feitelijke overdracht in ondererfpacht vindt plaats zodra de benodigde vergunningen afgegeven zijn en de feitelijke herinrichting van het plangebied kan gaan starten. Kwartiermaker verwacht dat dit in september 2026 kan zijn.

2. Naar vermogen meewerken aan bovenplanse inrichtingsmaatregelen.

Om de ontwikkeling en toekomstige exploitatie mogelijk te maken zullen er parkeerplaatsen in en om het plangebied het benoorden gecreëerd moeten worden. Kwartiermaker heeft hier scenario's voor geschetst en in het Bidbook staat beschreven dat bovenplanse voorzieningen in overeenstemming met recreatieschap en gemeente Velsen tot stand gebracht moeten worden.

Aangezien het gebied waar het parkeren gerealiseerd moet worden in Bijzonder Provinciaal Landschap ligt moet een oplossing met elkaar gevonden worden die de uitzonderlijke universele waarden van het werelderfgoed Hollandse Waterlinies niet wezenlijk aantasten. Er moet ook rekening gehouden worden met de belangen van de exploitant van Villa Westend. Ook die partij moet betrokken worden in de uitwerking van het ontwerp van de inrichting van de noodzakelijke benodigde parkeercapaciteit om alle beoogde functies te kunnen vervullen.

3. Katalysator van het proces.

Met het vaststellen dat door kwartiermaker voldoende overtuigend is aangetoond dat hij de gebiedsontwikkeling binnen de gestelde eisen van het Witboek kan realiseren en exploiteren wordt Fase 3 van het participatieplan uit 2020 afgesloten en start fase 4. Het gebiedsontwikkelingsproces volgens de geldende regelgeving van de omgevingswet. Dit impliceert dat de ontwikkelaar (Kwartiermaker) een omgevingsvergunningprocedure met de gemeente Velsen moet gaan doorlopen. Het recreatieschap is als ondererfverpachter en initiator van het proces ook een belanghebbende partij. Het recreatieschap zal vanuit die positie willen helpen om het te doorlopen omgevingsplan en -vergunningproces zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen. Het actief helpen van kwartiermaker en gemeente Velsen hoort daar bij. Hier is vooral tijdsinzet nodig van deskundigen uit de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland.

Naast het recreatieschap zijn Staatsbosbeheer, Provincie Noord-Holland en gemeente Velsen partijen die in het vervolgproces formele taken en rollen vervullen.

Ad Staatsbosbeheer

- Bloot eigenaar onroerend goed; instemmen met ondererfpachtovereenkomst tussen recreatieschap en kwartiermaker

Ad Provincie Noord-Holland

- Provinciale Omgevingsverordening
- Deelnemer in de Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies: siteholder werelderfgoed

Ad Gemeente Velsen

- Omgevingsplan en -vergunning

Ad 5. Kennis te nemen van het dekken van de kosten uit de begroting 2024.

Voor 2024 staat in totaal € 53.500 in de begroting voor de afronding van fase 3 van het lopende proces. Tot en met maart 2024 was ongeveer € 4.000 van dit bedrag besteed. Verwacht wordt dat het nog beschikbare bedrag van ca € 49.500 voldoende is om tot het einde van dit jaar de voor dit project beschreven taken en rollen namens Recreatieschap Spaarnwoude te kunnen uitvoeren:

- Opstellen ondererfpachtovereenkomst met door Kwartiermaker op te richten stichting;
- Katalysatorrol vervullen in het samenspel van betrokken publieke en private partijen;
- Onderzoeken welke bovenplanse infrastructurele maatregelen – i.c. parkeerplaatsen, wegen, fietspaden - getroffen moeten worden en hoe e.e.a. gefinancierd kan worden i.o.m. kwartiermaker, gemeenten Velsen en Haarlem en provincie Noord-Holland.

De provincie heeft aangegeven dat direct na besluitvorming door het algemeen bestuur van het recreatieschap, uitgaande van vertrouwen in Kwartiermaker, met elkaar gesproken moet gaan worden over de wijze waarop het door de provincie gereserveerde bedrag effectief aan het beoogde doel besteed kan gaan worden i.r.t. de eigen provinciale financiële richtlijnen.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Zal het proces vervolgd worden met stap 4 uit het ontworpen proces.
- Zal in overleg met provincie Noord-Holland en Kwartiermaker gezocht worden naar een manier om de voor restauratie van het Fort Benoorden Spaarndam gereserveerde bedrag (ca. € 1 miljoen) z.s.m. te kunnen besteden met het oog op de nieuwe bestemming van het fort.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Stopt dit gebiedsontwikkelingsproces
- Zal er niet overgegaan worden tot een nieuw wervings- en selectieproces omdat deze methodiek – en de daarmee gemoeide kosten - van gebiedsontwikkeling voor dit gebied na 3 gestrande pogingen als ongeschikt voor deze locatie beschouwd kan worden.
- Vervalt de reservering van de provinciale subsidie (ca. € 1 miljoen) voor restauratie van het fort benoorden Spaarndam.
- Zal het proces van verval van dit gebied - door gebrek aan financiële middelen bij het recreatieschap - verder gaan
- Wordt een kans onbenut gelaten om cultuurhistorisch erfgoed tot ver in de toekomst een zinvolle en passende bestemming te geven.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☒ Meer biodiversiteit
- ☒ Betere spreiding recreanten
- ☒ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☒ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: (J/N)

Toelichting:

Het voor 2024 begrootte bedrag van € 53.500 voor dit project is toereikend om de eerste stappen in fase 4 van het participatieproces te zetten. Voor 2025 zal in het najaar gerekend worden aan de benodigde inzet en investeringen door het recreatieschap en verwerkt worden in de begrotingswijziging 2025 die in kwartaal 4 aan de orde komt.

Investeringsvoorstel: (J/N)

Toelichting:

In de meerjarenbegroting van het recreatieschap is gerekend met een bijdrage van het recreatieschap in aanpassing van de infrastructuur ten behoeve van verkeersafwikkeling en parkeren buiten het in ondererfpacht uit te geven plangebied. Afhankelijk van de nadere uitwerking van e.e.a. in overleg met provincie NH en gemeente Velsen kan er later een investeringsvoorstel volgen van infrastructurele aard – parkeren, weg en fietspad - in het recreatiegebied Westbroekplas.

Communicatie

Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025

- ☐ Ontwikkelen en uitvoeren social media strategie
- ☐ Organiseren van issuemanagement
- ☒ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen
- ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie
- ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal)
- ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties

Communicatiemiddelen

- ☒ Bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☒ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Anders
- ☐ Geen

Participatie

Deelnemers schap (gemeentelijke of provinciale afdelingen / bestuurlijke afstemming):
Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met gemeenten Velsen en Haarlem, Staatsbosbeheer en provincie Noord-Holland.

Stakeholders binnen gebied:
Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met individuele ex-leden van de maatschappelijke adviescommissie Het Benoorden.

Stakeholders buiten gebied:
Kwartiermaker

Planning

2024: uitwerking ondererfpachtovereenkomst en start procedure omgevingsplan
2025: omgevingsplan
2026/2027: uitgifte in ondererfpacht en start herbestemming

Bijlagen

1. Achtergrond bij advies Het Benoorden d.d. 28 mei 2024 (achter voorstel)
2. Brief MAC / B4 toelichting opstappen MAC, ontvangen 6-11-2023
3. Brief recreatieschap aan MAC / B4 d.d. 30 november 2023
4. Rapportage kwartiermaker d.d. 8 mei 2024.
5. Flyer B4 d.d. 17 april 2024
6. Notitie B4 d.d. 7 mei 2024 voor Algemeen Bestuur
7. Memo projectmanager aan B4 d.d. 8 mei 2024

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam 26 februari 2024
MT 4 maart 2024

Advies van adviescommissie en besluit van dagelijks bestuur

De **adviescommissie** is op 26 maart mondeling geïnformeerd over de stand van zaken door de projectleider van RNH. Aan kwartiermaker is gevraagd uiterlijk 10 april een bijgewerkte versie van zijn plan in te dienen op de aspecten: beeldmateriaal fort i.r.t. te behouden/beschermen muurschilderingen, natuur versterken en verbinden en financiën.

De laatste versie van het rapport is de avond voor **DB** (i.c. 10 april 2024) ontvangen, daarom is het ambtelijk nog niet beoordeeld of alle punten goed zijn uitgewerkt. Er is ambtelijk vertrouwen in de initiatiefnemer, dat deze partij binnen de eisen die gesteld zijn het project kan realiseren. Belangrijk punt van aandacht is financiering, kan initiatiefnemer de benodigde financiering rond krijgen. Ambtelijk advies is doorgaan met deze partij. DB wordt gevraagd of zij vertrouwen hebben in dit project en of zij hiermee wil doorgaan. Alternatief is dat dit project stopt en er geen middelen meer zijn om iets nieuws te starten. Richting AB moeten aanscherpingen in het advies aan het bestuur toegevoegd worden op de aspecten participatie en consequenties van een No-go besluit. DB wil een goed gesprek kunnen voeren in het AB met een aangescherpt plan. Projectleider houdt contact met de voorzitter en bestuurlijk trekker hierover.

Behandelaar

Afdeling ontwikkeling, Alex Rohof, senior projectmanager

Akkoord RNH

Akkoord programmamanager Peter Harmsen
In overleg met directeur Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau

Akkoord bestuurssecretaris Marloes Gankema

Achtergrond bij advies over Het Benoorden, d.d. 29 mei 2024

Het gebied Het Benoorden is in 1993 bij het recreatieschap in erfpacht en beheer gekomen, tezamen met vele omliggende percelen waaronder recreatiegebied Westbroekplas, de liniewal, Fort bezuiden Spaarndam en grote delen van de Oude Spaarndammerpolder en de Hekslootpolder.

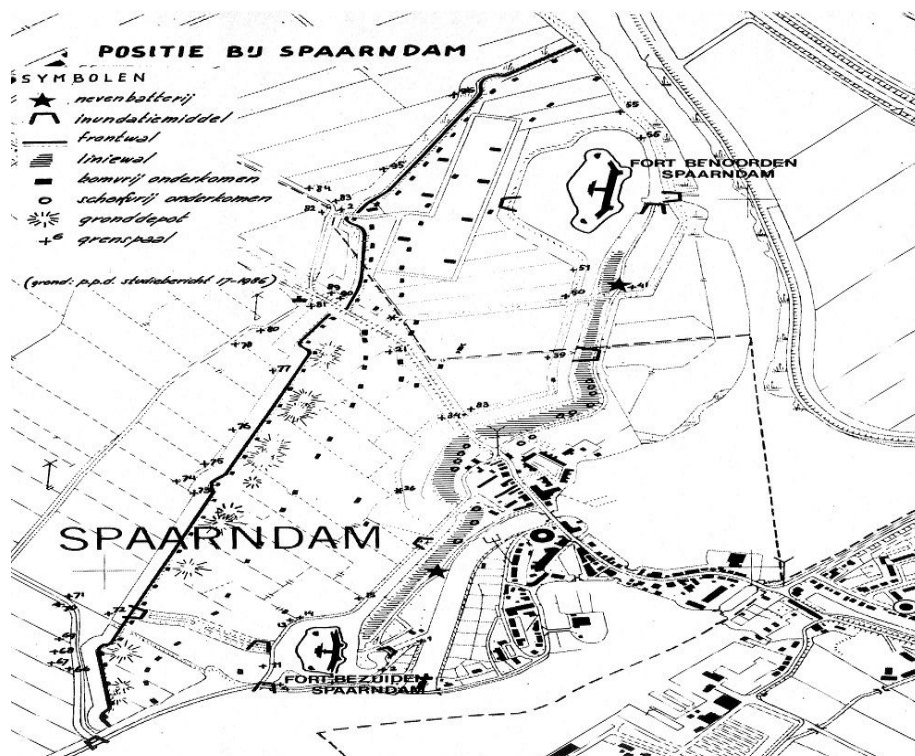

gebied Het Benoorden

Google Maps: situatie maart 2024

Het Benoorden beslaat het noordelijke deel van de positie bij Spaarndam. Binnen de grenzen van de gemeente Velsen. Het zuidelijk deel van de positie ligt binnen de grenzen van de gemeente Haarlem.

Positie bij Spaarndam (bron: www.oneindignoordholland.nl)

Fort bezuiden Spaarndam (bron: www.hollandsewaterlinies.nl)

De restauratie en herbestemming van Fort bezuiden is direct door het recreatieschap ter hand genomen resulterend in verschillende gebruiksfuncties: kinderopvang, kanovereniging, kunst en horeca. Ook is in die periode het recreatiegebied Westbroekplas ingericht in samenhang met de ontwikkeling en bouw van Velsbroek. Vervolgens is ook dat gebied in erfpacht en beheer van het recreatieschap gekomen. In de periode 2008-2010 is Villa Westend toegevoegd aan het recreatiegebied en vervult sindsdien een belangrijke functie voor bezoekers van dit gebied als horecabedrijf aan het water.

In de jaren '90 van de 20^e eeuw is de bestemming van het voormalig munitiecomplex gewijzigd naar verblijfsrecreatie.

In september 1996 is de Stelling van Amsterdam opgenomen op de lijst van werelderfgoederen van UNESCO. In 2021 is dit werelderfgoed door een significante grenswijziging uitgebreid met de Nieuwe Hollandse Waterlinie en staan gezamenlijk nu geregistreerd als Hollandse Waterlinies.
www.hollandsewaterlinies.nl

In 1990 is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd in het landelijke ruimtelijke beleid. In een verder verstedelijkend Nederland werd het belangrijk gevonden om minimaal noodzakelijke ruimte voor behoud en ontwikkeling van biodiversiteit in ons land zeker te kunnen stellen.

Na 2010 bij decentralisatie van de natuurbeleidstaak van Rijk naar provincies is dit begrip vertaald naar Natuur Netwerk Nederland (NNN) Daarnaast heeft de provincie Noord-Holland nog een 2^e ruimtelijk beschermingsregime geïntroduceerd: Bijzonder Provinciaal Landschap. Hiermee wil de provincie archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden van die landschappen beschermen. In het BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zolang ze de kernkwaliteiten niet aantasten of van dusdanig groot openbaar belang zijn dat deze ontwikkeling doorgang moet vinden. In het laatste geval moet er elders gecompenseerd worden.

Het forteiland met ringgracht is thans opgenomen binnen de grenzen van het Natuur Netwerk Nederland. Het voormalige munitie opslagcomplex maakt deel uit van het Bijzondere Provinciale Landschap.

Voor het fort zijn er verschillende pogingen ondernomen om nieuwe gebruiksfuncties voor de gebouwen van het militaire erfgoed te geven. Achterliggend idee daarbij is dat erfgoed het best bewaard blijft als het eigentijdse gebruiksfuncties heeft die op zichzelf economisch kunnen bestaan inclusief de zorg voor de gebouwen en ongebouwde omgeving direct om die gebouwen. Het adagium luidde “behoud door ontwikkeling” (Nota Belvédère, 1999, ministeries OC&W, VROM, LNV en V&W).

Voorbeelden van herbestemmingsinitiatieven voor het plangebied het benoorden in de eerste decennia van deze eeuw zijn:

- Asielzoekerscentrum (COA), 2001-2002
- Vakantiepark, projectontwikkelaar i.s.m. exploitant, 2008-2014

Spaarnwoude Park

In 2018 is na een uitvoerig proces met participatie van overheden, bedrijven, verenigingen, stichtingen en andere belangenorganisaties de visie Spaarnwoude Park 2040 vastgesteld. Het aantal inwoners in de steden om Spaarnwoude groeit de komende decennia naar verwachting stevig. De ambitie is om de extra bezoekers aan Spaarnwoude goed op te vangen. Het imago verandert mee: “een rijk van natuur, buitenleven en verhalen uit het verleden.”

Het recreatieschap werkt stap voor stap richting realisatie van dit vergezicht waarin 4 thema’s leidend zijn:

- landschap
- verbindingen
- Betrokkenheid
- Activiteiten

Bij de ontwikkeling van het gebied zijn er zes spelregels bepaald:

- 1 versterken van de waarden van het gebied
- 2 voldoende inbedden van natuur en landschapswaarden
- 3 mee koppelen van kansen
- 4 zoveel mogelijk duurzame energie- en klimaatneutraal en circulatie van grondstoffen/materialen
- 5 bijdragen aan de basisvoorzieningen en bereikbaarheid van het gebied
- 6 rekening houden met de leefbaarheid voor bestaande bewoners en ondernemers in het gebied.

Het Benoorden

Het project Het Benoorden is één van de 17 lopende ontwikkelingsprojecten in Spaarnwoude Park en loopt nu 5 jaar: www.hetbenoorden.nl en [Herontwikkeling Fort benoorden Spaarndam en munitiecomplex - Projecten - Spaarnwoude Park](#)

2019: initiatief/ideefase

2020: kwartaal 1; herbestemmingsonderzoek en samenstellen participatieplan

2020: kwartaal 4; vaststelling Programma van eisen en wensen i.c. Witboek

2021: kwartaal 4; vaststelling wervingsdocumentatie voor werving private partner i.c. Bidbook

2022: uitvoering werving en selectieproces

2023: kwartaal 2; vaststelling rangorde van inschrijvingen: 1 kwartiermaker, 2 In Beton.

11 mei 2023 besloot het bestuur Kwartiermaker een jaar de tijd te geven om haar plan binnen de vastgestelde kaders van het Witboek en Bidbook nader uit te laten werken met het oog op versterking van de overtuiging over de haalbaarheid van het plan bij bestuur en belanghebbenden/belangstellenden. Kwartiermaker heeft een jaar de tijd gekregen, tot medio mei 2024, om aan dit beoogde tussenresultaat te werken.

Van: ex MAC Benoorden
Datum: 26 oktober 2023
Onderwerp: MAC stopt

Geachte heer Diepstraten,

Met een mix van verbazing, teleurstelling en boosheid over de gang van zaken laat de maatschappelijke adviescommissie (MAC) het Benoorden weten als MAC niet verder te gaan. De MAC zal wel als groep Belangstellende Burger Beweging Benoorden (B4) het ontwikkelingsproces van Het Benoorden aandachtig blijven volgen via de mogelijkheden die onder andere de Omgevingswet (vanaf 2024) en de Wet open overheid bieden.

Breekpunt voor de MAC is dat het vooraf met elkaar afgesproken proces niet is doorlopen conform de afspraken en eenzijdig de spelregels zijn gewijzigd. Hierdoor is de MAC buiten spel gezet. Er is een partij geselecteerd met een financieel niet dekkend plan (*Must Have 9*), die geen visie heeft op natuurwaarden (*Must Have 3*) en dat pas wil oppakken wanneer er zicht is op een goede kans op exploitatie. En onduidelijk is of de ontwikkeling in proportie blijft in relatie tot de omgeving (*Must Have 1*).

Omdat we niet in herhaling willen blijven vallen, verwijzen we naar al onze eerdere adviezen, reacties, argumenten en uitspraken. De laatste reactie van de MAC op het concept advies voor het Algemeen Bestuur van Spaarnwoude is als bijlage bijgevoegd. Deze reactie beschrijft goed ons beeld.

Het breekpunt voor de MAC is vervolgens in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) Spaarnwoude op 11 mei 2023 door de MAC toegelicht door middel van inspreken. De naar aanleiding van dit inspreken door het AB gesignaleerde risico's, zijn alleen vanuit het perspectief van het recreatieschap beantwoord; de ondernemers die niet geselecteerd zijn hebben toegezegd geen juridische procedure te starten en een gunningsproces zonder resultaat is ongewenst. Het AB heeft vervolgens besloten -in afwijking van het door hen vastgestelde proces- met een partij verder te gaan. Dit op advies van hun ambtenaren die gedurende het hele proces nauwelijks in beeld waren noch enige betrokkenheid hebben getoond. Het besluit is genomen zonder garantie dat na dat jaar aan alle *Must Haves* voldaan wordt. Dit zal over een jaar (uiterlijk in Q2 2024) bekeken worden en over besloten.

Op 12 september 2023 hebben meerdere leden van de MAC een gesprek gevoerd met onder andere Bram Diepstraten (verantwoordelijk bestuurder) en Alex Rohof (projectleider). Het belangrijkste doel van het gesprek voor de MAC was bouwen aan vertrouwen. Dat doel is vanuit het perspectief van de MAC niet gerealiseerd. Onder andere doordat initieel het onderwerp niet eens op de agenda stond. Maar ook door de notities van het recreatieschap (Alex Rohof) in de lijst van gespreksonderwerpen van de MAC. Hieruit bleek dat hij op voorhand niet voornemens was om een open gesprek te gaan voeren over de wensen van de MAC. In het gesprek bleek dat het niet de bedoeling was dat deze notities met zijn standpunten tezamen met de agenda naar de leden van de MAC waren gestuurd.

Het verzoek van de MAC voor een onafhankelijke juridische toets is afgewezen. Het verzoek om criteria van het Witboek te objectiveren is afgewezen vanuit het argument dat dit juridisch risico's met zich meebrengt. En het recreatieschap gaf aan voor het vervolg naar een nog breder samenspel met de omgeving te willen (laten) zoeken ondanks dat de MAC al een brede vertegenwoordiging omvat.

Nu na een proces van drie jaar staat de MAC met lege handen. Geen enkel maatschappelijk belang is geborgd. Het met elkaar afgesproken proces is niet gevolgd. Er is een partij geselecteerd die niet geselecteerd had mogen worden. Een partij met een financieel niet dekkend plan, zonder visie op natuur en waarborg dat de ontwikkeling in proportie is/blijft met de omgeving. Het recreatieschap vraagt deze partij om een jaar lang te investeren in het verder uitwerken van het plan waarbij vertrouwen is uitgesproken dat het de partij gaat lukken. Sterker nog, het recreatieschap heeft aangegeven deze partij te helpen om tot een aanvaardbaar plan te komen.

Gelet op de ervaringen tot nu toe, kunnen we ons voorstellen dat het na een jaar en niet voldoen aan de *Must Haves* het wederom lastig zal zijn voor het recreatieschap om het gunningsproces zonder partij te beëindigen. De MAC ziet het risico op een herhaling van zetten en voorziet wederom een glijdende schaal. Met als gevolg dat de natuurbelangen en de belangen van de omgeving het onderspit delven. Hier willen de leden van de MAC niet aan meewerken, ook niet

gezien de verantwoordelijkheid die een aantal leden van de MAC hebben naar een achterban die hen hun vertrouwen heeft gegeven hun belangen te vertegenwoordigen.

We hebben ervaren dat onze participatie, burgers die niet alleen (maatschappelijk) betrokken zijn en kennis van zaken hebben maar ook kritisch zijn, lastig was voor het recreatieschap. We hebben geen open houding gezien (moesten vaak om informatie vragen), geen samenwerking ervaren en geen gelijkwaardigheid (onze adviezen zijn niet inhoudelijk weerlegd).

Om alle hiervoor genoemde redenen stopt de MAC formeel als MAC en gaat verder als groep Belangstellende Burger Beweging Benoorden (B4). Deze groep zal inhoudelijk dezelfde koers blijven varen als de MAC maar andere wegen zoeken om haar maatschappelijke betrokkenheid vorm te geven.

Vriendelijke groet,
Alle leden van de (ex) MAC

Immerman bez.

A.M. Lousdaal Vogelwerkgroep Zuid Kennemerland

KIRSTEN VAN OIJK

1/11/2023

B.S. M. G. L. A. W.

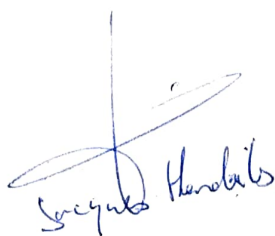

D.R.

A.G.

René Wit

Sjoeyke Hendriks

6/11/2023

Bijlage

Reactie MAC op concept advies voor AB recreatieschap 11 mei 2023 opgesteld door dhr. Alex Rohof projectleider recreatieschap

Van:	Maatschappelijke adviescommissie (MAC) Het Benoorden
Datum:	11 april 2023
Onderwerp:	Reactie MAC op concept advies Het Benoorden voor AB Recreatieschap Spaarnwoude

Op 22 maart 2023 heeft Alex Rohof projectmanager van Het Benoorden het concept advies over Het Benoorden voor het AB van Spaarnwoude aan de maatschappelijke adviescommissie (MAC) gestuurd. Op 4 april heeft de MAC het concept advies besproken en wil hierover het volgende meegeven.

De MAC betreurt het dat in het concept advies het eerdere advies van de MAC niet wordt geduid en ook niet met argumenten wordt weerlegd. Daarnaast staat in het concept advies dat het advies van de MAC en de AAC van elkaar afwijken. Dat is ten dele waar en geldt alleen voor het advies over het vervolg. Zowel de MAC als de AAC concluderen dat beide plannen niet (volledig) voldoen aan de *Must Haves*. Deze conclusie is ook getrokken door de voorzitter van de bijeenkomst op 7 februari 2023 waarin de planindieners hun plannen hebben gepresenteerd. Dat de plannen niet (volledig) voldoen aan alle *Must Haves*, bestaat dus geen verschil van inzicht over. Welk advies over het vervolg daaraan te verbinden wel.

De MAC baseert haar advies op de met elkaar afgesproken *Must Have* criteria en spelregels over het proces. Conform dit proces hadden de plannen niet door de koude selectie mogen komen. Dit betekent niet met de plannen doorgaan en het proces beëindigen. De AAC baseert haar advies op hun inzicht dat te veel van planopstellers gevraagd wordt en met het plan van Kwartiermaker doorgaan kan worden.

Vanaf het begin van het proces heeft de MAC aangegeven dat het voldoen aan de *Must Haves* voor hen belangrijk is omdat er onvoldoende vertrouwen is in het recreatieschap Spaarnwoude dat zij met name *Must Haves* één, twee en drie borgt. Het gaat om In proportie met omgeving (M1), behouden cultuurhistorie (M2) en versterken natuurwaarden (M3).

Het blijkt dat op de *Must Haves* In proportie met de omgeving (M1) en Voldoende financiële middelen genereren (M9) een te grote spanning zit. Deze spanning wordt als verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemer neergelegd. De MAC heeft vanaf het begin aangegeven dat dit het risico met zich meebrengt (de zorg heeft) dat plannen die niet voldoen toch door gaan. Dit is door het recreatieschap als reële zorg aangemerkt maar het recreatieschap en Boei hebben aangegeven het proces en/of de criteria niet aan te willen passen en dat ze zullen waarborgen dat het proces zuiver wordt doorlopen. Dat is nu niet het geval, blijkt uit het concept advies.

Het recreatieschap legt dan de afgesproken ontbindende voorwaarden (*Must Haves*) naast zich neer. De MAC is het er niet mee eens en uitermate teleurgesteld dat het in fase 1 met elkaar afgesproken proces (december 2020) nu (maart 2023) eenzijdig terzijde wordt gelegd op basis van een argument dat niet eerder reden was tot aanpassing van het proces en/of de criteria.

De MAC voelt zich dan ook niet serieus genomen door het recreatieschap en de projectleiding. En vraagt zich af waar zij de afgelopen jaren aan meegewerkt heeft. De MAC heeft veel tijd en energie gestoken vanuit de gedachte bij te dragen aan met draagvlak een passende herbestemming vinden voor Het Benoorden. Met die intentie heeft de MAC altijd bijgedragen waarbij we ons kritisch constructief hebben opgesteld en al onze kennis ter beschikking hebben gesteld. Het voelt nu alsof de MAC voor de vorm is opgericht om de bestuurlijke wens voor participatie invulling te geven en niet voor draagvlak.

De MAC is vanwege de hiervoor genoemde redenen niet beschikbaar voor participatie in fase 4. Mocht een nieuw proces gestart worden voor de herbestemming van Het Benoorden dan is het merendeel van de MAC hiervoor wel beschikbaar.

Overigens hebben vrijwel alle leden van de MAC de intentie uitgesproken om als informele groep van belangstellenden en betrokkenen het ontwikkelingsproces van Het Benoorden aandachtig te blijven volgen en het bestuur van het recreatieschap en de betrokken colleges en gemeenteraden van adviezen en eventuele bezwaren te voorzien.

B4: Belangstellende Burger Beweging Benoorden

WORDT ALLEEN VERZONDEN PER E-MAIL

Velsen-Zuid: 30 november 2023
Uw kenmerk: d.d. 6 november 2023
Ons kenmerk: U0230860 ch
Onderwerp: opstappen MAC Het Benoorden
Bijlage(n): -
Behandeld door: Alex Rohof
Contactgegevens: arohof@recreatienoordholland.nl, 06-50478291

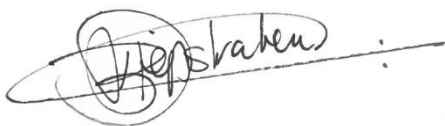
Geachte dames en heren,

Met teleurstelling heb ik kennis genomen van uw bericht van 6 november 2023 waarin u aangeeft te stoppen als Maatschappelijke Adviescommissie van het recreatieschap Spaarnwoude met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Het Benoorden. Ook heb ik gelezen dat u als nieuwe groep Belangstellende Burger Beweging Benoorden (B4) de ontwikkelingen rond deze gebiedsontwikkeling op een andere wijze aandachtig blijft volgen. Gelet op de inhoud van uw notitie van 26 oktober, die wij 6 november ontvingen, ziet u voor uw groep geen adviesrol weggelegd in de beoordeling van de door Kwartiermaker aan te leveren documentatie en de toetsing daarvan aan het Witboek.

Wij gaan verder met Kwartiermaker die tot mei 2024 de tijd heeft gekregen aan te tonen dat hun plan binnen de gestelde eisen van het Witboek tot realisatie gebracht kan worden.

Wel wil ik nog memoreren dat het algemeen bestuur wel degelijk rekening heeft gehouden met de mening en adviezen van de MAC. U stelt in uw brief dat het vooraf met elkaar afgesproken proces niet doorlopen is conform de afspraken en eenzijdig de spelregels zijn gewijzigd. In de bestuursvergadering van mei 2023 heeft u kunnen ervaren dat het bestuur ook niet over één nacht ijs is gegaan. Uw reactie was de reden dat we ervoor hebben gekozen nog niet tot een definitieve gunning te komen. Bovendien heeft het algemeen bestuur bevestigd dat het witboek het uitgangspunt blijft voor een nieuwe toetsing van de uitgewerkte plannen. Daarna heeft uw MAC in een notitie aanvullende verzoeken gedaan. In ons gesprek van 12 september, dat ik overigens als prettig heb ervaren, hebben we uitgelegd waarom we aan een aantal verzoeken niet kunnen voldoen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude

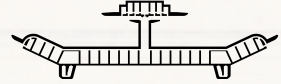

Bram Diepstraten
voorzitter

nadere inzichten en uitwerking in vervolg op de indiening van december '22

I. Inleiding

Bij brief van 14 september 2023 heeft het Recreatieschap Spaarnwoude aan de initiatiefnemers van Kwartiermaker verzocht om een nadere uitwerking van haar bieding van 8 december 2022. Met onderhavig document hopen de initiatiefnemers aan dit verzoek te voldoen.

De initiatiefnemers hebben de achterliggende periode goed gebruikt, oa. om:

- archiefonderzoek te doen in het *Nationaal Archief* (inzake de oudste periode van het fort) en het *Nederlands Instituut voor Militaire Historie* (inzake het latere gebruik van het fort en het munitiebos);
- een architectenbureau te selecteren. De initiatiefnemers hebben uiteindelijk *Hooyschuur Architecten* in Wormerveer gevraagd om de plannen nader vorm te geven. Een belangrijke overweging daarbij was dat Hooyschuur eerder werkte aan de herbestemming van een ander deel van de stelling, het Fort aan de Krommeniedijk (Fort K'ijk). Dit fort is slechts twee jaar jonger dan het Benoorden en heeft een identiek ontwerp (een zogenoemd A-type). Fort K'ijk is momenteel een onderkomen voor jongvolwassenen met een autistische aandoening.
- notarieel advies in te winnen over de oprichting van *Stichting Erfgoed Benoorden* en de geldende normen van *corporate governance*;
- fiscaal advies in te winnen ten aanzien van de gekozen organisatiestructuur van een stichting en huurders;
- gesprekken te voeren met omwonenden en *stakeholders*;
- domeinnamen en *social media* te registreren;
- adviseurs op het gebied van ecologie, verkeer en financiën te selecteren en hen te vragen om hun visie op de bestaande plannen. De uitwerking daarvan is opgenomen in onderhavig document.
- het fort te bezoeken, het bos te verkennen, plannen te wegen, oppervlakken te meten, te oriënteren, te praten, te beraden en te komen tot een verdere verdieping van Kwartiermaker.

II. Algemene opzet

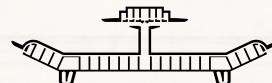
Om haar plannen te bewerkstelligen blijven ongewijzigd drie bedrijfsmodellen van kracht:

1. een hotelfunctie voor het fort;
2. het behoud van de munitiemagazijnen in het zogenoemde kerngebied als verhuurbare kantoor- of atelierruimte, met de *Hartekamp Groep* en *12GoGreen* als prominente huurders. Voor *12GoGreen* geldt daarnaast een bijzonder ruimtelijk gebruik.
3. een campingfunctie voor het midden- en zuiddeel van het munitiebos.

Voor al deze functies tezamen is voorzien in het behoud en gebruik van het bureelgebouw als receptie, ontvangstruimte, uitvalsbasis, eigen kantoorlocatie, postadres, opslagruimte, etc. Alle gebruiken zijn volledigheidshalve nader aangeduid in het vlekkenplan dat wordt bijgevoegd als **bijlage 1**.

Het vlekkenplan is inmiddels uitgewerkt in een concrete plattegrond die wordt bijgevoegd als **bijlage 2**. Het kerngebied wordt gevormd door de zes A-magazijnen en vier B-magazijnen langs de middenas van het bos. Ten behoeve van de camping worden 20 plekken op de voormalige fundamente van munitiemagazijnen gerealiseerd en 19 nieuwe plekken op gras aangelegd. De nieuw te vormen campingplekken op gras worden zo veel mogelijk gerealiseerd op plaatsen waar het bos enige 'dikte' heeft, zodat de natuurbeleving optimaal is en fauna zo min mogelijk wordt gehinderd. Daarnaast is bij de plaatsing gestreefd om nieuwe grasplekken niet recht tegenover betonplekken te plaatsen teneinde zoveel mogelijk privacy en rust te creëren.

Kwartiermaker heeft de afgelopen maanden benut om te praten met diverse omwonenden en 'stakeholders' rondom het project, waaronder leden van de (voormalige) *Maatschappelijk Advies Commissie*. De initiatiefnemers hebben dit als zeer nuttig ervaren bij het verder uitwerken van het onderhavige plan. In de eerste -en voornaamste- plaats gaf de persoonlijke kennismaking vaak

een beter inzicht in ieders persoonlijke zorgen en drijfveren. Zulke zorgen konden veel sneller en inhoudelijker worden besproken dan via de meer statische route van de formele bieding. De basishouding van alle gesprekspartners was in de praktijk constructief en geïnteresseerd, hetgeen overigens niet betekent dat -vaak op specifieke deelgebieden- geen zorgen leven/leefden. Daarnaast bestond in deze gesprekken de mogelijkheid om zaken te verduidelijken en misverstanden weg te nemen. Zo was in de initiële bieding weliswaar opgenomen dat *restverkeersstromen* via de Redoute zouden (moeten) verlopen, maar bleek dit in de praktijk aanleiding voor misvattingen over de (zeer beperkte) omvang daarvan. Daarnaast kregen de initiatiefnemers een veel beter beeld van de lokale geschiedenis, zoals de vorming van het woonbotengebied en de aanleg van Westend, en konden zij profiteren van lokale kennis, zoals de aanwezigheid van een grote transportleiding voor gas op de grens van het plangebied. De initiatiefnemers hebben de intentie om meer betrokkenen te benaderen. Gevoerde gesprekken worden niet gezien als eindpunt, maar als een basis voor verdere dialoog. Dit is in lijn met de per 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet, die bijzondere nadruk legt op zogenoemde participatie, maar is daarnaast ook de enige manier om te streven naar (en wellicht zelfs te komen tot) een breed gedragen plan voor het Benoorden.

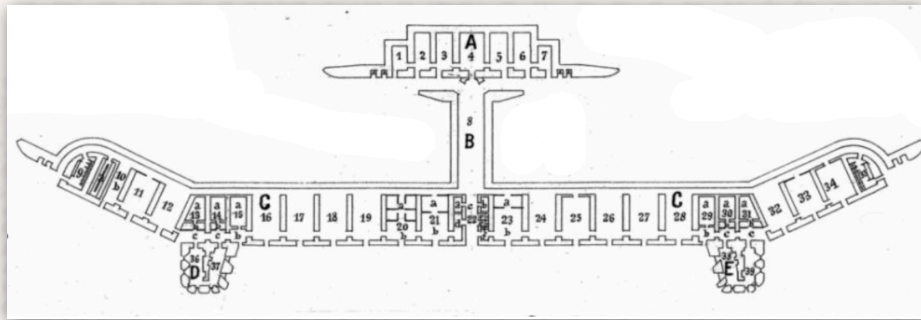
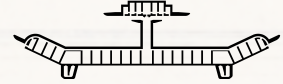

Dwarsdoorsnede/impressie van de beoogde herbestemming van de soldatenverblijven.

- het fort nader ingedeeld

Voor het fort is indelingsplattegrond uitgewerkt die wordt bijgevoegd als **bijlage 3**. Hierin zijn hotelkamers geprojecteerd in de grotere, courante ruimten van het fort, terwijl bijzondere en cultuurhistorisch bepalende verblijven niet worden benut. De poterne (ruimte 8) en de cupola (ruimte 4) worden heringericht als museum(lobby), terwijl de keelkazematten, de wasruimte en de latrines in principe geheel vrij blijven van verstoring. In de hotelkamers is het algemene uitgangspunt dat de sanitaire ruimte achterin de kamer (westelijk) wordt geplaatst, omdat hier het minste daglicht toetreedt. De leefruimte is juist meer oostelijk georiënteerd, richting de bestaande deur en ramen.

De indeling van het fort is niet zonder uitdagingen. Ruimtes 3, 4 en 5 hebben geen daglicht en kunnen als zodanig niet worden benut als hotelkamer. Ruimte 3 bevat de ladder naar de cupola en wordt zoals gesteld gebruikt voor publieksvoorlichting. Ruimte 4 is groot en zou idealiter

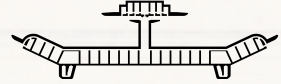
Plattegrond van het fort met de traditionele kamernummering.

kunnen dienen als locatie voor de koude keuken, maar bevat veel schilderijen die zich waarschijnlijk slecht verhouden met die activiteiten (denk aan de stoom die vrijkomt bij het openen van een vaatwasser). Kamer 4 is momenteel daarom aangemerkt als kantoor, maar is feitelijk veel te groot voor dat doel. De koude keuken is geprojecteerd in kamer 5, waar veel minder schilderijen bekend zijn, maar deze is redelijk klein voor dit doel. Om de hotelkamer in ruimte 1 & 2, de cupola in ruimte 4 en de hotelkamer in 6 & 7 bereikbaar te houden, dienen sowieso de nodige maatregelen te worden genomen (het plaatsen van tussenwanden), omdat deze ruimten alleen toegankelijk zijn *via* ruimte 4 (en 5). Als dat haalbaar blijkt, zullen zowel ruimte 1 & 2 als ruimte 6 & 7 als hotelkamers kunnen worden benut, waarmee het totaal aantal hotelkamers op 19 uitkomt. Omdat deze afweging een meer diepgaande ontwerpstudie vergt, is in de rest van onderhavig document veiligheidshalve en onveranderd gerekend met 18 kamers.

Globale impressie van een hotelkamer. Licht treedt toe via de geopende deur en vensters. In het donkere deel van de kamer bevindt zich de feitelijke entree en de badkamer.

Een andere ontwerpquestionaire doet zich voor bij de keelkazematten en kruitrusten (13, 14, 15, 36 en 37 aan de linkerkant van het fort en 29, 30, 31, 38 en 39 aan de rechterkant). In de huidige indeling zijn deze alleen toegankelijk *via* een (al dan niet verhuurde) hotelkamer of buitenom. Dit is

denkbaar, maar niet functioneel voor bezoekers en toezichhoudend personeel. De toegang kan alleen worden verbeterd door een aanpalende hotelkamer in oost-westelijke richting te versmallen en een toegangsgang aan te leggen, maar dat heeft directe negatieve invloed op de bruikbaarheid van de betreffende kamer. In zo'n scenario zou dit ruimtegebruik kunnen worden gecorrigeerd door een van de drie kamer van het kruitmagazijn bij de hotelkamer aan de andere zijde te trekken. Dit soort beslissingen dienen in een nadere uitwerking van het ontwerp te worden genomen.

De initiatiefnemers benoemen de voorgaande voorbeelden slechts voor de beeldvorming van de lezer; herbestemmen is niet altijd eenvoudig. Tegelijkertijd achten zij dit soort ontwerpkwesaties zonder meer overkomelijk.

- muurschilderingen nader bezien

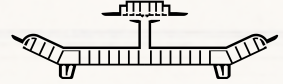
De intentie van Kwartiermaker om alle schilderingen in het fort te behouden zoals in de initiële bieding¹ uiteen is gezet, is onveranderd. Daarbij wil zij de aanpak zoals geschetst in het advies van Wijnen in grote mate volgen. Sterk samengevat valt die aanpak in twee delen uiteen:

- Ten aanzien van functionele schilderingen (bijvoorbeeld kamernummers, kamerfunctieaanduidingen en mededelingen over de maximale vloerbelasting) en de decoratieve schilderingen (bijvoorbeeld de veelvuldig aangebrachte sjabloonmatige versieringen) geeft het advies van Wijnen in overweging om deze *“af te dekken met een reversibele ‘beschermende’ verflaag en ze na herinrichting op dezelfde plek opnieuw aan te brengen in dezelfde vormgeving en grootte”*². Deze aanpak lijkt doenlijk en zal zo veel mogelijk worden gevolgd. Na deze conservering dient vanzelfsprekend voorzichtig met de schilderingen te worden omgegaan, maar hebben deze door hun plaatsing (boven deuren en/of relatief hoog op wanden) en relatief beperkte waarde *in het algemeen* geen bijzondere fysieke bescherming nodig.
- Ten aanzien van de figuratieve schilderingen en spreuken wordt een ver(der)gaande bescherming nagestreefd. Zoals in de eerdere bieding beschreven lijkt het op basis van de eerdere positieve ervaringen haalbaar om deze schilderingen te stabiliseren en conserveren met Funori, een uit zeewier gewonnen conserveringsmiddel. Idealiter vindt de conserveringsfase plaats voorafgaand aan de fysieke verbouwing van het fort, zodat schilderingen tijdens de risicovollere periode optimaal beschermd zijn.

Naast de conservering is in de eerste plaats de ruimtelijke inrichting van de individuele (hotel)kamers van belang. Wijnen benoemt specifiek de kamers 4, 8, 15, 19, 22, 23, 27 en 33 als ruimten met een hoge cultuurhistorische waarde. Van deze kamers worden 19, 23 en 27 herbestemd als hotelkamers. De intentie om sanitair in het westelijk deel van de individuele hotelkamers te plaatsen laat zich ogenschijnlijk op de meeste plekken goed verenigen met de aanwezigheid van schilderingen. Door voor iedere kamer een bewuste keuze te maken (toegangsdeur links en badkamer rechts, of andersom) kunnen muren met de meeste waarde worden ontzien. Slechts in de uitzonderlijke gevallen waarin zowel de noordelijke als de zuidelijke muren van een kamer waardevolle afbeeldingen bevatten (met name kamer 19) zal een langere en smallere badkamer door het midden van de hotelkamer nodig zijn. In een uiterst geval kan niet bij voorbaat worden uitgesloten dat incidenteel een voorzetwand voor een *functionele* (en dus niet een *decoratieve*) schildering zal moeten worden geplaatst. In dat geval blijft de decoratie behouden, maar zal deze niet meer waarneembaar zijn zolang als de betreffende indeling wordt gehandhaafd. Dit scenario wordt waar mogelijk vermeden. Verder behoeven ook de fysieke eigenschappen van sommige kamers aandacht. Zo bestaat de intentie om de kasnissen in kamer 18 in het

¹ Zie pagina 8-10 aldaar.

² Wijnen, 2015, Muurschilderingen en Decoraties in Fort benoorden Spaarndam, Nulmeting, waardering, plan voor behoud, p. 69-70

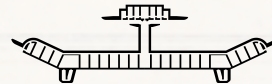
ontwerp van de kamer te integreren. De originele houten scheidingswanden, zoals in kamer 20, 21 en 34, alsmede de gemetselde wanden, zoals in kamer 25, dienen in het ontwerp te worden opgenomen. Voor ruimtes die een hoge cultuurhistorische waarde hebben, maar geen hotelkamer worden, zoals 4 (kantoor), 8 (museumlobby), 22 (toegangsgang bij de voormalige hoofdingang) zal eenzelfde aanpak worden gehanteerd als hiervoor is geschetst, maar is de uitvoering van maatregelen veel beter haalbaar.

Na conservering van de schildering en uitvoering van de verbouwing is het dagelijks gebruik het volgende aandachtspunt. Enerzijds dient te worden voorkomen dat gasten de schilderijen aanraken/beschadigen, maar anderzijds is het vanuit een belevings- en conserveringsoogpunt niet wenselijk om deze afbeeldingen achter glas te stoppen. De beoogde bescherming bestaat bij figuratieve schilderijen daarom uit het opwerpen van psychologische barrières. Door middel van een kleurwisseling in de vloer (bedekking) kan

Globale impressie van de toepassing van diverse beschermende maatregelen rondom een muurschildering. De schildering zelf is geconserveerd, maar verder, samen met het direct omliggende muurdeel, ongemoeid gelaten. De halve cirkel met een afwijkende kleur in de vloerbedekking, de specifieke verlichting en een tekstuele uitleg creëren een 'verbijzondering' die evidente afstand tussen de bezoeker en het object schept.

bijvoorbeeld direct aan gasten worden gecommuniceerd dat de afbeelding op de muur niet zo maar kan worden benaderd. Daar waar schilderijen langs verkeersroutes liggen en 'in het voorbijgaan' beschadigd kunnen raken (denk daarbij ook aan een linnen- of schoonmaakkar), kan ook met een lage fysieke barrière (verhoging, stootrand of laag hekwerk) worden gewerkt. Los daarvan zal door specifieke belichting (indirect maar) duidelijk worden gecommuniceerd dat een schildering belangwekkend is. Ook een kaartje met tekst naast de schildering draagt bij aan het gevoel dat de schildering omzichtig moet worden behandeld. Verder kan ook in de naamgeving van de individuele hotelkamers de waarde van een bepaalde daar zichtbare schildering worden benadrukt. *Mutatis mutandis* zullen deze maatregelen ook worden toegepast in ruimtes die geen hotelkamer zijn, maar wel worden herbestemd.

De bovengenoemde aanpak vergt een aanzienlijke investering in tijd, aandacht en middelen. Daarbij wordt nu reeds, ter voorkoming van onrealistische verwachtingen, benoemd dat geen extra investering zal/kan worden gedaan om thans onontdekte schilderijen te vinden, bloot te leggen en te conserveren. Wel wordt gestreefd naar behoud van de huidige situatie, bijvoorbeeld door zo min mogelijk fysiek in te grijpen in muren (utiliteiten worden zoals in de eerdere bieding is geschetst zo veel mogelijk ondergebracht in de vloer) en door bewuste keuzes te maken bij de afwerking van de muren. Op die wijze wordt de bestaande situatie zo veel mogelijk gehandhaafd kunnen latent aanwezige schilderijen worden bewaard voor de toekomst.

Het is voorzienbaar dat bovenstaande beschrijving van *uitgangspunten* nadere vragen oproept over de verdere uitwerking en concrete toepassing. In hun initiële bieding hebben de initiatiefnemers de noodzaak benoemd om een of meerdere expertsessies te beleggen. Deze zijn onmisbaar om zulke vragen op een verantwoorde wijze concreet en per kamer uit te werken.

III. Verkeersstromen, logistiek en parkeren

De initiatiefnemers hebben Mobycon, een internationaal opererend consultant op het gebied van mobiliteit en verkeersveiligheid, gevraagd om nader te kijken naar de verkeersstromen die de initiatieven van Kwartiermaker potentieel met zich meebrengen. Daarnaast hebben zij, mede in het licht van dit advies, de beoogde 'routing' door het gebied nader gezien.

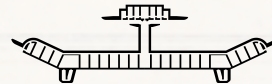
- van bos naar forteiland

Bij de verdere uitwerking van de plannen is met name de oversteek per pont nader gezien. De afstand langs het ingetekende oversteek bedraagt ongeveer 70 m. Waar tot op heden werd uitgegaan van een met de hand voortbewogen pontje is het besef gegroeid dat deze afstand een grote fysieke inspanning vergt, die bovendien bij een meerdaags verblijf ook meerdere keren zal moeten worden afgelegd. Bij mooi weer kan de (eerste) overtocht aangenaam zijn, maar bij regen is een langzame oversteek van het water onprettig. Ook personeel zou zich in deze opzet meerdere keren per dag per pont moeten verplaatsen. Een pont met een elektrische voortstuwing zou de fysieke inspanning wegnemen, maar roept direct vragen op over kosten, stroomvoorziening, onderhoud, veilig gebruik, supervisie, storing, ecologie, etc, en lijkt daardoor nog minder wenselijk.

In het licht van het voorgaande lijkt een drijvende brug van kleine pontons een veel betere manier om de oversteek te maken. Daarbij wordt gedacht aan drijvende steigerdelen die door middel van twee parallelle lijnen aan beide walkanten zijn verankerd. De steigerdelen zijn (net aan) breed genoeg zijn voor twee mensen om elkaar in tegengestelde richting te passeren. Met deze opzet wordt de oversteek veel minder inspannend en ook bij slecht weer snel te maken, terwijl onveranderd het verhaal van het gebied (een overgang tussen het nieuwere munitiebos en het oudere fort) kan worden overgebracht. Daarbij is de gedachte opgekomen om wilgentenen aan beide zijden van de pontondelen te bevestigen, waarbij de onderkant van de staken het water raakt. Deze staken zullen uitlopen en gebruikers van de pontons deels aan het zicht van waterfauna onttrekken. Een geheel zichtdichte afscheiding is daarmee wellicht niet (direct) haalbaar, maar deze opzet kan goed bijdragen aan een meer harmonieus gebruik van het gebied. In haar brief van 14 september 2023 heeft het Recreatieschap oa. speciale aandacht gevraagd voor de "*waterlinie karakteristieken*" van het Benoorden, als onderdeel van het werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. De voorgestelde drijvende pontondelen zijn doelmatig, reversibel en groen in aanzien; als zodanig menen de initiatiefnemers dat dit de best denkbare manier is om het fort te ontsluiten. Een aanvullend voordeel van deze nieuwe opzet is dat drijvende steigerdelen als standaardproduct door veel aanbieders worden geleverd, eenvoudig in kleine delen worden getransporteerd en door standaardwerk een relatief lage investering vormen.

- verkeersstromen buiten het plangebied

Mobycon heeft, met behulp van bestaande verkeersgegevens van oa. de gemeente Haarlem, nader geïnventariseerd welke verkeersstromen het initiatief van Kwartiermaker teweegbrengt.

Haar rapportage wordt bijgevoegd als **bijlage 4**. Mobycon maakt een inschatting van de verkeersstromen zoals deze in het jaar 2040 worden verwacht. Zij constateert sterk samengevat dat *zonder* de uitvoering van de plannen van Kwartiermaker op het oostelijk deel van de Westlaan (de toegangsweg van de Slaperdijk naar de ingang van het plangebied) en op het westelijk deel van de Slaperdijkweg (tussen de Vergierdeweg en voornoemd deel van de Westlaan) verkeerskundige aanpassingen noodzakelijk zijn. Deze aanpassingen zijn temeer nodig als Kwartiermaker tot uitvoering wordt gebracht. De aanpassingen zelf bestaan, opnieuw sterk samengevat, uit het creëren van enkele passeerhavens en zijn als zodanig relatief beperkt. Daarnaast is een aanpassing van de bebording noodzakelijk om de oostkant van het plangebied vrij te houden van verkeer. Ook aanpassing van adresgegevens van het fort (van de Redoute naar de Westlaan) en aanpassing van de basisgegevens voor gps-systemen hoort daarbij. Voor de hiervoor genoemde verkeerskundige ingrepen zullen de initiatiefnemers een beroep doen op de gemeente Haarlem als wegbeheerder om deze aanpassingen, die sowieso nodig zijn om de wegen in kwestie toekomstbestendig te maken, door te voeren. Het is goed om te benadrukken dat het rapport van Mobycon de bestaande en nieuwe situatie toetst aan wettelijke en verkeerskundige normen. Als zodanig is het rapport dus geen uiting van persoonlijke meningen of percepties over de verkeerssituatie die, geheel begrijpelijk, bij omwonenden en betrokkenen kunnen leven en goeddeels door de initiatiefnemers worden gedeeld.

- autoparkeren

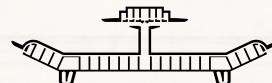
Mobycon heeft op verzoek van de initiatiefnemers berekend hoeveel parkeergelegenheid de activiteiten van Kwartiermaker vergen. Daartoe heeft zij gebruik gemaakt van de gemeentelijke parkeernorm³, die op haar beurt weer gebaseerd is op de nationaal veel gebruikte standaard⁴ (zie pagina 19 van bijlage 4). De conclusie van Mobycon is dat 112 parkeerplekken nodig zijn om aan de gemeentelijke normen te voldoen. De initiatiefnemers zijn geen voorstander van het grote aantal plaatsen dat slechts op theoretische piekmomenten volledig zal worden gebruikt, maar schikken zich uiteraard naar de gemeentelijke wetgeving.

In haar eerdere bieding hebben de initiatiefnemers de wens verwoord om bezoekers van het hotel te laten parkeren aan de westzijde van het gebied. Het hotel is daardoor alleen bereikbaar na een wandeling door het bos en de oversteek naar het forteiland. Deze opzet is voor de hotelfunctie verre van ideaal, omdat een parkeerplaats traditioneel gezien, omwille van het gemak en comfort van de gasten, veel dichterbij de ingang van een hotel dient te liggen. Tegelijkertijd is de geschetste opzet een noodzakelijk kwaad om I. verkeer aan de oostzijde, bij de woonschepen, tot een minimum te beperken, en II. verkeer zo veel mogelijk te weren uit het munitiebos zelf. In het licht van het grote aantal voorgeschreven parkeerplaatsen is het helaas niet houdbaar om *alle* parkeeractiviteit buiten het munitiebos te houden. Noodgedwongen is daarom een rij parkeerplaatsen aan de uiterste bosrand, bij binnenkomst via de westelijke poort rechts, in het bos geprojecteerd. Voor de overige plekken wensen de initiatiefnemers in overleg met het Recreatieschap gebruik te maken van de beperkte ruimte net buiten de westelijke poort, alsmede langs de Westlaan en op het weiland ten oosten van de Westlaan. Dit weiland was historisch gezien van de Westlaan toegankelijk. Het zuidelijk deel van het eiland is aangemerkt als NNN-gebied; vanzelfsprekend is niet beoogd de parkeerplaats tot in dat gebied voort te zetten. Het gebruik van het eiland wordt door de initiatiefnemers gezien als 'het minst slechte alternatief. Een hotelbezoeker die parkeert op het eiland moet ruim 400 m. lopen om op de plaats van bestemming te komen. De opzet is weergegeven in **bijlage 5**.

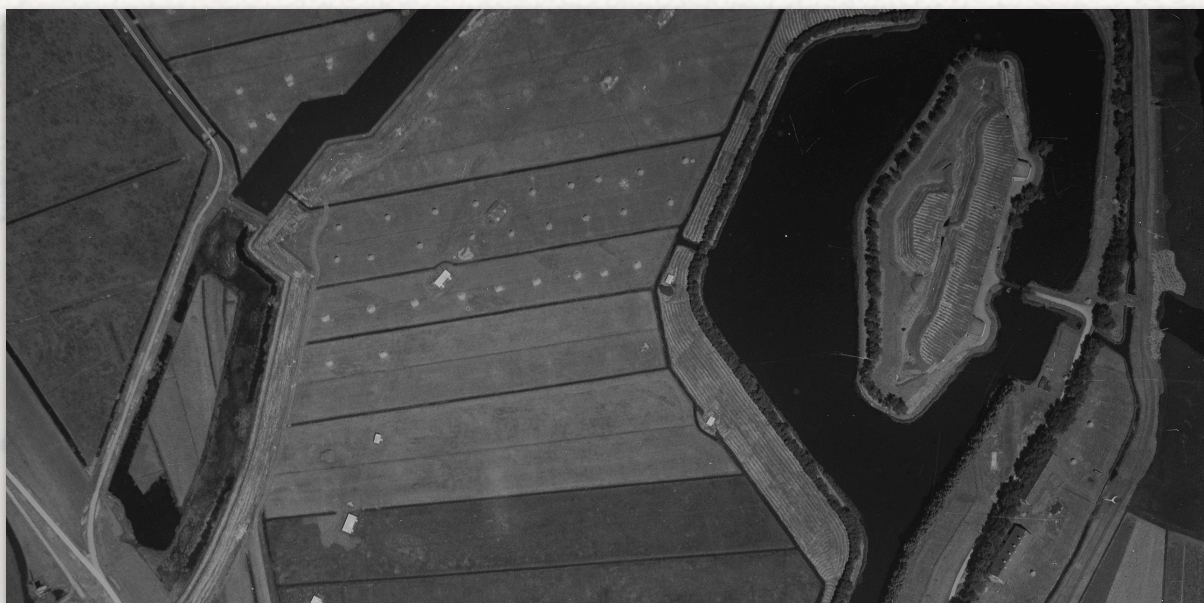
In informeel overleg is gebleken dat wellicht bestuurlijke bezwaren bestaan tegen het gebruik van het eiland als parkeerterrein. De aard en omvang van deze bezwaren dient in nader overleg te

³ Nota Parkeernormenbeleid 2015, www.lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR362156/2#bijlage_1

⁴ Kennisplatform Crow, voorheen Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek.

worden verkend. De initiatiefnemers is gevraagd om na te denken over een alternatieve parkeeroplossing naast de bovenstaande aanpak (die voor het gemak hierna zal worden aangeduid als scenario A). In dit scenario B worden (de parkeerplaatsen rond de toegang van het munitiebos gehandhaafd en) de parkeerplaatsen die niet op het eiland kunnen worden geplaatst in arren moede geprojecteerd in het verlengde van de Westlaan, nabij de bestaande parkeergelegenheid van Villa Westend. Door te werken met schuine insteekhavens kan de bestaande bomerij aldaar waarschijnlijk worden gehandhaafd. Dit scenario is onwenselijk omdat de loopafstand naar de bestemmingen in het bos en op het forteiland verder wordt vergroot. Een houten loopbrug over de sloot naar het gebied van de kantoren van 12GoGreen zou dit probleem deels kunnen ondervangen, maar (brengt extra kosten met zich mee en) biedt voor hotelgasten weinig/geen verbetering. Ook scenario B is verwerkt in een plattegrond die is bijgevoegd als bijlage 5.

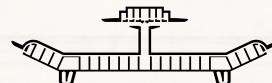

Uitsnede uit een luchtfoto uit 1920, met links het (vanaf de Westlaan toegankelijke) eiland alsmede de huidige toegang tot het plangebied en rechts het fort.

De initiatiefnemers zouden verder graag bezien of in overleg met het Recreatieschap de gemeentelijke parkeernorm met één of twee bestaande parkeerplaatsen aan de oostelijke zijde van het plangebied kan worden ingevuld. Meer is echter niet zinvol, omdat het verkeer aan oostelijke zijde zeer beperkt zal zijn. Dit uitgangspunt staat onveranderd overeind.

- fietsparkeren

Fietsparkeren is in de praktijk minstens zo belangrijk als autoparkeren. Het transport per fiets zal door de initiatiefnemers ook zo veel mogelijk worden bevorderd. Mobycon heeft op verzoek van Kwartiermaker bezien hoeveel fietsparkeerplekken de verschillende initiatieven tezamen vergen (zie pagina 17 van bijlage 4). Door kengetallen van de gemeente Velsen en elders te combineren komt zij daarbij op een verwachte aantal van 178 fietsparkeerplaatsen. In tegenstelling tot auto's wordt het gebruik en parkeren van fietsen in het bos door de initiatiefnemers niet gezien als een probleem. De overlast voor andere gebruikers van het bos en voor de natuur zal immers verwaarloosbaar zijn. Bij het bureelgebouw en bij de oostelijke toegang tot het fort is het inrichten van een (eenvoudige, niet overdekte) stalling een vanzelfsprekende stap. Bij de oversteek van de gracht kunnen enkele plekken worden ingericht, maar gezien het beperkte aandeel van het hotel en de museumlobby in de totaalberekening (4 van 178) zal in de praktijk moeten worden bezien of daartoe een noodzaak bestaat. Voor het overige zullen fietsen zich eenvoudigweg verspreiden over de verschillende bestemmingen in het gebied.

Impressie van de toekomstige camping, kijkend naar het noorden richting munitiemagazijn A10. De overgang van campinggebied naar wandelgebied is voor voertuigen geblokkeerd met enkele bloembakken. Uit veiligheidsoverwegingen is het thans reeds ingestorte magazijn A10 met een hek ontoegankelijk gemaakt. Het bouwwerk blijft als 'folly' in het landschap aanwezig.

IV. Financiën

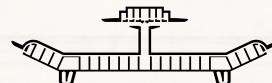
De initiatiefnemers hebben de begroting zoals geschetst in de bieding van 8 december 2022 verder uitgewerkt.

- ontwikkelingsvolgorde

In de eerdere bieding is een gelijktijdige start van het kerngebied, het campinginitiatief en het hotel benoemd. Zowel vanuit het oogpunt van bedrijfsvoering als financiën lijkt het beter om het kerngebied en de camping te starten, de exploitatie te ervaren en te verbeteren, te profiteren van de daarmee gemoeide cashflow en pas in het derde jaar tot de daadwerkelijke conversie van het fort over te gaan. Deze meer stapsgewijze aanpak maakt het herbestemmingsproces veel beter beheerbaar. In de eerdere bieding is verder een graduele uitbreiding van het aantal campingplekken geschetst over een periode van enkele jaren. Nadien is het inzicht gegroeid dat deze aanpak *per definitie* een negatieve exploitatie in eerste jaren met zich zou meebrengen ('halve camping'), terwijl de kosten die gemoeid zijn met de conversie van het bosgebied lager blijven indien die in één keer worden genomen. Ook hier is de beoogde volgordelijkheid daarom gewijzigd.

Het startpunt van de fysieke werkzaamheden is de verlening van de benodigde vergunningen en het aangaan van de ondererfpachtovereenkomst met het Recreatieschap. De initiatiefnemers streven ernaar om reeds *voorafgaand* aan dit moment in goed overleg met het Recreatieschap te bezien of bosonderhoud kan worden gepleegd, munitiemagazijnen kunnen worden onderhouden en muurschilderingen in het fort kunnen worden gestabiliseerd. Het voorgaande is vastgelegd in een strokenplanning die wordt bijgevoegd als **bijlage 6**.

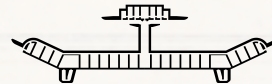
- investeringsbegroting/stichtingskosten

In haar eerdere bieding is een stichtingskostenoverzicht opgenomen zoals opgesteld door een bouwkostenexpert. Op basis van voortschrijdend inzicht hebben de initiatiefnemers nadien diverse wijzigingen doorgevoerd. Zo zijn verbouwings- en onderhoudswerkzaamheden aan het bureelgebouw toegevoegd, de kosten voor het parkeren en de aanleg van nuts-voorzieningen sterk verhoogd en konden, na metingen in het fort en de munitiemagazijnen, oppervlakken met veel meer nauwkeurigheid worden benaderd. Kwartiermaker heeft na haar bieding bovendien stukken kunnen inzien die BOEi heeft opgesteld in het kader van het herbestemmingsinitiatief, maar niet eerder beschikbaar waren. Deze worden bijgevoegd als **productie 7**. De initiatiefnemers hebben het beeld dat BOEi een gedegen en veilige benadering voor de restauratie van zowel het fort als de munitiemagazijnen heeft gekozen. Kwartiermaker onderschrijft de inschatting voor het fort en maakt die, geactualiseerd voor gestegen bouwkosten en inflatie, onveranderd tot haar eigen. De benadering van de munitiemagazijnen lijkt erg ruim. Hiervoor zijn meerdere oorzaken. In de eerste plaats betekent de sloop van diverse magazijnen dat veel materiaal vrijkomt dat prima kan worden hergebruikt. Dit is een scenario waarmee ten tijde van de raming logischerwijs geen rekening is gehouden. Daarnaast is geconstateerd dat de magazijnen weliswaar sterk zijn verwaarloosd, maar structureel geen zichtbare schade vertonen. Zo lijkt bij geen enkel magazijnen uit het beoogde kerngebied sprake van verzakking of zetting. Vooral de vier C-magazijnen, die als sanitair voor de camping zijn beoogd, zijn in opvallend goede staat. Ten derde is bij de opstelling van de betreffende ramingen logischerwijze geen rekening gehouden met een 'box in box'-aanpak zoals Kwartiermaker die voorstaat. Door binnen het dragende casco van de munitiemagazijnen een niet dragend houten binnenwerk op te richten, waarin isolatie, leidingen en installaties kunnen worden weggewerkt, kan relatief goedkoop worden gebouwd, terwijl aan de magazijnen zelf relatief weinig ingrepen nodig zijn. Overleg met een in Wikihouse-toepassingen gespecialiseerd architect bevestigt deze aanpak. De financiële prognose voor de magazijnen is overeenkomstig aangepast. In totaal voorziet Kwartiermaker in een investering van 8,8 miljoen over vijf jaar; een verdere uitwerking wordt bijgevoegd als **bijlage 8**.

Globale impressie van een model A munitiemagazijn na de herbestemming tot verhuurbare ruimte. Het uiterlijk is vrijwel ongewijzigd gebleven, terwijl met de houten binnenbouw een comfortabele ruimte is gecreëerd. Licht treedt binnen via de glazen deuren en daklichten in het achterdak.

- exploitatiebegroting

De initiatiefnemers hebben de hiervoor genoemde ontwikkelingsvolgorde uitgewerkt in een exploitatiebegroting (bijlage 7). Bij het doorrekenen van diverse scenario's is het besef ontstaan dat (nu uitgaven niet kunnen worden verlaagd) meer inkomsten noodzakelijk zijn. In de initiële bieding is uitgegaan van de vorming van 39 campingplekken. Veertien van deze plekken zouden ontstaan door het afbreken van zogenoemde A-magazijnen van 10 m. bij 20 m. Na afbraak resteert in die gevallen een betonplaat, en daarmee een campingplek, van 200 m². Voor de plaatsing van een tent of een caravan is dat onnodig groot, zodat de intentie is ontstaan om deze plekken door middel van een groene afscheiding te splitsen in twee afzonderlijke standplaatsen. Hiermee stijgt het aantal campingplekken zonder verdere investering, anders dan in sanitair en parkeren, van 39 naar 54 plaatsen. Teneinde tegelijkertijd de inkomsten niet te positief in te schatten zijn huurprijzen, en de eerder daarin geprognostiseerde groei daarvan, verlaagd om beter aan te sluiten bij gangbare marktprijzen. Zo is de huurprijs van een magazijn in het kerngebied thans gewaardeerd op € 105,- per m² vvo. per jaar, hetgeen in de praktijk betekent dat een B-magazijn voor grofweg € 700,- per maand excl. nutsvoorzieningen zou kunnen worden gehuurd en een A-magazijn voor iets meer dan het dubbele (prijsniveau 2024). Dit is, bijvoorbeeld in vergelijking met het vijf kilometer verderop gelegen industrieterrein Waarderpolder, zonder meer concurrerend, en laat zelfs ruimte om in onderhandeling tot een hogere prijs te komen.

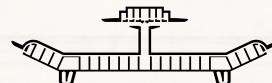
- financieringsplan en dcf.

De huidige planuitwerking voorziet in een investering van ongeveer 8,8 miljoen euro gedurende een opbouwperiode van vijf jaar. Kwartiermaker wil de financieringsbehoefte voorzien door een combinatie van verschillende financieringsbronnen. Zij is daarbij uitgegaan van de toekenning van de subsidie van ongeveer een miljoen euro zoals genoemd in het bidbook⁵. Daarnaast heeft zij zich tot doel gesteld om een miljoen euro te verkrijgen uit diverse charitatieve fondsen. De initiatiefnemers hebben tientallen fondsen beoordeeld op de kans om succesvol een aanvraag in te dienen. Daarnaast heeft schrijver dezes, door het afgelopen jaar vrijwillig werkzaamheden te verrichten voor Stadsherstel Den Haag eo. NV, inmiddels ervaring opgedaan met het indienen van zulke aanvragen. Kwartiermaker, of correcter Stichting Erfgoed Benoorden, zal zich in ieder geval wenden tot het Cultuurfonds, het Dinamo Fonds, Stichting Diorapthe, Stichting Van Rees Klatte, Stichting Goede Doelen NH1816, de Volkskracht stichtingen, het Pruikenburg Fonds, de Adriaan Stichting en alle andere waar een kans op een bijdrage realistisch is. Verder zijn de initiatiefnemers voornemens om eigen middelen in te brengen middels een lening. In het financieringsplan is aan dit bedrag slechts om zuiver fiscale redenen een rentedragend component toegevoegd; een renteloze lening zou fiscaal als schenking worden aangemerkt en belast.

Zoals ook reeds in de bieding van 8 december 2022 werd opgemerkt, zullen de initiatiefnemers een beroep doen op de gemeente Velsen om een bijdrage te leveren in het project. Zo'n bijdrage kan bestaan in een tegemoetkoming in de met het project gemoeide leges, die naar de tarieven van 2024 ruim € 160.000,- bedragen. Daarnaast wenst Kwartiermaker, in goed overleg met het Recreatieschap, een beroep op de gemeente te doen bij het aanleggen van de parkeerplaatsen. Verder wordt haar steun als borg bij het verkrijgen van een maatwerklening bij de Bank Nederlandse Gemeenten als cruciaal gezien. In dezelfde categorie zullen financieringsmogelijkheden via het Nederlands Restauratiefonds en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed worden gezien. De resterende financieringsvraag zal Kwartiermaker bij commerciële marktpartijen tegen navenante rente (moeten) onderbrengen. Hiervoor zal het noodzakelijk zijn om het ondererfpachtrecht in hypotheek te kunnen geven.

In bijlage 7 is tevens een aangepaste versie van de dcf-berekening opgenomen. In de vorige versie ontbraken financieringskosten: deze zijn thans opgenomen. Daarnaast zijn diverse uitgaven op realisme getoetst en aangepast. Daar waar de investering in de praktijk over vijf jaar wordt

⁵ Bidbook van het Benoorden v4, p. 19

verdeeld conform de exploitatiebegroting en de strokenplanning, is in de dcf. de financiering van jaar 1 geheel opgenomen.

- investering vs. erfpachtsduur

Bovengenoemde investering van ongeveer 8,8 miljoen euro ziet op een gebruik van het plangebied gedurende een periode van (door de ontwikkelingstijd korter dan) dertig jaar, ofwel (theoretisch) ruim € 290.000,00 per jaar. Economisch en gevoelsmatig staat een financiële investering van deze omvang niet in verhouding tot de periode van gebruik. Dit betekent dat een grote waarde resteert aan het einde van de ondererfpacht, hetgeen vragen over vergoeding of achterlating oproept. De initiatiefnemer bepleiten daarom een langere erfpachttermijn, zodat de investeringen beter tot hun recht komen en daarnaast ook in de latere decennia van de erfpacht investeringen met langlopende leningen kunnen worden gefinancierd of, indien een langere looptijd niet mogelijk zou blijken, een ruimhartigere regeling bij onverhoopte beëindiging na dertig jaar, zodat tijdens de erfpachtgever geen financiële stimulans kan ontstaan om het initiatief te staken. De initiatiefnemers voeren deze argumenten niet voor eigen gewin (schrijver dezes is ongeveer 75 jaar tegen de tijd dat de ondererfpacht afloopt), maar omwille van de continuïteit van het initiatief. Kwartiermaker beoogt immers om een fundament te leggen voor een min of meer permanent non-profit beheer van het monument en de natuur.

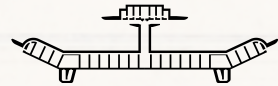

Impressie van de toekomstige camping, kijkend naar het noorden in de richting van munitiemagazijn A5. De opbouw van het magazijn is verwijderd en op het fundament zijn twee campingplekken gecreëerd.

V. Ecologie en waterbeheer

Kwartiermaker heeft ecologisch onderzoeksbureau Van der Goes & Groot gevraagd om haar plannen te toetsen aan de vigerende ecologische regelgeving. De daartoe geschreven rapportage wordt bijgevoegd als **bijlage 9**.

Nadere bezoeken aan het munitiebos hebben de noodzaak tot ontwatering verder benadrukt. Deze winter stond op grote gebieden tussen de asfaltwegen permanent enkele decimeters (!) water, waarbij overigens moet worden opgemerkt dat de afgelopen periode ongekend veel regenval kende. Deze situatie en de te verwachte klimaatverandering maken dat de intentie om oude slotenpatroon op te graven onverminderd wordt gehandhaafd. Een plattegrond met daarop de open te graven sloten wordt bijgevoegd als **bijlage 10**. Inmiddels werd duidelijk dat de lokale slotenpatronen bij de aanleg in de vijftiger jaren hoogstwaarschijnlijk niet met duikers aan elkaar

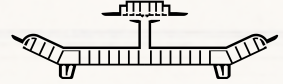

zijn verbonden. Sloopwater staat ogenschijnlijk zonder doorstroming in de individuele gebieden tussen de asfaltwegen, hetgeen de hoge waterstand verder kan verklaren. Noodgedwongen zal Kwartiermaker (moeten) voorzien in de aanleg van zulke duikers teneinde het gehele gebied te kunnen ontwateren. In het noorden van het plangebied is een eenvoudige elektrische bemaling voorzien om het water naar het naastgelegen slotenstelsel te pompen, waarna dit via de nabijgelegen gemaal De Dammers in Zijkanaal B kan worden gepompt. Bagger/aarde uit de sloten kan direct ter plekke worden benut om de 19 nieuwe campingplekken aan te leggen die, net als de munitiemagazijnen, licht verhoogd ten opzichte van het omringend gebied zullen (moeten) liggen. Een lichte (niet mechanische) drainage van de campingplekken, die uitloopt op het slotenpatroon, zal nodig zijn om deze bruikbaar te houden.

De initiatiefnemers hebben expliciet gestuurd op een ecologische rapportage waarin een *inhoudelijke* beoordeling over de kwaliteit van Kwartiermaker werd gegeven. Zonder verder veldonderzoek en met name nadere sturing vanuit de provincie achten de onderzoekers van Van der Goes & Groot dit vooralsnog niet mogelijk. Dit leidt Kwartiermaker naar een duidelijk wens tot vooroverleg met het bevoegd gezag. Over de *wettelijke* noodzaak om bos te compenseren hoeft echter geen discussie te bestaan, omdat Kwartiermaker daar sowieso reeds in voorziet op grond van de eis uit het bidboek. De plaats waar deze compensatie plaatsvindt, wijzigt wel onder invloed van bijgaande rapportage. In haar eerdere bieding is omschreven hoe het driehoekige weiland ten noorden van het plangebied en een strook weiland ten noord-oosten daarvan voor natuurcompensatie zouden worden aangewend. De noord-oostelijke strook is echter reeds onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland, zodat de compensatie zelf waarschijnlijk ook weer om compensatie zou vragen (!). De wens is daarom opgekomen om de compensatiestrook op het weiland ten zuidoosten van het plangebied te realiseren. Omdat dit gebied niet is geormerkt als NNN, kan daar wél zinvolle natuurcompensatie plaatsvinden. De daar aanwezige stal wordt daarbij gehandhaafd, net als de huidige functie van het resterende weiland. De noordelijke driehoek is onveranderd als compensatiegebied geormerkt, maar inmiddels werd duidelijk dat dit gebied een grote ondergrondse gasleiding herbergt. Indien die het voornemen tot natuurcompensatie lokaal negatief zou beïnvloeden, zal de daarmee gemoeide ruimte worden ingevuld in voornoemde zuidoostelijke strook. Voor een visuele indicatie (en dus geen exacte meting) van de beoogde situatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Van der Goes & Groot heeft een groot aantal aanbevelingen geformuleerd. Kwartiermaker wenst de volgende adviezen te volgen:

- Omwille van de culturele beleving van het forteiland is in de initiële bieding een eenvoudig, smal schelpenpad opgenomen dat rond het eiland loopt. Het advies benoemt de wens om het pad geheel niet te verharden, maar de vegetatie ter plekke kort te maaien. Zo lang als daarmee geen modderpad ontstaat en de richting duidelijk blijft (wandelen buiten het pad is immers onwenselijk) kan dit advies worden gevolgd. Mocht dit niet werken, dan kan wellicht met houtsnippers (in plaat van schelpen) een meest ecologisch verantwoorde verharding worden gecreëerd. De initiatiefnemers hebben zich overigens afgevraagd of niet kan worden volstaan met twee korte doodlopende paden (om de noordelijke en zuidelijke flank van het fort) als een langere variant op veel ecologische overheidsbezwaren stuit.
- Het (gedeeltelijk) afschermen van de beoogde pontonbrug met begroeiing. De aard en dichtheid daarvan dient in overleg te worden afgestemd.
- Het uitvoeren van grote en luide werk buiten het broedseizoen, alsmede het verstandig (geleidelijk, zonder lichtvervuiling) uitvoeren van werken. De ontwikkeling van camping en hotel vallen in de huidige planning sowieso niet samen. Door de beperkte activiteiten die Kwartiermaker voorstaat, zijn overigens überhaupt weinig grote natuurbelastende bouwactiviteiten te verwachten.
- Het converteren van munitiemagazijnen in het noorden van het plangebied en/of de zoeklicht- en aggeggraatremises tot potentieel onderkomen van vleermuizen.
- Het bevorderen en aanleggen van een zoom rond het bos met lage en halfhoge begroeiing door inheemse soorten, voor zover het landschap daar ruimte toe biedt en dit toelaatbaar is onder de regels van het BPL.
- Het waar mogelijk handhaven van bomen met oude ekster- en kraaiennesten.

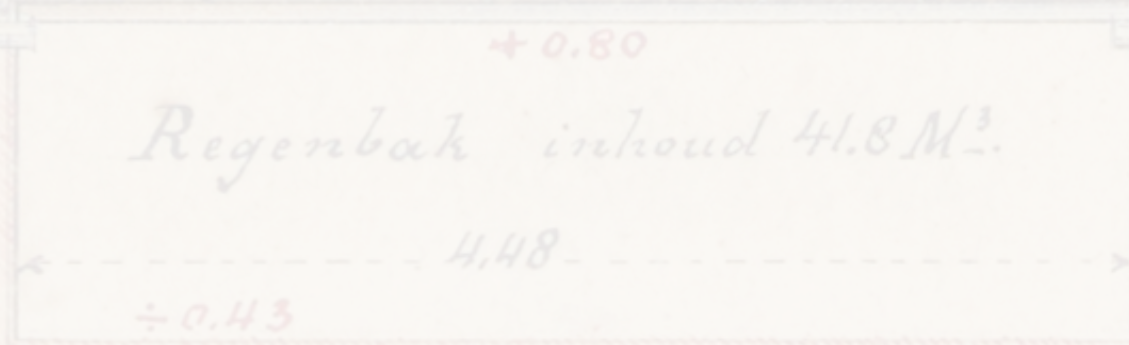
- Het aanleggen van rillen van takken en stammen. Met name een storm in het voorjaar van 2023 heeft het munitiebos (figuurlijk, maar ook bijna letterlijk) gedecimeerd. Het is voorzienbaar dat in de toekomst verdere gaten zullen vallen in het verouderde bomenbestand. Takken van hanteerbare grootte zullen in rillen door het bos en om de campingplekken worden gelegd. Hiermee wordt beschutting en bescherming gecreëerd voor diverse fauna. Daarnaast vormen de rillen een natuurlijke afscheiding tussen de campingplek en het achterliggende bos. De natuurlijke uitdunning van het bestaande bos betekent ook dat veel meer licht de bosvloer bereikt. Open plekken en variatie zullen zo veel mogelijk worden gehandhaafd en bevorderd.

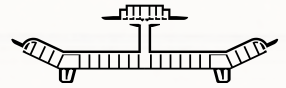
De intentie om in de noordpunt van het plangebied als een wandel- en rustgebied te benutten, waar in beginsel geen activiteiten plaatsvinden, is onveranderd gehandhaafd. In het plangebied bevinden zich daarnaast ruim 15 scherfvrije onderkomens die vrijwel zonder uitzondering zijn dichtgemetseld. Kwartiermaker heeft de intentie om deze waar zinvol te openen zodat deze door diverse fauna als onderkomen kunnen worden benut. (Van der Goes & Groot heeft desgevraagd aangegeven dat de invliegopeningen van de scherfvrije onderkomens waarschijnlijk te laag zijn voor gebruik door vleermuizen). Door het diepste deel van de onderkomens te vullen met aarde wordt ge- en misbruik door menselijke bezoekers bij voorbaat uitgesloten. Een plattegrond van bovengenoemde ecologische maatregelen wordt volledigheidshalve bijgevoegd als **bijlage 11**.

VI. Tot besluit

De initiatiefnemers hebben gemerkt hoe het beantwoorden van (logische, terechte) vragen omtrent Kwartiermaker vrijwel direct aanleiding geeft tot het stellen van nieuwe, meer gedetailleerde vragen. Dit is onvermijdelijk in dit stadium van de ontwikkeling. Met onderhavige toelichting hopen de initiatiefnemers desalniettemin meer duidelijkheid te hebben geschapen en in de toekomst met alle betrokkenen een volgende verdiepingsslag te kunnen en mogen maken.

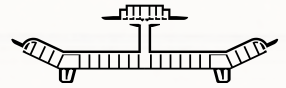
—///—

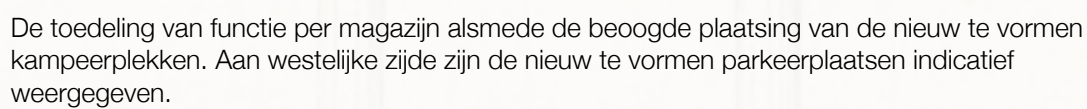
Bijlage 1

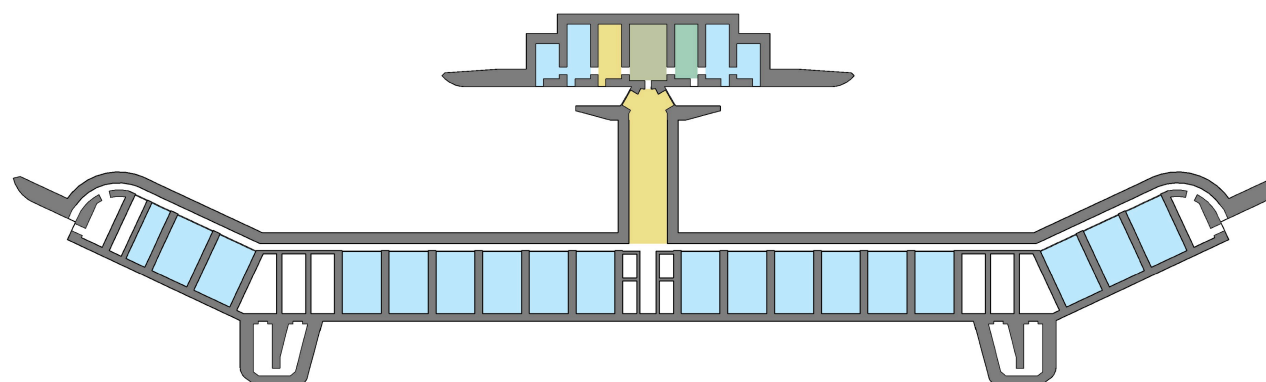
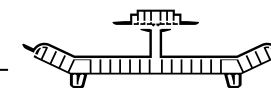
Bijlage 2

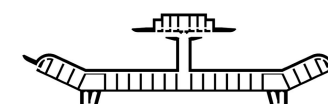
Bijlage 3

Schematische weergave
1 : 500

- Kamers
- Kantoor
- Koude keuken
- Poterne / Museum lobby

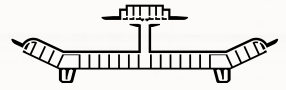

FORT BENDOORDEN SPAARNDAM

Onderdeel: Schema
Schaal: 1 : 500
Getekend: bvv
Datum: 16-02-2024

Projectnummer:
Project Number:
Tekeningnummer:
SO-04

Voorlopige indeling van het fort.

Bijlage 4

In opdracht van:
Stichting Erfgoed Benoorden io.

Projectnummer:
M08358-R-E2

Datum:
Maart 2024

Eerste verkenning verkeer en parkeren ontwikkeling Fort benoorden Spaarndam

BEGRIPPENLIJST	4
1. INLEIDING	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Leeswijzer	6
2. INVENTARISATIE HUIDIGE SITUATIE	7
2.1 Onderzoeksgebied	7
2.2 Beschouwing verkeersgegevens	8
2.3 Beleidsmatige kaders	8
2.4 Maximaal acceptabele intensiteit	8
3. VERKEERSAANTREKKENDE WERKING	10
3.1 Rekenkundige uitgangspunten	10
3.2 Ruimtelijke programma	10
3.3 Berekening verkeersaantrekkende werking	11
3.4 Verdeling verkeer	11
4. BEOORDELING VERKEERSAFWIKKELING EX- EN INCLUSIEF ONTWIKKELING	13
4.1 Westlaan (o)	13
4.2 Vergierdeweg	13
4.3 Slaperdijkweg (w) tussen Vergierdeweg en Westlaan (o)	13
4.4 Slaperdijkweg (o) tussen Westlaan (o) en Redoute	14
4.5 Visserseinde/IJdijk/Spaarndammerdijk	14
4.6 Samenvattende tabel	14
4.7 Verkeerssituatie tijdens transformatiefase	15
5. OPLOSSINGSMOGELIJKHEDEN VERKEERSAFWIKKELING	16
5.1 Mogelijke oplossingsrichtingen	16
5.2 Benodigde maatregelen	17

6.	BEREKENING PARKEERVRAAG ONTWIKKELING	18
6.1	Uitgangspunten	18
6.2	Autoparkeervraag	20
6.3	Fietsparkeervraag	21
7.	CONCLUSIE EN AANDACHTSPUNTEN	22
7.1	Conclusie	22
7.2	Aandachtspunten en aanbevelingen vervolgproces	22

Colofon
Johan Eggink

Copyright
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

BEGRIPPENLIJST

Begrip	Betekenis
Aanwezigheidspercentage:	Het percentage van de mensen van de bijbehorende functie dat op dat moment aanwezig is
Bandbreedte:	De waarden die vallen tussen een minimum en maximum
BVO:	Bruto vloeroppervlakte
CROW:	Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur
Dubbelgebruik:	Het kunnen inzetten van dezelfde parkeerplaatsen voor meerdere voorzieningen
Erftoegangsweg:	Weg waar verblijven centraal staat, zoals woonstraten
ETW30:	Erftoegangsweg met maximumsnelheid van 30 kilometer per uur
ETW60:	Erftoegangsweg met maximumsnelheid van 60 kilometer per uur
Functie:	Een voorziening van een ontwikkeling, bijvoorbeeld een woning, kantoor of hotel
Gebiedsontsluitingsweg:	Weg waar doorstroming centraal staat, zoals wegen langs dorpen en steden
GOW30:	Gebiedsontsluitingsweg met maximumsnelheid van 30 kilometer per uur
Kencijfer/-getal:	Een algemeen, niet vaststaand cijfer dat richting geeft aan een te maken keuze
Maximaal acceptabele intensiteit:	De hoeveelheid verkeer die voor een weg(vak) niet hoger mag worden dan het genoemde getal
Normatieve parkeervraag:	Het aantal benodigde parkeerplaatsen waarbij (nog) geen rekening is gehouden met dubbelgebruik
Ontsluiting:	De weg die rechtstreeks aantakt op de ontwikkeling
Parkeervraag:	Het aantal benodigde parkeerplaatsen bij een ontwikkeling
Stedelijkheidsgraad:	De mate van stedelijkheid, bijvoorbeeld niet stedelijk of zeer sterk stedelijk
Verhardingsbreedte:	Het bestrate/geasfalteerde gedeelte van een weg
Verkeersaantrekkende werking:	De hoeveelheid extra verkeer als gevolg van een ontwikkeling
Verkeersafwikkeling:	De toestand/kwaliteit van een verkeersstroom
Verkeersdoorstroming:	De mate waarin het verkeer ongehinderd kan doorrijden
Verkeersgegevens/-intensiteit:	De hoeveelheid verkeer dat op een weg(vak) rijdt
Verkeersleefbaarheid:	De mate waarin het gebied waaraan een weg zich bevindt leefbaar is
Verkeersprognose:	Een voorspelling van de hoeveelheid verkeer op basis van een verkeersmodel
Weekdagetmaal:	De gemiddelde hoeveelheid verkeer over de weekdays van een hele dag
Werkdagetmaal:	De gemiddelde hoeveelheid verkeer over de werkdagen van een hele dag
Wegvak:	Een gedeelte van een weg tussen twee kruispunten

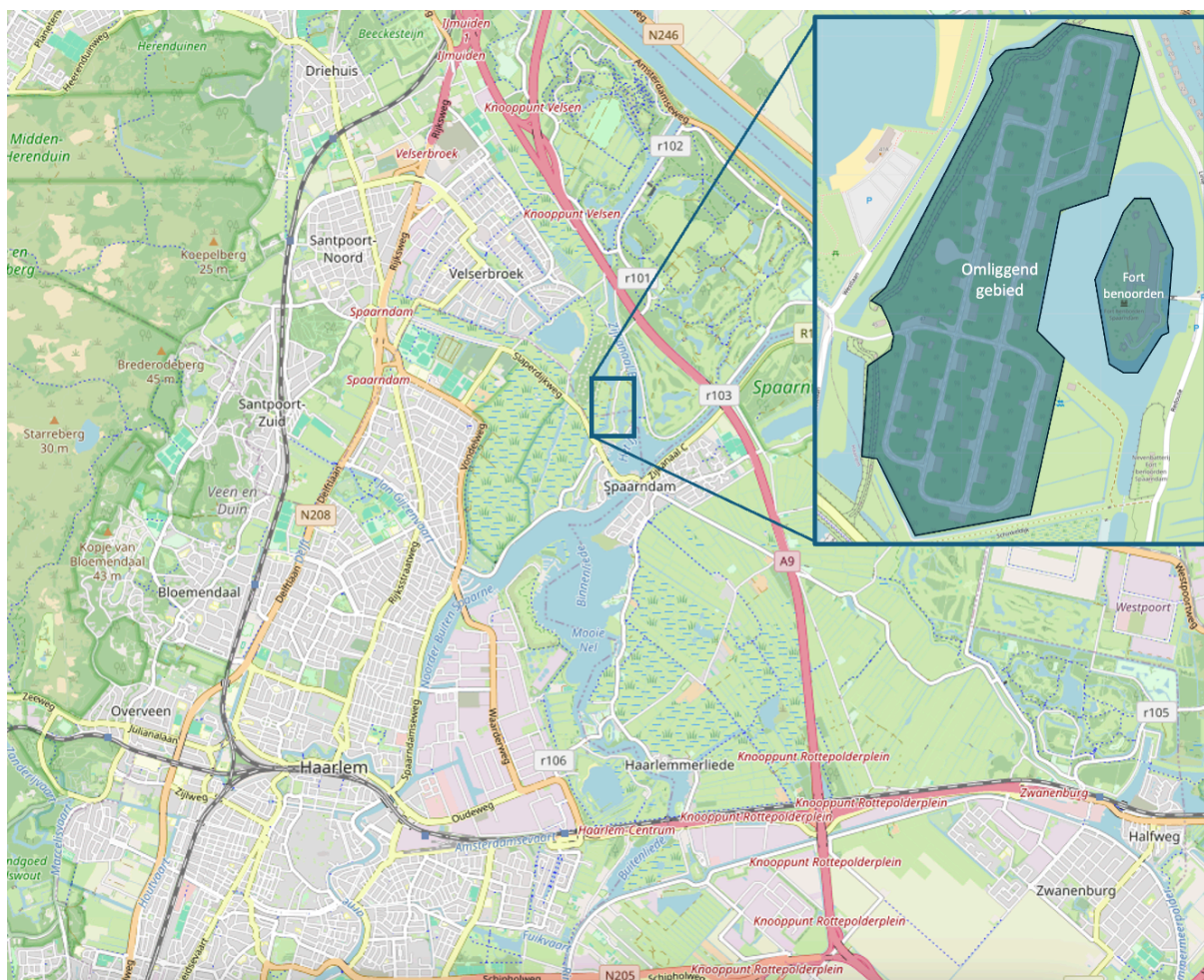
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Stichting Erfgoed Benoorden io. heeft plannen om het bestaande Fort benoorden nabij Spaarndam en in de omliggende omgeving te herontwikkelen. Het betreft met name het realiseren van een hotel en een camping. Ook blijven enkele magazijnen met voormalige munitieopslag bewaard voor verhuur voor verschillende functies.

In deze rapportage verkennen we de verkeerskundige impact van deze ontwikkeling. We kijken bovendien naar het aantal parkeerplaatsen dat nodig is bij de ontwikkeling.

Figuur 1 laat de ligging van de ontwikkeling zien.

Figuur 1: Ligging ontwikkeling

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 inventariseren we de huidige situatie, waarbij we ook het onderzoeksgebied nader toelichten, aangeven welke gegevens we hebben gebruikt en aan de hand van welke (beleidsmatige) uitgangspunten we de verkenning hebben uitgevoerd. Vervolgens berekenen we in hoofdstuk 3 de toename in verkeersaantrekkende werking als gevolg van de ontwikkeling. In hoofdstuk 4 beoordelen we de toekomstige verkeersafwikkeling, waarbij we aandachtspunten hierbij in hoofdstuk 5 nader duiden. In hoofdstuk 6 berekenen we hoeveel parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden bij de ontwikkeling. Tot slot geven we in hoofdstuk 7 een beknopte conclusie van deze verkenning verkeer en parkeren en geven we enkele aandachtspunten en aanbevelingen voor het vervolgproces.

2. INVENTARISATIE HUIDIGE SITUATIE

In dit hoofdstuk inventariseren we de huidige situatie. We kijken naar de fysieke kenmerken van het onderzoeksgebied, beschouwen de gehanteerde verkeersgegevens, inventariseren de beleidsmatige kaders en gaan in op de maximaal acceptabele intensiteit per wegvak.

2.1 Onderzoeksgebied

Figuur 2 laat het onderzoeksgebied zien. De ontwikkeling zal volgens de plannen worden ontsloten via de westzijde, omdat de route via de oostzijde momenteel deels onverhard is en beperkte uitwijkmogelijkheden heeft bij tegemoetkomend verkeer. Voor beperkte verkeersbewegingen zoals laad-en-losverkeer en halen en brengen van mindervalide bezoekers zal wel de oostzijde worden gebruikt, maar omdat dit zo beperkt zal voorkomen en daarmee geen noemenswaardige invloed heeft op de verkeersafwikkeling, laten we dit buiten beschouwing in deze verkenning.

Aangezien volgens de plannen de ontsluiting via de westzijde verloopt, ligt de ontwikkeling binnen de gemeente Velsen en liggen de wegvakken behorende tot het onderzoeksgebied binnen de gemeente Haarlem. We beperken ons tot de in de Figuur 2 genoemde wegvakken, omdat aan de uiteinden van de wegvakken de verdeling van het verkeer zo diffuus wordt dat de toename in verkeer per weg geen noemenswaardige gevolgen heeft voor de toekomstige verkeersafwikkeling.

Figuur 2: Onderzoeksgebied

Relevant is dat de gemeente Haarlem heeft besloten dat in de ochtendspits (tussen 7 en 9 uur op werkdagen) het niet is toegestaan om door Spaarndam te rijden in oostelijke richting¹. Hiermee wordt sluipverkeer tegengegaan. Wel mogen ontheffingshouders hier rijden (mensen die in Spaarndam wonen of werken). We gaan ervan uit dat de nieuwe gebruikers van de ontwikkeling niet vallen onder 'mensen die in Spaarndam werken', omdat de ontwikkeling buiten het dorp ligt en in een andere gemeente, dus geen ontheffing kunnen krijgen.

2.2 Beschouwing verkeersgegevens

De bron van verkeersintensiteiten is het 'Verkeersmodel Noord-Holland Zuid versie 3.2'. We beschikken over een verkeersprognose van het onderzoeksgebied voor het jaar 2040 voor de verkeersintensiteit op werkdagemaal-basis. Voor alle wegvakken binnen ons onderzoeksgebied hebben we gebruikgemaakt van de verkeersprognoses. Verkeerskundig gezien is het nodig om minstens 10 jaar vooruit te kijken. Het verkeersmodel biedt enkel prognoses voor 2030 en 2040. Aangezien we met de prognose voor 2030 onvoldoende ver vooruit kunnen kijken, baseren we ons op de verkeersprognose voor 2040.

2.3 Beleidsmatige kaders

Het fort en omliggend gebied dat tot het ontwikkelgebied behoort ligt in de gemeente Velsen, maar alle omliggende wegen bevinden zich in de gemeente Haarlem. We hebben daarom zowel het verkeers- en parkeerbeleid van de gemeente Velsen als van de gemeente Haarlem geïnventariseerd.

2.3.1 Verkeersbeleid

Relevante verkeersbeleidsstukken zijn:

- mobiliteitsagenda gemeente Velsen;
- mobiliteitsbeleid Haarlem 2040;
- omgevingsvisie Haarlem 2045.

In al deze stukken is echter geen tekst opgenomen die direct relevant is voor dit onderzoek.

2.3.2 Parkeerbeleid

Verder maken we gebruik van de Nota Parkeernormen 2022 van de gemeente Velsen. Hiermee hebben we berekend hoeveel extra parkeerplaatsen er nodig zijn als gevolg van de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 lichten we deze nader toe.

2.4 Maximaal acceptabele intensiteit

Alle wegvakken binnen het onderzoeksgebied zijn beleidsmatig erftoegangswegen, waarvoor sommige buiten de bebouwde kom en sommige binnen de bebouwde kom. Echter, de inrichting van de weg is met name van belang voor het bepalen van de geschikte maximaal acceptabele intensiteit. Sommige wegvakken zijn ingericht als ETW60, sommige als ETW30 en sommige als GOW30. Bij deze wegen is de verkeersveiligheid en -leefbaarheid op de wegvakken met name van belang, en bij de GOW30 daarnaast in bepaalde mate de verkeersdoorstroming.

¹ <https://haarlem.nl/ontheffing-inrijverbod-spaarndam>

Om te beoordelen in hoeverre wordt voldaan aan deze aspecten, toetsen we de wegvakken van het onderzoeksgebied aan 'maximaal acceptabele intensiteiten'. In Tabel 1 lichten we toe welke maximaal acceptabele intensiteit we per wegvak hanteren, waarom en op basis van welke bron.

Wegvak	Categorie	Ingericht als	Toelichting	Maximaal acceptabele intensiteit
1. Westlaan (o)	ETW60	ETW60	Verhardingsbreedte circa 3,20 m op klei-/veengrond, grote kans op bermshade.	300 mvt/etmaal ²
2. Vergierdeweg	ETW30	GOW30	Verhardingsbreedte gemotoriseerd verkeer circa 3,00-3,20 m en fietsstrook ernaast, dus gemotoriseerd verkeer gebruikt fietsstrook bij uitwijken. Ook langsparkeren naast de rijbaan.	6.000 mvt/etmaal ³
3. Slaperdijkweg (w) (Vergierdelaan <-> Westlaan (o))	ETW60	ETW60	Verhardingsbreedte circa 4,50-5,00 m met vrijliggend fietspad op klei-/veengrond. Daarnaast beperkte bermshade zichtbaar en vrijliggend fietspad.	3.000 mvt/etmaal ⁴
4. Slaperdijkweg (o) (Westlaan (o) <-> Redoute)	ETW60	ETW60	Verhardingsbreedte circa 4,50-5,00 m met vrijliggend fietspad op klei-/veengrond. Daarnaast beperkte bermshade zichtbaar en vrijliggend fietspad.	3.000 mvt/etmaal ⁴
5. Visserseinde/IJdijk/ Spaarndammerdijk	ETW30	ETW30	Verhardingsbreedte tussen 3,50 en 4,50 meter, ingericht als erftoegangsweg.	4.000 mvt/etmaal ⁵

Tabel 1 – Maximaal acceptabele intensiteit per wegvak

² CROW, 'Handboek wegontwerp 2013 – Wegontwerp bubeko met HWO', paragraaf 6.5.1 (2013)

³ CROW, 'Handreiking voorlopige inrichtingskenmerken GOW30', paragraaf 3.1.2 (2023)

⁴ CROW, 'Ontwerpwijzer fietsverkeer', tabel 5-3 (2016)

⁵ CROW, 'Ontwerpwijzer fietsverkeer', tabel 5-2 (2016)

3. VERKEERSAANTREKKENDE WERKING

In dit hoofdstuk gaan we in op de verkeersaantrekkende werking als gevolg van de ontwikkeling en verdelen we dit verkeer over het omliggende wegennet.

3.1 Rekenkundige uitgangspunten

We bepalen de verkeersaantrekkende werking op basis van kencijfers van het CROW uit de ASVV 2021. Het CROW biedt op basis van de ligging in de gemeente en de stedelijkheidsgraad van de gemeente een bandbreedte met een minimaal en maximaal kencijfer:

- Ligging binnen gemeente: **Buitengebied**, op basis van bijlage 2 van de Nota Parkeernormen 2022 van de gemeente Velsen;
- Stedelijkheidsgraad: **Sterk stedelijk**, op basis van hoofdstuk 2 van de Nota Parkeernormen 2022;
- Keuze binnen bandbreedte: **Minimum**, omdat de Nota Parkeernormen voor zowel rest bebouwde kom als buitengebied de norm van rest bebouwde kom gebruikt, waardoor we met keuze voor minimum voor buitengebied al hoger zitten en daarmee in ieder geval niet te laag rekenen.

Met CROW-kencijfers wordt de verkeersaantrekkende werking per weekdagetmaal berekend. Het werkdagetmaal is echter relevant. Voor functies in de hoofdgroep 'werken' (waar de magazijnen en kantoorruimtes onder vallen) geldt een omrekenfactor van 1,33. Voor de overige functies geldt geen omrekenfactor en is het weekdagetmaal gelijk aan het werkdagetmaal.

3.2 Ruimtelijke programma

Tabel 2 toont het ruimtelijke programma. Voor het A- en B-magazijn is de exacte invulling nog niet zeker. Deze kunnen onder andere worden ingevuld met een atelier, kantoor of werkplaats. Wanneer de invulling onzeker is, is het gebruikelijk om te rekenen met de situatie die de meeste verkeersbewegingen genereert. Van de mogelijke opties is dit het kantoor met een baliefunctie (commerciële dienstverlening).

Functie programma	Functie berekening	Aantal	Eenheid
Camping	Camping	54	standplaatsen
A-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	Commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	1.230	m ² bvo
B-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	Commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	420	m ² bvo
Mini-kantoren	Kantoor (zonder baliefunctie)	396	m ² bvo
4* hotel	4* hotel	19	kamers
Museumlobby	Museum	20	m ² bvo

Tabel 2: Ruimtelijke programma nieuwe functies

3.3 Berekening verkeersaantrekkende werking

In Tabel 3 berekenen we de verkeersaantrekkende werking van de nieuwe functies. Deze bedraagt 444 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal.

Functie programma	Aantal	Kencijfer	<u>Weekdagemaal</u>	<u>Werkdagemaal</u>
Camping	54 standplaatsen	0,44 mvt per standplaats	24 mvt	24 mvt
A-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	1.230 m ² bvo	15,4 mvt per 100 m ² bvo	189 mvt	252 mvt
B-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	420 m ² bvo	15,4 mvt per 100 m ² bvo	65 mvt	86 mvt
Mini-kantoren	396 m ² bvo	7,9 mvt per 100 m ² bvo	31 mvt	42 mvt
4* hotel	19 kamers	24,7 mvt per 10 kamers	47 mvt	47 mvt
Museumlobby	20 m ² bvo	1,8 mvt per 100 m ² bvo	0 mvt	0 mvt
Totaal			356 mvt	451 mvt

Tabel 3: Berekening verkeersaantrekkende werking nieuwe functies

3.4 Verdeling verkeer

We verdelen de berekende verkeersaantrekkende werking over het omliggende wegennetwerk aan de hand van onderbouwde aannames. We gaan uit van de routes die verkeer in de verschillende windrichtingen kan nemen volgens autonavigatie (bijvoorbeeld Google Maps). Ook houden we rekening met de genoemde afsluiting van Spaarndam in oostelijke richting in de ochtendspits.

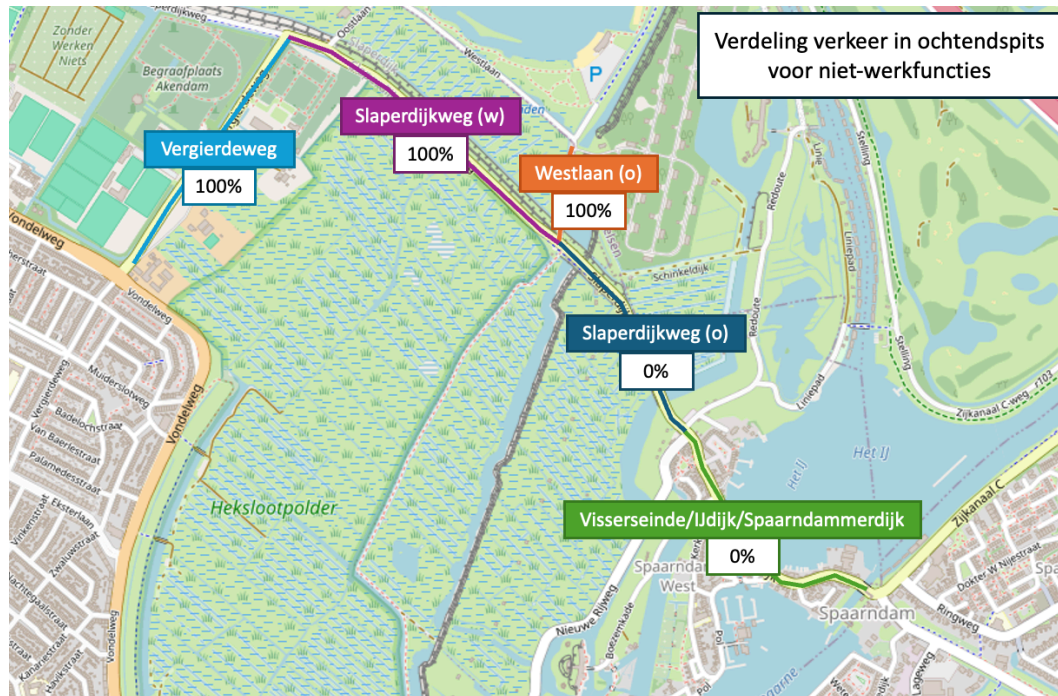
We maken daarom onderscheid tussen de verdeling van het extra verkeer tussen 7 en 9 uur 's ochtends op werkdagen en de overige werkdaguren. We gebruiken CROW-kencijfers over de verdeling van het verkeer over de uren van de dag om te bepalen welke hoeveelheid verkeer er tussen 7 en 9 uur 's ochtends bijkomt en welke hoeveelheid in de overige uren⁶. Verder houden we er rekening mee dat voor de functie werken alle verkeer in de ochtendspits richting de locatie rijdt en in de avondspits vanaf de locatie.

Op het moment dat de route door Spaarndam in beide richtingen gebruikt kan worden, verwachten we dat 25% van het extra verkeer van en naar de ontwikkeling deze route kiest en dat de overige 75% via de Slaperdijkweg (w) en Vergierdeweg rijdt (de enige andere mogelijke route voor gemotoriseerd verkeer). De verwachting is dat bezoekers van de camping, het hotel en de museumlobby uit een breed gebied kunnen komen en mogelijk ter plekke onbekend zijn. Deze zullen vermoedelijk op navigatie rijden en soms mogelijk routes binnendoor kiezen. Google Maps geeft vanuit bijvoorbeeld regio Amsterdam een vergelijkbare reistijd via de route door Spaarndam en via de Vergierdeweg, waardoor voor deze bezoekers de route door Spaarndam mogelijk de voorkeur heeft en voor overige gebruikers wellicht de Vergierdeweg. Verkeer uit regio Haarlem zal in ieder geval via de Vergierdeweg rijden, waardoor we verwachten dat per saldo meer verkeer via de Vergierdeweg rijdt dan via de route door Spaarndam.

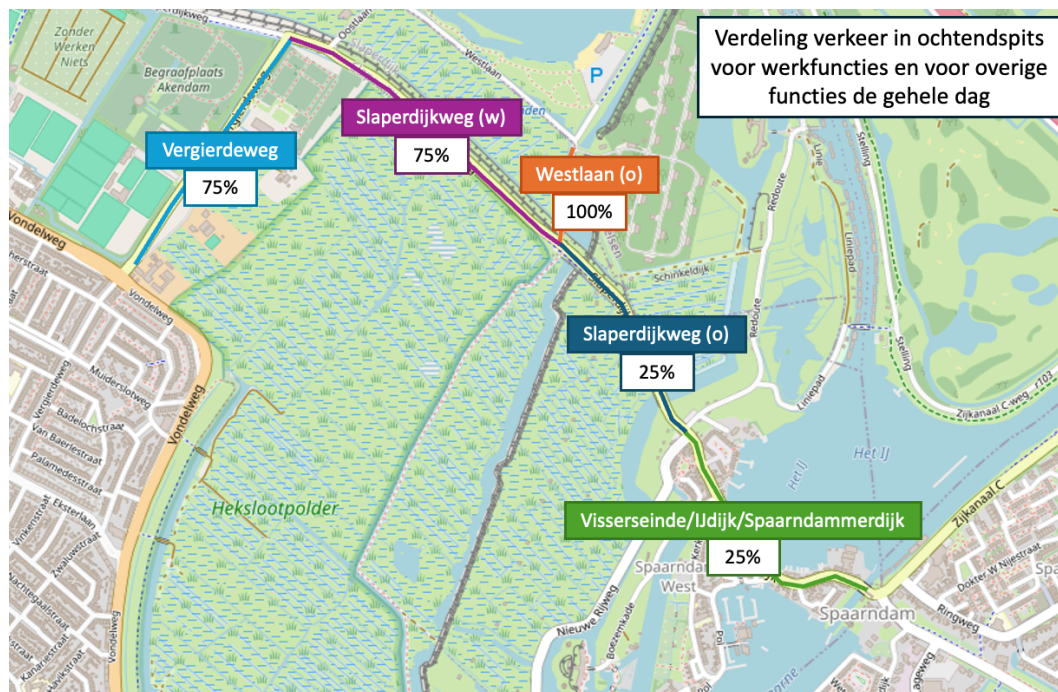
⁶ CROW, 'ASVV 2021', paragraaf 6.2.2

Tijdens de ochtendspits verwachten we dat circa 25% van de verkeersbewegingen van werkfuncties alsnog door Spaarndam gaat, maar dan in westelijke richting (wat wel is toegestaan). Werknemers zullen op een gegeven moment de voor hun handigste routes kennen. De overige werknemers zullen via de Vergierdeweg rijden. Voor overige functies verwachten we dat iedereen via de Vergierdeweg zal rijden.

We vatten de verdeling samen in Figuur 3 en Figuur 4.

Figuur 3: Verdeling extra verkeer in ochtendspits voor niet-werkfuncties

Figuur 4: Verdeling extra verkeer in ochtendspits voor werkfuncties en voor overige functies de gehele dag

4. BEOORDELING VERKEERSAFWIKKELING EX- EN INCLUSIEF ONTWIKKELING

In dit hoofdstuk beoordelen we de verkeersafwikkeling in 2040. Daarbij gaan we op elk wegvak binnen het onderzoeksgebied apart in, waarbij de zowel ingaan op de situatie *exclusief* als inclusief ontwikkeling. Tot slot gaan we kort in op de verkeerssituatie tijdens de transformatiefase (realisatie van de ontwikkeling).

4.1 Westlaan (o)

De intensiteit van de Westlaan (o) bedraagt volgens de verkeersprognose 400 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 *exclusief* ontwikkeling. Als gevolg van de ontwikkeling komen hier 451 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal bij. De intensiteit inclusief ontwikkeling zou daarmee 851 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 zijn.

De maximaal acceptabele intensiteit van 300 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal wordt daarmee *exclusief* ontwikkeling al overschreden wat dus een knelpunt betekent. Als gevolg van de ontwikkeling wordt daarnaast de intensiteit meer dan verdubbeld, waardoor het knelpunt verder verzaamd zou worden. Mocht deze weg inderdaad de ontsluiting van de ontwikkeling worden, zal hiervoor naar oplossingen gezocht moeten worden. Hier gaan we in hoofdstuk 5 nader op in.

4.2 Vergierdeweg

De intensiteit van de Vergierdeweg bedraagt volgens de verkeersprognose 3.700 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 *exclusief* ontwikkeling. Als gevolg van de ontwikkeling komen hier 340 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal bij. De intensiteit inclusief ontwikkeling zou daarmee 4.040 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 zijn.

Ten aanzien van de maximaal acceptabele intensiteit zorgt de toename in verkeer als gevolg van de ontwikkeling op de Vergierdeweg niet voor knelpunten.

4.3 Slaperdijkweg (w) tussen Vergierdeweg en Westlaan (o)

De intensiteit op het gedeelte van de Slaperdijkweg (w) tussen de Vergierdeweg en Westlaan (o) bedraagt volgens de verkeersprognose 3.500 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 *exclusief* ontwikkeling. Als gevolg van de ontwikkeling komen hier 340 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal bij. De intensiteit inclusief ontwikkeling zou daarmee 3.840 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 zijn.

De door ons gehanteerde maximaal acceptabele intensiteit van 3.000 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal wordt daarmee *exclusief* ontwikkeling al overschreden wat dus een knelpunt betekent. Als gevolg van de ontwikkeling wordt daarnaast de intensiteit procentueel gezien redelijk wat verhoogd, waardoor het knelpunt verder verzaamd zou worden. Hier zullen oplossingen voor gezocht moeten worden. Hier gaan we in hoofdstuk 5 nader op in.

4.4 Slaperdijkweg (o) tussen Westlaan (o) en Redoute

De intensiteit van het gedeelte van de Slaperdijkweg (o) tussen de Westlaan (o) en Redoute bedraagt volgens de verkeersprognose 3.300 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 *exclusief* ontwikkeling. Als gevolg van de ontwikkeling komen hier 110 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal bij. De intensiteit inclusief ontwikkeling zou daarmee 3.410 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 zijn.

De maximaal acceptabele intensiteit van 3.000 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal wordt daarmee *exclusief* ontwikkeling al overschreden wat dus een knelpunt betekent. Als gevolg van de ontwikkeling wordt de intensiteit procentueel gezien met slechts 3% verhoogd, waardoor het knelpunt redelijkerwijs niet toegeschreven kan worden aan de ontwikkeling. Echter, gezien de toename op de Slaperdijkweg (w) wel tot een vergroting van het bestaande knelpunt leidt, nemen we in hoofdstuk 5 ook dit deel van de Slaperdijkweg (w) mee bij het benoemen van mogelijke oplossingen. Zo beschouwen we de gehele verkeersafwikkeling op deze weg integraal.

4.5 Visserseinde/IJdijk/Spaarndammerdijk

De intensiteit op het Visserseinde/IJdijk/Spaarndammerdijk (de route door Spaarndam) bedraagt volgens de verkeersprognose 3.800 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 *exclusief* ontwikkeling. Als gevolg van de ontwikkeling komen hier 110 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal bij. De intensiteit inclusief ontwikkeling zou daarmee 3.910 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal in 2040 zijn.

De ontwikkeling zorgt daarmee procentueel voor een marginale toename in hoeveelheid verkeer op de route door Spaarndam ten opzichte van de 2040-situatie *exclusief* ontwikkeling. We constateren zowel *exclusief* als inclusief ontwikkeling daardoor geen knelpunten op de route door Spaarndam.

4.6 Samenvattende tabel

We vatten de cijfermatige resultaten per wegvak samen in Tabel 4.

Wegvak	Maximaal acceptabele intensiteit	Intensiteit 2040 <i>exclusief</i> ontwikkeling	Intensiteit 2040 inclusief ontwikkeling
1. Westlaan (o)	300 mvt/etmaal	400 mvt/etmaal	851 mvt/etmaal
2. Vergierdeweg	6.000 mvt/etmaal	3.700 mvt/etmaal	4.040 mvt/etmaal
3. Slaperdijkweg (w) (Vergierdeweg – Westlaan (o))	3.000 mvt/etmaal	3.500 mvt/etmaal	3.840 mvt/etmaal
4. Slaperdijkweg (o) (Westlaan (o) – Redoute)	3.000 mvt/etmaal	3.300 mvt/etmaal	3.410 mvt/etmaal
5. Visserseinde/IJdijk/Spaarndammerdijk	4.000 mvt/etmaal	3.800 mvt/etmaal	3.910 mvt/etmaal

Tabel 4: Intensiteit vs. te verwachten intensiteit per wegvak

4.7 Verkeerssituatie tijdens transformatiefase

Wanneer de ontwikkeling wordt gerealiseerd, zal tijdelijk sprake zijn van bouwverkeer. Dit is nodig voor:

- het verbouwen van het fort (af te wikkelen via de Redoute);
- het afvoeren van puin van de gesloopte munitiedepots via de westelijke zijde van het bos (af te wikkelen via de Westlaan (o)).

Aangezien de Redoute en Westlaan (o) en smal zijn, zal voor die tijdelijke situatie een oplossing moeten worden geboden die met name bermschade voorkomt.

4.7.1 Redoute

Voor de Redoute is het goed om rekening te houden met de mogelijkheid dat op die weg een aslastbeperking geldt. We hebben geen documentatie kunnen vinden en er bevinden zich langs de Redoute geen verkeersborden die dit aangeven, waardoor niet bevestigd kan worden dat deze aslastbeperking inderdaad geldt. Ongeacht of een aslastbeperking daadwerkelijk geldt en welk maximum geldt, is voor het verbouwen van het fort de Redoute de enige mogelijke route om het fort te bereiken en zullen hier dus afspraken over moeten worden gemaakt.

De Redoute is op sommige gedeeltes 2,50 meter breed, waardoor – om een voorbeeld te noemen – een zware cementwagen waarschijnlijk deels de berm nodig heeft (mede door benodigde manoeuvreerruimte naast de breedte van het voertuig zelf). Waar het niet mogelijk is met smallere en kleinere voertuigen te werken, adviseren we rijplaten aan te leggen op in ieder geval de dagen dat er voertuigen van 2,40 meter en breder ingezet moeten worden. De rijplaten kunnen deels in de berm en deels op het asfalt worden neergelegd, waarmee feitelijk een bredere verhardingsruimte wordt gecreëerd. Verder is te adviseren om een inrijverbod met uitzondering van bouwverkeer in te stellen, in ieder geval op het deel tussen het Liniepad en het fort, waardoor verder alle woningen en voorzieningen bereikbaar blijven.

4.7.2 Westlaan (o)

De Westlaan (o) is met circa 3,00 meter breed breder dan sommige gedeeltes van de Redoute. Naar verwachting zal bermschade door bouwverkeer daardoor minder snel voorkomen. Indien nodig kunnen alsnog rijplaten worden aangelegd die de verhardingsruimte tijdelijk verbreedt. Belangrijker is dat bouwverkeer geen autoverkeer hoeft te passeren tijdens de werkzaamheden. Immers, autoverkeer van en naar Villa Westend zal naar verwachting met name de Westlaan (o) gebruiken. Waarschijnlijk lost zich dit op een natuurlijke manier op, in de zin dat autoverkeer door de goede zichtafstanden het bouwverkeer al kan zien aankomen en bij de kruispunten met de Westlaan (n) en met de Slaperdijkweg (w en o) kan wachten. Mochten er in de praktijk toch problemen ontstaan, kan bijvoorbeeld ook (op de noodzakelijke momenten) de Westlaan (o) tijdelijk worden afgesloten met uitzondering van bouwverkeer, waardoor verkeer van en naar Villa Westend tijdelijk via de Oostlaan en Westlaan (n) om moet rijden.

5. OPLOSSINGSMOGELIJKHEDEN VERKEERSAFWIKKELING

In hoofdstuk 4 constateerden we op sommige wegvakken een knelpunt in de verkeersafwikkeling. Wanneer de ontwikkeling daadwerkelijk wordt gerealiseerd, zullen maatregelen moeten worden genomen om de verkeersafwikkeling te garanderen. Eerst gaan we in op mogelijke oplossingsrichtingen voor de wegvakken waar we knelpunten constateren. Vervolgens gaan we nader in op de oplossingsrichtingen die we het meest realistisch achten.

5.1 Mogelijke oplossingsrichtingen

We gaan puntsgewijs in op de oplossingsrichtingen die wel en niet mogelijk zijn:

- bij voorkeur wordt qua oplossingsrichting niet meteen gedacht in het aanpassen of aanleggen van infrastructuur, maar in het beperken van de toename in verkeer. Om de extra hoeveelheid verkeer te berekenen, hebben we de CROW-kencijfers gebruikt. We vinden het echter niet realistisch om met lagere kencijfers te rekenen, omdat de aspecten waarop deze gebaseerd wordt niet te veranderen zijn. Zo ligt de stedelijkheidsgraad vast en ligt de ontwikkeling in het buitengebied;
- wel kan het een optie zijn om het gehanteerde ruimtelijke programma kritisch te herzien. Met name het A- en B-magazijn generen volgens de berekening veel verkeer. Wanneer deze functie niet wordt gerealiseerd of definitief voor een atelier of werkplaats wordt gekozen (in plaats van een kantoor), leidt dit tot een kleinere toename in verkeer. Op de Slaperdijkweg (w en o) is dan sprake van een dusdanig beperkte verkeerstoename dat er geen maatregelen nodig zijn, waardoor dan nog enkel op de Westlaan (o) maatregelen nodig zijn;
- de gemeente Velsen biedt de optie om deelmobiliteit in te zetten, waardoor je per saldo mogelijk minder extra verkeersbewegingen krijgt. De ontwikkeling heeft echter niet de juiste kenmerken voor het succesvol inzetten van deelmobiliteit;
- de hoeveelheid verkeer op in ieder geval de Westlaan (o) zou ook verlaagd kunnen worden door verkeer van en naar Villa Westend via een andere route af te laten wikkelen. Als je verkeer van en naar Villa Westend wil omleiden via bijvoorbeeld de Oostlaan, is niet te handhaven dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Voor het meeste verkeer zal de route via de Westlaan (o) het meest logisch zijn. Daarnaast heeft de Westlaan (n) die aantakt op de Oostlaan dezelfde wegbreedte, dus zou dit het verplaatsen van het probleem zijn. Dit geldt ook als de ontwikkeling via deze route zou worden ontsloten;
- door eenrichtingsverkeer toe te passen – waarbij men bijvoorbeeld inrijdt via de Westlaan (o) en uitrijdt via de Westlaan (n) en Oostlaan – zou je de hoeveelheid extra verkeer verminderen, maar zou alsnog sprake zijn van een behoorlijke absolute en relatieve toename op de Westlaan (o), waardoor alsnog andere maatregelen nodig zijn. Daarnaast is dit lastig handhaafbaar en zorgt dit voor dezelfde hoeveelheid verkeer op de Slaperdijkweg (w en o), waardoor ook hier ingrepen nodig zijn;
- de ontwikkeling ontsluiten via de Redoute en Linie (de oostzijde) zou de knelpunten op de Slaperdijkweg (w en o) en Westlaan (o) omzeilen, maar naar verwachting zullen op beide wegen meer ingrepen nodig zijn om deze wegen geschikt te maken dan aan de westzijde, doordat de Redoute en Linie zeer smal zijn en deels onverhard. In de huidige situatie is de route daarmee ongeschikt voor extra verkeer;
- het aanleggen van een compleet nieuwe ontsluitingsweg zal ook meer ingrepen vereisen dan het verbeteren van bestaande routes;
- naast het aanpassen van het ruimtelijke programma, is de enige realistische en weinig ingrijpende optie het geschikt maken van de bestaande ontsluiting, door waar mogelijk passeerstroken en/of verbredingen toe te passen op wegen waar we knelpunten constateren, waardoor meer verkeer acceptabel is.

5.2 Benodigde maatregelen

In paragraaf 5.1 constateerden we dat – naast het aanpassen van het ruimtelijke programma – enkel het infrastructureel aanpassen van wegen met knelpunten een realistische en weinig ingrijpende optie is. Mocht ervoor gekozen worden om het ruimtelijke programma te handhaven, zien we de volgende maatregelen dan als noodzakelijk:

- **Westlaan (o) en aansluitende weg naar ontwikkeling:** aan deze weg moeten in ieder geval maatregelen worden getroffen, ongeacht of het ruimtelijke programma (wordt uitgevoerd en) wordt aangepast zoals genoemd in paragraaf 5.1. Belangrijkste punt dat opgelost moet worden, is het voorkomen van bermschade. Dit kan bereikt worden met een totale verbreding van de weg, maar de situatie voldoet ook wanneer passeerhavens worden aangelegd. Het kunnen aan zien komen van tegemoetkomend verkeer bepaalt daarbij sterk hoeveel passeerhavens nodig zijn. Op de Westlaan (o) zijn deze zichtlijnen goed. Het kruispunt met de Slaperdijkweg (w en o) en het kruispunt met de weg naar de ontwikkeling bieden al passeerruimte doordat ze ruimer zijn opgezet dan de Westlaan (o) zelf. Te adviseren is om halverwege tussen beide kruispunten nog een passeerhaven te realiseren, om te voorkomen dat toch de berm gebruikt gaat worden;
- **Slaperdijkweg (w en o):** net als bij de Westlaan (o) is het voorkomen van bermschade het belangrijkste om de verkeerssituatie *exclusief* én *inclusief* ontwikkeling acceptabel te laten zijn. De richtlijnen in ogenschouw nemend, zou – wanneer het huidige ruimtelijk programma wordt aangehouden – de weg 5,50 meter breed moeten zijn om de intensiteit in 2040 inclusief ontwikkeling niet hoger te laten zijn dan maximaal acceptabel. De weg is nu circa 4,50 tot 5,00 meter. Waar de weg 5,00 meter is, zal passeren in de meeste situaties voldoen. Waar de weg 4,50 meter breed is op het deel van de Slaperdijkweg (w) tussen de Vergierdeweg en Westlaan (o), zijn passeerhavens van circa 1 meter breed aan één zijde aan te bevelen, zodat bredere voertuigen elkaar daar kunnen passeren. Daarbij kan gedacht worden aan elke 200 meter, omdat de zichtlijnen goed zijn en dus op bepaalde gedeeltes passeren al goed mogelijk is. Optioneel kunnen deze ook worden toegevoegd op het deel tussen de Westlaan (o) en Redoute.

6. BEREKENING PARKEERVRAAG ONTWIKKELING

In dit hoofdstuk berekenen we de parkeervraag van de ontwikkeling voor zowel het gemotoriseerde verkeer als het fietsverkeer.

6.1 Uitgangspunten

We gaan eerst in op de relevante uitgangspunten voor de berekening.

6.1.1 Algemene uitgangspunten

Op basis van de vigerende 'Nota Parkeernormen 2022' van de gemeente Velsen berekenen we de parkeervraag. De gemeente maakt onderscheid tussen de verschillende stedelijke zones binnen de gemeentegrenzen. Zo vallen gebieden binnen het 'Centrum', 'Schil centrum' of 'Rest bebouwde kom & Buitengebied'. Uit bijlage 2 van dit document blijkt dat de ontwikkellocatie zich bevindt in 'Rest bebouwde kom & Buitengebied'.

Verder hanteren we opnieuw voor de A- en B-magazijnen de functie 'commerciële dienstverlening', zoals verder toegelicht in paragraaf 3.2, en gaan we voor de overige functies ook uit van dezelfde functies als gehanteerd in hoofdstuk 3.

6.1.2 Te kiezen fietskengetallen

De gemeente Velsen geeft in de nieuwe Nota Parkeernormen ook aandacht voor goede parkeervoorzieningen. Om te bepalen hoeveel fietsparkeerplaatsen nodig zijn, wordt geen harde norm gehanteerd, maar wel kengetallen. De gemeente hanteert echter niet voor elke functie een kengetal of het is een heel algemeen kengetal, waarbij maatwerk nodig is. Voor sommige functies hebben we daarom zelf aannames gedaan welk kengetal passend is:

- camping: de Nota gaat uit van 1 fietsparkeerplaats per standplaats, maar geeft aan dat maatwerk nodig is. Kamperen gebeurt over het algemeen met het hele gezin of stellen. Een groot deel zal vermoedelijk alsnog met de auto komen met eigen kampeerspullen en vanwege de ligging. Het lijkt ons daarom realistisch om rekening te houden met gezinnen met bijvoorbeeld 5 personen, maar te kiezen voor een kengetal van 2,5 fietsparkeerplaats per standplaats, om dus rekening te houden met autogebruik;
- hotel: de Nota heeft geen kengetal voor hotels, en ook het CROW biedt deze niet aan. De gemeente Rotterdam heeft deze echter wel en hanteert 0,4 fietsparkeerplaatsen per kamer (4 parkeerplaatsen per 10 kamers). Echter, Rotterdam is niet geheel vergelijkbaar met deze ontwikkeling, omdat door onder andere de ligging het fietsgebruik hier lager zal liggen. We gaan daarom uit van de helft en daarmee van 0,2 fietsparkeerplaatsen per kamer (2 parkeerplaatsen per 10 kamers);
- museumlobby: het CROW geeft in het ASVV 2021 een kengetal voor fietsparkeren van 0,5 tot 1,4 parkeerplaatsen per 100 m² BVO. Maatwerk is hier echter geboden wordt aangegeven, dus hanteren we hier de bovengrens en ronden deze af naar 1,5 fietsparkeerplaatsen per 100 m² BVO.

6.1.3 Aanwezigheidspercentages

In bijlage 3 van de 'Nota Parkeernormen 2022' gaat de gemeente in op zogenaamde aanwezigheidspercentages, om zo rekening te kunnen houden met het dubbelgebruiken van parkeerplaatsen voor meerdere functies die op verschillende tijden aanwezig zijn. Deze aanwezigheidspercentages worden wel enkel toegepast voor gemotoriseerd verkeer, en niet bij fietsen.

Voor sommige functies zijn geen aanwezigheidspercentages genoemd in deze bijlage. Om toch rekening te kunnen houden met dubbelgebruik, hebben we hier eigen inzicht toegepast of aanwezigheidspercentages van andere gemeenten gebruikt.

Voor de camping gaan we er bijvoorbeeld van uit dat hetzelfde patroon wordt aangehouden als bij een hotel, qua tijdstippen van wel en niet aanwezig zijn. We hanteren daarom dezelfde aanwezigheidspercentages als bij het hotel.

Voor het hotel en de museumlobby hanteren we aanwezigheidspercentages die de gemeente Rotterdam hanteert in haar 'Beleidsregeling Parkeernormen auto en fiets gemeente Rotterdam 2022'. Anders dan bij andere gemeenten, hanteert de gemeente Rotterdam voor vrijwel elke functie die in het parkeerbeleid benoemd staat een aanwezigheidspercentage, gebaseerd op ervaringscijfers. De gemeente Rotterdam benoemt echter niet de werkdagnacht en zondagmiddag. Voor de museumlobby kunnen we ervan uitgaan dat deze tijdens werkdagnachten gesloten is. Voor het hotel en voor de museumlobby op zondagmiddag hanteren we 100% om wederom te voorkomen dat we met te weinig parkeerplaatsen rekenen.

Tabel 5 laat zien met welke aanwezigheidspercentages we daarmee hebben gerekend.

Functie	Werkdag-ochtend	Werkdag-middag	Werkdag-avond	Werkdag-nacht	Zaterdag-middag	Zaterdag-avond	Zondag-middag
Camping	100%	50%	70%	100%	50%	100%	100%
A-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	100%	100%	5%	0%	0%	0%	0%
B-magazijn: atelier/kantoor/werkplaats/etc.	100%	100%	5%	0%	0%	0%	0%
Mini-kantoren	100%	100%	5%	0%	0%	0%	0%
4* hotel	100%	50%	70%	100%	50%	100%	100%
Museumlobby	20%	45%	0%	0%	100%	0%	100%

Tabel 5 – Gehanteerde aanwezigheidspercentages per functie

6.2 Autoparkeervraag

In deze paragraaf berekenen we de autoparkeervraag.

6.2.1 Normatieve autoparkeervraag

Tabel 6 laat de normatieve parkeervraag per functie zien. De normatieve parkeervraag per functie biedt input voor het toepassen van dubbelgebruik.

Functie programma	Functie berekening	Omvang	Parkeernorm	Normatieve parkeervraag
Camping	Camping	54 standplaatsen	1,1 parkeerplaatsen per standplaats	59,4 parkeerplaatsen
A-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	Kantoor (met baliefunctie)	1.230 m ² BVO	2,1 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	25,8 parkeerplaatsen
B-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	Kantoor (met baliefunctie)	420 m ² BVO	2,1 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	8,8 parkeerplaatsen
Mini-kantoren	Kantoor (zonder baliefunctie)	396 m ² BVO	1,5 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	5,9 parkeerplaatsen
4* hotel	4* hotel	19 hotelkamers	6,4 parkeerplaatsen per 10 kamers	12,2 parkeerplaatsen
Museumlobby	Museum	20 m ² BVO	0,9 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	0,2 parkeerplaatsen

Tabel 6 – Ruimtelijk programma en normatieve parkeervraag gemotoriseerd verkeer

6.2.2 Autoparkeervraag na toepassen dubbelgebruik

Op basis van de normatieve parkeervraag hebben we met behulp van de aanwezigheidspercentages de totale extra parkeervraag per moment berekend. Deze is weergegeven in Tabel 7.

Functie	Werkdag- ochtend	Werkdag- middag	Werkdag- avond	Werkdag- nacht	Zaterdag- middag	Zaterdag- avond	Zondag- middag
Camping	59,4	29,7	41,6	59,4	29,7	59,4	59,4
A-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	25,8	25,8	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
B-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	8,8	8,8	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Mini-kantoren	5,9	5,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
4* hotel	12,2	6,1	8,5	12,2	6,1	12,2	12,2
Museumlobby	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
Autoparkeervraag	112	76	52	72	36	72	72

Tabel 7 – Parkeervraag per moment gemotoriseerd verkeer

De toename in parkeervraag bedraagt dus 112 parkeerplaatsen. Er zijn dus 112 autoparkeerplaatsen nodig.

6.3 Fietsparkeervraag

De fietsparkeervraag bedraagt 178 parkeerplaatsen, zoals we laten zien in Tabel 8. Het is bij het bepalen van de fietsparkeervraag niet gebruikelijk om dubbelgebruik toe te passen.

Functie programma	Functie berekening	Omvang	Kengetal	Normatieve parkeervraag
Camping	Camping	54 standplaatsen	2,5 parkeerplaatsen per standplaats	135 parkeerplaatsen
A-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	Kantoor (met baliefunctie)	1.230 m ² BVO	2 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	24,6 parkeerplaatsen
B-magazijn: atelier/ kantoor/werkplaats/etc.	Kantoor (met baliefunctie)	420 m ² BVO	2 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	8,4 parkeerplaatsen
Mini-kantoren	Kantoor (zonder baliefunctie)	396 m ² BVO	1,5 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	5,9 parkeerplaatsen
4* hotel	4* hotel	19 hotelkamers	2 parkeerplaatsen per 10 kamers	3,8 parkeerplaatsen
Museumlobby	Museum	20 m ² BVO	1,5 parkeerplaatsen per 100 m ² BVO	0,3 parkeerplaatsen
Fietsparkeervraag				178 parkeerplaatsen

Tabel 8 – Ruimtelijk programma en parkeervraag fiets

7. CONCLUSIE EN AANDACHTSPUNTEN

7.1 Conclusie

Als gevolg van de ontwikkeling neemt de verkeersaantrekkende werking toe met 451 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal.

Op de Vergierdeweg en de route door Spaarndam zorgen de extra motorvoertuigbewegingen als gevolg van de ontwikkeling niet voor het ontstaan van verkeerskundige knelpunten of het vergroten van knelpunten die we in de 2040-situatie *exclusief* ontwikkeling zien. Op de Westlaan (o) en op het deel van de Slaperdijkweg (w) tussen de Vergierdeweg en de Westlaan (o) is in de 2040-situatie *exclusief* ontwikkeling al sprake van een overschrijding van de maximaal acceptabele intensiteit, en zorgt de ontwikkeling voor een verdere verzwaring. Op het deel van de Slaperdijkweg (o) tussen de Westlaan (o) en Redoute is in de 2040-situatie *exclusief* ontwikkeling ook al sprake van een overschrijding, maar kan de verzwaring als gevolg van de ontwikkeling redelijkerwijs niet worden toegeschreven aan de ontwikkeling. Toch is het goed ook op dit deel maatregelen te nemen, integraal met het deel van de Slaperdijkweg (w) tussen de Vergierdeweg en de Westlaan (o).

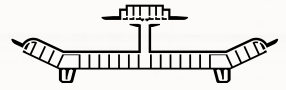
Naast het aanpassen van het ruimtelijke programma, zien we enkel verbeteropties in het aanbrengen van passeerhavens op in ieder geval de Westlaan (o). Wanneer het ruimtelijke programma niet wordt aangepast, zijn deze ook nodig op de smallere gedeeltes van de Slaperdijkweg (w). Op het deel van de Slaperdijkweg (o) tussen de Westlaan (o) en Redoute zijn deze optioneel door de beperktere toename van de intensiteit.

Vanwege de ontwikkeling zijn 112 autoparkeerplaatsen nodig en 178 fietsparkeerplaatsen.

7.2 Aandachtspunten en aanbevelingen vervolgproces

In deze verkenning hebben we ons gericht op ontsluiting van het ontwikkelgebied via de Westlaan (o). Op dit moment is het echter ook mogelijk om het fort te bereiken via de Redoute en Linie. Een aandachtspunt voor het vervolgproces is hoe voorkomen wordt dat verkeer met een bestemming bij de ontwikkeling via de ongeschikte Redoute of Linie gaat rijden. Het afsluiten van de Redoute is niet mogelijk, omdat laden en lossen en het halen en brengen van mindervalide bezoekers via deze route mogelijk moet zijn. Hoogstwaarschijnlijk kan met extra bebording en andere basisgegevens voor GPS-systemen voldoende worden gewaarborgd dat alléén bestemmingsverkeer deze route volgt. Het is belangrijk om dit in ogenschouw te nemen bij het vervolg.

In deze verkenning hebben we gebruikgemaakt van toekomstige verkeersprognoses. Een verkeerstelling om zo de huidige verkeersintensiteit te achterhalen zou helpen om een betere inschatting te maken. Ook helpt dit om te bepalen wanneer bepaalde maatregelen nodig zullen zijn, rekening houdend met de groei van intensiteit die de komende jaren – los van de ontwikkeling – plaats gaat vinden.

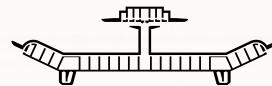
Bijlage 5

Parkeren senario B, waarbij het zwaartepunt van het parkeren veel verder van het plangebied is verwijderd.

Bijlage 6

Bijlage 7

Fort Benoorden Spaarndam		Raming technisch herstel casco fort						Uurtarief € 45,00		10-2-2020
STABU-code en omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
05 Bouwplaatsvoorzieningen										
steiger opbouwen / demonteren	1.033,60	m2		0,00	€ -	€ 22,50	€ 23.256,00			€ 23.256,00
huur steiger	26,00	wkn		0,00	€ -	€ 878,56	€ 22.842,56			€ 22.842,56
rolsteigers	1,00	pst		0,00	€ -	€ 5.000,00	€ 5.000,00			€ 5.000,00
stalen rijplaten leveren, verwijderen	1,00	pst		0,00	€ -	€ 2.500,00	€ 2.500,00			€ 2.500,00
huur rijplaten	50,00	wkn		0,00	€ -	€ 600,00	€ 30.000,00			€ 30.000,00
aggregaat	50,00	wkn		0,00	€ -	€ 175,00	€ 8.750,00			€ 8.750,00
verbruik diesel	50,00	wkn		0,00	€ -	€ 375,00	€ 18.750,00			€ 18.750,00
voorziening water	50,00	wkn		0,00	€ -	€ 150,00	€ 7.500,00			€ 7.500,00
post beschermen, wind-/waterdicht houden	1,00	pst		0,00	€ -	€ 15.000,00	€ 15.000,00			€ 15.000,00
Subtotaal				0,00	€ -		€ 133.598,56			€ 133.598,56
10 Stut- en sloopwerk										
slopen beton + latei frontgebouw west	30,00	m2	1,00	30,00	€ -	€ 30,00	€ 900,00			€ 2.250,00
slopen beton + latei frontgebouw oost	35,00	m2	1,00	35,00	€ -	€ 30,00	€ 1.050,00			€ 2.625,00
slopen beton westflank	40,00	m2	1,00	40,00	€ -	€ 30,00	€ 1.200,00			€ 3.000,00
slopen losse beton westelijke kazemat	23,00	m3	1,00	23,00	€ -	€ 30,00	€ 690,00			€ 1.725,00
slopen losse beton oostelijke kazemat	15,00	m3	1,00	15,00	€ -	€ 30,00	€ 450,00			€ 1.125,00
slopen beton oostflank	10,00	m2	1,00	10,00	€ -	€ 30,00	€ 300,00			€ 750,00
slopen houtwerk in wanden kazematten	490,00	st	0,25	122,50	€ -	€ 2,50	€ 1.225,00			€ 6.737,50
post schonen beton tbv herstel	1.181,60	m2		0,00	€ -	€ 17,50	€ 20.678,00			€ 20.678,00
post schonen vloeren interieur	1.440,00	m2		0,00	€ -	€ 5,00	€ 7.200,00			€ 7.200,00
post sloopwerk algemeen (vloeren, div. afwerkingen)	1,00	pst		0,00	€ -	€ 5.000,00	€ 5.000,00			€ 5.000,00
Subtotaal				275,50	€ -		€ 38.693,00			€ 51.090,50
12 Grondwerk										
vrijgraven, aanvullen strook rondom tbv herstel	272,00	m1		0,00	€ -	€ 35,00	€ 9.520,00			€ 9.520,00
vrijgraven, aanvullen vleugelmuur frontgebouw west	25,00	m3		0,00	€ -	€ 65,00	€ 1.625,00			€ 1.625,00
vrijgraven, aanvullen vleugelmuur frontgebouw oost	40,00	m3		0,00	€ -	€ 65,00	€ 2.600,00			€ 2.600,00
vrijgraven, aanvullen bovenste laag westflank	40,00	m3		0,00	€ -	€ 65,00	€ 2.600,00			€ 2.600,00
Subtotaal				0,00	€ -		€ 16.345,00			€ 16.345,00
14 Buitenriolering en drainage										
reeds hersteld, niet berekend				0,00	€ -		€ -			€ -
Subtotaal				0,00	€ -		€ -			€ -
15 Terreinverhardingen										
uitnemen, schonen, terugbrengen	230,00			0,00	€ -	€ 50,00	€ 11.500,00			€ 11.500,00
Subtotaal				0,00	€ -		€ 11.500,00			€ 11.500,00

STABU-code en omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
21 Betonwerk										
injecteren+repareren scheuren frontgebouw west (g	80,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 22.000,00		€ 22.000,00
uitboren, aanhelen draadeinden ankers frontgebouw	10,00	st		0,00		€ -	€ 50,00	€ 500,00		€ 500,00
vervangen beton frontgebouw west+vleugelmuur	30,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 22.500,00		€ 22.500,00
injecteren+repareren scheuren frontgebouw oost (g	110,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 30.250,00		€ 30.250,00
uitboren, aanhelen draadeinden ankers frontgebouw	10,00	st		0,00		€ -	€ 50,00	€ 500,00		€ 500,00
vervangen beton frontgebouw oost+vleugelmuur	35,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 26.250,00		€ 26.250,00
injecteren+repareren scheuren westflank (gevels r9	140,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 38.500,00		€ 38.500,00
vervangen beton bovenste laag westflank	40,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 30.000,00		€ 30.000,00
uitboren, aanhelen draadeinden ankers westflank	16,00	st		0,00		€ -	€ 50,00	€ 800,00		€ 800,00
injecteren + repareren scheuren westelijke kazemat	114,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 31.350,00		€ 31.350,00
vervangen beton bovenste lagen westelijke kazemat	23,00	m3		0,00		€ -	€ 850,00	€ 19.550,00		€ 19.550,00
vrijmaken, aanhelen lateien westelijke kazemat	8,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 6.000,00		€ 6.000,00
injecteren + repareren scheuren middendeel hoofd	230,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 63.250,00		€ 63.250,00
uitboren, aanhelen draadeinden ankers hoofdgebou	28,00	st		0,00		€ -	€ 50,00	€ 1.400,00		€ 1.400,00
injecteren + repareren scheuren westelijke kazemat	140,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 38.500,00		€ 38.500,00
vervangen beton bovenste lagen westelijke kazemat	15,00	m3		0,00		€ -	€ 850,00	€ 12.750,00		€ 12.750,00
vrijmaken, aanhelen lateien westelijke kazemat	8,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 6.000,00		€ 6.000,00
injecteren+repareren scheuren oostflank (gevels 32	170,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 46.750,00		€ 46.750,00
uitboren, aanhelen draadeinden ankers oostflank	14,00	st		0,00		€ -	€ 50,00	€ 700,00		€ 700,00
vervangen beton bovenste laag oostflank	10,00	m2		0,00		€ -	€ 750,00	€ 7.500,00		€ 7.500,00
weghakken, aanhelen beton tpv verzwarde latten i	1.000,00	m2		0,00		€ -	€ 100,00	€ 100.000,00		€ 100.000,00
injecteren beton tegen zwamsporen	250,00	st		0,00		€ -	€ 375,00	€ 93.750,00		€ 93.750,00
injecteren + repareren scheuren interieur	450,00	m1		0,00		€ -	€ 275,00	€ 123.750,00		€ 123.750,00
Subtotaal				0,00		€ -		€ 722.550,00		€ 722.550,00
22 Metsel- en voegwerk										
inboetwerk bakken	2.100,00	st	0,17	357,00	€ 1,25	€ 2.625,00		€ -		€ 18.690,00
vlak afsmeren	14,00	m2		0,00		€ -	€ 90,00	€ 1.260,00		€ 1.260,00
Subtotaal				357,00		€ 2.625,00		€ 1.260,00		€ 19.950,00
24 Ruwbouwtimmerwerk										
balklaag te vernieuwen houten vloeren	200,00	m1	1,00	200,00	€ 26,00	€ 5.200,00		€ -		€ 14.200,00
vloerdelen nieuwe houten vloeren	177,00	m2	1,50	265,50	€ 24,00	€ 4.248,00		€ -		€ 16.195,50
Subtotaal				465,50		€ 9.448,00		€ -		€ 30.395,50
25 Metaalconstructiewerk										
ontroesten, conserveren ankers frontgebouw west	5,00	st	1,50	7,50	€ 25,00	€ 125,00		€ -		€ 462,50
vervangen trekstangen frontgebouw west	10,00	st	1,00	10,00	€ 25,00	€ 250,00		€ -		€ 700,00
ontroesten, conserveren beugels, kleppen frontgebou	20,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 600,00		€ 600,00
ontroesten, conserveren trap frontgebouw west	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00		€ 1.500,00
vervangen latei frontgebouw west	3,00	m1	4,00	12,00	€ 200,00	€ 600,00		€ -		€ 1.140,00

STABU-code en omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u)	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
ontroesten, conserveren ankers frontgebouw oost	5,00	st	1,50	7,50	€ 25,00	€ 125,00		€ -		€ 462,50
vervangen trekstangen frontgebouw oost	10,00	st	1,00	10,00	€ 25,00	€ 250,00		€ -		€ 700,00
ontroesten, conserveren beugels, kleppen frontgebouw	20,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 600,00		€ 600,00
ontroesten, conserveren trap frontgebouw oost	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00		€ 1.500,00
vervangen latei frontgebouw oost	3,00	m1	4,00	12,00	€ 200,00	€ 600,00		€ -		€ 1.140,00
ontroesten, conserveren ankers westflank	8,00	st	1,50	12,00	€ 25,00	€ 200,00		€ -		€ 740,00
vervangen trekstangen westflank	16,00	st	1,00	16,00	€ 25,00	€ 400,00		€ -		€ 1.120,00
ontroesten, conserveren beugels, kleppen westflank	27,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 810,00		€ 810,00
ontroesten, conserveren lateien westelijke kazemat	13,50	m1	1,00	13,50	€ 25,00	€ 337,50		€ -		€ 945,00
vervangen lateien/hoekstalen westelijke kazemat	4,00	m1	4,00	16,00	€ 100,00	€ 400,00		€ -		€ 1.120,00
ontroesten, conserveren beugels westelijke kazemat	20,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 600,00		€ 600,00
ontroesten, conserveren ankers middendeel hoofdgebouw	14,00	st	1,50	21,00	€ 25,00	€ 350,00		€ -		€ 1.295,00
vervangen trekstangen middendeel hoofdgebouw	28,00	st	1,00	28,00	€ 25,00	€ 700,00		€ -		€ 1.960,00
ontroesten, conserveren beugels, kleppen hoofdgebouw	110,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 3.300,00		€ 3.300,00
ontroesten, conserveren lateien oostelijke kazemat	13,50	m1	1,00	13,50	€ 25,00	€ 337,50		€ -		€ 945,00
vervangen lateien/hoekstalen oostelijke kazemat	4,00	m1	4,00	16,00	€ 100,00	€ 400,00		€ -		€ 1.120,00
ontroesten, conserveren beugels oostelijke kazemat	20,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 600,00		€ 600,00
ontroesten, conserveren ankers oostflank	7,00	st	1,50	10,50	€ 25,00	€ 175,00		€ -		€ 647,50
vervangen trekstangen oostflank	14,00	st	1,00	14,00	€ 25,00	€ 350,00		€ -		€ 980,00
ontroesten, conserveren beugels, kleppen oostflank	25,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 750,00		€ 750,00
Subtotaal				219,50		€ 5.600,00		€ 10.260,00		€ 25.737,50
30 Kozijnen, ramen en deuren										
ontroesten, conserveren, herstellen luiken frontgebouw	15,50	m2		0,00		€ -	€ 675,00	€ 10.462,50		€ 10.462,50
herstel houten koz./ramen/deuren frontgebouw west	15,50	m2		0,00		€ -	€ 500,00	€ 7.750,00		€ 7.750,00
hang- en sluitwerk frontgebouw west	6,00	st		0,00		€ -	€ 300,00	€ 1.800,00		€ 1.800,00
herstel poort entreebrug	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00		€ 1.500,00
ontroesten, conserveren, herstellen luiken frontgebouw oost	15,50	m2		0,00		€ -	€ 675,00	€ 10.462,50		€ 10.462,50
herstel houten koz./ramen/deuren frontgebouw oost	15,50	m2		0,00		€ -	€ 500,00	€ 7.750,00		€ 7.750,00
hang- en sluitwerk frontgebouw oost	6,00	st		0,00		€ -	€ 300,00	€ 1.800,00		€ 1.800,00
ontroesten, conserveren, herstellen luiken westflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 675,00	€ 17.550,00		€ 17.550,00
herstel houten koz./ramen/deuren westflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 500,00	€ 13.000,00		€ 13.000,00
hang- en sluitwerk frontgebouw westflank	14,00	st		0,00		€ -	€ 300,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
ontroesten, conserveren, herstellen luiken hoofdgebouw	65,00	m2		0,00		€ -	€ 675,00	€ 43.875,00		€ 43.875,00
herstel houten koz./ramen/deuren hoofdgebouw	65,00	m2		0,00		€ -	€ 500,00	€ 32.500,00		€ 32.500,00
hang- en sluitwerk frontgebouw hoofdgebouw	39,00	st		0,00		€ -	€ 300,00	€ 11.700,00		€ 11.700,00
ontroesten, conserveren, herstellen luiken oostflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 675,00	€ 17.550,00		€ 17.550,00
herstel houten koz./ramen/deuren oostflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 500,00	€ 13.000,00		€ 13.000,00
hang- en sluitwerk frontgebouw oostflank	14,00	st		0,00		€ -	€ 300,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
nieuwe stalen deuren	8,00	st		0,00		€ -	€ 3.000,00	€ 24.000,00		€ 24.000,00
vervangen binnenkozijnen, deuren	15,00	st		0,00		€ -	€ 2.750,00	€ 41.250,00		€ 41.250,00
herstel binnenkozijnen, deuren, hang- en sluitwerk	85,00	st	4,00	340,00	€ 100,00	€ 8.500,00		€ -		€ 23.800,00

STABU-code en omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
Subtotaal				340,00		€ 8.500,00		€ 264.350,00		€ 288.150,00
33 Dakbedekkingen										
losnemen / terugbrengen tpv frontgebouw west he	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.250,00	€ 1.250,00		€ 1.250,00
losnemen / terugbrengen tpv frontgebouw oost he	1,00	pst		0,00		€ -	€ 2.250,00	€ 2.250,00		€ 2.250,00
losnemen / terugbrengen tpv westflank	1,00	pst		0,00		€ -	€ 2.250,00	€ 2.250,00		€ 2.250,00
losnemen / terugbrengen tpv westelijke kazemat	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.250,00	€ 1.250,00		€ 1.250,00
losnemen / terugbrengen tpv oostelijke kazemat	1,00	pst		0,00		€ -	€ 750,00	€ 750,00		€ 750,00
losnemen / terugbrengen tpv oostflank	1,00	pst		0,00		€ -	€ 500,00	€ 500,00		€ 500,00
Subtotaal				0,00		€ -		€ 8.250,00		€ 8.250,00
34 Beglazing										
vervagen stopverf / beglazing	261,00	st		0,00		€ -	€ 30,00	€ 7.830,00		€ 7.830,00
Subtotaal				0,00		€ -		€ 7.830,00		€ 7.830,00
35 Natuur- en kunststeen										
herstel hardsteen banden bakken	12,00	el.	4,00	48,00	€ 600,00	€ 7.200,00		€ -		€ 9.360,00
reparatie hardsteen hoekblokken frontgebouw west	18,00	st		0,00		€ -	€ 75,00	€ 1.350,00		€ 1.350,00
reparatie hardsteen hoekblokken frontgebouw oost	18,00	st		0,00		€ -	€ 75,00	€ 1.350,00		€ 1.350,00
reparatie hardsteen hoekblokken westflank	56,00	st		0,00		€ -	€ 75,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
reparatie hardsteen hoekblokken hoofdgebouw	156,00	st		0,00		€ -	€ 75,00	€ 11.700,00		€ 11.700,00
reparatie hardsteen hoekblokken oostflank	56,00	st		0,00		€ -	€ 75,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
Subtotaal				48,00		€ 7.200,00		€ 22.800,00		€ 32.160,00
46 Schilderwerk										
luiken, koz/ramen/deuren frontgebouw west	15,50	m2		0,00		€ -	€ 275,00	€ 4.262,50		€ 4.262,50
ankers, haken, kleppen frontgebouw west	25,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 250,00		€ 250,00
latei frontgebouw west	3,00	m1		0,00		€ -	€ 45,00	€ 135,00		€ 135,00
poort entreebrug	6,00	m2		0,00		€ -	€ 200,00	€ 1.200,00		€ 1.200,00
luiken, koz/ramen/deuren frontgebouw oost	15,50	m2		0,00		€ -	€ 275,00	€ 4.262,50		€ 4.262,50
ankers, haken, kleppen frontgebouw oost	20,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 200,00		€ 200,00
latei frontgebouw oost	3,00	m1		0,00		€ -	€ 45,00	€ 135,00		€ 135,00
luiken, koz/ramen/deuren westflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 275,00	€ 7.150,00		€ 7.150,00
ankers, haken, kleppen frontgebouw westflank	27,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 270,00		€ 270,00
stalen lateien/hoekstalen westelijke kazemat	13,50	m2		0,00		€ -	€ 25,00	€ 337,50		€ 337,50
ankers, haken, westelijke kazemat	20,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 200,00		€ 200,00
luiken, koz/ramen/deuren hoofdgebouw	65,00	m2		0,00		€ -	€ 275,00	€ 17.875,00		€ 17.875,00
ankers, haken, kleppen frontgebouw hoofdgebouw	110,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 1.100,00		€ 1.100,00
stalen lateien/hoekstalen oostelijke kazemat	13,50	m2		0,00		€ -	€ 25,00	€ 337,50		€ 337,50
ankers, haken oostelijke kazemat	20,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 200,00		€ 200,00
luiken, koz/ramen/deuren oostflank	26,00	m2		0,00		€ -	€ 275,00	€ 7.150,00		€ 7.150,00
ankers, haken, kleppen frontgebouw oostflank	25,00	st		0,00		€ -	€ 10,00	€ 250,00		€ 250,00
sauswerk interieur, schilderijen niet berekend		m2		0,00		€ -		€ -		€ -

STABU-code en omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
schilderwerk binnenkozijnen / -deuren	225,00	m2		0,00		€ -	€ 125,00	€ 28.125,00		€ 28.125,00
Subtotaal				0,00		€ -		€ 73.440,00		€ 73.440,00
50 Dakgoten en hemelwaterafvoeren										
demonteren, terugplaatsen hwa westelijke kazemat	2,00	pst		0,00		€ -	€ 100,00	€ 200,00		€ 200,00
demonteren, terugplaatsen hwa oostelijke kazemat	2,00	pst		0,00		€ -	€ 100,00	€ 200,00		€ 200,00
reeds hersteld, overige herstel niet berekend				0,00		€ -		€ -		€ -
Subtotaal				0,00		€ -		€ 400,00		€ 400,00
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden				1.240,00		€ 23.925,00		€ 1.311.276,56		€ 1.421.397,06
Indirecte kosten										
Algemene bouwplaatskosten	12%									€ 170.567,65
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten										€ 1.591.964,71
Algemene kosten	8%									€ 127.357,18
Subtotaal incl. algemene kosten										€ 1.719.321,88
Winst en risico	4%									€ 68.772,88
Subtotaal incl. winst en risico										€ 1.788.094,76
CAR-verzekering	0,5%									€ 8.046,43
TOTAAL GENERAAL EXCL. BTW										€ 1.796.141,19

<u>Reservering regulier onderhoud</u>			
reservering schilderen	€	10.000,00	
schoonmaken en onderhouden dak en hwa's, ca. 2400 m2	€	2.400,00	
onderhoud hang- en sluitwerk, k/r/d	€	1.640,00	
onderhoud gevels, ca. 1200 m2	€	6.000,00	
keuring / onderhoud e-installatie	€	500,00	
keuring / onderhoud w-installaties	€	1.000,00	
TOTAAL (excl. btw, per jaar):	€	<u>21.540,00</u>	

Fort Benoorden Spaarndam		Raming technisch herstel casco ploffhuizen						Uurtarief € 45,00		10-2-2020
Omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u)	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
Basis herstel type A (ca. 200 m2)										
steigerwerk	200,00	m2		0,00		€ -	€ 22,50	€ 4.500,00		€ 4.500,00
grondwerk rondom vrijgraven, aanvullen	60,00	m1		0,00		€ -	€ 50,00	€ 3.000,00		€ 3.000,00
afhakken stuc	120,00	m2		0,00		€ -	€ 35,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
slopen dakbedekkingen	240,00	m2		0,00		€ -	€ 12,50	€ 3.000,00		€ 3.000,00
betonnen dakranden fixeren	64,00	m1	2,00	128,00	€ 25,00	€ 1.600,00		€ -		€ 7.360,00
betonherstel dakranden	1,00	pst		0,00		€ -	€ 5.000,00	€ 5.000,00		€ 5.000,00
herstel / vervangen bimsbetonnen holle dakelemen	24,00	m2		0,00		€ -	€ 175,00	€ 4.200,00		€ 4.200,00
vlakken daken tbv aanbrengen nieuw bitumen	240,00	m2		0,00		€ -	€ 20,00	€ 4.800,00		€ 4.800,00
inboetwerk metselwerk gevels	1,00	pst		0,00		€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00		€ 1.500,00
vervangen gipsbetonblokken interieur	1,00	pst		0,00		€ -	€ 500,00	€ 500,00		€ 500,00
herstellen onderzijde / vervangen dubbele stalen de	4,00	st		0,00		€ -	€ 4.500,00	€ 18.000,00		€ 18.000,00
hang- en sluitwerk	4,00	st		0,00		€ -	€ 200,00	€ 800,00		€ 800,00
vervangen stalen luiken	8,00	st		0,00		€ -	€ 350,00	€ 2.800,00		€ 2.800,00
vervangen stalen ventilatiekokers dak	3,00	st		0,00		€ -	€ 2.250,00	€ 6.750,00		€ 6.750,00
nieuwe bitumen dakbedekking	240,00	m2		0,00		€ -	€ 60,00	€ 14.400,00		€ 14.400,00
triflex stroken randaansluitingen bitumen	76,00	m1		0,00		€ -	€ 75,00	€ 5.700,00		€ 5.700,00
vervangen stucwerk gevels	120,00	m2		0,00		€ -	€ 120,00	€ 14.400,00		€ 14.400,00
schilderwerk kozijnen, deuren, luiken, tweezijdig	20,00	m2		0,00		€ -	€ 125,00	€ 2.500,00		€ 2.500,00
schilderwerk ventilatiekokers	3,00	st		0,00		€ -	€ 125,00	€ 375,00		€ 375,00
schilderwerk trekstangen spanten	6,00	st		0,00		€ -	€ 100,00	€ 600,00		€ 600,00
boren gaten uitlopen extra hemelwaterafvoeren	2,00	st		0,00		€ -	€ 125,00	€ 250,00		€ 250,00
uitlopen hemelwaterafvoeren	6,00	st		0,00		€ -	€ 110,00	€ 660,00		€ 660,00
vervangen hemelwaterafvoeren pvc	18,00	m1		0,00		€ -	€ 35,00	€ 630,00		€ 630,00
Subtotaal				128,00		€ 1.600,00		€ 98.565,00		€ 105.925,00
opslagen BPK, AK, W&R, CAR	30%									€ 31.777,50
TOTAAL GENERAAL EXCL. BTW PER GEBOUW										€ 137.702,50
Basis herstel type B (ca 100m2)										
steigerwerk	140,00	m2		0,00		€ -	€ 22,50	€ 3.150,00		€ 3.150,00
grondwerk rondom vrijgraven, aanvullen	40,00	m1		0,00		€ -	€ 50,00	€ 2.000,00		€ 2.000,00
afhakken stuc	70,00	m2		0,00		€ -	€ 35,00	€ 2.450,00		€ 2.450,00
slopen dakbedekkingen	120,00	m2		0,00		€ -	€ 12,50	€ 1.500,00		€ 1.500,00
betonnen dakranden fixeren	44,00	m1	2,00	88,00	€ 25,00	€ 1.100,00		€ -		€ 5.060,00
betonherstel dakranden	1,00	pst		0,00		€ -	€ 3.500,00	€ 3.500,00		€ 3.500,00
herstel / vervangen bimsbetonnen holle dakelemen	12,00	m2		0,00		€ -	€ 175,00	€ 2.100,00		€ 2.100,00
vlakken daken tbv aanbrengen nieuw bitumen	120,00	m2		0,00		€ -	€ 20,00	€ 2.400,00		€ 2.400,00
inboetwerk metselwerk gevels	1,00	pst		0,00		€ -	€ 750,00	€ 750,00		€ 750,00
vervangen gipsbetonblokken interieur	1,00	pst		0,00		€ -	€ 250,00	€ 250,00		€ 250,00
herstellen onderzijde / vervangen dubbele stalen de	2,00	st		0,00		€ -	€ 4.500,00	€ 9.000,00		€ 9.000,00
hang- en sluitwerk	2,00	st		0,00		€ -	€ 200,00	€ 400,00		€ 400,00

Omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u)	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
vervangen stalen luiken	4,00	st		0,00		€ -	€ 350,00	€ 1.400,00		€ 1.400,00
vervangen stalen ventilatiekokers dak	2,00	st		0,00		€ -	€ 2.250,00	€ 4.500,00		€ 4.500,00
nieuwe bitumen dakbedekking	120,00	m2		0,00		€ -	€ 60,00	€ 7.200,00		€ 7.200,00
triflex stroken randaansluitingen bitumen	52,00	m1		0,00		€ -	€ 75,00	€ 3.900,00		€ 3.900,00
vervangen stucwerk gevels	70,00	m2		0,00		€ -	€ 120,00	€ 8.400,00		€ 8.400,00
schilderwerk kozijnen, deuren, luiken, tweezijdig	10,00	m2		0,00		€ -	€ 125,00	€ 1.250,00		€ 1.250,00
schilderwerk ventilatiekokers	2,00	st		0,00		€ -	€ 125,00	€ 250,00		€ 250,00
schilderwerk trekstangen spanten	2,00	st		0,00		€ -	€ 100,00	€ 200,00		€ 200,00
uitlopen hemelwaterafvoeren	4,00	st		0,00		€ -	€ 110,00	€ 440,00		€ 440,00
vervangen hemelwaterafvoeren pvc	12,00	m1		0,00		€ -	€ 35,00	€ 420,00		€ 420,00
Subtotaal				88,00		€ 1.100,00		€ 55.460,00		€ 60.520,00
opslagen BPK, AK, W&R, CAR	30%									€ 18.156,00
TOTAAL GENERAAL EXCL. BTW PER GEBOUW										€ 78.676,00
Basis herstel type C (ca 36 m2)										
steigerwerk	78,00	m2		0,00		€ -	€ 22,50	€ 1.755,00		€ 1.755,00
grondwerk rondom vrijgraven, aanvullen	24,00	m1		0,00		€ -	€ 50,00	€ 1.200,00		€ 1.200,00
afhakken stuc	40,00	m2		0,00		€ -	€ 35,00	€ 1.400,00		€ 1.400,00
slopen dakbedekkingen	45,00	m2		0,00		€ -	€ 12,50	€ 562,50		€ 562,50
betonnen dakranden fixeren	27,00	m1	2,00	54,00	€ 25,00	€ 675,00		€ -		€ 3.105,00
betonherstel dakranden	1,00	pst		0,00		€ -	€ 2.000,00	€ 2.000,00		€ 2.000,00
herstel / vervangen bimsbetonnen holle dakelementen	5,00	m2		0,00		€ -	€ 175,00	€ 875,00		€ 875,00
vlakken daken tbv aanbrengen nieuw bitumen	45,00	m2		0,00		€ -	€ 20,00	€ 900,00		€ 900,00
inboetwerk metselwerk gevels	1,00	pst		0,00		€ -	€ 500,00	€ 500,00		€ 500,00
vervangen gipsbetonblokken interieur	1,00	pst		0,00		€ -	€ 200,00	€ 200,00		€ 200,00
herstellen onderzijde / vervangen dubbele stalen deuren	1,00	st		0,00		€ -	€ 4.500,00	€ 4.500,00		€ 4.500,00
hang- en sluitwerk	1,00	st		0,00		€ -	€ 200,00	€ 200,00		€ 200,00
vervangen stalen luiken	4,00	st		0,00		€ -	€ 350,00	€ 1.400,00		€ 1.400,00
vervangen stalen ventilatiekokers dak	1,00	st		0,00		€ -	€ 2.250,00	€ 2.250,00		€ 2.250,00
nieuwe bitumen dakbedekking	45,00	m2		0,00		€ -	€ 60,00	€ 2.700,00		€ 2.700,00
triflex stroken randaansluitingen bitumen	31,00	m1		0,00		€ -	€ 75,00	€ 2.325,00		€ 2.325,00
vervangen stucwerk gevels	40,00	m2		0,00		€ -	€ 120,00	€ 4.800,00		€ 4.800,00
schilderwerk kozijnen, deuren, luiken, tweezijdig	5,50	m2		0,00		€ -	€ 125,00	€ 687,50		€ 687,50
schilderwerk ventilatiekokers	1,00	st		0,00		€ -	€ 125,00	€ 125,00		€ 125,00
schilderwerk trekstangen spanten	1,00	st		0,00		€ -	€ 100,00	€ 100,00		€ 100,00
uitlopen hemelwaterafvoeren	2,00	st		0,00		€ -	€ 110,00	€ 220,00		€ 220,00
vervangen hemelwaterafvoeren pvc	6,00	m1		0,00		€ -	€ 35,00	€ 210,00		€ 210,00
Subtotaal				54,00		€ 675,00		€ 28.910,00		€ 32.015,00
opslagen BPK, AK, W&R, CAR	30%									€ 9.604,50
TOTAAL GENERAAL EXCL. BTW PER GEBOUW										€ 41.619,50

Omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u)	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
TOTALE KOSTEN HERSTEL PLOFHUIZEN	staat		meer/minder	kosten						
A1	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A2	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A3	€	137.702,50	redelijk	-10%	€	123.932,25				
A4	€	137.702,50	redelijk	-10%	€	123.932,25				
A5	€	137.702,50	redelijk	-10%	€	123.932,25				
A6	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A7	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A8	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A9	€	137.702,50	redelijk	-10%	€	123.932,25				
A10	€	137.702,50	slecht			herstel niet berekend				
A11	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A12	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A13	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A14	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A15	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A16	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A17	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A18	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A19	€	137.702,50	redelijk	-10%	€	123.932,25				
A20	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A21	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A22	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A23	€	137.702,50	zeer matig	10%	€	151.472,75				
A24	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A25	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
A26	€	137.702,50	matig	0%	€	137.702,50				
					€	3.497.643,50	prijs /m2 =	€	699,53	
B1	€	78.676,00	matig	0%	€	78.676,00				
B2	€	78.676,00	zeer matig	10%	€	86.543,60				
B3	€	78.676,00	zeer matig	10%	€	86.543,60				
B4	€	78.676,00	zeer matig	10%	€	86.543,60				
B5	€	78.676,00	matig	0%	€	78.676,00				
B6	€	78.676,00	matig	0%	€	78.676,00				
B7	€	78.676,00	zeer matig	10%	€	86.543,60				
B8	€	78.676,00	zeer matig	10%	€	86.543,60				
					€	668.746,00	prijs /m2 =	€	835,93	
C1	€	41.619,50	matig	0%	€	41.619,50				
C2	€	41.619,50	redelijk	-10%	€	37.457,55				
C3	€	41.619,50	redelijk	-10%	€	37.457,55				
C4	€	41.619,50	redelijk	-10%	€	37.457,55				
C5	€	41.619,50	redelijk	-10%	€	37.457,55				
C6	€	41.619,50	redelijk	-10%	€	37.457,55				
					€	228.907,25	prijs /m2 =	€	1.059,76	

Omschrijving	Aantal	eh.	Arbeid(u	Arbeid (u) tot.	Materiaal	Materiaal	Onderaann.	Onderaan.tot.	Stelposten	Totaal
TOTAAL:	€ 4.395.296,75 excl. btw									

Optioneel: vervangen bimsbetonnen dak door geïsoleerd dakpakket										
minder: herstel / vervangen bimsbeton	-24,00	m2		0,00		€ -	€ 175,00	€ -4.200,00		€ -4.200,00
minder: vlakken dak tbv nieuwe dakbedekking	-240	m2		0,00		€ -	€ 20,00	€ -4.800,00		€ -4.800,00
meer: slopen bimsbeton	240	m2		0,00		€ -	€ 37,50	€ 9.000,00		€ 9.000,00
aanbrengen dakplaatelmente	240	m2	0,60	144,00	€ 27,50	€ 6.600,00		€ -		€ 13.080,00
kraanhuur	1	pst		0,00		€ -	€ 1.500,00	€ 1.500,00		€ 1.500,00
demonteren, terugbrengen dakranden (extra tov fix	64	m2	0,50	32,00	€ 10,00	€ 640,00		€ -		€ 2.080,00
Totale kosten										€ 16.660,00
opslagen	30%									€ 4.998,00
Totaal										€ 21.658,00
Meerkosten / m2										€ 90,24
Totale meerkosten alle gebouwen, globaal, excl. btw	7230	m2								€ 652.447,25

Bijlage 8

3. Investeringskostenraming

	omschrijving	hoeveelheid	eenheid	prijs/eenheid of grondslag	totaal	% van totaal
A						
	Grondkosten					
A.1	- aankoop kavel					
	Totaal grondkosten				€ 0	
B						
	Bouwkosten					
B1.	fort					
b1a	opwaarderen casco	1	stuk	€ 1.900.000	€ 1.900.000	
b1b	afbouw hotelkamers	755	m2	€ 1.400	€ 1.057.000	
b1c	afbouw verkeersruimten	347	m2	€ 360	€ 124.920	
b1d	consolidatie en bescherming	1	stuk	€ 25.000	€ 25.000	
	totaal bunker	1102	m2		€ 3.106.920	35,2%
B2.	magazijnen					
b2a	cascorestauratie magazijn type A	6	stuk	€ 55.000	€ 330.000	
	box in box Wikihouse, type A	6	stuk	€ 73.700	€ 442.200	
	cascorestauratie magazijn type B	4	stuk	€ 40.000	€ 160.000	
	box in box Wikihouse, type B	4	stuk	€ 45.757	€ 183.028	
	cascorestauratie magazijn type C	4	stuk	€ 25.000	€ 100.000	
	box in box Wikihouse, type C	4	stuk	€ 45.819	€ 183.276	
	aanpassingen receptiegebouw	1	stuk	€ 25.000	€ 25.000	
	totaal magazijnen				€ 1.423.504	16,1%
B3.	terrein					
b3a	wandel- en natuurgebied, incl.	1	stuk	€ 15.000	€ 15.000	
b3b	aanleg parkeerplaats en hek	1	stuk	€ 150.000	€ 150.000	
b3c	verlichting kerngebied	1	stuk	€ 12.500	€ 12.500	
b3d	aanleg drijvende steigertraject	1	stuk	€ 55.000	€ 55.000	
b3e	inlopen achterstallig natuurbeheer	1	stuk	€ 10.000	€ 10.000	
b3f	baggeren sloten en kleinsch.	1	stuk	€ 25.000	€ 25.000	
b3g	pv-panelen	1	stuk	€ 70.000	€ 70.000	
b3h	inrichting terrein tbv. camping &	4500	m2	€ 35	€ 157.500	
b3i	natuurcompensatie	1	stuk	€ 10.000	€ 10.000	
b3j	watercompensatie inz. oversteek	1	stuk	€ 5.000	€ 5.000	
	totaal terrein				€ 510.000	5,8%
	Totaal bouwkosten				€ 5.040.424	57,0%
	- nadere planuitwerking	10	%		€ 504.042	
B, totale bouwkosten					€ 5.544.466	62,8%
C, inrichtingskosten						
C1, fort						
c1a	inrichting hotelkamers	755	m2	€ 500	€ 377.500	
c1b	inrichting verkeersruimten	347	m2	€ 120	€ 41.640	
c1c	koude keuken en receptie	1	stuk	€ 50.000	€ 50.000	
c1d	inrichting museumlobby	1	stuk	€ 10.000	€ 10.000	
	totaal fort				€ 479.140	5,4%
C2, terrein						
c2a	gereedschappen bosvrijwilligers	1	stuk	€ 3.000	€ 3.000	
C, totaal inrichtingskosten					€ 482.140	5,5%
D, voorbereidings- en begeleidingskosten						
d1	architect en interieurarchitect	4,00%	%	A, B, C	€ 241.064	
	projectmanagement voorbereiding	2,00%	%	A, B, C	€ 120.532	
	directievoering en toezicht	3,00%	%	B	€ 166.334	
	advies groenbeheersplan	1	stuk	5000	€ 5.000	
	installatieadviseur & bouwfysisch	3,00%	%	B	€ 166.334	
	overige adviseurs	2,00%	%	B	€ 110.889	
	totaal voorbereidings- en				€ 810.154	9,2%
d2, heffingen						
	leges	3%	%	B	€ 166.334	
	precario	1	stuk		€ 15.000	
	aansluitkosten hotel fort	1	stuk		€ 76.000	
	aansluitkosten camping en	1	stuk		€ 30.000	
	aansluitkosten pv-panelen	1	stuk		€ 25.000	
	totaal heffingen				€ 312.334	3,5%
d3, verzekeringen	verzekeringen				€ 10.000	
	totaal verzekeringen				€ 10.000	0,1%
d4, aanloopkosten						
	schoonmaak eerste oplevering	1102	m2	€ 8	€ 8.265	
	verhuiskosten	0	m2		€ 0	
	projectwebsite	1	stuk		€ 3.000	
	overige promotiekosten	1	stuk		€ 5.000	
	totaal aanloopkosten				€ 16.265	0,2%
d5, risicoverrekening						
	prijstijgingen tot start bouw	3,75%	% per	B, C	€ 715.660	
		38	maande			
	prijstijgingen tijdens bouw	3,75%	% per	B, C	€ 223.998	
		12	maande			
	totaal risicoverrekening				€ 939.657	10,6%
d6, ontwikkelingskosten						
	oprichting stichting	1	stuk		€ 2.000	
	eigen projectmanagement	1,50%	%	A, B	€ 83.167	
	totaal ontwikkelingskosten				€ 85.167	1,0%
d7, onvoorzien						
	onvoorzien voorbereiding	10,00%	%	D1	€ 81.015	
	onvoorzien uitvoering	10,00%	%	A, B	€ 554.447	
	totaal onvoorzien				€ 635.462	7,2%
D, totaal voorbereidings- en					€ 2.809.039	31,8%
Totaal investering excl. btw					€ 8.835.645	100%
Totaal investering incl. btw					€ 10.691.131	121%

Project
Fort Benoorden

Betreft
Prognose inkomsten

Datum
februari 2024

Kenmerk
20240229MJ3

Opgesteld door
I.O. Svenson

Aantal pagina's
1

Distributie

Goedkeuring

1. Prognose inkomsten

opbrengsten jaar 1					
	hoeveelheid	eenh.	€ / eenh.	bezettingsgraad	netto opbrengst
verhuur hotel	0	m2	€ 175	100%	€ 0
verhuur camping	54	plekken	€ 2.500	100%	€ 135.000
verhuur locatie 12GoGreen	10	plekken	€ 5.000	100%	€ 50.000
verhuur magazijnen (1xA, 1xB)	242	m2	€ 105	100%	€ 25.394
totaal					€ 210.394

opbrengsten jaar 2					
	hoeveelheid	eenh.	€ / eenh.	bezettingsgraad	netto opbrengst
verhuur hotel	0	m2	€ 175	100%	€ 0
verhuur camping	54	plekken	€ 2.500	100%	€ 135.000
verhuur locatie 12GoGreen	10	plekken	€ 5.000	100%	€ 50.000
verhuur magazijnen (2xA, 2xB)	484	m2	€ 105	90,0%	€ 45.709
totaal					€ 230.709

opbrengsten jaar 3					
	hoeveelheid	eenh.	€ / eenh.	bezettingsgraad	netto opbrengst
verhuur hotel	1.102	m2	€ 175	100%	€ 192.850
verhuur camping	54	plekken	€ 2.500	100%	€ 135.000
verhuur locatie 12GoGreen	15	plekken	€ 5.000	100%	€ 75.000
verhuur magazijnen (3xA, 3xB)	726	m2	€ 105	90,0%	€ 68.563
totaal					€ 471.413

opbrengsten jaar 4					
	hoeveelheid	eenh.	€ / eenh.	bezettingsgraad	netto opbrengst
verhuur hotel	1.102	m2	€ 175	100%	€ 192.850
verhuur camping	54	plekken	€ 2.500	100%	€ 135.000
verhuur locatie 12GoGreen	20	plekken	€ 5.000	100%	€ 100.000
verhuur magazijnen (5xA, 3xB)	1049	m2	€ 105	90,0%	€ 99.087
totaal					€ 526.937

opbrengsten jaar 5					
	hoev.	eenh.	€ / eenh.	bezettingsgraad	netto opbrengst
verhuur hotel	1.102	m2	€ 175	100%	€ 192.850
verhuur camping	54	plekken	€ 2.500	100%	€ 135.000
verhuur locatie 12GoGreen	25	plekken	€ 5.000	100%	€ 125.000
verhuur magazijnen (6xA, 4xB)	1.290	m2	€ 105	90,0%	€ 121.941
totaal					€ 574.791

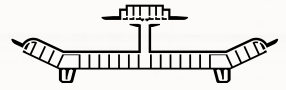
financieringsplan		
	bedrag	rentepercentage
- subsidie provincie	€ 1.000.000	nvt.
- subsidies en giften charitatieve fondsen	€ 1.000.000	nvt.
- bijdrage gemeente Velsen in parkeren en leges	€ 316.334	nvt.
- lening uit eigen middelen	€ 1.500.000	4,0%
- lening Restauratiefonds/RCE/BNG	€ 2.000.000	4,4%
- commerciële lening tegen markttarief	€ 3.019.311	6,5%
totaal	€ 8.835.645	

Aflossingsschema	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
- aflossing lening eigen middelen	€ 1.450.000	€ 1.400.000	€ 1.350.000	€ 1.300.000	€ 1.250.000	€ 1.200.000	€ 1.150.000	€ 1.100.000	€ 1.050.000	€ 1.000.000
- aflossing Restauratiefonds/RCE/BNG	€ 1.933.333	€ 1.866.667	€ 1.800.000	€ 1.733.333	€ 1.666.667	€ 1.600.000	€ 1.533.333	€ 1.466.667	€ 1.400.000	€ 1.333.333
- aflossing lening tegen markttarief	€ 2.918.667	€ 2.818.024	€ 2.717.380	€ 2.616.736	€ 2.516.093	€ 2.415.449	€ 2.314.805	€ 2.214.161	€ 2.113.518	€ 2.012.874
subtotaal uitstaand lening	€ 6.302.001	€ 6.084.690	€ 5.867.380	€ 5.650.070	€ 5.432.759	€ 5.215.449	€ 4.998.138	€ 4.780.828	€ 4.563.518	€ 4.346.207
- rente eigen middelen	€ 58.000	€ 56.000	€ 54.000	€ 52.000	€ 50.000	€ 48.000	€ 46.000	€ 44.000	€ 42.000	€ 40.000
- rente lening Restauratiefonds/RCE/BNG	€ 85.067	€ 82.133	€ 79.200	€ 76.267	€ 73.333	€ 70.400	€ 67.467	€ 64.533	€ 61.600	€ 58.667
- rente commerciële lening tegen markttarief	€ 189.713	€ 183.172	€ 176.630	€ 170.088	€ 163.546	€ 157.004	€ 150.462	€ 143.920	€ 137.379	€ 130.837
subtotaal rente	€ 332.780	€ 321.305	€ 309.830	€ 298.355	€ 286.879	€ 275.404	€ 263.929	€ 252.454	€ 240.979	€ 229.503
totaal in rente en aflossing per jaar	€ 550.090	€ 538.615	€ 527.140	€ 515.665	€ 504.190	€ 492.715	€ 481.239	€ 469.764	€ 458.289	€ 446.814

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
€ 950.000	€ 900.000	€ 850.000	€ 800.000	€ 750.000	€ 700.000	€ 650.000	€ 600.000	€ 550.000	€ 500.000
€ 1.266.667	€ 1.200.000	€ 1.133.333	€ 1.066.667	€ 1.000.000	€ 933.333	€ 866.667	€ 800.000	€ 733.333	€ 666.667
€ 1.912.230	€ 1.811.587	€ 1.710.943	€ 1.610.299	€ 1.509.656	€ 1.409.012	€ 1.308.368	€ 1.207.724	€ 1.107.081	€ 1.006.437
€ 4.128.897	€ 3.911.587	€ 3.694.276	€ 3.476.966	€ 3.259.655	€ 3.042.345	€ 2.825.035	€ 2.607.724	€ 2.390.414	€ 2.173.104
€ 38.000	€ 36.000	€ 34.000	€ 32.000	€ 30.000	€ 28.000	€ 26.000	€ 24.000	€ 22.000	€ 20.000
€ 55.733	€ 52.800	€ 49.867	€ 46.933	€ 44.000	€ 41.067	€ 38.133	€ 35.200	€ 32.267	€ 29.333
€ 124.295	€ 117.753	€ 111.211	€ 104.669	€ 98.128	€ 91.586	€ 85.044	€ 78.502	€ 71.960	€ 65.418
€ 218.028	€ 206.553	€ 195.078	€ 183.603	€ 172.128	€ 160.652	€ 149.177	€ 137.702	€ 126.227	€ 114.752
€ 435.339	€ 423.863	€ 412.388	€ 400.913	€ 389.438	€ 377.963	€ 366.488	€ 355.012	€ 343.537	€ 332.062

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
€ 450.000	€ 400.000	€ 350.000	€ 300.000	€ 250.000	€ 200.000	€ 150.000	€ 100.000	€ 50.000	€ 0
€ 600.000	€ 533.333	€ 466.667	€ 400.000	€ 333.333	€ 266.667	€ 200.000	€ 133.333	€ 66.667	-€ 0
€ 905.793	€ 805.150	€ 704.506	€ 603.862	€ 503.219	€ 402.575	€ 301.931	€ 201.287	€ 100.644	€ 0
€ 1.955.793	€ 1.738.483	€ 1.521.173	€ 1.303.862	€ 1.086.552	€ 869.241	€ 651.931	€ 434.621	€ 217.310	-€ 0
€ 18.000	€ 16.000	€ 14.000	€ 12.000	€ 10.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 4.000	€ 2.000	€ 0
€ 26.400	€ 23.467	€ 20.533	€ 17.600	€ 14.667	€ 11.733	€ 8.800	€ 5.867	€ 2.933	-€ 0
€ 58.877	€ 52.335	€ 45.793	€ 39.251	€ 32.709	€ 26.167	€ 19.626	€ 13.084	€ 6.542	€ 0
€ 103.277	€ 91.801	€ 80.326	€ 68.851	€ 57.376	€ 45.901	€ 34.426	€ 22.950	€ 11.475	-€ 0
€ 320.587	€ 309.112	€ 297.637	€ 286.161	€ 274.686	€ 263.211	€ 251.736	€ 240.261	€ 228.786	

DCF rapportage "Het Benoorden"																														
Kasstroom	Jaar 1	Jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5	jaar 6	jaar 7	jaar 8	jaar 9	jaar 10	jaar 11	jaar 12	jaar 13	jaar 14	jaar 15	jaar 16	jaar 17	jaar 18	jaar 19	jaar 20	jaar 21	jaar 22	jaar 23	jaar 24	jaar 25	jaar 26	jaar 27	jaar 28	jaar 29	jaar 30
Theoretische huur	210.394	230.709	471.413	526.937	574.791	583.413	592.164	601.047	610.063	619.214	628.502	637.929	647.498	657.211	667.069	677.075	687.231	697.539	708.003	718.623	729.402	740.343	751.448	762.720	774.161	785.773	797.560	809.523	821.666	833.991
Aanvangsleegstand (verwerkt in theoretische huur)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatieleegstand	-15.230	-15.458	-15.690	-15.926	-16.165	-16.407	-16.653	-16.903	-17.156	-17.414	-17.675	-17.940	-18.209	-18.482	-18.760	-19.041	-19.327	-19.617	-19.911	-20.209	-20.513	-20.820	-21.133	-21.450	-21.771	-22.098	-22.429	-22.766	-23.107	-23.454
structurele leegstand	0	-7.917	-16.072	-24.469	-33.115	-33.611	-34.115	-34.627	-35.147	-35.674	-36.209	-36.752	-37.303	-37.863	-38.431	-39.007	-39.592	-40.186	-40.789	-41.401	-42.022	-42.652	-43.292	-43.941	-44.600	-45.269	-45.949	-46.638	-47.337	-48.047
huurvrij	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BTW compensatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruto Huurinkomsten	195.164	207.333	439.652	486.542	525.512	533.395	541.396	549.517	557.760	566.126	574.618	583.237	591.966	600.865	609.878	619.027	628.312	637.737	647.303	657.012	666.867	676.870	687.024	697.329	707.789	718.406	729.182	740.119	751.221	762.490
OZB	-26.878	-27.281	-27.690	-28.106	-28.527	-28.955	-29.390	-29.830	-30.278	-30.732	-31.193	-31.661	-32.136	-32.618	-33.107	-33.604	-34.108	-34.619	-35.139	-35.666	-36.201	-36.744	-37.295	-37.854	-38.422	-38.999	-39.584	-40.177	-40.780	-41.392
Rioolbelasting	-150	-152	-155	-157	-159	-162	-164	-166	-169	-172	-174	-177	-179	-182	-185	-188	-190	-193	-196	-199	-202	-205	-208	-211	-214	-218	-221	-224	-228	-231
Waterschapslasten	-3.588	-3.642	-3.696	-3.752	-3.808	-3.865	-3.923	-3.982	-4.042	-4.102	-4.164	-4.226	-4.290	-4.354	-4.419	-4.486	-4.553	-4.621	-4.690	-4.761	-4.832	-4.905	-4.978	-5.053	-5.129	-5.206	-5.284	-5.363	-5.444	-5.525
Verzekeringen	-17.500	-17.763	-18.029	-18.299	-18.574	-18.852	-19.135	-19.422	-19.714	-20.009	-20.309	-20.614	-20.923	-21.237	-21.556	-21.879	-22.207	-22.540	-22.878	-23.222	-23.570	-23.924	-24.282	-24.647	-25.016	-25.392	-25.772	-26.159	-26.551	-26.950
Energiekosten	-2.500	-2.538	-2.576	-2.614	-2.653	-2.693	-2.734	-2.775	-2.816	-2.858	-2.901	-2.945	-2.989	-3.034	-3.079	-3.126	-3.172	-3.220	-3.268	-3.317	-3.367	-3.418	-3.469	-3.521	-3.574	-3.627	-3.682	-3.737	-3.793	-3.850
overige vaste kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaste kosten	-50.616	-51.375	-52.146	-52.928	-53.722	-54.528	-55.346	-56.176	-57.018	-57.874	-58.742	-59.623	-60.517	-61.425	-62.346	-63.282	-64.231	-65.194	-66.172	-67.165	-68.172	-69.195	-70.233	-71.286	-72.355	-73.441	-74.542	-75.661	-76.795	-77.947
Verhuurcourtage	-1.000	-1.015	-1.030	-1.046	-1.061	-1.077	-1.093	-1.110	-1.126	-1.143	-1.161	-1.178	-1.196	-1.214	-1.232	-1.250	-1.269	-1.288	-1.307	-1.327	-1.347	-1.367	-1.388	-1.408	-1.430	-1.451	-1.473	-1.495	-1.517	-1.540
Promotiekosten	-500	-508	-515	-523	-531	-539	-547	-555	-563	-572	-580	-589	-598	-607	-616	-625	-634	-644	-654	-663	-673	-684	-694	-704	-715	-725	-736	-747	-759	-770
Financieringslasten	-550.090	-538.615	-527.140	-515.665	-504.190	-492.715	-481.239	-469.764	-458.289	-446.814	-435.339	-423.863	-412.388	-400.913	-389.438	-377.963	-366.488	-355.012	-343.537	-332.062	-320.587	-309.112	-297.637	-286.161	-274.686	-263.211	-251.736	-240.261	-228.786	-217.310
Servicekosten eigenaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leegstandskosten	-551.590	-540.138	-528.685	-517.233	-505.782	-494.330	-482.880	-471.429	-459.977	-448.525	-437.073	-425.630	-414.182	-402.733	-391.286	-379.838	-368.391	-356.944	-345.498	-334.053	-322.607	-311.162	-299.718	-288.274	-276.830	-265.387	-253.945	-242.503	-231.061	-219.620
Onderhoud	-19.710	-20.006	-20.306	-20.610	-20.919	-21.233	-21.552	-21.875	-22.203	-22.536	-22.874	-23.217	-23.566	-23.919	-24.278	-24.642	-25.012	-25.387	-25.768	-26.154	-26.547	-26.945	-27.349	-27.759	-28.176	-28.598	-29.027	-29.463	-29.904	-30.353
Beheerkosten	-20.878	-21.191	-21.509	-21.832	-22.159	-22.492	-22.829	-23.171	-23.519	-23.872	-24.230	-24.593	-24.962	-25.337	-25.717	-26.102	-26.494	-26.891	-27.295	-27.704	-28.120	-28.541	-28.970	-29.404	-29.845	-30.293	-30.747	-31.208	-31.677	-32.152
Oninbare huur	-976	-1.037	-2.198	-2.433	-2.628	-2.667	-2.707	-2.748	-2.789	-2.831	-2.873	-2.916	-2.960	-3.004	-3.049	-3.095	-3.142	-3.189	-3.237	-3.285	-3.334	-3.384	-3.435	-3.487	-3.539	-3.592	-3.646	-3.701	-3.756	-3.812
Niet verrekenbare BTW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overige kosten	-2.500	-2.538	-2.576	-2.614	-2.653	-2.693	-2.734	-2.775	-2.816	-2.858	-2.901	-2.945	-2.989	-3.034	-3.079	-3.126	-3.172	-3.220	-3.268	-3.317	-3.367	-3.418	-3.469	-3.521	-3.574	-3.627	-3.682	-3.737	-3.793	-3.850
Beheer infrastructuur	-44.064	-44.771	-46.589	-47.489	-48.360	-49.085	-49.821	-50.569	-51.327	-52.097	-52.878	-53.672	-54.477	-55.294	-56.123	-56.965	-57.820	-58.687	-59.567	-60.461	-61.368	-62.288	-63.222	-64.171	-65.133	-66.110	-67.102	-68.109	-69.130	-70.167
nutsinfra: energie, internet, water, afvalwater																														
wegen, paden, parkeren en fietsenstallingen																														
bewegwijzering en bebording																														
oppervlaktewatersysteem	-1.000	-1.015	-1.030	-1.046	-1.061	-1.077	-1.093	-1.110	-1.126	-1.143	-1.161	-1.178	-1.196	-1.214	-1.232	-1.250	-1.269	-1.288	-1.307	-1.327	-1.347	-1.367	-1.388	-1.408	-1.430	-1.451	-1.473	-1.495	-1.517	-1.540
beplantingen en vegetaties	-1.077	-1.093	-1.110	-1.126	-1.143	-1.161	-1.178	-1.196	-1.214	-1.232	-1.250	-1.269	-1.288	-1.307	-1.327	-1.347	-1.367	-1.388	-1.408	-1.430	-1.451	-1.473	-1.495	-1.517	-1.540	-1.563	-1.587	-1.610	-1.634	-1.659
Voorbereiding, Administratie, Toezicht (VAT)	-519	-527	-535	-543	-549	-559	-568	-576	-585	-594	-603	-612	-621	-631	-641	-651	-661	-671	-681	-691	-701	-711	-721	-731	-741	-751	-761	-771	-781	-791
Overige kosten	-2.597	-2.636	-2.675	-2.715	-2.755	-2.795	-2.835	-2.875	-2.915	-2.955	-2.995	-3.035	-3.075	-3.115	-3.155	-3.195	-3.235	-3.275	-3.315	-3.355	-3.395	-3.435	-3.475	-3.515	-3.555	-3.595	-3.635	-3.675	-3.715	-3.755
Meer- en minderkosten default risico	-2.598	-4.231	-5.349	-5.535	-5.714	-5.671	-5.661	-5.653	-5.645	-5.637	-5.629	-5.621	-5.613	-5.605	-5.597	-5.589	-5.581	-5.573	-5.565	-5.557	-5.549	-5.541	-5.533	-5.525	-5.517	-5.509	-5.501	-5.493	-5.485	-5.477
Incidentele baten	1.000	1.015	1.030	1.046	1.061	1.077	1.093	1.110	1.126	1.143	1.161	1.178	1.196	1.214	1.232	1.250	1.269	1.288	1.307	1.327	1.347	1.367	1.388	1.408	1.430	1.451	1.473	1.495	1.517	1.540
Erpacht canon	-7.500	-7.613	-7.727	-7.843	-7.960	-8.080	-8.201	-8.324	-8.449	-8.575	-8.704	-8.835	-8.967	-9.102	-9.238	-9.377	-9.517	-9.660	-9.805	-9.952	-10.101	-10.253	-10.407	-10.563	-10.721	-10.882	-11.045	-11.211	-11.379	-11.550
Correcties	-9.098	-10.829	-12.045	-12.613	-12.613	-12.673	-12.769	-12.867	-12.967	-13.074	-13.175	-13.279	-13.383	-13.487	-13.592	-13.697	-13.802	-13.907	-14.012	-14.117	-14.222	-14.327	-14.432	-14.537	-14.642	-14.747	-14.852	-14.957	-15.062	-15.167
Kasstroom	-462.801	-442.415	-202.489	-146.155	-104.453	-80.018	-62.258	-44.405	-26.457	-531.831	9.751	14.653	46.357	51.261	75.519	88.282	120.809	125.729	158.681	77.801	197.001	216.321	235.758	255.314	265.876	294.789	314.711	334.759	354.935	259.192
NCW kasstromen	-462.801	-431.624	-192.731	-135.719	-94.629	-70.725	-53.685	-37.357	-21.714	-425.852	7.618	11.167	34.469	37.186	53.447	60.956	81.390	82.629	101.741	48.666	120.224	128.795	136.944	144.686	148.997	159.006	165.612	171.865	177.779	126.657
marktwaaarde en gebrukte yields																														

Bijlage 9

Memo Natuurversterking Fort Benoorden & Munitiebos

Behandeld door:

S. C. Wytema & K. L. de Waart

Inleiding

Het Recreatieschap Spaarnwoude heeft het initiatief genomen om het Fort Benoorden te Spaarndam in erfpacht uit te geven en een nieuwe gebruiksfunctie te geven. De potentiële exploitant Kwartiermaker heeft Van der Goes en Groot verzocht om een eerste ecologische toetsing te verrichten op haar plannen. Dit document geeft inzage in de wettelijke kaders waar de plannen zich aan dienen te houden, en dient als beknopt natuur(versterkings-)advies voor de uitvoer van de werkzaamheden en het gebruik van het fort. Gestreefd wordt naar het minimaliseren van de impact op biodiversiteit en waar mogelijk versterking van de natuurwaarden.

Beoogde situatie

De huidige aanvraag bestaat uit het ontwikkelen van een hotel binnen het Fort Benoorden en een camping in het munitiebos. Specifiek bestaan de plannen uit restauratie van het fort tot de creatie van 18 hotelkamers en bijhorende voorzieningen. Het eiland wordt bereikbaar gemaakt door de aanleg van een drijvende steiger of een op spierkracht voortbewogen pont over het water tussen het munitiebos en het Fort Benoorden. Bij het fort zal ook een smal wandelpad worden aangelegd. In het munitiebos bestaat het plan uit het verwijderen van 20 munitiedepots om campingplaatsen te vormen, het creëren van 19 extra campingplekken van ongeveer 10 x 10 meter, het plaatsen van 25 mini-kantoren, het verbouwen van veertien munitiemagazijnen tot verhuurbare ruimte en sanitaire voorzieningen ten behoeve van de camping. Met de voorgaande aanpassingen is een kap van 4.650 m² voorzien, die wordt gecompenseerd met aanplant aan de noord- en noordoostelijke kant van het gebied. Teneinde de waterstand te verlagen voorziet het plan in het heropenen van een oud slotenpatroon. Nabij het plangebied verdient vooral het Landje van Gruijters, waar met vrijwilligers een bijzonder vogelgebied in stand wordt gehouden, bijzondere aandacht.

Wetgeving

Omgevingswet

Soortbescherming

Het is mogelijk dat binnen het plangebied soorten voorkomen die beschermd zijn onder de Omgevingswet (Ow) of dat het plan gevolgen heeft voor nabijgelegen beschermde gebieden. Onder de Ow geldt een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te mogen verrichten, waaronder een 'flora- en fauna-activiteit', een handeling met mogelijke gevolgen voor wilde soorten die voorkomen in het gebied.

Om verstoring van beschermde soorten uit te sluiten dient vóór aanvang van de werkzaamheden een *quicksan* te worden uitgevoerd. Een *quicksan* is een momentopname die (soms slechts in beperkte mate) uitsluitsel geeft over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie.

- ♣ Advies: Het uitvoeren van een *quickscan*. Mochten door de plannen effecten te verwachten zijn op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn en niet zijn uit te sluiten vanwege tijdstip van het veldbezoek of niet inspecteerbare delen van het plangebied, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

Houtopstand

De hiervoor beschreven plannen voorzien in een houtkap van in totaal 4.650 m². Zodoende wordt een buiten de bebouwde kom gelegen beplanting gekapt die groter dan 1.000 m² is; daarmee geldt dit als houtopstand in de zin van de Ow. Bij het kappen van een houtopstand moet een melding worden gemaakt bij het Bevoegd gezag en moet herplant plaatsvinden. De Ow verleent aan Gedeputeerde Staten en de minister van Natuur en Stikstof de bevoegdheid een vergunning te verlenen van de meld- en herplantplicht.

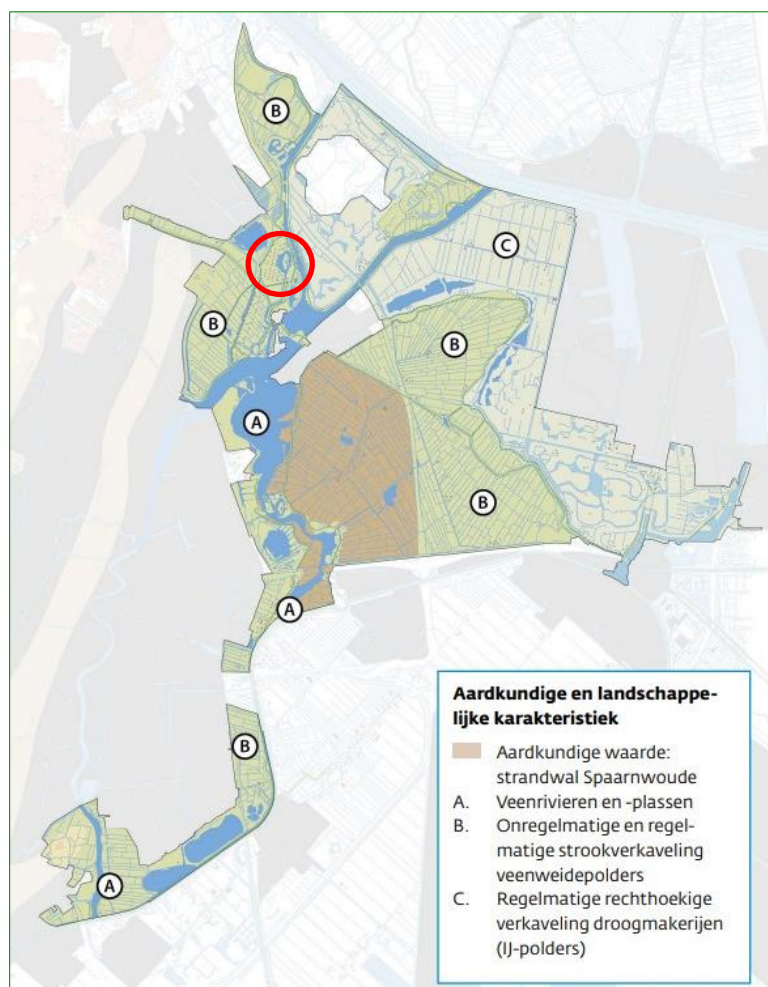
- ♣ Aanbevolen wordt contact op te nemen met het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland, teneinde advies in te winnen over een compensatieverplichting.

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde gebieden die zijn aangewezen vanwege hun bijzondere flora en fauna, met als doel de biodiversiteit te behouden en te beschermen. Het plangebied ligt op meer dan vier kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Kennemerland-Zuid. Gezien de grote afstand, afscherming door groengebieden en stedelijk gebied en de aard van de uit te voeren werkzaamheden, worden op voorhand geen directe negatieve gevolgen verwacht van de plannen zoals licht, geluid of optische verstoring. Er hoeft hiernaar geen nadere toetsing te worden uitgevoerd. Wel is er sprake van een toename in stikstof door het gebruik van mobiele werktuigen gedurende de aanleg en de verkeer aantrekkende werking in zowel de aanlegfase als de gebruiksfase.

- ♣ Advies: Gezien de toename van stikstofemissie door de plannen is het mogelijk vereist een berekening uit te laten voeren van de precieze emissie en depositie van stikstof (een Aerius-berekening). Het wordt aanbevolen hierover vooroverleg te voeren met het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland.

BPL: De ligging van het plangebied (rood omrand) binnen BPL – Aardkundig en landschappelijke karakteristiek van onregelmatige en regelmatige strookverkaveling veenweidepolders.

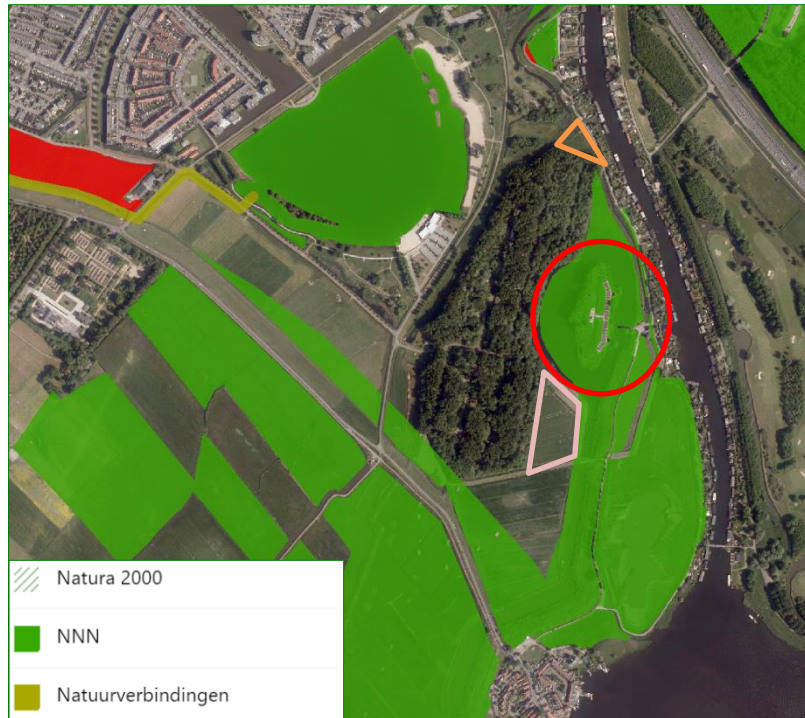
BPL

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming in Noord-Holland voor gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes, Bufferzones, Aardkundige Monumenten en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

Het plangebied ligt binnen BPL-nummer 19 Spaarnwoude en omgeving binnen het aardkundig en landschappelijke type 'Onregelmatige en regelmatige strookverkaveling veenweidepolders'. Het terugbrengen van het verkavelingspatroon door het uitgraven van kavelsloten binnen de bospercelen in het munitiebos zou mogelijk bijdragen aan het behoud van de cultuurhistorische elementen in dit landschap. Echter is een toetsing van de gevolgen van het definitieve plan aan voor de effecten op de kernkwaliteiten binnen het BPL mogelijk aan de orde.

- ♣ Aanbevolen wordt vooroverleg te voeren met het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland, wanneer de definitieve plannen zijn geformuleerd over het uitgraven van kavelsloten en de andere werkzaamheden binnen het munitiebos. Hieruit wordt duidelijk of een BPL-toets aan de orde is.

NNN: De ligging van het plangebied ten opzichte van NNN. Het rood omlinjnde gedeelte geeft aan waar het Fort Benoorden zich bevindt. Het oranje omlinjnde gebied geeft aan waar, wanneer compensatie van NNN benodigd is vanwege de plannen, dit plaats zal vinden. Het roze omlinjnde gedeelte geeft aan waar, in samenspraak met Bevoegd gezag, andere belanghebbenden en na een ecologische evaluatie, eventuele compensatie voor de kap van houtopstanden zou kunnen plaats vinden.

NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) verbindt natuurgebieden; deze gebieden zijn bedoeld voor natuurontwikkeling. Alleen onder bepaalde voorwaarden zijn (bouw)activiteiten toegestaan. De huidige plannen die leiden tot uitbreiding van bebouwing binnen het NNN zijn het aanleggen van een verbinding over het water van het munitiebos naar het fort en de aanleg van een pad op het forteiland. Gezien de ligging van het Fort Benoorden en het omliggende water binnen het NNN is een toetsing van de gevolgen van dit plan voor de effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden in het NNN aan de orde; dit geldt in ieder geval voor de verbinding van het munitiebos naar het fort. Compensatie zal zeer waarschijnlijk nodig zijn. In de huidige opzet is compensatie voorzien in weilanden die ten noorden en noordoosten van het plangebied liggen. Het noordoostelijk deel is echter nu reeds onderdeel van het NNN, zodat dit voor compensatie niet geschikt is.

- ♣ Het wordt aanbevolen vooroverleg te voeren met het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland, wanneer de plannen definitief zijn.
- ♣ Het noordoostelijke weiland waar door Kwartiermaker compenserende maatregelen zijn voorzien, maakt onderdeel uit van het NNN-gebied. Compensatie op die plek is, in de zin van de wet, niet zinvol. Aangeraden wordt om de compensatie op het weiland ten zuidoosten van het plangebied te laten plaatsvinden aangezien de NNN-status daar niet geldt.

- ♣ Minimaliseer het oppervlak binnen NNN waarin bouwwerken worden geplaatst om verstoring van soorten en het uiteindelijke oppervlak dat moet worden gecompenseerd te minimaliseren.
- ♣ Bij het aanleggen van een pad moet het gebruik van kunstmatig verharding worden vermeden. Dit kan bijvoorbeeld door natuurlijke materialen te gebruiken, zoals zand, schelpen of hout of idealiter het pad enkel te laten bestaan uit kort-gemaaide vegetatie.
- ♣ Afscherming van de waterverbinding kan de verstoring van soorten die zich op het water verbinden minimaliseren, bijvoorbeeld door tussen de brug en het water schermen van levende vegetatie te plaatsen, zoals een wilgenhaag of rietvegetatie met randen van vegetatie die een natuurlijke oever vormen. Hierdoor kunnen soorten ook gebruik maken van de constructie zoals bijvoorbeeld voor rusten of nestelen. Hierin zijn de resultaten van een NNN-toets met daarin een ecologische evaluatie van de effecten doorslaggevend.

Natuurversterkingsadvies

Eerdergenoemde wetgeving omschrijft de wettelijke kaders waarin de werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder negatieve gevolgen te hebben op ecosystemen en beschermde soorten. In deze paragraaf staat omschreven hoe, naast het houden aan de relevante wetgeving binnen dit specifieke project, het behouden en verbeteren van de natuurwaarden kan worden aangepakt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de conversiefase (verbouwing) en de gebruiksfase.

Conversiefase

Periode van werkzaamheden

Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden dient zodanig gewerkt te worden dat de meest gevoelige periodes van te verwachten soorten (vooral voortplantingsperiode) worden vermeden.

Activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd (ongeveer half maart tot half juli). Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de aanwezige soorten. Als onverhoopt buiten deze periode broedende vogels aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de Boomvalk, wordt de periode van februari t/m augustus gezien als de gevoelige periode. Hierom wordt het aangeraden om de werkzaamheden in het munitiebos absoluut niet uit te voeren binnen deze periode.

Vegetatie & overig habitat

Wanneer bebouwing, vegetatie of bodemmateriaal moet worden verwijderd, dient dit gefaseerd te worden uitgevoerd. Deze werkwijze geeft bodembewonende dieren de kans om het plangebied te verlaten en een alternatief leefgebied te zoeken in de (directe) omgeving. Ook wordt aangeraden niet alle werkzaamheden tegelijkertijd binnen één gebied uit te voeren (het munitiebos of op het forteiland). Dit leidt tot zo min mogelijk verstoring en geeft soorten de kans een rustplaats op te zoeken.

Ontzie groenvoorzieningen zoveel mogelijk tijdens de werkzaamheden en het (tijdelijk) opslaan van machines en materialen. Gebruik zo klein mogelijke werkbreedtes en probeer dezelfde bouwwegen voor zowel aanvoer als afvoer te gebruiken. Houd bij werkzaamheden rondom groenvoorzieningen een zo smal mogelijke werkbreedte aan. Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan in de richting van te behouden leefgebied van fauna worden gewerkt, zodat dieren niet ingesloten raken en een goede kans hebben het werkgebied te verlaten. Voor grondgebonden zoogdieren kan de vegetatie eerst op 10 centimeter hoogte worden afgemaaid waarna volledige verwijdering pas een dag later dient plaats te vinden. Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden moet zoveel mogelijk van bestaande paden gebruik worden gemaakt of kunnen nieuw gecreëerde paden herhaaldelijk worden gebruikt om insporing en potentiële verstoring van

dieren en planten te beperken. Ook moet bij de werkzaamheden worden voorkomen dat (bijvoorbeeld 's ochtends) met sterke bouwverlichting wordt gewerkt. In de bomen, op het water rondom het plangebied en eventueel in het Fort Benoorden kunnen onder andere vleermuizen voorkomen, die kunnen worden verstoord door het gebruik van felle verlichting.

Gebruikfase

Naast het naleven van de wet bestaan diverse maatregelen die kunnen worden genomen om de huidige natuurwaarden in het gebied te behouden en/of versterken. Enkele adviezen ter bevordering van de biodiversiteit zijn hieronder naar locatie ingedeeld.

Fort Benoorden

Vegetatie & beheer

De vegetatie die momenteel aanwezig is op de zandgrond op het Fort Benoorden lijkt langzaam te verruigen; het kleine gebied groeit langzaam dicht met bramen en andere houtige soorten. Het wordt aangeraden hier extensief maaibeheer (één tot twee maal per jaar) toe te passen en het maaisel af te voeren, of begrazing plaats te laten vinden met behulp van schapen om de vegetatie open te houden. Het wordt aangeraden de bosschages aan de waterkant voor zover veilig te laten staan.

Geschuts- en aggregaatremise

In het verleden zijn geen winter- en/of zomerverblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen in de bebouwing op het forteiland. De locatie heeft wel grote potentie om te worden gebruikt door verschillende soorten zoals Dwergvleermuizen, Watervleermuizen, Rosse vleermuizen of Laatvliegers. In de nieuwe situatie kan hier rekening mee worden gehouden. De geschuts- en/of aggregaatremise zouden kunnen worden ingericht als verblijfplaats. Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen hebben een stabiele temperatuur en een stabiel vochtigheidsniveau, geen verstoringen, zijn in de nabijheid van voedselbronnen (in dit geval het omliggende waterlichaam en de bosranden). Om deze ruimte(s) geschikt te maken, zouden deze grotendeels moeten worden afgesloten, waarbij wel openingen aanwezig blijven voor het in- en uitvliegen. Ook moeten deze openingen vrij blijven van eventuele obstructies zoals vegetatie.

Munitiebos

In het Munitiebos bestaat de boomlaag overwegend uit Gewone Es en Canadapopulieren. In het bos is de oude begreppeling enigszins zichtbaar in het landschap. De bodem is vochtig tot zeer nat. Binnen het bos komen dan ook verschillende soorten amfibieën voor zoals de Gewone pad, de Bruine kikker, Kleine watersalamander en Meer- of Bastaardkikker. Een combinatie van oudere bomen en de natte grond betekent dat er met regelmaat (grote) bomen omwaaien. In het verleden zijn meerdere broedvogels waargenomen in het Munitiebos, waaronder de Buizerd, de Groene specht, de Boomvalk (een belangrijke doelsoort in het gebied) en 'Rode lijst soorten' zoals de Nachtegaal, de Koekoek en de Kneu. Door de aanwezigheid van populieren is er potentie voor het voorkomen van de Wielewaal. Rust is cruciaal voor het behoud van broedvogels in het munitiebos. Hierom zal aan de noordzijde van het gebied geen activiteit worden ontwikkeld. Indien compensatie nodig is aan de zuidoost kant het munitiebos, zal dit voor bezoekers ook toegankelijk worden gehouden.

Zoombeheer

Een 'zachte' overgang tussen biotopen, zoals tussen een bos en een grasland, heeft voordelen voor biodiversiteit. Deze zomen bieden een grotere variatie aan leefgebied aan een verscheidenheid van soorten die in één van de twee biotopen voorkomen. Daarbij bestaat

zoombegroeiing vaak uit brandnetel en braamsoorten, die een grote mate van beschutting bieden aan verschillende (broed)vogelsoorten, bestuivers van voedsel voorzien en van een breed scala aan (nacht)vlinder rupsen de zogenoemde 'waardplanten' zijn. De aanleg van zoombegroeiing wordt zowel aan de randen van het Munitiebos aangeraden, als binnen het Munitiebos bij overgangen van 'open' biotopen (zoals een campingplaats) naar bos. Voor het beheer van zomen, wat kan worden uitgevoerd door vrijwilligers, is het van belang dat de ruige begroeiing eenmaal in de 2-3 of 5 jaar gefaseerd wordt gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Een overschot aan houtige opslag moet worden verwijderd om genoeg zonlicht de begroeiing te laten bereiken (Koster, 2001). Er moet echter rekening worden gehouden met de kernwaarden van het BPL, waarin strakke verkaveling is opgenomen. Hierom kan de zoombegroeiing aan de randen niet te breed worden en wordt het aangeraden naar de voorwaarden te informeren bij het uitvoeren van een BPL-toetsing.

Ontwatering

Gedurende het veldbezoek was sprake van een zeer hoge waterstand waardoor zich op enkele locaties in het bos zeer natte condities voordeden. De wens is om het munitiebos te ontwateren; hiervoor moet worden uitgevonden of ontwatering in lijn is met BPL kernwaarden in het gebied. De soortselectie (zie volgende paragraaf) moet opeenvolgend worden aangepast op het wel of niet ontwateren van het gebied.

Beplanting & structuur

Bij het kappen van bomen wordt het aanbevolen om, naast het laten uitvoeren van een ecologische *quickscan* en hoogstwaarschijnlijk een vervolgonderzoek, bomen met ekster- of kraaiennesten te laten staan. Deze nesten kunnen in de loop van de tijd worden gebruikt door de Boomvalk, een doelsoort in het gebied die zelf geen nesten bouwt, maar bestaande (oude) nesten inneemt. Oude bomen moeten zoveel mogelijk worden gespaard. Dode bomen of stammen die geen onveilige situatie opleveren zouden idealiter niet worden omgehakt, maar op locatie blijven staan (Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, 2020). Wanneer bomen of struwelen toch worden verwijderd, moeten stammen en takken in rillen worden aangelegd. Dit kan langs paden en campingplekken, om zo extra beschutting te geven aan soorten die gevoelig zijn voor menselijke verstoring.

De botanische waarden van het Munitiebos zijn eerder omschreven als laag (Kruijsen, 2007). Volgens het algemene beheerplan Spaarnwoude van 2022 tot 2031 moet in de loop van de tijd de diversiteit van bomen in de bospercelen worden vergroot, en meer duurzame soorten worden geplant. Hiertoe wordt aangeraden soorten als de Iep, Linde en/of Spaanse Aak, die naast blijvend zijn ook bessen dragen en inheems zijn, aan te planten. Naast deze soorten vormen wilgen vroeg in het jaar een belangrijke voedselbron voor wilde bijen, en zouden hierom aangeplant kunnen worden. Deze richtlijn kan worden gebruikt voor het aanplanten van nieuwe bomen in de ontstane gaten in het bos. Ook kunnen inheemse struiksoorten worden aangeplant om de verticale gelaagdheid in het bos te stimuleren. Soorten die aangeraden worden vanwege de positieve bijdrage aan biodiversiteit zijn onder andere Bosrank, Eenstijlige meidoorn, Klimop, Kruisbes, Lijsterbes, Sleedoorn, Vogelkers, Wegedoorn en Wilde kamperfoelie. De soortkeuze is afhankelijk van de beoogde waterstand (zie vorige paragraaf). Het is van belang dat de plantensoorten die ingezaaid of worden gepland geen veredelde variëteiten zijn. Deze zijn vaak esthetisch van hogere waarde, maar produceren minder nectar en/of stuifmeel, en worden door de kleuren, vormen en afkomst niet altijd herkend door de inheemse soorten. Hierom is het van belang zaden via een leverancier te verkrijgen die hier mee bekend is, en enkel de wilde variëteiten kweekt. Voor meer informatie kan www.cruydhoeck.nl geraadpleegd worden.

Het inzaaien van planten in de kruidlaag wordt niet aangeraden; het laten ontstaan van een kruidlaag die van nature aanwezig is, heeft hierbij de voorkeur. Hiervoor is variatie van lichtinval op de bodem van het bos van belang om deze soorten te laten ontwikkelen. Hierom is het goed om met enige regelmaat het bos te dunnen of in ontstane gaten niet direct nieuwe bomen te planten. De reeds aanwezige soorten Grote brandnetel en Braam zijn voedselbronnen voor verschillende soorten vlinders en wilde bijen en kunnen zo veel mogelijk blijven staan in de ondergroei.

Conclusie

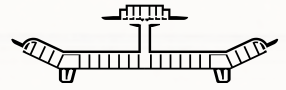
Dit document omvat het wettelijk kader waarbinnen de plannen van Kwartiermaker met betrekking tot Fort Benoorden en het munitiebos vallen. Het biedt, waar mogelijk, richtlijnen voor de ontwikkeling van het gebied met zoveel mogelijk aandacht voor natuurwetgeving en de huidige natuurlijke waarden in het gebied. Bij het aanvragen van de benodigde toetsen (bijvoorbeeld de NNN-toets) worden de precieze effecten op de natuurwaarden nader onderzocht. Binnen deze memo is een overzicht van de plannen met betrekking tot mogelijke mitigatie en compensatie beschreven. Op verzoek van Kwartiermaker zijn ook maatregelen toegevoegd ter behoud en versterking van de natuur. Gezien de wens om natuurwaarden mee te nemen in het ontwerp, is het de intentie om deze zo veel mogelijk te implementeren in de nieuwe situatie.

\

Literatuur

- KOSTER, A., 2001. *Ecologisch groenbeheer*. Schuyt & Co, Haarlem.
- KRUIJSEN, B., 2007. *Natuurtoets Fort Benoorden Spaarndam en Munitiebos in 2007*. Ecologisch Adviesbureau B. Kruijsen, Santpoort-Noord.
- KRUIJSEN, B., 2008. *Onderzoek overwinterende vleermuizen bij Spaarndam*. Ecologisch Adviesbureau B. Kruijsen, Santpoort-Noord.
- KRUIJSEN, B., 2010. *Natuurvisie Spaarnwoude 2010*. Ecologisch Adviesbureau B. Kruijsen, Santpoort-Noord.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- RECREATIESCHAP SPAARNWOUDE, 2022. *Ecologisch beheerplan 2022-2031 Spaarnwoude Park*. Spaarnwoude.
- NETWERK GROENE BUREAUS, 2023. *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Netwerk Groene Bureaus, Odijk.
- VOGELWERKGROEP, 2020. *Manifest voor meer natuur in de Spaarndammer landen – Fort benoorden Spaarndam als onderdeel van natuurzone bij Spaarndam*.

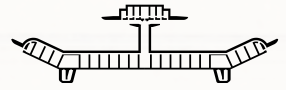

Bijlage 10

Plattegrond van het plangebied met de open te graven sloten. Zowel de originele polderverkevelingssloten als het ten tijde van het munitiedepot gegraven slotenpatroon zijn zichtbaar.

Bijlage 11

Plattegrond van het wandel- en rustgebied in het noorden alsmede de potentieel te openen scherfvrije onderkomens.

NIET VOOR MAAR OOK NIET TEGEN

Het Recreatieschap Spaarnwoude beoordeelt binnenkort een plan om in het fort Benoorden Spaarndam een hotel (18-19 kamers) met een klein museum te maken en in het Munitiebos kampeer- en werkplekken. Het fort en Munitiebos worden (deels) hersteld en voor iedereen toegankelijk. Dat kan heel mooi uitpakken maar brengt ook risico's voor omwonenden en voor de natuur met zich mee. Een groep vrijwilligers bestaande uit omwonenden en vertegenwoordigers van belangen voor natuur, cultuur en woonomgeving volgt dit project al jaren. Zij informeren u nu en vragen om uw mening.

Wat is er mooi aan?

- Het plan is kleinschaliger dan het plan in 2009 met toen onder andere 80-90 recreatiewoningen in het Munitiebos.
- Het fort en de belangrijkste tekeningen verloederen niet verder en een aantal plofhuisjes worden in ere hersteld.
- Iedereen kan genieten van het fort (incl. de tekeningen) en het Munitiebos (incl. plofhuisjes).
- De natuur kan er beter van worden. Het versterken en vergroten van natuur en verbinding met omliggende natuurgebieden is een *Must Have* eis uit het programma van eisen (Witboek) naast de wettelijk verplichte natuurcompensatie.
- De Noordzijde van het Munitiebos dat het dichtst tegen de Linie aanligt, wijzigt niet (groen wandelgebied).
- Het plan leidt tot meer verkeer in het gebied Spaarndam, Velsbroek, Slaperdijk waar de verkeersdruk hoog is en de ruimte beperkt.
- Het bouwverkeer en de bevoorrading van het hotel vindt via de Redoute plaats.
- De wettelijke norm voor parkeren vereist een extra parkeerterrein met 112 parkeerplaatsen. Het parkeerterrein is voorzien aan de westzijde van het plangebied (nabij Villa Westend).
- Het plan zorgt voor meer reuring in een beschermd natuurgebied waardoor verstoringgevoelige vogels en vleermuizen weggaan.
- Voldoen aan de natuur wet- en regelgeving is een forse opgave. Of de natuur voldoende vergroot, versterkt en verbonden wordt, moet nog beoordeeld worden.
- Is eenmaal een bestemming *Horeca* en/of *Verblijf* toegekend, dan gaat het er in de praktijk nooit meer vanaf en is meer toestaan laagdrempeliger.
- Bestaande lokale initiatieven rond het fort zoals de Vogeldag kunnen niet in de huidige vorm blijven bestaan.

Wat zijn de risico's?

- Het investeringsbedrag bedraagt vele miljoenen. Het plan is (nog) niet als financieel robuust beoordeeld.
- Geen garanties dat het kleinschalig blijft wanneer de huidige initiatiefnemer failliet gaat, verkoopt of vertrekt.

Wat vindt u er van: mooi of risicovol?

Laat het ons weten!

Of wilt u op de hoogte blijven?

Stuur een mail naar benoorden@gmail.com

Recreatieschap Spaarnwoude wil Fort en Munitiebos een nieuwe bestemming geven

Waarom herbestemmen?

Recreatieschap Spaarnwoude zoekt al sinds het verkrijgen van het erfpachtgoed in 1993 een ondernemer die het fort benoorden Spaarndam en het Munitiebos wil ontwikkelen en beheren (exploiteren). Het Recreatieschap wil namelijk dat het complex als cultureel erfgoed behouden blijft, mensen het complex kunnen bezoeken en inkomsten voor zichzelf (vanuit ondererfpacht). Het Recreatieschap ziet het ontwikkelen en beheren van het fort en Munitiebos niet als taak voor zichzelf. Het zoeken naar een partij die dat wel wil, zien zij wel als hun taak. Dit betekent dat in het fort en Munitiebos (nieuwe) activiteiten nodig zijn die het voor een ondernemer financieel mogelijk maken om het achterstallig onderhoud weg te werken, nutsvoorzieningen aan te leggen en het fort en het Munitiebos veilig toegankelijk te maken en te houden voor publiek en partijen die voor inkomsten gaan zorgen.

Eerdere poging

Al eerder heeft het Recreatieschap gezocht naar een ondernemer die het fort incl. het Munitiebos wilde ontwikkelen. In 2007 startte een eerste openbare wervingsprocedure. Het plan dat in 2009 gekozen werd, ging over 80-90 recreatiewoningen in het Munitiebos en in het fort een bezoekerscentrum, café, restaurant en hotelkamers. Het plan verraste de omgeving, bleek geen draagvlak te hebben en leidde tot veel weerstand. Met name het aantal recreatiewoningen (nodig voor de financiële haalbaarheid), de verkeersdruk en de aantasting van de natuur vormden een struikelblok. Eind 2014 strandde het plan op de onderhandelingen over de ondererfpachtovereenkomst. De ondernemer trok zich terug. Eind 2020 startte het Recreatieschap een nieuw proces ditmaal met een maatschappelijke adviescommissie (MAC) en ondersteuning van BOEI (vennootschap zonder winstoogmerk met het doel behoud van en herbestemmen van industrieel erfgoed in Nederland). De MAC bestond uit direct omwonenden en uit vrijwilligers die een belang(enorganisatie) vertegenwoordigen.

Het resultaat tot nu

Samen met de MAC is een programma van eisen (Witboek) en het te doorlopen proces bepaald. Tijdens alle stappen van het proces heeft de MAC advies uitgebracht en aandacht gevraagd voor zorgpunten zoals: gebrek aan vertrouwen, verkeer, natuur, mogelijke bodemverontreiniging en de leefomgeving van omwonenden (incl. de lokale

veehouder). Na een intensief proces van bijna drie jaar koos het Recreatieschap in mei 2023 voor één van de twee overgebleven plannen. Het gaat om een plan voor een hotel (18-19 kamers) met een klein museum in het fort en kampeer- en werkplekken in het Munitiebos. De gedeelde conclusie is dat het plan niet aan alle *Must Have* eisen van het Witboek voldoet. De onderdelen impact op de leefbaarheid omwonenden (m.n. verkeer), natuur en financiën zijn onvoldoende of nauwelijks uitgewerkt.

De MAC steunt het verder gaan met het plan niet omdat afgesproken is dat alleen plannen door zouden gaan die aan alle *Must Have* eisen voldoen. De MAC ziet veel risico's, vreest een glijdende schaal en meegenomen te worden in een route waar geen weg terug meer is. Met een voor omwonenden ongewenst resultaat. Om die reden is de MAC in oktober 2023 uit het proces gestapt maar blijft als belangengroep wel bij elkaar en betrokken. Het Recreatieschap heeft de planindieners tijd gegeven om het plan aan te vullen. Het algemeen bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude zal op 29 mei 2024 over het aangevulde plan beslissen.

Wat zijn de zorgen?

Vanaf het begin van het proces heeft de MAC aangegeven dat het vooraf voldoen aan de *Must Have* eisen voor hen belangrijk is omdat er onvoldoende vertrouwen is dat het later wel goed komt. Ook heeft de MAC direct aangegeven dat op de eisen 'In proportie met de omgeving' en 'Voldoende financiële middelen genereren', een te grote spanning zit. Het initiatief moet klein blijven en er is veel geld nodig voor alles. Dit brengt het risico met zich mee dat een plan toch niet uitvoerbaar blijkt (geen natuurversterking wordt gedaan) of dat later meer commerciële activiteiten nodig zijn om financieel dekkend te zijn of dat de initiatiefnemer na de start failliet gaat of aan een andere partij verkoopt bijvoorbeeld Roompot of Landal. Het Recreatieschap heeft de zorg als reëel erkend maar aangegeven het proces en/of de criteria niet te willen aanpassen en dat ze zullen waarborgen dat het proces zuiver wordt doorlopen. Dat is dus niet gebeurd. Een plan dat niet aan de *Must Have* eisen voldoet, is toch door. Dat maakt dat de MAC teleurgesteld is, zich niet serieus genomen voelt en er weinig vertrouwen is in het vervolg. Het merendeel van de voormalige MAC blijft het vervolg wel kritisch volgen. Wilt u op de hoogte gehouden worden en/of bijdragen aan dat besluitvorming met voldoende inachtneming van de belangen van de omwonenden wordt uitgevoerd, stuur dan een mail naar:

benoorden@gmail.com

Samen staan we sterk!

Van: Maatschappelijke adviescommissie (MAC) Het Benoorden
Datum: 7 mei 2024
Onderwerp: Advies voormalige MAC (thans B4 genaamd) op aanvulling van het plan van Kwartiermaker voor Het Benoorden

Geacht bestuur,

Met veel interesse en vanuit grote betrokkenheid heeft de voormalige maatschappelijke adviescommissie (MAC) - tegenwoordig B4 genaamd - kennisgenomen van de aanvulling van het plan van Kwartiermaker. Met de senior-projectmanager (Alex Rohof) is afgesproken dat we betrokken blijven en uiterlijk 7 mei 2024 laten weten wat we van de aanvulling vinden zodat die kan worden betrokken bij de besluitvorming. Dit memo bevat de gezamenlijke inzichten van B4.

We waarderen het zeer dat Kwartiermaker streeft naar een breed gedragen plan. De gesprekken die Kwartiermaker voerde met een aantal voormalige MAC-leden (die nu deel uitmaken van B4) zijn in een goede sfeer verlopen met wederzijds begrip en respect. Dat laat niet onverlet dat de belangen van Kwartiermaker anders zijn dan die van B4. In de aanvulling op de bieding is een aantal zaken beter doordacht, nader uitgewerkt en toegelicht. Ook zijn inhoudelijk deskundige bureaus ingeschakeld voor natuur en verkeer. Dit alles is goed om te lezen. Maar het maakt niet dat we zien dat belangen waar wij voor staan voldoende gewaarborgd worden. We begrijpen heel goed dat in deze fase van beginnende planvorming een gedetailleerde uitwerking nog niet mogelijk is. Dat doet er niets aan af dat wel feitelijk beschreven kan worden welke waarborgen worden gegeven om aan de *Must Haves* te voldoen (op inhoud of proces). Zodat daar in een latere fase houvast aan kan worden ontleend. Ook de aanvulling voorziet hier onvoldoende in.

Eerder geuite zorg herhalen

Eerst willen we nogmaals ons al eerder geuite zorg herhalen over 'glijdende schaal' en 'een fuik in gaan'. De spanning op de *Must Have* 'In proportie met de omgeving' en de *Must Have* 'Voldoende financiële middelen genereren' legt de basis voor deze zorg. Het initiatief moet kleinschalig blijven én er is veel geld nodig (rond de 10 miljoen euro). Bij onvoldoende waarborgen van alle *Must Haves* brengt dit risico's met zich mee voor de omgeving maar ook voor de overheid. Het risico bestaat dat onderdelen van het plan die geen geld opleveren maar wel geld kosten straks toch niet uitgevoerd worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vergroten, verbinden en versterken van natuur. Of het risico dat later meer commerciële activiteiten nodig zijn om financieel dekkend te zijn. We lezen nu al (blz. 11) dat Kwartiermaker meer inkomsten nodig heeft en daarom meer kampeerplekken wil. Meer of andere activiteiten zijn lastig te weigeren wanneer een initiatiefnemer van de overheid vertrouwen heeft gekregen om zaken nader uit te werken en op basis daarvan ook flink geïnvesteerd heeft. Het kan ook zijn dat de initiatiefnemer failliet gaat en een andere partij bijvoorbeeld Roompot overneemt, met alle gevolgen van dien. Het zorgt echter ook voor risico's voor het Recreatieschap en de gemeente Velsen. Wanneer in een later stadium twijfel ontstaat over een succesvolle exploitatie van fort Benoorden, dan kan dit het Recreatieschap of de gemeente Velsen veel geld gaan kosten zoals bijvoorbeeld bij fort Kudelstaart in Aalsmeer is gebeurd. Daar bleek voor het plan vanuit de maatschappij onvoldoende draagvlak. Dit leidde tot procedures richting Unesco en de provincie en veel bezwaren richting de gemeente. Na vijf jaar gesteggel zag de gemeente het niet meer zitten en heeft de exploitant voor €350.000,- afgekocht.

Onze mening

Wij zijn van mening dat ook de aanvulling onvoldoende waarborgen biedt voor het voldoen aan de *Must Haves*. De aanvulling maakt ook niet aannemelijk dat dit op korte termijn gaat lukken. Een aantal zaken is ook te groot om alleen bij Kwartiermaker neer te leggen zoals Verkeer.

Onze adviezen

Ons advies is om niet door te gaan met het plan van Kwartiermaker. Gelet op onze eerdere ervaringen, gaan wij ervan uit dat ook dit advies niet zal worden overgenomen. Om die reden hebben we adviezen geformuleerd op inhoud. Na de adviezen is een toelichting opgenomen waarin de achtergrond en oorsprong van onze adviezen is opgenomen.

1. We adviseren om samen met kennisdragers van de omgeving, zoals de lokale veehouder, beheerder van het landje van Gruijters, Dorpsraad Spaarndam, ambtenaren die zich met de verkeerssituatie Slaperdijk bezig houden en deskundigen op het gebied van conservering van afbeeldingen, nog een keer rond de tafel te gaan zitten om te bespreken of alle relevante informatie nu op tafel ligt.
2. We vinden dat met meer waarborgen beschreven moet worden hoe aan de *Must Haves* wordt voldaan en onomkeerbare schade wordt voorkomen. Niet alleen met intenties en woorden als: 'zo min mogelijk', 'streven naar', 'de intentie is', 'wordt gedacht aan', 'waarschijnlijk gehandhaafd' etc. maar met objectieve uitgangspunten waar houvast aan kan worden ontleend wanneer er verschil van inzicht is over een onderwerp. Dat ontbreekt. Het advies is om hier wel om te vragen waarbij de vigerende normen (o.a. CROW) en andere wet- en regelgeving de basis vormen.
3. Wij adviseren om voor verkeer gezamenlijk een breed en onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren (in opdracht van een overheidspartij) in samenwerking met de Dorpsraad Spaarndam en bewonersvereniging Wonen Varen Werken zijkanaal B. Het onderzoek moet gebaseerd zijn op de feitelijk praktische situatie en ook duidelijk maken welke verkeersbeperkende maatregelen en welke infrastructurele maatregelen worden getroffen en wie die bekostigen. Dit moet vervolgens onderdeel worden van het gebiedsverkeersplan zoals nu door Gemeente Haarlem en Haarlemmermeer wordt ontwikkeld. Dan is het logisch dat ook de gemeente Velsen aansluit. Hierdoor ontstaat een samenhangend verkeersplan voor het gehele gebied waar draagvlak voor is. Deze opgave kan niet (alleen) bij Kwartiermaker worden neergelegd.
4. Het advies is om te borgen dat werkzaamheden in het Munitiebos niet worden uitgevoerd in de periode van februari t/m augustus. Dit omdat dit een gevoelige periode is voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de Boomvalk.
5. Onderzocht moet nog worden of ontwatering in lijn is met BPL-kernwaarden in het gebied. De soortselectie moet opeenvolgend worden aangepast op het wel of niet ontwateren van het gebied. We adviseren hier om te vragen.
6. We vinden dat de schilderijen beter beschermd moeten worden dan met alleen psychologische barrières (meer hufterproof). Het advies is om een plan te vragen om de schilderijen beter te beschermen om onomkeerbare schade te voorkomen. Waarbij ook wordt aangegeven wie verantwoording draagt voor het in stand houden van de afbeeldingen, de culturele waarde van de afbeeldingen, het onderhoud ervan en de vastlegging van informatie over de betreffende afbeeldingen.
7. Wij adviseren om de plankosten te actualiseren naar prijspeil medio 2024 om een meer realistisch beeld van de kosten te verkrijgen.
8. Wij adviseren om een advies of een verklaring van de Belastingdienst te vragen over de mate van aftrekbaarheid van alle BTW alvorens een besluit te nemen over het plan.
9. Wij adviseren een toets door een onafhankelijke financieel adviseur te laten uitvoeren op het plan van Kwartiermaker alvorens een besluit te nemen over het plan.
10. We adviseren ten eerste om een financiële zekerheidsstelling of borgstelling te eisen alvorens een besluit te nemen over het plan.

TOELICHTING BIJ DE ADVIEZEN

Algemeen

De aanvulling leest prettig en heeft een logische opbouw. Fijn en transparant dat de originele rapporten van de onderzoeksbureaus als bijlage zijn bijgevoegd. Onduidelijk blijft wel wat Kwartiermaker overneemt uit de rapporten bij de realisatie van zijn plan. Het leest ook alsof voldoen aan de wet- en regelgeving en de daarmee samenhangende vergunningen een forse inspanning zullen vragen.

De beschreven stapsgewijze aanpak voelt realistischer. Niet alles tegelijkertijd maar eerst starten met het kerngebied en camping en na een aantal jaren pas met het hotel. Ook de wens voor een langere erfpacht is logisch.

Wat verder opvalt is dat aanvulling laat zien dat Kwartiermaker verrast is dat voor het plan relevante informatie hen niet altijd is meegegeven bij het opstellen van het initiële plan zoals: natuurcompensatiemogelijkheden, de gasleiding, afwateringssituatie en verkeerssituatie Spaarndam. We constateren dat aan Kwartiermaker ook niet is meegegeven dat de Slaperdijk een waterkering is en de beperkingen die dat met zich meebrengt en dat de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer aan een verkeersplan werken. Dit roept bij B4 de vraag op of er nog meer van dit soort verrassingen zullen komen en wat dat betekent voor het plan. Naast de hiervoor genoemde risico's zien we: niet adequate informatievoorziening vanuit het recreatieschap naar Kwartiermaker ook als een reëel risico.

We adviseren om samen met kennisdragers van de omgeving zoals de lokale veehouder, beheerder van het landje van Gruijters, Dorpsraad Spaarndam, ambtenaren die zich met de verkeerssituatie Slaperdijk bezig houden en deskundigen op het gebied van conservering van afbeeldingen, nog een keer rond de tafel te gaan zitten om te bespreken of alle relevante informatie nu op tafel ligt. Wat verder opvalt is dat de aanvulling een flink aantal kwalitatieve uitspraken bevat die geen waarborgen bieden. Zoals: 'zo min mogelijk', 'streven naar', 'de intentie is', 'wordt gedacht aan', 'waarschijnlijk gehandhaafd' etc. Dit geeft geen garanties voor omwonenden, de natuur en cultuurhistorie. Wat is 'zo min mogelijk' en wie bepaalt dat? We vinden dat helder (met waarborgen) beschreven moet zijn hoe aan de *Must Haves* wordt voldaan. Niet alleen met intenties maar met objectieve uitgangspunten waar houvast aan kan worden ontleend wanneer er verschil van inzicht is.

We lezen dat minder geld nodig is voor de munitiemagazijnen (blz. 11) omdat de magazijnen geen verzakking of zetting lijken te vertonen. De formulering van 'lijkt' is onzeker en een bouwkundig rapport ontbreekt. Verder is de vraag of dit zo blijft wanneer het gebied wordt ontwaterd zoals het plan is. Algemeen bekend is dat een daling van de (grond)waterstand risico's op verzakking met zich meebrengt en bij veengebieden ook voor onomkeerbare schade zorgt door oxidatie incl. CO₂ uitstoot.

Daarnaast staat dat meer huurinkomsten worden verwacht waarbij de huurprijzen worden vergeleken met die van de Waarderpolder. De vraag is of die vergelijking opgaat. De Waarderpolder is een heel ander type gebied waarbij de bereikbaarheid (met OV en de auto) veel beter is. Een belangrijk aspect voor veel bedrijven.

Verkeer

Zoals ook al eerder aangegeven is verkeer een heikel punt in het gebied. De wegen zijn smal, de verkeersdruk hoog en de ruimte beperkt. Een groot deel van de omgeving is tegen elke uitbreiding die zorgt voor meer verkeer in het gebied. Dit op basis van de ervaring dat de praktijk altijd slechter uitpakt dan de theorie. Ook voor B4 is het standpunt dat geen toename van verkeersoverlast mag ontstaan voor direct omwonenden.

Het onderzoek dat bureau (Mobycon) heeft gedaan gaat uit van algemene (landelijke) richtlijnen en lijkt vanachter het bureau gedaan zonder lokale kennis van de situatie, de historie en actualiteit. Het voorstel om het verkeer aan de westzijde van het plangebied te houden, is logisch. Voor de route via de Slaperdijk is geen draagvlak vanuit B4 en ook niet vanuit bewoners Spaarndam. De infrastructuur is vol. Het aan- en doorrijden naar Spaarndam is dan te laagdrempelig. Voor zwakke verkeersdeelnemers (fiets, scootmobiel, wandelwagens etc.) is het nu al onveilig op de dijk. Verder is de afslag op de Slaperdijk naar het plangebied (Westlaan oost) gelegen op een helling vlak voor een bocht waarbij links afslaand verkeer door de lay-out van de splitsing scherp moet indraaien. Vanuit verkeersveiligheid geen fijne situatie voor auto's met caravan of campers. Vreemd dat deze route wordt voorgesteld door Mobycon. Een route via de Vergierdeweg, Oostlaan en Westlaan (oost) is logischer en zal naar verwachting op minder weerstand stuiten. Mobycon geeft aan dat voor het extra verkeer ten gevolge van het initiatief van Kwartiermaker de wegen niet voldoen en aangepast moeten worden. Verder geven zij aan dat de wegen in het gebied sowieso niet toekomstbestendig zijn. Ze kunnen de geprognostiseerde verkeersbewegingen van 2040 niet veilig afwikkelen. Mobycon zoekt de oplossing voor de toekomst in infrastructurele aanpassingen van de Slaperdijk. Of dat ook de oplossingsrichting van de gemeente Haarlem en het Hoogheemraadschap van Rijnland als dijkbeheerder is en hoe dit past in het huidige voorliggende ontwerp voor de Slaperdijk (zie het ontwerp op <https://haarlem.nl/vernieuwing-slaperdijkweg>), is niet onderzocht.

De Slaperdijk is een waterkering waar Rijnland zorgplicht voor heeft. Uit het verleden weten we dat Rijnland geen voorstander is om de weg op de Slaperdijk te verbreden. Daarnaast zijn ook andere oplossingen mogelijk om het aantal verkeersbewegingen in balans te brengen met de huidige infrastructuur.

Kwartiermaker geeft aan een beroep te willen doen op de gemeente Haarlem om de benodigde infrastructurele aanpassingen uit te voeren. En om de gemeente Velsen te vragen om de parkeerplaatsen aan te leggen. Het definitief ontwerp voor de Slaperdijk (uiterlijk in 2026 uit te voeren) wordt komende maand vastgesteld door de Gemeente Haarlem. Het ligt niet voor de hand dat de gemeente Haarlem dan binnen een paar jaar weer infrastructurele aanpassingen aan de Slaperdijk wil uitvoeren en bekostigen. Dat betekent dat wanneer de gemeente Haarlem de wegen niet aanpast de verkeersoverlast toeneemt. En de vraag is of de gemeente Velsen parkeerplaatsen wil aanleggen en bekostigen. Verkeer is dus een onzekere post. Wanneer de gemeente Haarlem en Velsen de opgave niet op zich nemen, zal dit tot flinke meerkosten voor Kwartiermaker leiden. Kwartiermaker geeft geen alternatief (plan B) en houdt in de begroting er geen rekening met deze kosten.

De oostzijde van het gebied (Redoute) is niet meegenomen in het rapport van Mobycon omdat dit deel geen noemenswaardige invloed heeft op de verkeersafwikkeling. Het klopt dat er weinig verkeer gepland staat (verwacht wordt). Alleen bevoorrading, minder validen en bouwverkeer zal over de Redoute gaan. De redoute is echter zeer smal en loopt langs het landje van Gruijters (natuurgebied) waardoor de impact van een paar auto's al groot is. We weten dat gemeente Haarlemmermeer en Haarlem een integraal verkeersoverleg hebben m.b.t. het gebied. Wanneer een ontwikkeling binnen de gemeente Velsen leidt tot meer verkeer in het gebied, dan lijkt het ons logisch dat ook de gemeente Velsen gaat deelnemen aan dit integrale overleg.

Verder staan er over verkeer en parkeren een aantal cryptische zinnen die vragen oproepen.

- Quote 1 (blz. 8): *'Als zodanig is het rapport [van Mobycon] dus geen uiting van persoonlijke meningen of percepties over de verkeerssituatie die, geheel begrijpelijk, bij omwonenden en betrokkenen kunnen leven en goeddeels door de initiatiefnemers worden gedeeld.'* Dit leest alsof Kwartiermaker de conclusie van Mobycon niet (volledig) steunt. Dit roept de vraag op welke waarde we aan het rapport van Mobycon kunnen ontleen.
- Quote 2 (blz. 9): *'In informeel overleg is gebleken dat wellicht bestuurlijke bezwaren bestaan tegen het gebruik van het eiland als parkeerterrein. De aard en omvang van deze bezwaren dient in nader overleg te worden verkend.'* Op blz. 8 lezen we: *'De initiatiefnemers zijn geen voorstander van het grote aantal plaatsen dat slechts op theoretische piekmomenten volledig zal worden gebruikt, maar schikken zich uiteraard naar de gemeentelijke wetgeving.'* Dit leest alsof er op het gebied van parkeren nog onderhandeld kan gaan worden waarbij ingezet wordt op versoepeling van de regels. Dit roept de vraag welke waarde we moeten hechten aan de huidige informatie over parkeren. De richtlijnen (CROW) zijn er niet voor niets en voor afwijken is geen breed draagvlak en zal tot zienswijzen leiden.

Wij adviseren om voor verkeer gezamenlijk een breed en onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren (in opdracht van een overheidspartij) in samenwerking met de Dorpsraad Spaarndam en bewonersvereniging Wonen Varen Werken zijkanaal B. Het onderzoek moet ook duidelijk maken welke verkeersbeperkende maatregelen en welke infrastructurele maatregelen worden getroffen en wie die bekostigen. Dit moet vervolgens onderdeel worden van het gebiedsverkeersplan zoals nu door Gemeente Haarlem en Haarlemmermeer wordt ontwikkeld waarbij het logisch is dat de gemeente Velsen aansluit. Hierdoor ontstaat een samenhangend verkeersplan voor het gebied waar draagvlak voor is. Deze opgave kan niet (alleen) bij Kwartiermaker worden neergelegd.

Natuur

Ten aanzien van de natuur is Kwartiermaker relatief kort in de ontvouwing van de voornemens. De inspanning voor natuur is fors. De adviseurs van het ingehuurd ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Vander Goes en Groot, geven alleen aan dat (voor)overleg met bevoegd gezag (Provincie Noord-Holland) gewenst is.

Nabij het plangebied verdient vooral het Landje van Gruijters, waar met vrijwilligers een bijzonder vogelgebied in stand wordt gehouden, bijzondere aandacht. Waar deze bijzondere aandacht uit moet bestaan geeft het rapport niet aan. Ook in het plan wordt dit niet aangehaald cq. duidelijk gemaakt.

Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de Boomvalk, wordt de periode van februari t/m augustus gezien als de gevoelige periode. Hierom wordt het aangeraden om de werkzaamheden in het Munitiebos absoluut niet uit te voeren binnen deze periode.

De wens is om het Munitiebos te ontwateren. Dan moet onderzocht worden of ontwatering in lijn is met BPL kernwaarden in het gebied. De soortselectie moet opeenvolgend worden aangepast op het wel of niet ontwateren van het gebied. Ook hier is de Provincie Bevoegd gezag.

Meer in het bijzonder dient er ons inziens rekening te worden gehouden met de voor Nederland belangrijke vogels zoals de grutto, tureluur en kluut. Voor met name de grutto is Nederland in Europees verband van onschatbare waarde (80% van de populatie is afhankelijk van ons land). Het zijn met name de natuurgebieden (Landje van Gruijters en de Hekslootpolder) die aantrekkelijk zijn (gemaakt) voor de vogels. De Stichtingen van beide gebieden zetten zich bij voortduring in om het ideale landschap voor de vogels te creëren: Stilte, brak water (in te laten vanuit het Zijkanaal C), waardoor er voldoende goed/geschikt voedsel voor de grutto's is te vinden. De overheid doet er alles aan om ideale leefomstandigheden voor de vogels te creëren en van de teruglopende populatie.

Het hoeft geen betoog dat elke toename van de verkeersintensiteit (Redoute) ogenblikkelijk de rust in het gebied zal verstoren. De vogels broeden in de Hekslootpolder en foerageren in het Landje van Gruijters. Hierdoor kruisen de vogels dagelijks de Slaperdijk. Ook hier zal de toename van de verkeersintensiteit van invloed zijn op deze regelmatige vogeltrek.

Ook maken wij ons zorgen over de inmiddels reeds aangewezen locaties t.b.v. van compenserende aanplant. Er dient met name bij het Munitiebos een gelaagde compensatieaanplant te worden gerealiseerd. Inmiddels zijn al in de omgeving van het Munitiebos locaties aan anderen toegewezen voor compensatie aanplant.

Cultuur

Het plan zegt expliciet geen investering te doen naar verder onderzoek en vrijlegging van afbeeldingen. Er wordt niet beschreven wie verantwoording draagt voor het in stand houden van de afbeeldingen, de culturele waarde van de afbeeldingen, het onderhoud ervan en de vastlegging van informatie van de betreffende de afbeeldingen.

De beschreven bescherming van de afbeeldingen voelt onder de maat en we vrezen onomkeerbare schade. Kwartiermaker gaat er vanuit dat psychologische barrières voorkomen dat ze beschadigd zullen worden. Dat lijkt zeer onwaarschijnlijk omdat bezoekers van de hotelkamers niet per definitie de waarde kunnen inschatten en 'even willen voelen' of uit enthousiasme of in een dronken bui onomkeerbare beschadigingen kunnen veroorzaken. Juist omdat er geen middelen gereserveerd worden, zijn die beschadigingen onomkeerbaar. Schade zullen we melden bij het bevoegd gezag cq. de UNESCO Werelderfgoed *sightholder*.

Omdat het hier een *Must have* betreft zijn termen als 'zo veel mogelijk' niet bevredigend en vormen geen waarborg dat de doelstelling van de *Must have* voor cultuurbehoud behaald wordt. Daarnaast dient er een degelijke bescherming te worden ontwikkeld om beschadiging van de kwetsbare afbeeldingen te voorkomen. Vanzelfsprekend kost dit tijd, middelen en aandacht en omdat het hier een *Must have* betreft dient er zorgvuldig beschreven te worden wat en wie die tijd, middelen en aandacht gaan schenken. Hierbij kan gedacht worden aan subsidies voor erfgoed, fondsen, stichtingen met vrijwilligers dan wel studenten van universiteiten en de betrokkenen die zich eerder bezighielden met de conservering (Rijksmuseum, SRAL, etc.). Het advies is een plan te vragen hoe de *Must have* voor cultuurbehoud wordt bereikt.

Financiën

In de "Uitwerking biding 10 april 2024" zijn in Bijlage 8 overzichten opgenomen inzake de investeringsraming, inzake de begrote exploitatiebaten en lasten en inzake de financiering. Volgens *Must Have M9* dient het herbestemmingsplan aan te tonen voldoende middelen te kunnen genereren om het beheer en onderhoud van het Benoorden te kunnen financieren. Alhoewel wij ons realiseren dat in dit stadium nog sprake is van veelal prognoses gebaseerd op aannames, leiden de gepresenteerde cijfers bij ons op hoofdlijnen tot de volgende opmerkingen en adviezen.

1. De investeringskosten bedragen in totaal € 10,7 miljoen incl. BTW, gelijk aan de investeringsraming die medio 2023 is ingediend. Inmiddels is een jaar verstreken en is de raming ondanks de fors gestegen kosten van energie, personeel en materieel ongewijzigd gebleven. Bovendien is bij de post risicoverrekening de berekende prijsstijging tot start bouw verlaagd van 49 maanden naar 38 maanden.
Wij adviseren om de plankosten te actualiseren naar prijspeil medio 2024 om een meer realistisch beeld van de kosten te verkrijgen.
2. Bij het bepalen van de benodigde financiering is verondersteld dat alle betaalde BTW aftrekbaar is; dit betreft een totaalbedrag van ca. € 1,9 miljoen. Het is de vraag of dit uitgangspunt correct is, zeker gezien het feit dat voor het aanbieden van logies en kampeergelegenheden het lage BTW-tarief aan de klant wordt berekend.
Wij adviseren om hierover een advies of een verklaring van de Belastingdienst te vragen alvorens een besluit over het herbestemmingsplan te nemen.
3. Voor het bepalen van de juistheid van de aannames die uiteindelijk leiden tot de investeringsraming van € 10,7 miljoen is o.i. een toets van een onafhankelijke deskundige een vereiste.
Wij adviseren een dergelijke toets te laten uitvoeren alvorens een besluit over het herbestemmingsplan te nemen.
4. Het gepresenteerde financieringsplan van € 8,8 miljoen (investeringsraming excl. BTW) is niet meer dan een wensenlijstje. Alleen de door de provincie toegezegde € 1 miljoen voor het herstel van het fort is redelijk 'hard', al is het nog de vraag of dit plan voldoet aan de eisen van de provincie om dit bedrag te verkrijgen. Een garantie, toezegging of zelfs medewerking voor de overige posten ontbreekt, waardoor deze posten dermate 'zacht' zijn dat van een degelijke financiering geen sprake is.
Wij zijn van mening dat met deze financiering absoluut niet is voldaan aan de *Must Have* eis M9, en ook geen garantie biedt dat in de nabije toekomst aan deze eis voldaan kan worden. Een zekerheidstelling of een garantstelling is noodzakelijk.

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
023 – 520 28 00
info@recreatienoordholland.nl
www.recreatienoordholland.nl

Belangstellende Burger Beweging Benoorden

e-mail

Memo

Velsen-Zuid: 13 mei 2024
Contactpersoon: Alex Rohof
Telefoonnummer:
Onderwerp: Advies B4 d.d. 7 mei '24
Bijlage(n): -

Hierbij zend ik u bijgaand(e) stuk(ken):

antwoord op advies voormalige MAC (thans B4) op aanvulling van het plan Kwartiermaker voor Het Benoorden op uw verzoek.

Geachte leden van de Belangstellende Burger Beweging Benoorden,

Met belangstelling heb ik het advies van uw beweging over dit onderwerp gelezen. Ik heb u de afgelopen jaren leren kennen als een groep mensen met een oprechte betrokkenheid bij – en kennis over – uw omgeving. Niet alleen met betrekking tot het plangebied van Het Benoorden, maar ook voor het grotere gebied tussen Haarlem-Noord, Velsbroek, Spaarndam en Spaarwoude Park. U steekt veel tijd en energie in het volgen van ontwikkelingen in dit gebied, het behartigen van de verschillende belangen van uw individuele achterbannen en steekt ook zelf de armen uit de mouwen in het onderhoud van natuur, monumenten en landschap en het uitdragen van de vele verschillende natuur en cultuurhistorische waarden die in dit gebied verscholen liggen.

Deze woorden van waardering geschreven hebbende ga ik over naar beantwoording van uw adviezen.

U eindigt pagina 1 van het advies als volgt: “Ons advies is om niet door te gaan met het plan van Kwartiermaker. Gelet op onze eerdere ervaringen, gaan wij er van uit dat ook dit advies niet zal worden overgenomen. Om die reden hebben we adviezen geformuleerd op inhoud.” In de e-mail waarmee uw advies ons is toegestuurd staat “Wanneer ons advies niet wordt overgenomen, dan willen we dat kunnen begrijpen en horen we graag de inhoudelijke argumenten.”

Het voorstel van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur volgt uw advies om niet door te gaan met het plan van Kwartiermaker niet. Het voorstel is om het vertrouwen in het plan van Kwartiermaker uit te spreken en over te gaan naar Fase 4 van het gebiedsontwikkelingsproces. In deze memo geef ik de gevraagde inhoudelijke argumenten op de door u ingebrachte lijst van adviezen.

Ad 1. Samen met kennisdragers van de omgeving nog een keer rond de tafel om te bespreken of alle relevante informatie op tafel ligt.

Dit advies is duidelijk. Het trekkerschap met betrekking tot de gebiedsontwikkeling ligt bij Kwartiermaker. Gezien onze ervaringen tot nu toe met Kwartiermaker vertrouwen wij erop dat zij in de volgende stappen in het proces alle

noodzakelijke informatie verzamelen om te komen tot het gewenste resultaat. Het is naar mijn mening niet verbazingwekkend dat Kwartiermaker niet alle relevante informatie paraat heeft. De historie van het gebied is groot en de aandachtspunten die allemaal bij een gebiedsontwikkelingsproces als deze geadresseerd moeten worden zijn ook aanzienlijk. Het vergt jaren om je hier eigen in te maken. Wij hebben Kwartiermaker leren kennen als een groep mensen die ondanks leemten in kennis dapper voorwaarts gaat en de dialoog met andere belanghebbenden en betrokken overheden zoals gemeente en Hoogheemraadschap met open houding aangaat.

Ad 2. Meer waarborgen met objectieve uitgangspunten waar houvast aan worden ontleend.

Het recreatieschap is in 2022 een werving- en selectieproces gestart met beschreven spelregels in het Bidbook. De kwalitatieve eisen en wensen met betrekking tot het beoogde toekomstige gebruik staan beschreven in het Witboek. Het instrument dat het recreatieschap nog in handen heeft om waarborgen in te bouwen is de ondererfpachtovereenkomst die aan Kwartiermaker aangeboden wordt. Dit instrument zal de komende tijd tussen beiden inhoudelijk uitgewerkt moeten worden binnen de grenzen van het beschreven in het Bidbook. Zolang de noodzakelijk te verstrekken vergunningen voor het plan van Kwartiermaker niet zijn verstrekt zal het gebied in operationeel beheer van het recreatieschap blijven. Met die voorwaarde verwachten wij een goede waarborg te hebben op het gebied en de daarin aanwezige natuur en erfgoedwaarden. De te verstrekken vergunningen én de ondererfpachtakte tussen het recreatieschap en de door Kwartiermaker op te richten stichting zal een andere waarborg zijn waar houvast aan ontleend kan worden.

De provincie en gemeente hebben de mogelijkheid om in de noodzakelijk te verstrekken vergunningen aan Kwartiermaker voorwaarden te stellen vanuit hun bevoegdheden in het kader van de Omgevingswet. Wij vinden dat deze instrumenten voldoende waarborgen geven om te komen tot bescherming van de waarden ten aanzien van natuur, cultuurhistorie en monumenten, geluid, licht en andere milieuaspecten.

Ad 3. Voor verkeer een gezamenlijk breed en onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren.

Datgene wat de Belangstellende Burger Beweging Benoorden hier vraagt gaat de taken en verantwoordelijkheden van het recreatieschap te boven. Wij begrijpen dat de beweging deze wens heeft omdat de optelsom van effecten van verschillende ontwikkelingen, waarvan Het Benoorden er één is, optreden in een gebied waar de grenzen van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen samen komen. Dit is echter een vraag waar in het bestuur van het recreatieschap geen besluit over genomen kan worden. De bestuurders van het recreatieschap - die deze functie vervullen als wethouder van de betrokken gemeenten - kunnen deze wens als signaal meegeven aan de portefeuillehouders verkeer van deze drie gemeenten die deelnemen aan intergemeentelijke overleggen waar gemeentegrens overstijgende verkeersvraagstukken worden behandeld.

Ad 4. Borgen dat in de periode februari t/m augustus geen werkzaamheden worden uitgevoerd in het munitiebos i.v.m. verstoringsgevoeligheid van in het bos aanwezige vogelsoorten zoals de Boomvalk.

Wij denken dat dit advies niet op te volgen is. Er is een plan over de fasering van werkzaamheden voor herinrichting van het voormalige munitiecomplex. Wij denken dat het instrument van de Omgevingsvergunning een goede is om te borgen dat de zorg voor te beschermen natuurwaarden goed wordt geregeld. In dit gebied geldt een algemene zorgplicht voor soorten. Een algemene regel om een periode van 7 maanden volledig van alle werkzaamheden uit te sluiten lijkt ons een maatregel die verder gaat dan nodig is om de natuurwaarden te beschermen. Een volgend natuuronderzoek zoals aanbevolen door adviesbureau Van der Goes en Groot moet uitwijzen welke maatregelen ingezet moeten worden om de aanwezige natuurwaarden te beschermen.

Ad 5. Onderzocht moet worden of de ontwatering in lijn is met de BPL-kernwaarden van het gebied. De soortselectie moet opeenvolgend worden aangepast op het wel of niet ontwateren van het gebied.

In het provinciale beleid over Bijzonder Provinciaal Landschap Spaarnwoude en omgeving is met betrekking tot dit aspect het volgende beschreven: "Bij ruimtelijke ontwikkelingen die beroering tot een diepte van 1m onder maaiveld vergen is in beginsel geen sprake van aantasting van de aardkundige kernkwaliteit." Zoals wij het plan van kwartiermaker hebben geïnterpreteerd kan de beoogde aanpassing van het waterlopenstelsel in het munitiecomplex binnen deze grens plaats vinden.

Ad 6. Muurschilderingen in het fort beter beschermen dan met alleen psychologische barrières. Vastleggen wie verantwoording draagt voor het in stand houden van de afbeeldingen, het onderhoud en vastlegging van informatie over de betreffende afbeeldingen.

Dit advies nemen we graag ter harte. Er zijn geen specifieke regels voor dit aspect als onderdeel van het werelderfgoed Hollandse Waterlinies. Vrij vertaald zijn de uitzonderlijke universele waarden van dit werelderfgoed:

- Een buitengewoon voorbeeld van een Europees verdedigingssysteem van moderne tijd dat intact is gebleven;
- Een ingenieus systeem van militaire verdediging door inundatie dat gebruik maakt van eigenschappen en elementen van het aanwezige landschap;
- Uniek in de Europese architectuurgeschiedenis;
- Een illustratie van Nederlandse inventiviteit in land- en waterbeheersing.

Wij zullen in het vervolg in overleg met de provincie Noord-Holland en Kwartiermaker ons inspannen hier goede werkbare afspraken met elkaar over te maken.

Ad 7. Plankosten actualiseren naar prijspeil medio 2024 voor een meer realistisch beeld van benodigde investeringskosten.

Het is goed dat de beweging adviseert om een realistische investeringsraming te hanteren. De op dit moment gepresenteerde kostenbegroting van benodigde investeringen en toekomstige exploitatiebaten zijn gebaseerd op de gewijzigde planning en voortschrijdend inzicht in vergelijking tot de bieding van december 2022 op basis waarvan in 2023 de rangschikking van inschrijvingen is gebaseerd. Wij denken dat het belangrijk is om de investeringsraming regelmatig bij te stellen op basis van veranderde kosten en baten. Na een vrij lange periode van gematigde kostenstijgingen is die trend in 2022 gebroken en zijn de kostprijzen van bouwmaterialen en andere bouwkosten sterk gestegen. Tegelijkertijd gaan ook de exploitatiebaten t.a.v. verhuur van onroerend goed ook omhoog. We zullen in het vervolgproces samen met Kwartiermaker en gemeente Velsen de financiële haalbaarheid goed in de gaten blijven houden.

Ad 8. advies of een verklaring van de belastingdienst te vragen over de mate van aftrekbaarheid van BTW alvorens een besluit te nemen over het plan.

Dit advies beschouwen wij in eerste instantie als een advies aan Kwartiermaker. Zij heeft een perspectief geschetst waarbij een samenspel tussen stichting en bedrijven gaat zorgen voor een effectief samenspel dat ook fiscaal is doordacht. De mogelijkheden van BTW aftrekbaarheid uit het perspectief en positie van het Recreatieschap Spaarnwoude Park zijn bekend en zeer beperkt mogelijk. Wij volgen continue de veranderende financiële spelregels die voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen van toepassing zijn.

Ad 9. toets door een onafhankelijk financieel adviseur te laten uitvoeren op het plan van kwartiermaker.

Wij hebben in de periode december 2022 en februari 2023 het oorspronkelijke plan van Kwartiermaker – net als dat van de andere kandidaat - laten toetsen door een externe adviseur. Uw beweging heeft toen nog als Maatschappelijke Adviescommissie - na de presentatie van beide kandidaten op 9 februari 2023 aan de ambtelijke en maatschappelijke adviescommissies - kennis kunnen nemen van zijn bevindingen met betrekking tot de financiële haalbaarheid van de plannen en de grote hoeveelheid variabelen die van invloed zijn op de financiële haalbaarheid. Zodra wij in het vervolgproces aanleiding zien om een externe financiële adviseur te betrekken in de beoordeling van de dan verder uitgewerkte plannen zullen we dat niet nalaten.

Ad 10. Een financiële zekerheidsstelling of borgstelling te eisen alvorens een besluit te nemen over het plan.

Zoals bekend vraagt het projectontwikkelingstraject nog meerdere jaren. Een financiële zekerheidsstelling, bijvoorbeeld een bankgarantie of een concrete storting van een bedrag op de bankrekening van het recreatieschap, biedt een bepaalde zekerheid. Zo'n product kost de aanvrager van zo'n zekerheidsstelling budget. Wij zijn ons er van bewust dat de financiële haalbaarheid van een transformatie en exploitatieplan voor het gebied binnen de kaders van het Witboek moeilijk is. In het Bidboek zijn de voorwaarden beschreven waaraan inschrijvers moeten voldoen om in aanmerking te komen voor dit gebied. Wij zullen met betrekking tot de financiële zekerheidsstelling de mogelijkheden benutten die de erfpachtvoorwaarden van het recreatieschap Spaarnwoude hanteert "Algemene

Erfpachtvoorwaarden Recreatieschappen Noord-Holland 2005” aangevuld met de bepalingen in de van toepassing zijnde erfpachtovereenkomst/akte tussen Staatsbosbeheer en Recreatieschap Spaarnwoude ons bieden.

Met vriendelijke groeten,

Alex Rohof, senior projectmanager

Voorstel AB Recreatieschap Spaarnwoude

Datum vergadering

Adviescommissie 26 maart 2024
Dagelijks bestuur 11 april 2024
Algemeen bestuur 29 mei 2024

Onderwerp

Intrekken besluit EU subsidies

Kernboodschap

In opdracht van de besturen van de recreatieschappen Spaarnwoude, Geestmerambacht, Alkmaarder en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland en Twiske Waterland is een scan uitgevoerd naar kansrijke projecten voor Europese subsidies. Voor de nadere uitwerking heeft alleen recreatieschap Spaarnwoude ingestemd, de overige schappen hebben besloten hier niet mee verder te gaan. Voorgesteld wordt om het genomen besluit door recreatieschap Spaarnwoude in te trekken.

Het algemeen bestuur besluit

Het genomen besluit van 13 juli 2023 (besluitnr. 2023ABSPW11), om een project (ecologisch/natuur-inclusief beheer en aanleg incl. bestrijding invasieve exoten) door de recreatieschappen nader uit te werken, in te trekken.

Bestuurlijke achtergrond

23-11-2022 instemming scan Europese subsidies door voorzittersoverleg
09-12-2022 besluit AB SPW plan van aanpak (Bureau Buiten)
13-07-2023 besluit AB uitwerking projecten n.a.v. scan EU subsidies

Onderbouwing besluit

Inleiding

In het AB van 9 december 2022 hebben de besturen van de recreatieschappen Spaarnwoude, Geestmerambacht, Alkmaarder en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland en Twiske Waterland besloten om een scan uit te laten voeren naar kansrijke projecten die de recreatieschappen kunnen indienen voor Europese subsidies als alternatieve financiering voor de uitvoeringsprogramma's. Uit deze scans kwamen een aantal kansrijke projecten die de recreatieschappen zouden kunnen indienen.

In de zomerronde van 2023 is een voorstel naar de schapsbesturen gegaan waarbij is voorgesteld om RNNH opdracht te geven een subsidieaanvraag betreffende ecologisch beheer en aanleg (incl. bestrijding invasieve exoten) nader uit te werken en te concretiseren. De kosten die hiermee gemoeid gaan zijn berekend conform de verdeelsleutel doorbelasting alle schappen.

Alleen het bestuur van Spaarnwoude heeft ingestemd met dit voorstel. In de overige schappen is besloten om hier niet mee verder te gaan. Nu dit voorstel definitief van de baan is bij de andere schappen, wordt het bestuur van Spaarnwoude gevraagd om in te stemmen met het intrekken van dit voorstel.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Wordt er geen verdere uitwerking meer gedaan voor een subsidieaanvraag, conform de andere schappen.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Wordt alleen in recreatieschap Spaarnwoude een nadere uitwerking voor een subsidieaanvraag gedaan. De overige schappen hebben hier niet mee ingestemd waardoor naar verwachting de kosten zullen stijgen.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☒ Meer biodiversiteit
- ☒ Betere spreiding recreanten
- ☒ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☒ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: (N)
Investeringsvoorstel: (J/N)

Communicatie

Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025

- ☐ Ontwikkelen en uitvoeren social media strategie
- ☐ Organiseren van issuemanagement
- ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen
- ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie
- ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal)
- ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties

Communicatiemiddelen

- ☐ Bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Anders
- ☒ Geen

Participatie

Deelnemers schap (gemeentelijke of provinciale afdelingen / bestuurlijke afstemming): n.v.t.
Stakeholders binnen gebied: n.v.t.
Stakeholders buiten gebied: n.v.t.

Planning

Bijlagen

geen

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam --

MT 11 maart 2024

Advies van adviescommissie en besluit van dagelijks bestuur

De AC adviseert het voorstel te agenderen voor de DB vergadering.

Het DB besluit het voorstel te agenderen voor de AB vergadering.

Behandelaar

Afdeling programmasturing, Kirsten van der Plas, programma adviseur

Akkoord RNH

Akkoord programmamanager Peter Harmsen

In overleg met directeur Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau

Akkoord bestuurssecretaris Marloes Gankema

Voorstel AB Recreatieschap Spaarnwoude

Datum vergadering

Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024

Onderwerp

Wijziging Gemeenschappelijke regeling en zienswijzen Verordening financieel beheer

Kernboodschap

Nog niet alle participanten hebben ingestemd met de in 2023 voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude. In samenhang met deze wijziging is aanpassing van de Verordening financieel beheer nodig. Van de participanten heeft alleen de provincie zienswijzen ingediend die om een passende reactie vragen.

Het algemeen bestuur besluit

1. Kennis te nemen van de positieve besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.
2. In te stemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude.
3. De Verordening financieel beheer met wijzigingen vast te stellen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toe te zenden naar alle participanten.
4. De provincie Noord-Holland te verzoeken de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te publiceren.
5. De vastgestelde Verordening financieel beheer te publiceren.
6. Kennis te nemen van de verantwoording en gemaakte kosten over het jaar 2023 in relatie tot de GR-wijziging en de ontwerp Verordening financieel beheer
7. In te stemmen met € 7.608,- (SPW), € 1.344,- (SGP) en € 672,- (SMG) aan niet in de begrotingswijziging(en) opgenomen kosten in 2024 voor het verdere proces om de wettelijk verplichte wijziging van de GR uit te voeren.

Bestuurlijke achtergrond

DB 25-11-2021	verzoek aan uitvoeringsorganisatie agenderen WGR
AB 16-12-2021	mededeling wetswijziging gemeenschappelijke regeling
AB 07-07-2022	mededeling voortgang WGR-werkgroep
AB 09-12-2022	besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude
AC 09-02-2023	(informeel) 'benen-op-tafel' overleg inzake stemverhoudingen
AB 11-05-2023	mededeling vanuit het VZO, aanpassingen Gemeenschappelijke regelingen
AB 13-07-2023	besluit instemming met ontwerp GR en ontwerp Verordening financieel beheer

Onderbouwing besluit

Ad. 1 Kennisnemen van de besluitvorming van de participanten inzake de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude.

Nog niet alle participanten hebben toegestemd met de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling:

Participant	Datum besluit
Provincie	11-12-2023
Amsterdam	09-11-2023
Haarlem	28-03-2023
Haarlemmermeer	14-03-2024
Velsen	verwacht: in juni 2024

Ad 2 Instemmen met de voorgestelde becommentariëring en wijze van afdoening van de zienswijzen op de (ontwerp) Verordening financieel beheer

Vooralsnog zijn alleen inhoudelijke zienswijzen van de provincie ontvangen op de ontwerp Verordening financieel beheer. De door de Provincie Noord-Holland ingediende zienswijzen hebben voor Spaarnwoude betrekking op:

- 1) de gewenste harmonisatie en uniformiteit van de verordeningen van de recreatieschappen;
- 2) vraag of opmerking m.b.t. de fiscale koepelvrijstelling voor de Btw

In het verlengde van de gewenste harmonisatie is -in lijn met de andere recreatieschappen- bij artikel 2 (uitgangspunten begroting) in lid 8 een bepaling opgenomen waarmee unanieme besluitvorming over wijziging van de verdeelsleutel participantenbijdragen door de deelnemers wordt geborgd. Deze toegevoegde bepaling luidt: *“Wijziging van de verdeelsleutel, zoals weergegeven in bijlage 1, is slechts mogelijk nadat van alle deelnemers een positieve zienswijze is ontvangen op het ingediende voorstel.”*

In bijlage 1 bij deze notitie (‘Nota van zienswijzen en wijze van afdoening ontwerp Verordening financieel beheer Spaarnwoude’) zijn de verkregen reacties en zienswijzen verwoord, en tevens van commentaar voorzien. De zienswijzen en het commentaar leiden tot enkele inhoudelijke wijzigingen van de Verordening financieel beheer. Deze tekstuele wijzigingen zijn met **rood** gemarkeerd in bijlage 2, ‘Verordening financieel beheer Spaarnwoude (definitief 2024)’. Naast toevoeging artikel 2 lid 8 (zie hierboven), zijn twee bepalingen vanuit bijlage 1 verplaatst naar de hoofdtekst van de verordening, namelijk in artikel 2 lid 6 en lid 7. Deze bepalingen verkrijgen daarmee dezelfde (juridische) duiding en status als alle overige bepalingen. Het toegevoegde artikel 2 lid 8 is de praktische vertaling van hetgeen in lid 7 staat.

Het DB beslist of de voorgestelde tekstuele aanpassingen worden overgenomen en bepaalt derhalve de definitieve versie van de verordening die aan het AB ter besluitvorming wordt voorgelegd. Het DB kan daarbij ook besluiten om alle deelnemers hierover te informeren zodat zij alle op de hoogte zijn van de voorgenomen definitieve tekst van de financiële verordening. De door het AB vastgestelde verordening dient voor kennisgeving naar alle deelnemers in de GR te worden verzonden.

N.B.: In haar verzoek tot harmonisatie van de verordeningen van 4 recreatieschappen, verwijst de provincie naar enkele artikelen in de ontwerp Vfb van Twiske-Waterland. Enkele daarvan hebben betrekking op een periodieke, 5-jaarlijkse herziening van de verdeelsleutel voor participantenbijdragen op grond van inwoneraantallen van de deelnemende gemeenten. De provincie vermeldt in haar brief dat hierover ook bij Spaarnwoude wordt gesproken. Omdat de zienswijze van de provincie niet expliciet voorziet in toevoeging van dergelijke bepalingen in de verordening is hierop geen (re)actie nodig.

Ad 3 Vaststellen Verordening financieel beheer met wijzigingen, in lijn met het commentaar op de ingediende zienswijzen, en deze toezenden naar alle participanten

Door de ingebrachte zienswijzen én het gemotiveerde commentaar van DB zijn enkele inhoudelijke wijzigingen aangebracht in de (ontwerp) Verordening financieel beheer. Indien akkoord, kan het AB tot vaststelling ervan overgaan en het besluit met document aansluitend ter kennisgeving toesturen naar alle participanten.

Ad. 4 en 5 Publicatie van gewijzigde gemeenschappelijke regeling en Verordening financieel beheer

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling en de vastgestelde verordening dienen in samenhang (en gelijktijdig) te worden gepubliceerd, mede vanwege synchronisatie van de datum van inwerkingtreding. De provincie is belast met de publicatie van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling i.c. de wijzigingen van de regeling in het *Provinciaal blad*. Het DB draagt zorg voor de publicatie van de door AB vastgestelde verordening in het *Blad gemeenschappelijke regeling*. Beide publicaties zijn dan terug te vinden op www.officielebekendmakingen.nl

Ad. 6 Verantwoording inzet en kosten 2023

Hieronder volgt een beknopte verantwoording van de in 2023 verrichte inzet en gemaakte kosten voor alle 5 recreatieschappen met inbegrip van de toedeling naar de 5 recreatieschappen:

- In de totstandkoming van de gewijzigde GR en ontwerp Vfb is nauw samengewerkt met de ambtelijke begeleidingsgroep "WOO-WGR-AV". De juridische ondersteuning is verkregen van Proof Adviseurs.
- Op uitdrukkelijk verzoek van de ambtelijke begeleidingsgroep heeft de projectleider van RNH de inhoudelijke toelichting van de GR-wijzigingen nader uitgewerkt en daarbij overzichtelijke "was-wordt" documenten samengesteld. Bedoeld om de leesbaarheid en toegankelijkheid van de materie voor de doelgroep 'raadsleden en statenleden' zo aantrekkelijk mogelijk te maken. De toegezonden documenten zijn overwegend positief ontvangen.
- Nadat de documenten waren toegestuurd is tot op heden door de projectleider van RNH aan tal van deelnemers ondersteuning en begeleiding gegeven om de behandeling van het verzoek soepel te laten verlopen. Diverse medewerkers van gemeenten hebben contact opgenomen omdat er vragen waren gerezen en de ins en outs van (gemengde) gemeenschappelijke regelingen niet altijd adequaat voorhanden was. Tevens zijn meerdere gemeenten inhoudelijk geadviseerd in de besluitvorming en het opstellen van zienswijzen, gericht op een positief resultaat. De tussentijdse resultaten en bevindingen zijn telkens gedeeld met de ambtelijke begeleidingsgroep en, tot haar vertrek, met Annette de Groot, bestuurlijke portefeuillehouder namens het VZO.

De kosten voor de inhuur van de externe jurist zijn door minder inzet iets lager uitgevallen dan het eerder begrote bedrag van € 18.271,-. Er is uiteindelijk € 17.179,- in rekening gebracht (incl. Btw).

De gemaakte kosten zijn verdeeld volgens onderstaand schema:

Kostenverdeling voor de overkoepelende werkzaamheden voor de vijf	SPW	SGP	SMG	GAB	RAUM	IJ-Z	GGA	RTW	totaal
kostenverdeelsleutel gebaseerd op de verhouding aan reguliere werkzaamheden die RNH voor de recreatieschappen uitvoert	33%	6%	3%	12%	9%	2%	19%	16%	100%

De kosten voor projectleiding en inhoudelijke aspecten door RNH in 2023 ten behoeve van de GR en de Vfb bedroegen in totaal € 35.816,- incl. Btw. Conform de verdeelsleutel worden deze als volgt toegerekend naar de vijf recreatieschappen:

Kostenverdeling voor de overkoepelende werkzaamheden voor de vijf recreatieschappen	SPW	SGP	SMG	GAB	AUM	IJ-Z	GGA	TW-W	TOTAAL
kostenverdeelsleutel gebaseerd op de verhouding aan reguliere werkzaamheden die RNH voor de schappen uitvoert	€ 11.819	€ 2.149	€ 1.074	€ 4.298	€ 3.223	€ 716	€ 6.805	€ 5.731	€ 35.816
Externe inhuur Proof Adviseurs	€ 5.669	€ 1.031	€ 515	€ 2.061	€ 1.546	€ 344	€ 3.264	€ 2.749	€ 17.179

Voor meer inhoudelijke verantwoording wordt verwezen naar alle tot stand gekomen documenten inclusief de inzet aan het begin van 2023 om de stemverhoudingen te verkennen en de besturen hierover te adviseren.

Ad. 7 Verwachte inzet en kosten 2024

Deze kosten in 2024 zijn niet voorzien in de begrotingswijziging(en) en betreffende dus extra kosten, veroorzaakt door het uitvoeren van een wettelijk verplichte wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Het proces van wijziging GR en vaststelling Vfb voor alle recreatieschappen loopt door tot circa medio 2024. De inzet is gericht op een positief eindresultaat, resulterend in de publicatie van 5 gewijzigde gemeenschappelijke regelingen en 5 Verordeningen financieel beheer. In het proces worden in 2024 de volgende stappen per schap gezet:

- 1) Verwerking ingediende zienswijzen en aanpassing Vfb naar definitieve versie
- 2) Informeren Voorzittersoverleg
- 3) Bespreking(en) met ambtelijke begeleidingsgroep
- 4) DB behandelt alle zienswijzen en stelt het AB voor hoe deze worden verwerkt in de Vfb.
- 5) DB informeert de deelnemers over de voorgenomen verwerking van de zienswijzen.
- 6) De deelnemers kunnen eventueel via hun bestuurlijk vertegenwoordiger hun opvatting over de voorgenomen verwerking van de zienswijzen kenbaar maken.
- 7) AB neemt besluit over verwerking van de zienswijzen en derhalve over de definitieve tekst van de Vfb.
- 8) De vastgestelde Vfb wordt naar alle deelnemers verzonden en gepubliceerd.
- 9) Nadat de Vfb is vastgesteld door het AB wordt tot publicatie van de gewijzigde GR en Vfb overgegaan

Kostenverdeling voor overkoepelende werkzaamheden	SPW	SGP	SMG	GAB	AUM	IJ-Z	GGA	RTW	Totaal
Verdeelsleutel inzet RNH gebaseerd op de verhouding aan reguliere werkzaamheden	34%	6%	3%	14%	7%	3%	18%	15%	100%

Conform de kostenverdeling voor de overkoepelende werkzaamheden van de 5 recreatieschappen worden de verwachte kosten voor 2024 als volgt toegerekend (bedragen inclusief Btw):

Kostenverdeling voor de overkoepelende werkzaamheden voor de vijf recreatieschappen	SPW	SGP	SMG	GAB	AUM	IJ-Z	GGA	TW-W	TOTAAL
Inzet RNH	€ 6.582	€ 1.162	€ 581	€ 2.710	€ 1.355	€ 581	€ 3.485	€ 2.904	€ 19.360
Externe inhuur Proof Adviseurs	€ 1.026	€ 182	€ 91	€ 424	€ 212	€ 91	€ 545	€ 454	€ 3.025
TOTAAL	€ 7.608	€ 1.344	€ 672	€ 3.134	€ 1.567	€ 672	€ 4.030	€ 3.358	€ 22.385

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Wordt recht gedaan aan de ingediende zienswijzen op de Verordening financieel beheer
- Treedt de Verordening financieel beheer in werking en kan de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude worden gepubliceerd.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Treedt de Verordening financieel beheer niet in werking en kan de gewijzigde gemeenschappelijke regeling niet vóór 1 juli 2024 (wettelijke termijn) van kracht worden; dan wel ontstaat er discrepantie tussen de wel reeds gepubliceerde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling en de financiële verordening.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☒ Meer biodiversiteit
- ☒ Betere spreiding recreanten
- ☒ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☒ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: (J) zie tabel boven

Investeringsvoorstel: (N)

LASTEN					
Programma	Taakveld	2024	2025	2026	2027
Bestuur en ondersteuning	40400	€ 8.325			
Bestuur en ondersteuning	40100	€ 1.299			
Totaal		€ 9.624			

Communicatie

Relatie met speerpunt(en) communicatiestrategie 2021-2025

- ☐ Ontwikkelen en uitvoeren social media strategie
- ☐ Organiseren van issuemanagement
- ☐ Participatie als vast onderdeel van ontwikkelingen
- ☐ Uitvoeren onderzoeksprogramma communicatie
- ☐ Ontwikkelen, vastleggen en uitwerken van de gebiedsidentiteit (het basisverhaal)
- ☐ Versterken samenwerking ondernemers(verenigingen) en regionale marketingorganisaties

Communicatiemiddelen

- ☐ Bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Anders
- ☐ Geen

Participatie

Deelnemers schap (gemeentelijke of provinciale afdelingen / bestuurlijke afstemming):
Voor afhandeling van dit voorstel is samengewerkt met de ambtelijke werkgroep WGR

Stakeholders binnen gebied: n.v.t.

Stakeholders buiten gebied: n.v.t.

Planning

Zie processtappen bij Ad 7. (blz. 4)

Na vaststelling Verordening financieel beheer volgt publicatie GR en Vfb uiterlijk op 1 juli 2024

Bijlagen

1. Nota van zienswijzen en wijze van afdoening ontwerp Verordening financieel beheer Spaarnwoude
2. Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude (definitieve versie)

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam --

MT 11-03-2024

Advies van adviescommissie en besluit van dagelijks bestuur

De AC adviseert het voorstel te agenderen voor de DB vergadering.

Het DB besluit het voorstel te agenderen voor de AB vergadering met de opmerking dat publicatie pas plaats vindt wanneer het voorstel in alle raden en staten behandeld is .

Behandelaar

Afdeling Realisatie, Michael Omvlee, sr. projectmanager

Akkoord RNH

Akkoord programmamanager Peter Harmsen

In overleg met directeur Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau
Akkoord bestuurssecretaris Marloes Gankema

BIJLAGE 1

Nota van zienswijzen en wijze van afdoening | ontwerp Verordening financieel beheer Spaarnwoude

Participant	Ontvangen zienswijze	Voorgestelde wijze van afdoening
Provincie NH	1) Bij de verordening van Twiske-Waterland staan een aantal bepalingen (artikel 2 lid 6, 7, 8 en 9) in de verordening zelf terwijl deze bij de andere 3 recreatieschappen in de eerste bijlage staan van de FV. Wij stellen voor om de financiële verordeningen van de recreatieschappen hierin gelijk te trekken en te kiezen voor of de verordening zelf of de eerste bijlage. Door dit per recreatieschap anders op te nemen ontstaat er onduidelijkheid. 2) De bepaling die is opgenomen in artikel 9 lid 3 en 4 van AUM, SPW en TW is bij de FV van GGA opgenomen in bijlage 1. Gezien de uitgesproken wens voor uniformiteit bij zowel de GR'en als de FV'en van de recreatieschappen stellen wij voor deze bepaling ook bij GGA op te nemen als lid 3 en 4 van artikel 9 3) De vraag is of artikel 12 voldoet aan de wettelijke vereisten om gebruik te kunnen maken van de koepelvrijstelling door de recreatieschappen AUM, GGA, SPW en TW. Kan er worden toegelicht hoe er tot deze formulering is gekomen en nog eens getoetst worden of de huidige formulering passend is om de koepelvrijstelling te kunnen toepassen?	Omwille van duidelijkheid en harmonisatie tussen de recreatieschappen wordt voorgesteld om - Bepalingen 1. en 2. in Bijlage 1 te verplaatsen naar artikel 2 van de verordening (uitgangspunten begroting); - in artikel 2 (lid 8) de volgende bepaling toe te voegen waarmee de unanimiteit wordt geborgd: <i>“Wijziging van de verdeelsleutel, zoals weergegeven in bijlage 1, is slechts mogelijk nadat van alle deelnemers een positieve zienswijze is ontvangen op het ingediende voorstel.”</i> Daarmee blijft de positie van raden en staten t.a.v. wijziging van de financiële verdeelsleutels onveranderd. De bovengenoemde aanpassingen zijn zichtbaar gemaakt met de rood gemarkeerde tekst in bijlage 2 “Verordening financieel beheer Spaarnwoude (definitief 2024)”. Artikel 12 voldoet aan de wettelijke vereisten. De koepelvrijstelling wordt reeds toegepast, dit artikel beschrijft de bestaande praktijk. Het ontbrak echter nog in de financiële verordening. Artikel 12 lid 2 beschrijft de maatregel die nodig is om van de koepelvrijstelling gebruik te mogen maken. Er wordt nog nader fiscaal advies ingewonnen. Zodra het fiscaal advies compleet is, kan dit aanleiding zijn voor een nieuw bestuursvoorstel en aanpassing van de Vfb.
Amsterdam	Geen inhoudelijke reactie / geen zienswijze (besluit)	Voor kennisgeving aannemen
Haarlem	Zienswijze van geen bezwaar ingediend	Voor kennisgeving aannemen
Haarlemmermeer	Geen inhoudelijke reactie / geen zienswijze (besluit)	Voor kennisgeving aannemen
Velsen	Pro forma (college) zienswijze van geen bezwaar ingediend, behandeling in gemeenteraad volgt op 30 mei	Voor kennisgeving aannemen

Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude

Ter geleide

Met ingang van 2023 is het de verantwoordelijkheid van het DB om verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid van de beheershandelingen van het schap. Om deze verantwoording onderbouwd te kunnen afleggen wordt de interne controle van het schap uitgebreid.

Deze financiële verordening is vanwege deze ontwikkelingen aangevuld met afspraken over de wijze van verantwoorden over rechtmatigheid en de nadere inrichting van de interne controle daartoe.

Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Spaarnwoude;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van Spaarnwoude d.d.11 april 2024;

gelet op Wet gemeenschappelijk regeling artikel 59 en overeenkomstig het bepaalde in artikel 190 tot en met 219 Provinciewet;

besluit vast te stellen de Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. *Schap*:
Het openbaar lichaam Recreatieschap Spaarnwoude, als bedoeld in artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude
- b. *Deelnemers*:
De bestuursorganen die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling: Gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouder van de deelnemende gemeenten, alsmede Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.
- c. *Algemeen bestuur (AB)*:
Het algemeen bestuur van het schap, als bedoeld in artikel 6 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude
- d. *Dagelijks bestuur (DB)*:
Het dagelijks bestuur van het schap, als bedoeld in artikel 11 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude
- e. *Uitvoeringsorganisatie*:
De organisatie die in opdracht van het algemeen bestuur van het recreatieschap belast is met het dagelijks gebiedsbeheer, het financieel beheer, de beleidsvoorbereiding en de planvorming en -uitvoering.
- f. *Budgethouder*:
De directeur van de uitvoeringsorganisatie of een door hem aangewezen functionaris
- g. *BBV*:
Het Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten
- h. *Administratie*:
Het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het Algemeen bestuur, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd
- i. *Rechtmatigheid*:
Het in overeenstemming zijn met de financiële beheersmaatregelen opgenomen in geldende wet- en regelgeving
- j. *Doelmatigheid*:
Het realiseren van bepaalde prestatie met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen
- k. *Doeltreffendheid*:
De mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald
- l. *Investeringskrediet*:
Een budget voor het realiseren van een investering
- m. *Investing*:
Een opoffering in tijd, geld of menskracht waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

Hoofdstuk 2 Begroting en verantwoording

Artikel 2 Uitgangspunten begroting

1. De jaarlijks door het DB op te stellen ontwerpbegroting (concept Programmabegroting inclusief meerjarenbegroting) van het recreatieschap wordt opgesteld binnen de grenzen van het vastgestelde beleid en bevat een specificatie van de begrote participantenbijdragen.
2. De bedragen van de (meerjaren)begroting kunnen worden herzien op basis van de ramingen voor de loon- en prijsontwikkeling, conform de geldende uitgangspunten zoals jaarlijks vastgesteld in de 'Kadernota'.
3. Begrotingsvoorstellen die afwijken van het bepaalde in voorgaande leden worden door het DB met een afzonderlijke toelichting voorgelegd aan het AB.
4. In de jaarbegroting en meerjarenbegroting wordt, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, de aan het recreatieschap geraamde verschuldigde bijdrage per deelnemer als bedoeld in het volgende lid vermeld.
5. De participantenbijdragen worden ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het vaststellen van deze verordening overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel, welke als bijlage 1 bij deze verordening is gevoegd en welke bijlage deel uitmaakt van deze verordening.
6. De verdeelsleutel wordt bepaald om het aandeel van de deelnemers in de uitgaven aan gezamenlijke activiteiten, en de verantwoordelijkheid in de dekking van het exploitatietekort vast te stellen.
7. Het AB is bevoegd de verdeelsleutel te bepalen. Een dergelijk besluit van het AB dient met unanieme instemming van alle deelnemende gemeenten en provincie te worden genomen
8. Wijziging van de verdeelsleutel, zoals weergegeven in bijlage 1, is slechts mogelijk nadat van alle deelnemers een positieve zienswijze is ontvangen op het ingediende voorstel.
9. De deelnemers zijn gehouden hun in de begroting geraamde bijdrage bij wijze van voorschot te voldoen, in twee termijnen en wel op 1 januari en 1 juli van het begrotingsjaar.

Artikel 3 Inrichting begroting

1. Het AB stelt per bestuursperiode de indeling van de begroting vast conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
2. Bij de begroting wordt een overzicht gegeven van de raming per programma. Bij de jaarverslaggeving wordt een overzicht gegeven van de realisatie per programma en de bijdrage per deelnemer.
3. De begroting voor het komende jaar bevat een meerjarenbegroting over een periode van drie jaar, om de in de begroting opgenomen ramingen te kunnen plaatsen in een meerjarenperspectief.
4. In de begroting wordt van nieuwe investeringen het benodigde investeringskrediet weergegeven met de afschrijvingstermijnen en de uit de investeringen voortvloeiende kapitaallasten (meerjarig).

Artikel 4 Procedure voorbereiden en vaststellen begroting

1. Het DB zendt de ontwerpbegroting (concept Programmabegroting inclusief de meerjarenbegroting), vergezeld van een toelichting binnen de wettelijk voorgeschreven termijn aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie en gelijktijdig aan het AB.
2. De raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie kunnen binnen de wettelijk voorgeschreven termijn bij het DB hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
3. Het DB stelt de raden en provinciale staten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het tweede lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
4. Het AB stelt de begroting, meerjarenbegroting en eventueel gewijzigd investeringsprogramma vast binnen de wettelijk voorgeschreven termijn.

Artikel 5 Uitvoering begroting

1. Het DB waarborgt dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het DB draagt er zorg voor dat de begrote lasten en baten door middel van kosten toerekening eenduidig zijn toegewezen aan het programma.

Artikel 6 Autorisatie begroting, investeringskredieten en begrotingswijziging

1. Het AB geeft met het vaststellen van de begroting opdracht aan het DB om de doelstellingen te realiseren en diensten te verlenen.
2. Het AB autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma.
3. Het DB draagt er zorg voor dat de lasten, zoals is geautoriseerd in de begroting, niet worden overschreden.
4. Indien het DB voorziet dat een programma of investeringskrediet dreigt te worden overschreden, wordt dit door het DB aan het AB gemeld. Dit kan middels de tussentijdse rapportages of middels een voorstel voor wijziging van het budget van het betreffende programma of investeringskrediet of een voorstel tot bijstelling van het beleid. Het DB legt dit aan het AB ter autorisatie voor.
5. Voor investeringen in de loop van het begrotingsjaar, die niet in de begroting zijn opgenomen, legt het DB voor het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel en een voorstel voor het autoriseren van het investeringskrediet aan het AB voor. Voor deze procedure gelden volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen dezelfde termijnen als voor de begroting.

Artikel 7 Tussentijdse rapportage

1. Het DB informeert het AB eenmaal per jaar (in het najaar) door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting van het recreatieschap van het lopende jaar.
2. De tussentijdse rapportage bevat:
 - a. Een analyse van de uitkomsten ten opzichte van de begroting;
 - b. Een vooruitblik op het verwachte jaarresultaat;
 - c. Een overzicht van de bestede investeringskredieten;
3. In de tussentijdse rapportages worden afwijkingen op investeringskredieten en afwijkingen op de raming van baten en lasten boven de 10% met een ondergrens van € 10.000 toegelicht.

Artikel 8 Jaarstukken

1. Het DB maakt elk jaar de rekening van het voorafgaande jaar op conform wet- en regelgeving. De jaarstukken bevatten in ieder geval:
 - a. Een programmaverantwoording;
 - b. De verplichte paragrafen;
 - c. Een balans, inclusief een uitgebreide toelichting hierop en een overzicht van de baten en lasten van het voorafgaande jaar;
 - d. Een verklaring over de rechtmatigheid van de beheershandelingen.
2. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven weergegeven.
3. Het DB zendt binnen de wettelijk voorgeschreven termijn de voorlopige jaarrekening eventueel vergezeld van zijn opmerkingen en vergezeld van een verantwoording van het financieel beleid aan de raden van deelnemende gemeenten, aan Provinciale Staten van de deelnemende provincie en aan het AB onder overlegging van een afschrift van het verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de jaarrekening, ingesteld door de hiertoe door het AB aangewezen certificerend accountant(s).
4. De raden en provinciale staten kunnen binnen de wettelijk voorgeschreven termijn bij het DB hun zienswijze over de resultaatbestemming naar voren brengen. Het DB reageert gemotiveerd op deze zienswijzen en voegt zijn reactie op deze zienswijzen bij de ontwerpjaarrekening.
5. Het AB stelt de jaarrekening vast binnen de wettelijk voorgeschreven termijn alsmede de bijdragen die de deelnemers betalen in het eventuele exploitatietekort.
6. De vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot decharge.

Artikel 9 Negatief saldo

1. Het negatief saldo omvat het exploitatietekort verminderd met de begrote participantenbijdragen en met de begrote dekking uit bestemmingsreserves en de algemene reserve, conform de nota reserves en voorzieningen.
2. Wanneer in de jaarrekening sprake is van een negatief saldo over enig boekjaar besluit het AB of dit:
 - a. voor zover de reserves daarvoor toereikend zijn, ten laste gebracht worden van de door het recreatieschap gevormde reserves;
 - b. voor zover de reserves niet toereikend zijn, wordt een negatief saldo ten laste gebracht van de deelnemers volgens de op grond van de in bijlage 1 overeengekomen verdeelsleutel. De deelnemers voldoen hun aanvullende bijdrage op grond van dit lid binnen 60 dagen na de vaststelling van de jaarrekening.
3. Het AB is bevoegd te bepalen dat het nadelige exploitatiesaldo van één of meer daartoe bij de meerjarenbegroting aangewezen voorzieningen of onderdelen der exploitatie, niet wordt omgeslagen overeenkomstig de hierboven genoemde verdeelsleutel, maar geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer deelnemers.
4. Een besluit van het AB als bedoeld in voorgaande lid dient met instemming van tenminste tweederde van het aantal deelnemers te worden genomen, waaronder de deelnemers aan wie het negatief exploitatiesaldo gaat worden omgeslagen.

Artikel 10 Positief saldo

Indien de jaarrekening inclusief de voorgeschoten participantenbijdragen sluit met een positief saldo van de exploitatie besluit het AB of dit:

- a. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de algemene reserve, doch alleen en voor zover het door het AB vastgestelde maximum plafond van de reserve nog niet is bereikt, dan wel;
- b. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan een of meerdere bestemmingsreserves, dan wel;
- c. geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding, waarin zij volgens de verdeelsleutel in bijlage 1 bijdragen in het exploitatietekort.

Het voorgaande met inachtneming van artikel 8 lid 4.

Artikel 11 Garantstellingen

1. Voor de betaling van rente en aflossing van door het recreatieschap te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden staan de deelnemers garant.
2. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding waarin zij volgens de verdeelsleutel in bijlage 1 bijdragen in het exploitatietekort.
3. Indien uit deze bepaling in enig jaar voor de deelnemers betalingen voortvloeien, zullen deze na afwikkeling van het exploitatietekort of -overschot worden verrekend.

Artikel 12 Fiscale aspecten

1. Het recreatieschap maakt binnen de Wet op de omzetbelasting gebruik van de koepelvrijstelling voor de btw voor alle activiteiten met uitzondering van de btw-ondernemersactiviteiten. Daarbij worden jaarlijks de werkelijk gemaakte btw-kosten voor activiteiten die onder de koepelvrijstelling vallen, gemeld aan de participanten, zodat zij die kosten kunnen indienen bij het btw compensatiefonds. Deze kosten worden verdeeld over de participanten op basis van de verdeelsleutel in bijlage 1.
2. Om van de koepelvrijstelling voor de btw gebruik te mogen maken, mogen de reserves niet onbeperkt toenemen. Daarom wordt door het AB in de Programmabegroting een maximum plafond vastgesteld voor de algemene reserve.

Hoofdstuk 3 Financieel beleid

Artikel 13 Waardering en afschrijving vaste activa

De kaders voor activering, waardering en afschrijving van vaste activa worden separaat beschreven in de Nota activeren, waarderen en afschrijven. Het AB stelt deze nota vast.

Artikel 14 Reserves en voorzieningen

De kaders voor het instellen/vormen en het gebruik van reserves en voorzieningen worden beschreven in de Nota reserves en voorzieningen. Het AB stelt deze nota vast.

Artikel 15 Financieringsfunctie

1. Het schap neemt ten aanzien van de financieringsfunctie de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) en daarmee ook de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (wet RUDDO) in acht;
2. Het AB stelt het Financieringsstatuut vast. Daarin zijn voor de financieringsfunctie kaders opgenomen voor het risicobeheer, financiering, kasbeheer en relatiebeheer.

Artikel 16 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten van de gemeenschappelijke regeling, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten de indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeenschappelijke regeling verleende diensten.
2. Bij de kosten worden betrokken de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa.
3. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten, de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting van de gemeenschappelijke regeling vastgesteld.

Artikel 17 Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken aan overheidsbedrijven en derden en met welke bijbehorende activiteiten de gemeenschappelijke regeling in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking doet het DB vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel aan het AB waarin het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden brengt de gemeenschappelijke regeling de geraamde integrale kosten in rekening. Bij afwijking doet het DB vooraf een voorstel aan het AB waarin het publiek belang van de lening of garantie wordt gemotiveerd.

Hoofdstuk 4 Paragrafen

Artikel 18 Paragrafen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het DB conform het Besluit begroting en verantwoording minimaal de verplichte onderdelen van de paragrafen Bedrijfsvoering, Financiering, Onderhoud kapitaalgoederen, Grondbeleid, Verbonden partijen en Weerstandsvermogen en risicobeheersing op.

Hoofdstuk 5 Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 19 Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en beheersen van activiteiten en processen in de organisatie;
- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden;
- c. Het verschaffen van informatie over uitputting van toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
- e. Het voldoen aan de inlichtingenverplichting die op grond van artikel 15, tweede lid, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten aan de deelnemers wordt opgelegd;
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 20 Financiële organisatie

Het DB zorgt voor en legt vast:

1. Voor een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
2. De verlening of goedkeuring van mandaten en volmachten aan de budgethouder voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
3. Het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan;
4. Het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten en diensten met inachtneming van geldende regels vanuit de Europese Unie.

Artikel 21 Interne controle

1. Het DB zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het DB maatregelen tot herstel.
2. Ten behoeve van deze stelselmatige toetsing draagt het DB zorg voor een controleplan. Voor de uitvoering van dit plan en de jaarlijkse actualisatie is de uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk. Dit plan borgt de regelmatige toetsing van de bedrijfsprocessen, op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, op de rechtmatigheid van beheers handelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik.

Artikel 22 Verantwoording over de rechtmatigheid

1. Het DB verantwoordt zich over de rechtmatigheid van de beheershandelingen conform de bepalingen van het BBV met een rechtmatigheidsverantwoording en toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering.
2. Voor het rechtmatigheidsoordeel stelt het AB de verantwoordingsgrens vast op 3%. Deze grens van 3% geldt afzonderlijk voor zowel fouten als onzekerheden.
3. Het DB rapporteert in de paragraaf Bedrijfsvoering over alle bevindingen omtrent de financiële rechtmatigheid waardoor in het voorkomende geval de verantwoordingsgrens wordt overschreven en verder over alle bevindingen die het DB relevant acht voor de lezer van de jaarrekening.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 23 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De Financiële verordening vastgesteld op 9 december 2022 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2023 en 2024.

Artikel 24 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op dd-mm-jjjj. *[gelijktijdig met wijziging GR]*
2. Deze verordening wordt aangehaald als: verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude op 29 mei 2024.

De voorzitter,

Mevr. I. Zaal

1. Met ingang van 1 januari 2024 is de verdeelsleutel voor het recreatieschap zoals in onderstaande tabel is aangegeven m.b.t. deelgebied **SPW**:

<i>Deelnemer</i>	<i>Aandeel in de verdeelsleutel</i>
Gemeente Amsterdam	22,1 %
Gemeente Haarlem	12,8 %
Gemeente Haarlemmermeer	4,4 %
Gemeente Velsen	7,6 %
Provincie Noord-Holland	53,1 %

2. Met ingang van 1 januari 2024 is de verdeelsleutel voor het recreatieschap zoals in onderstaande tabel is aangegeven m.b.t. deelgebied **SGP**:

<i>Deelnemer</i>	<i>Aandeel in de verdeelsleutel</i>
Gemeente Amsterdam	10 %
Gemeente Haarlem *)	15 %
Gemeente Haarlemmermeer	25 %
Provincie Noord-Holland	50 %

*) De door Haarlem verschuldigde bijdrage wordt op grond van in het AB gemaakte afspraken verminderd met de genormeerde kosten voor beheer en onderhoud in het deelgebied Ringvaart West op het grondgebied van Haarlem

3. Een jaarlijks tekort (na saldering van kosten en baten) wordt aangevuld uit de van de toenmalige Stichting Mainport en Groen ontvangen afkoopsom (besluit AB recreatieschap Spaarnwoude d.d. 19 december 2012) voor het beheer van het deelgebied totdat die afkoopsom is uitgeput. Met ingang van 1 januari 2024 is de verdeelsleutel voor het recreatieschap zoals in onderstaande tabel is aangegeven m.b.t. deelgebied **SMG** t.a.v. het resterende tekort:

<i>Deelnemer</i>	<i>Aandeel in de verdeelsleutel</i>
Gemeente Haarlemmermeer	50 %
Provincie Noord-Holland	50 %

De in deze bijlage geduide deelgebieden (**SPW**, **SGP** en **SMG**) zijn aangegeven op de bij de GR gevoegde kaart (werkingsgebied).

Voorstel AB Recreatieschap Spaarnwoude

Datum vergadering

Adviescommissie 26 maart 2024

Dagelijks bestuur 11 april 2024

Algemeen bestuur 29 mei 2024

Onderwerp

Rechtmatigheidsverantwoording: normenkader, intern controleplan en kosten 2024

Kernboodschap

Het vaststellen van het normenkader is een verantwoordelijkheid van de algemeen besturen van de recreatieschappen. Het intern controleplan is door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Het algemeen bestuur besluit

1. Het normenkader 2024 vast te stellen;
2. Het intern controleplan 2024 voor kennisgeving aan te nemen;
3. Kennis te nemen van de actualisatie van de kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Bestuurlijke achtergrond

Het uitvoeren van controlewerkzaamheden en het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording is een wettelijke verplichting van de recreatieschappen. Voor het boekjaar 2023 is voor de eerste keer een normenkader en intern controleplan opgesteld. Elk jaar wordt gekeken of dit normenkader en het intern controleplan bijgesteld moeten worden.

Onderbouwing besluit

RNH draagt namens het dagelijks bestuur zorg voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en (wettelijk verplichte) rechtmatigheid van financiële beheershandelingen die namens het recreatieschap worden uitgevoerd. Om hier invulling aan te geven worden jaarlijks het normenkader en intern controleplan waar nodig bijgesteld.

De uitvoering van het controleplan valt onder verantwoordelijkheid van de manager Middelen en vindt plaats door onafhankelijke medewerkers die zelf niet betrokken zijn in de eerste lijn van de schapsadministratie.

Met de externe accountant is afgestemd of er naar aanleiding van de jaarcontrole en mogelijke nieuwe ontwikkelingen aanpassingen in het normenkader of controleplan nodig zijn. De uitkomsten van deze afstemming gaven geen aanleiding voor aanpassing van de stukken. Er is ook geen nieuwe regelgeving die van invloed is op de rechtmatigheidscontrole. Het normenkader behoeft dus geen aanpassing.

Risico's besluit

Indien u instemt met dit voorstel:

- Voldoet het recreatieschap aan de wettelijke bepalingen

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Zal er een gewijzigd voorstel in de volgende bestuursronde gepresenteerd worden.

Bijdrage aan schapsdoelen

- ☒ Meer biodiversiteit
- ☒ Betere spreiding recreanten
- ☒ Breder recreatief aanbod
- ☒ Meer sociale betrokkenheid
- ☒ Meer participatie

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties: De kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen in de jaarlijkse begroting van elk recreatieschap.

Toelichting: Zie bijlage 3 over de hoogte van de kosten in 2024 en volgende jaren.

Communicatie

Communicatiemiddelen

- ☐ Bestuursmededeling
- ☐ Nieuwsbrief
- ☐ Actieve externe berichtgeving via persbericht, website, social media
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Anders
- ☒ Geen

Bijlagen

1. Normenkader 2024
- 2a. Intern controle plan recreatieschappen en RNH 2024
- 2b. Processen recreatieschappen bijlage bij intern controleplan 2024
3. Actualisatie kosten voor rechtmatigheidsverantwoording

Datum vaststelling conceptvoorstel in uitvoeringsorganisatie

Gebiedsteam 26 februari 2024

MT 29 januari 2024

Advies van adviescommissie en besluit van dagelijks bestuur

De AC adviseert het voorstel te agenderen voor de DB vergadering.

Het DB is akkoord met het voorstel m.b.t. het controleplan en besluit (conform het voorstel) het normenkader ter besluitvorming en het controleplan te agenderen voor het AB van 13 juli 2023.

Behandelaar

Afdeling Middelen, Fred Rodenbach, controller RNH

Akkoord RNH

Akkoord programmamanager Peter Harmsen

In overleg met directeur Jos Gilliam

Akkoord bestuursbureau

Akkoord bestuurssecretaris Marloes Gankema

Normenkader 2024 gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude

Onderdeel	Regelgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen	Grondwet	
	Gemeentewet	
	Burgerlijk Wetboek	
	Algemene Wet Bestuursrecht	
	Wet gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude Organisatieverordening Recreatieschap Spaarnwoude
Financieel beheer	Besluit Begroting en Verantwoording	Verordening financieel beheer Recreatieschap Spaarnwoude
	Kadernota Rechtmatigheid	Controleverordening Recreatieschap Spaarnwoude
	Wet op het BTW-Compensatiefonds	Nota activeren, waarderen en afschrijven Recreatieschap Spaarnwoude
	Wet op de vennootschapsbelasting	Nota reserves en voorzieningen Recreatieschap Spaarnwoude
	Wet op de omzetbelasting	
Inkoop & aanbesteding	EU aanbestedingsregels	Mandaat- en ondermandaatbesluit
	Aanbestedingswet 2012	Budgetregister
	Gids proportionaliteit	
Financiering	Wet financiering decentrale overheden	Financieringsstatuut Recreatieschap Spaarnwoude
	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden	
	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	
	Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	
Personeel	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke & semipublieke sector	
Subsidies	Algemene subsidieverordening Provincie Noord-Holland	
	Regeling informatieverstrekking SISA	
Gegevensbeheer	Algemene verordening gegevensbescherming	
	Wet op de meldplicht datalekken	
Overig	Wet milieubeheer	Algemene verordening Recreatieschap Spaarnwoude
	Wet markt en overheid	
	Wet Natuurbescherming	
	Waterwet	

Intern Controle plan recreatieschappen en RNH 2024

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Doel Intern Controle Plan	3
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Wie is verantwoordelijk?	4
1.4	De Interne Controle	5
2.	Verbijzonderde interne controles (VIC)	5
2.1	Voorwaarden borging VIC in de organisatie	6
2.2	Het controleproces.....	6
2.3	Wat wordt gecontroleerd bij de VIC?	6
2.4	Controlemethoden	7
2.5	Controleomvang.....	7
2.6	Dossiervorming	8
2.7	Weging van fouten.....	8
2.8	Rapportages	8
3	Bijlage.....	9

1 Inleiding

RNH heeft als opdracht van de dagelijks besturen de verplichting om zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van financiële beheer handelingen. Om hier invulling aan te geven wordt jaarlijks een intern controleplan opgesteld dat werkende weg in de komende tijd wordt vormgegeven. De uitvoering van dit plan valt onder verantwoordelijkheid van de afdeling Middelen. Een goed opgezette interne controle is een belangrijke pijler waarop de schappen en RNH in het kader van planning en control moet kunnen steunen. Niet alleen voor wat betreft het controleren en signaleren van tekortkomingen in de uitvoering, maar zeker ook voor het bijsturen en het afleggen van verantwoording.

Met ingang van 2023 is het de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid van de beheer handelingen van het recreatieschap. De accountant blijft verantwoordelijk voor de controle op de getrouwheid van de jaarrekening en de onderliggende administraties. Overigens strekt dit oordeel over de getrouwheid zich ook uit tot het rechtmatigheidsoordeel van het dagelijks bestuur. Dit betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording, die het dagelijks bestuur opstelt, gebaseerd moet zijn op een transparante interne controlesystematiek.

1.1 Doel Intern Controle Plan

De interne controlefunctie is opgezet om de interne risico's in de organisatie te kunnen beheersen. Het doel is onvolkomenheden in de uitvoering te signaleren en te corrigeren. De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre het recreatieschap en RNH "in control" is. Het doel van dit intern controleplan is de bedrijfsvoering zodanig in te richten dat dit een goede basis vormt voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording voor de schappen. Het ambitieniveau is dat we voldoen aan de nieuwe wetgeving en daarmee een mooie stap zetten naar een situatie waarin de "Basis op orde" is.

De interne controlefunctie is bij RNH ondergebracht bij een centraal team, bestaande uit de adviseur AO/IC en de controller RNH. Bij deze variant is de interne controlecapaciteit centraal gepositioneerd in de afdeling Middelen, waarbij de 1e lijn controles bij de afdelingen zelf plaatsvinden en de verbijzonderde interne controle gebeurt door de adviseur bedrijfsvoering AO/IC. Deze functionaris schrijft jaarlijks een intern controleplan in overleg met de controller RNH.

Het intern controleplan geeft inzicht in de activiteiten en voorwaarden die nodig zijn ter uitvoering van de verbijzonderde interne controle. De werkzaamheden moeten zo worden gepland en uitgevoerd dat aan de doelstellingen van de interne controle kan worden voldaan en dat het handelen van de organisatie past binnen de voorwaarden die door de algemene besturen zijn vastgelegd in de financiële verordening (verordening financieel beheer), het normenkader, de controleverordening, het mandaatbesluit en de aanbestedingsrichtlijn van de recreatieschappen.

In dit intern controleplan wordt onder andere vastgelegd:

- welke processen worden getoetst;
- het aantal deelwaarnemingen;
- de tijdsplanning (bijvoorbeeld hoeveel periodieke controles per jaar);
- de methode waarop de bevindingen worden vastgelegd en gerapporteerd;
- de methode van selectie (bijvoorbeeld steekproef).

In de financiële verordening van de recreatieschappen is in artikel 15 vastgelegd dat het DB ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg draagt voor een jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de financiële beheerhandelingen. Bij de toetsing van de rechtmatigheid dient te worden beoordeeld of baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving (normenkader) en daarmee rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Het controleplan is ook bedoeld om aan te geven welke verbijzonderde interne controle (VIC) in 2024 wordt uitgevoerd en waar wij ons op gaan richten ter verbetering van de bedrijfsvoering van de recreatieschappen en RNH zelf. RNH wil bij de interne controlewerkzaamheden aansluiten bij de externe controlewerkzaamheden die de accountant van de recreatieschappen (ETL/Ipa-Acon) en RNH (BakerTilly), verricht. Dit levert efficiency op, mede omdat de accountants gebruik kunnen maken van de reeds uitgevoerde interne controlemaatregelen in de organisatie.

1.2 Wettelijk kader

In artikel 15 van de financiële verordening van de recreatieschappen staat dat de DB zorgt dat er een controleplan is. Dit plan borgt de regelmatige toetsing van de bedrijfsprocessen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, op de rechtmatigheid van de financiële beheerhandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik.

De uitgangspunten voor het controleplan zijn de voorschriften voor de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole met betrekking tot de recreatieschappen, die zijn vastgelegd in:

- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO);
- Wet Gemeenschappelijke regelingen;
- Financiële verordening per recreatieschap;
- Controleverordening per recreatieschap;
- Normenkader per recreatieschap.

1.3 Wie is verantwoordelijk?

Dagelijks bestuur (DB) van de recreatieschappen:

Het DB is verplicht zorg te dragen voor de interne toetsing van o.a. de rechtmatigheid van de jaarrekening. Het DB dient zodanige maatregelen te treffen dat de rechtmatigheid van de algehele uitvoering gewaarborgd is.

Een van die maatregelen die de uitvoeringsorganisatie neemt, is het opstellen van een intern controleplan.

Met ingang van 2023 dient het DB een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening, die gebaseerd is op een transparante interne controlesystematiek. Het DB is verantwoordelijk voor het afleggen van verantwoording over het aspect rechtmatigheid.

Algemeen bestuur (AB) van de recreatieschappen:

De opdrachtverstrekking aan de externe accountant vindt plaats door het AB. Het AB stelt in het controleprotocol de goedkeurings- en rapportagetoleranties vast. En het AB stelt de jaarrekening vast.

Uitvoerders verbijzonderde interne controle (VIC):

De verbijzonderde interne controlefunctie is ondergebracht bij een centraal team, bestaande uit de adviseur AO/IC en de controller RNH. De interne controlecapaciteit is centraal gepositioneerd in de afdeling Middelen van RNH.

RNH en de schappen hanteren twee verdedigingslijnes met (interne) controlemaatregelen om daarmee voldoende zekerheid te hebben over de betrouwbaarheid van de informatievoorziening:

1. De interne controle (IC) eerste lijn ligt bij de lijnorganisatie (d.w.z. bij de afdelingen), zoals bij financieel controllers, afdelingsmanagers, managers gebiedsbeheer en projectleiders.
2. De tweede lijn zijn de adviseur AO/IC en controller RNH, die ondersteuning, advisering en coördinatie van de eerste lijn geven en ook toetsen of de interne controlemaatregelen op uitvoeringsniveau aanwezig zijn en adequaat worden uitgevoerd. Ook het (bijdragen aan) de stimulering en verbetering van interne evaluaties en integrale risico analyses zijn taken van de tweede lijn. De VIC wordt uitgevoerd in de tweede lijn.

1.4 De Interne Controle

De interne controle heeft als doel om onvolkomenheden in de procesbeheersing en de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Feitelijk moet de interne beheersing (interne controle) geborgd zijn in de lijn, dus in de processen. Wanneer de procesbeheersing in de lijn goed op orde en inzichtelijk is, voorkomt dit veel onnodig controlewerk en herstelacties achteraf en kan worden volstaan met verbijzonderde interne controle. Reparatie achteraf kost meer tijd dan een goede beheersing vooraf. Bovendien behoort het tot de normale verantwoordelijkheden van (het werken met geld van) decentrale overheden.

De interne controle richt zich voornamelijk op:

- gebruik van (gedelegeerde) bevoegdheden en mandaten;
- wet- en regelgeving, voorschriften, instructies, procedures opvolgen;
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van transacties en de daarbij behorende gegevensverwerking (juistheid, volledigheid, tijdigheid);
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van informatie voorzieningen en verantwoordingsrapportages (juistheid, volledigheid, tijdigheid).

Interne controle (IC) versus Verbijzonderde interne controles (VIC):

	IC	VIC
Verantwoordelijkheid	Afdelingsmanagers/lijn	DB
Hoe	Doorlopend	Via steekproeven
Wanneer	Continu gehele jaar	Achteraf (periodiek)

2. Verbijzonderde interne controles (VIC)

Verbijzonderde interne controle is het buiten de lijn van de afdeling vaststellen of de interne controlemaatregelen in de afdelingen (controle binnen de processen, in de lijn) zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt. Met behulp van de verbijzonderde interne controle wordt op een onafhankelijke wijze de naleving van interne controlemaatregelen door de afdelingen getoetst door medewerkers die niet zelf aan het primaire proces deelhebben. Toetsing van de naleving van de interne controle met gebruik van de verbijzonderde interne controle is voornamelijk gericht op processen met financiële risico's.

De verbijzonderde interne controle gebeurt door de adviseur bedrijfsvoering AO/IC en de controller RNH. De uitvoering van de VIC vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van de manager Middelen. De werkprogramma's en planning worden opgesteld, de deelwaarnemingen worden uitgevoerd en er wordt gerapporteerd richting het MT en de Programmamanagers.

2.1 Voorwaarden borging VIC in de organisatie

Voor een adequate uitvoering van de verbijzonderde interne controle dient te worden voldaan aan enkele belangrijke randvoorwaarden:

- Geen belemmeringen opgelegd door het bestuur, MT of medewerkers;
- Onafhankelijke positie van de VIC-medewerkers;
- Vaktechnische bekwaamheid van de VIC-medewerkers;
- (Inhoudelijke) Deskundigheid van de VIC-medewerkers m.b.t. onderzoek;
- Zorgvuldigheid: planning, begeleiding, beoordeling en vastlegging.

2.2 Het controleproces

De verbijzonderde interne controle bestaat uit de volgende stappen:

1. Interne risicoanalyse;
2. Bepaling deelwaarneming VIC;
3. Opstellen van checklists;
4. Uitvoeren van VIC en foutenevaluatie;
5. Rapporteren van bevindingen aan MT en programmamanagers;
6. Bespreken bevindingen;
7. Indien mogelijk reparatie van geconstateerde fouten door de eerste lijn;
8. Opstellen plan van aanpak bevindingen;

2.3 Wat wordt gecontroleerd bij de VIC?

Wat is belangrijk om te controleren?

- processen waarbij het risico hoog is;
- grootste financiële geldstromen;
- fraudegevoelige processen (bijvoorbeeld contante geldstromen);
- opvolging aanbevelingen en eerdere gesignaleerde bevindingen VIC;
- opvolging aanbevelingen van de accountant vanuit het verslag van bevindingen bij de jaarrekening.

De verbijzonderde interne controle zal zich daarom met name richten op de volgende processen voor de recreatieschappen:

1. Inkoop (incl. aanbesteden en bestellen);
2. Factuurcontrole (incl. betalingsverkeer);
3. Krediet en budgetbeheersing (incl. begrotingsrechtmatigheid);
4. Huren-pachten (periodieke ontvangsten);
5. Treasury (alleen ad-hoc);

6. Ontvangen subsidies (alleen ad-hoc);
7. Bijzondere situaties, zoals nieuwe regelgeving (zoals rechtmatigheidsverantwoording opnemen in beleid, begroting en verantwoording), VPB, BCF en WNT.

Voor RNH worden onderstaande processen door de VIC getoetst:

1. Inkoop (incl. aanbesteden en bestellen);
2. Factuurcontrole (incl. betalingsverkeer);
3. Personeelskosten;
4. Salarisverwerking;
5. Treasury (alleen ad-hoc);
6. Bijzondere situaties, zoals nieuwe regelgeving, VPB en WNT.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt bepaald of het totaal van de geconstateerde fouten $\leq 3\%$ van de jaarrekening en/of conform de rechtmatigheidscriteria is gehandeld.

2.4 Controlemethoden

Er worden in essentie twee methoden om een controle uit te voeren onderscheiden: systeemgericht en gegevensgericht.

Systeemgericht wil zeggen dat de controle gericht is op het toetsen van het proces zelf: is de opzet (inrichting) van een proces goed en wordt daadwerkelijk gewerkt zoals het proces is opgezet? Dit betreft dus de beoordeling van de procesbeschrijvingen en het houden van steekproeven. De keuze van een steekproef zal op verschillende manieren plaatsvinden, een a-selecte steekproef en een risicogerichte steekproef (bijv. op basis van boekingen, omschrijvingen etc.).

Met een gegevensgerichte controle worden de resultaten en producten van een proces getoetst en niet zozeer de totstandkoming (het procesverloop zelf). Een voorbeeld: een aanbestedingsdossier.

Per controleprogramma is beschreven welke controlemethode wordt gebruikt en waarom. Regelmatig lopen beide methoden in elkaar over.

2.5 Controleomvang

Het aantal deelwaarnemingen per proces is o.a. afhankelijk van de frequentie dat een bepaalde beheers- maatregel in de lijn wordt uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de aantallen deelwaarnemingen weergegeven:

Frequentie beheersmaatregel	Verbijzonderde controles (deelwaarnemingen)
Dagelijks of meerdere keren per dag	25 – 40
Wekelijks	5 – 15
Maandelijks	2 – 5
per kwartaal	2

Er wordt risicogericht gestuurd. Dit betekent dat naast de frequentie ook het risico (bv. omvang geldstroom) wordt meegewogen in de bepaling van het aantal steekproeven. Als bij het toetsen (relatief veel) fouten worden ontdekt, wordt het aantal deelwaarnemingen verhoogd. De verhoging is afhankelijk van de aard van de fout.

Als fouten worden geconstateerd dient eerst te worden vastgesteld of het financiële fouten of niet-financiële fouten betreffen. Niet financiële fouten zijn wel aandachtspunten voor de interne controle en worden gerapporteerd, maar worden niet meegenomen in de foutenevaluatie.

2.6 Dossiervorming

Per controleproces wordt door de VIC-medewerkers een controledossier opgesteld waarin alle controlebescheiden digitaal worden bewaard. Het controledossier bevat de volgende onderdelen:

- hoe is deelwaarneming en steekproef bepaald (hoe, welke en hoeveel dossiers);
- verrichte controlewerkzaamheden aan de hand van de checklists;
- de kerndocumenten van de gecontroleerde post (bijv. de factuur, de opdrachtbrief ..);
- bevindingen;
- conclusies (o.a. in het kader van de rechtmatigheid);
- rapportage verslag van bevindingen voor de MT;
- follow-up aanbevelingen uit eerdere controles.

2.7 Weging van fouten

Door het uitvoeren van verbijzonderde interne controles aan de hand van deelwaarnemingen worden door de controle van een beperkt aantal posten uitspraken gedaan over de totale massa. Om vast te kunnen stellen of een geconstateerde fout uniek, incidenteel of structureel is, dient er bij geconstateerde fouten aanvullend onderzoek plaats te vinden. De fouten worden beoordeeld op materialiteit en indien noodzakelijk hersteld.

Herstelbare fouten/tekortkomingen

In geval van herstelbare fouten/tekortkomingen is er geen sprake van onrechtmatigheid, indien de tekortkoming tijdig is hersteld. Dit betreft voor de externe wetgeving vóór 31 december van het betreffende jaar en voor de interne regelgeving vóór de datum van het opstellen van de jaarstukken (i.c. de jaarrekening). Immers in de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over alle baten en lasten en balansmutaties die betrekking hebben op het verslagjaar.

Moment van controle

De VIC vindt achteraf plaats; dit in tegenstelling tot de IC die direct tijdens een proces plaatsvindt. Streven is de controles gedurende het jaar uit te voeren (dus niet na afloop van het jaar), omdat bevindingen moeten kunnen leiden tot correcties en/of bijsturing in een proces. Voor de twee kernprocessen (inkopen/bestellen en factuurcontrole/betalingen) wordt de VIC verdeeld over ten minste twee periodes. De uitvoering van de controle en de beschikbaarheid van de controleresultaten sluit aan op de najaarsnotitie en jaarrekening en waar mogelijk op de controlemomenten van de accountants.

2.8 Rapportages

Rapportage bevindingen VIC

Over de bevindingen van de VIC wordt er per gecontroleerd proces een verslag van bevindingen opgesteld. De bevindingen en eventuele verbeterpunten worden besproken met het afdelingshoofd, de programmamanager en/of de procesverantwoordelijke. Daarbij worden tevens afspraken gemaakt over de reparatie van geconstateerde fouten, indien nog mogelijk, en/of het treffen van preventieve maatregelen. De totaalrapportage wordt ter bespreking aangeboden aan het MT, de programmamanagers en ter kennisname aan de accountant.

Rapportage rechtmatigheidsverantwoording (bij de schappen)

Het DB rapporteert via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening aan het AB over de financiële rechtmatigheid. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt een nadere toelichting gegeven door

het DB ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven. In deze paragraaf wordt de visie op rechtmatigheid en de visie op de ontwikkeling en kwaliteit van bedrijfsvoering toegelicht. Hierin wordt er een nadere toelichting gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen, alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen.

3. Bijlage

Uitwerking van de VIC per proces met planning.

Nr	Proces	Specificatie proces	Omvang	Risico	IB maatregelen (key controls)	Risico 2023	VIC acties	Frequentie en planning*	Aantal deelwaarnemingen*
1	Inkoop en aanbesteden	Het inkoopproces bij de schappen	40-50 aanbestedingen, aanbestedingsbedrag > € 25.000	Verkeerde of geen aanbestedingprocedure gevolgd overschrijding van budgetten inkopen die niet voor schappen bedoeld zijn	Functiescheiding , definitieve opdrachtverstrekking volgens Machtigingsbesluit	H	deelwaarnemingen	2 keer per jaar	Spaarnwoude 4, Twiske- Waterland 2, Geestmerambacht 2, Groengebied Amstelland 2; Alkmaarder en Uitgeestermeer 2
2	Factuurcontrole	Ontvangen facturen	Totale omvang +/- € 25.000.000; Groengebied Amstelland 900 facturen +/- € 5.000.000; Geestmerambacht 675 facturen +/- €2.500.000; Twiske-Waterland 800 facturen +/- €4.200.000; Spaarnwoude 2350 facturen +/- €11.000.000; Alkmaarder- en Uitgeestermeer 700 facturen +/-€2.000.000;	Onterechte/onjuiste factuur, kosten verantwoord op een verkeerde kostenplaats, onjuiste stamgegevens (bankrekeningnummer), verkeerde crediteur, budgethoudersregeling niet nageleefd	Functiescheiding registratie en boeken, functiescheiding goedkeuren en betaalbaar stellen, 4-ogen principe bankreknignummer , budgethoudersregeling	M	deelwaarnemingen	2 keer per jaar	50 facturen (incl. bestellingen en betalingen) per schap
3	Betalen	Het betaalproces bij de schappen	60 betaalbatches	betalingen zonder of met fake-factuur inbreuk op aangeboden betaalgegevens	Functiescheiding betaalbaar stellen en bankbetaling ING bank dubbele autorisatie (1ste en 2de handtekening)	M	deelwaarnemingen	2 keer per jaar	via factuurcontrole
4	Krediet- en budgetbeheersing	Realisatie binnen de beschikbaar gestelde kredieten en budgetten		Overschrijding van de begrote budgetten en kredieten, realisatie niet conform besluitvorming	Begroting, Begrotingswijziging, Najaarsnotitie	M			
		per programma	5 programma's per schap				jaarlijkse controle begrotingsrechtmatigheid achteraf	jaarlijks	
		per project	6-30 projecten per schap, waarvan 1-5 subsidieprojecten per schap				integrale beoordeling krediet- en projectoverschrijdingen	2 keer per jaar	
		per aanbesteding	10-20 aanbestedingen per schap (aanbestedingsbedrag > € 25.000)				Beoordeling budgetbeheer (via factuurcontrole) Signalering budgetoverschrijdingen en inhoudelijke beoordeling	2 keer per jaar	via factuurcontrole 3 tot 5 inhoudelijke beoordelingen per schap
5	Huren pachten	Huur, pacht van gronden en gebouwen	Totaal omvang € 3.685.000, Groengebied Amstelland 367.000, Geestmerambacht 406.000, Twiske-Waterland 197.000, Spaarnwoude 2.487.000; Alkmaarder- en Uitgeestermeer 228.000	Verhuur niet bekend of geregistreerd, er worden onjuiste bedragen in rekening gebracht, de verantwoorde opbrengsten zijn niet volledig	Functiescheiding huurcontracten, tussen registratie en facturering	L		1 keer per jaar	4 huurcontracten per schap en aansluiting contractenadministratie met financiële administratie
6	Treasury	Het aangaan van leningen en het uitzetten van gelden	Nieuwe leningen	Ongeautoriseerd aangaan van leningen, overschreiding kasgeldlimiet, niet voldoen aan renterisiconorm	Functiescheiding afsluiten van de lening en autorisatie van de lening	L	integrale beoordeling aangetrokken en uitgezette gelden jaarlijkse beoordeling op toepassing regelgeving en interne afspraken	ad-hoc	
7	Ontvangen subsidies	Provinciale subsidies, specifieke uitkeringen in het kader van SISA	1-5 projecten per schap	Niet tijdig aanvragen van voorschotten, subsidie wordt niet gebruikt voor het aangegeven doel, subsidievoorwaarden worden niet nageleefd, geen tijdige of volledige verantwoording aan derden	Functiescheiding tussen aanvrager, registratie en ontvangstboeking	L	integrale beoordeling subsidie-aanvragen bewaking op en integrale beoordeling afloop/verantwoording	ad-hoc	Alle specifieke uitkeringen
8	Bijzondere situaties	Nieuwe regelgeving, VPB, BCF, WNT		Nieuwe regelgeving is niet toegepast, risico op naheffing		M	jaarlijkse beoordeling op genoemde aandachtsgebieden interviews of er nieuwe bijzonderheden zijn	1 keer per jaar	

* Planning en aantal deelwaarnemingen worden nader uitgewerkt in de controleprogramma's per proces

Bijlage 3 Mededeling AB

Onderwerp

Actualisatie kosten voor rechtmatigheidsverantwoording

Bestuurlijke achtergrond

- 31 mei 2022, aanneming van het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers' door de Tweede Kamer, en 27 september in de Eerste Kamer, waaronder de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur in de Jaarstukken.
- AB-besluit van eind 2022 over de controleverordening en de verordening financieel beheer, waarbij is ingestemd met de structurele kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording: € 15.000 per jaar als eerste inschatting, te verdelen over de vijf recreatieschappen waar RNH de rechtmatigheidsverantwoording voor verzorgt.
- AB-besluit van begin 2023 over het intern controleplan en het normenkader.

Toelichting mededeling

In de begrotingen van de recreatieschappen voor 2023 en verder is rekening gehouden met een beperkte inzet om de benodigde werkzaamheden uit te voeren voor de wettelijk verplichte rechtmatigheidsverantwoording. Het gaat in 2023 als startjaar om het uitvoeren van de controlewerkzaamheden over een deel van het jaar. De extra kosten voor de vijf recreatieschappen gezamenlijk was voor 2023 ingeschat op € 15.000 en in werkelijkheid zijn de kosten bijna € 19.000 (verdeeld over de vijf recreatieschappen volgens de DAS verdeelsleutel).

Zoals in 2022 aangegeven, is na 2023 een meer gefundeerde raming van de inzet mogelijk. Om de rechtmatigheidsverantwoording naar behoren uit te voeren, is jaarlijks € 30.000 extra budget nodig (dus in totaal € 45.000) te verdelen over de vijf recreatieschappen. Dit bedrag is in lijn met het advies dat de accountant en blijkt ook uit de praktijkervaring in 2023. Deze kosten zijn voor het jaarlijks actualiseren van het normenkader, controleplan en de checklists, het uitvoeren van de controlewerkzaamheden (deels over het voorgaande jaar en deels over het lopende jaar), het analyseren en bespreken van de detailresultaten en het rapporteren daarover en het verwerken in de paragraaf bedrijfsvoering.

In het startjaar 2023 hebben we de kosten nog laag kunnen houden: alleen het eerste halfjaar is gecontroleerd, een rapportage van bevindingen en verantwoording hoefde nog niet gemaakt te worden en het actualiseren van het normenkader en het controleplan was nog niet aan de orde. Dat komt er in 2024 wel bij, evenals het gaan controleren van de eerste 2 tot 3 kwartalen van 2024.

In een separaat voorstel aan elk recreatieschap worden het intern controleplan 2024 en het normenkader 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de besturen.

Het extra benodigde budget wordt opgenomen in de begrotingswijziging 2024 en de begrotingen voor volgende jaren als inzet RNH Financiën bij taakveld 0.4 overhead in programma 4 bestuur en ondersteuning.

Benodigd extra budget vanaf 2024 (bedragen inclusief btw)

	SPW	SGP	SMG	GAB	RAUM	IJ-Z	GGA	RTW
DAS VERDEELSLEUTEL	33,00%	6,00%	3,00%	12,00%	9,00%	2,00%	19,00%	16,00%
bedrag per schapsbegroting	9.900	1.800	900	3.600	2.700	600	5.700	4.800

De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de volgende processen van de recreatieschappen:

- Inkoop en aanbesteden
- Factuurcontrole
- Betalen
- Krediet- en budgetbeheersing per programma, per project en per aanbesteding
- Huren en pachten
- Treasury
- Ontvangen subsidies
- En bijzondere situaties, zoals nieuwe regelgeving, vennootschapsbelasting, koepelvrijstelling

Op de kosten van de accountant blijkt helaas geen besparing mogelijk. De accountant merkt op qua kosten al jaren aan de lage kant te zitten en dat het voor de accountantscontrole (gericht op de getrouwheid van de jaarrekening) niet minder werk is geworden nu de schappen zelf de rechtmatigheidsverantwoording uitvoeren.

Behandelaar

Team Financiën, Fred Rodenbach, Controller RNH

Project	Omschrijving totaal project	Wat gaan we doen in 2024	Totaal bruto investeringen (incl btw en incl V.A.T.)	Baten	Uren inzet RNH 2024 in geld	Bedrijfskosten 2024 in geld	Totaal lasten 2024	Totaal baten 2024	Saldo 2024	Akkoord AB	Regio Deal
ONTVANGSTGEBIEDEN	Spaarnwoude Park 2040 begint of eindigt bij herkenbare, groene en levendige ontvangstgebieden aan de randen nabij stad, dorp, station, hoofdwegen en soms ook in het gebied.									AB 07-05-2020 vaststelling visie Spaarnwoude Park 2040 en het uitvoeringsprogramma	
Ontvangstgebied 1. Heuvels/SnowWorld	Het ontvangstgebied Spaarnwoude Heuvels is een bekende entree tot Spaarnwoude vanwege SnowWorld en de vele sportieve en culturele outdoor activiteiten in deze omgeving. De opgave ligt in het versterken van de sportieve en culturele identiteit van het gebied, het uitbreiden van recreatieve aanbod en een uitnodigende uitstraling, waarbij de brede doelgroep wordt verwelkomd.	Schetsontwerp (AB 14-12-23) verder uitwerken tot een Voorlopig Ontwerp (in samenhang met de ruimtelijke ontwikkeling met het plan SnowWorld)	€ 1.150.000	++	€ 25.000	€ 15.000	€ 40.000	€ -	€ 40.000	AB 14-12-2023 vaststelling schetsontwerp	niet
Ontvangstgebied 2. Boerenerf Spaarnwoude (voorheen Zorgvrij)	Het ontvangstgebied boerenerf Spaarnwoude ligt midden in recreatiegebied Spaarnwoude bij Velsen-Zuid. De opgave ligt in een authentieker, aantrekkelijker en gastvrijere inrichting en functies, zodat iedereen snel zijn/haar fijne plek vindt en een ontspannen vrijetijdsbeleving ontstaat (leefstijl gezellig lime). Het visieconcept kijkt breder naar de boerderij, het erf, de weides en bossen die liggen in en om het ontvangstgebied. Gezocht wordt naar ruimte voor de verbinding en verbreding met concept versterkende en identiteit versterkend samenhangende initiatieven welke gepaard gaan met extra inkomsten voor doorontwikkeling.	De buitenruimte wordt in vijf jaar tijd (2022-2026) gefaseerd opgeknapt met bestaand budget uit Groot Onderhoud, in 2024 wordt het fietspad omgelegd en start voedsel-struipad, voorplein en GO in het gebouw aan de keuken/vrijwilligersruimte, vervanging melktanklokaal en DO vlekkenplan binnenruimte. Werving streekwinkel.	€ 1.500.000	+	€ 10.000	€ 20.000	€ 30.000	€ -	€ 30.000	AB 16-12-2021 vaststelling visieschets en voorlopig ontwerp	kans
Ontvangstgebied 3. Houtrak	Het ontvangstgebied de Houtrak ligt in de Haarlemmermeer, nabij halfweg. Houtrak is een volwassen bos met een parkachtige uitstraling in de stijl van het Amsterdamse bos, ontworpen door Jacoba Mulder. De opgave ligt in het vergroten van haar aantrekkingskracht door het toevoegen van meer beleving en kwaliteit. De Houtrak bestaat uit meerdere "werelden" (entreegebied station, Borneohoeve, kunsteiland, natuureiland, avontureneiland etc.). Met het voorlopig ontwerp is getracht om de verschillende "werelden" onderling meer te differentiëren en gezamenlijk meer met elkaar in verbinding te brengen en de fysieke relatie met het station Halfweg/Zwanenburg te verbinden met de rest van het gebied.	Uitvoering klein project uit investeringsgeld evenementen via beheer (aanleg trimparcours) en tribuneheuvel bij vijver Houtrak (budget Awakenings)	€ 2.325.000	0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	AB 09-12-2022 vaststelling voorlopig ontwerp, als handelskader (zonder financiële middelen)	kans
Ontvangstgebied 4. De Groene Weelde	Het ontvangstgebied De Groene Weelde ligt nabij het dijkdorp Cruquius, ten zuiden van Haarlem en aan de westzijde van de	De concept bestek fase is gestart en compensatie NNN, na akkoord NNN compensatie start uitvoering.	€ 2.275.000	0	€ 41.000	€ 10.000	€ 51.000	€ -	€ 51.000	AB 02-11-2023 vaststelling definitief ontwerp AB 16-12-2021 investeringsbeslissing	kans

	Haarlemmermeer. De opgave ligt in het geven van een impuls aan dit gebied door het verbeteren van de routing, bereikbaarheid en vindbaarheid van het gebied. De herinrichting sluit aan bij het nieuwe pannenkoekenpaviljoen en de (verwachte) toename van bezoekers. Er wordt ingezet op het vergroten van de parkeerplaats, het aanleggen speelbos, en het aanleggen van een hondentrimbaan. Tevens wordt gewerkt aan het vergroten en versterken van de biodiversiteit en natuurwaarden.										
Ontvangstgebied 5. Haarlem Veerplas	Het ontvangstgebied Veerplas ligt in Haarlem, nabij Ikea (industrieterrein Waarderpolder). De opgave ligt in het verbeteren van verbindingen met de stad, nieuwe wandelpaden, natuurontwikkeling aan de Oeverlanden, een nieuw horeca paviljoen en toevoegen kunstzinnige objecten en activiteiten.	Er is een prioritering gemaakt vanuit de wensen van de bestuurlijk trekker voor de bijdrage van de gemeente Haarlem en vrijgemaakt budget uit GO voor 2024/2025/2026: • Opfrissen parkeerplaats • Eigen entree wandelaars en fietsers • Vast stroompunt evenementen • Aanleg nutsvoorzieningen horeca • Vlonder en struinpaden • Drijvend vlot (klein en groot) in Veerplas • Aanleg wilgenboog en enkele bomen • Werving camperplek • Haalbaarheid sonorcarpoort	€ 741.000	+	€ 20.000	€ 210.000	€ 230.000	€ 200.000	€ 30.000	AB 14-12-2023 vaststelling voorlopig ontwerp, als handelskader (zonder kosten).	wel
Gebiedsconcepten	Gewerkt wordt aan gebiedsconcepten gericht op een complementaire/ versterkende, commerciële invulling- en exploitatiemogelijkheden. Het gaat dan om ontwikkeling van de nieuwe functie binnen een aantrekkelijk landschapsecologisch decor van waarde voor de extensieve recreant.										
Fort Benoorden	Het uitvoeren van de werving van een exploitant voor fort benoorden en het voormalige munitiecomplex. Samen met de omgeving willen we Fort benoorden Spaarndam met het munitiebos een nieuwe toekomst geven waarin we de cultuurwaarden behouden en de toegankelijkheid vergroten.	2024: start initiatieffase (go/no go) uitwerking ondererfpachtovereenkomst en start procedure omgevingsplan (2025: omgevingsplan 2026/2027: uitgifte in ondererfpacht en start herbestemming)	€ 400.000	+	€ 53.500	€ 21.500	€ 75.000	€ -	€ 75.000	AB 11-05-23 Instemming rangschikking ingediende plannen en toewerken go/no go voor Kwartiermaker	Niet
Borneohoeve	De Borneohoeve ligt in het ontvangstgebied Houtrak.De Borneohoeve wordt ontwikkeld tot een aantrekkelijke voorziening met behoud van het karakter van het pand. De voorziening draagt bij aan de opwaardering van Houtrak, door bijvoorbeeld activiteiten op het gebied van sport- en spel aan te bieden, kleinschalige evenementen te organiseren een aanvullende horecavoorziening te exploiteren of een bijdrage te leveren aan het beheer van de omgeving. Bij voorkeur wordt ook het water betrokken bij het aanbod aan voorzieningen.	Taxatie, bodemonderzoek. Opstellen bidbook. Start wervingscampagne najaar 2024 Herstel toegangsweg (budget GO)	€ 200.000	+	€ 36.000	€ 20.000	€ 56.000	€ -	€ 56.000	AB 09-12-2022 vaststelling voorlopig ontwerp Houtrak, als handelskader (zonder financiële middelen)	Niet

Lage Dijk 5	De voormalige boerderij Lagedijk 5, te Spaarndam, wordt ontwikkeld of gerevitaliseerd tot recreatieve bestemming. Een plek waar commerciële activiteiten en extensieve recreatie in balans met de natuur ontwikkeld kan worden.	Aanvullende onderzoeken (taxatie, QuickScan natuur) t.b.v. werving en selectie in zomer 2024. Begeleiding plan ondernemer.	€ 175.000	+	€ 20.000	€ -	€ 20.000	€ -	€ 20.000	AB 16-12-2021 Instemming gebiedsconcept en openbare wervings- en selectieprocedure voor nieuwe invulling.	Niet
Golfbaan hotel Spaarnwoude Park (voorheen The Green)	De initiatiefnemer van de Golfbaan Spaarnwoude wil een duurzaam hotel realiseren, waarbij het hotel de schakel wordt tussen de golfbaan en het natuurgebied.	Begeleiden van de ontwikkeling in samenwerking met initiatiefnemer en gemeente Velsen, incl. participatie. Afronding erfpachtovereenkomst. Start bouwvoorbereiding.	€ -	++	€ 7.000	€ -	€ 7.000	€ -	€ 7.000	AB 17-12-2020 instemming uitbreiding en verlenging ondererfpachtovereenkomst hotel The Green.	Niet
Plesmanhoek	Langs de rand van het Haarlemmermeerse Bos ligt de Plesmanhoek. Het gebied heeft een doorgaande karakter en heeft de potentie om ontwikkeld te worden naar een plek van bestemming, waar commerciële activiteiten en extensieve recreatie in balans met de natuur ontwikkeld wordt. De Plesmanhoek wordt ontwikkeld conform scenario basis plus. Dit houdt in een versterking van het recreatieve basisaanbod met als belangrijkste punten: Een hondenspeeltuin met nieuw uitlaatveld, een rolstoelvriendelijk rondje, toevoeging vissteiger en schuilplekken en uitbreiding kinderspeeltuin	Start meerjarige uitvoering scenario "Basis plus" met realisatie opknappen parkeerplaats, aanleg afgebakend hondenterrein, rondje mindervaliden, bouw schuilplek Oogstfest i.s.m. Stichting Meerhistorie.	€ 550.000	0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	AB 09-12-2022 instemming scenario basis plus	wel
OVERIGE PROJECTEN											
Toekomstperspectief & realisatie NNN Dijkland (actielijn 8 ontwikkelprogramma)	Het Recreatieschap Spaarnwoude verpacht agrarische gronden aan verschillende boeren waaronder aan de SAS boeren (Koningshoeve-Ettingen BV). De gronden zijn gelegen binnen het Nationaal Natuurnetwerk (NNN). Het recreatieschap wil de NNN-doelstellingen verwezenlijken en samen met de boeren kijken hoe het ingezette weidevogelbeheer geoptimaliseerd kan worden. Dit project wordt in gezamenlijkheid met de PNH opgepakt.	Themabijeenkomsten gebiedsproces in 2024 afgerond. Voorstel agrarisch collectief als basis voor de individuele gesprekken met boeren voor gebiedsplan.	€ -	-	€ 15.000	€ 35.000	€ 50.000	€ -	€ 50.000	AB 27-10-2022 instemming verkenning duurzaam toekomstperspectief Dijkland	Niet
De Groene F200 Fietspad (actielijn 10 ontwikkelprogramma)	De visie Spaarnwoude Park 2040 zet sterk in op bereikbaarheid van de recreatiegebieden en op de onderlinge verbinding van de verschillende deelgebieden daarbinnen. Grootchalige infrastructuur scheidt de verschillende delen en het maken van nieuwe verbindingen is daarmee ook de grootste (financiële) opgave van de visie.De GF200 is één van de fietsverbindingen in het ontwikkelprogramma.	Vanwege ambitieniveau basis staat dit project on-hold. Voorbereiding aanpassen verkeersveiligheidsaspecten (2 locaties) uit projectinventarisatie	€ -	0	€ 5.000	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ -	AB 18-12-2023 instemming kadernota met keuze ambitieniveau basis ontwikkelprogramma Spaarnwoude Park	Niet
Branding Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park	Programmabrede inzet communicatie Spaarnwoude Park	Programmabrede inzet Communicatie Spaarnwoude Park	€ -	0	€ 25.000	€ -	€ 25.000	€ -	€ 25.000	AB 17-12-2020 vaststelling uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park, met instemming met het ontwikkelen/hernieuwen van het merkverhaal/de gebiedsidentiteit van Spaarnwoude Park 2040, inclusief het doorvoeren hiervan in de huisstijl en aanpassen van een aantal basiscommunicatiemiddelen	Niet

Optimalisatie NNN	De opgave ligt in het maken van concrete, gedragen en haalbare voorstellen voor het ontgrenzen van NNN op prioritaire ontwikkellocaties in Spaarnwoude en het herbegrenzen van NNN in de voor natuur potentierijke gebieden binnen of buiten Spaarnwoude.	In samenwerking met de recreatieschappen wordt een voorstel voorbereid voor uitruil van ontvangstgebieden	€ -	0	€ 5.000	€ -	€ 5.000	€ -	€ 5.000	AB 07-05-2020 vaststelling visie Spaarnwoude Park 2040 en het uitvoeringsprogramma	Niet
TOTAAL UP BASIS			€ 9.316.000		€262.500	€ 331.500	€594.000	€205.000	€389.000		
Revitalisering landschapsplan Groene Weelde (Bezoekersdek Big Spotters Hill actielijn 15)	De Big Spottershill is een icoon in de Groene Weelde. In 2020 is een ontwerp gemaakt voor een nieuw bezoekersdek/uitzichtpunt. Samen met de gemeente en betrokken partijen waaronder ID&T wordt dit ontwerp uitgewerkt naar een voorlopig en definitief ontwerp. Gelijktijdig dient de sokkel en de trap gerenoveerd te worden.	Project- en procesbegeleiding voor uitwerking voorlopig ontwerp.	€ 724.924	0	€ 27.500	€ 10.000	€ 37.500	€ -	€ 37.500	AB 18-12-2023 instemming kadernota (reservering project vóór samenvoegen reserves SPW en SGP)	Niet
Herinrichting Expo terrein (actielijn 15 ontwikkelprogramma)	In 2019 is een gebiedsvisie opgesteld voor de revitalisering en verbetering van de kwaliteit van het voormalig Floriadeterrein. De gebiedsvisie richt op een jaarrond aantrekkelijk parkachtig recreatiegebied met ecologische accenten, tevens geschikt als cultuurhistorische trekpleister (respectvol omgaan met het erfgoed van de Floriade). Het park faciliteert vele vormen van recreatie waarbij Mysteryland een aanzienlijke plaats inneemt. De voorgestelde maatregelen zorgen ervoor dat het Floriade-terrein er opnieuw aantrekkelijk uitziet, terwijl ook de natuurwaarden toenemen. Het blijft een attractief gebied voor de recreant, maar ook voor flora en fauna.	Project- en procesbegeleiding voor uitwerking voorlopig ontwerp.	€ 270.000	0	€ 10.000	€ 10.000	€ 20.000	€ -	€ 20.000	AB 18-12-2023 instemming kadernota (reservering project vóór samenvoegen reserves SPW en SGP)	Niet
TOTAAL PROJECTENLIJST			€ 10.310.924		€ 300.000	€ 351.500	€ 651.500	€ 205.000	€ 446.500		

* Uitgangspunt voor deze projectenlijst is dat de participantenbijdrage niet stijgt (peiljaar 2031). Dit is ambitieniveau Basis. De projecten Revitalisering landschapsplan Groene Weelde (Big Spottershill) en herinrichting expo terrein zijn later toegevoegd (AB 18-12-2023) en niet doorberekend in scenario basis.

Mededeling AB Recreatieschap Spaarnwoude

Vergadering	
Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024 (besloten)

Onderwerp
Stand van zaken ontgrenzing NNN ontvangstgebieden en evenemententerrein De Ven

Het algemeen bestuur neemt kennis van
In de afgelopen maanden is intensief gewerkt aan het mogelijk maken van noodzakelijke ontgrenzingen van de NNN in De Groene Weelde en andere ontvangstgebieden.

Bestuurlijke achtergrond
Voorstel AB 9 december 2022 inzet Uitvoeringsprogramma (incl. procesaanpak NNN) Mededeling AB 13 juli 2023 stand van zaken project optimalisatie NNN Spaarnwoude Mededeling AB 2 november 2023 Update dossier NNN

Toelichting mededeling
Ontvangstgebied de Groene Weelde is één van de vijf ontvangstgebieden in Spaarnwoude Park. Er wordt gewerkt aan een vernieuwde natuur-inclusieve entree en parkeerplaats, een nieuw horecapaviljoen, een natuurspeeltuin en een hondentrimparcours. Natuurcompensatie Groene Weelde Dit ontvangstgebied is onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het recreatieschap is in overleg met de gemeente Haarlemmermeer over natuurcompensatie voor de ontwikkeling van de Groene Weelde (parkeerplaats/hondentrimveld en speelbos) en toekomstige NNN compensatie voor nieuwe ontvangstgebieden. Park Zwaanshoek is geschikt als vervangend NNN gebied. De NNN-bestemming van de natuurcompensatie De Groene Weelde zal door de gemeente Haarlemmermeer planologisch worden vastgelegd. De gemeente is ambtelijk genegen dit te faciliteren (ook voor ontgrenzingen binnen Spaarnwoude in andere gemeenten) via een vraag aan de Gemeenteraad, die B&W hiervoor toestemming zou kunnen geven. In de recent toegekende regiodeal is financiering voorzien voor de ontwikkeling van de ontvangstgebieden Veerplas en het boerenerf Spaarnwoude. Tegelijkertijd speelt een natuurcompensatievraagstuk met betrekking tot het nieuw gebouwde pannenkoekenpaviljoen in de Groene Weelde. Door een fout is gebouwd in de NNN zonder dat daarvoor compensatie heeft plaatsgevonden. Het recreatieschap tracht dit probleem op te lossen door dit compensatievraagstuk mee te nemen in het ontgrenzingsverzoek voor het ontvangstgebied Groene Weelde en heeft een concept natuurcompensatieplan opgesteld. Er zijn daartoe 2 natuurtoetsen opgesteld door een deskundig bureau en een notitie natuurcompensatie. Thans wordt deze informatie verwerkt in het concept compensatieplan voor De Groene Weelde. Dit plan zal worden besproken met de provincie en gemeente, die ermee moeten instemmen om op basis

hiervan een meerwaardeovereenkomst met elkaar af te sluiten. Met deze overeenkomst is de NNN-omissie bij het pannenkoekpaviljoen gerepareerd en kan er een omgevingsvergunning worden aangevraagd voor de uitbreiding parkeerplaats, het speelbos en het hondentrimveld. De ondernemer van het pannenkoekrestaurant zal worden verzocht de kosten voor de natuurcompensatie van het pannenkoekrestaurant aan het recreatieschap te vergoeden.

Ontgrenzing evenemententerrein De Ven

In een andere casus is ook een uitkomst te melden. Het recreatieschap heeft samen met Staatsbosbeheer in augustus 2023 een verzoek bij de provincie ingediend om NNN te ontgrenzen bij het evenemententerrein De Ven en te begrenzen bij natuurterrein De Reef van Staatsbosbeheer. De NNN wordt hier per saldo beter van. Dit verzoek is gedeeltelijk toegekend; er is 3 ha van de aangevraagde 11,6 ha ontgrensd. In de aankomende ronde zullen het recreatieschap en Staatsbosbeheer opnieuw een gezamenlijke aanvraag doen.

Bijlagen

1. Natuurtoets pannenkoekpaviljoen
2. Natuurtoets parkeerplaats, hondentrimveld en speelbos
3. Notitie natuurcompensatie Park Zwaanshoek

Behandelaar

Jan van der Meij, sr. projectmanager

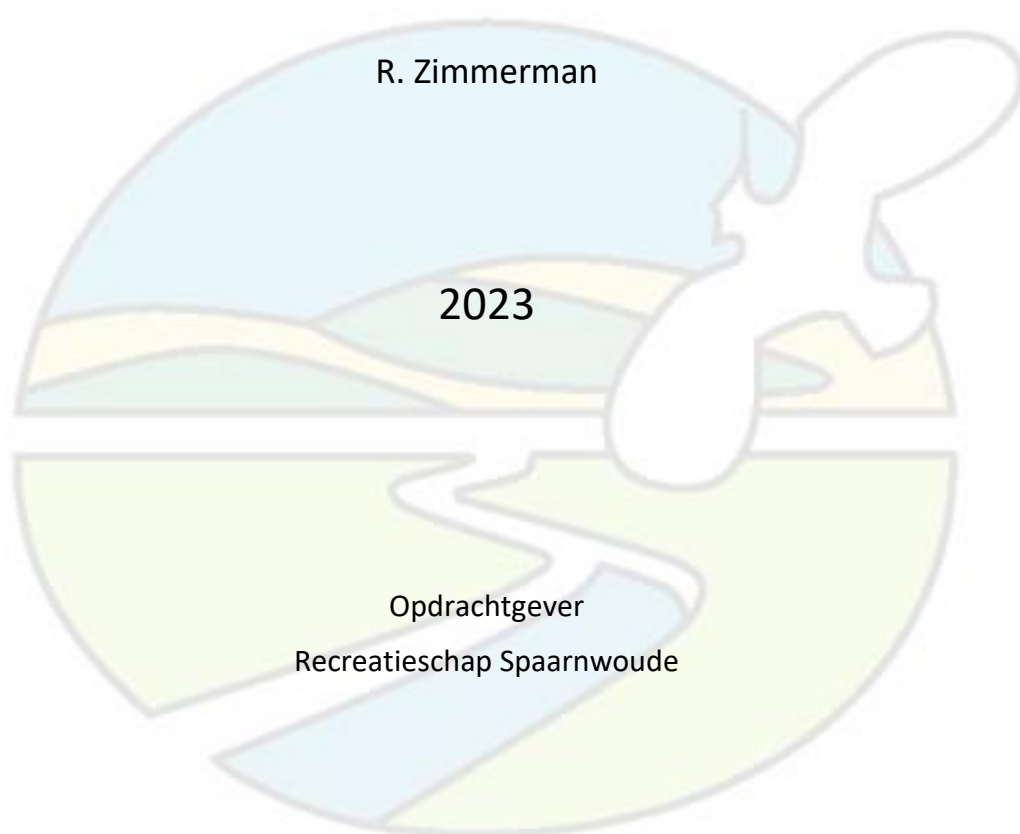
Natuurtoets Groene Weelde pannenkoekenhuis te Haarlemmermeer

Toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming

Natuurtoets Groene Weelde pannenkoekenhuis te Haarlemmermeer

Toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2023-303

Datum	28 december 2023
Versie	V2

Gecontroleerd door: F.M. van Groen

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Het plangebied.....	8
1.3	Leeswijzer	8
2	Methode	9
2.1	NNN.....	9
3	Projectbeschrijving	11
3.1	Huidige situatie en plansituatie	11
3.2	Werkzaamheden.....	12
4	Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)	14
4.1	Algemeen.....	14
4.2	Toetsing	15
4.2.1	Aanwezigheid actuele en potentiële natuurwaarden.....	17
4.2.2	Oppervlakteverlies	17
4.2.3	Toetsing abiotische condities.....	18
4.2.4	Toetsing ruimtelijke condities	19
4.2.5	Beleving landschap.....	21
4.3	Conclusie.....	21
5	Toetsing Bijzonder Provinciaal Landschap	22
5.1	Kernkwaliteiten.....	23
5.1.1	Aardkundige en landschappelijke karakteristiek	23
5.1.2	Openheid en ruimtebeleving.....	24
5.1.3	Ruimtelijke dragers.....	24
5.2	Effectbeoordeling kernkwaliteiten	24
5.3	Conclusie.....	25
6	Samenvatting van de conclusies	26
6.1	Toetsing NNN.....	26
6.2	Toetsing BPL.....	26
7	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	27
8	Bijlagen	29

1

Inleiding

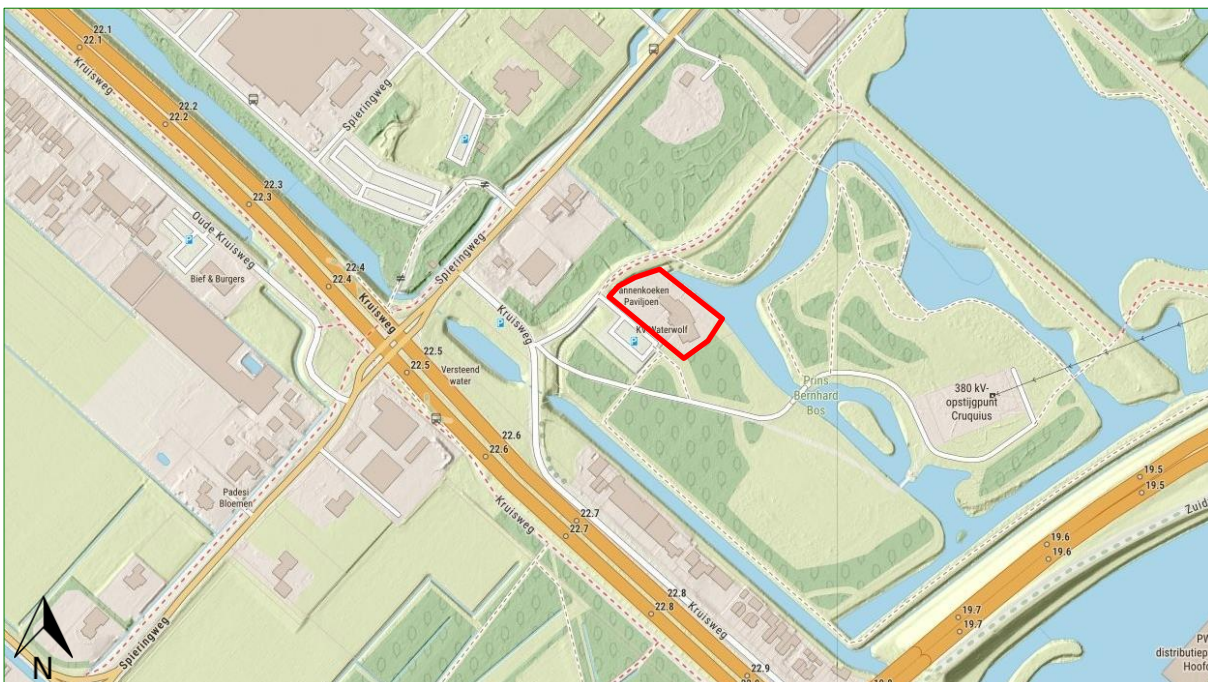
1.1 Aanleiding en doel

In De Groene Weelde heeft recent een herinrichting plaatsgevonden. De Groene Weelde ligt in de gemeente Haarlemmermeer in de provincie Noord-Holland. Het voormalige Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf zijn gesloopt en er is nieuwbouw voor in de plaats gekomen. Op de locatie is eerder een quickscan uitgevoerd door GRAS Advies (DE HAAN & TUITERT, 2020).

Recreatieschap Spaarnwoude heeft aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot opdracht gegeven de realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats achteraf te toetsen aan de landelijke en provinciale natuurwetgeving. Bij de vergunningverlening voor het project is door de omgevingsdienst geen rekening gehouden met het feit dat op een deel van de nieuwbouw de NNN-status rust. De provincie Noord-Holland heeft daarop aangegeven dat hier opnieuw naar gekeken moet worden. Het recreatieschap heeft dit opgepakt, om een procesgang tussen de provincie en de gemeente Haarlemmermeer te vermijden. De conclusies van deze toetsing worden verwerkt in het op te stellen natuurcompensatieplan.

Figuur 1.

De ligging van het plangebied (rood omlijnd).

Onder de Wet Natuurbescherming (Wnb) valt soortbescherming en ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving, in het bijzonder die van de Natura 2000-gebieden en betreffende behoud van grootschalige houtopstanden (zie Bijlage 1.3).

Naast bepalingen uit de Wnb kunnen gebieden ook beschermd zijn onder de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) aangewezen zijn'.

Soortbescherming Wnb

Op de locatie is eerder een quickscan uitgevoerd door GRAS Advies (DE HAAN & TUITERT, 2020). Hierin is onderzocht welke beschermde soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Vervolgens is op grond van de plannen een effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten. Als negatieve gevolgen niet op voorhand uit te sluiten zijn, is aangegeven of specifieke maatregelen moeten en kunnen worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd. De aanbevelingen, beperkingen en restricties uit deze quickscan blijven gehandhaafd en worden niet opnieuw getoetst.

De quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020) concludeerde dat aanwezige bomenrijen op de rand het plangebied onderdeel uitmaken van een vliegroute van vleermuizen. Als lijnvormige begroeiing deels gehandhaafd kan worden, is geen significant negatief effect aan de orde. Mede door de grote hoeveelheid bomen grenzend aan het plangebied, die in dezelfde richting lopen. Nader onderzoek en/of een ontheffing in het kader van de Wnb is in dat geval niet noodzakelijk.

Ook concludeerde de quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020) dat in het plangebied broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten kunnen voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt groveweg van half maart tot half juli.

Natura 2000

Het plangebied ligt op meer dan 3,3 kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Kennemerland-Zuid (zie Figuur 2). Gezien de grote afstand, de aard van het tussenliggende stedelijke gebied en de werkzaamheden worden op voorhand geen directe negatieve gevolgen verwacht van de plannen zoals licht, geluid of optische verstoring. Er hoeft hiernaar geen nadere toetsing uitgevoerd te worden.

Het geplande project leidt tot emissie van stikstof. Er is door een andere partij een analyse uitgevoerd van de hierdoor mogelijk

veroorzaakte depositie van stikstof op gevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden (DE HAAN, 2020). Deze analyse wordt separaat aangeleverd, inclusief de bijbehorende pdf-bestanden.

Houtopstanden

Er werden geen buiten de (volgens de Wnb bepaalde) bebouwde kom gelegen beplantingen gekapt, groter dan 1000 m². Daarnaast voorzag het plan niet in het kappen van meer dan 20 bomen in een rijbeplanting. Op grond hiervan wordt het plangebied niet beschermd als bijzondere houtopstand.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het NNN-gebied “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde”, inclusief de zogenaamde verbindingzones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden (zie Figuur 2 en Figuur 3).

Gezien de ligging van het plangebied binnen het NNN is een toetsing van de gevolgen van dit plan voor de effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden in het NNN zeker aan de orde.

Bijzonder Provinciaal Landschap

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming in Noord-Holland voor gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

Gezien de ligging van het plangebied binnen BPL-nummer 8 Haarlemmermeer-Noord is een toetsing van de gevolgen van dit plan voor de effecten op de kernkwaliteiten in het BPL zeker aan de orde (zie Figuur 2, Figuur 3 en Figuur 5).

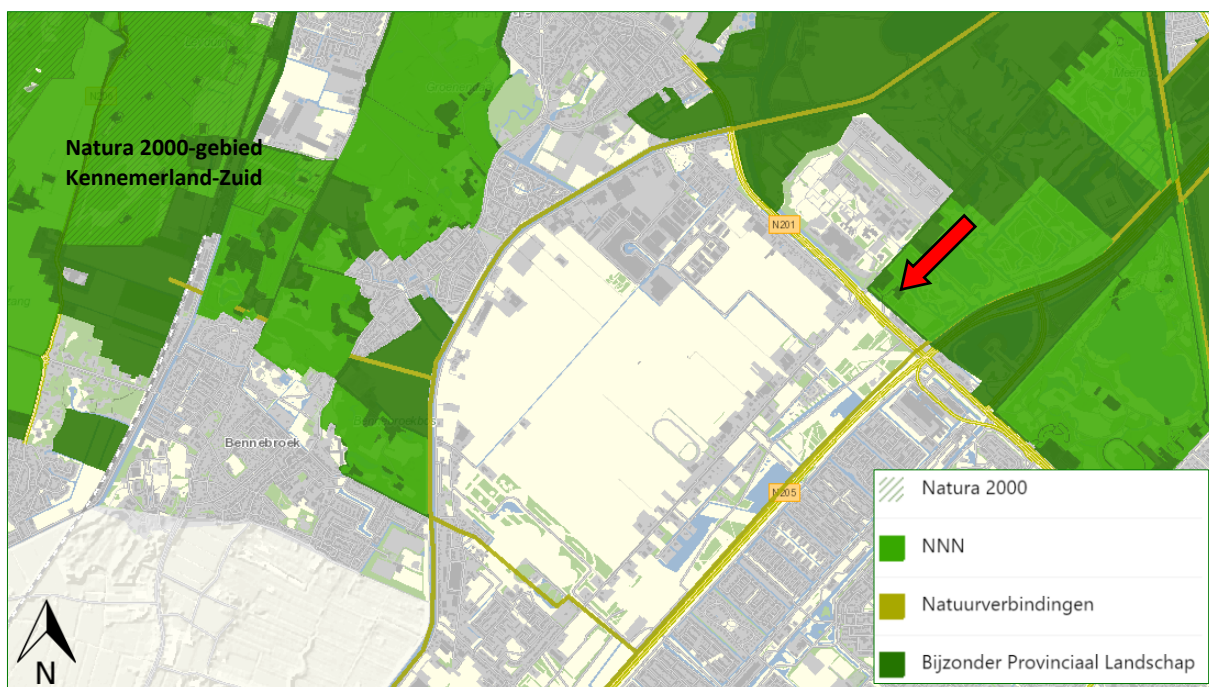
Conclusie

In dit rapport worden daarom de volgende toetsen uitgevoerd:

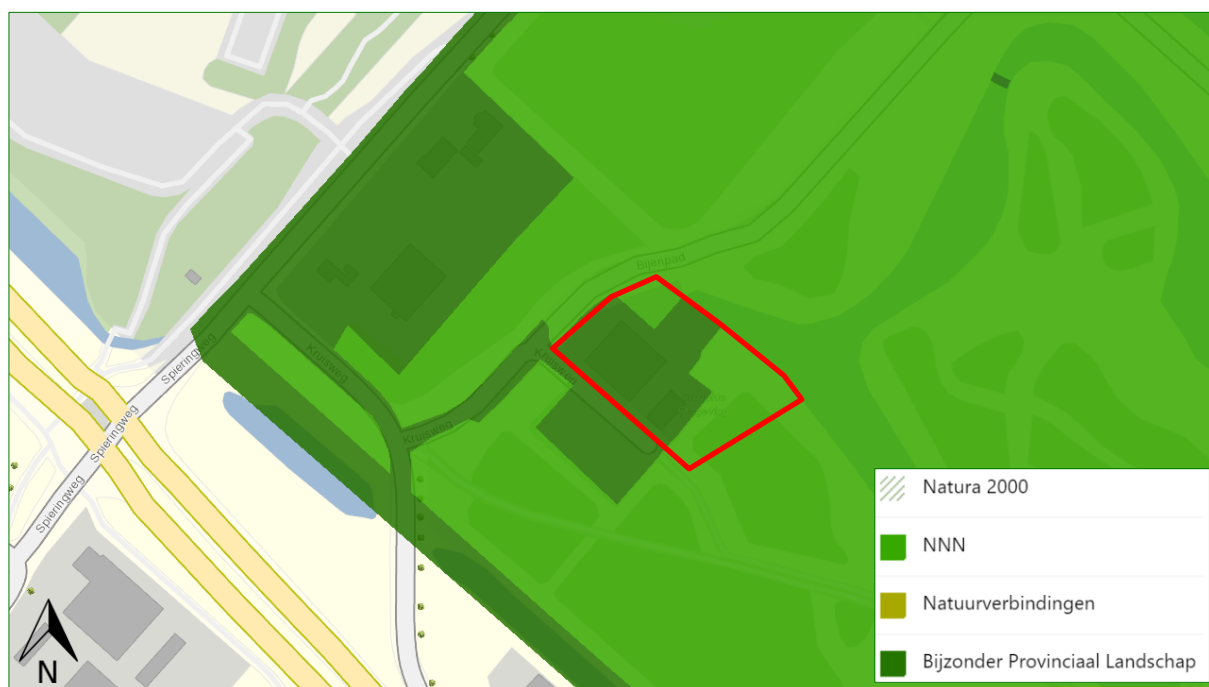
- ♣ Toetsing NNN.
- ♣ Toetsing BPL.

Figuur 2.

Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebied, BPL, natuurverbindingen en het NNN.

Figuur 3.

Ligging van het plangebied (rood omlijnd) met precieze begrenzing van BPL en het NNN.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven. In Figuur 2 is aangegeven hoe de locatie is gelegen ten opzichte van Natura 2000-gebied, BPL en het NNN. In Figuur 3, staan de precieze omgrenzingen van BPL en het NNN-gebied aangegeven.

Het plangebied betreft een terrein met een pannenkoekenrestaurant en bevindt zich in recreatiegebied De Groene Weelde. Het plangebied wordt omsloten door grote, opgaande bosschages en open wateren.

In de omgeving van het plangebied lopen twee drukke verkeersaders. Op 150 meter afstand ten zuidwesten van het plangebied loopt de Kruisweg en op 300 meter afstand ten zuidoosten van het plangebied loopt de Drie Merenweg. Op één kilometer afstand ten westen loopt de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, een brede vaart.

Op 3,3 kilometer afstand ten westen van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven hoe de toetsing is uitgevoerd. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van het project dat getoetst moet worden.

In hoofdstuk 4 wordt het project getoetst aan de bepalingen die gelden voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In hoofdstuk 5 wordt het project getoetst aan het beleid voor gebieden die zijn aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) in de provincie Noord-Holland.

Tenslotte worden in hoofdstuk 6 en 7 de conclusies op een rij gezet en wordt een literatuurlijst gepresenteerd.

In Bijlage 1 wordt aangegeven hoe de wetgeving rond Natura 2000-gebieden is ontstaan en wat deze wetgeving precies inhoudt. Tevens komt de bescherming van soorten aan de orde.

2 Methode

2.1 NNN

Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gedefinieerd als de in een gebied aanwezige natuurwaarden en de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden.

Noord-Holland

De toetsing wordt uitgevoerd volgens de regels uit de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn neergelegd in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022, en zijn daarmee door Provinciale Staten vastgesteld.

Getoetst wordt of een project geen afbreuk doet aan het behoud van de vereiste abiotische en ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen.

Algemeen

Concreet betekent dit dat bij een ingreep in het NNN wordt getoetst op:

- ♣ De toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige diersoorten.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit.
- ♣ Een eventueel direct effect door oppervlakteverlies.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

De natuurwaarden waarop getoetst wordt betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat dan onder meer om de aanwezige beheertypen.

Op de website van de provincie Noord-Holland is daartoe gekeken welke beheertypen in en in de omgeving van het plangebied liggen.

Voor dit achteraf uitgevoerde onderzoek zijn foto's uit de quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020) en luchtfoto's geraadpleegd. Door een relevante luchtfoto uit 2020 en een actuele luchtfoto met elkaar te vergelijken is de exacte omgrenzing van het plangebied opnieuw bepaald. Ook is op basis van de foto's uit de quickscan en de luchtfoto uit 2020 de situatie binnen het plangebied voor aanvang van het werk zo veel als mogelijk herleid. Tevens werd tijdens het veldbezoek aan het plangebied op 7 december 2023 beoordeeld welke abiotische en ruimtelijke condities aanwezig zijn in het

plangebied en wat de kwaliteit hiervan is. Op basis van de verzamelde gegevens is met behulp van analyse en expertkennis is een effectbeoordeling gemaakt.

2.2 BPL

In een toetsing met betrekking tot een Bijzonder Provinciaal Landschap wordt onderzocht in hoeverre plannen of ingrepen negatieve gevolgen voor de kernkwaliteiten van een BPL hebben en zo ja, welke oppervlakte van het gebied en welke kernkwaliteiten negatief beïnvloed worden. De toetsing beperkt zich tot activiteiten binnen het BPL. Er wordt alleen getoetst op die kernkwaliteiten die voorkomen in het gedeelte van het betrokken BPL dat wordt beïnvloed door de plannen.

Voor dit achteraf uitgevoerde onderzoek zijn foto's uit de quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020) en luchtfoto's geraadpleegd. Door een relevante luchtfoto uit 2020 en een actuele luchtfoto met elkaar te vergelijken is de exacte omgrenzing van het plangebied opnieuw bepaald. Ook is op basis van de foto's uit de quickscan en de luchtfoto uit 2020 de situatie binnen het plangebied voor aanvang van het werk zo veel als mogelijk herleid. Tevens werd tijdens het veldbezoek aan het plangebied op 7 december 2023 beoordeeld welke kernkwaliteiten aanwezig zijn in het plangebieden wat de kwaliteit hiervan is. Op basis van de verzamelde gegevens is met behulp van analyse en expertkennis is een effectbeoordeling gemaakt.

3 Projectbeschrijving

In onderstaande paragrafen wordt een overzicht gegeven van de situatie die getoetst moet worden.

3.1 Huidige situatie en plansituatie

Ten tijde van de quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020) bestond de bebouwing in het plangebied uit het Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf. De bosschage binnen het plangebied bestond uit relatief jonge bomen met een geringe stamomtrek zonder ondergroei. De natuurlijke oevers langs het plangebied waren begroeid met Riet.

Het voormalige Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf zijn inmiddels gesloopt en er is een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen voor in de plaats gekomen.

Ten westen van het nieuwe restaurant is een speelplaats aangelegd. Op de speelplaats staat een kabelbaan, vier trampolines en enkele losse speeltoestellen. De speelplaats wordt afgeschermd met een Drents schapenhek en een recent aangeplante haag. Rondom het restaurant zijn verharde paden aangelegd. Aan de oostkant en noordkant is een bevoorradingsweg van betonplaten aangelegd, voor de aanvoer en afvoer van goederen en afval. In de overige open ruimte is een bloemrijk grasmengsel ingezaaid.

In het noorden en westen grenst het plangebied aan een doorlopende watergang met natuurvriendelijke oevers. De oevers zijn begroeid met Riet en op enkele plaatsen opslag van wilgen. Aan de oevers langs het plangebied hebben geen werkzaamheden plaatsgevonden en zijn minimaal een meter breed. Aan de oostkant grenst het plangebied aan een dichte bosschage met opslag van voornamelijk Zomereik. De bosschage bestaat uit relatief jonge bomen met een geringe stamomtrek. De dichte ondergroei van de bosschage bestaat vooral uit braam en jonge wilgen. Er werden geen grote nesten of opvallende holtes en spleten waargenomen in de aanwezige bomen in het plangebied.

Het nieuwe restaurant inclusief zes short stay appartementen met op de voorgrond de speelplaats.

3.2 Werkzaamheden

Het nieuwe restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats zijn inmiddels gerealiseerd. Hiervoor zijn het voormalige Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf gesloopt. Tevens zijn op het terrein meerdere losse bomen en een deel van de bosschage aan de zuidoostkant van het plangebied gekapt en gerooid.

De ecologisch gevoelige werkzaamheden bestonden uit sloop van gebouwen met benodigd hak- breek- en zaagwerk, het verwijderen van de vegetatie-toplaag, het vergraven van de bodem en/of het opbrengen van grond, het kappen en rooien van struiken en/of bomen.

Bij uitvoering van het werk kon door geluid, trillingen of licht verstoring optreden van (beschermde) soorten.

Planning

De werkzaamheden zijn begin januari 2022 gestart en werden in het najaar van 2022 afgerond. Er werd alleen overdag gewerkt, globaal tussen 8.00 en 16.00 uur. Tijdens de aanlegfase is het terrein 's nachts niet met kunstmatige lichtbronnen verlicht.

Om verstoring van nesten van broedvogels te voorkomen hebben ecologisch gevoelige werkzaamheden buiten het hoofdbroedseizoen (15 maart – 15 juli) plaatsgevonden.

Materieel

Bij de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van de volgende werktuigen: minigraver, betonkraan, grote hijskraan en hoogwerker. Verder werd gebruik gemaakt van klein materieel en handwerk. Het benodigde materiaal werd aangevoerd per vrachtwagen.

Het nieuwe restaurant inclusief zes short stay appartementen gezien vanuit noordoostelijke richting.

4 Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)

4.1 Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van (inter-)nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Dit netwerk vormt de basis voor de Nederlandse bijdrage aan het behoud van de mondiale biodiversiteit. De EHS is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van het toenmalige ministerie van LNV (1990).

In 2014 is de term Natuurnetwerk Nederland (NNN) geïntroduceerd om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen. In navolging van het Rijk hanteert ook de provincie Noord-Holland de term NNN. In de wet heet het NNN nog steeds de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

De EHS is planologisch beschermd. Dit betekent dat ingrepen in de EHS alleen zijn toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen. Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van een EHS-gebied, dan geldt het 'nee, tenzij regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de initiatiefnemer de (potentiële) natuurwaarden die verloren gaan, op eigen kosten compenseren.

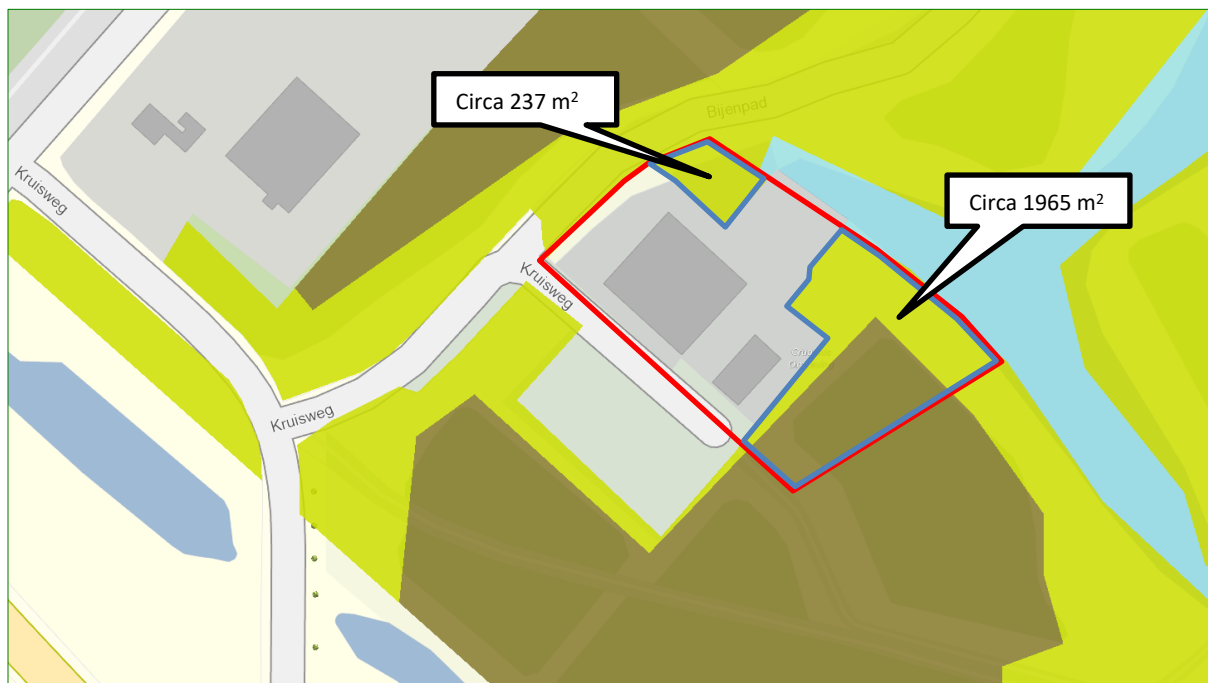
Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Alle Natura 2000-gebieden liggen overigens ook vrijwel geheel binnen de EHS.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk.

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is aan de gemeenten een centrale rol gegeven bij ruimtelijke afwegingen. Daarom is de gemeente het eerste aanspreekpunt voor vragen over de inpasbaarheid van een nieuwe activiteit in het NNN. Vervolgens kan de gemeente hun afweging overleggen met de provincie.

Figuur 4.

De ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van beheertypen van het NNN (bruin = vochtig bos met productie, geel = kruiden- en faunairijk grasland, blauw = zoete plas), bron; provincie Noord-Holland. Tevens worden de locaties waar negatieve effecten zijn door oppervlakteverlies aangegeven (blauw omlijnd).

4.2 Toetsing

Het begrip ‘wezenlijke kenmerken en waarden’ is direct gekoppeld aan de planologische bescherming van het NNN-gebied. Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast.

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zijn vastgesteld in de Omgevingsverordening middels een natuurbeheerplan. Hierin zijn de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau aangegeven middels natuurbeheertypen.

De natuurwaarden waarop getoetst zal worden betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat in dit geval om de actuele natuurwaarden: N04.02 Zoete Plas, N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland, leefgebied voor bos en struweelvogels en foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast wordt getoetst in hoeverre de plannen invloed hebben op de potentiële natuurwaarden N14.03 Haagbeuken- en essenbos, leefgebied Boommarter en leefgebied Ringslang. Naarmate de bossen zich ontwikkelen, kunnen deze in belang toenemen voor de Boommarter, die zich vanuit de duinbossen oostwaarts kan verspreiden. Ook voor de Ringslang biedt de afwisseling tussen bosschages, structuurrijke oevers en water een potentieel leefgebied.

Om de natuurwaarden van NNN-gebied “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde” te behouden is het noodzakelijk dat geen negatieve effecten optreden op voor dit gebied relevante natuurwaarden. De mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van het nieuwe restaurant inclusief zes short stay appartementen en speelplaats. Hieronder wordt getoetst of het project geen afbreuk doet aan het behoud van de vereiste abiotische en ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen.

De volgende kernkwaliteiten worden in “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde” onderscheiden:

- ♣ Besloten bos- en parklandschap met recreatief gebruik.

In Tabel 1 zijn de kernkwaliteiten en bijbehorende actuele en potentiële natuurwaarden samengevat in relatie tot de voor deze waarden relevante abiotische en ruimtelijke condities.

Tabel 1.

Actuele (act) en potentiële (pot) natuurwaarden van het plangebied in de Groene Weelde versus de vereiste abiotische en ruimtelijke condities.

Vereiste abiotische en ruimtelijke condities														
	Relatief voedselarme bodem	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water (Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpeil	Peil- en/of overstromingsdynamiek	Basenrijke en/of brakke kwel	Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit	Bestaand water- en / of verkavelingspatroon	Openheid	Beslotenheid	Rust (beperkte menselijke aanwezigheid)	Stilte	Donkerte
N04.02 Zoete Plas (act)		x			x		x	x	x			x	x	x
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (act)	x				x		x	x	x		x	x	x	x
N14.03 Haagbeuken- en essenbos (pot)	x				x		x	x	x		x	x	x	x
Bos- en struweelvogels (act)									x		x	x	x	x
Vleermuizen (act)									x		x	x	x	x
Boommarter (pot)									x		x	x	x	x
Ringslang (pot)		x			x			x	x	x	x	x	x	

4.2.1 Aanwezigheid actuele en potentiële natuurwaarden

Het plangebied valt binnen het NNN en bevat de beheertypen N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N16.04 Vochtig bos met productie (zie Figuur 4). Tevens is binnen het plangebied leefgebied voor bos en struweelvogels en foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Mogelijke effecten op deze actuele natuurwaarden worden hieronder getoetst.

In het plangebied kunnen geen Boommarters verblijven. In de bomen binnen het plangebied werden geen grote nesten of grote holtes en spleten waargenomen die kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soort. Voor de Boommarter zijn wel dichte bosschages en omvangrijke dekking biedende vegetatie in de omgeving aanwezig. Van de Boommarter zijn geen waarnemingen bekend van de afgelopen 10 jaar (NDFF 2013-2023). Voor de Boommarter wordt in het document van de Provincie Noord-Holland genoemd dat deze soort zich mogelijk kan vestigen en dat deze potentiële vestiging bevorderd moet worden. Naarmate de bossen zich ontwikkelen, kunnen deze in belang toenemen voor de Boommarter, die zich vanuit de duinbossen oostwaarts kan verspreiden. Mogelijke effecten op deze potentiële natuurwaarde worden daarom hieronder getoetst.

In en rond het plangebied is het beheertype N14.03 Haagbeuken- en essenbos niet aanwezig. Ten noordoosten van het plangebied liggen open wateren met het beheertype N04.02 Zoete Plas. Dit beheertype bevindt zich buiten het plangebied. In het plangebied ontbreekt tevens geschikt habitat voor de Ringslang (DE HAAN & TUITERT, 2020). De potentieel geschikte natte terreindelen met begroeide oeverzones waar Ringslang mogelijk kan jagen bevinden zich ten noordoosten van het plangebied, nabij het beheertype N04.02 Zoete Plas. Aan de oevers en wateren hebben geen werkzaamheden plaatsgevonden. Negatieve effecten op de actuele en potentiële natuurwaarden N14.03 Haagbeuken- en essenbos, N04.02 Zoete Plas en Ringslang kunnen daarom op voorhand uitgesloten worden. Deze actuele en potentiële natuurwaarden worden verder in de toets niet besproken.

4.2.2 Oppervlakteverlies

Als gevolg van de aanwezigheid van bij de werkzaamheden benodigd materieel en de benodigde extra werkbreedte door machinegebruik of vervoer van bouwmaterialen, kan tijdelijk (tijdens de aanlegfase) sprake zijn van oppervlakteverlies.

Het project zal tijdens de aanwezigheidsfase leiden tot oppervlakteverlies van de relevante natuurwaarden. Het betreft de beheertypen N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, zie Figuur 4. Tegelijkertijd vindt oppervlakteverlies plaats van leefgebied voor bos- en struweelvogels,

foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boommarter. Het totale oppervlakteverlies betreft 2203 m². Deze waarde wijkt af van de eerder uitgevoerde quickscan (DE HAAN & TUITERT, 2020). Hierin werd een oppervlakteverlies van 1140m² bepaald. Aan de hand van luchtfoto's is de omgrenzing van het plangebied opnieuw bepaald en is gekeken waar oppervlakteverlies heeft opgetreden. Oppervlakteverlies betreft het realiseren van verharding (onverhard naar verhard) en het verlies van beheertypen. Vervolgens is de oppervlakte gemeten.

4.2.3 Toetsing abiotische condities

Relatief voedselarme bodem

Een relatief voedselarme bodem is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Het project kan tijdens de aanlegfase in geringe mate leiden tot vermesting. Door het inzetten van gemotoriseerd materieel komen stikstofoxiden vrij die een vermestend/verzurend effect kunnen hebben. De aanlegfase is kortdurend en de uitstoot is beperkt. Tijdens de aanwezigheidsfase zal waarschijnlijk uitstoot zijn van gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. In de oude situatie was hier ook een pannenkoekenrestaurant en was ook uitstoot van gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. Tevens lopen in de omgeving van het plangebied twee drukke verkeersaders.

De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats kan geen invloed hebben op het trofieniveau van de bodem in het NNN-gebied.

Buffercapaciteit bodem / water

In het plangebied zijn geen actuele en potentiële natuurwaarden aanwezig waarvoor de buffercapaciteit van bodem en water van belang zijn (zie 4.2.1).

De plannen zullen dan ook geen invloed hebben op de actuele en potentiële natuurwaarden in het NNN-gebied door mogelijke invloeden op de buffercapaciteit van bodem en water.

Stabiel hoog (grond)waterpeil

Een stabiel hoog (grond)waterpeil is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Het waterpeil is tijdens de aanlegfase en aanwezigheidsfase niet gewijzigd. Ook wordt geen grondwater onttrokken. De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen en speelplaats kan daarom geen invloed hebben op het grondwaterpeil.

Basenrijke en/of brakke kwel

De aanwezigheid van basenrijke en/of brakke kwel is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

De realisatie en het gebruik van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen en speelplaats heeft geen invloed op het waterpeil. De plannen hebben dan ook geen invloed op aanwezigheid van basenrijke en/of brakke kwel.

Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit

Een goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

De realisatie en het gebruik van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen en speelplaats zorgt tijdens de aanlegfase en aanwezigheidsfase niet voor het vrijkomen van ecosysteemvreemde stoffen als organische verbindingen (behalve stikstofoxiden), zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc.

De plannen hebben dan ook geen invloed op de waterkwaliteit.

4.2.4 Toetsing ruimtelijke condities

Bestaand water- en / of verkavelingspatroon

Behoud van het bestaande water- en / of verkavelingspatroon is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter.

De landschappelijke structuur en/ of verkaveling is behouden gebleven. De plannen hebben dan ook geen invloed op het bestaande water en/of verkavelingspatroon van de bodem in het NNN-gebied.

Openheid

In het plangebied zijn geen actuele en potentiële natuurwaarden aanwezig waarvoor openheid van belang is (zie 4.2.1).

De plannen zullen dan ook geen invloed hebben op de actuele en potentiële natuurwaarden in het NNN-gebied door invloeden op de openheid van het gebied.

Beslotenheid

Behoud van beslotenheid is van belang voor N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter.

Tijdens de aanlegfase heeft bomenkap plaatsgevonden en is de structuur en beslotenheid ook tijdens de aanwezigheidsfase veranderd. De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de beslotenheid van het NNN-gebied.

Rust

Rust en beperkte menselijke aanwezigheid is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter. Deze actuele en

potentiële natuurwaarden zijn gebaat bij een bepaalde mate van rust en/of beperkte betreding in het gebied.

Tijdens de werkzaamheden (aanlegfase) was veelvuldig sprake van de aanwezigheid van mensen in het terrein en daar niet van nature thuishorende voorwerpen. In de oude situatie en nieuwe situatie is sprake van recreatief gebruik waarbij aanwezigheid van mensen is. Het aantal recreanten zal echter toenemen.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de rust van het NNN-gebied. Deze invloed is alleen relevant op de delen van het NNN-gebied waar geen oppervlakteverlies heeft plaatsgevonden en de natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

Stilte

Stilte is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter.

Allerlei (bouw)activiteiten tijdens de aanlegfase zorgen voor productie van geluid en trillingen met als mogelijk gevolg hinder in het NNN-gebied. De aanlegfase is relatief kortdurend. Tijdens de aanwezigheidsfase zal mogelijk in beperkte mate sprake zijn van trillingen in het NNN-gebied door gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. Tijdens de aanwezigheidsfase zal ook in beperkte mate geluid geproduceerd worden door bezoekers. In de oude situatie en nieuwe situatie is sprake van recreatief gebruik waarbij geluid geproduceerd wordt. Het aantal recreanten zal echter toenemen.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de stilte van het NNN-gebied. Deze invloed is alleen relevant op de delen van het NNN-gebied waar geen oppervlakteverlies heeft plaatsgevonden en de natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

Donkerte

Donkerte is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter.

Tijdens de aanlegfase is het terrein 's nachts niet met kunstmatige lichtbronnen verlicht. Tijdens de aanwezigheidsfase is buitenverlichting in de vorm van sierverlichting en een straatlantaarn aanwezig. De sierverlichting straalt zeer beperkt licht uit naar de omgeving. De straatlantaarn is met name op de verharde delen en bebouwing gericht waardoor lichtuitstraling naar de omgeving beperkt, maar wel aanwezig, is.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op donkerte van het NNN-gebied. Deze niet belangrijke negatieve invloed is alleen relevant op de delen van het NNN-gebied waar geen oppervlakteverlies heeft plaatsgevonden en de natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

4.2.5 Beleving landschap

Het gebied Haarlemmermeerse Bos en Groene Weelde is een bosachtig stadpark. Het beheer richt zich op recreatief gebruik in een 'groene setting'. Het gebied wordt, naast de natuurdoelstelling, intensief gebruikt voor recreatie. De beleving van het landschap ter plaatse zal niet in negatieve zin veranderen. De parkachtige omgeving, ingericht voor recreatieve doeleinden wordt in stand gehouden. De voorgenomen plannen hebben de intentie om het gebied aantrekkelijker voor algemene natuur en recreatie te maken.

4.3 Conclusie

De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats heeft de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied "Haarlemmermeersebos en Groene Weelde" aangetast.

Door de plannen heeft oppervlakteverlies van relevante natuurwaarden van het beheertype N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland opgetreden. Tegelijkertijd vindt oppervlakteverlies plaats van leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boomarter. Het totale oppervlakteverlies betreft 2203 m².

Bij het project is geen sprake van negatieve invloeden op abiotische condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen.

Bij het project heeft geen belangrijk negatief effect op ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen. Het project heeft geen belangrijke negatieve invloed op de beslotenheid, rust, stilte en donkerte van het NNN-gebied.

De voorgenomen plannen hebben de intentie om het gebied aantrekkelijker voor algemene natuur en recreatie te maken. Dit zal de beleving van het landschap door recreanten positief beïnvloeden.

Het project zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied aantasten door oppervlakteverlies.

5

Toetsing Bijzonder Provinciaal Landschap

In het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) zijn ruimtelijke ontwikkelingen, met uitzondering van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast.

Aan de hand van de kernkwaliteiten moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt of een ruimtelijke ontwikkelingen wel of niet mogelijk is.

De afweging of sprake is van een aantasting is van de kernkwaliteiten aan de hand van de beschrijvingen van de kernkwaliteiten, ligt bij de gemeente.

In de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan dat een ontwikkeling in het BPL mogelijk maakt, moet worden gemotiveerd dat de ter plaatse geldende kernkwaliteiten niet worden aangetast.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, gericht op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap) en Provinciale Monumenten hebben een eigen regime en vallen daarom buiten het BPL-regime.

Omdat Noord-Holland rijk is aan weidevogels spant de provincie zich in om duurzame weidevogelpopulaties en duurzaam beheer te bevorderen.

Dit doet zij onder andere door gebieden planologisch te beschermen als Bijzondere Provinciaal Landschap (BPL) met de kernkwaliteit 'habitat voor weidevogels', door te investeren in leefgebieden van weidevogels en door het weidevogelbeheer te subsidiëren.

De planologische bescherming betekent dat een BPL in principe niet mag worden aangetast door de ontwikkeling van bijvoorbeeld woningen, infrastructuur of andere ingrepen. Als de provincie zo'n ontwikkeling toch, onder voorwaarden, toestaat, dan moeten de negatieve effecten worden tegengegaan of gecompenseerd.

Het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van de door de provincie Noord-Holland onderscheiden BPL-nummer 8 Haarlemmermeer-Noord. De onderdelen van het BPL binnen het plangebied bestaan voornamelijk uit de verharde delen en bebouwing (zie Figuur 5).

In een toetsing met betrekking tot een Bijzondere Provinciaal Landschap wordt onderzocht in hoeverre plannen of ingrepen negatieve gevolgen voor de kernkwaliteiten van het betrokken gebied hebben.

Figuur 5.

Ligging Bijzonder Provinciaal Landschap (groen) bij plangebied, bron; provincie Noord-Holland.

5.1 Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten worden beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden:

1. Landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
2. Openheid en ruimtebeleving: de beleving van de ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
3. Ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen.

5.1.1 Aardkundige en landschappelijke karakteristiek

Deze provinciale kernwaarde is gedefinieerd in de kernkwaliteiten 'onregelmatige verkaveling bovenlanden', 'rechthoekige opbouw en verkaveling droogmakerij' en 'groengebieden met recreatieve functies'. Op het plangebied is alleen de kernkwaliteit 'groengebieden met recreatieve functies' van toepassing (zie Figuur 6).

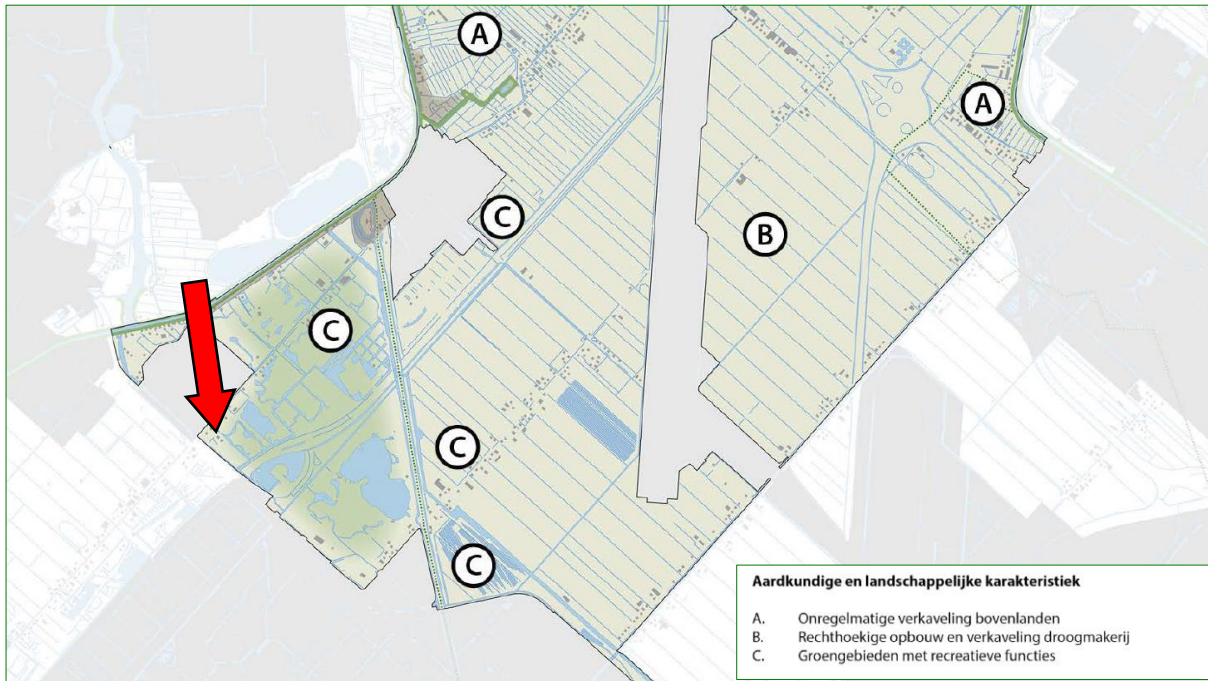
Groengebieden met recreatieve functies

De groengebieden zijn aangelegd om de leefomgeving in de snel verstedelijkende Haarlemmermeerpolder te verbeteren en zijn deels aangelegd met compensatiegelden voor de vijfde baan van Schiphol aangelegd. De gebieden zijn niet onvervangbaar maar de totale oppervlakte en recreatieve kwaliteit mogen niet minder worden. Ook

ruimtelijke ontwikkelingen die recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden verminderen worden als een aantasting van deze kernkwaliteit beschouwd.

Figuur 6.

Kaart met het plangebied (rode pijl) en de aardkundige en landschappelijke karakteristiek van BPL "Haarlemmermeer-Noord" (bron, Provincie Noord-Holland).

5.1.2 Openheid en ruimtebeleving

Deze provinciale kernwaarde is gedefinieerd in de kernkwaliteiten 'open ruimten met grote maten'. De kernkwaliteit 'open ruimten met grote maten' is binnen het plangebied niet van toepassing.

5.1.3 Ruimtelijke dragers

Ruimtelijke dragers zijn binnen het plangebied niet van toepassing. Het gaat in dit geval om de kernkwaliteiten 'Ringvaart/Ringdijk Haarlemmermeerpolder', 'Hoofdvaart, Kruisvaart en tochten', 'Lange polderlinten met dwarswegen' en 'Geniedijk'.

5.2 Effectbeoordeling kernkwaliteiten

De vraag is of de realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats een negatief effect kan hebben op de aanwezige kernkwaliteit 'groengebieden met recreatieve functies' zoals beschreven in 5.1.1. Getoetst wordt of de totale oppervlakte en recreatieve kwaliteit en de recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden verminderen.

De onderdelen van het plangebied die zich binnen het BPL bevinden waren grotendeels verhard en betroffen wegen en paden, het Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf. Na de realisatie van de plannen zal de hoeveelheid bebouwing en verharding toenemen van circa 1200 m² naar circa 1600 m². De nieuwe bebouwing en verharding is echter grotendeels ten noordoosten van de het voormalige Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf gerealiseerd, grotendeels binnen het NNN (zie Figuur 4). Circa 600 m² van de nieuwe bebouwing en verharding valt nog binnen de huidige begrenzing van het BPL. De totale oppervlakte van het BPL neemt niet af.

Met de realisatie van het nieuwe restaurant met zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats zal het aantal recreanten en in het gebied en recreatieve kwaliteit toenemen. Bij de plannen werden slechts enkele losse bomen op het terrein van het voormalige Pannenkoeken Paviljoen en het gebouw van KV Waterwolf, binnen het BPL, gekapt. Tevens zal de hoeveelheid bebouwing en verharding binnen het BPL afnemen. De plannen zullen de recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden niet verminderen.

5.3 Conclusie

De kernkwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap Haarlemmermeer-Noord worden niet aangetast.

6**Samenvatting van de conclusies**

In deze natuurtoets is de realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats getoetst aan de landelijke en provinciale natuurwetgeving. Hieronder staan per toets de getrokken conclusies op een rij.

6.1 Toetsing NNN

Het plangebied is binnen NNN begrensd als natuur met beheertype N16.04 Vochtig bos met productie, beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boommarter. De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats heeft de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde” aangetast door oppervlakteverlies.

6.2 Toetsing BPL

De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes short stay appartementen, verharde paden en speelplaats heeft geen negatief effect op de kernkwaliteiten van het BPL “Haarlemmermeer-Noord”.

7

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem.
- BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika*. Tirion Natuur.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HAAN, L.J. DE & A.H. TUITERT, 2020. *Kruisweg 1625 Cruquius. Rapportage verkennend onderzoek (quickscan) flora & fauna Wet natuurbescherming*. BSB02519. GRAS Advies, Almelo.
- HAAN, L.J. DE, 2020. *Kruisweg 1625 Cruquius. AERIUS berekening. BSB02519*. GRAS Advies, Almelo.
- HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- HEUSDEN, W. VAN. 2017. *Mooi werk, mooi wad, meer licht op duisternis*. Programma naar een rijke Waddenzee.
- HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zoodier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2003. *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- KRIGSVELD K.L., B. KLAASSEN & J. VAN DER WINDEN, 2022. *Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoring-gevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 1 hoofdrapport*

& deel 2 soortbesprekingen. Uitgave Vogelbescherming Nederland, Zeist.

- KRIGSVELD, K.L., R.R. SMITS & J. VAN DER WINDEN, 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- MAARL, VAN DER, 2013. *Bouwlawaai; hoe ermee om te gaan in de praktijk*. Puetz BV.
- MEIJER, R.G., J.P. DWARSHUIS, & K.R. PIENING, 2018. *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra, Journal of the Dutch Mammal Society, 61:2 297-320, december 2018.
- MOLENAAR, J.G. DE, 2003. *Lichtbelasting. Overzicht van de effecten op mens en dier*. Alterra-rapport 778, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen.
- NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. *Praktijkboek Habitattoets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuurbeschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen*. Sdu Uitgevers, Den Haag.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2018. *Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering*. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VAN 'T VEER, R & C.J.G. SCHARRINGA, 2008. *Weidevogelonderzoek Laag Holland 2006, analyse en interpretatie van de aangetroffen soorten, aantallen en dichtheden in 30.000 hectare weidevogelgebied*. Landschap Noord-Holland, maart 2008.
- VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING, 2021. *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

8 Bijlagen

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Wet Natuurbescherming (Wnb)

De Wet Natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Bijlage 1.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en soorten genoemd in de Europese Vogelrichtlijn.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 2.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 2.
Vrijgestelde soorten per provincie.
Rood=niet vrijgesteld.

	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZH	ZL
Zoogdieren												
Aardmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+		+		+	+				+	+	
Dwergmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						⁺¹						
Egel	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Hermelijn	+		+		+	+				+	+	
Huisspitsmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ondergrondse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						⁺²						
Tweekleurige bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Veldmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+		+		+	+				+	+	
Wild zwijn							+					
Woelrat	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen												
Bruine Kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						⁺³						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						⁺⁴						
Meerkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

*: algemene vrijstelling wanneer soorten zich in/op gebouwen en bijhorende erven bevinden

+1:geldt in de periode maart-april en juli t/m november

+2:geldt in de periode 15 augustus t/m februari

+3:geldt in de periode juli t/m september

+4:geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober

Bijlage 1.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen¹.
2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 1.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.
- ♣ ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'jaarrond beschermde broedvogels', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	4	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	2	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	3	1 = soorten die ook buiten het
Havik	4	broedseizoen het nest gebruiken als vaste
Huismus	2	rust- of verblijfplaats,
Kerkuil	3	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Oehoe	3	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Ooievaar	3	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Ransuil	4	bebouwing of biotoop,
Roek	2	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Slechtvalk	3	broeden en die daarin zeer honkvast zijn of
Sperwer	4	afhankelijk van bebouwing,
Steenuil	1	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Wespendief	4	staat zijn een nest te maken.
Zwarte wouw	4	

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook jaarrond beschermde soorten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van

natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschapelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

Habitattoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend. Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, beoordeelt het bevoegd gezag of deze negatieve gevolgen in het licht

van de instandhoudings-doelstellingen aanvaardbaar zijn (zie verder Bijlage 1.6 en 1.7).

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000- gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Aangetoond moet worden dat geen negatieve gevolgen mogelijk kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Bijlage 1.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 1.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

Bijlage 1.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 1.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 7 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Figuur 7.
Stappenplan
procedure
ecologisch
onderzoek en
ontheffing

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.

- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Bijlage 1.6 Europese wetgeving

Bijlage 1.6.1 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (HRI) wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern (1979, in werking 1982) in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De Habitatrichtlijn is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie Bijlage 1.6.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat voor het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De Habitatrichtlijn beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings-, groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

Kader
Bijlagen van de
Habitatrichtlijn.

Bijlage	Omschrijving
Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijngebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 52 habitattypen, waarvan 11 prioritaire typen met een zwaarder beschermingsregime.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 5 plantensoorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. In Nederland betreft het 36 soorten.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 87 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor de lidstaten beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

Bijlage 1.6.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (VRL) verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze 'Vogelrichtlijngebieden' beschermen in Nederland 95 vogelsoorten (van Bijlage I van de richtlijn).

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Bijlage 1.7 Landelijk: Wet Natuurbescherming

Bijlage 1.7.1 Algemeen

In deze wet is de bescherming van gebieden en soorten geregeld en zijn ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgewerkt. De wet kent verschillende typen gebieden, waarbij alleen het eerste door de Minister van EZ wordt aangewezen en de overige door gedeputeerde staten (art. 1.12, 2.1, 2.11):

- ♣ Natura 2000-gebieden: opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, 162 gebieden in Nederland.
- ♣ Bijzondere nationale natuurgebieden, (1) opgenomen in natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur), (2) voorgedragen Natura 2000-gebieden die nog niet op de communautaire lijst geplaatst zijn, (3) compensatiegebieden buiten de Natura 2000-begrenzing en (4) gebieden die nodig zijn voor de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden.

den voor vogels (VRL bijlage I plus 'trekvogels') of het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van habitats en soorten van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V).

- ♣ Bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen: buiten NNN, ander beschermingsregime; o.a. voor het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van soorten van de Rode Lijsten (art. 1.12, lid 1, onderdeel c).

De Minister stelt een nationale natuurvisie vast (art. 1.5), waarin o.a. aandacht wordt besteed aan (lid 3, onderdeel a) het behoud en zonodig herstel van een gunstige staat van instandhouding van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en planten en de in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats en habitats van soorten; daarnaast ook aan (lid 4) Rode lijsten en aan (lid 5) instandhoudingsdoelstellingen voor de in Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden te beschermen habitats en soorten.

Het aanwijzingsbesluit voor Natura 2000-gebieden (art. 2.1) omvat de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Gedeputeerde staten zorgen ervoor dat, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden, instandhoudingsmaatregelen getroffen worden die beantwoorden aan de ecologische vereisten van leefgebieden van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en de ecologische vereisten van de typen natuurlijke habitats en de soorten (HRI bijlage II) die in die gebieden voorkomen. Ook treffen zij passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van de habitatrichtlijn een significant effect zouden kunnen hebben (art. 2.2).

Hiertoe stellen zij een beheerplan vast (art. 2.3) en kunnen zij verplichtingen opleggen aan degenen die een handeling verrichten en bij verordening regels opstellen voor categorieën van handelingen of de toegang beperken of zelf handelingen (laten) verrichten (artt. 2.4-2.6). Projecten en handelingen die zijn beschreven in het beheerplan (zoals het bestaande gebruik) en in genoemde provinciale verordening zijn niet vergunningplichtig; voor deze activiteiten is de in de volgende paragraaf beschreven beoordeling al uitgevoerd (art. 2.9, lid 1-4).

Bijlage 1.7.2 Beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen

“Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten

significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan” bepaalde voorwaarden (art. 2.7, lid 1).

“Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied” (art. 2.7, lid 2).

Voor bovengenoemde plannen en projecten (ook buiten een Natura 2000-gebied) met significante gevolgen of significant verstorende effecten maken het bestuursorgaan resp. de aanvrager van de vergunning een **passende beoordeling** van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied (art. 2.8, lid 1).

Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten (art. 2.8, lid 3).

Als die zekerheid niet kan worden verkregen, moet voldaan zijn aan elk van de volgende voorwaarden (art. 2.8, lid 4):

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het plan of project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
- c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

De voorwaarden zijn nog strenger wanneer er significante gevolgen kunnen zijn voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort. In plaats van punt b hierboven geldt dan dat het nodig is vanwege (art. 2.8, lid 5):

- d. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
- e. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

Significantie

Gevolgen zijn ‘significant’ wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de

instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

Bijlage 1.7.3 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming (artikel 2.1 lid 4) beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De 'staat van instandhouding' voor een soort wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Beschermde natuurmonumenten

Bij Beschermd Natuurmonumenten gaat het om de wezenlijke kenmerken (natuurschoon, natuurwetenschappelijke betekenis, dieren en planten) die in het aanwijzingsbesluit zijn vermeld en of handelingen schadelijk kunnen zijn en deze wezenlijke kenmerken aantasten.

Bijlage 1.7.4 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

Bijlage 1.7.5 Bestaand gebruik

Onder bestaand gebruik dient te worden verstaan: “gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag”. Voor bestaand gebruik is in principe geen vergunning benodigd. Bestaand gebruik is echter niet vergunningsvrij als sprake is van een project met mogelijk significante effecten voor een Natura 2000-gebied.

Bijlage 1.7.6 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Op 5 juli 2013 is deze voor het laatst gewijzigd en op enkele kleine punten aangepast. Eén van de maatregelen uit de Crisis- en herstelwet zijn wijzigingen van de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Deze wijzigingen hebben als doel om de wet in de praktijk beter hanteerbaar te maken zonder afbreuk te doen aan de beoogde doelen van de wet. Zo wordt in de wet onder andere ‘bestaand gebruik’ geregeld. Verder is een nieuwe regeling ingevoegd over hoe om te gaan met stikstofdepositie, de ‘PAS’ (zie hierna, Bijlage 1.7.7) en wordt voorzien in een verlicht beschermingsregime voor beschermde natuurmonumenten en voor de oude doelen van Natura 2000. Naast deze veranderingen regelt de wet nog een aantal zaken omtrent de procedurele werking van de voormalige NB-wet.

Bijlage 1.7.7 Stikstof

Al jaren is er in veel Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstofdepositie, veroorzaakt door landbouw, verkeer en overige menselijke activiteit. Dit is schadelijk voor de natuur en het belemmert vergunningverlening voor economische activiteiten.

Vanwege een uitspraak van de Raad van State d.d. 29 mei 2019 kan niet meer gebruik gemaakt worden van automatische vergunningverlening op grond van de voorheen geldende drempelwaardes voor stikstofdepositie. Aangetoond moet worden dat er geen significant negatieve gevolgen kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Om de depositie van het project te berekenen moet de meest recente versie van de rekentool ‘Aerius’ (AERIUS 2022) worden gebruikt. Als de projectbijdrage op de meest nabijgelegen ‘stikstofgevoelige habitattypen’ hoger is dan een berekende 0,005 mol/ha/jaar zijn mogelijk gevolgen te verwachten.

Bijlage 1.7.8 Spoedwet aanpak stikstof

Sinds 1 januari 2020 is de Spoedwet aanpak stikstof van kracht.

Belangrijke verandering in de wet is dat geen vergunningplicht meer geldt voor "andere handelingen". Ook is artikel 2.7 van de Wnb in die

zin aangepast dat indien uit een voortoets kan worden afgeleid dat als gevolg van een project significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied zijn uit te sluiten geen vergunningplicht geldt.

Daarnaast maakt de Spoedwet aanpak stikstof het mogelijk om drempelwaarden in te voeren, om bij ministeriële regeling een stikstofregistratiesysteem in te voeren en biedt de Spoedwet de mogelijkheid om nadere regels te stellen aan veevoer om zodoende via deze route de stikstofdepositie als gevolg van veevoer te verminderen.

Bijlage 1.7.9 Wet en Besluit stikstofreductie en natuurverbetering

Sinds 1 juli 2021 is de ‘Wet stikstofreductie en natuurverbetering’ en het ‘Besluit stikstofreductie en natuurverbetering’ van kracht.

Deze wet regelt onder meer drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie. In 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben, in 2030 minimaal de helft en in 2035 minimaal 74%. De wet geeft de opdracht voor een programma van maatregelen om die reductie te bereiken en de natuur te herstellen.

Het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering werkt de stikstofwet verder uit, waaronder de bouwvrijstelling. De vrijstelling geldt voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase van wat wordt gebouwd of aangelegd. Dat betekent bijvoorbeeld dat nog steeds een natuurvergunning nodig kan zijn voor stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door verkeer op een aan te leggen weg.

Bijlage 1.7.10 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan om een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn twee antwoorden mogelijk:

- ♣ Wanneer uit een voortoets kan worden afgeleid dat als gevolg van een project geen significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied optreden betekent dit dat geen vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig is.
- ♣ Er is kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (artikel 2.7 lid 2) aan de orde is. Omdat er

kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 2.8 lid 1). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen dertien weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met dertien weken wordt verlengd.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl

Natuurtoets Groene Weelde Parkeerterrein Speelbos Hondentrimparcours te Haarlemmermeer

Toetsing in het kader van de natuurwetgeving

Natuurtoets Groene Weelde Parkeerterrein Speelbos Hondentrimparcours te Haarlemmermeer

Toetsing in het kader van de natuurwetgeving

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2024-010

Datum	6 februari 2024
Versie	V2

Gecontroleerd door: F.M. van Groen

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde natuurwaarden van toepassing zijn.

De bevindingen die zijn beschreven in onderliggende ecologische beoordeling worden over het algemeen gedurende een periode van drie jaar na de verschijningsdatum van dit rapport als geldend gezien, mits omstandigheden in het beschreven gebied niet te sterk zijn gewijzigd.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Het plangebied.....	9
1.3	Leeswijzer	9
2	Methode	10
2.1	Soortbescherming.....	10
2.1.1	Bronnenstudie	10
2.1.2	Potentiebeoordeling.....	11
2.1.3	Verwerking	11
2.2	Gebiedsbescherming	11
2.2.1	Natuurnetwerk Nederland	11
2.2.2	Bijzonder Provinciaal Landschap	12
4	Projectbeschrijving	16
4.1	Huidige situatie	16
4.2	Werkzaamheden en plansituatie.....	16
5	Soortbescherming	18
5.1.1	Planten	18
5.1.2	Vissen	18
5.1.3	Amfibieën	19
5.1.4	Vogels	19
5.1.5	Grondgebonden zoogdieren	21
5.1.6	Vleermuizen	23
5.1.7	Overige fauna	25
5.3	Effectbeoordeling	27
5.3.1	Vogels	27
5.3.2	Grondgebonden zoogdieren	28
5.3.3	Vleermuizen	28
6	Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)	32
6.1	Algemeen.....	32
6.2	Toetsing	33
6.2.1	Aanwezigheid actuele en potentiële natuurwaarden.....	35
6.2.2	Oppervlakteverlies	35

6.2.3	Toetsing abiotische condities	36
6.2.4	Toetsing ruimtelijke condities	37
6.2.5	Beleving landschap	39
6.3	Conclusie	39
7	Toetsing Bijzonder Provinciaal Landschap	41
7.2	Effectbeoordeling kernwaliteiten	43
7.3	Conclusie	43
9	Samenvatting van de conclusies	46
9.1	Toetsing soortbescherming.....	46
9.2	Toetsing NNN	48
9.3	Toetsing BPL.....	48
10	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	49
11	Bijlagen	51

1 Inleiding

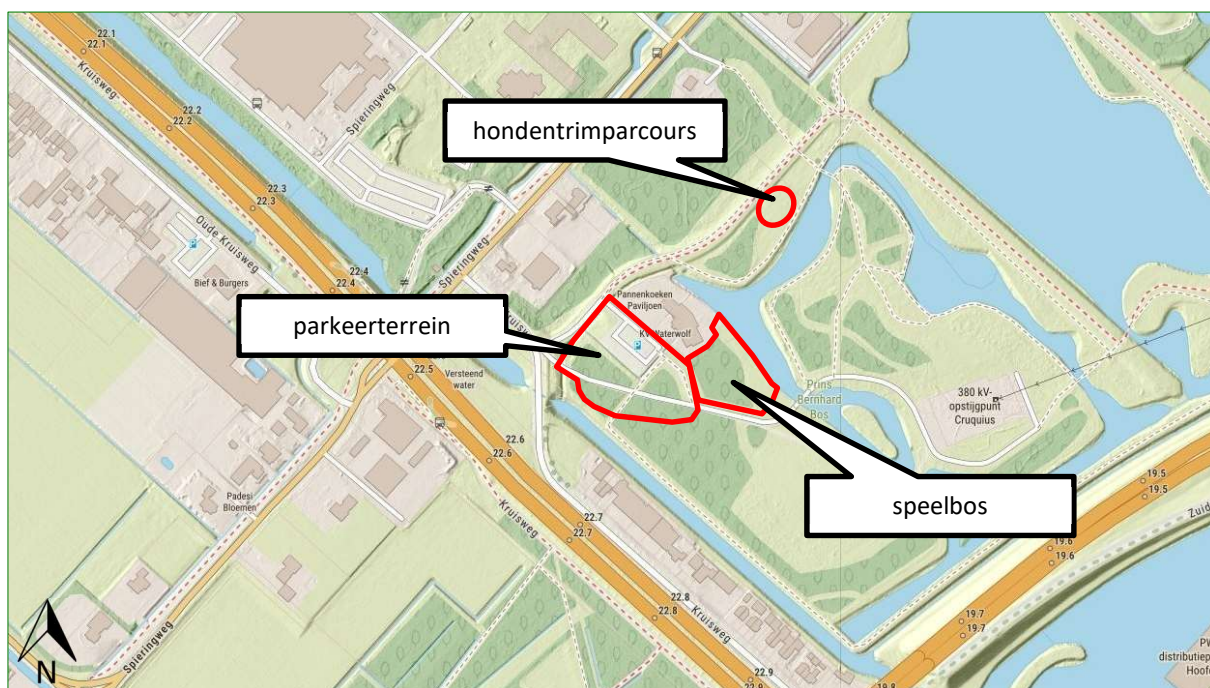
1.1 Aanleiding en doel

Recreatieschap Spaarnwoude wil in De Groene Weelde drie locaties herinrichten. De Groene Weelde ligt in de gemeente Haarlemmermeer in de provincie Noord-Holland. Het bestaande parkeerterrein wordt uitgebreid en heringericht. Voorts zal een speelbos en hondentrimparcours gerealiseerd worden. Voor de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein is eerder een natuurtoets (VAN DER MEER, 2020) en een vervolgonderzoek naar kleine marterachtigen (VAN DER KNAAP, 2021) uitgevoerd door Van der Goes en Groot.

Recreatieschap Spaarnwoude heeft aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot opdracht gegeven de uitbreiding van het parkeerterrein en realisatie van het speelbos en hondentrimparcours te toetsen aan de landelijke en provinciale natuurwetgeving.

Sinds 1 januari 2024 valt deze wetgeving onder de Omgevingswet (hierna Ow). De Ow bundelt een groot aantal wetten en regels voor de leefomgeving, waaronder de voormalige Wet Natuurbescherming (Wnb). De Wnb op haar beurt is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet destijds zijn samengevoegd.

Figuur 1.
De ligging van het plangebied (rood omlijnd).

Onder de Ow valt soortbescherming en ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving. Gebieden kunnen beschermd zijn als Natura 2000-gebied, als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als houtopstand (zie Bijlage 1.3.4). Daarnaast kunnen provincies zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow).

Natura 2000

Het plangebied ligt op meer dan 3,3 kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Kennemerland-Zuid (zie Figuur 2). Gezien de grote afstand, de aard van het tussenliggende stedelijke gebied en de werkzaamheden worden op voorhand geen directe negatieve gevolgen verwacht van de plannen zoals licht, geluid of optische verstoring. Er hoeft hiernaar geen nadere toetsing uitgevoerd te worden.

Gezien de toename van stikstofemissie door plannen is wellicht een berekening van precieze emissie en depositie van stikstof wenselijk voor dit project. Het betreft een zogenaamde 'Aerius'-berekening. Aanbevolen wordt hierover vooroverleg te voeren met het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland.

Houtopstanden

Er worden geen buiten de (volgens de Ow bepaalde) bebouwde kom gelegen beplantingen gekapt, groter dan 1000 m². Daarnaast voorziet het plan niet in het kappen van meer dan 20 bomen in een rijbeplanting. Op grond hiervan wordt het plangebied niet beschermd als bijzondere houtopstand (zie Figuur 4).

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het NNN, inclusief de zogenaamde verbindingzones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden (zie Figuur 2, Figuur 3 en Figuur 8).

Gezien de ligging van het plangebied binnen het NNN is een toetsing van de gevolgen van dit plan op de wezenlijke kenmerken en waarden in het NNN zeker aan de orde.

Bijzonder Provinciaal Landschap

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming in Noord-Holland voor gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

Gezien de ligging van het plangebied binnen BPL-nummer 8 Haarlemmermeer-Noord is een toetsing van de gevolgen van dit plan

voor de effecten op de kernkwaliteiten in het BPL zeker aan de orde (zie Figuur 2 en Figuur 3).

Conclusie

In dit rapport worden daarom de volgende toetsen uitgevoerd:

- ♣ Toetsing soortbescherming
- ♣ Toetsing NNN
- ♣ Toetsing BPL

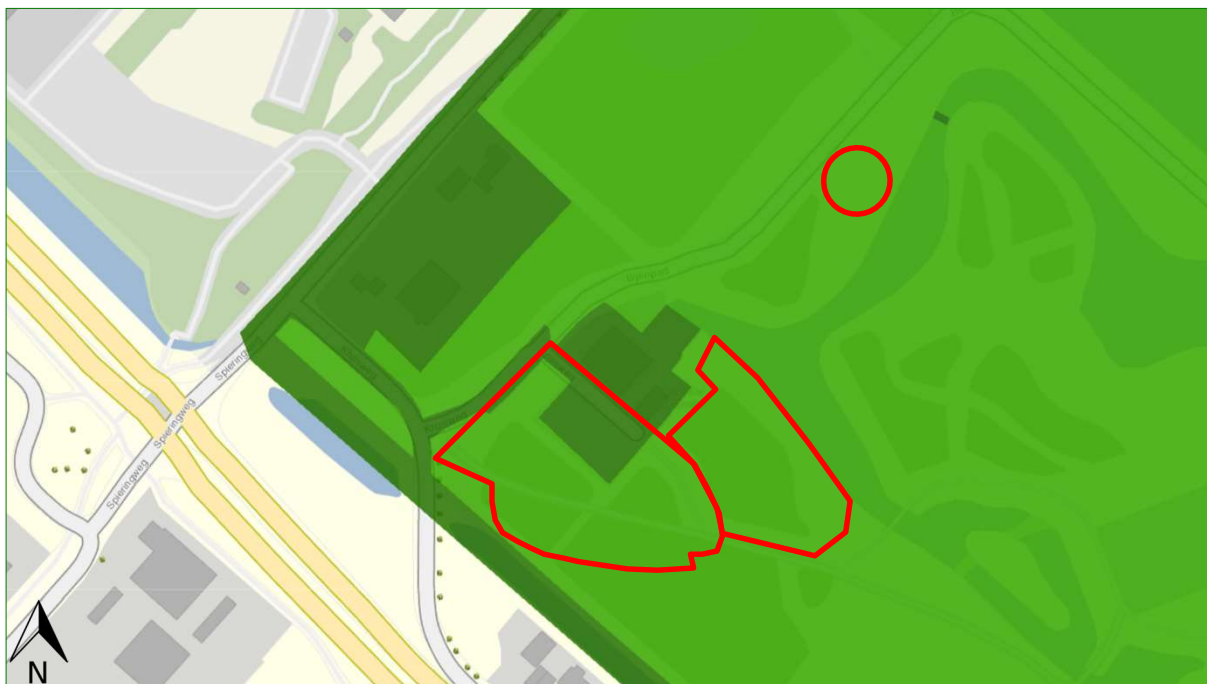
Figuur 2.

Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebied, BPL, natuurverbindingen en het NNN.

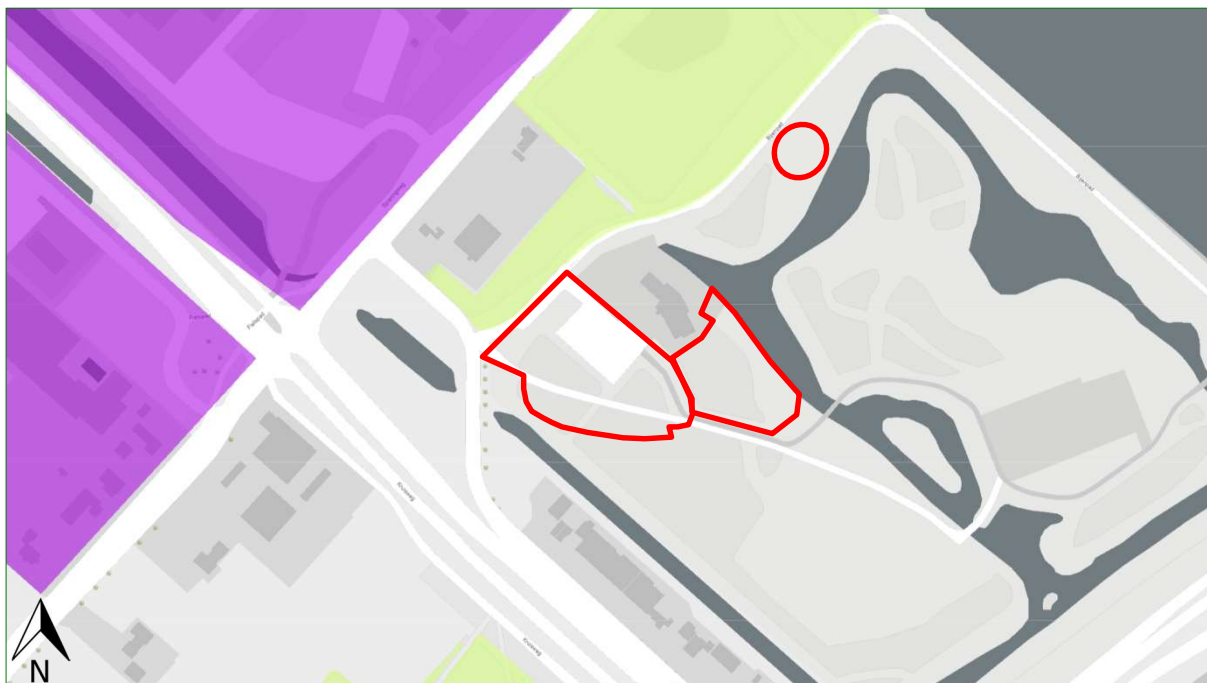

Figuur 3.

Ligging van het plangebied (rood omlijnd) met precieze begrenzing van BPL en het NNN.

Figuur 4.

Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van bebouwde kommen Ow (paars) en bosgebieden groter dan 1000m² buiten bebouwde kom (lichtgroen).

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven. In Figuur 2 is aangegeven hoe de locatie is gelegen ten opzichte van Natura 2000-gebied, BPL en het NNN. In Figuur 3, staan de precieze omgrenzingen van BPL en het NNN-gebied aangegeven.

Het plangebied betreft drie locaties binnen recreatiegebied De Groene Weelde. Het plangebied wordt omsloten door grote, opgaande bosschages en open wateren.

In de omgeving van het plangebied lopen twee drukke verkeersaders. Op 80 meter afstand ten zuidwesten van het plangebied loopt de Kruisweg (N201) en op 260 meter afstand ten zuidoosten van het plangebied loopt de Drie Merenweg. Op één kilometer afstand ten westen loopt de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, een brede vaart.

Op 3,3 kilometer afstand ten westen van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt aangegeven hoe de toetsing is uitgevoerd. In hoofdstuk 4 wordt een beschrijving gegeven van het project dat getoetst moet worden. In hoofdstuk 5 worden soort beschermende bepalingen uit de Ow getoetst.

In hoofdstuk 6 wordt het project getoetst aan de bepalingen die gelden voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In hoofdstuk 7 wordt het project getoetst aan het beleid voor gebieden die zijn aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) in de provincie Noord-Holland.

Tenslotte worden in hoofdstuk 9 en 10 de conclusies op een rij gezet en wordt een literatuurlijst gepresenteerd.

In Bijlage 1 wordt aangegeven hoe de wetgeving rond Natura 2000 en NNN-gebieden is ontstaan en wat deze wetgeving precies inhoudt. Tevens komt de bescherming van soorten aan de orde.

2 Methode

2.1 Soortbescherming

Hieronder wordt aangegeven hoe is onderzocht welke soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Speciale aandacht is uitgegaan naar die beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, specifieke maatregelen moeten worden getroffen of ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van dit plan.

2.1.1 Bronnenstudie

Op basis van literatuurgegevens en informatie, samengebracht in bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) is onderzocht in hoeverre (beschermde) soorten in het verleden zijn aangetroffen in en rond het plangebied.

Voor het onderzoek van de NDFF is het kilometerhok onderzocht waarbinnen het plangebied is gelegen en de acht daaromheen gelegen kilometerhokken, rekening houdend met relevante, overeenkomstige biotopen tussen plangebied en omgeving.

In de database is gezocht naar gegevens van beschermde (vogel-) soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen of naar soorten die niet provinciaal zijn vrijgesteld. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar (2014-2024).

Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de waarnemingen (bijvoorbeeld foeragerend, overwinterend, trekkend, overvliegend of verblijvend). Ook is gekeken naar de onderzoeksinspanning en de (verwachte) volledigheid van de waarnemingen en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is.

Er is in de NDFF niet gericht gezocht naar vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten, provinciaal vrijgestelde soorten en in het geheel niet te verwachten soorten zoals zeezoogdieren of zoutwatervissen. Met andere vogels moet, in algemene zin, wél rekening gehouden worden (zie ook Bijlage 1.2.5). Potenties voor vrijgestelde soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die mogelijk voorkomen in het plangebied, worden kort genoemd. Voor deze soorten geldt, net als voor alle andere soorten, onverminderd de zorgplicht welke wordt besproken in de conclusies, hoofdstuk 8 en de bijlage m.b.t. de wetgeving.

Naast het onderzoek van de NDFF zijn relevante verspreidingsatlassen en eventueel andere literatuur en websites geraadpleegd om de ecologische vereisten van soorten in samenhang met de verspreiding te bekijken.

2.1.2 Potentiebeoordeling

Het plangebied is op 16 januari 2024 bezocht om de aanwezige biotopen binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan te beschrijven en eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar). Bij het veldbezoek is voor de potentiebeoordeling tevens gericht gezocht naar verblijfssporen zoals keutels, plukresten en braakballen. Daarnaast zijn bijvoorbeeld eventueel aanwezige materialen gekeerd en zijn eventueel aanwezige spleten en holtes, zover mogelijk, oppervlakkig geïnspecteerd.

→ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

Naast de aandacht voor beschermde waarden, is ook gelet op invasieve soorten die voorkomen op de 'Unielijst' van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Deze invasieve exoten zijn op de Unielijst geplaatst omdat ze in delen van de EU schade toebrengen (of dat in de toekomst waarschijnlijk zullen gaan doen) aan de biodiversiteit en/of ecosysteemdiensten. De waargenomen soorten worden genoemd (Hoofdstuk 4) maar er worden geen nadere aanbevelingen gedaan of beleid uitgezet ten aanzien van deze soorten.

2.1.3 Verwerking

Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in- en nabij het plangebied.

Op grond van de plannen is (voor zover mogelijk) een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten.

Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd.

2.2 Gebiedsbescherming

Gebieden kunnen beschermd zijn als Natura 2000-gebied, onderdeel van het NNN, als grootschalige houtopstand of als bijzondere provinciaal natuurgebied of bijzondere provinciaal landschap.

2.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gedefinieerd als de in een gebied aanwezige natuurwaarden en de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden.

Noord-Holland

De toetsing wordt uitgevoerd volgens de regels uit de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn neergelegd in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020, en zijn daarmee door Provinciale Staten vastgesteld.

Getoetst wordt of een project geen afbreuk doet aan het behoud van de vereiste abiotische en ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen.

Algemeen

Concreet betekent dit dat bij een ingreep in het NNN wordt getoetst op:

- ♣ De toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige diersoorten.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit.
- ♣ Een eventueel direct effect door oppervlakteverlies.
- ♣ Het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

De natuurwaarden waarop getoetst wordt betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat dan onder meer om de aanwezige beheertypen.

Op de website van de provincie Noord-Holland is daartoe gekeken welke beheertypen in en in de omgeving van het plangebied liggen.

Tevens werd tijdens het veldbezoek aan het plangebied op 16 januari 2024 beoordeeld welke abiotische en ruimtelijke condities aanwezig zijn in het plangebied en wat de kwaliteit hiervan is.

2.2.2 Bijzonder Provinciaal Landschap

In een toetsing met betrekking tot een Bijzonder Provinciaal Landschap wordt onderzocht in hoeverre plannen of ingrepen negatieve gevolgen voor de kernkwaliteiten van een BPL hebben en zo ja, welke oppervlakte van het gebied en welke kernkwaliteiten negatief beïnvloed worden. De toetsing beperkt zich tot activiteiten binnen het BPL. Er wordt alleen getoetst op die kernkwaliteiten die voorkomen in het gedeelte van het betrokken BPL dat wordt beïnvloed door de plannen.

Tevens werd tijdens het veldbezoek aan het plangebied op 16 januari 2024 beoordeeld welke kernkwaliteiten aanwezig zijn in het plangebieden wat de kwaliteit hiervan is.

3 Aanwezige biotopen

In dit hoofdstuk worden de aanwezige biotopen binnen het plangebied beschreven. Deze biotopen worden onderverdeeld in verschillende typering: grasland en groenstructuren.

Grasland

Het terrein waar het hondentrimparcours wordt gerealiseerd bestaat uit een kruidenrijk grasland met soorten als Knoopkruid, Fluitenkruid en Ridderzuring. Ten tijde van het veldbezoek was het grasland bedekt met een laag sneeuw. Het grasland wordt niet frequent gemaaid.

Groenstructuren

Op het bestaande parkeerterrein staan enkele losse wilgen met een geringe stamomtrek. Het terrein waar het parkeerterrein naartoe uitgebreid wordt bestaat uit een bosschage met diverse algemene boomsoorten als Gewone es, Zwarte els en Witte abeel. De bosschage bestaat voornamelijk uit relatief jonge bomen met een geringe stamomtrek. In de bosschage staan enkele grote abelen. De struiklaag van de bosschage bestaat vooral uit bramen en jonge wilgen. In drie bomen werden opvallende holtes en spleten waargenomen.

De dichte bosschage waar het speelbos wordt gerealiseerd bestaat uit opslag van voornamelijk Zomereik. De bosschage bestaat uit relatief jonge bomen met een geringe stamomtrek. De struiklaag van de bosschage bestaat vooral uit bramen en jonge wilgen. In deze bosschage werden geen opvallende holtes en spleten waargenomen in de aanwezige bomen.

Op het grasland waar het hondentrimparcours wordt gerealiseerd staat één boom met een geringe stamomtrek. In deze boom werden geen opvallende holtes en spleten waargenomen.

Binnen het plangebied werden geen grote nesten waargenomen in de aanwezige bomen.

Overig

Binnen het plangebied ontbreken bebouwing en open oppervlaktewateren.

*Boven: Het biotoop grasland waar het hondentrimparcours wordt gerealiseerd.
Onder: De groenstructuren waar het speelbos wordt gerealiseerd.*

Boven: De groenstructuren waar de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein zal plaatsvinden. Onder: Het recreatiegebied De Groene Weelde is een losloopgebied voor honden.

4 Projectbeschrijving

In onderstaande paragrafen wordt een overzicht gegeven van de situatie die getoetst moet worden.

4.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft drie locaties binnen recreatiegebied De Groene Weelde. Het te realiseren hondentrimparcours betreft een grasland langs het Bijenpad. Het huidige parkeerterrein ligt ten zuiden van het Pannenkoeken Paviljoen en zal in zuidelijke en zuidoostelijke richting uitgebreid worden. Het te realiseren speelbos bevindt zich in een bosschage ten zuidoosten van het Pannenkoeken Paviljoen. Het recreatiegebied De Groene Weelde is een losloopegebied voor honden. Het recreatiegebied wordt druk bezocht door bezoekers met honden die veelal met de auto komen.

De in het plangebied aanwezige biotopen staan beschreven in hoofdstuk 3.

4.2 Werkzaamheden en plansituatie

Voor het hondentrimparcours zal een haag rond het parcours aangeplant worden en zal een pad naar het Bijenpad aangelegd worden. Het hondentrimparcours zelf zal bestaan uit een gazonvegetatie met enkele attributen.

Voor de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein zullen op het huidige parkeerterrein en de bosschage ten zuiden en zuidoosten van het huidige parkeerterrein diverse bomen gekapt worden. Volgens de huidige plannen zullen de bomen met diepe holtes of spleten behouden blijven. Het nieuwe uitgebreide parkeerterrein wordt zoveel mogelijk natuurvriendelijk aangelegd en ingericht met ecologisch waardevolle elementen. Zo worden er onder andere nieuwe bomen aangeplant en worden de verhardingen zo aangelegd dat een beter waterdoorlatende ondergrond ontstaat welk kan leiden tot een verbetering van de bodemkwaliteit. Het plan voorziet ook in de realisatie van tien parkeerplaatsen voor elektrische auto's, vier oplaadpunten voor elektrische fietsen en enkele fietsenstallingen. Verspreid over het parkeerterrein worden LED-lichtmasten met vleermuisvriendelijke verlichting geplaatst die enkel naar de grond is gericht.

Voor de realisatie van het speelbos zal de struiklaag en ondergroei van de bosschage verwijderd worden. Vervolgens worden hier speeltoestellen geplaatst met daaromheen een valdempende vloer. Het speelbos wordt begrensd met een haag. Deze haag zorgt voor afscherming van het speelbos.

De ecologisch gevoelige werkzaamheden zullen bestaan uit het verwijderen van de vegetatie-toplaag, het vergraven van de bodem en/of het kappen en rooien van struiken en/of bomen.

Bij uitvoering van het werk kan door geluid, trillingen of licht verstoring optreden van (beschermde) soorten.

Planning

De planning is op dit moment nog niet bekend. De werkzaamheden op de drie locaties betreffen één project. Het project moet nog aanbesteed worden.

Materieel

Het te gebruiken materieel is op dit moment nog niet bekend.

Figuur 5.

Impressie van de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos.

5 Soortbescherming

In dit hoofdstuk worden de beschermde soorten beschreven per soortgroep in §5.1. In de beschrijving wordt eerst aangegeven welke soorten (volgens opgave van de NDFF en literatuur) in het verleden of tijdens het afgelegde veldbezoek zijn aangetroffen. Vervolgens wordt vermeld welke soorten op grond van aanwezige biotopen te verwachten zijn en welke gebruiksfuncties het plangebied kan hebben voor deze soorten. In §5.2 worden de conclusies met betrekking tot de aanwezige beschermde soorten samengevat.

In §5.3 wordt van de mogelijk aanwezig beschermde soorten per soortgroep beoordeeld wat de effecten van de plannen kunnen zijn op deze soorten. In §5.4 worden de conclusies uit de effectbeoordeling op een rijtje gezet en worden eventueel aanbevelingen gedaan voor nader onderzoek.

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Planten

Aangetroffen soorten

In het verleden zijn Groot spiegelklokje en Kluwenklokje waargenomen in de omgeving van het plangebied (NDFF 2014-2024). De soorten zijn niet in het plangebied zelf waargenomen.

→ <https://www.verspreidingsatlas.nl/maatplanten>

De waarnemingen van Groot spiegelklokje en Kluwenklokje in de omgeving van het plangebied, betreffen niet wilde exemplaren die ver buiten hun normale verspreidingsgebied groeien↩.

Potentie plangebied

In het plangebied wordt geen beschermde flora verwacht vanwege het ontbreken van geschikt biotoop voor de genoemde soorten. Tevens wordt het plangebied te voedselrijk om geschikt te zijn voor beschermde plantensoorten.

5.1.2 Vissen

Aangetroffen soorten

In en rond het plangebied zijn in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde vissoorten waargenomen (NDFF 2014-2024).

Potentie plangebied

In en rond het plangebied is geen potentie voor beschermde vissen aanwezig vanwege het ontbreken van wateren.

5.1.3 Amfibieën

Aangetroffen soorten

In de omgeving van het plangebied is in het verleden Rugstreeppad waargenomen (NDFF 2014-2024). De Rugstreeppad is beschermd onder de Habitatrichtlijn (zie Bijlage 1.2.1).

De Rugstreeppad werd op 1,2 kilometer afstand ten noordwesten van het plangebied vastgesteld in de polder ten noorden van de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder (NDFF 2014-2024). De poelen op 1,3 kilometer afstand ten noordwesten van het plangebied bieden geschikt voortplantingswater.

In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van deze soort.

Potentie plangebied

In het plangebied is geen voortplantingswater aanwezig voor amfibieën. In het plangebied is wél geschikt landbiotoop aanwezig dat buiten de voortplantingsperiode kan worden benut door algemene soorten amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander en Bruine kikker. De dieren kunnen wegkruipen stronken en takken of in verlaten muizenholen en dergelijke. Deze soorten zijn beschermd onder de Ow maar ze zijn in Noord-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.

-Rugstreeppad

Het plangebied is niet geschikt voor de Rugstreeppad. Het plangebied ligt niet in de directe nabijheid van geschikt voortplantingswater, ligt geïsoleerd door drukke wegen en brede watergangen en er is geen geschikte vorstvrije, droge en vergraafbare zanderige bodem aanwezig die buiten de voortplantingsperiode als landbiotoop kan worden benut door deze soort.

Als in het plangebied graafwerkzaamheden plaatsvinden of zand wordt opgebracht, is het niet te verwachten dat Rugstreeppadden het gebied kunnen intrekken. Het plangebied is te veel geïsoleerd door drukke wegen en brede watergangen. De soort moet daarom te veel ongunstig biotoop passeren om het plangebied te bereiken.

5.1.4 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het bevoegd gezag maakt onderscheid tussen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten, soorten met jaarrond beschermde nesten (ingedeeld in vier categorieën) en de zogenaamde 'categorie 5-soorten' (zie verder Bijlage 1.2.5).

Aangetroffen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek werden diverse vogelsoorten waargenomen: Houtduif, Ekster (cat.5), Merel, Roodborst, Gaai, Zwarte kraai (cat. 5),

Staartmees, Koperwiek, Vuurgoudhaan, Koolmees (cat. 5) en Pimpelmees (cat. 5).

Potentie plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

In het plangebied kunnen enkele algemene bos- en struweelvogels tot broeden komen zoals bijvoorbeeld Houtduif, Merel, Roodborst, Winterkoning en Heggenmus.

In het water en de oevers langs het plangebied kunnen water- en moerasvogels broeden als Wilde eend en Meerkoet. In de rietkragen kunnen Waterhoen, Kleine karekiet en Rietzanger broeden.

Het is mogelijk dat in de bomen categorie 5-soorten broeden als Koolmees, Pimpelmees, Boomkruiper, Boomklever en Grote Bonte specht.

Aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek werd nabij het te realiseren hondentrimparcours een opvliegende Buizerd (cat. 4) waargenomen.

In de omgeving van het plangebied zijn daarnaast in het verleden Huismus (cat. 2), Gierzwaluw (cat. 2), Sperwer (cat. 4), Havik (cat. 4), Buizerd (cat. 4), Wespandief (cat. 4), Boomvalk (cat. 4), Slechtvalk (cat. 3), Ransuil (cat. 4), Kerkuil (cat. 3), Roek (cat. 2), Ooievaar (cat. 3) en Grote gele kwikstaart (cat. 3) vastgesteld. Deze soorten hebben echter geen aantoonbare binding met het plangebied. De meeste bekende waarnemingen betreffen overvliegende (trek)vogels of deze soorten hebben gebroed in andere biotopen zoals bebouwing en bos in de omgeving (NDFF 2014-2024). De soorten broeden niet in de directe omgeving van het plangebied.

Potentie soorten met jaarrond beschermde nesten

Omdat geen geschikte bebouwing en bomen aanwezig zijn en geen sporen of grote nesten werden waargenomen, wordt uitgesloten dat vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied.

Er is geen broedbiotoop en geschikt leefgebied voor roofvogels en uilen aanwezig, zoals hoge bomen met grote nesten of schuren en open zolders. Er werden geen sporen van dergelijke soorten aangetroffen zoals braakballen, prooiresten en krijtsporen.

De Huismus broedt in bebouwing en bouwt nesten onder dakpannen of golfplaten met onderbetimmering, in kieren en gaten in muren en op spantconstructies. Vanuit de nestlocatie of omliggende uitzichtpunten moet de Huismus overzicht hebben op de omgeving. Het ontbreekt in de onderzochte bebouwing aan dergelijke voor de soort geschikte openingen. De Huismus wordt daarom niet broedend verwacht in het plangebied.

De Gierzwaluw broedt in stedelijke bebouwing onder dakpannen, randpannen, loodslabben of achter boeidelen. De nestlocaties moeten beschikken over 'vrije uitvalmogelijkheden' omdat de poten

van Gierzwaluw te zwak zijn om op eigen kracht op te stijgen. Daarnaast mogen geen gladde daklijsten, het zogenaamde 'vogelweer', aanwezig zijn onder de invliegopening. De Gierzwaluw wordt in het plangebied niet verblijvend verwacht vanwege het ontbreken van dergelijke geschikte nestlocaties.

Het is mogelijk dat het plangebied incidenteel wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied van in de buurt vastgestelde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals Sperwer en Ransuil. Het plangebied biedt geen essentieel leefgebied voor deze soorten.

5.1.5 Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen soorten.

In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden Bunzing, Wezel en Hermelijn (kleine marterachtigen) waargenomen (NDFF 2014-2024). De kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) zijn beschermde soorten die worden genoemd als 'andere soort' (zie Bijlage 1.2.1).

Tijdens het uitgevoerde vervolgonderzoek werd de Bunzing op de zuidelijke grens van het plangebied vastgesteld, zie Figuur 6 (VAN DER KNAAP, 2021). De Hermelijn werd op 250 meter afstand van het plangebied vastgesteld (NDFF 2014-2024). De Wezel werd op 650 meter afstand van het plangebied vastgesteld (NDFF 2014-2024).

Van alle beschreven soorten zijn meerdere waarnemingen bekend. Hierboven worden de waarnemingen die het dichtst bij het plangebied werden gedaan genoemd.

In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten.

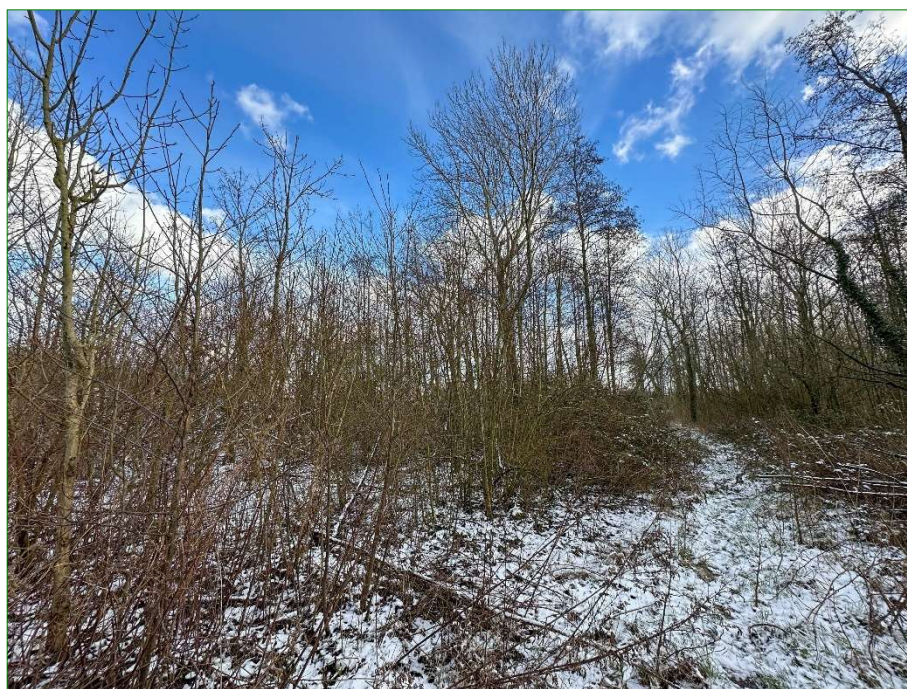
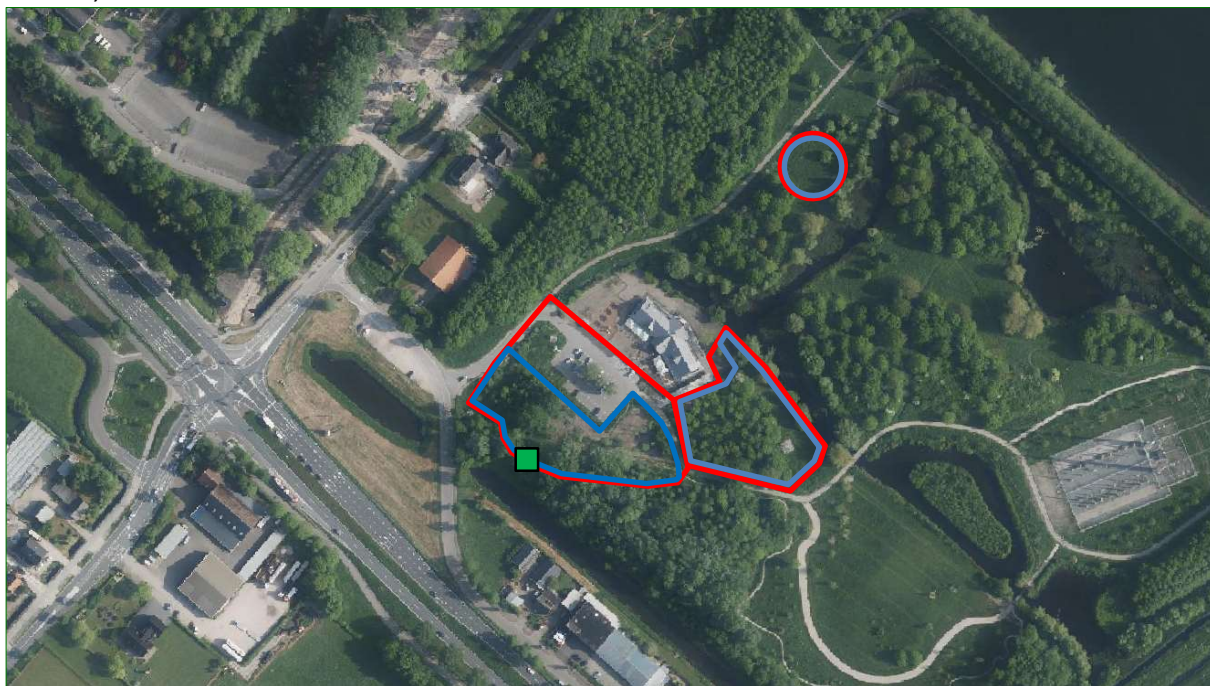
Potentie plangebied

Het is mogelijk dat in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Vos, Haas, Konijn, Egel en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Deze soorten zijn beschermd onder de Ow maar ze zijn in Noord-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

Het plangebied biedt veel schuilmogelijkheden in de vorm van dichte vegetatie, stronken en takken en oude hollen van Konijn of Vos waar kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) gebruik van kunnen maken. De aanwezigheid van deze potentie is aangegeven in een eerder uitgevoerde natuurtoets (VAN DER MEER, 2020).

Figuur 6.

Kaart van het deel van het plangebied (rood omlijnd) met potentieel voor kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) geschikt leefgebied of verblijfplaatsen (blauw omlijnd) en de aangetroffen Bunzing (groen vierkant)

Het plangebied biedt veel schuilmogelijkheden waar kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) gebruik van kunnen maken.

5.1.6 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen op zeer duidelijk te onderscheiden manieren van een leefgebied gebruik maken. Belangrijke gebruiksfuncties zijn verblijfplaats, foerageergebied of (deel van) een vliegroute.

De manier waarop vleermuizen een gebied gebruiken kan door het jaar verschillen, een gebouw of een boom kan bijvoorbeeld tijdelijk gebruikt worden als verblijfplaats maar in andere delen van het jaar ongebruikt blijven.

Alle soorten vleermuizen, evenals verblijfplaatsen en essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn (zie Bijlage 1.2.1).

Aangetroffen vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn zes soorten vleermuizen vastgesteld (NDFF 2014-2024). Het betreft Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Watervleermuis, Meervleermuis. De meeste waarnemingen betroffen foeragerende en langsvliegende exemplaren.

Van de Gewone dwergvleermuis zijn twee zomerverblijven bekend op ongeveer 1,2 kilometer afstand van het plangebied (NDFF 2014-2024).

Potentie verblijfplaatsen

Als potentie voor verblijfplaatsen niet is uit te sluiten dan dient gericht nachtelijk onderzoek plaats te vinden om eventuele precieze verblijfloccaties vast te stellen. De bekende waarnemingen (bijvoorbeeld uit de NDFF) zijn niet volledig en geven daarom geen uitsluitel en tijdens de quickscan zijn achterliggende holtes die kunnen dienen als verblijfplaats, niet verder te inspecteren of te onderzoeken. Tevens is gebruik door vleermuizen in het verleden hiermee niet uit te sluiten.

De aanwezige holtes in drie bomen zouden geschikt kunnen zijn als (tijdelijke) verblijfplaats voor in bomen verblijvende soorten zoals Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis. Twee van deze bomen bevinden zich binnen het plangebied.

Andere in bomen verblijvende soorten zoals bijvoorbeeld Watervleermuis en Gewone Grootoorvleermuis zijn zeldzaam en worden op voorhand niet verwacht in de onderzochte bomen. Deze soorten dienen tijdens vervolgonderzoek (zie §5.4) wel te worden meegenomen. Als tijdens het vleermuisonderzoek indicatieve waarnemingen worden gedaan van deze soorten, moeten bezoekerondes en bezoektijden worden aangepast conform het geldende onderzoeksprotocol. Indien er indicaties zijn dat een van deze soorten (verblijvend) aanwezig is, kan door het onderzoek hier op af te stemmen, het eventuele voorkomen van deze soorten volledig in beeld worden gebracht.

Figuur 7.

Kaart van het plangebied met potentieel voor vleermuizen geschikte bomen (blauwe cirkels).

De holtes (rode pijlen) in de bomen geven mogelijk toegang tot voor vleermuizen geschikte achterliggende ruimtes.

Potentie foerageergebied

Het plangebied is geschikt voor foeragerende vleermuizen. De aanwezige luwe plekken kunnen zorgen voor concentraties van insecten waardoor vleermuizen worden aangetrokken.

Potentie vliegroute

Gezien de ligging, de vorm en de grootte van het plangebied en het ontbreken van lijnvormige elementen zoals bomenrijen, doorlopende watergangen of brede rietkragen kan geen sprake zijn van een belangrijke functie als vliegroute voor vleermuizen.

5.1.7 Overige fauna

Aangetroffen soorten

Er zijn waarnemingen bekend van Grote vos (dagvlinder) en Sierlijke witsnuitlibel in de omgeving van het plangebied (NDFF 2014-2024).

Potentie plangebied

Het plangebied is niet geschikt voor overige beschermde fauna in verband met het ontbreken van geschikt biotoop.

Het plangebied is niet geschikt voor Sierlijke witsnuitlibel vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop en leefgebied.

Het plangebied is niet geschikt voor Grote vos. De soort plant zich voort op zonnige plekken in open bossen, bosranden en boomgaarden in de aanwezigheid van de waardplanten; iep, wilg en Zoete kers. De twee wilgen op het huidige parkeerterrein betreffen geen hoge vrijstaande bomen die geschikt kunnen zijn voor de Grote vos. In de dichte bosschages en bosranden van het plangebied ontbreken de warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Tevens ontbreken voor de soort geschikte plaatsen om te overwinteren zoals holle bomen. De waarnemingen van Grote vos in de omgeving van het plangebied betreffen waarschijnlijk langstreckende exemplaren.

5.2 Conclusie beschermde soorten

Op grond van §5.1.1 t/m §5.1.7 zijn beschermde, niet vrijgestelde soortgroepen te verwachten die staan weergegeven in Tabel 1. In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de aangetroffen soortgroepen in en nabij het plangebied en de potenties daarvoor binnen het plangebied. Ook wordt onderscheid gemaakt tussen mogelijk (incidentele) aanwezigheid en gebruik als essentieel leefgebied (zoals bijvoorbeeld vaste verblijfplaatsen).

In §5.3 wordt uiteengezet welke gevolgen voor deze soortgroepen worden verwacht door het uitvoeren van de plannen.

Tabel 1.

Eerder volgens literatuuropgave vastgestelde soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten in/nabij het plangebied (kolom 2), mogelijk (incidenteel) voorkomende beschermde, niet vrijgestelde soorten in het plangebied (kolom 3) en verwachte voorkomen van essentieel leefgebied van beschermde, niet vrijgestelde soorten binnen het plangebied met verwachte beschermde functie (kolom 4). Indien de potentieel aanwezige beschermde functie wordt genoemd in kolom 4 valt deze automatisch onder essentieel leefgebied voor de mogelijk aanwezige soorten.

Beschermde, niet vrijgestelde soorten	Aangetroffen nabij het plangebied (literatuur en veldbezoek)	Mogelijk aanwezig in plangebied	Mogelijk beschermde functie aanwezig binnen het plangebied
Planten	NDFF	nee	nee
Vissen	nee	nee	nee
Amfibieën	NDFF	nee	nee
Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten	veldbezoek, NDFF	ja	niet-jaarrond beschermde nesten
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	veldbezoek, NDFF	incidenteel	nee
Grondgebonden zoogdieren	NDFF	ja	voortplantingsbiotoop (kleine marterachtigen)
Vleermuizen	NDFF	ja	foerageergebied (meerdere soorten)
Overige beschermde fauna	NDFF	nee	nee

5.3 Effectbeoordeling

Door het plan kunnen verschillende negatieve effecten optreden in het plangebied. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van de nieuwe situatie.

De te verwachten soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten worden in dit hoofdstuk besproken. Ze zijn samengevat in de derde kolom van Tabel 1. De aanwezigheid van deze soortgroepen kan van invloed zijn op de verdere procedure. De (negatieve) effecten die kunnen optreden bij de werkzaamheden worden onderzocht. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

Voor andere soortgroepen met niet beschermde of vrijgestelde soorten geldt altijd de specifieke zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

5.3.1 Vogels

Vogelnesten kunnen worden vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals het kappen en rooien van bomen en struiken, diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatieve toplaag.

Soorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de aanwezige soorten. Als onverhoopt buiten deze periode broedende vogels aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten wordt de periode van februari t/m augustus gezien als de gevoelige periode.

Wanneer in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn. Hierbij mogen geen mogelijke nestplaatsen van jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt.

‘Categorie 5’-soorten

Gezien de aanwezige biotopen in de nabijheid van het plangebied zullen de (mogelijk) aanwezige vogelsoorten die genoemd worden als ‘categorie 5’-soort (Boomkruiper, Grote Bonte specht, Koolmees en Pimpelmees), kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied. Er gelden geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die een jaarrond beschermde status van nesten van deze soorten rechtvaardigen. Overigens geldt ook voor deze soorten dat

activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats moeten vinden.

Soorten met jaarrond beschermde nesten

Voor het mogelijk incidentele gebruik van het plangebied door vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit de omgeving van het plangebied (Sperwer en Ransuil), wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. Het plangebied biedt geen essentieel leefgebied voor deze soorten en ze kunnen gemakkelijk uitwijken.

5.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Bij het kappen en rooien van bomen en struiken, diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatie kan schade optreden voor beschermde zoogdieren.

Voor de locaties van het speelbos en het hondentrimparcours is het noodzakelijk om voorafgaand aan het werk vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren. Op de locatie waar de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein zal plaatsvinden is eerder Bunzing vastgesteld (VAN DER KNAAP, 2021).

Als kleine marterachtigen of andere beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn, dient vervangend leefgebied te worden aangeboden. Er dient een vergunning te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'Activiteitenplan' deze maatregelen worden uitgewerkt. Voor de werkzaamheden met betrekking tot de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein kan de vergunning al worden aangevraagd.

5.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Als bomen met diepe holtes of spleten moeten worden gekapt kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuizen worden beschadigd of vernield. Het is dan noodzakelijk om een holtescan en/of vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soorten.

Als de bomen met diepe holtes of spleten behouden blijven kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuizen alleen (mogelijk) worden verstoord. Tijdens de aanwezigheidsfase moet vleermuisvriendelijke verlichting (met amberkleurige LEDs) gerealiseerd worden die enkel naar de grond is gericht om inschijnen waar mogelijk te voorkomen. Als deze maatregelen met betrekking tot verlichting worden opgevolgd zijn bij deze bomen geen negatieve effecten van de ingreep op mogelijk verblijvende vleermuizen te

verwachten. Als de maatregelen met betrekking tot verlichting niet worden opgevolgd is het noodzakelijk om een holtescan en/of vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soorten.

Middels een scan van de aanwezige holtes in de bomen, kan met gebruik van onder andere een endoscoop, zaklamp en spiegel gekeken worden of er verblijvende vleermuizen (of sporen daarvan) aanwezig zijn. Een dergelijke holte-scan is geen volledig protocollair vleermuisonderzoek. Een holte-scan heeft drie mogelijke uitkomsten:

- ♣ De holtes zijn ongeschikt voor verblijvende vleermuizen en er worden (dus) geen vleermuizen of sporen daarvan aangetroffen.
- ♣ Er worden geen vleermuizen of sporen daarvan aangetroffen, maar de holtes blijken niet volledig te inspecteren.
- ♣ Er worden verblijvende vleermuizen aangetroffen of sporen van gebruik door vleermuizen gevonden in de holtes.

Indien de holtes voldoende te inspecteren zijn en geen verblijvende vleermuizen of sporen daarvan worden aangetroffen kan beoordeeld worden dat de holtes ongeschikt zijn. Er is in dat geval mogelijk geen vervolgonderzoek naar vleermuizen nodig.

Indien vleermuizen (of sporen daarvan) aanwezig zijn of de holtes niet volledig te inspecteren zijn, dient een volledig vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Bij dit onderzoek dienen soorten, aantallen en gebruiksfuncties in kaart te worden gebracht.

Als uit het vervolgonderzoek blijkt dat verblijvende vleermuizen aanwezig zijn dient een vergunning te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'Activiteitenplan' maatregelen worden uitgewerkt.

Foerageergebied

Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de werkzaamheden omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

5.4 Conclusie effectbeoordeling

Negatieve effecten van de plannen op beschermde soorten (indien aanwezig) zijn niet uit te sluiten. Het gaat om kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) en in bomen verblijvende vleermuissoorten: Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis.

Er is voor de locaties van het speelbos en het hondentrimparcours vervolgonderzoek noodzakelijk naar kleine marterachtigen. Als voor de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein bomen met diepe holtes en spleten gekapt worden is vervolgonderzoek noodzakelijk naar vleermuizen. In Tabel 2 staan de perioden aangegeven wanneer dit onderzoek dient te worden uitgevoerd. Tevens wordt het aantal bezoeken vermeld. Voor de werkzaamheden met betrekking tot de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein kan de vergunning met betrekking tot de kleine marterachtigen al worden aangevraagd (zie §5.3.2).

Met het in acht nemen van de hier besproken aanbevelingen, beperkingen en restricties in §5.3.1 en §5.3.3 worden geen belangrijke negatieve effecten verwacht voor beschermde soorten vogels en vleermuizen (alleen als de bomen met diepe holtes en spleten behouden blijven en vleermuisvriendelijke verlichting wordt gebruikt) bij uitvoer van de plannen. Er dient altijd rekening te worden gehouden met de zorgplicht (zie hoofdstuk 8 en Bijlage 1.1.1).

Tabel 2.

Periode voor uit te voeren vervolgonderzoek naar beschermde soorten of soortgroepen die zijn aangetroffen of worden verwacht in het plangebied.

Soort/Soortgroep	onderzoekperiode		Aantal bezoeken
Grondgebonden zoogdieren			
Camera/vallenonderzoek zoogdieren	(jaarrond)		3 (materialen uitzetten, controleren, ophalen)
Bunzing	(maart) mei – augustus (jaarrond)		1
Hermelijn	(maart) mei – augustus (jaarrond)		1
Wezel	(maart) mei – augustus (jaarrond)		1
Vleermuizen	Gebiedsfunctie	Periode	Aantal bezoeken
Alle soorten	(boom)holte-scan, aantonen aan- of afwezigheid (of sporen) van vleermuizen	jaarrond	1
	Kraamkolonies en zomerverblijven (3 bezoeken)	Paarverblijven en zwermgedrag (2 bezoeken)	5
Ruige dwergvleermuis	half mei – half juli	augustus – oktober	
Rosse vleermuis	juni – half juli	half juni – half juli	

6 Toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)

6.1 Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van (inter-)nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Dit netwerk vormt de basis voor de Nederlandse bijdrage aan het behoud van de mondiale biodiversiteit. De EHS is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van het toenmalige ministerie van LNV (1990).

In 2014 is de term Natuurnetwerk Nederland (NNN) geïntroduceerd om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen. In navolging van het Rijk hanteert ook de provincie Noord-Holland de term NNN. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk.

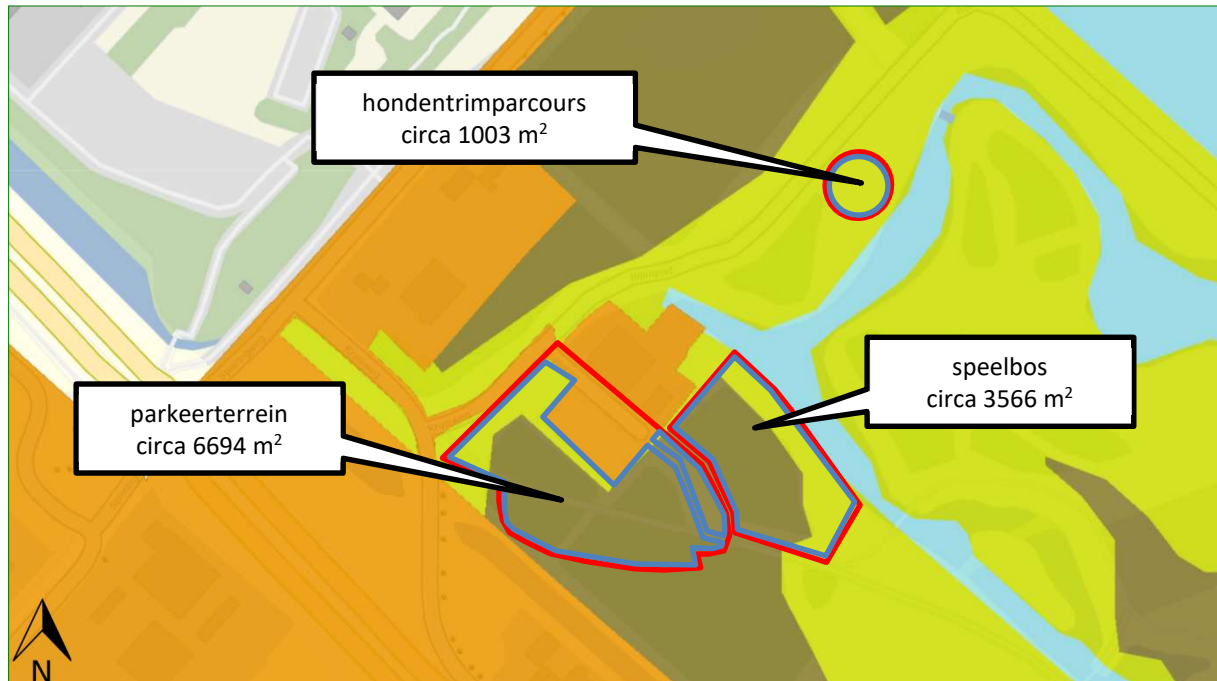
Het NNN is planologisch beschermd. Dit betekent dat ingrepen in het NNN alleen zijn toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen. Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van een NNN-gebied, dan geldt het 'nee, tenzij regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de initiatiefnemer de (potentiële) natuurwaarden die verloren gaan, op eigen kosten compenseren.

Voor gronden die grenzen aan het NNN, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. Het NNN heeft, in tegenstelling tot Natura2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Alle Natura 2000-gebieden liggen overigens ook vrijwel geheel binnen het NNN.

Sinds de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 kan het 'nee, tenzij regime' vervangen worden door een 'ja, mits regime', afhankelijk van de regels in de provinciale Omgevingsverordeningen. In dat geval kan, bij een significante aantasting, een ingreep alleen doorgaan wanneer sprake is van compensatie.

Figuur 8.

De ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van beheertypen van het NNN (bruin = vochtig bos met productie, geel = kruiden- en faunairijk grasland, blauw = zoete plas), bron; provincie Noord-Holland. Tevens worden de locaties waar negatieve effecten zijn door oppervlakteverlies aangegeven (blauw omlijnd).

6.2 Toetsing

Het begrip ‘wezenlijke kenmerken en waarden’ is direct gekoppeld aan de planologische bescherming van het NNN-gebied. Bij een ingreep in het NNN wordt getoetst in hoeverre een ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast.

De natuurwaarden waarop getoetst zal worden betreffen de natuurdoelen die in het NNN-gebied worden nagestreefd. Het gaat in dit geval om de actuele natuurwaarden: N04.02 Zoete Plas, N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland, leefgebied voor bos en struweelvogels en foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast wordt getoetst in hoeverre de plannen invloed hebben op de potentiële natuurwaarden N14.03 Haagbeuken- en essenbos, leefgebied Boomarter en leefgebied Ringslang. Naarmate de bossen zich ontwikkelen, kunnen deze in belang toenemen voor de Boomarter, die zich vanuit de duinbossen oostwaarts kan verspreiden. Ook voor de Ringslang biedt de afwisseling tussen bosschages, structuurrijke oevers en water een potentieel leefgebied.

Om de natuurwaarden van NNN-gebied “Haarlemmermeerbos en Groene Weelde” te behouden is het noodzakelijk dat geen negatieve effecten optreden op voor dit gebied relevante natuurwaarden. De mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van het

uitgebreide en heringerichte parkeerterrein, hondentrimparcours en speelbos. Hieronder wordt getoetst of het project geen afbreuk doet aan het behoud van de vereiste abiotische en ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen.

De volgende kernkwaliteiten worden in “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde” onderscheiden:

- ♣ Besloten bos- en parklandschap met recreatief gebruik.

In Tabel 3 zijn de kernkwaliteiten en bijbehorende actuele en potentiële natuurwaarden samengevat in relatie tot de voor deze waarden relevante abiotische en ruimtelijke condities.

Tabel 3.

Actuele (act) en potentiële (pot) natuurwaarden van het plangebied in de Groene Weelde versus de vereiste abiotische en ruimtelijke condities.

Vereiste abiotische en ruimtelijke condities										
	Relatief voedselarme bodem	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpeil	Peil- en/of overstromingsdynamiek	Basenrijke en/of brakke kwel	Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit	Bestaand water- en / of verkavelingspatroon
N04.02 Zoete Plas (act)			x			x		x	x	x
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (act)	x					x		x	x	x
N14.03 Haagbeuken- en essenbos (pot)	x					x		x	x	x
Bos- en struweelvogels (act)										x
Vleermuizen (act)										x
Boommarter (pot)										x
Ringslang (pot)			x			x		x	x	x

6.2.1 Aanwezigheid actuele en potentiële natuurwaarden

Het plangebied valt binnen het NNN en bevat de beheertypen N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N16.04 Vochtig bos met productie (zie Figuur 8). Tevens is binnen het plangebied leefgebied voor bos en struweelvogels en foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Mogelijke effecten op deze actuele natuurwaarden worden hieronder getoetst.

Het plangebied kunnen geen Boommarters verblijven. In de bomen binnen het plangebied werden geen grote nesten of grote holtes en spleten waargenomen die kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soort. Voor de Boomarter zijn wel dichte bosschages en omvangrijke dekking biedende vegetatie in de omgeving aanwezig. Van de Boomarter zijn geen waarnemingen bekend van de afgelopen 10 jaar (NDFF 2014-2024). Voor de Boomarter wordt in het document van de Provincie Noord-Holland genoemd dat deze soort zich mogelijk kan vestigen en dat deze potentiële vestiging bevorderd moet worden. Naarmate de bossen zich ontwikkelen, kunnen deze in belang toenemen voor de Boomarter, die zich vanuit de duinbossen oostwaarts kan verspreiden. Mogelijke effecten op deze potentiële natuurwaarde worden daarom hieronder getoetst.

In en rond het plangebied is het beheertype N14.03 Haagbeuken- en essenbos niet aanwezig. Ten noordoosten en oosten van het plangebied liggen open wateren met het beheertype N04.02 Zoete Plas. Dit beheertype bevindt zich buiten het plangebied. Er zijn geen waarnemingen bekend van Ringslang in of rond het plangebied (NDFF 2014-2024). In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor de Ringslang. Er zijn plaatselijk geen geschikte natte terreindelen met begroeide oeverzones aanwezig waar Ringslangen kunnen jagen. De potentieel geschikte natte terreindelen met begroeide oeverzones waar Ringslangen mogelijk kunnen jagen bevinden zich ten noordoosten en ten oosten van het plangebied, nabij het beheertype N04.02 Zoete Plas. Aan oevers en wateren vinden geen werkzaamheden plaats. Negatieve effecten op de actuele en potentiële natuurwaarden N14.03 Haagbeuken- en essenbos, N04.02 Zoete Plas en Ringslang kunnen daarom op voorhand uitgesloten worden. Deze actuele en potentiële natuurwaarden worden verder in de toets niet besproken.

6.2.2 Oppervlakteverlies

Als gevolg van de aanwezigheid van bij de werkzaamheden benodigd materieel en de benodigde extra werkbreedte door machinegebruik of vervoer van bouwmaterialen, kan tijdelijk (tijdens de aanlegfase) sprake zijn van oppervlakteverlies.

Het project zal tijdens de aanwezigheidsfase leiden tot oppervlakteverlies van de relevante natuurwaarden. Het betreft de

beheertypen N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, zie Figuur 8. Tegelijkertijd vindt oppervlakteverlies plaats van leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boommarter. Het oppervlakteverlies betreft bij het hondentrimparcours 1003 m², parkeerterrein (na aftrek van de bestaande verharding) 6694 m² en het speelbos 3566 m². Het totale oppervlakteverlies betreft 11263 m².

6.2.3 Toetsing abiotische condities

Relatief voedselarme bodem

Een relatief voedselarme bodem is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Het project kan tijdens de aanlegfase in geringe mate leiden tot vermesting. Door het inzetten van gemotoriseerd materieel komen stikstofoxiden vrij die een vermestend/verzurend effect kunnen hebben. De aanlegfase is kortdurend en de uitstoot is beperkt. Tijdens de aanwezigheidsfase zal waarschijnlijk uitstoot zijn van gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. In de huidige situatie komen bezoekers al voor het pannenkoekenrestaurant, hondenuitlaten en overige recreatie en is er al uitstoot van gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. Tevens lopen in de omgeving van het plangebied twee drukke verkeersaders. Het uitbreiden van de parkeerplaats zal niet direct leiden tot een toename van bezoekers. Het aantrekkelijker maken van het gebied voor recreatie (hondentrimparcours en speelbos) zal zorgen voor een toename van bezoekers. Het plan voorziet in de realisatie van tien parkeerplaatsen voor elektrische auto's en vier oplaadpunten voor elektrische fietsen. Hiermee worden bezoekers gestimuleerd vervoersmiddelen te gebruiken die niet voor uitstoot zorgen in het NNN-gebied.

De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos hebben geen belangrijke negatieve invloed op het trofieniveau van de bodem in het NNN-gebied.

Buffercapaciteit bodem / water

In het plangebied zijn geen actuele en potentiële natuurwaarden aanwezig waarvoor de buffercapaciteit van bodem en water van belang zijn (zie 6.2.1).

De plannen zullen dan ook geen invloed hebben op de actuele en potentiële natuurwaarden in het NNN-gebied door mogelijke invloeden op de buffercapaciteit van bodem en water.

Stabiel hoog (grond)waterpeil

Een stabiel hoog (grond)waterpeil is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

Het waterpeil wordt tijdens de aanlegfase en aanwezigheidsfase niet gewijzigd. Ook wordt geen grondwater onttrokken. De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos kunnen daarom geen invloed hebben op het grondwaterpeil.

Basenrijke en/of brakke kwel

De aanwezigheid van basenrijke en/of brakke kwel is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos heeft geen invloed op het waterpeil. De plannen hebben dan ook geen invloed op aanwezigheid van basenrijke en/of brakke kwel.

Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit

Een goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos zorgen tijdens de aanlegfase en aanwezigheidsfase niet voor het vrijkomen van ecosysteemvreemde stoffen als organische verbindingen (behalve stikstofoxiden), zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc.

De plannen hebben dan ook geen invloed op de waterkwaliteit.

6.2.4 Toetsing ruimtelijke condities

Bestaand water- en / of verkavelingspatroon

Behoud van het bestaande water- en / of verkavelingspatroon is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boomarter.

De landschappelijke structuur en/ of verkaveling zal behouden blijven. De plannen hebben dan ook geen invloed op het bestaande water en/of verkavelingspatroon van de bodem in het NNN-gebied.

Openheid

In het plangebied zijn geen actuele en potentiële natuurwaarden aanwezig waarvoor openheid van belang is (zie 6.2.1).

De plannen zullen dan ook geen invloed hebben op de actuele en potentiële natuurwaarden in het NNN-gebied door invloeden op de openheid van het gebied.

Beslotenheid

Behoud van beslotenheid is van belang voor N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boomarter.

Tijdens de aanlegfase zal ten zuiden en zuidoosten van het huidige parkeerterrein de bosschage gedeeltelijk gekapt en gerooid worden. Bij de aanleg van het speelbos worden geen bomen gekapt, maar zal de struiklaag en ondergroei deels verdwijnen. Wel zal het speelbos worden omsloten door een haag waardoor de beslotenheid gedeeltelijk zal herstellen. Door de realisatie van het hondentrimparcours zal door de aanleg van een haag de beslotenheid toenemen. Tijdens de aanwezigheidsfase zal de structuur en beslotenheid van het plangebied dan ook veranderen. Voor de aanwezige bos- en struweelvogels, foeragerende vleermuizen en potentiële Boommarter maakt het plangebied slechts een klein deel uit van een veel groter leefgebied en is in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig. De soorten kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de beslotenheid van het NNN-gebied.

Rust

Rust en beperkte menselijke aanwezigheid is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter. Deze actuele en potentiële natuurwaarden zijn gebaat bij een bepaalde mate van rust en/of beperkte betreding in het gebied.

Tijdens de werkzaamheden (aanlegfase) was veelvuldig sprake van de aanwezigheid van mensen in het terrein en daar niet van nature thuishorende voorwerpen. In de oude situatie en nieuwe situatie is sprake van recreatief gebruik waarbij sprake is van aanwezigheid van mensen. Doordat het gebied aantrekkelijker wordt voor recreatie zal het aantal recreanten toenemen.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de rust van het NNN-gebied. Deze invloed is tijdens de aanwezigheidsfase relevant op natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

Stilte

Stilte is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boommarter.

Allerlei (bouw)activiteiten tijdens de aanlegfase zorgen voor productie van geluid en trillingen met als mogelijk gevolg hinder in het NNN-gebied. De aanlegfase is relatief kortdurend. Tijdens de aanwezigheidsfase zal mogelijk in beperkte mate sprake zijn van trillingen in het NNN-gebied door gemotoriseerde voertuigen van bezoekers. Tijdens de aanwezigheidsfase zal ook in beperkte mate geluid geproduceerd worden door bezoekers. In de oude situatie en nieuwe situatie is sprake van recreatief gebruik waarbij geluid geproduceerd wordt. Het aantal recreanten zal echter toenemen.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op de stilte van het NNN-gebied. Deze invloed is relevant op natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

Donkerte

Donkerte is van belang voor het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, bos- en struweelvogels, vleermuizen en Boomarter.

Tijdens de aanlegfase is het terrein 's nachts niet met kunstmatige lichtbronnen verlicht. Tijdens de aanwezigheidsfase zal het parkeerterrein worden verlicht met LED-lichtmasten. De LED-lichtmasten worden met name op de verharde delen van het parkeerterrein gericht waardoor lichtuitstraling naar de omgeving beperkt, maar wel aanwezig, is.

De plannen hebben geen belangrijke negatieve invloed op donkerte van het NNN-gebied. Deze niet belangrijke negatieve invloed is relevant op natuurwaarden direct grenzend aan het plangebied.

6.2.5 Beleving landschap

Het gebied Haarlemmermeerse Bos en Groene Weelde is een bosachtig stadpark. Het beheer richt zich op recreatief gebruik in een 'groene setting'. Het gebied wordt, naast de natuurdoelstelling, intensief gebruikt voor recreatie. De beleving van het landschap ter plaatse zal niet in negatieve zin veranderen. De parkachtige omgeving, ingericht voor recreatieve doeleinden wordt in stand gehouden. De voorgenomen plannen hebben de intentie om het gebied aantrekkelijker voor algemene natuur en recreatie te maken.

6.3 Conclusie

De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein, aanleg van het hondentrimparcours en speelbos zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied "Haarlemmermeersebos en Groene Weelde" aantasten.

Door de plannen zal oppervlakteverlies van relevante natuurwaarden van het beheertype N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland optreden. Tegelijkertijd vindt oppervlakteverlies plaats van leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boomarter. Het totale oppervlakteverlies betreft 11263 m².

Het project heeft geen belangrijke negatieve invloed op de abiotische condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële natuurwaarden van het NNN-gebied te halen. Het project heeft geen belangrijke negatieve invloed op de relatief voedselarme bodem.

Het project heeft geen belangrijk negatief effect op de ruimtelijke condities die nodig zijn om de relevante actuele en potentiële

natuurwaarden van het NNN-gebied te halen. Het project heeft geen belangrijke negatieve invloed op de beslotenheid, rust, stilte en donkerte van het NNN-gebied.

De voorgenomen plannen hebben de intentie om het gebied aantrekkelijker voor algemene natuur en recreatie te maken. Dit zal de beleving van het landschap door recreanten positief beïnvloeden.

Het project zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied aantasten door oppervlakteverlies. De compensatie van deze aantasting zal worden uitgewerkt in een separate onderbouwing.

7

Toetsing Bijzonder Provinciaal Landschap

In het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) zijn ruimtelijke ontwikkelingen, met uitzondering van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast.

Aan de hand van de kernkwaliteiten moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt of een ruimtelijke ontwikkelingen wel of niet mogelijk is.

De afweging of sprake is van een aantasting is van de kernkwaliteiten aan de hand van de beschrijvingen van de kernkwaliteiten, ligt bij de gemeente.

In de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan dat een ontwikkeling in het BPL mogelijk maakt, moet worden gemotiveerd dat de ter plaatse geldende kernkwaliteiten niet worden aangetast.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, gericht op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap) en Provinciale Monumenten hebben een eigen regime en vallen daarom buiten het BPL-regime.

Omdat Noord-Holland rijk is aan weidevogels spant de provincie zich in om duurzame weidevogelpopulaties en duurzaam beheer te bevorderen.

Dit doet zij onder andere door gebieden planologisch te beschermen als Bijzondere Provinciaal Landschap (BPL) met de kernkwaliteit 'habitat voor weidevogels', door te investeren in leefgebieden van weidevogels en door het weidevogelbeheer te subsidiëren.

De planologische bescherming betekent dat een BPL in principe niet mag worden aangetast door de ontwikkeling van bijvoorbeeld woningen, infrastructuur of andere ingrepen. Als de provincie zo'n ontwikkeling toch, onder voorwaarden, toestaat, dan moeten de negatieve effecten worden tegengegaan of gecompenseerd.

Het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van de door de provincie Noord-Holland onderscheiden BPL-nummer 8 Haarlemmermeer-Noord. De onderdelen van het BPL binnen het plangebied bestaan uit de bestaande parkeerplaats met toegangsweg (zie Figuur 3).

In een toetsing met betrekking tot een Bijzondere Provinciaal Landschap wordt onderzocht in hoeverre plannen of ingrepen negatieve gevolgen voor de kernkwaliteiten van het betrokken gebied hebben.

7.1 Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten worden beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden:

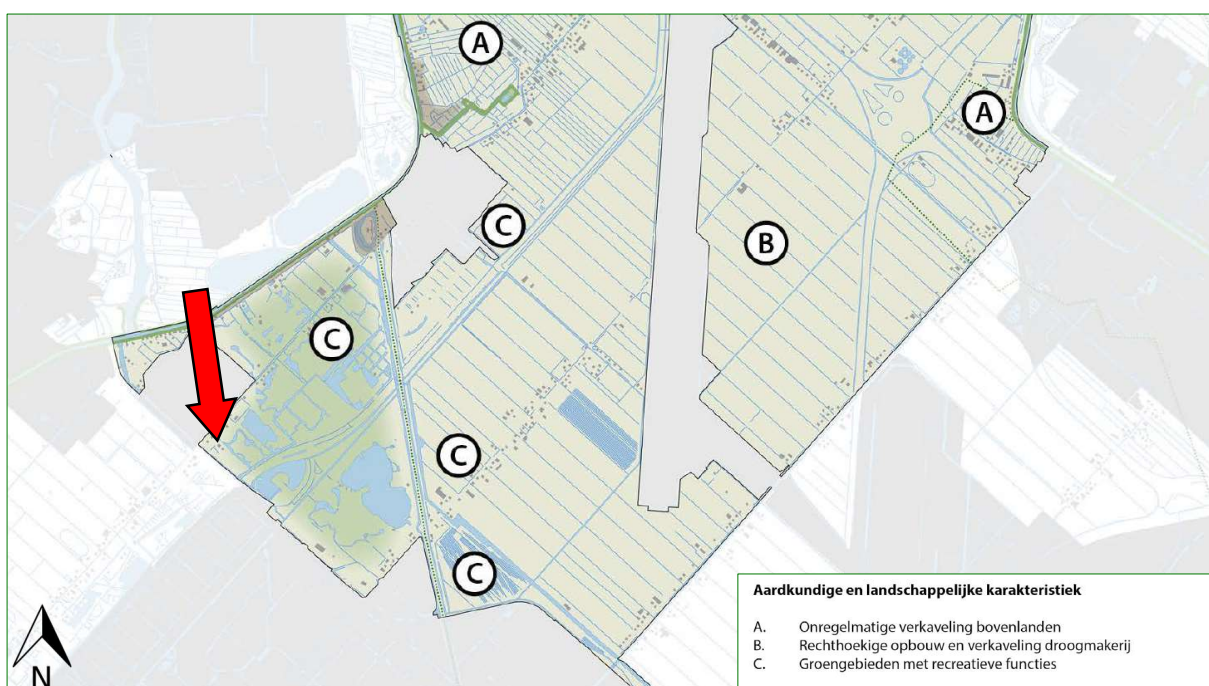
1. Landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
2. Openheid en ruimtebeleving: de beleving van de ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
3. Ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen.

7.1.1 Aardkundige en landschappelijke karakteristiek

Deze provinciale kernwaarde is gedefinieerd in de kernkwaliteiten 'onregelmatige verkaveling bovenlanden', 'rechthoekige opbouw en verkaveling droogmakerij' en 'groengebieden met recreatieve functies'. Op het plangebied is alleen de kernkwaliteit 'groengebieden met recreatieve functies' van toepassing (zie Figuur 9).

Figuur 9.

Kaart met het plangebied (rode pijl) en de aardkundige en landschappelijke karakteristiek van BPL "Haarlemmermeer-Noord" (bron, Provincie Noord-Holland).

7.1.2 Groengebieden met recreatieve functies

De groengebieden zijn aangelegd om de leefomgeving in de snel verstedelijkende Haarlemmermeerpolder te verbeteren en zijn deels aangelegd met compensatiegelden voor de vijfde baan van Schiphol. De gebieden zijn niet onvervangbaar maar de totale oppervlakte en recreatieve kwaliteit mogen niet minder worden. Ook ruimtelijke ontwikkelingen die recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden verminderen worden als een aantasting van deze kernkwaliteit beschouwd.

7.1.3 Openheid en ruimtebeleving

Deze provinciale kernwaarde is gedefinieerd in de kernkwaliteiten 'open ruimten met grote maten'. De kernkwaliteit 'open ruimten met grote maten' is binnen het plangebied niet van toepassing.

7.1.4 Ruimtelijke dragers

Ruimtelijke dragers zijn binnen het plangebied niet van toepassing. Het gaat in dit geval om de kernkwaliteiten 'Ringvaart/Ringdijk Haarlemmermeerpolder', 'Hoofdvaart, Kruisvaart en tochten', 'Lange polderlinten met dwarswegen' en 'Geniedijk'.

7.2 Effectbeoordeling kernkwaliteiten

De vraag is of de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein en aanleg van het hondentrimparcours en speelbos een negatief effect kan hebben op de aanwezige kernkwaliteit 'groengebieden met recreatieve functies' zoals beschreven in 7.1.1. Getoetst wordt of de totale oppervlakte en recreatieve kwaliteit en de recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden verminderen.

De onderdelen van het plangebied die zich binnen het BPL bevinden zijn grotendeels verhard en betreffen de huidige parkeerplaats met onverharde bermen. Het nieuwe parkeerterrein wordt in zuidelijke en zuidoostelijke richting uitgebreid, grotendeels binnen het NNN (zie Figuur 3). De totale oppervlakte van het BPL zal niet afnemen. Met de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein en aanleg van het hondentrimparcours en speelbos zal het aantal recreanten in het gebied en de recreatieve kwaliteit toenemen. Bij de plannen worden slechts enkele losse bomen op het huidige parkeerterrein, binnen het BPL, gekapt. Na herplanting zal het aantal bomen binnen het BPL toenemen. De plannen zullen de recreatieve en ecologische aansluiting tussen de gebieden niet verminderen.

7.3 Conclusie

De kernkwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap Haarlemmermeer-Noord worden niet aangetast.

8 Specifieke zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving geldt de algemene zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1). Voor soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn en vallen onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, nationaal beschermde soorten en voor soorten die opgenomen zijn op de Rode lijsten, geldt de specifieke zorgplicht. Ook natuurlijke habitats of belangrijke leefgebieden van deze soorten vallen onder de specifieke zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

Met behulp van passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen in het plangebied kunnen negatieve gevolgen voor deze soorten worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt. De te nemen maatregelen worden besproken in relatie tot de werkzaamheden (zie §4.2). Ook worden maatregelen ter bevordering van in het wild levende soorten en hun leefomgeving geadviseerd.

In de Ow is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal), zie ook Bijlage 1.3.1.

In het plangebied zijn biotopen aanwezig waar mogelijk soorten waarvoor de specifieke zorgplicht geldt voorkomen, namelijk grasland en groenstructuren.

In het plangebied kan vanwege de aanwezigheid van grasland en groenstructuren rekening worden gehouden met kwetsbare en bedreigde soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, nationaal beschermde soorten en de Rode lijsten.

8.1 Passende preventieve maatregelen

Teneinde de specifieke zorgplicht na te leven kan men voorafgaand en tijdens aan de werkzaamheden met betrekking tot de aanwezige biotopen (zie hoofdstuk 3) de volgende preventieve maatregelen nemen:

- ♣ Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodembewonende dieren de kans om het plangebied te ontvluchten en een alternatief leefgebied te benutten in de (directe) omgeving.
- ♣ Ontzie groenvoorzieningen zoveel mogelijk tijdens de werkzaamheden en het (tijdelijk) opslaan van machines en materialen. Gebruik zo klein mogelijke werkbreedtes en probeer dezelfde bouwwegen voor zowel aanvoer als afvoer te gebruiken.
- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan richting te behouden leefgebied van fauna gewerkt worden zodat dieren niet ingesloten raken en een grotere kans hebben het werkgebied te ontvluchten. Voor grondgebonden zoogdieren kan de vegetatie eerst 10 centi-

meter worden afgemaaid en een nacht laten rusten voor het volledig verwijderd wordt.

- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan zoveel mogelijk van bestaande paden gebruik gemaakt worden of kunnen nieuw gecreëerde paden herhaaldelijk gebruikt worden om insporing en potentiële verstoring van dieren en planten te beperken.
- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan zodanig gewerkt worden dat de meest gevoelige periodes van te verwachten soorten (vooral voortplantings- en winterrustperiode) vermeden worden.
- ♣ Bij alle werkzaamheden moet voorkomen worden dat 's nachts met sterke bouwverlichting wordt gewerkt.

8.2 Passende herstelmaatregelen

Met behulp van enkele maatregelen kan de natuur in het plangebied en de directe omgeving zo veel mogelijk hersteld worden en krijgen planten en dieren ook in nieuwe ontwikkelingslocaties de ruimte.

Als aanvulling worden voor dit plan de volgende aanbevelingen gedaan:

- ♣ Het aanvullend plaatsen van speciale vleermuiskasten aan bomen/in gevelmuren en het geschikt maken of openhouden van spouwmuren ten behoeve van verblijvende vleermuizen.
- ♣ Het plaatsen van zogeheten 'hoektrappen' in straatkolken waardoor amfibieën uit putten omhoog kunnen klimmen.
- ♣ Het plaatsen van insectenhôtels in de omgeving van groenstructuren.
- ♣ Beplanten, terugplanten en aanleggen van groenstructuren met inheemse soorten zoals Eenstijlige meidoorn, Wilde liguster, Gewone vlier, Sleedoorn en Klimop, welke vogels en insecten als vlinders, wilde bijen en zweefvliegen kunnen aantrekken. Beplanting kan het beste aaneengesloten worden aangelegd omdat daarmee routes ontstaan voor soorten als Egel, (spits)muizen en vleermuizen.
- ♣ Afschermen van te behouden leefgebied van soorten met takkenrillen, hagen of schermen om mogelijke verstoring te beperken. Hiervoor kan ook kap- en snoeihout uit het plangebied hergebruikt worden.

9

Samenvatting van de conclusies

In deze natuurtoets zijn de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein en aanleg van het hondentrimparcours en speelbos getoetst aan het aspect natuurbescherming zoals dat sinds 1 januari 2024 valt onder de Omgevingswet. Hieronder staan per toets de getrokken conclusies op een rij.

9.1 Toetsing soortbescherming

- ♣ Het plangebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten amfibieën, vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen.
- ♣ Gezien de uitgevoerde toetsing, kunnen van de amfibieën alleen vrijgestelde soorten verblijvend aanwezig zijn. Voor deze aangetroffen of verwachte vrijgestelde soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd als werkzaamheden worden verricht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zoals het besproken plan.
- ♣ In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een vergunning is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli.
- ♣ Voor het mogelijk incidentele terreingebruik van het plangebied door vogels met jaarrond beschermde nesten (Sperwer en Ransuil), wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter leefgebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. Het plangebied biedt geen essentieel leefgebied voor deze soorten en ze kunnen gemakkelijk uitwijken.
- ♣ Op de locaties van het speelbos en hondentrimparcours kunnen beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen die zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn of als 'andere soort'. Het gaat om kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel). Tijdens het vervolgonderzoek naar kleine marterachtigen op de locatie waar de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein zal plaatsvinden is eerder Bunzing vastgesteld. Omdat negatieve effecten door de werkzaamheden niet uit te sluiten zijn, is op de locaties van het speelbos en hondentrimparcours onderzoek naar voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten noodzakelijk (zie voor de onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of kennisdocumenten één of meer van deze soorten aangetroffen, dan dient een vergunningsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven. Voor de

werkzaamheden met betrekking tot de uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein kan de vergunning al worden aangevraagd.

- ♣ In het plangebied kunnen verblijvende vleermuizen voorkomen. Als bomen met diepe holtes of spleten moeten worden gekapt kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuizen worden beschadigd of vernield. Omdat in dat geval negatieve effecten door de werkzaamheden niet uit te sluiten zijn, is vervolgonderzoek naar voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen noodzakelijk (zie voor de onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of Kennisdocumenten één of meer soorten vleermuizen met verblijfplaatsen aangetroffen, dan dient een vergunningsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ Eventueel kan middels een scan van de aanwezige holtes in de bomen, met gebruik van onder andere een endoscoop, zaklamp en spiegel gekeken worden of er verblijvende vleermuizen (of sporen daarvan) aanwezig zijn. Een dergelijke holte-scan is geen volledig protocollair vleermuisonderzoek. Indien de holtes voldoende te inspecteren zijn en geen verblijvende vleermuizen of sporen daarvan worden aangetroffen kan beoordeeld worden dat de holtes ongeschikt zijn. Er is in dat geval mogelijk geen vervolgonderzoek naar vleermuizen nodig. Indien vleermuizen (of sporen daarvan) aanwezig zijn of de holtes niet volledig te inspecteren zijn, dient een volledig vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Bij dit onderzoek dienen soorten, aantallen en gebruiksfuncties in kaart te worden gebracht. Als uit het vervolgonderzoek blijkt dat verblijvende vleermuizen aanwezig zijn dient een vergunning te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'Activiteitenplan' maatregelen worden uitgewerkt.
- ♣ Als de bomen met diepe holtes of spleten behouden blijven kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuizen (mogelijk) worden verstoord. Als de maatregelen met betrekking tot verlichting niet worden opgevolgd (zie §5.3.3) zijn negatieve effecten op in bomen verblijvende vleermuizen door de werkzaamheden niet uit te sluiten. Er is in dat geval vervolgonderzoek naar voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen noodzakelijk. Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of Kennisdocumenten één of meer soorten vleermuizen met verblijfplaatsen aangetroffen, dan dient een vergunningsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- ♣ Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep

omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

- ♣ Ten behoeve van het naleven van de specifieke zorgplicht voor kwetsbare en bedreigde soorten kan men gebruikmaken van genoemde passende preventieve maatregelen en passende herstelmaatregelen (zie hoofdstuk 8).

9.2 Toetsing NNN

Het plangebied is binnen NNN begrensd als natuur met beheertype N16.04 Vochtig bos met productie, beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boommarter. De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein en aanleg van het hondentrimparcours en speelbos zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied “Haarlemmermeesebos en Groene Weelde” aantasten door oppervlakteverlies van in het totaal 11263 m². De compensatie van deze aantasting zal worden uitgewerkt in een separate onderbouwing.

9.3 Toetsing BPL

De uitbreiding en herinrichting van het parkeerterrein en aanleg van het hondentrimparcours en speelbos zal geen negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het BPL “Haarlemmermeer-Noord”.

10

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem.
- BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika*. Tirion Natuur.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.
- HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zoodier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2003. *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- KNAAP, F.N.M. VAN DER, 2021. *Groene Weelde Haarlemmermeer. Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de natuurwetgeving*. G&G-rapport 2021-074. Van der Goes en Groot, Kwintsheul.
- KRIJGSVELD K.L., B. KLAASSEN & J. VAN DER WINDEN, 2022. *Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoring-gevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 1 hoofdrapport & deel 2 soortbesprekingen*. Uitgave Vogelbescherming Nederland, Zeist.

- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- MAARL, VAN DER, 2013. *Bouwlawaai; hoe ermee om te gaan in de praktijk*. Puetz BV.
- MEER, T.M. VAN DER, 2020. Natuurtoets Haarlemmermeer, uitbreiding parkeerplaats Groene Weelde. *Toetsing in het kader van de landelijke en provinciale natuurwetgeving*. G&G-rapport 2020-226. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- MEIJER, R.G., J.P. DWARSHUIS, & K.R. PIENING, 2018. *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra, Journal of the Dutch Mammal Society, 61:2 297-320, december 2018.
- NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. *Praktijkboek Habitattoets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuurbeschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen*. Sdu Uitgevers, Den Haag.
- ROOMEN, M.W.J. VAN, A. BOELE, M.J.T. VAN DER WEIDE, E.A.J. VAN WINDEN & D. ZOETEBIER 2000. *Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden*. SOVON-informatierapport 2000/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2018. *Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering*. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VAN 'T VEER, R & C.J.G. SCHARRINGA, 2008. *Weidevogelonderzoek Laag Holland 2006, analyse en interpretatie van de aangetroffen soorten, aantallen en dichtheden in 30.000 hectare weidevogelgebied*. Landschap Noord-Holland, maart 2008.
- VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING, 2021. *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

11 Bijlagen

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Omgevingswet (Ow)

De Omgevingswet (Ow) is het nationale wettelijke kader waarin onder andere de Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen. De Wnb op haar beurt is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet destijds zijn samengevoegd. De overgang van de Wnb naar de Ow verloopt beleidsneutraal. Dat betekent dat veel regels die golden onder de Wnb ook onder de Ow gelden.

De Ow bundelt alle wetten die gaan over regels met betrekking tot activiteiten in de fysieke leefomgeving, zoals bouw, infrastructuur, natuur, milieu, lucht, water, bodem en cultureel erfgoed.

In de Ow is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming, die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn (HRL) en Vogelrichtlijn (VRL). De basisregels zoals de doelen van de wet, de algemene zorgplicht, regels van zogenaamde kerninstrumenten, vergunningplicht, verantwoordelijkheden en taken van bevoegde gezagen, bevoegdheidsverdeling en overige instructieregels, staan allemaal in de Ow.

De doelstellingen van de Ow baseren zich op de erkenning van de intrinsieke waarde van de natuur. Vanwege deze intrinsieke waarde is de wet gericht op het in stand houden en bereiken van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving en een hoge omgevingskwaliteit. Een andere doelstelling van de Ow is het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningsverlening en handhaving.

Het stelsel Ow bestaat uit een algemene wettekst (de Ow zelf) dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), zogenaamde uitvoeringswetten, en de Omgevingsregeling.

Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's)

In het stelsel Ow staat de regelgeving uitgewerkt in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Deze zijn:

- ♣ Besluit activiteiten leefomgeving (Bal); hierin staan de algemene regels voor Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten waaronder de vergunningplicht (voor overheden en initiatiefnemers) en de regels voor de aanwijzing van vergunningsvrije gevallen en mogelijkheden voor maatwerk.

- ♣ Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl); hierin staat de uitwerking van algemene regels voor bouwwerken die rechtstreeks werken, eveneens voor initiatiefnemers en overheden. Het Bbl is de vervanger van het Bouwbesluit.
 - ♣ Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de uitwerking van normen en instructieregels voor bestuursorganen, waaronder de kaders voor vergunningverlening, zoals beoordelingsregels.
 - ♣ Omgevingsbesluit (Ob); hierin staan regels voor initiatiefnemers en bestuursorganen, onder meer met betrekking tot bevoegdheden, totstandkomingsprocedures en handhabingsbepalingen.
- De Omgevingsregeling (Or) bestaat naast de AMvB's voor de uitwerking van de administratieve en technische regels. Het invoeringsbesluit regelt het overgangsrecht, wijzigingen in bestaande besluiten en aanpassingen van de AMvB's.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht in de Ow is een brede zorgplicht en geldt voor de gehele fysieke leefomgeving (afdeling 1.3 Ow & art. 1.6 en 1.7). 'Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit of het nalaten ervan nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht om deze gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken dan wel de activiteit achterwege te laten.' De algemene zorgplicht is in principe altijd van toepassing, tenzij een specifieke zorgplicht (art. 1.8 Ow en art. 11.6 Bal) is opgenomen voor een bepaalde activiteit in de Ow.

Specifieke zorgplicht flora en fauna

De specifieke zorgplicht staat uitgewerkt in het Bal (art. 11.6) en onder diverse artikelen in het Bbl. De specifieke zorgplicht kent een andere reikwijdte dan de algemene zorgplicht. Alle activiteiten die door het verrichten, of juist nalaten hiervan, negatieve gevolgen kunnen hebben op de fysieke leefomgeving zijn verboden volgens de Ow (art. 1.7a, zie ook art. 11.27 Bal). De activiteiten waar het hier over gaat zijn nader begrensd, ook ter uitvoering van de richtlijn milieustrafrecht (art. 1.3 Ob). Hierin staat onder andere het verbod op het in lucht, bodem of water brengen van trillingen, geluid, stoffen of warmte die gevolgen voor natuur of landschappen kunnen hebben. Ook staat hierin het verbod om beschermde natuur of landschappen te verwaarlozen met aanzienlijke gevolgen.

De specifieke zorgplicht is van toepassing wanneer er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van specifieke soorten, welke van nature in Nederland voorkomen, die kwetsbaar of bedreigd zijn en vallen onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, nationaal beschermde soorten en soorten die opgenomen zijn op de (nationale) Rode lijsten. Ook natuurlijke habitats of belangrijke leefgebieden van deze soorten vallen onder de specifieke zorgplicht.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor deze soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rust- of groeiplaatsen en hun eieren.

Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen.

Mochten de zorgplichtbepalingen niet helder genoeg zijn, dan staat het aan bevoegd gezag vrij om middels maatwerkregels (art. 11.29 Bal) of maatwerkvoorschriften (art. 11.31 Bal) deze te verduidelijken. Bijvoorbeeld door het opnemen van regels in een provinciale Omgevingsverordening of het stellen van een maatwerkvoorschrift of vergunningsvoorschrift.

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Onder de Ow geldt een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te mogen verrichten (§ 5.1.1 Ow), waaronder een flora- en fauna-activiteit, tenzij anders geregeld in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling.

Bijlage 1.2.1 Categorieën soortbescherming

Onder de Ow worden bepaalde planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die Europees zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn (Hrl) en soorten genoemd in de Vogelrichtlijn (Vrl). Naast deze Europees beschermde soorten is een extra categorie soorten toegevoegd, de 'andere soorten'. Deze soorten zijn op nationaal niveau beschermd.

Per provincie geldt daarnaast een vierde categorie, de 'vrijgestelde soorten' (art. 3.11). Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van vergunningsplicht bij schadelijke handelingen (zie Bijlage 1.2.2), bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 4.

Tabel 4.
Vrijgestelde soorten per provincie (Rood niet vrijgesteld).

	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZH	ZL
Zoogdieren												
Aardmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+		+		+	+				+	+	
Dwergmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+ ¹						
Egel	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Hermelijn	+		+		+	+				+	+	
Huisspitsmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ondergrondse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+ ²						
Tweekleurige bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Veldmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+		+		+	+				+	+	
Wild zwijn							+					
Woelrat	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen												
Bruine Kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+ ³						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+ ⁴						
Meerkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

*: algemene vrijstelling wanneer soorten zich in/op gebouwen en bijhorende erven bevinden

+¹:geldt in de periode maart-april en juli t/m november

+²:geldt in de periode 15 augustus t/m februari

+³:geldt in de periode juli t/m september

+⁴:geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober

Bijlage 1.2.2 Schadelijke handelingen

De Ow bepaalt dat de volgende zaken verboden zijn (zie art. 3.1, 3.5 en 3.10):

- ♣ Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren genoemd in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen.¹
- ♣ Het is verboden dieren genoemd in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
- ♣ Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
- ♣ Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
- ♣ Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Omgevingsvergunning

Daarnaast geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te mogen verrichten (§ 5.1.1 Ow), waaronder een flora- en fauna-activiteit of een Natura 2000-activiteit (zie Bijlage 1.3.1), tenzij anders geregeld in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling.

Indien geen vrijstelling geldt van de vergunningplicht, dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Onderscheid wordt gemaakt in een enkelvoudige vergunningsaanvraag (voor één activiteit) en meervoudige aanvraag (voor meer dan één activiteit), in verband met een verschil in procedure. Een meervoudige aanvraag is van toepassing als sprake is van bijvoorbeeld een flora- en fauna-activiteit én een Natura 2000-activiteit.

De initiatiefnemer kan zelf kiezen tussen los of gelijktijdig aanvragen (art. 5.7 Ow). Er is geen eis met betrekking tot een gelijktijdige aanvraag van onlosmakelijke activiteiten. Het bevoegd gezag heeft evenwel de verplichting om de aanvrager te informeren over andere vergunning-plichtige activiteiten, voor zover in te schatten door het bevoegd gezag.

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

Bijlage 1.2.3 Vergunningsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals realisatie, sloop of renovatie van bebouwing, kappen van bomen, dempen van wateren of schonen van sloten, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan vergunning voor de Ow verkregen worden.

Als beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én sprake is van mogelijke schadelijke handelingen (zie Bijlage 1.2.2), dan is een omgevingsvergunning vereist, of moet, indien mogelijk, conform artikel 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode.

De vraag of vergunning kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een vergunning belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen vergunning. Als schade niet te voorkomen is, dan dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

- ♣ In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ In het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ Ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

- ♣ In het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ Ter bescherming van flora en fauna.

Andere soorten

- ♣ In het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

- ♣ In het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.
- ♣ Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.
- ♣ Ter bescherming van flora en fauna.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen vergunning verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen vergunning noodzakelijk.

Alleen vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'broedvogels met jaarrond beschermde nesten', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). In de provincies Flevoland, Limburg en Overijssel zijn de lijsten recent aangepast. Soorten kunnen in deze provincies in andere categorieën vallen, of er zijn extra soorten toegevoegd aan de lijsten van deze provincies.

Voor soorten met jaarrond beschermde nesten kan soms, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél een vergunning worden aangevraagd. Een 'omgevingscheck' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een vergunningsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie.

Als de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, kan de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Let op! Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf kan het zijn dat zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan moet worden betrokken.

Kader: De algemeen geldende lijst van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie. Deze lijst geldt in de meeste provincies waaronder Noord- en Zuid-Holland. Per provincie kunnen de categorieën verschillen, of zijn soms extra soorten aan de lijst toegevoegd.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	4	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	2	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	3	
Havik	4	1 = soorten die ook buiten het
Huismus	2	broedseizoen het nest gebruiken als vaste
Kerkuil	3	rust- of verblijfplaats,
Oehoe	3	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Ooievaar	3	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Ransuil	4	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Roek	2	bebouwing of biotoop,
Slechtvalk	3	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Sperwer	4	broeden en die daarin zeer honkvast zijn of
Steenuil	1	afhankelijk van bebouwing,
Wespendief	4	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Zwarte wouw	4	staat zijn een nest te maken.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5). Deze soorten keren (zoals ook soorten met jaarrond beschermde nesten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'. Ook deze lijst kan per provincie verschillen, zie het kader hieronder voor soorten die in de meeste gevallen in deze categorie vallen.

Kader: Enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in categorie 5. Per provincie kan het beschermingsniveau verschillen. Sommige soorten vallen alleen onder categorie 5 in bepaalde provincies.

Blauwe reiger	Koolmees
Boerenwaluw	Kortsnavelboomkruiper
Bonte vliegenvanger	Middelste bonte specht
Boomklever	Oeverwaluw
Boomkruiper	Pimpelmees
Bosuil	Raaf
Brilduiker	Ringmus
Draaihals	Ruigpootuil
Eidereend	Spreeuw
Ekster	Tapuit
Gekraagde roodstaart	Torenvalk
Glanskop	Tureluur
Groene vliegenvanger	Veldleeuwerik
Groene specht	Wulp
Grote bonte specht	Zeearend
Grutto	Zomertortel
Hop	Zwarte kraai
Huiswaluw	Zwarte mees
IJsvogel	Zwarte roodstaart
Kleine bonte specht	Zwarte specht
Kleine vliegenvanger	

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode, hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en andere soorten (art. 3.10) geen vergunning te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (art. 3.31). De bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. De relevante soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld.

Bijlage 1.2.7 Flora- en fauna-activiteit

Een 'flora- en fauna-activiteit' is een 'activiteit met mogelijke nadelige gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten' (art 1.1 Ow). Er is sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' wanneer sprake is van mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levend dieren of planten, ongeacht of deze soorten beschermd zijn krachtens de Ow. Deze regel geldt dus niet voor soorten die buiten het natuurlijk verspreidingsgebied voorkomen of exoten, tenzij specifiek vermeld.

Wanneer sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

Daarnaast zijn Huismuis, Bosmuis, Veldmuis, Bruine rat, Huisspitsmuis en Mol buiten beschermde gebieden in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden (art. 3.10).

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere natuurgebieden en landschappen.

Onder de Ow geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te mogen verrichten (§ 5.1.1 Ow), waaronder een Natura 2000-activiteit, tenzij anders geregeld in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling.

Een Natura 2000-activiteit is een activiteit waarbij kans is op een significant gevolg voor een Natura 2000-gebied en is daarmee vergunningplichtig.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<https://www.natura2000.nl/>

Voortoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze Voortoets blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend. Als uit de 'Voortoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, beoordeelt het bevoegd gezag of deze negatieve gevolgen in het licht van de instandhoudings-doelstellingen aanvaardbaar zijn (zie verder Bijlage 1.6).

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000- gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Aangetoond moet worden dat geen negatieve gevolgen mogelijk kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Specifieke zorgplicht Natura 2000

In de Ow is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal).

Ook moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan moeten passende preventieve maatregelen genomen worden (art. 11.6, 2e lid onder d). Wanneer dit niet mogelijk is dienen passende herstelmaatregelen getroffen worden (art. 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten, maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd of activiteiten die géén kans hebben op een significant gevolg.

Bijlage 1.3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Aanwijzing en begrenzing

De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform art. 2.44, lid 4 Ow en art. 7.6, 1e lid Bkl. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en artikel 7.6 Bkl. In de Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Per provincie kunnen de wezenlijke kenmerken en waarden verschillend zijn gedefinieerd.

Beschermingsregime

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, 2e lid Bkl, dat een instructieregel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies:

In elk geval wordt verzekerd dat de kwaliteit en oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland niet achteruit gaat, dat de samenhang tussen de verschillende gebieden van het netwerk wordt behouden en dat, als binnen het NNN activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Onder de Ow geldt geen strikt 'nee, tenzij'-principe meer, maar een 'ja, mits'-principe.

Bijlage 1.3.3 Overige gebiedsbescherming

Provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Een voorbeeld hiervan zijn de 'Bijzonder Provinciale Landschappen' van de Provincie Noord-Holland. De regels met betrekking tot juridische bescherming van deze gebieden zijn gepubliceerd in de provinciale Omgevingsverordening.

Bijlage 1.3.4 Houtopstanden

Anders dan bij beschermde gebieden en soorten kent de Omgevingswet geen specifieke term voor een activiteit waarbij een houtopstand wordt gekapt. De regels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in Afdeling 11.3 Bal. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogeheten 'bebouwingscontour houtkap' (art. 11.111, lid 2 Bal).

Bijlage 1.4 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt geconcludeerd dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aanwezig worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.4.1 Omgevingsvergunning Ow

Indien negatieve effecten niet uit te sluiten zijn en er geen alternatieven zijn, is een aanvraag omgevingsvergunning waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een activiteitenplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.

- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied. Deze is drie 3 tot 5 jaar geldig.

De overheid heeft een digitale omgeving ingericht voor alle uitgewerkte regels, namelijk het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Alle vergunningsaanvragen met betrekking tot de Ow en het contact hierover lopen via het DSO.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Het bevoegd gezag handhaaft bepalingen uit vergunningen en de eventuele werking van de Ow bij projecten waar geen vergunning voor is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door het bevoegd gezag. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes, strafrechtelijke vervolging en het stilleggen van werkzaamheden.

Bijlage 1.5 Europese wetgeving

Bijlage 1.5.1 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (HRI) wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern (1979, in werking 1982) in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De Habitatrichtlijn is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie Bijlage 1.5.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat voor het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De Habitatrichtlijn beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings-, groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

Kader
*Bijlagen van de
Habitatrichtlijn.*

Bijlage	Omschrijving
Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijngebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 52 habitattypen, waarvan 11 prioritaire typen met een zwaarder beschermingsregime.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 5 plantensoorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. In Nederland betreft het 36 soorten.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 87 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor de lidstaten beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

Bijlage 1.5.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (VRL) verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze 'Vogelrichtlijngebieden' beschermen in Nederland 95 vogelsoorten (van Bijlage I van de richtlijn).

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Bijlage 1.6 Gebiedsbescherming Natura 2000

Bijlage 1.6.1 Algemeen

In de Ow is de bescherming van gebieden en soorten geregeld en zijn ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn opgenomen. Zoals we hierboven gezien hebben zijn de Habitatrichtlijngebieden en Vogelrichtlijngebieden ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden worden onder de Omgevingswet met een aanwijzingsbesluit aangewezen (artikel 2.44 van de Ow). De aanwijzing van Natura 2000-gebieden geschiedt bij besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In het aanwijzingsbesluit dienen (onder andere) de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing voor het betrokken Natura 2000-gebied te worden vastgesteld.

Instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikel 2.43 Omgevingswet geven aan of de instandhouding moet zijn gericht op

alleen behoud, of dat ook herstel moet worden nagestreefd om een habitatype of -soort weer in een gunstige staat te brengen. Herstel in geval van habitatypen kan zowel uitbreiding oppervlakte als verbetering kwaliteit betreffen. In het geval van een herstelopgave voor soorten kan het gaan om uitbreiding van de omvang van het leefgebied. En om verbetering van de kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie.

Bijlage 1.6.2 Beheerplan

De provincie maakt voor een aangewezen Natura 2000-gebied een beheerplan (artikel 3.8 lid 3 en 3.9 lid 3 Omgevingswet). In uitzonderingsgevallen kan dit de verantwoordelijke minister zijn voor het gebied. Hoewel het de naam van een plan heeft, is het als instrument in het stelsel van de Omgevingswet een programma.

Het beheerplan Natura 2000-gebied bevat de uitwerking in omvang, ruimte en tijd van de instandhoudingsdoelstellingen. Ook worden de te nemen maatregelen in samenhang beschreven (artikel 4.26 Bkl). Het is kader stellend.

Een beheerplan wordt uiterlijk binnen drie jaar na aanwijzing van een Natura 2000-gebied vastgesteld (artikel 10.18 lid 2 Omgevingsbesluit). Verder wordt het elke zes jaar geactualiseerd (artikel 10.18 lid 1 Omgevingsbesluit).

In het beheerplan staan de beoogde resultaten: hoe helpen de maatregelen om de natuurwaarden te beschermen, te herstellen of te ontwikkelen? Het beheerplan onderscheidt de maatregelen naar de verschillende habitats en soorten (artikel 4.26 Bkl).

Het bevoegd gezag kan het beheerplan gebruiken om beleid vast te stellen. Dit beleid kan gehanteerd worden bij vergunningen en besluiten op grond van de Omgevingswet. Het beheerplan krijgt dan voor dit onderdeel het karakter van een beleidsregel.

Het beheerplan geeft ook duidelijkheid over de ruimte die er is voor bepaalde activiteiten en economische ontwikkelingen. Daarom heeft het beheerplan ook het karakter van een vrijstelling. Activiteiten die volgens het beheerplan overeenstemmen met de instandhoudingsdoelstellingen, vallen niet langer onder de vergunningplicht.

Bijlage 1.6.3 Beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen

Voor een plan of een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn maakt het bestuursorgaan dat het plan vaststelt, de aanvrager van de betrokken omgevingsvergunning, of het bevoegd gezag voor het projectbesluit een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van die richtlijn, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied. Een passende beoordeling moet gemaakt worden als een activiteit afzonderlijk of in combinatie met andere

activiteiten significante gevolgen kan hebben voor een Vogel- of Habitatrichtlijngebied.

Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten (Ow art. 16.53c).

Als die zekerheid niet kan worden verkregen, moet voldaan zijn aan elk van de volgende voorwaarden (art. 16.53c, artikel 10.24 lid 2 Bkl.):

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het plan of project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
- c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

De voorwaarden zijn nog strenger wanneer er significante gevolgen kunnen zijn voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort. In plaats van punt b hierboven geldt dan dat het nodig is vanwege (art. 16.53c):

- d. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
- e. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

Significantie

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

Bijlage 1.6.4 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in de Omgevingswet beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De 'staat van instandhouding' voor een soort wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Beschermde natuurmonumenten

Bij een Beschermd Natuurmonumenten gaat het om de wezenlijke kenmerken (natuurschoon, natuurwetenschappelijke betekenis, dieren en planten) die in het aanwijzingsbesluit zijn vermeld en of handelingen schadelijk kunnen zijn en deze wezenlijke kenmerken aantasten.

Bijlage 1.6.5 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

Bijlage 1.6.6 Bestaand gebruik

Onder bestaand gebruik dient te worden verstaan: "gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag". Voor bestaand gebruik is in principe geen vergunning benodigd. Bestaand gebruik is echter niet vergunningsvrij als sprake is van een project met mogelijk significante effecten voor een Natura 2000-gebied.

Bijlage 1.6.7 Stikstof

Al jaren is in veel Natura 2000-gebieden sprake van een overschot aan stikstofdepositie, veroorzaakt door landbouw, verkeer en overige menselijke activiteit. Dit is schadelijk voor de natuur en het belemmert vergunningverlening voor economische activiteiten.

Vanwege een uitspraak van de Raad van State d.d. 29 mei 2019 kan niet meer gebruik gemaakt worden van automatische vergunningverlening op grond van de voorheen geldende drempelwaardes voor stikstofdepositie. Aangetoond moet worden dat er geen significant negatieve gevolgen kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Op grond van Afdeling 2.3 van de Ow worden omgevingswaarden vastgesteld met het oog op de doelen van de wet (artikel 2.9 van de Ow). Met dit instrument kan de gewenste te bereiken kwaliteit voor de fysieke leefomgeving worden vastgelegd.

Op grond van artikel 2.15a van de Ow heeft het Rijk omgevingswaarden voor stikstofdepositie vastgesteld. Het gaat dan om het percentage van het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden waarop de depositie van stikstof niet groter is dan de hoeveelheid in mol per hectare per jaar waarboven verslechtering van de kwaliteit van die habitats niet op voorhand is uit te sluiten. Dit percentage is in 2025 tenminste 40%, in 2030 tenminste 50% en in 2035 tenminste 74%. Op grond van artikel 2.15a lid 2 van de Ow zijn deze omgevingswaarden bedoeld als resultaatsverplichtingen.

Om de depositie van een project te berekenen moet de meest recente versie van de rekentool 'Aerius' (AERIUS 2023) worden gebruikt. Als de projectbijdrage op de meest nabijgelegen 'stikstofgevoelige habitattypen' hoger is dan een berekende 0,005 mol/ha/jaar zijn mogelijk gevolgen te verwachten.

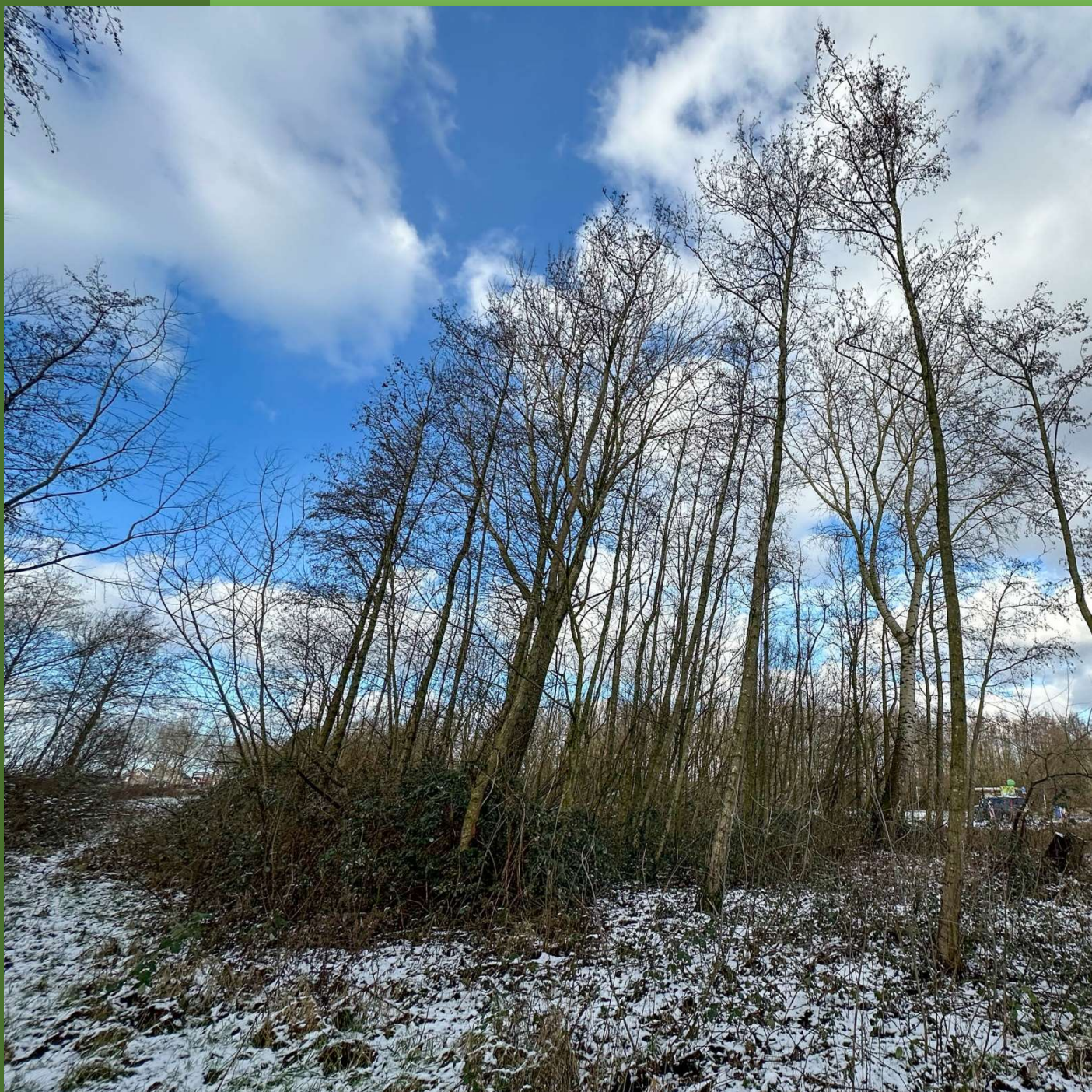
Bijlage 1.6.8 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan om een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Omgevingswet (Ow) nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn twee antwoorden mogelijk:

- ♣ Wanneer uit een voortoets kan worden afgeleid dat als gevolg van een project geen significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied optreden betekent dit dat geen vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig is. Wel geldt altijd de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal).
- ♣ Er is kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (artikel 5.1 lid 1) aan de orde is. Omdat er kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 16.53c). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen acht weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met zes weken wordt verlengd.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl

Natuurcompensatie Groene Weelde en andere ontvangstgebieden Zwaanshoek

Behandeld door: R. de Beer

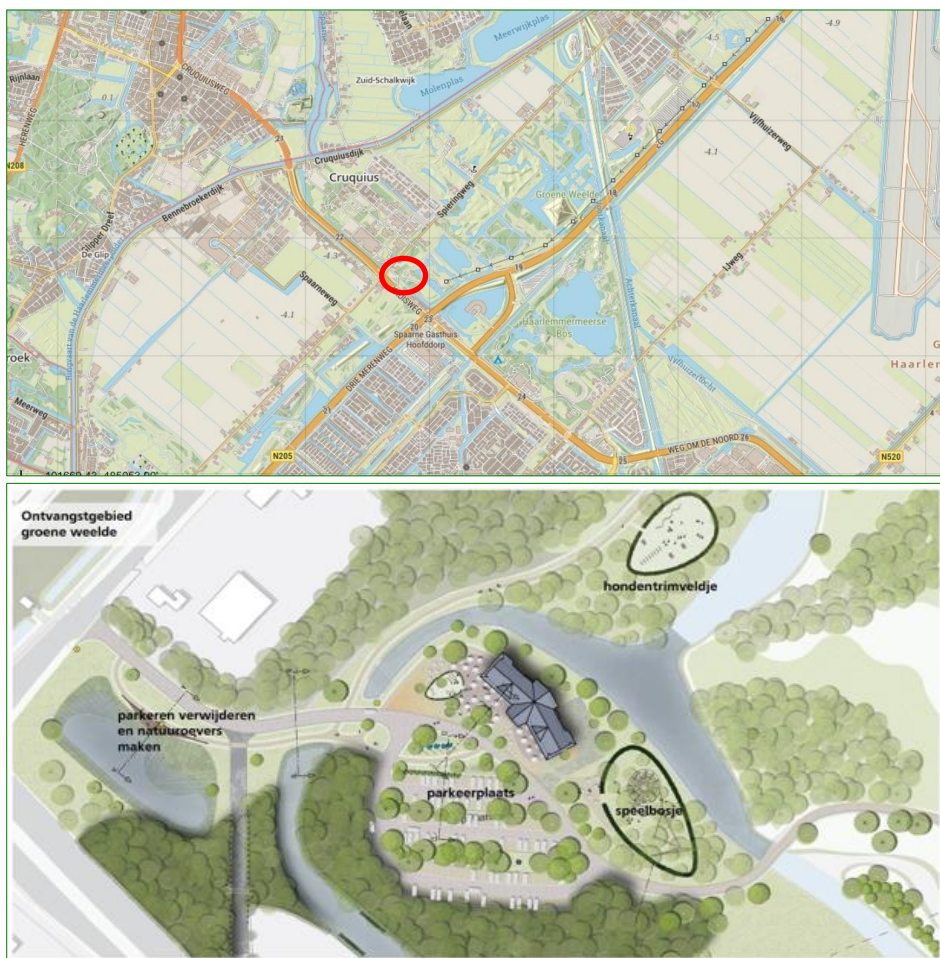
1. Inleiding

In gebied 'de Groene Weelde' nabij Cruquius zijn een aantal plannen ontwikkeld of in ontwikkeling die gedeeltelijk ruimtebeslag hebben op gebieden die voorheen zijn aangewezen als 'Natuur Netwerk Nederland' (NNN). Recreatieschap Spaarnwoude, de terreinbeheerder, wil deze ontwikkelingen mogelijk maken of bestendigen door specifieke delen van NNN- gebieden te ontgrenzen en deze elders te compenseren volgens het meerwaardebeginsel uit de provinciale omgevingsverordening Noord Holland.

Het te ontgrenzen areaal van NNN-terrein binnen de 'Groene Weelde' betreft een reeds gerealiseerd pannenkoekenhuis gedeeltelijk in NNN-gebied en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de uitbreiding van een parkeerterrein, een aan te wijzen 'hondentrimveldje' en een speelbosje nabij eerder genoemd pannenkoekenhuis (zie Figuur 1 onder).

Figuur 1.

Groene Weelde nabij Cruquius (rode cirkel boven) en inrichting daarvan (beneden).

Als compensatiegebied voor de te ontgrenzen NNN-gebieden is het oog gevallen op een nieuw ontwikkeld gebied nabij de plaats Zwaanshoek op ongeveer 2,8 km afstand, ook in de polder Haarlemmermeer. Dit gebied lijkt op de Groene Weelde met vergelijkbare ontstaansgeschiedenis, hoogte, bodem en trofiegraad en via half natuurlijke zones zijn beide gebieden verbonden.

Gezien de grootte van het gebied in Zwaanshoek is het mogelijk hier meer te ontgrenzen NNN-gebied te compenseren dan alleen het ontvangstgebied van de Groene Weelde. Het Recreatieschap wil van deze mogelijkheid gebruik maken door op langere termijn bij andere nog niet uitgewerkte plannen elders, verloren NNN-areaal te compenseren in het gebied Zwaanshoek. Het voordeel van het compenseren van meerdere kleine 'NNN-snipper' in één gebied is dat binnen dit compensatiegebied, eventueel met inbegrip van aanvullend te nemen inrichtings- en beheermaatregelen, een robuustere ecologische structuur kan worden gerealiseerd met meer ecologische samenhang (en waarde). Dit resultaat sluit aan bij het doel van de meerwaarderegelingen waar zij onderdeel van uitmaakt, het NNN per saldo verbeteren.

1.1. Het compensatie gebied Zwaanshoek

Dit park met een oppervlakte van totaal ca. 26 ha is recent aangelegd. Het vormt de oostelijke afronding van Zwaanshoek en de recreatieve en ecologische verbinding tussen de Ringvaart en de Spieringweg. Aan de overzijde van de Ringvaart begint in het Bennebroekbos de NNN richting de binnenduinrand. Het gebied is gezoneerd van matig intensief in het westen (speelplekken bij de wijk) tot extensief in het oosten.

Het park is opgebouwd uit brede en gevarieerde beplantingsstroken afgewisseld met graspartijen en watergangen. De stroken zijn noord-zuid georiënteerd, wat appelleert aan de verkavelingsvorm langs de Ringvaart. De gegraven waterpartijen spelen in op de kwel vanuit de binnenduinrand.

Het gebied wordt verdeeld door een karakteristieke watergang in bloembladvorm met natuurvriendelijke oevers en voornamelijk noordelijk daarvan de vochtige aanplantbossen. In het centrale deel ligt een uitgegraven plas met rietzomen.

Figuur 2.

Park Zwaanshoek met enkele karakteristieke onderdelen.

Er zijn veel (stekelige) besheesters geplant, vooral aan de randen van de hogere bosschages zodat een bloemrijke maar ook dichte en moeilijk doordringbare zoom wordt gecreëerd en de overgangen tussen hogere en lagere begroeide delen 'zacht' is en een waardevolle strook ontstaat voor insecten en bes- en insectenetende vogels.

Zoom met bes- en stekelstruiken in park Zwaanshoek met op de achtergrond hoger vochtig aanplantbos. Links het centrale fietspad langs de 'bloembladsloot'-zie tekst.

Wat betreft het aanwijzen van compensatiegebied binnen het gebied is een planologisch belangrijke beperking dat een voormalig westelijk in het terrein gelegen 'ecologische verbindingszone' naar het centrale deel van park Zwaanshoek is verschoven. Het is niet mogelijk delen van deze verbindingszone als compensatiegebied aan te wijzen en omwille van samenhang dient nieuw NNN-gebied direct aan te sluiten op deze verbindingszone. Ook de ecologische verbindingszone maakt deel uit van het NNN-netwerk.

Verbindingszone met een breedte van 25 meter.

In deze notitie worden de volgende zaken uitgewerkt:

- ♣ In detail wordt ingegaan op de casus van de Groene Weelde en de binnen Zwaanshoek te compenseren terreindelen en groottes t.b.v. Groene Weelde alsmede het ecologisch potentieel van dit compensatiegebied (zie §2.1 & §2.2).
- ♣ In breder verband wordt ingegaan op ontwikkeling van het gebied Zwaanshoek als ecologisch compensatiegebied en ruimtelijke voorwaarden, beheer en inrichting die een positieve ecologische ontwikkeling in dit gebied verder kunnen faciliteren of ondersteunen (zie §3,1).

2. Compensatie Groene Weelde

2.1 Ingrenen, plannen en toetsing

Recent is in het ontvangstgebied van de Groene Weelde het pannenkoekenrestaurant vernieuwd en uitgebouwd en zijn er plannen voor een aantal andere ingrepen. Het doel is om te komen tot een herinrichting van ingang De Groene Weelde op een dusdanige wijze dat er een aantrekkelijk entree- en ontvangstgebied gaat ontstaan voor Spaarnwoude Park. Hiervoor is een Voorlopig Ontwerp opgesteld en daarover heeft het Algemeen Bestuur van het recreatieschap op 16 december 2022 een investeringsbesluit genomen. Het Voorlopig Ontwerp houdt rekening met de nieuwbouw van het Pannenkoeken Paviljoen, die inmiddels voltooid is. De uitbreiding van de parkeerplaats die in NNN ligt en de bestemming van een hondentrimveldje en speelbosje maakt onderdeel uit van de plannen. Areaal- en kwaliteitsverlies moet elders worden gecompenseerd. Hiervoor is er overleg tussen gemeente en provincie in het kader van goede ruimtelijke ordening.

In 2023 en 2024 zijn de ontwikkelingen en plannen van de Groene Weelde uitgebreid getoetst op huidige natuurwetgeving met betrekking tot zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming (ZIMMERMAN, 2023 & 2024). Voor wat betreft gebiedsbescherming is alleen toetsing op wezenlijke kenmerken en waarden (WKW) van NNN-gebied en toetsing op bepalingen van Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van belang geweest.

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van gebiedsbescherming voor aanstaande projecten ten aanzien van uitbreiding parkeerterrein, hondentrimveld en speelbos betreft de conclusie (ZIMMERMAN, 2024) dat: “Het project zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied aantasten door oppervlakteverlies”.

Meer in detail luidt de conclusie: “Door de plannen zal oppervlakteverlies van relevante natuurwaarden van het beheertype N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland optreden. Tegelijkertijd vindt oppervlakteverlies plaats van leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boomarter. Het totale oppervlakteverlies betreft 7788 m²”.

Met betrekking tot vernieuwen en uitbouwen van het pannenkoekenrestaurant luidt een soortgelijke conclusie: Het plangebied is binnen NNN begrensd als natuur met beheertype N16.04 Vochtig bos met productie, beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, leefgebied voor bos- en struweelvogels, foerageergebied voor vleermuizen en potentieel leefgebied voor Boomarter. De realisatie van een nieuw restaurant inclusief zes ‘short stay’ appartementen, verharde paden en speelplaats heeft de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied “Haarlemmermeersebos en Groene Weelde” aangetast door oppervlakteverlies”. In de rapportage wordt het totale oppervlakteverlies van NNN-areaal door verandering van het pannenkoekrestaurant gesteld op 2203 m² (ZIMMERMAN, 2023).

Conclusies ten aanzien van soortenbescherming vallen buiten deze notitie, eventuele negatieve gevolgen op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten worden opgevangen

binnen het ontvangstgebied van Groene Weelde zelf. Procedurele afwikkeling hiervan wordt in een apart spoor opgepakt.

2.2. Compensatie-opgave

Zoals aangegeven zal het areaalverlies van $7788 + 2203 = 9991 \text{ m}^2$ uit Groene Weelde worden gecompenseerd in Park Zwaanshoek door hier gebieden als NNN-gebied aan te wijzen (te begrenzen) en delen van dit aangewezen gebied toe te delen aan compensatie van de Groene Weelde.

Om rekenkundig en inhoudelijk kwalitatief tot een reële en afgewogen compensatie-opgave te komen is het uitgangspunt dat de compensatie uiteindelijk tot een 'plus' leidt voor het NNN als geheel. Er moet een meerwaarde zijn. Om deze meerwaarde 'objectief' en navolgbaar te benaderen wordt in deze notitie een uitgewerkte methodiek uit Omgevingsverordening van de Provincie Utrecht voor vergelijkbare natuurtypen gebruikt. Er is geen uitgewerkte Noord Hollandse methode bekend om de opgave te bepalen en verwacht wordt dat voor vergelijkbare natuurtypen in de provincie Noord-Holland hetzelfde geldt als in de provincie Utrecht.

2.2.1 Inhoudelijk (kwalitatief)

In de Provincie Utrecht wordt prioriteit gegeven aan natuurtypen met grote internationale of nationale waarde (zie NATUURBEHEERPLAN PROVINCIE UTRECHT 2024). Het is vaak zeer soortenrijke natuur, zoals trilveen en nat schraalland en/of zeer specifieke en daardoor zeldzame natuur, zoals vochtige heide. Het is ook de natuur die het meest kenmerkend is voor het systeem en het meest cruciaal voor het functioneren van het natuurnetwerk. Vaak zijn er in een gebied meerdere natuurdoelen met dezelfde prioriteit. Dat houdt verband met de diversiteit in de gebieden en de verschillende functies in het systeem. Initiatiefnemers dienen in de eerste plaats naar mogelijkheden te zoeken om de typen met de hoogste prioriteit te realiseren.

In de Groene Weelde wordt zoals aangegeven in §2.1 areaalverlies voorzien van de types N16.04 Vochtig bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Op grond van de Omgevingsverordening provincie Utrecht worden deze types beide gezet onder de 'laagste waardering', zie Bijlage 1. De beide types hebben ook in veel NNN-gebieden in Utrecht de laatste prioriteit, prioriteit 4, zie Bijlage 1.

Om in Park Zwaanshoek een meerwaarde te creëren moet dus minimaal een terreindeel met type van dezelfde waardering, maar liefst een hogere worden gezocht. Een dergelijk gebied is te vinden rond het 'plasje' van de Zwaanshoek waar een mozaïek ligt van vegetaties die vallen onder vooral Moeras (N05.01), Kruiden en faunarijk grasland (N12.02) en Vochtig bos met productie (N16.04). Hiermee wordt voldaan aan de eis dat gecompenseerde gebieden minimaal dezelfde waardering heeft.

De natuurkwaliteit van de terreindelen die worden aangewezen als natuurcompensatie voor Groene Weelde binnen Park Zwaanshoek is tot heden niet volledig gemonitord. Gezien de recente aanleg van het park, maar ook door ruimtelijke beperkingen en recreatiedruk, wordt verwacht dat deze laag tot hooguit matig/midden is.

Bij begrenzing als NNN-gebied zal binnen Park Zwaanshoek door eenvoudige inrichtingsmaatregelen en wellicht aangepast beheer een hogere natuurkwaliteit kunnen worden behaald, zie verder §3.1.

Compensatieterrein voor Groene Weelde in Zwaanshoek. Boven: gemaaid Riet en overjarig Riet in oevers, Midden: plas met rietzoom en wilgenopslag, Onder: Vochtig bos, struweel en Kruiden- en faunarijk grasland.

2.2.2 Areaal

Inhoudelijke opgave (Kwaliteit, §2.2.1) en grootte van de compensatieopgave hangen volgens de Omgevingsverordening Provincie Utrecht, Bijlage XII als volgt samen:

$$\underline{Npopg} = A1*(1,0+Tt1)*(1,0+Tn1) + A2*(1,0+Tt2)*(1,0+Tn2)$$

waarbij wordt verstaan onder:

Npopg: natuurpunten compensatieopgave;

A1: de oppervlakte met het beheertype 1 (in het geval Groene Weelde N16.04);

A2: de oppervlakte met het beheertype 2 (in het geval Groene Weelde N12.02);

Tt1: de toeslag voor de hersteltijd van het beheertype 1 dat wordt aangetast, bepaald op basis van tabel 3 bij deze verordening;

Tt2: de toeslag voor de hersteltijd van het beheertype 2 dat wordt aangetast, bepaald op basis van tabel 3 bij deze verordening;

Tn1: de toeslag voor het beheertype 1, bepaald op basis van tabel 1 en 2 bij deze verordening;

Tn2: de toeslag voor het beheertype 2, bepaald op basis van tabel 1 en 2 bij deze verordening; en

Bij het invullen van de formule gaan we uit van verlies van 7292 m² Vochtig bos en 2699 m² Kruiden- en faunarijk grasland in Groene Weelde. We rekenen bij Vochtig bos en Kruiden en faunarijk grasland in Groen Weelde met een toeslag van 0,3 ha omdat dit ouder is dan dat in Zwaanshoek (geschat 10-25 jaar ouder). Er wordt zoals eerder aangegeven in §2.2.1. niet uitgegaan van toeslag op grond van waardering.

$$\underline{Npopg} = 7292*(1,0+0,3)*(1,0+0) + 2699*(1,0+0,3)*(1,0+0)=\mathbf{12.988\ m^2}$$

Het (ongeveer) 1,3 ha te compenseren areaal moet aansluiten op de ecologische verbindingszone en gekozen wordt enige ruimtelijke samenhang in te brengen door de plas met oever toe te wijzen en naast (veel) water ook een brede oeverrand en vochtig grasland in te sluiten binnen de natuurcompensatie. De totaal voorgestelde areaal compensatie wordt daarmee 15.367 m², iets meer dan de vereiste 12.988 m².

Zie Figuur 3 voor de voorgestelde compensatie in Zwaanshoek van verloren areaal in de Groene weelde.

Figuur 3.

Voorgestelde compensatie van Groene Weelde in Zwaanshoek (rode omgrenzing, 15.367 m²).

3 Compensatiegebied Zwaanshoek

Zoals aangegeven is het de bedoeling in Park Zwaanshoek meer gebiedsdelen te reserveren als compensatiegebied voor elders verloren NNN-gebied. Door een groter gebied te begrenzen als NNN- gebied in Zwaanshoek kan ook veel makkelijker een samenhangend en minder geïsoleerde natuurcompensatie worden bereikt en kunnen gebiedsgericht makkelijker en relatief goedkoper maatregelen genomen worden om de plaatselijke natuurkwaliteit te verhogen.

3.1 uitgangspunten

Het park Zwaanshoek is aan de west-, oost en zuidkant ontsloten met wandel- en fietspaden en er zijn geen bijzondere entreerestricties zoals aanlijnverboden voor honden of verbod op aanwezigheid na zonsondergang of het verlaten van gebaande paden. Op lange termijn is het niet ondenkbaar dat ook noordelijk van het park woningbouw wordt gepland en het gebied aanvullend een noordelijke ingang zal krijgen.

Om op langere termijn een succesvol natuur-compensatiegebied te creëren zijn een aantal uitgangspunten van belang waarbij het goed is te bedenken dat een gezond en goed ontwikkeld natuurlijk deel van het gebied op zijn beurt een belangrijke pijler is voor een mooi en prettig recreatiegebied. Let wel, voor de natuurcompensatie van de Groene Weelde zijn in beginsel geen aanvullende inrichtingsmaatregelen nodig.

- ♣ 1) Naast natuurgebied is reservering van ruimte voor recreatie noodzakelijk.
- ♣ 2) Het meest natuurlijke deel van het gebied ligt zover als mogelijk af van (bestaande) bebouwing.

- ♣ 3) Er is deels een ruimtelijke scheiding nodig van gebruik als recreatieterrein en natuurgebied, te bewerkstelligen door simpele inrichtingsingrepen, deze kunnen ook overwogen worden om in algemene zin ontwikkeling van natuurwaarde te faciliteren.
- ♣ 4) Beheer van het gebied dient afgestemd te worden op ontwikkeling van gewenste natuurwaarden.

Ad1)

Het park Zwaanshoek wordt momenteel intensief gebruikt door bijvoorbeeld wandelaars, fietsers en mensen die de hond uitlaten. Het park is ruim ontsloten en dergelijk gebruik wordt zeer duidelijk gewenst door de bewoners rond het park. Om natuurlijke delen te ontlasten is het essentieel dat voldoende ruimte wordt geboden om deze activiteiten door te zetten waarbij kan gelden dat zo dicht mogelijk bij de bebouwing het meest intensieve gebruik wordt toegestaan zoals het aanbieden van een skatebaan of wel een hondenrenveld en verder weg steeds 'rustigere' vormen van recreatie mogelijk zijn. Als geen logische plekken worden aangeboden voor recreatieve activiteiten, zullen automatisch (ook) natuurgebieden hiervoor gebruikt worden.

Figuur 4.

Globale indeling en scheiding NNN- compensatiegebied (oranje) en recreatieve zones (lichtblauw) in Park Zwaanshoek.

Ad 2)

Op grond van ligging en inrichting van het park zouden de in met oranje begrensde delen geschikt kunnen zijn of worden als compensatiegebied voor NNN. De blauwe cirkels zouden (intensief) recreatieve delen van het park kunnen zijn of worden. Er zou op deze wijze 15,67 ha compensatiegebied voorhanden zijn, waarvan na compensatie Groene Weelde nog 14,13 ha uitgeefbaar is. De totale oppervlakte te ontgrenzen NNN in de ontvangstgebieden van recreatieschap Spaarnwoude is ruim 20 ha., er is dus 5,87 ha. compensatie nodig buiten Park Zwaanshoek om alle projecten te compenseren.

Ad 3)

Recreatieve druk en met name huisdieren (honden) moet 'geleid' worden naar terreindelen die daarvoor geschikt en uitnodigend zijn. Natuurlijke delen kunnen meer afgescheiden worden waarbij wel altijd gelet moet worden op (beperkte) toegang voor beheermaatregelen.

Afscheiding kan het beste gebeuren met het graven en verbinden van wateren die minimaal twee meter breed zijn, ook huiskatten vanuit de woonwijken kunnen gedeeltelijk worden geweerd met water. Een alternatief dat ook goed werkt (maar minder effectief voor huisdieren) is dichte beplanting met struiken met daarin een hoog aandeel inheemse rozen zoals Hondсроos en Egelantier en bessenstruiken zoals Eenstijlige meidoorn en Sleedoorn. Alle beplanting moet altijd met uiterste zorgvuldigheid gekozen worden, waarbij passende inheemse soorten maar ook inheemse (lokale) rassen worden aangeplant. De gekozen beplanting gaat voor een deel de potentiële natuurwaarden bepalen.

Het is niet wenselijk rasters en verbodsborden te gebruiken omdat dit veel meer weerstand oproept. Een nachtsluiting buiten verharde paden is wel aan te bevelen en wellicht is op bepaalde delen verdere regulering door rasters en beperkte bebording nodig.

De te nemen afsluitende maatregelen moeten in dienst staan van de in Figuur 4 als potentieel geschikt benoemde terreindelen. In Figuur 5 worden enkele landschapslijnen aangegeven die nader ingericht kunnen worden om compensatiegebied af te sluiten. Met het 'afsluiten' is uiteraard niet gezegd dat vanaf de randen deze delen zichtbaar zijn en zij deel blijven uitmaken van de (recreatieve) aantrekkelijkheid van het gebied!

De 'Bloembladsloot' als water met natuurvriendelijke oever die werkt als natuurlijke afsluiting.

Figuur 5.

Voorstel uit te werken aanvullende inrichtingsingrepen om compensatiegebied af te sluiten.

De te graven sloten maar ook reeds een aantal bestaande sloten kunnen aan de 'natuurkant' door herprofilering een oeverprofiel 1:5 krijgen waardoor vanwege de glooiing een zogenaamd 'natuurvriendelijk oeverprofiel' ontstaat met een gradiënt van nat naar droog.

Als aanvullende ingrepen kan gedacht worden aan een betonnen oeverwaluwand bij het plasje, een paddenpoeltje met geïsoleerd water, het nalopen van de aanplantbossen of overal een gezonde en dichte zoom aanwezig is en de aanplant van enkele solitaire struiken of kleine struikengroepjes in het grasland in het zuiden dat op termijn dekking en nestgelegenheid kan geven aan zoogdieren en vogels.

Bestaande sloot in het gebied die eenvoudig geherprofileerd kan worden. En daarmee wordt voor bijvoorbeeld insecten, paaiende vis, amfibieën en oeverplanten.

Ad 4) beheer

De in ad3) genoemde aanvullende inrichtingsvoorstellen kunnen worden uitgewerkt in een plan waarin ook huidig en toekomstig beheer kan worden beschreven. Adequaat beheer is zeer belangrijk voor het bereiken van gestelde doelen.

Belangrijke beheermaatregelen die essentieel zijn voor een goede ontwikkeling:

Oevervegetaties en graslanden:

Er dient gefaseerd en gedeeltelijk te worden gemaaid. Het is essentieel dat alle vegetatiestadia, dus kaal/laag, ontwikkeld maar niet overjarig, overjarig en 'vrijwel nooit gemaaid' naast elkaar in mozaïek te vinden zijn. Het gefaseerd maaien hoeft niet gepland en planmatig te worden uitgedacht, een 'slordig en willekeurig' uitgevoerd beheer leidt tot hetzelfde resultaat of beter. Wel moet uitgegaan worden van bepaalde verhoudingen waar bijvoorbeeld lage en kaal gemaaide delen altijd ongeveer 40-50 % van de oevers of graslanden innemen. Houtige gewassen moeten veelal verwijderd voor ze te hoog en dicht worden en voor teveel beschaduwden gaan zorgen.

Als struiken of struikengroepen in grasland worden aangeplant moeten deze vrij gehouden worden van houtige gewassen

Als een oeverwaluwand wordt aangelegd dien deze jaarlijks of tweejaarlijks aangevuld te worden met licht leemhoudend zand dat ook in de aanlegfase wordt gebruikt.

Voor bosstukken is het cruciaal dat dat de zomen niet overgroeid raken door (hoog opgroeiende) houtige gewassen en uiteindelijk verdwijnen door beschaduwen. De zoomdiktes en hoogtes moeten gehandhaafd blijven en het aandeel houtige gewassen mag niet groeien waarbij uiteraard niet gezegd is dat een enkele jonge boom in de zoom heel erg is. Met een jaarlijkse inspectieronde kan gekeken worden of sluippaadjes in het gebied ontstaan die negatieve uitwerking kan hebben op natuurwaarden. Eventueel zijn daar aanvullende maatregelen nodig.

Voor het volgen van de natuurlijke ontwikkeling is enige monitoring noodzakelijk op grond waarvan beheer kan worden bijgestuurd of aangepast.

Literatuur

ZIMMERMAN, R., 2023. Natuurtoets Groene Weelde pannenkoekenhuis te Haarlemmermeer 2023, Toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming. G&G Advies 2023-303. Vander Goes en Groot, Alkmaar.

ZIMMERMAN, R., 2024. Natuurtoets Groene Weelde Parkeerterrein Speelbos Hondentrimparcours te Haarlemmermeer, Toetsing in het kader van de Wet Natuurwetgeving. . G&G Advies 2024-010. Vander Goes en Groot, Alkmaar.

NATUURBEHEERPLAN PROVINCIE UTRECHT 2024. Gedeputeerde Staten van Utrecht, 4 juli 2023 Referentienummer: UTSP-522568655-23288.

Omgevingsverordening provincie Utrecht. <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR704250/1>

Bijlage 1 Natuurtypes en prioritering

Toeslagtabel 1: Inleiding natuurbeheertypen in klassen naar (natuur)waarde die de provincie daaraan toekent in het kader van NNN-compensatie

Klasse 1 hoogste waardering	N0.6.01 veenmoerasrietland en moerasheide; N06.04 vochtige heide; N06.05 zwakgebufferd ven; N10.01 nat schraalland en N11.01 droog schraalgrasland
Klasse 2 'midden'-waardering	N04.01 kranswierwater; N05.01 moeras; N06.06 zuur ven of hoogveenven; N07.01 droge heide; N.07.02 zandverstuiving; N10.02 vochtig hooiland; N12.02 kruiden- en faunarijke akker; N12.03 glanshaverhooiland en N13.01 vochtig weidevogel grasland
Klasse 3 laagste waardering	Overige natuurbeheertypen

Toeslagtabel 2: Toeslag per ha per klasse van het natuurbeheertype dat verloren gaat (Tn)

Natuurbeheertypen	Toeslag per hectare
Klasse 1	0,6
Klasse 2	0,3
Klasse 3	0

Toeslagtabel 3: Toeslag per ha voor de hersteltijd, de tijd dat het natuurbeheertype dat verloren gaat, ter plaatste aanwezig is geweest (Tt)

Hersteltijd in jaren	Toeslag per hectare
0 jaar	0
< 10 jaar	0,1
10-25 jaar	0,3
25-50 jaar	0,5
50-100 jaar	0,75
100-200 jaar	1,0
> 200 jaar	1,5

Tabel 1 Ambities per gebied voor te ontwikkelen natuur en voor de omvorming van bestaande natuur

In Tabel 1 staan in de kolommen de gebieden en in de rijen staan de natuurbeheertypes. Per gebied is met de getallen 0, 1, 2, 3 en 4 aangegeven welke prioriteit een natuurbeheertype heeft in dat gebied. Prioriteit 0 betekent dat de ontwikkeling van het natuurbeheertype niet van toepassing is in het gebied. Natuurbeheertypen met prioriteit 1 hebben de hoogste prioriteit om in het gebied te worden ontwikkeld, vervolgens prioriteit 2, dan prioriteit 3 en als laatste prioriteit 4.

Beheertype	Eemland	Gelderse Vallei, inclusief de flanken van de Heuvelrug	Binnenveld	Noorderpark, inclusief de flanken van de Heuvelrug	Vecht-vallei	De Venen	Midden West	Zuidwest	Uitenwaarden	Vijfherenlanden	Kromme Rijngebied, inclusief de flanken van de Heuvelrug	Utrechtse Heuvelrug
02.01 Rivier	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
04.01 Kranswierwater	0	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0
05.01 Moeras	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	0
N06.01 Veenmosrietland en moerasheide	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
06.02 Trilveen	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
06.04 Vochtige heide	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
06.05 Zwakgebufferd ven	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
06.06 Zuur ven of hoogveenven	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
07.01 Droge heide	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
07.02 Zandverstuiving	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
10.01 Nat schraalland	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10.02 Vochtig hooiland	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11.01 Droog schraalgrasland	0	2	0	2	0	0	0	0	1	0	2	2
12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12.03 Glanshaverhooiland	2	0	0	0	2	0	2	2	1	2	2	0
12.05 Kruiden- en faunarijke akker	0	3	0	3	0	0	0	0	3	3	3	3
13.01 Vochtig weidevogelgrasland, alleen in weidevogelkerngebieden	3	0	0	0	3	3	3	3	0	0	0	0
14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	3	3	3	0	0	0	3	3	2	3	3	0
14.02 Hoog- en laagveenbos	0	0	0	3	3	3	3	3	0	0	0	0
14.03 Haagbeuken- en essenbos	0	0	0	0	3	0	3	3	0	3	3	3
15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	3	3
16.03 Droog Productiebos	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.04 Vochtig Productiebos	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Mededeling AB Recreatieschap Sparnwoude

Vergadering	
Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024

Onderwerp
Mededeling voorbereiding vernieuwde erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De stand van zaken en geactualiseerde planning inzake de vernieuwing van de erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer.

Bestuurlijke achtergrond
Staatsbosbeheer en de voorzitters van de recreatieschappen Sparnwoude, Twiske-Waterland en Groengebied Amstelland bereikten op 19 januari 2022 overeenstemming over een aantal belangrijke uitgangspunten en aanpak om te komen tot de noodzakelijke vernieuwing van de erfpachtcontracten. Vanaf dat moment wordt door RNH en Staatsbosbeheer onder andere gewerkt aan het bereiken van overeenstemming over; de ontwikkelmogelijkheden binnen de doelbestemming, het verlengingsrecht, afhechten van eventuele staatssteunrisico's, opstellen van een concept erfpachtovereenkomst, (bouwstenen voor) de samenwerkingsovereenkomst, overdracht van gebieden zonder titel aan de recreatieschappen en het rechercheren en oplossen van kadastrale- en notariële issues die in de afgelopen decennia in de gebieden zijn ontstaan.

Toelichting mededeling
RNH en Staatsbosbeheer werken gezamenlijk aan voorbereiding van de vernieuwde erfpachtovereenkomsten. Daarbij zijn beide partijen afhankelijk van de externe en interne beschikbaarheid van juridische capaciteit. Juridische expertise was de afgelopen maanden beperkt beschikbaar, daarom zal het AB voorstel voor de vernieuwde erfpachtcontracten en de bijbehorende samenwerkingsovereenkomst — naar verwachting — in de tweede bestuursronde van 2024 worden behandeld. Tot het moment van passeren van de nieuwe overeenkomsten hebben Staatsbosbeheer en RNH afgesproken om in de samenwerking rond vastgoeddossiers al zo veel mogelijk bij de nieuwe uitgangspunten aan te sluiten.

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het geactualiseerde procesplan

Stappen in het planproces	Status	Toelichting
Herstel kadastrale issues	→ In uitvoering → Verwachting gereed Q4 2024 / Q 1 2025	Oplossen van de kadastrale issues is een randvoorwaarde voor het notarieel passeren van de nieuwe erfpachtovereenkomst.

• Aanpassing zoneringskaarten naar aanleiding van toezegging overdracht 'gebieden zonder titel' door Staatsbosbeheer	➔ In uitvoering ➔ Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	• Zoneringskaarten worden aangevuld met de gebieden zonder titel. • snipperpercelen met oneigenlijk gebruik door derden worden niet aan de schappen overgedragen. • Staatsbosbeheer heeft intentie uitgesproken voor de overdracht van de gebieden zonder erfpachttitel aan de recreatieschappen. Daadwerkelijke overdracht hangt samen met het totale pakket van nieuwe erfpachtovereenkomst en SOK.
• Herziening functiekader (bestuurlijk vastgesteld in het voorjaar 2022)	➔ In uitvoering ➔ Vraagt afstemming met werkgroep Visie en Ambtelijke stuurgroep ➔ Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	Het in 2022 vastgestelde functiekader geeft te veel ruimte voor interpretatie van de lezer om als juridisch kader door notarissen te worden gebruikt. Om als volwaardig toetsingsinstrument bij de uitgifte van ondererfpachtcontracten door het recreatieschap te kunnen voldoen, dienen een aantal formuleringen en de uitwerking van de functielijst te worden aangepast.
• Ambtelijke toetsing en bijstellen concept van de vernieuwde erfpachtovereenkomsten	➔ In uitvoering ➔ Vraagt om afstemming met juridische adviseurs van Staatsbosbeheer en recreatieschappen en ambtelijke stuurgroep ➔ Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	De werkgroep juridisch heeft een concept erfpachtovereenkomst uitgewerkt. Deze wordt bij de achterban van zowel Staatsbosbeheer als de recreatieschappen getoetst.
• Uitwerken + ambtelijke toetsing concept Samenwerkingsovereenkomst (SOK)	➔ In voorbereiding ➔ Vraagt om afstemming met juridische adviseurs Staatsbosbeheer en Recreatieschappen en ambtelijke stuurgroep	De werkgroep juridisch heeft een bouwstenendocument uitgewerkt. Deze dient te worden uitgeschreven tot een volwaardige SOK. Deze wordt bij de achterban van zowel Staatsbosbeheer als de recreatieschappen getoetst.

	→ Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	
Uitwerking financiële paragraaf bij de vernieuwde erfpachtcontracten en SOK voor zowel de recreatieschappen als Staatsbosbeheer	→ In voorbereiding → Vraagt om afstemming met de ambtelijke stuurgroep → Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	De implementatie- en contractbeheerkosten, verdeling van niet-doelbestemmingen en extra inzet RNH worden door de juridische werkgroep geïnventariseerd en inzichtelijk gemaakt.
Bestuurlijke besluitvorming SPW, GGA, TW en Staatsbosbeheer over inhoud vernieuwde erfpachtcontracten en SOK	→ In voorbereiding → Vraagt om afstemming met de ambtelijke stuurgroep en AC's → Verwachting gereed: Behandeling in AC mei/DB juni/AB juli 2024	
Ondertekening vernieuwde erfpachtcontracten en SOK	→ Volgt na positieve besluitvorming door AB's in juli 2024 → Verwachting gereed: Q3-2024	Na bestuurlijke instemming door AB's en Staatsbosbeheer, zal een moment van ondertekening worden georganiseerd.
Passeren Erfpachtcontracten bij de notaris	→ Wordt voorbereid door de juridische werkgroep → Verwachting gereed: Q1-2025	- Vanwege verwachte omvang van de opdracht en de zal dit om een aanbesteding vragen. - Tijdig opgelost krijgen van de kadastrale issues is een randvoorwaarde voor het passeren bij de notaris.

Bijlagen

--

Behandelaar

Afdeling Realisatie, Henny Scholten, manager Realisatie
Afdeling Middelen, mr. Siebe Bakker, bedrijfsjurist RNH (Rentmeester NVR)

Mededeling AB Recreatieschap Spaarnwoude

Vergadering	
Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024

Onderwerp
Contractvorming Wheelerplanet B.V.

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De contractvorming tussen het recreatieschap en Wheelerplanet B.V. voor de duur van 6 jaar en 6 maanden voor het gebruik van de wielersbaan in Velsen-Zuid.

Bestuurlijke achtergrond
Op 28 oktober 2021 heeft het AB besloten de ondererfpachtovereenkomst (inclusief allonge) met initiatiefnemers Wheeler Ice Planet te laten aflopen en niet opnieuw te verlengen. Dit besluit is geëffectueerd.

Toelichting mededeling
In de periode na beëindiging van de ondererfpacht hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen de Wheelerplanet B.V. (ook vanwege de bestaande erfpachtpositie m.b.t. de opstallen naast de wielersbaan) en het recreatieschap. In deze gesprekken bleek dat Wheelerplanet BV meende een gebruiksrecht te hebben. Dit is op hoofdlijnen door het recreatieschap weerlegd, echter kon een juridisch conflict niet uitgesloten worden. Om onder meer om deze reden is besloten met Wheelerplanet BV een huurovereenkomst aan te gaan voor de duur van 6 jaar en 6 maanden. Gedurende de looptijd van dit contract heeft Wheelerplanet B.V. de mogelijkheid om low-profile activiteiten te verrichten conform het bestaande gebruik met een beperkte uitbreiding van dit gebruik. De toegestane gebruiksmogelijkheden zijn fietsen, wielrennen, skeeleren, hardlopen en elektrisch karten. De huurovereenkomst resulteert in een marktconforme huuropbrengst, de tijd voor het recreatieschap om nadere plannen uit te werken voor de locatie en het reduceren van een juridisch risico op een claim van Wheelerplanet BV op het gebruiksrecht van de wielersbaan.

Bijlagen
-

Behandelaar
Vastgoed, Hester Lode, Adviseur Vastgoed

Mededeling AB

Datum vergadering

Adviescommissie 26 maart 2024

Dagelijks bestuur 11 april 2024

Algemeen bestuur 29 mei 2024

Onderwerp

RNH deelt ontvangen subsidie 2023

Het algemeen bestuur neemt kennis van

Het initiatief van RNH om de recreatieschappen te laten delen in de subsidie die RNH ontvangt van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor het in 2023 in dienst hebben van groene boa's (de boswachters Toezicht zijn buitengewoon opsporingsambtenaar, afgekort: boa) en de daarmee samenhangende kosten.

Bestuurlijke achtergrond

n.v.t.

Toelichting mededeling

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft - net als in 2022 - in november 2023 opnieuw een subsidieregeling opengesteld voor het in dienst hebben van groene boa's. RNH heeft 160k € subsidie toegezegd gekregen.

Het is geen automatisme dat RNH dit geld deelt met de schappen. De groene boa subsidie ontvangt RNH vanwege het in dienst hebben van de boswachters Toezicht en dat geld mag dan ook door RNH zelf gebruikt worden, bijvoorbeeld voor het dekken van kosten, het aanvullen van het (in de afgelopen jaren tot matig gezakte) weerstandsvermogen of om te reserveren voor toekomstige investeringen.

RNH moet 59k€ gebruiken om de kosten te dekken van een onvoorziene en ook anderszins doorberekende extra cao-afpraak uit 2023, namelijk een eenmalige uitkering aan medewerkers in 2023. Het resterende geld wil RNH net als in 2022 delen met de recreatieschappen. RNH kiest ervoor om dit geld te delen om de volgende redenen:

- RNH wil in de relatie met de recreatieschappen het belang van RNH graag beschouwen in samenhang met het belang van de opdrachtgevers. We hebben een gezonde bedrijfsvoering dankzij de vertrouwensrelatie en continuïteit van opdrachten. Ook maakt RNH jaarlijks een scherpe begroting om de uurtarieven en daarmee de kosten voor de recreatieschappen zo laag mogelijk te houden. Daarbij past het dan ook om - voor zover we het geld niet nodig hebben voor de bedrijfsvoering - de subsidie te delen.
- RNH wil transparant zijn over de kosten en baten en daarbij laten zien dat RNH de schappen niet meer laat betalen dan wat noodzakelijk is.
- De recreatieschappen zijn de structurele afnemers van de inzet van onze boswachters en delen ook in de Toezicht-gerelateerde bedrijfskosten.

De verdeling gebeurt net als in 2022 op basis van de afgenomen ureninzet van Toezicht RNH, waarbij ook rekening gehouden wordt met de uren van Toezicht RNH die niet aan de recreatieschappen

worden doorbelast. In 2022 was de subsidie € 128.000 en ontvingen de recreatieschappen gezamenlijk € 102.270. In 2023 is de subsidie € 160.000 en ontvingen de recreatieschappen gezamenlijk € 102.644.

De berekening voor 2023 is als volgt opgezet: De 160k€ subsidie wordt eerst verdeeld op basis van de werkelijke ureninzet van de boswachters Toezicht. Vervolgens wordt de 59k€ in mindering gebracht, verdeeld op basis van werkelijke inzet RNH alle teams, zodat die 59k€ kosten eenmalige cao-uitkering zuiver verdeeld is. Hiermee voorkomen we dat door deze onvoorziene cao-afpraak uit 2023 de uurtarieven van RNH verhoogd zouden moeten worden, wat structureel zou doorwerken, terwijl de extra cao-afpraak een eenmalige kostenpost is.

De subsidie is toegezegd aan RNH en RNH is degene die de groene boa's in dienst heeft. Het is niet strijdig met de subsidievoorwaarden om het geld (of een deel daarvan) als RNH te houden.

Het geld dat de recreatieschappen ontvangen van RNH was niet voorzien in de schapsbegrotingen en ook niet in de prognoses bij de najaarsnotitie.

	verhouding ureninzet RNH Toezicht 2023	A) verdeling 160k€	verhouding inzet RNH totaal 2023	B) verdeling 59k€	per saldo te geven aan schappen (= A – B)
GAB	13%	€ 20.729	12%	€ 6.878	€ 13.851
GGA	23%	€ 36.637	14%	€ 8.230	€ 28.407
IJ-Z	1%	€ 1.959	3%	€ 1.481	€ 478
RAUM	3%	€ 4.717	6%	€ 3.747	€ 969
RTW	18%	€ 28.232	12%	€ 7.074	€ 21.157
SGP	5%	€ 8.114	5%	€ 2.907	€ 5.207
SMG	2%	€ 3.585	2%	€ 1.460	€ 2.124
SPW	29%	€ 47.085	28%	€ 16.636	€ 30.449
RNH (niet declarabel en opdrachten derden)	6%	€ 8.942	18%	€ 10.738	
TOTAAL	100%	€ 160.000	100%	€ 59.153	€ 102.644

Ook al wordt niet de volle 160k€ uitgedeeld, het bedrag dat de recreatieschappen in 2023 ontvangen is vrijwel gelijk aan het bedrag in 2022: 102k€.

Bijlagen

n.v.t.

Behandelaar

Afdeling Middelen, Team Financiën, Fred Rodenbach, controller RNH

Mededeling AB Recreatieschap Spaarnwoude Park

Vergadering	
Adviescommissie	26 maart 2024
Dagelijks bestuur	11 april 2024
Algemeen bestuur	29 mei 2024

Onderwerp
Data Protect Impact Assessment (DPIA)-rapport aangaande cameragebruik

Het algemeen bestuur neemt kennis van
De gerealiseerde DPIA-rapportage aangaande het cameragebruik in openbare gebieden door Recreatie Noord Holland.

Bestuurlijke achtergrond
Elke organisatie die in publieke omgevingen gebruik maakt van camera's, dient een DPIA-rapport op te stellen. In dit rapport wordt omschreven van hoeveel camera's er gebruik wordt gemaakt, met welk doel, welke beelden er worden verworven en hoe er met deze beelden wordt omgegaan. Dit alles in relatie tot de AVG-(privacy)-wet.
Met dit rapport voldoet RNH aan deze verplichting. Mochten er vragen over het cameratoezicht worden gesteld, dan biedt dit rapport de antwoorden. Mits het van tijd tot tijd wordt geactualiseerd.

Toelichting mededeling
Gesteld kan worden dat de privacy-risico's van de gegevensverwerking binnen RNH in de vorm van cameratoezicht op dit moment niet noemenswaardig lijken te zijn. Bovendien kan gesteld worden dat het cameratoezicht dat vanuit RNH wordt ingezet een belangrijk gerechtvaardigd belang dient dat in verhouding staat tot de proportionaliteit (het middel staat in verhouding tot het doel) en subsidiariteit (het minst ingrijpende middel wordt ingezet). De inzet van camera's is aldus volledig rechtmatig te noemen. Het doel heiligt de middelen.
Het is wel van belang dat toekomstige aanvullingen op het cameragebruik en cameratoezicht meer gecentraliseerd plaatsvindt. Dit DPIA-rapport dient daarbij als grondlegger ingezet te worden. Alleen dan kan je als organisatie mogelijke privacy-problemen zoveel mogelijk voorkomen.

Bijlagen
geen

Behandelaar
Afdeling ontwikkeling, Jolande Hopman, Projectleider

BESTUURSMEDEDELING

- Toekenning € 20 miljoen voor Regio Deal MRA West
- Resultaten klimaatonderzoek Arcadis
- Herbestemming Fort Benoorden en munitiebos

Klik hier voor de bestuursmededeling»

Spaarnwoude
Park

FINANCIËEL Bodem van de schatkist recreatieschap komt langzaam in zicht

Spaarnwoude moest acht ton van spaarrekening halen

Om de eindjes aan elkaar te knopen heeft recreatieschap Spaarnwoude in het afgelopen jaar een flinke greep in de kas moeten doen. Er is acht ton verdwenen van de spaarrekening, alleen maar om de toegewezen taken uit te voeren.

Tim Engelbart
t.engelbart@mediahuis.nl

Velsen-Zuid ■ Dat blijkt uit de jaarrekening over 2023 die Spaarnwoude heeft ingediend bij de provincie Noord-Holland en de vier deelnemende gemeenten. Dit zijn Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen.

In totaal moest er voor 800.533 euro netto uit de spaarpot worden gehaald, waarvan het leeuwendeel afkomstig is van de reserve van het gebied Spaarnwoude-Oud. Voor een klein deel zijn ook de tegoeden van Spaarnwoude Mainport en Groen, het gedeelte rondom Schiphol, aangesproken. Het geld is voornamelijk opgegaan aan onderhoud en beheer van het park, wat met afstand de grootste kostenpost van het uitgestrekte recreatiegebied is.

De vier gemeenten maken zich zorgen om die financiële ontwikkeling, ook al heeft Spaarnwoude een boekhoudkundige truc uitgehaald om het langer te kunnen uitzingen: de reserves van diverse gebieden worden bij elkaar opgeteld, zodat die breder kunnen worden ingezet.

Maar de gemeente Velsen benadrukt al dat dit geen nieuw geld in het laatje brengt. De samenvoeging is een 'tijdelijke overbrugging voor de korte termijn', vindt de gemeente. Om daadwerkelijk te kunnen voldoen aan alle plannen die er liggen om van Spaarnwoude een 'schoon, heel, veilig en bruikbaar' ontspanningsgebied te maken, is er nieuw geld nodig van de deelnemers. „Met het beoogde ambitieniveau lijken die belangrijke basisvoorwaarden niet gehaald te worden”, aldus de gemeente. Doormodderen gaat niet, omdat de

spaarrekeningen (die nu nog zo'n 13 miljoen euro tellen) anders uitgeput raken.

Haast

De gemeente Haarlemmermeer denkt dat de financiële tekorten bij Spaarnwoude het verfraaien van de nieuwe entrees van het gebied zullen verhinderen. Ook de vergroting van de biodiversiteit kan daardoor niet doorgaan, vrezen ze in Hoofddorp.

In Haarlem wordt zelfs verwacht dat het onderhoud en beheer van het gebied momenteel gevaar loopt, en vraagt het alle gemeenten zich in te zetten dat niet verder te laten verslechteren. Amsterdam bekijkt het vooral vanuit financieel perspectief: de begroting moet snel op orde worden gebracht, iets waar 'haast' bij is, aldus de hoofdstad.

Dwarsligger is echter de provincie Noord-Holland. Die wil tot dusverre keer op keer niet spreken over het ophogen van de bijdragen, en haalde in 2023 daarvoor het afwachten van onderzoeken naar de financieringswijze van Spaarnwoude aan als reden. Voor tot en met 2025 is door het idee van meer geld daarom al een streep gehaald.

Er is wel nog een kans dat dit in 2026 wel nog kan worden gerealiseerd, maar daarover is nog geen besluit genomen. De gemeente Haarlem benadrukt dat dit wel een duidelijke wens is. „Voor een versterking van de recreatieve, landschappelijke en natuurwaarden met het oog op de groeiende behoefte hieraan is verhoging van de bijdragen noodzakelijk.” Of de provincie daartoe straks wel bereid is, is nog niet duidelijk. „De besluitvorming over de financiële stukken moet bij de provincie nog plaatsvinden”, laat een woordvoerder weten.

Financiële malaise niet nieuw

Recreatieschap Spaarnwoude is eerder in de financiële problemen gekomen. In 2011 luidde men de noodklok, omdat het schap met het beleid van destijds per 2014 op zwart zaad zou komen te zitten. Er kwam een herstelplan, maar daarvan werd in 2017 vastgesteld dat deze ideeën niet goed konden worden uitgevoerd.

In 2023 trok de gemeente Haarlem, gesteund door Velsen en Haarlemmermeer, daarom nogmaals aan de bel. 'Het wegwerken van het achterstalig onderhoud, het realiseren van de entreegebieden en het bevorderen van de biodiversiteit' waren inmiddels allemaal in het gedrang gekomen, aldus de drie gemeenten.

Aan de Gemeenteraad van Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG HOOFDORP

Velsen-Zuid: 22 januari 2024
Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: U20240049 ch
Onderwerp: Pro forma zienswijze ontwerp bestemmingsplan Hoofddorp woongebieden en Buitenkaag
Behandeld door: Jan van der Meij
Contactgegevens: Jvandermeij@recreatienoordholland.nl

Geachte Gemeenteraad,

Op 14 december 2023 heeft de gemeente Haarlemmermeer het ontwerp bestemmingsplan Hoofddorp woongebieden en Buitenkaag gepubliceerd. Op 18 december heeft een overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de gemeente en het recreatieschap Spaarnwoude. Dit overleg ging over Park Zwaanshoek, waar het recreatieschap natuurcompensatie voor de ontwikkeling van ontvangstgebieden wil concentreren. In verband met de wens het bestemmingsplan voor 1 januari 2024 te publiceren, heeft er geen vooroverleg met het recreatieschap plaats gevonden. In het overleg is afgesproken dat het recreatieschap een pro forma zienswijze zal indienen, waarover nader overleg met de gemeente zal volgen.

Wij hebben enkele onderwerpen waarover we in het bestemmingsplan graag afspraken willen maken:

1. De vereiste natuurcompensatie als gevolg van areaalverlies van NNN rond het pannenkoekpaviljoen in De Groene Weelde. Er wordt thans berekend van welke omvang en onderbouwd van welke kwaliteit deze natuurcompensatie moet zijn. De provincie eist dat deze compensatie de NNN-status krijgt en in het bestemmingsplan wordt opgenomen.
2. Nieuwe NNN om de ontwikkelingen in andere ontvangstgebieden binnen het recreatieschap mogelijk te maken. Wij zetten thans op een rij om welke oppervlakte dit gaat.
3. Een omschrijving van het beheer in de NNN die recht doet aan de ontwikkeling van natuurwaarden, maar geen onnodige belemmeringen oplevert voor onze beheerder.
4. Mogelijk dat uit consultatie binnen het recreatieschap nog andere onderwerpen komen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude

Jos Gilliam
Directeur Recreatie Noord-Holland NV

Aan:
Gemeenteraad van Velsen
Postbus 465
1970 AL IJMUIDEN

ro@velsen.nl

Velsen-Zuid: 31 januari 2024
Uw kenmerk: NL.IMRO.0453.BP1102EVENEMENTEN1-O002.
Ons kenmerk: U20240081
Onderwerp: Zienswijze op het ontwerp (paraplu)bestemmingsplan Spaarnwoude - evenementen
Bijlage(n): Paraplubestemmingsplan Spaarnwoude - Evenementen
Behandeld door: Marieke van Beugen, Mvbeugen@recreatienoordholland.nl

ZIENSWIJZE

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 19 december 2023 heeft de gemeente Velsen het ontwerp (paraplu)bestemmingsplan gepubliceerd (**bijlage**). Het ontwerp(paraplu) bestemmingsplan ligt met ingang van 22 december 2023 gedurende 6 weken ter inzage, derhalve tot 2 februari 2024. Dit nieuwe bestemmingsplan (hierna ontwerpbestemmingsplan 2023) bepaalt kort gezegd waar welke evenementen mogen plaatsvinden en bepaalt de duur van de evenementen gedurende de perioden van het jaar van die terreinen in recreatieschap Spaarnwoude die binnen de grenzen van de gemeente Velsen vallen. Het gaat om (jaarlijks) terugkerende, een- en meerdaagse evenementen, die planologische relevantie hebben voor het gebied.

In 2018 heeft het recreatieschap Spaarnwoude ook een zienswijze ingediend op het toen ter inzage gelegde ontwerp(paraplu)bestemmingsplan Spaarnwoude - Evenementen van de gemeente Velsen met IMRO code NL.IMRO.0453.BP1102EVENEMENTEN1-O001 van 26 juni 2018 zoals vastgesteld door het college van B&W (hierna: het ontwerpbestemmingsplan 2018). Het ontwerpbestemmingsplan lag met ingang van 7 september 2018 gedurende 6 weken ter inzage. Het betreft onze zienswijze van 17 oktober 2018 met kenmerk U20180998 adp.

In de Nota zienswijze die op dit moment als bijlage is toegevoegd aan het ontwerpbestemmingsplan 2023, dat op dit moment ter inzage ligt, gaat u in op onze ingediende zienswijze uit 2018. Wij willen graag reageren op uw beantwoording van onze zienswijze en ook op het ontwerpbestemmingsplan 2023 zoals het nu voorligt.

Allereerst kunnen wij ons vinden in uw reactie op de punten 2,4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 en 13.

Alhoewel wij begrip hebben voor de beweegredenen in uw reactie op de punten 1 en 3, geeft naar onze mening dit nog steeds onvoldoende ruimte voor de door ons gewenste mogelijkheden voor de toekomst. Wat betreft punt 11 willen wij de nu in de bijlage opgenomen informatie, updaten naar de situatie van 2024.

Aangaande de punten 1, 3 en 11 van uw reactie op onze zienswijze en het nu voorliggende ontwerp bestemmingsplan, dienen wij formeel onderstaande zienswijze in en hebben wij de volgende punten van bezwaar, waarover wij graag in gesprek gaan met de gemeente:

1. Evenementdagen

In het ontwerp (paraplu)bestemmingsplan 2023 wordt de ambitie van het schap om te groeien naar 8 evenementdagen per jaar, zoals ook was opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan uit 2018, toch niet toegestaan, maar wordt enkel tegemoet gekomen aan de wens tot een driedaags evenement (voorheen alleen tweedaags). Met de 6 toegestane evenementendagen is het niet mogelijk om een extra driedaags evenement te werven naast de 4 evenementdagen die al worden ingevuld door de festivals Dance Valley/Dutch Valley/LatinVillage. Met slechts 6 evenementdagen, blijven de opties beperkt tot tweedaagse evenementen en is een nieuw driedaags evenement uitgesloten. Wij willen met de gemeente de mogelijkheid verkennen om het aantal evenementdagen op te hogen naar 7, in de verdeling van één (nieuw) driedaags evenement en tweemaal een tweedaags evenement (reeds ingevuld).

2. Toegestane omvang evenement

Op dit moment wordt het maximaal toegestane aantal bezoekers voor een categorie 3 evenement van 45.000 bezoekers gehandhaafd. Voor het gewenste (nieuwe) driedaagse evenement wordt echter een bezoekersaantal van 60.000 nagestreefd. De haalbaarheid van het evenement zou daarmee gewaarborgd zijn. Het ontwerpbestemmingsplan biedt voor een dergelijk bezoekersaantal geen ruimte. Wij blijven van mening, op grond van uitgevoerde onderzoeken door adviesbureau PEUTZ, dat een dergelijk aantal bezoekers wel realiseerbaar is op ons terrein en noodzakelijk is voor de werving van een nieuw driedaags evenement. Wij willen met de gemeente de mogelijkheid verkennen om de verruiming naar 60.000 bezoekers wel mogelijk te maken.

3. Vergroten evenemententerrein zone 1 (Heuvels)

Het valt ons op dat de in 2018 opgenomen vergroting van het evenemententerrein met het zuidelijke deel van het "Benedenveld", in het huidige voorliggende ontwerpbestemmingsplan, niet meer is opgenomen. Echter het gehele "Benedenveld" is gewenst als evenemententerrein. Een nieuw bestemmingsplan is geldig voor vele jaren en het recreatieschap behoudt graag de flexibiliteit in de invulling van het gebruik van de diverse terreinen door organisatoren. Wij willen met de gemeente de mogelijkheid verkennen, samen met de hierboven genoemde punten 1 en 2, om dit deel van het terrein wél toe te voegen aan het huidige evenemententerrein.

4. Toegestane evenementen zone 1 (Heuvels)

Het ontwerp bestemmingsplan voorziet in een groei van evenementen in categorie 1 en 2. het recreatieschap omarmt de mogelijkheid van groei voor de kleinere (gebiedseigen) evenementen en de evenementen zonder/met beperkte geluidsbelasting. Echter leveren deze evenementen geen tot weinig inkomsten op en kosten juist geld. Dit strookt weer niet met de ambitie van het schap om groei in evenementen te faciliteren en daarmee meer inkomsten te verwerven. Uitbreiding naar 7 of 8 evenementdagen en een uitbreiding van 45.000 naar 60.000 bezoekers per dag (zie punt 1 en 2) is dan noodzakelijk qua inkomsten om de kosten die gemaakt worden ter begeleiding van de kleinsten, te kunnen opvangen.

5. Evenementdagen inclusief op- en afbouwdagen zone 4 (De Ven)

De gemeente geeft aan dat met het voorliggende ontwerp bestemmingsplan de evenementen bij De Ven, zone 4, formeel worden geregeld. De 4 weekenden/8 evenementdagen die op dit moment jaarlijks al worden vergund, krijgen dan een plek in het bestemmingsplan. Echter staat in de Toelichting dat het maximaal aantal aansluitende evenementdagen inclusief op- en afbouwdagen 19 bedraagt. Op dit moment, en zo ook in 2024, vinden de evenementen op De Ven plaats in 4 aansluitende weekenden. Inclusief op- en afbouw betekent dit in totaal minimaal 33 dagen. Uitgaande van 19 dagen op- en afbouw en evenement, kan er echter slechts sprake zijn van 2 aaneensluitende weekenden. Wij verzoeken u dit aantal dagen aan te passen zodat de weekenden zoals deze in het verleden zijn, en in de toekomst worden, vergund, formeel mogelijk zijn.

6. Parkeervoorzieningen

In de bijlage Verkeersonderzoek staat nog de oude locatie van de evenementenafrit opgenomen, dit moet gewijzigd worden naar de nieuwe locatie die naar verwachting per 2024 in gebruik wordt genomen. Daarnaast zijn in dezelfde bijlage kaartbeelden van meer dan 5 jaar oud opgenomen van terreinen gebruikt ten behoeve van parkeren tijdens de evenementen. De afgelopen jaren heeft het recreatieschap aan diverse terreinen groot onderhoud uitgevoerd met als doel deze geschikt te maken voor het parkeren bij evenementen. Indien gewenst kan het recreatieschap een correct kaartbeeld aanleveren van terreinen, buiten de aangewezen evenemententerreinen, die geschikt zijn voor parkeren tijdens evenementen.

7. NNN ontgrenzing

Op 24 augustus 2023 hebben Staatsbosbeheer en recreatieschap Spaarnwoude een gezamenlijk verzoek bij de provincie ingediend om de NNN te ontgrenzen bij De Ven en te begrenzen bij De Reef (Staatsbosbeheer). Dit verzoek is in behandeling bij de provincie, het recreatieschap is in afwachting van een besluit op dit verzoek. Als deze wijziging wordt gehonoreerd dient het bestemmingsplan hierop aan te sluiten. Tevens ligt er een concept verzoek voor het ontgrenzen van de heuvels.

Tekstuele onjuistheden

In het ontwerpbestemmingsplan staan een aantal tekstuele onjuistheden, die wij graag aangepast zien:

- **Recreatie Noord-Holland** is in opdracht van het recreatieschap Spaarnwoude beheerder van de gronden in recreatiegebied Spaarnwoude. Het recreatieschap Noord-Holland (Toelichting, onder 1.1) bestaat niet en wij vragen u dit te wijzigen in recreatieschap Spaarnwoude.
- **De Ven is** een deelgebied binnen het recreatiegebied Spaarnwoude, niet “verbonden met” (Toelichting onder “uitgangspunten”)
- Bij locatie Villa Westend staat in de samenvatting (o.a. in de Nota Zienswijze) 4x 12.000, echter dit zou moeten zijn **12x4.000**

Wij verzoeken u om ons een nadere termijn te geven, waarbinnen wij onze gronden kunnen aanvullen. Kunt u ons hierover zo spoedig mogelijk informeren?

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,
namens het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude

Jos Gilliam
Directeur Recreatie Noord-Holland NV